

Biblioteca Municipală
B.P. HASDEU

Raport 2023

RAPORT DE ACTIVITATE

2023

Chișinău, 2024

Responsabil: dr. Mariana HARJEVSCHI, director general

Membrii echipei: Elena BUTUCEL, Natalia CAULIUC, Ana CHIORESCO, Tatiana COȘERI, Taisia FOIU, Svetlana JAVELEA, dr. Lidia KULIKOVSKI, Viorica LOZINSCHI, Ecaterina OXIOM, Ludmila PÎNZARI, Ivan PILCHIN, Lilia DONICA, Victor RUSU, dr. hab. Nelly ȚURCAN, dr. hab. Elena UNGUREANU

Redactori: Zinaida TÎMBUR, Svetlana JAVELEA

Coperta: Olga CHIRIȚA

Machetare: Svetlana JAVELEA

Raportul textual a fost discutat și aprobat în cadrul ședinței din 25 ianuarie 2024 a Consiliului de Administrație, proces-verbal nr. 1

Date de contact:

Chișinău, MD-2012

Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148

tel./fax secretariat: 022 223 360

email: bmhasdeumd@gmail.com

CUPRINS

MESAJUL DIRECTORULUI	6
MISIUNEA BIBLIOTECII. SCOPUL ȘI PRIORITĂȚILE ANULUI PROFESIONAL	10
EVENIMENTELE ANULUI	11
BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU” FORTIFICĂ REZILIENȚA DIGITALĂ, CULTURALĂ, SOCIALĂ ÎN COMUNITATE	11
ZILELE BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU” – 146 DE ANI DE LA FONDARE: „BIBLIOTECI SUSTENABILE. BIBLIOTECI REZILIENTE”	15
CONTEXT ORGANIZAȚIONAL. COMPONENTA DOCUMENTARĂ A BIBLIOTECII	18
DOCUMENTE STRATEGICE, DE REGLEMENTARE, NORMATIV-TEHNOLOGICE (ELABORARE/MODIFICARE).....	18
PROIECTE COMUNITARE, NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE (PARTICIPARE, COORDONARE)	21
PARTENERIATE.....	30
VOLUNTARIAT.....	32
MEMBRU AL COMISIILOR/GRUPURILOR DE LUCRU	34
DEZVOLTAREA ȘI PRELUCRAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE	41
ACHIZIȚII DE DOCUMENTE	41
COLECȚIA TOTALĂ DE DOCUMENTE A BM „B.P. HASDEU”	49
COLECȚIA ELECTRONICĂ. BIBLIOTECA DIGITALĂ.....	53
PLATFORME DE PUBLICARE ONLINE	57
SERVICII DE BIBLIOTECĂ	65
SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR	66
SERVICII REPARTIZATE CONFORM OBIECTIVELOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ (ODD).....	67
SERVICII ACORDATE REFUGIAȚILOR.....	71
SERVICIUL CONNECT PLUS.....	76
SERVICII CULTURAL-EDUCATIVE.....	80
PROGRAMUL DE LECTURĂ „CHIȘINĂUL CITEȘTE”, EDIȚIA A XX-A	81
CONCURSUL DE LECTURĂ „BĂTĂLIA CĂRȚILOR”, EDIȚIA A IX-A	87
PROGRAMUL ESTIVAL „PROVOCAREA VERII”, EDIȚIA A V-A.....	100
PROGRAME/EVENIMENTE DE PROMOVARE A PATRIMONIULUI LOCAL	120
SERVICII DE REFERINȚE.....	129
UTILIZAREA BIBLIOTECII	137
UTILIZATORI.....	137
INTRĂRI DIRECTE LA BM.....	144

UTILIZAREA RESURSELOR INFODOCUMENTARE	146
PROMOVAREA BIBLIOTECII	154
ECOURI ÎN MASS-MEDIA	155
CAMPANIA „FII DEȘTEPT! IA UN CARD INTELIGENT LA BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU!” , EDIȚIA A IV-A	157
PROMOVAREA ONLINE. INSTRUMENTE DE COMUNICARE INSTITUȚIONALE	160
ACTIVITATE METODOLOGICĂ. FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ	178
DEZVOLTARE PROFESIONALĂ.....	178
VIZITE DE STUDIU, STAGII, SCHIMB DE EXPERIENȚĂ.....	188
COLOCVIILE PROFESIONALE DE VARĂ „CARTEA: DIN INTERIOR ȘI DINTR-O PARTE”, EDIȚIA XI-A	193
ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘI EDITORIALĂ.....	202
CERCETAREA BIBLIOGRAFICĂ ȘI BIBLIOTECONOMICĂ.....	202
ORGANIZARE ȘI PARTICIPARE LA EVENIMENTE ȘTIINȚIFICE	207
CERCETAREA DE MARKETING.....	213
RESURSE	229
RESURSE UMANE. DISTINCȚII.....	229
RESURSE TEHNOLOGICE.....	239
RESURSE FINANCIARE. EXTINDEREA BUGETULUI	243
FACILITĂȚI. DOTĂRI	253
CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ.....	256
ANEXE.....	257
INDICATORI DE PERFORMANȚĂ.....	257
SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR CONFORM OBIECTIVELOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ	261
ORGANIZAREA ȘI PARTICIPAREA LA REUNIUNI ȘTIINȚIFICE, INCLUSIV PROFESIONALE	267
BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU”: IMAGINEA ÎN PRESĂ PRINT ȘI ONLINE.....	291

Lista abrevierilor și acronimelor

BM	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”
BPD	Biblioteca Publică de Drept
CC	Campusul Competențelor
CAIME	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”
ODD	Obiective de dezvoltare durabilă
SAE	Secția activitate editorială
SC	Secția comunicare
SDS	Secția dezvoltare servicii
SL	Secția logistică
SMRI	Secția managementul resurselor informaționale
SMC	Secția „Memoria Chișinăului”
SME	Secția monitorizare și evaluare
SSC	Secția studii și cercetări
STI	Secția tehnologia informației

MESAJUL DIRECTORULUI

Anul 2021 a fost un an neobișnuit, post-pandemic. Anul 2022 a fost marcat și umbrat de războiul din Ucraina. Iar 2023 a fost un an al revizuirii, schimbării și rezilienței. Expusă multiplelor provocări externe, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a făcut ca în acest an, 2023, să ia măsuri prompte ce au facilitat depășirea crizelor sau situațiilor imprevizibile cu care s-a confruntat orașul sau biblioteca, ajutând să trecem ferm pe un trend al rezilienței și consolidării instituționale.

Dezvoltarea accelerată a cadrului de reglementare, capacitatea de a identifica finanțatori externi și a oferi soluții bazate pe IT, toate fiind o condiție *sine qua non* de rezistență contra șocurilor pieței sociale, chestiunilor economice, dificultăților culturale etc. În anul 2024, sub umbrela multor inițiative lansate în 2023 de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, vom rezista. Acestea, setate de echipa BM, vor permite asigurarea unei instituții consolidate, reziliente, avansând spre transformarea digitală, traseu pe care l-au urmat și de care se ghidează bibliotecile europene.

În perioada august-septembrie 2022, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a realizat un amplu studiu de cercetare a lecturii **„Barometrul lecturii”** pentru a afla ce citesc, de ce citesc, cum și de unde își aleg cărțile pentru lectură cititorii adulți ai bibliotecii cu vârsta de peste 17 ani, analiza răspunsurilor fiind efectuată în 2023. Răspunsurile celor 737 de respondenți ne-au permis determinarea comportamentului de lectură al cititorilor, investigarea obiceiurilor de lectură, identificarea motivației lecturii, studierea tipologiei de lectură, examinarea consumului de carte asociat altor produse, estimarea organizării animațiilor literare, inclusiv determinarea gradului de utilizare a bibliotecii. Rezultatele ne-au sugerat că, deși lectura ocupă un loc destul de important în viața comunității, totuși persistă nevoia stringentă de promovare intensă a culturii lecturii, inclusiv actualizarea și reînnoirea permanentă a colecțiilor de carte cu cele mai recente apariții editoriale, dotarea spațiilor atractive, procurarea celor mai moderne tehnologii, servicii inovative și bibliotecari empatici, care promovează lectura.

La fel, a fost efectuat studiul de fezabilitate **„Modernizarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (inclusiv rețeaua de 27 filiale)”**, executant împreună cu „ABP PROJECT” S.R.L. Elaborarea studiului de fezabilitate a constituit promisiunea dezvoltării bibliotecii „ca un serviciu public de asigurare a accesului la lectură și dezvoltare a interesului pentru informare, un hub de învățare, educare, cercetare, animare culturală, precum și un centru pentru sporirea capacităților de implicare a chișinăuienilor în transferul de cunoștințe și schimb cultural, atât prin mijloace clasice, contemporane, cât și digitale”. Realizarea unui spațiu smart, sustenabil și prietenos cu mediul înconjurător în punctul-cheie al orașului, va oferi experiențe senzoriale și conținut educativ, reprezentând un centralizator al evenimentelor culturale locale, acționând ca un ghid informațional și un liant între cetățeni și autorități. Acest document ne-a permis analiza stării actuale a Bibliotecii Municipale (inclusiv filialele) și elaborarea unei viziuni privind dezvoltarea durabilă a instituției; fundamentarea necesității investițiilor economice, biblioteconomice, culturale, arhitecturale ale BM pentru modernizarea rețelei de biblioteci-filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din mun. Chișinău, inclusiv a spațiului pentru noul Sediul Central al instituției și identificarea posibilităților de extindere a serviciilor culturale, educaționale, de alfabetizare digitală prin revitalizarea clădirii și transformarea acesteia în spațiu cultural urban modern.

„**Strategia de comunicare (2023-2027)**”, elaborată la început de an 2023 cu implicarea expertului dr. hab. Marin Constantin, vine în sprijinul dezvoltării multidimensionale a bibliotecii noastre pentru a fortifica identitatea instituțională; conversiunea acesteia în imagine instituțională internă și externă propice pentru realizarea vocației sociale, comunitare, culturale și profesionale a instituției; încurajarea dialogului continuu al bibliotecii în ansamblu ca entitate complexă, al structurilor ei interne, al angajaților și publicului țintă extra-instituțional. Prezenta strategie oferă o viziune integratoare asupra comunicării, aceasta fiind focalizată pe asigurarea schimbărilor de natură cognitivă, mentală și comportamentală în raport cu BM atât la scara internă, cât și externă. Ea a fost concepută drept instrument de optimizare a informării și comunicării la BM. Metodele și mecanismele de comunicare invocate sunt estimate și conformate într-un *Plan de comunicare*, bazat pe necesitățile curente dictate de promovarea identității instituționale a BM mai accentuate.

În acest demers de fortificare a identității instituționale a intrat și elaborarea „**Manualului de identitate**”. Prima ediție a servit mereu drept un instrument util de informare, promovare și comunicare cu utilizatorii. Conținutul manualului a fost și rămâne o resursă valoroasă de relaționare cu partenerii interni și externi, iar aplicarea sa corectă și consecventă reușește să creeze un impact de durată în comunitatea chișinăuiană, oferind instituției noastre o imagine atractivă, pozitivă și puternică. Noua ediție a Manualului de identitate continuă spiritul brandului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” într-o manieră detaliată, elegantă și concisă, care întrunește elementele originale și unice, aducând o armonizare cu alte elemente identitare instituționale. Evidențind evoluția activităților bibliotecii și oferind o abordare inovativă și creativă, noul manual aduce o dimensiune mai exactă asupra complexității rețelei de biblioteci, remodelând creativitatea, rigoarea pentru a ne focusa pe brand și a-l face în continuare cunoscut, respectat, urmat și îndrăgit în comunitate.

Actualizarea **Regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a bibliotecilor publice** din cadrul rețelei Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” reprezintă actualmente un cadru comprehensiv ce va reglementa într-o formulă nouă organizarea și funcționarea bibliotecilor-filiale, contribuind în ultimă instanță la realizarea misiunii în comunitate cu care acestea sunt investite.

Termenul-cheie ce a ghidat echipa BM a fost **reziliența**, importanța căreia a fost sesizată inițial în diverse instruirii și ulterior în capacitatea noastră de a ne adapta și de a transforma crizele în lecții, iar provocările în experiențe de învățare.

Viața în secolul XXI este foarte solicitantă. Crizele ne pândesc nu numai în activitatea curentă personală, ci și în viața profesională. Facem din ce în ce mai greu față solicitărilor lumii moderne. Ne-am pornit cu această dorință la început de an, când am setat în **Planul anual al instituției** să organizăm, să ne implicăm în diferite evenimente pentru a deveni mai rezilienți, să asigurăm un cadru necesar creșterii rezilienței la potențialele crize, în speranța să contribuim la creșterea rezilienței sectorului cultural. A fost organizat un training, oferit de dr. Lidia Kulkiovski, ulterior publicat un articol în revista BiblioPolis – *Scriitura și lectura ca forme ale rezilienței intelectuale*. Întâlnirea de la Teatrul Dramatic rus de Stat „A.P. Cehov”, cu prezența regizorului Mihai Țărnă și scriitoarei Maria Pilchin, au propus repere și idei pornind de la convertirea provocărilor actuale în ocazii de întărire interioare. Evenimentul a fost o deschidere spirituală a colegilor către teatru și film ca formă de reziliență. Cele trei filme vizionate: „Triloghia”, „Reziliența” și „Plasatoarea”, scenariu și regie Mihai Țărnă, explorează un fascinant orizont de spiritualitate, înfiripat în jurul sacralului, al simbolurilor și miturilor creatoare, definitoriu atât pentru existența unui autentic *homo religiosus*, cât și pentru cea a lumii secularizate.

Despre același termen – *reziliența* – s-a discutat la nivel de dezvoltare a infrastructurii. În acest sens, a fost reparată Biblioteca „Mihail Ciachir” cu susținerea Agenției Turce de Cooperare și Coordonare în Republica Moldova (TIKA) cu un buget estimativ de 615 000, 00 lei și finalizarea reparației începute în 2021 a Bibliotecii „Mihail Lomonosov” prin obținerea finanțării din partea Primăriei municipiului Chișinău.

O infrastructură ar trebui să fie construită cu gândul la comunitate. Cu aceasta mentalitate – deschisă, agilă, orientată pe parteneriate – e important să construim și reziliența infrastructurii. Una din aceste construcții este inaugurarea la Biblioteca Centrală a unui spațiu sigur pentru femei și copii din cadrul proiectului „Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei refugiaților”, implementat de Centrul de Drept al Femeilor / Women's Law Center, în parteneriat cu Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova și cu suportul financiar al International Rescue Committee. Pentru cei 2 189 femei și copii din familii refugiate au fost organizate, în acest an, 726 de evenimente.

Colocviile de vară din 2023 au avut o temă inedită: „**Cartea: din interior și dintr-o parte**”. Evenimentul a abordat diverse formate de discuții profesionale: discuții despre cartea „Biblioteca” de Mircea V. Ciobanu, talk-show despre serviciile de lectură la BM, lansarea Clubului de lectură pentru bibliotecari „Forța”, vizite ale spațiilor educaționale pentru a descoperi noi parteneri, vernisarea expoziției „Cluburi de lectură, ateliere de lectură la Biblioteca Municipală, masă rotundă „Finanțarea și gestionarea resurselor informaționale la bibliotecă. Talk-show-ul „Cum creăm și organizăm cluburi de lectură, cenecluri, ateliere, podcasturi” a resuscitat echipa Bibliotecii Municipale de a continua demersul său de sistematizare a formelor și metodelor de animații cu publicul, să unifice limbajul animației, să stabilească metodologia de organizare și desfășurare. Prima sesiune a fost atât de intrigantă pentru bibliotecari, încât au fost necesare edițiile II și III, aducând în discuție modele de animație cu publicul, pentru a consolida interesul față de lectură în rândul generației în creștere, stimularea inițiativelor creative, a gândirii critice și a libertății de exprimare. Pe parcursul edițiilor, bibliotecari experimentați sau inovatori, rezilienți sau reticenți, au fost atrași într-o discuție profesională, într-un stil original de tratare și într-o nouă abordare a subiectului. Unii colegi și-au actualizat cunoștințele, alții au aflat lucruri noi despre metodologia organizării animației cu publicul și despre noile metode de animație.

În același ritm al originalității, devenită deja o tradiție la BM, s-a desfășurat **Conferința Ignite „Bogdan Petriceicu Hasdeu”** la 185 de ani de la nașterea ilustrului savant, care a servit un prilej de explorare a operei, din perspectiva bibliotecarilor și scriitorilor-colegi: dr. Lidia Kulikovski, director adjunct BM „B.P. Hasdeu”, dr. hab. Elena Prus, dr. Nadejda Ivanov, dr. Victoria Fonari, Vasile Malanețchi, cercetător științific, istoric literar, scriitorii: Dumitru Crudu, Maria Pilchin, Alexandru Vakulovski, Moni Stănilă, Ivan Pilchin, bibliotecarii: Veronica Cosovan, Elena Șendrea, Natalia Smirnov, Liliana Juc, Cristina Dicusar, Elena Taragan.

Conferința BM a fost unul dintre cele mai importante evenimente ale instituției noastre, care adună laolaltă liderii și inovatorii, dar și invită oaspeții dragi din breaslă. Conferința este locul în care ne întâlnim pentru a face schimb de idei, pentru a-și prezenta reușitele sau, pur și simplu, pentru a oferi soluții la provocările cu care ne confruntăm. Cele două evenimente: **Târgul de idei „Biblioteca pentru comunitate”** și **Conferința anuală „Biblioteci sustenabile. Biblioteci reziliente”** au fost atractive prin organizare și utile pentru împărtășirea experiențelor. Ne-am conectat la documentele IFLA, EBLIDA, pe care le considerăm instituții cheie ale domeniului pentru a ne ghida în această lume plină de haos și instabilitate. Deși unele din ele au o experiență în aplicare, totuși le considerăm a fi utile pentru actualitatea noastră. La fel și solidaritatea noastră cu colegii de breaslă și împărtășirea experiențelor

cu ei ne poate ajuta în fortificarea domeniului nostru. Oare nu aceasta este viziunea noastră de viitor – să avem un domeniu puternic și unit care alimentează comunitățile, oferindu-le oportunități de alfabetizare, informare și participare. Un mod eficient de a ne spori capacitatea de reziliență constă în consolidarea legăturilor de parteneriat, pentru că acestea permit atenuarea și chiar înfruntarea situațiilor dificile. Așa că le-am salutat la conferința BM pe Olga Romaniuk, director general al Bibliotecii Publice „Lesia Ukrainka” (Ucraina, or. Kiev), pe Olga Dudok, director adjunct și pe Olena Osmachkina, șef secție tehnologia informației de la aceeași bibliotecă.

Paradigmele evoluțiilor în cadrul instituției noastre au schimbat, ajustat ritmurile de dezvoltare, iar flexibilitatea, adaptabilitatea, reziliența au devenit factori imperativi pentru o supraviețuire instituțională. Multiplele reușite pe care le veți regăsi în raport au rezultat în conștientizarea importanței vitale de a planifica minuțios proiectele investiționale, transformarea digitală, în condițiile unei concurențe acerbe pe piața culturală. Fiind elemente de bază în aplicarea pentru diverse proiecte investiționale, colaborări externe, aplicații bazate pe tehnologii, studii de fezabilitate, concluzii ale unor cercetări aprofundate, au reprezentat instrumentațiile care vor permite aplicarea deciziilor stimulate în 2023. Impactul este diferența pe care o putem sesiza în indicatorii de performanță. Am adoptat o abordare holistică de-a lungul anului, astfel am atins o cifră mai mare a numărului de utilizatori – 299 722 (deținători de card), creșterea împrumutului 1 206 582 (împrumut pe suport tipărit și electronic) și 1 817 948 de vizite (directe și virtuale) etc. Interpretarea și îndreptarea în direcția potrivită a rezultatelor sigur ne vor aduce o schimbare reală în biblioteca noastră.

Prezentul raport al BM este un prilej de a ne exprima recunoștința pentru implicarea bibliotecarilor, pentru devotamentul partenerilor care ne ajută să oferim servicii de calitate comunității chișinăuene. Mulțumim și mizăm în continuare pe efortul fiecărui coleg și colegă în parte, pe încrederea utilizatorilor și susținerea fondatorilor.

MISIUNEA BIBLIOTECII. SCOPUL ȘI PRIORITĂȚILE ANULUI PROFESIONAL

Misiune

Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” oferă tuturor fără restricții acces liber la informație, idei, lecturi, încurajează și susține libertatea de a cunoaște, libertatea de expresie, asigură și dezvoltă pe bază interactivă servicii bibliotecare necesare rezidenților municipiului Chișinău, orientate spre incluziunea socială, concilierea populației multiculturale, îmbunătățirea vieții lor.

Prioritatea anului: *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” fortifică reziliența digitală, culturală, socială în comunitate*

Priorități la nivel de oraș-capitală: *Anul European al Tineretului*

- Chișinău – orașul care învață
- Chișinău – orașul smart
- Chișinău – orașul verde

Priorități naționale: *Bibliotecile în susținerea incluziunii digitale, sociale și culturale a membrilor comunității*

Direcții de activitate:

Direcția I: Cultura lecturii

Direcția II: Reziliență comunitară (digitală, incluzivă, educațională)

Direcția III: Memoria locală

Direcția IV: Cercetarea și inovarea

Direcția V: Biblioteca digitală

Direcția VI: Bibliotecari rezilienți

Direcția VII: Imagine consolidată

Direcția VIII: Resurse în sprijinul rezilienței (informaționale, tehnologice, umane, logistice)

EVENIMENTELE ANULUI

BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU” FORTIFICĂ REZILIENȚA DIGITALĂ, CULTURALĂ, SOCIALĂ ÎN COMUNITATE

Biblioteca Municipală și-a propus ca în anul 2023 să devină o instituție rezilientă, setându-și prioritatea „*Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” fortifică reziliența digitală, culturală, socială în comunitate*”. Și când spunem reziliență ne referim la pandemie și la războiul din țara vecină – Ucraina, dar și la alte sfere, precum reziliența climatică (gestionarea *calamităților naturale*, protejarea naturii etc.). Toate structurile BM – secții și biblioteci-filiale – și-au unit forțele pentru a ajuta comunitatea în depășirea crizelor sau situațiilor imprevizibile.

Importanța termenului **reziliență** a fost sesizată inițial în diverse instruirii organizate pentru bibliotecarii BM: ateliere oferite de dr. Lidia Kulikovski: „*Scritura și lectura ca forme ale rezilienței intelectuale*” și „*Reziliența profesională*” (materialul fiind publicat în revista *BiblioPolis*, 2023, Nr. 1, p. 7-15); Atelierul „*Reziliența prin lectură și prin ludicul creației*”, formatori: Maria Pilchin, dr. Lidia Kulikovski; Atelierul „*Ațiuni de tratare a riscurilor și oportunităților*”, formator Tatiana Coșeri; Conferință internațională „*Reziliența socială și rețelele profesionale puternice ca precondiții pentru pace*” (organizată de Ministerul Culturii al RM și Biblioteca Națională a RM, 09.10.2023), în cadrul căreia participanții au învățat ce înseamnă să fii rezilient, cum să-și formeze reziliența, au aflat nivelul personal de reziliență și zonele la care trebuie să mai lucreze.

În **context organizațional**, BM a reușit să elaboreze și să actualizeze cadrul de reglementare și de dezvoltare a unor arii importante, precum comunicarea, promovarea, arhitectura. În **contextul dezvoltării infrastructurii**, a creat chișinăuienilor un mediu sigur și prietenos în consolidarea abilităților și împărtășirea ideilor; cu susținerea Agenției Turce de Cooperare și Coordonare în Republica Moldova (TIKA), a fost reparată Biblioteca „Mihail Ciachir”, iar prin obținerea finanțării din partea Primăriei municipiului Chișinău a fost finalizată reparația, începută în 2021, a Bibliotecii „Mihail Lomonosov”. **Reziliența digitală** s-a remarcat prin formarea competențelor digitale în digitizare, dezvoltarea catalogului electronic și completarea colecției *Biblioteca digitală*, optimizarea platformelor online, crearea podcasturilor, formarea competențelor digitale ale cetățenilor în cadrul Programului Connect Plus. În **context cultural**, BM a contribuit la creșterea rezilienței prin organizarea evenimentului „*Reziliența prin artă*” la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și oferirea Serviciului „*EcoReziliența*”. De asemenea, pornind

de la necesitatea de a fortifica reziliența, ediția a V-a a Programului estival „Provocarea verii” s-a desfășurat cu genericul „Chișinău – oraș verde, oraș eco”, prin care s-au format copiilor atitudini de protejare a mediului, de dezvoltare a spiritului de responsabilitate față de natură, de a participa la menținerea și dezvoltarea unui oraș confortabil din punct de vedere ecologic.

Timp de doi ani, în care războiul din Ucraina a adus mii de **refugiați** în țară, bibliotecarii BM au demonstrat că pot fi rezilienți, că pot să se adapteze rapid și responsabil la noile condiții impuse, organizând pentru femei și copii evenimente atât separat, cât și prin implementarea proiectelor: „Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei refugiaților”, implementat de Centrul de Drept al Femeilor / Women's Law Center, în parteneriat cu Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova și cu suportul financiar al International Rescue Committee (Biblioteca Centrală); Proiectul „Integration Summer Camp – Solidarity, Equality, Peace!”/Tabăra de vară pentru copii „Solidaritate, Egalitate, Pace!”, finanțat în totalitate de către organizația Solidarités international (Biblioteca „Adam Mickiewicz”) și Proiectul „Sporirea accesului la oportunități sigure, protectoare și calitative de învățare formală și nonformală pentru copiii ucraineni, strămutați temporar pe teritoriul Republicii Moldova și copiii din comunitățile gazdă prin intermediul centrelor de învățare prietenoase copiilor, Ludotecilor și Ludobusului”, implementat în parteneriat cu „Amici dei Bambini, Moldova” și Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova (Biblioteca „Ițic Mangher”) ș.a. La Conferința anuală a BM „Biblioteci sustenabile. Biblioteci reziliente” i-am avut drept invitați pe Olga Romaniuk, director general al Bibliotecii Publice „Lesia Ukrainka” (Ucraina, or. Kiev), pe Olga Dudok, director adjunct și pe Olena Osmachkina, șef secție tehnologia informației de la aceeași bibliotecă.

Fiind un an al rezilienței, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a realizat un amplu **studiu de cercetare** a lecturii „Barometrul lecturii” a cititorilor bibliotecii cu vârsta de peste 17 ani, analiza răspunsurilor fiind efectuată în 2023, ceea ce ne-a permis determinarea comportamentului de lectură al cititorilor, investigarea obiceiurilor de lectură, identificarea motivației lecturii, studierea tipologiei de lectură, examinarea consumului de carte asociat altor produse, estimarea organizării animațiilor literare, inclusiv determinarea gradului de utilizare a bibliotecii.

La fel, a fost efectuat **studiul de fezabilitate** „Modernizarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (inclusiv rețeaua de 27 filiale)”, executant împreună cu „ABP PROJECT” S.R.L. Elaborarea studiului de fezabilitate a constituit promisiunea dezvoltării bibliotecii „ca un serviciu public de asigurare a accesului

la lectură și dezvoltare a interesului pentru informare, un hub de învățare, educare, cercetare, animare culturală, precum și un centru pentru sporirea capacităților de implicare a chișinăuienilor în transferul de cunoștințe și schimb cultural, atât prin mijloace clasice, contemporane, cât și digitale”.

Biblioteca publică de drept a realizat **sondajul de opinii** „Sporirea rezilienței comunitare la accesul deschis la legislație”, în scopul evaluării satisfacției necesităților utilizatorilor în informație de interes public și legislativ, care oferă noi aspecte de dezvoltare în sfera serviciilor informaționale, pentru un eșantion de 114 respondenți.

Evenimentul „Reziliență prin artă la Biblioteca Municipală B.P. HASDEU”

În data de 3 aprilie 2023, bibliotecarii BM au avut parte de o altfel de „lecție”, una în care au vizionat trei filme, din producția regizorului basarabean Mihai Țărnă, stabilit la Paris, fiind găzduiți de Teatrul de Stat „A.P. Cehov”. Moderator al evenimentului a fost scriitoarea Maria Pilchin. La eveniment au fost prezenți directorul instituției dr. Mariana Harjevschi, Sergiu Curnic, părintele paroh al Bisericii de lemn „Adormirea Maicii Domnului” din Chișinău, dr. Lidia Kulikovski, Petru Hadârcă, directorul Teatrului Național „Mihai Eminescu”, Petru Vutcărău, directorul Teatrului Național „Eugène Ionesco”, Iosif Shats, regizor la Teatrul de Stat „A.P. Cehov”, jurnalistul Vasile Botnaru, o sală plină cu oameni de cultură, inclusiv numeroși bibliotecari. Evenimentul a fost înregistrat de TVR Moldova (<https://www.youtube.com/watch?v=ibETlgprUo4>).

În cuvântul de salut, dr. Mariana Harjevschi a menționat că acest an pandemic, dar și anul când ne-am pomenit cu un război în țara vecină, este nevoie să fim rezilienți. Avem nevoie să fim mai pregătiți pentru orice criză. Reziliența prin artă este un pas pentru a ne încrede în forțele noastre proprii, susține directorul instituției. După luările de cuvânt, spectatorii au vizionat trei filme: **„Triloghia”** – un scurtmetraj despre fascism în Polonia; **„Reziliența”** – despre prigoana preoților din țara noastră, despre rezistența prin credință; **„Plasatoarea”** – un film despre prioritățile axiologice din viață. A urmat un superb dialog susținut de scriitoarea Maria Pilchin cu regizorul celor trei filme, pedagogul și actorul Mihai Țărnă. Referindu-se la adaptare, dna dr. Lidia Kulikovski a întrebat ce înseamnă un teatru rezilient, ce ar trebui să facă un teatru ca să devină rezilient. Răspunsul a fost următorul: „Reziliența este un efect în timp... Că ai căzut e fizică, că te ridici e caracter. Teatrul ca structură este foarte dificil să existe, e marginalizat. Publicul când intră la spectacol nu se cunoaște, se adună opt sute de oameni care nu se cunosc, nu se știu, se ridică cortina și ei încep la unison să râdă, să plângă, să tacă, să închidă ochii, dintr-o necunoscută devin o societate. Când sala începe să vibreze la aceeași scenă pe care o repetăm luni de zile... De la un spectacol ieși altfel, sunt spectacole care mi-au schimbat viața, teatrul transformă sala într-o unitate. Teatrul este constant

rezilient”. Scopul acestui eveniment a fost promovarea ideii că arta este capabilă să ne facă rezilienți, să ne învețe a depăși marile catastrofe umane și a face față rutinei din cotidianul opriment. Înregistrarea evenimentului se găsește aici: <https://www.youtube.com/watch?v=IBDLfBM--oc&t=19s>.

Serviciul „EcoReziliența”

Cu scopul de a forma o atitudine civică și ecologică utilizatorilor, în 13 filiale ale BM: „Adam Mickiewicz”, „Alba Iulia”, Biblioteca Centrală, „Codru”, „Ițic Mangher”, „Liviu Rebreanu”, „Lesia Ukrainka”, „Maria Drăgan”, „Maramureș”, „Nicolae Titulescu”, „Transilvania”, „Vissarion Belinski” și „Valentin Ignatenco” a fost desfășurat Serviciul „EcoReziliența”.

Evenimentele variate din cadrul serviciului au demonstrat un angajament pentru educarea și implicarea comunității în protejarea mediului înconjurător. În cadrul atelierelor de lectură, atelierelor de reciclare creativă, discuțiilor, jocurilor interactive etc., participanții au învățat oportunități practice de viață și concepte legate de mediu. Tematici precum: *Calamitate naturală – sănătatea și siguranța omului, Reciclarea și protecția mediului, Siguranța în traficul rutier, Primul ajutor medical, Utilizarea rațională a resurselor naturale, Protecția pădurilor, Cutremurul – reziliență seismică, Energia eoliană, Rezilienți în incendiu, Sortarea deșeurilor, Comportamentul în situații excepționale, Cauzele și efectele poluării mediului, Reciclăm și natura o salvăm* etc. – au abordat aspecte esențiale ale protejării mediului și siguranței personale. Serviciul a avut un impact semnificativ, promovând schimbările pozitive în comportamentul și atitudinile copiilor față de mediul înconjurător. Dovadă sunt cele 173 de evenimente organizate la care au fost instruiți și informați 2 694 de utilizatori.

Promovarea impactului evenimentelor cu tematica **reziliență** a fost realizată în cadrul diverselor întruniri profesionale: Conferința anuală „Biblioteci sustenabile. Biblioteci reziliente” (organizator BM „B.P. Hasdeu”, 19 octombrie 2023); Conferința Internațională „Cartea și lectura în situații de criză” (organizator: Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, 5 mai 2023), la care dna Maria Pilchin a participat cu comunicarea „Reziliența comunității prin lectură”; Simpozionul internațional „Starea de bine a bibliotecarului” (organizat de Biblioteca Județeană „George Barițiu”, Brașov, 28 aprilie 2023), la care a participat dna dr. Lidia Kulikovski cu comunicarea „Reziliența”; Conferința „Teoria și practica administrației publice” (organizată de Universitatea de Stat din Moldova și Institutul de Administrație Publică, 19 noiembrie 2023), la care Lilia Cațîr (Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”) a participat cu comunicarea „Reziliența bibliotecarului: abilități și competențe-cheie pentru a face față cu succes în mediul informațional”.

Prin activitatea desfășurată, bibliotecarii BM au demonstrat că sunt capabili să se adapteze la situații dificile, să asigure un cadru necesar creșterii rezilienței la potențialele crize, cultivând o gândire optimistă (mai multe despre evenimentele desfășurate a se vedea în compartimentele acestui raport).

ZILELE BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU” – 146 DE ANI DE LA FONDARE: „BIBLIOTECI SUSTENABILE. BIBLIOTECI REZILIENTE”

În anul 2023, conferința anuală a BM s-a desfășurat în perioada 18-20 octombrie cu genericul „Biblioteci sustenabile. Biblioteci reziliente”. În data de 18 octombrie, a avut loc „Târgul de idei”. Acesta a reprezentat o oportunitate unică pentru bibliotecari de a-și împărtăși noile idei și de a face cunoscute produse nepuse în practică încă de Biblioteca Municipală. La „Târg” au fost expuse 30 de idei, de către trei grupuri de bibliotecari, care au vizat crearea serviciilor, conservarea colecțiilor, reanimarea spațiilor, pașii necesari pentru o bună editare a manuscriselor, dezvoltarea instrumentelor online etc. Ideile au fost prezentate în formatul PechaKucha (20 de imagini în 6 minute și 40 de secunde). Aceste idei au fost evaluate de către cei prezenți la „Târgul de idei” cu calificativele „excelent”, „bine” și „satisfăcător”, utilizându-se

aplicația Mentimeter, o aplicație folosită pentru a crea feedback în timp real. Printre cele mai apreciate au fost ideile: *Spațiu liniștit* (Biblioteca Centrală), *Biblioteca IT: Deschide Ușile Cunoașterii Tehnologice* (Biblioteca „Târgu Mureș”), *Scuarul Bibliotecii* (Secția „Memoria Chișinăului”), *Conservarea colecției speciale* (Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”), *BiblioTerasa* (Biblioteca „Nicolae Titulescu”), *Inteligența artificială în bibliotecă* (Secția tehnologia informației) etc.

În data de 19 octombrie a avut loc **sesiunea în plen „Bibliotecile și imperativul rezilienței”** unde au fost prezentate o serie de documente importante din domeniul biblioteconomic: Manifestul IFLA pentru bibliotecile publice, Manifestul IFLA pentru biblioteci digitale, Matricea EBLIDA privind contribuția bibliotecilor la Agenda europeană 2030. În calitate de vorbitori au fost Lidia Kulikovski, director adjunct, Ludmila Pînzari, director adjunct, Tatiana Coșeri, director adjunct. De asemenea, BM a avut drept invitați de onoare pe Olga Romaniuk, director general al Bibliotecii Publice „Lesea Ukrainka”, Ucraina, or. Kiev,

care a venit cu pledoaria „Biblioteca și războiul”, pe Olga Dudok, director adjunct al Bibliotecii Publice „Lesea Ukrainka”, Ucraina, or. Kiev, care a susținut comunicarea „Biblioteca: provocările timpului și răspunsuri”. Sesiunea s-a încheiat cu luarea de cuvânt a dr. Mariana Harjevschi, director, Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu cu „Pledoaria pentru cărțile electronice și împrumutul electronic – spre o piață culturală și economic sustenabilă”. De asemenea, în data de 19 octombrie au avut loc două paneluri: „Implicare comunitară în crearea conținutului local” și „Transformarea digitală pentru biblioteci”. În cadrul primului panel au susținut comunicări Margarita Șcelcikova, șef, Biblioteca „Mihail Lomonosov”, Violeta Tipa, cercetătoare, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”, Eugenia Butnaru, șef serviciu, Secția „Memoria Chișinăului”, Miroslava Metleaeva, șef serviciu, Biblioteca „Ițic Mangher”, Elena Dabija, șef, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”. În cadrul celui de-al doilea panel au luat cuvântul Olena Osmachkina, șef Secția tehnologia informației a Bibliotecii Publice „Lesea Ukrainka”, Kiev, Ucraina, Victor Rusu, Secția tehnologia informației, Gabriela Bulduma, Secția tehnologia informației, Elena Zavtoni, Biblioteca publică de drept, Viorica Moraru, Biblioteca „Ovidius”, Tatiana Colesnic, Biblioteca „Adam Mickiewicz”, Anastasia Moldovanu, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”.

În data de 20 octombrie, au avut loc vizite de documentare în biblioteci.

Pe parcursul acestor zile, vizitatorii bibliotecii au avut posibilitatea de a viziona **expoziția** „Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu: file de istorie”, în cadrul căreia au fost expuse documente și imagini din istoria BM: clădire, decizii/ordine cu privire la statutul bibliotecii, rapoarte, directori, permise/carduri de utilizator de la 1887 la 2023.

La evenimentele organizate au participat 146 de bibliotecari (interesantă coincidență: 146 de ani / 146 de participanți!) de la BM „B.P. Hasdeu”, bibliotecile din suburbiile Chișinăului, masteranzi ai Universității de Stat din Moldova, invitați de onoare de la Biblioteca Publică „Lesia Ukrainka” din Kiev, Ucraina.

ZILELE BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU” – 146 ANI DE LA FONDARE

CONTEXT ORGANIZAȚIONAL. COMPONENTA DOCUMENTARĂ A BIBLIOTECII.

DOCUMENTE STRATEGICE, DE REGLEMENTARE, NORMATIV-TEHNOLOGICE (ELABORARE/MODIFICARE)

Aplicarea sistemului de management al calității la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” contribuie la regândirea eficienței proceselor tehnologice și la reorganizarea algoritmului de execuție/realizare/livrare a serviciilor. Fiind un an al rezilienței, eforturile au fost orientate spre elaborarea și actualizarea informațiilor documentate.

Astfel, în anul 2023 au fost:

DOCUMENTE ELABORATE

- *Strategia de comunicare (2023-2027)*: strategia vine în sprijinul dezvoltării multidimensionale a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” prin fortificarea identității instituționale, fizice și culturale; conversiunea acesteia în imagine instituțională internă și externă propice pentru realizarea vocației sociale, comunitare, culturale și profesionale a instituției; încurajarea dialogului continuu al bibliotecii în ansamblu ca entitate complexă, al structurilor ei interne, al angajaților și publicului țintă extra-instituțional.
- *Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de comunicare (2023-2027)*: planul reflectă acțiunile de realizare a Strategiei de comunicare în perioada 2023-2024 – managementul comunicării instituționale; comunicare instituțională internă online și offline; relații cu publicul, comunicare instituțională externă online și offline.
- *Manualul de identitate* (ediția a doua). Într-o manieră detaliată și concisă, manualul ajută la transmiterea printr-o voce comună a misiunii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Elementele de identitate instituțională – logoul, paleta de culori, corpuri de literă, prezentate grafic simplu și clar pentru toate materialele corporative: foaie cu antet, carte de vizită, plic, pix, agendă, pungă, chipiu, tricou, ecuson, diplomă, invitație, afiș etc. consolidează imaginea bibliotecii. Aplicarea corectă și consecventă a rigorilor respective de către bibliotecarii și partenerii BM va contribui la crearea unei comunicări vizuale univoce.
- *Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecilor filiale (27)*: stabilește misiunea, funcțiile, atribuțiile și drepturile bibliotecii, structura, precum și organizarea activității acesteia.

- *Regulamentul de organizare și funcționare a secțiilor cu statut metodologic (11):* stabilește misiunea, funcțiile, atribuțiile și drepturile secției, structura, precum și organizarea activității acesteia.
- *Organigramele bibliotecilor filiale și ale secțiilor cu statut metodologic (38):* stabilește structura personalului și nivelul de coordonare/comunicare.
- *Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de administrație al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”:* stabilește componența, atribuțiile și funcționarea Consiliului de administrație în calitate de organ de conducere al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” cu rol decizional (consultativ) în domeniul administrativ.
- *Instrucțiune (Metodologie) de evaluare a riscurilor profesionale* (componenta sănătatea și securitatea în muncă) instrucțiunea descrie printr-o abordare documentată procesul complex de identificare, analiză și răspuns la posibile riscuri ale Bibliotecii Municipale.
- *Instrucțiune privind măsurile de apărare împotriva incendiilor:* stabilește cerințele obligatorii de apărare împotriva incendiilor și are ca scop prevenirea și reducerea riscurilor de producere a incendiilor, asigurarea securității vieții și sănătății salariaților, utilizatorilor; păstrării integrității patrimoniului și bunurilor materiale.
- *Reguli de securitate în raport cu instalațiile electrice:* regulile stabilesc cerințele obligatorii de utilizare a echipamentului electric. Au ca scop prevenirea, reducerea riscurilor de producere a accidentelor provocate de electrocutare, asigurarea securității vieții și sănătății salariaților, utilizatorilor; păstrării integrității patrimoniului și bunurilor materiale.
- *Cerințe minime generale privind semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă:* documentul include cerințele generale față de semnalizările de securitate și sănătate, descrie modalitățile de utilizare a acestora și stabilește regulile generale privind alternanța și complementaritatea lor.
- *Instrucțiune privind securitatea și sănătatea ocupațională în condițiile muncii la distanță:* conține prevederi minime obligatorii privind securitatea și sănătatea ocupațională a salariaților în condițiile prestării muncii la distanță. Prevederile sunt aplicate în cazul imposibilității prestării de către salariat a muncii la locul de muncă organizat de angajator în perioada situațiilor excepționale legate de declararea stării de urgență, de asediu și de război sau declararea stării de urgență în sănătate publică.
- *Regulamentul cu privire la stabilirea atribuțiilor în domeniul securității și sănătății în muncă a personalului de conducere, de execuție, specialistului în securitatea și sănătatea muncii:* stabilește

obligațiile și drepturile personalului de conducere, execuție, auxiliar și ale specialistului în securitate și sănătatea muncii.

- *Instrucțiuni de securitate și sănătate în muncă pentru toate funcțiile și lucrările desfășurate în unitate:* instrucțiunea reglementează acțiunile generale și specifice axate pe prevenirea riscurilor, eliminarea accidentelor și factorilor de risc în procesul de realizare a obiectivelor Bibliotecii Municipale.
- *Regulamentul privind modul de organizare a activităților de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă a personalului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”:* stabilește cerințele minime pentru activitățile de protecție a personalului la locul de muncă și prevenirea riscurilor profesionale.
- *Instrucțiune pentru acordarea primului ajutor medical:* stabilește măsurile complexe destinate restabilirii și păstrării vieții, sănătății salariaților Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Instrucțiunea are ca scop reglementarea acțiunilor generale de acordare a primului ajutor medical accidentaților efectuat de personal nemedical.
- *Reguli de comportament în caz de cutremur:* stabilesc cerințele obligatorii de acțiune în situația de seism. Regulile au ca scop prevenirea, reducerea riscurilor de producere a accidentelor provocate de seism, asigurarea securității vieții și sănătății salariaților, utilizatorilor.

DOCUMENTE COMPLETATE/MODIFICATE ÎN CONFORMITATE CU SCHIMBĂRILE LEGISLATIVE

- *Acordul cu utilizatorii* a fost completat cu următoarele: termenul de împrumut pe o perioadă de 15 zile, iar pentru categoria pensionari – 30 zile calendaristice; extinderea termenului de împrumut cu încă 15 zile pentru toate categoriile de utilizatori; penalități și litigii: pierderea permisului – contravaloarea duplicatului este de 20,00 lei; nerestituirea unui bun împrumutat la data consemnată în fișa cărții – taxa constituie 5,00 lei per bun pentru fiecare zi calendaristică în întârziere. De asemenea, trimiterea notificărilor pentru a informa utilizatorii privind: expirarea termenului cu două zile înainte de termenul limită și peste o zi după expirarea acestuia. Notificările bibliotecii sunt trimise automat prin e-mail de Sistemul Informațional de Bibliotecă Koha, notificări privind evenimentele organizate de bibliotecă.
- *Regulile de împrumut la domiciliu și de consultare a documentelor în bibliotecă* au fost completate cu durata împrumutului, cu modalitățile de recuperare a publicațiilor nerestituite și cu taxa compensatoare de 5,00 lei per zi per bun pentru fiecare zi calendaristică în întârziere. De asemenea, cu informații despre notificări: pentru recuperarea publicațiilor nerestituite de către utilizatori,

biblioteca îi va atenționa cu două zile înainte de termenul limită și peste o zi după expirarea acestuia prin e-mail trimis automat de Sistemul Informațional de Bibliotecă Koha. Notificările pot fi făcute și prin alte modalități: în contul personal, prin telefon Messenger etc.

- *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea Concursului „Bătălia cărților”* a fost completat cu categoriile de cititori eligibili pentru concurs: 11-12 ani, 13-14 ani, 15-18 ani; condițiile de participare: 7 cărți citite; cu condițiile de organizare a etapei finale a concursului: caracterizarea unui personaj, runda de întrebări; laureați ai concursului: 15 persoane, categorii de laureați: cititorul exeget, cititorul erudit, cititorul fidel, cititorul proactiv, cititorul creativ, cititorul performant, cititorul entuziast, cititorul critic, cititorul implicat, mențiuini; cititorul anului: participanții care vor prezenta cele mai frumoase și argumentate pledoarii despre eroul preferat din listă și va răspunde cel mai bine și argumentat la întrebări.
- *Regulamentul privind acordarea premiilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură* a fost completat cu categoriile de premii.

PROIECTE COMUNITARE, NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE (PARTICIPARE, COORDONARE)

Activitatea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este complexă și interconectată la schimbările rapide în scopul formării comunităților inteligente. Pentru a asigura transferul de cunoștințe și implementarea practicilor inovatoare este necesară o abordare sinergică privind realizarea și implicare în proiecte. Responsabilitatea de a satisface așteptările chișinăuienilor prin învățarea bazată pe descoperire este un argument în favoarea inițiativelor.

PROIECTE COORDONATE

(1) *Proiectul cultural „Muzică și Carte la Bibliotecă”*. Proiectul a fost inițiat de Asociația Obștească „Prietenii Bibliotecii „B.P. Hasdeu” și reprezintă o platformă dedicată stimulării creativității tinerilor scriitori autohtoni, integrând armonios literatura cu diverse genuri muzicale și chiar artă plastică. Inițiativa a avut ca obiectiv principal să promoveze cultura lecturii și dialogul literar-muzical în comunitatea din Chișinău, aducând împreună scriitori locali, muzicieni și artiști. Prin integrarea artelor, proiectul a încercat să creeze o experiență culturală unică și să încurajeze expresia artistică sub multiple forme.

(2) *Trainingul „Protejează-te în mediul online”*, finanțat prin proiectul „Moldova Cybersecurity Rapid „Assistance”, Uniunea Europeană. Proiectul a fost inițiat de Asociația Obștească „Prietenii Bibliotecii

„B.P. Hasdeu”. Participanții au fost instruiți să utilizeze aplicațiile Canva și Biteable, care vor oferi posibilitatea de a elabora și publica în mediul online materiale precum afișe, bannere sau videouri. Produsele elaborate vor spori gradul de conștientizare cu privire la securitatea cibernetică în mediul virtual și vor oferi competențe digitale relevante utilizatorilor virtuali.

(3) *Proiectul „Integration Summer Camp – Solidarity, Equality, Peace!”/Tabăra de vară pentru copii „Solidaritate, Egalitate, Pace!”*. Proiectul de integrare a copiilor refugiați din Ucraina a fost implementat de Biblioteca „Adam Mickiewicz” în parteneriat cu Centrul de Instruire în Domeniul Sănătății Reproductive și finanțat în totalitate de către organizația Solidarités international. Tabăra de vară a fost organizată pentru copii refugiați din Ucraina, unde copii au avut parte de lecturi, excursii, jocuri și distracții.

(4) *Proiectul „Integration Summer Camp – Solidarity, Equality, Peace!” Continuation, after-school program/Tabăra de integrare a copiilor „Solidaritate, Egalitate, Pace!” Continuare, program extrașcolar*. Proiectul a fost realizat de Biblioteca „Adam Mickiewicz” ca o continuare a taberei de vară, cu scopul extinderii mediului educațional accesibil pentru copiii cu dizabilități și copiii din familii vulnerabile, aceștia beneficiind de un program extrașcolar.

(5) *Proiectul Albumul „Urme poloneze în Chișinău”*. Biblioteca „Adam Mickiewicz” a elaborat albumul „Urme poloneze din Chișinău”, care reflectă imagini și fotografii despre locuri, clădiri și monumente istorice din Chișinău, legate direct de istoria polonezilor din acest oraș. Ambasada Republicii Polonia în Republica Moldova a finanțat tipărirea a 120 de exemplare.

(6) *Proiectul „Biblioteca – casa care dăruiește căldură”*. Biblioteca „Ițic Mangher”, cu suportul financiar al organizației britanice de caritate World Jewish Relief (WJR) și Comunitatea Evreiască din Republica Moldova, a dezvoltat serviciile livrate pentru refugiații din Ucraina în cadrul Centrului „Spațiu sigur pentru mame și copii”. Cele mai populare evenimente au fost: pregătirea pentru școală în limba ucraineană, studierea limbilor: româna, engleză și germană, ateliere de lectură, ateliere de creație, gimnastică curativă, jocuri în aer liber.

(7) *Proiectul „Educația nu așteaptă/Education Can't Wait”*. Biblioteca „Ițic Mangher”, cu suportul financiar al UNICEF Moldova, a organizat diverse evenimente în scopul sporirii accesului la servicii sigure, protectoare și calitative de învățare formală și nonformală pentru copiii ucraineni, strămutați temporar în Republica Moldova, și copiii din comunitățile-gazdă. Copiii de 5-10 ani au citit și discutat operele autorilor

din România, Israel, Ucraina, Suedia, SUA cu tematică variată: prietenie, dragostea părinților, acordarea ajutorului persoanelor în vârstă, relațiile între semeni.

(8) *Proiectul „Cărți pentru Biblioteca ta”*, proiect de catalizare și tentare a cititorului, oferindu-i posibilitatea să lectureze volumul recomandat de bibliotecar și să dialogheze cu autorul cărții. Biblioteca „Onisifor Ghibu” a promovat cartea prin donații de carte și întâlniri cu scriitorii în teritoriu: Gimnaziul „Ion Creangă”, Zârnești; Liceul Teoretic, Corjeuți, Briceni; Gimnaziul „Cobusca Nouă”, Anenii Noi; Gimnaziul „Popeștii de Jos”, Popeștii de Jos, Drochia etc.

(9) Biblioteca „Onisifor Ghibu” a inițiat mai multe proiecte culturale: *„Cărți și opere literare omagiale”*; *„Monologul de Joi”*, *„Săptămâna omagială „Nicolae Dabija”*, *„Cultura lecturii”*. Evenimentele au adus un omagiu operelor de o importanță majoră care au împlinit o vârstă rotundă de la data editării, au promovat scriitorii autohtoni.

(10) *Proiectul „Pastila literară sau 10 minute cu un scriitor autohton”* la Biblioteca „Onisifor Ghibu” s-a realizat săptămânal pe parcursul anului. Cititorii au avut ocazia să cunoască atât operele scriitorilor, cât și din biografia fiecăruia.

(11) *Prelegerile „Cultura lecturii”* organizate de Biblioteca „Onisifor Ghibu” cu invitatul special dr. hab., profesor universitar Vlad Pâslaru. Trimestrial au fost organizate aceste prelegeri care s-au bucurat de o mare popularitate în rândul profesorilor, studenților, masteranzilor, doctoranzilor, dar și în rândul elevilor claselor liceale.

IMPLICARE ȘI PARTICIPARE ÎN PROIECTE

(12) *Proiectul „Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei refugiaților”*. Proiectul este implementat la Biblioteca Centrală în parteneriat cu Centrul de Drept al Femeilor, Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, finanțat de *International Rescue Committee*. Biblioteca Centrală a devenit un centru cu spațiu sigur pentru femei și fete, un spațiu în format *Ludoteca* pentru copii, dotat cu echipament, mobilier, resurse informaționale. În cadrul proiectului au fost organizate mai multe evenimente pentru copii și femei unde au primit informații cu implicarea unui psiholog.

(13) *Proiectul „Sporirea accesului la oportunități sigure, protectoare și calitative de învățare formală și nonformală pentru copiii ucraineni, strămutați temporar pe teritoriul Republicii Moldova și copiii din comunitățile gazdă prin intermediul centrelor de învățare prietenoase copiilor, Ludotecilor și Ludobusului”*. Proiectul este implementat de Biblioteca „Ițic Mangher” în parteneriat cu „Amici dei Bambini, Moldova”

și Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova. Copiii refugiați au beneficiat de activități interactive, ateliere de creativitate, jocuri și excursii.

(14) *Forumul Social Urban*. Biblioteca Municipală s-a implicat în organizarea primului Forum Social Urban. Forumul organizat de Primăria Municipiului Chișinău reprezintă o platformă de discuții deschisă și democratică, la care au participat reprezentanți ai autorităților publice, organizații internaționale, organizații neguvernamentale, asociații profesionale, companii care prestează servicii de importanță socială, investitori și parteneri de dezvoltare. În cadrul evenimentului au fost preluate cele mai bune practici europene pentru dezvoltarea capitalei și sporirea beneficiilor pentru comunitatea locală, în conformitate cu scopul principal al Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă.

(15) *Evenimentul comunitar „Chișinău, oraș drag!”*, în cadrul Festivalului „Te salut, Chișinău!” Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a contribuit la promovarea serviciilor educaționale, la organizarea întâlnirii cu Irina Nechit „Poezia pe alee”, la realizarea conceptului expoziției „Cetățeni de onoare ai Municipiului Chișinău”, la organizarea expoziției de carte „Chișinău – file de istorie, file de destine: Cărți din colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

(16) *Programul de lectură publică pentru copii „Cărțile prind viață”*. Programul a fost implementat de Direcția generală cultură și patrimoniu cultural în parteneriat cu filialele Bibliotecii Municipale. Evenimentul a fost dedicat Sărbătorii Naționale „Limba noastră cea Română”.

(17) *Programul guvernamental „Ajutor la contor”*. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în 2023 a oferit suport în vederea înregistrării unor categorii de chișinăuieni pe platforma online compensatii.gov.md pentru compensarea cheltuielilor la consumul de energie. Zilnic bibliotecarii au oferit consultații și au ajutat persoanele vulnerabile să completeze cererile pe suport de hârtie. Ulterior datele din cerere erau introduse în Sistemul Informațional „Vulnerabilitatea energetică”. În perioada ianuarie-martie, noiembrie-decembrie bibliotecarii au înregistrat în Sistemul Informațional „Vulnerabilitatea energetică” 15 821 de persoane vulnerabile. De asemenea, au oferit informații privind atribuirea categoriei de vulnerabilitate energetică pentru consumatorii casnici înregistrați în sistemul informațional compensatii.gov.md.

(18) *Criza refugiaților*. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” este un centru comunitar activ pentru cetățenii din Ucraina, refugiați în Republica Moldova, prin serviciile desfășurate, răspunzând nevoilor emoționale și educaționale ale acestora. În parteneriat cu organizația umanitară internațională INTERSOS

Moldova, au fost create serviciile „De vorbă cu psihologul” (Biblioteca „Adam Mickiewicz”), „Psihologul tău la bibliotecă” (Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”), iar în parteneriat cu Centrul de drept al femeilor – serviciul „Art-Terapia cu psihologul” (Biblioteca Centrală), care au oferit suport și consiliere psihologică, în special pentru femeile refugiate. Pe parcursul anului 2023, în cadrul acestor proiecte și servicii, pentru refugiați au fost organizate și desfășurate diverse evenimente, livrate servicii de împrumut al resurselor informaționale și accesul la tehnologii informaționale.

(19) *Festivalul „Primăvara românească, pretutindeni!”*, ediția a III-a, în cadrul căruia a fost organizat Concursul de limbă, cultură și civilizație românească. Festivalul-concurs dedicat limbii, culturii și civilizației românești, a fost organizat online de Fundația Romanian Business School în colaborare cu Școala Metropolitană ARC – membră în Rețeaua școlilor asociate pentru UNESCO. Ediția dată s-a desfășurat sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO și s-a înscris în acțiunile dedicate aniversării a 20 de ani de la adoptarea Convenției UNESCO pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial. Elevii de gimnaziu din România și Republica Moldova s-au bucurat împreună de călătoria prin creația scriitorilor români contemporani în concursul de limbă, cultură și civilizație românească. Biblioteca „Ovidius”, în parteneriat cu Fundația Romanian Business School, Școala Metropolitană ARC, Editura Casa Radio, Editura Eikon, Editura Rhea, Muzeul Național al Literaturii Române, Editura Nomina, Biblioteca Metropolitană București – Filiala „Ienăchiță Văcărescu”, Revista Bibliotecii Academiei Române, Asociația UNIFERO (SUA), Biblioteca „General Nicolae Ciobanu”, Costești, Vâlcea, a organizat un maraton cultural pe parcursul a trei zile. În cadrul acestui maraton, românii din toate colțurile lumii, au vorbit despre bibliotecă și muzeu ca spații alternative de educație, despre proiecte și evenimente dedicate încurajării lecturii, promovării autorilor români clasici și actuali din țară și din afara granițelor, despre asociații păstrătoare ale tradiției, promotoare ale literaturii și culturii române, implicate în viața culturală a țării de adopție. Nouă cititori de la Biblioteca „Ovidius” s-au clasat pe locul I la Concursul de limbă, cultură și civilizație românească.

(20) *Proiectul „CODE Kids – Programează viitorul comunității tale”* a fost implementat de Fundația Progress Bistrița în colaborare cu bibliotecile publice din România și Republica Moldova, beneficiind de sprijin financiar din partea Romanian American Foundation. Prin acest proiect cele 7 biblioteci s-au transformat într-un hub inovator pentru dezvoltarea abilităților digitale ale copiilor, oferindu-le o perspectivă captivantă și dinamică asupra tehnologiei viitorului. Prin atelierile organizate participanții au avut oportunitatea de explorare a lumii digitale, să-și dezvolte competențele digitale.

(21) *Proiectul educațional transfrontalier „Educație online fără hotare”* a fost implementat de Biblioteca „Ovidius” în parteneriat cu Instituțiile de Educație timpurie din cartier și cele din România. Instituțiile vizate în proiect, au avut scopul de a stimula interesul pentru lectură, de a dezvolta creativitatea și capacitățile de a înțelege mesajul scris în rândul cititorului preșcolar. În anul curent, eforturile au fost axate pe „Lumea mirifică a poveștilor”. Printre evenimentele desfășurate au fost: organizarea vizitelor ghidate, prezentarea colecției de povești, organizarea Zilei Cititului Împreună cu genericul „Împreună citim – vise împlinim”, organizarea jocurilor de roluri, realizarea lucrărilor artistice inspirate din povești. Rezultatele proiectului au fost materializate într-un jurnal digital al proiectului, care reflectă experiențele și impactul evenimentelor. La acest proiect a participat și Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” în parteneriat cu Academia „FasTrackKids” și o grădiniță din Mangalia, Constanța (România). Copiii participanți la proiect s-au întâlnit online la bibliotecă, au citit și discutat povestirea „Întâmplări cu tâlc despre responsabilitate” scrisă de Cristina Bujor.

(22) *Proiectul Educațional Transnațional „Pe aripile lecturii”*. Biblioteca „Târgu Mureș”, în parteneriat cu Direcția Generală Educație, Tineret și Sport, Gimnaziul cu profil teatral „I.L. Caragiale” și Liceul Teoretic din Tulcea, România, a organizat pe parcursul anului vizite ghidate în bibliotecă, evenimente de promovare a cărții și lecturii. Evenimentele au avut scopul educării culturii lecturii. La proiecte au participat licee din municipiul Chișinău, Drochia și Hâncești.

(23) *Proiect editorial cu Asociația Culturală Regal d'Art*. Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a contribuit la elaborarea conceptului, cercetarea surselor, elaborarea referințelor bibliografice, fotocopiarea, scanarea, culegerea textelor, expedierea lucrărilor de artă și a textelor pentru realizarea și editarea volumelor din Colecția Regal de poezie: „Mihai Eminescu. Luceafărul” (inclusiv audio book); „Nicolae Dabija. „Cer dăruit...” (inclusiv audiobook); „Grigore Vieru. Opera poetică: Oare cu cine s-a jucat Dumnezeu când era copil?. Poezii pentru copii”, Vol. VI; „Grigore Vieru. Opera poetică: Aer verde, matern...”, Vol. II; „Eugen Doga. „Din pulberea iubirii...” : Aarii și romanețe pe versurile de Mihai Eminescu și Veronica Micle”. Edițiile bibliofile au fost editate de Asociația Culturală Regal d'Art.

(24) *Proiect editorial cu editurile Bibliotheca din Târgoviște, Junimea și TipoMoldova din Iași*. Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a contribuit prin cercetarea surselor, elaborarea referințelor bibliografice, fotocopiarea, scanarea, culegerea textelor la editarea volumelor: Eugen Simion. „Texte

despre Basarabia”; Mihai Cimpoi. „Eugen Simion, omul întregului cultural”; Mihai Cimpoi. „Mircea Horia Simionescu: scrierea ca ființă și lucru”; Titu Maiorescu. „Eminescu, poet al timpului modern”.

(25) *Tabăra de traduceri la Casa Polonă din Solonețu Nou*. În perioada 17-24 septembrie 2023, în preajma Zilei Europene a Limbilor și a Zilei Internaționale a Traducătorului, Biblioteca „Adam Mickiewicz” a participat la prima ediție a Taberei de Traduceri polono-române. Evenimentul s-a desfășurat la Solonețu Nou, jud. Suceava, un sat cu o populație majoritară (74%), de etnici polonezi și unde se vorbește exclusiv în limba polonă. Vizita de studiu, a fost organizată de către Institutul Polonez din București în colaborare cu Uniunea Polonezilor din România, iar atelierelor de traducere au fost livrate de către lectori de la Universitatea din București, Facultatea de limbi slave. La atelierelor de studiere a limbii polone și de traducere, au participat: studenți de la lectoratele de limbă polonă din Iași, Cluj și București, angajați ai instituțiilor și organizațiilor poloneze din România și Republica Moldova, în total 14 participanți. Scopul vizitei de studiu a fost de a stabili noi relații de parteneriat cu instituțiile poloneze implicate în organizarea vizitei, de a stabili contacte cu participanții din alte organizații, care la fel sunt implicați în traducere, cercetarea literaturii poloneze și promovarea valorilor culturale poloneze. În timpul vizitei, am făcut cunoștință și cu locuri interesante din Bucovina, care găzduiesc etnici polonezi, mai bine de 200 de ani. Cunoștințele și experiențele dobândite în cadrul acestei vizite au fost diseminate colegilor din bibliotecă, comunității de polonezi din Republica Moldova, dar vor folosi și la îmbunătățirea relațiilor culturale romano-polone moldovenești.

(26) *Mișcarea Read for the Record*. Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” în parteneriat cu Academia „FasTrackKids” a aderat la acțiunea internațională ce presupune citirea unei cărți în aceeași zi, la aceeași oră. Cartea aleasă pentru ediția din anul 2023 a fost „With lots of love”, scrisă de Jenny Torres Sanchez.

(27) *Festivalul „Polska Wiosna w Moldawii” / „Primăvara poloneză în Moldova”*. Ediția a XX-a a Festivalului a fost organizată de Biblioteca „Adam Mickiewicz” în parteneriat cu Organizația Obștească „Primăvara poloneză în Moldova”, cu sprijinul Ambasadei Republicii Polonia la Chișinău. Festivalul reprezintă cartea de vizită a diasporei poloneze din țara noastră și are drept scop popularizarea realizărilor polonezilor din zonele compact populate din Republica Moldova. Evenimentul a oferit posibilitatea tuturor să facă cunoștință cu Polonia modernă, cu cultura și tradițiile acestei țări.

(28) *Campania „Lecturi Naționale” în Polonia*. Campania se desfășoară sub patronajul onorific al Cuplului Prezidențial din Polonia. În incinta Bibliotecii „Adam Mickiewicz” s-a desfășurat lectura publică a volumului „Pe malurile Niemenului” de Eliza Orzeszkowa, în limbile: română, polonă, ucraineană, rusă. Printre oaspeții de onoare ai evenimentului au fost Grzegorz Opaliński, Ministru Consilier, șef de departament în cadrul Ambasadei Republicii Polone la Chișinău, reprezentanți ai minorității polonezilor din Chișinău și utilizatorii bibliotecii.

(29) *Proiectul „Educația financiară” și Proiectul „Banii la feminin”*. Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” în parteneriat cu Fundația pentru educație financiară OK și Fundația Proactive, cu susținerea UN Women și cu sprijinul financiar al Guvernului Japoniei au livrat mai multe traininguri privind gestiunea financiară. Cursul a fost conceput pentru a ajuta cadrele didactice din instituțiile de educație timpurie să dezvolte abilități esențiale în predarea educației financiare celor mai mici membri ai societății noastre, copiilor cu vârsta de 3-6 ani, contribuind astfel la dezvoltarea lor temeinică și la creșterea abilităților lor financiare încă de la o vârstă fragedă. Au fost instruite cadrele didactice și copii din 6 licee, 2 grădinițe private.

(30) *Proiect cu Poșta Moldovei*. Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a contribuit la conceptul realizării cărții poștale cu timbru „Dumitru Pomârlean. Nostalgie” și a timbrelor „Ion Daghi. Interferența suferințelor”, „Ion Daghi. Răsai asupra mea”. Lucrările fac parte din patrimoniul centrului.

(31) *Proiectul „Frumusețea naturii la braț cu poezia și oamenii la vârsta eleganței”*. Biblioteca „Transilvania” în parteneriat cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Uniunea Pensionarilor din sectorul Ciocana a contribuit la incluziunea socială a pensionarilor. Evenimentele organizate în cadrul proiectului au contribuit la socializarea persoanelor de vârstă a treia.

(32) *Proiectul „Dimensiunea identitară a artelor din Republica Moldova ca factor activ al dezvoltării durabile a societății în contextul dialogului intercultural european”*. Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” în parteneriat cu Institutul Patrimoniului Cultural a organizat Simpozionul Național de Studii Culturale și a contribuit la apariția volumului cu materialele simpozionului.

(33) *Proiectul „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru scriitori”* este realizat în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova. Prin evenimentele organizate de filialele Bibliotecii Municipale a fost promovată creația scriitorilor autohtoni, membri ai Uniunii Scriitorilor din Moldova, precum și experiența creatoare și viziunile artistice ale acestora.

(34) *Proiecte de organizare a evenimentelor științifice.* Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” în parteneriat cu mai multe instituții a organizat evenimente importante în cadrul unor proiecte transfrontaliere, internaționale și naționale: concursul Internațional de Epigramă dedicat creației eminesciene (Uniunea Epigramaștilor din Republica Moldova și România), Festivalul Internațional de Poezie „Grigore Vieru” (Primăria Municipiului Iași, Asociația Culturală „Feed Back”), Expoziția Filatelia Internațională „Eminesciana” a colecționarilor (Uniunea Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofiliștilor din Republica Moldova), Simpozionul „Nicolae Dabija – o personalitate de construcție piramidală” (săptămânalul „Literatura și arta”), acordarea premiilor Victor Teleucă (familia Gabura), comemorarea scriitorului Grigore Vieru „Grigore Vieru – lacrima lui Mihai Eminescu” – Rareș Andrei Prisacariu din Botoșani, premiantul cu *Golden Buzz*, câștigătorul ediției „Românii au talent” din anul 2023).

(35) *Proiecte literare.* Biblioteca „Alba Iulia” a participat la proiecte naționale și internaționale cu profil literar: recital poetic în cadrul Festivalului Național „Eminesciana”, Strășeni, 24 iunie 2023; recital la Festivalul „Poezia-n vers de dor”, ediția a VI-a, or. Cahul; recital poetic la Casa de cultură „Mihai Ursachi”, Iași; recital poetic extraordinar la Muzeul Municipal „Regina Maria”, Iași; recital poetic la Colegiul Național „Costache Negruzzi”, Iași; recital poetic la Colegiul Economic Administrativ, Iași; recital poetic la Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă”, Iași; recital poetic la Colegiul Național „Garabet Ibrăileanu”, Iași; recital poetic în comuna Ciurea, jud. Iași.

Impactul acestor proiecte a demonstrat că bibliotecile conștientizează importanța implicării partenerilor în realizarea obiectivelor comune, că bibliotecile produc bunuri cu valoare adăugată pentru comunitățile lor.

PARTENERIATE

Parteneriatele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” cu alte instituții și membrii comunității sunt orientate spre dezvoltarea colecțiilor și resurselor informaționale, dezvoltarea competențelor personalului de specialitate, organizarea în comun a evenimentelor educaționale, culturale, de cercetare și alte domenii de interes comun.

În relațiile de parteneriat, evidențiem câteva componente de care depinde succesul stabilirii relațiilor de parteneriat cum ar fi: scopul și obiectivele comune; termenii parteneriatului; scopul activităților din cadrul parteneriatului; delimitarea responsabilităților; condiția fiecărei părți; mecanismele de coordonare, monitorizare și informare; mediatizarea parteneriatului.

Procesul de creare a parteneriatelor este bazat pe desfășurarea întâlnirilor de lucru. De aceea, una din abilitățile-cheie ale angajaților este capacitatea de a organiza și conduce ședințe comune pentru a întocmi planul întâlnirii și de a asigura posibilitatea pentru: integrarea socială a participanților; prezentarea intenției (misiunii) grupului și propunerilor primelor activități; discuții în grup; luarea de decizii.

În mare parte, partenerii noștri contribuie la dezvoltarea serviciilor de bibliotecă în domeniile incluziunii sociale, cultură și recreere, educație, sănătate, dezvoltare economică, servicii electronice, educație mediatică și sprijină ideea precum că bibliotecile filiale oferă servicii care depășesc rolul lor tradițional și susțin capacitatea acestora de a deveni un partener sustenabil în dezvoltarea comunităților.

Ca obiective principale ale parteneriatului pot fi menționate: dezvoltarea bibliotecii ca centru de resurse informaționale și educaționale pentru comunitate; implicarea utilizatorilor din grupul-țintă în evenimentele din cadrul parteneriatelor, fapt care va conduce la formarea unor personalități complexe, cu putere de sintetizare și de aplicare în viața lor, a cunoștințelor însușite.

În scopul desfășurării unei activități eficiente, Biblioteca Municipală inițiază parteneriate cu structurile educaționale, de creație, de cercetare, economice, organizații nonguvernamentale și altele, din țară și din străinătate, cele mai relevante domenii fiind: instituții de învățământ (grădinițe, școli, licee, colegii, universități); centre comunitare, de creație, sociale; fundații, organizații de caritate; ambasade (ale Republicilor România, Bulgaria, Polonia, Ucraina în Republica Moldova); proiecte comune de promovare a culturii române și a comunităților naționale; asociații, societăți, comunități; centre, asociații culturale.

Parteneriatul reprezintă și o soluție pentru alocarea și folosirea resurselor locale la nivel comunitar, pentru atragerea altor resurse externe pentru rezolvarea problemelor bibliotecii. Dovadă a celor relatate

este Biblioteca „Adam Mickiewicz”, care în parteneriat cu Centrul de Instruire în Domeniul Sănătății Reproductive și finanțat în totalitate de către Solidarités international au realizat proiectul: „Integration Summer Camp – Solidarity, Equality, Peace!”/Tabără de vară pentru copii: „Solidaritate, Egalitate, Pace!”), desfășurat în cadrul Programului estival „Provocarea verii”. În cadrul acestui proiect a fost realizată reparația capitală a spațiului de toaletă și adaptarea acestuia pentru persoanele în scaun cu roțile (7 000 UE), buget total – 38 000 UE. La fel, Ambasada Poloniei la Chișinău s-a oferit să finanțeze editarea albumului foto „Urme poloneze în Chișinău”, 120 de exemplare, buget total – 2 285 UE.

Cele **323 parteneriate**, din care 285 naționale și 27 internaționale, au atras interesul chișinăuienilor spre produsele și ofertele BM, evidențiind rolul său esențial în dezvoltarea comunității. Cele mai multe parteneriate au fost semnate, în vederea realizării în comun a evenimentelor, în cadrul Săptămânii Științei, ale Programelor „Chișinăul citește”, „Provocarea verii”, „În drum spre casă”, al Campaniei de promovare și localizare a cititorilor „Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”, criza refugiaților din Ucraina, la fel, și în cadrul serviciilor educaționale de obținere a competențelor, precum și în cadrul instruirilor oferite de BM.

Anul	Numărul de parteneri total	Dintre care naționali	Dintre care internaționali
2023	323	285	38
2022	277	250	27
2021	243	226	17

Pentru a îmbunătăți activitatea de parteneriat, a fost elaborat un nou concept de acord, prin care au fost stabilite cu claritate responsabilitățile și implicările specifice ale părților. Documentul a fost distribuit în filiale și folosit ulterior la semnarea acordurilor de parteneriat.

Numărul de parteneri ai Bibliotecii Municipale a crescut în anul 2023 (323) cu 46 acorduri noi semnate, din care 35 cu parteneri naționali și 11 cu parteneri internaționali, comparativ cu anul 2022 (277). În anul 2023 cele mai multe acorduri de parteneriat au fost încheiate de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (28), urmată de Biblioteca „Onisifor Ghibu” (22), bibliotecile „Ovidius”, „Maramureș” și „Hristo Botev” (câte 12), Biblioteca „Adam Mickiewicz” (11), Biblioteca Centrală (9), Biblioteca „Liviu Rebreanu” (9).

Rezultatele și concluziile parteneriatului sunt mediatizate și diseminate prin diverse modalități: raportul de activitate, materialele realizate în cadrul instruirilor, albume cu fotografii din cadrul evenimentelor, realizarea de pliantelor, afișelor; promovarea pe bloguri, în mass-media prin scrierea articolelor, reportajelor TV și Radio etc.

VOLUNTARIAT

Voluntariatul este un act benevol a unei persoane sau al unui grup de persoane care acordă timp liber și forță de muncă în folosul comunității. La Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” această acțiune capătă o altă conotație, una ce necesită a fi completată cu prestarea unei munci neremunerate, dar cu dedicație și suflet. Voluntariatul a adus roade în fiecare filială a rețelei bibliotecii cu realizări în domenii precum administrarea și utilizarea tehnologiilor informative pentru toate vârstele, reîntoarcerea la tradițiile și valorile primordiale, promovare a lecturii, artelor și culturii ca parte indispensabilă a vieții cotidiene.

Acțiunile de voluntariat au jucat un rol important în realizarea programelor și serviciilor inițiate de BM, unde tinerii au fost parte a organizării, desfășurării și promovării acestora. De-a lungul timpului, voluntarii devin din ce în ce mai activi și interesați în acest tip de activitate, beneficiind de multiple avantaje. Câteva dintre acestea sunt:

- socializare și dezvoltarea competențelor prin lichidarea zonei de confort și descoperirea noilor interese ce ulterior pot deveni un hobby;
- acumularea experienței ce ar servi drept suport pentru specialitatea care o studiază fiind o introducere în viitoarea specialitate;
- prezența voluntarilor într-un mediu cultural modern, mereu la curent cu noile lansări de publicații și schimbări;
- dezvoltarea spiritului civic al viitorilor cetățeni, dezvoltând o educație socială și empatică;
- impactul voluntariatului poate deveni un punct forte în CV-ul oricui;
- contribuie la creșterea încrederii în sine și în propriile forțe și competențe;
- oferă modalitatea de a testa o nouă carieră.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” urmărește mereu să atragă în echipa sa de profesioniști voluntari iscusiți. În colaborare cu mai multe instituții de învățământ atât primar, cât și secundar, elevii, studenții și picii din grădinițe devin și ei mici eroi ai societății în care trăim. Astfel, biblioteca continuă să rămână loc al receptivității, educației și culturii.

În cadrul bibliotecilor, pe parcursul anului 2023, voluntarii au fost implicați în organizarea programelor, serviciilor, evenimentelor precum: „Chișinăul citește”; „Provocarea verii”; „Să re-auzim povestea”; servicii educaționale de studiere a limbilor română, engleză, italiană; ateliere de creație;

robotică, sănătate, dans, artă oratorică, formarea culturii juridice); moderarea evenimentelor; gestionarea conținuturilor blogurilor; oferirea suportului tehnic în realizarea tutorialelor video, poveștilor digitale, podcasturilor; reparația și igienizarea colecțiilor.

Voluntariatul și spiritul civic nu pot fi predate într-o sală de curs. Pentru a-și dezvolta competențele sociale, tinerii au nevoie să fie puși în situația de a analiza, de a găsi soluții, de a le pune în practică, de a evalua rezultatele și de a învăța din experiența trăită. Voluntarii sunt încurajați să participe activ la viața bibliotecii prin idei, miniproiecte, acțiuni civice, participare la activitățile comunității.

Implicarea voluntarilor este binevenită, deoarece, fiind aproape de vârsta participanților la evenimente, aceștia au adus o conexiune imediată și o înțelegere mai profundă a nevoilor și intereselor copiilor. Voluntarii au devenit modele pozitive, împărtășindu-și experiențele și inspirând prin entuziasmul și energia lor. Prin abordarea lor prietenoasă, voluntarii au creat un mediu în care copiii s-au simțit în liber, oferindu-le ocazia să exploreze și să învețe într-un mod relaxat și interactiv.

Implicarea voluntarilor în activitatea bibliotecii aduce avantaje și beneficii instituției, precum: promovarea ofertelor și serviciilor bibliotecii; crește numărul de utilizatori și participanți la evenimente culturale; atrage noi utilizatori care vor fi informați și despre celelalte servicii oferite de bibliotecă; aduce o schimbare pozitivă în societate, iar pentru voluntari biblioteca asigură o pregătire practică pentru viață; formează abilități pentru munca individuală și de echipă; asigură un management eficient al timpului și informației; sprijină obținerea de experiență, abilități noi și recomandări pentru viitoarele angajări.

Indicatorii din tabelul de mai jos, denotă un progres al Bibliotecii Municipale în activitatea cu voluntarii.

Anul	Numărul de voluntari	Ore de activitate a voluntarilor
2021	50	1 330
2022	63	3 475
2023	147	5 959

Identificăm o continuă creștere atât a numărului de voluntari cât și a numărului de ore de activitate în bibliotecă, ceea ce este un argument că bibliotecarii depun o muncă considerabilă și contribuie enorm la dezvoltarea bibliotecilor, promovarea serviciilor, dar și la creșterea profesională și personală a voluntarilor. În medie, fiecare dintre voluntarii BM a alocat lucrului neplătit în folosul bibliotecii 40,5 ore. Activitatea de voluntariat la Biblioteca Municipală a adus beneficiu comunității în sumă de **89 385,00 lei**.

MEMBRU AL COMISIILOR/GRUPURILOR DE LUCRU

Personalul de specialitate al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” se implică în dezvoltarea domeniului profesional și a celui cultural. Competențele și talentele sunt apreciate de entitățile din domeniu, parteneri. Eforturile cognitive aduc valoare și vizibilitate bibliotecii, argumentând rolul de actor inteligent și sigur.

Pentru colegii de la BM participarea în diverse grupuri de lucru, comisii, comitete este o adevărată provocare pentru a învăța și a se dezvolta, pentru a-și menține competitivitatea și de a-și crește nivelul competențelor. Ședințele devin forumuri de discuții și de schimb de bune practici între experți, care ulterior sunt implementate la BM. Ideile generează schimbări și contribuie la consolidarea domeniului biblioteconomic, ajută bibliotecile să facă față schimbărilor, promovând o calitate mai bună a serviciilor.

Astfel, bibliotecarii BM au coordonat și participat în calitate de membru sau președinte în următoarele grupuri de lucru:

- **Consiliul Biblioteconomic Național:** dr. Mariana Harjevschi, director general (președinte); dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor” (membru); Tatiana Coșeri, director adjunct (membru). Consolidarea cadrului normativ în domeniul activității bibliotecilor, elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 160/2017 cu privire la bibliotecii; participarea la întâlnirea „Sustenabilitatea bibliotecilor și a sistemului de formare continuă a bibliotecarilor” în cadrul Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, Parlamentul Republicii Moldova;
- **Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova:** dr. Mariana Harjevschi, director general (președintele Comisiei de cenzori), Tatiana Coșeri, director adjunct (membru al Consiliului de administrație, președintele Comisiei „Management”, președinte al sucursalei Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, membru al comisiei de evaluare la Concursul Național „Cele mai reușite lucrări ale anului în domeniul biblioteconomiei și științei informării”);
- **Grupul de lucru 26. Educație și Cultură** organizat de Ministerul Culturii al Republicii Moldova: dr. Mariana Harjevschi, director general (membru). Implicarea în realizarea obiectivelor de aderare la Uniunea Europeană din domeniul cultural;

- **Grupul de lucru pentru elaborarea standardelor de competență și standardelor de calificare, nivelul 8 CNC**, la domeniul general de studiu – 032 Jurnalism și informare: dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor”;
- **Grupul de lucru pentru elaborarea standardelor de competență și standardelor de calificare, nivelul 6 și 7 CNC**, la domeniul de formare profesională – 0322 Biblioteconomie, informare și studii arhivistice: dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor”;
- **Grupul de lucru pentru elaborarea standardului de calificare, nivelul 4 CNC**, Bibliotecar (calificare medie), domeniul general de studiu 032 Jurnalism și informare, domeniul de formare profesională 0322. Biblioteconomie, informare și arhivare: dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor”;
- **Grupul de lucru pentru elaborarea profilului ocupațional și a standardului ocupațional pentru meseria 441101 Bibliotecar / bibliotecară (nivelul 4 CNC)**: dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor”;
- **Comitetul Tehnic. 1 „Biblioteconomie. Informare. Documentare”**: Ludmila Pînzari, director adjunct (membru); dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor” (membru). Traducerea, implicarea la elaborarea standardului moldovenesc SM ISBD 356:2023 ÎNREGISTRAREA BIBLIOGRAFICĂ. DESCRIEREA BIBLIOGRAFICĂ;
- **Comisia de experți în domeniul atestării** (Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare) : dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor” (membru);
- **Comisia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie a programului de formare profesională nivelul 4 ISCED – 32210 Biblioteconomie și asistență informațională** – Instituția Publică Colegiul „Mihail Ciachir” din Comrat: dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor” (președinte);
- **Comisia de validare a standardelor de competență profesională**: dr. Mariana Harjevschi, director general (membru); dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor”. Examinarea și aprobarea Standardul de calificare, nivel 6 CNC, programul

- de studii 0322.1 Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică și Standardul de calificare, nivel 7 CNC, domeniul de formare profesională 0322 Biblioteconomie, informare și studii arhivistice;
- **Comisia republicană de atestare a personalului de specialitate din biblioteci:** dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor” (membru); Tatiana Coșeri, director adjunct (membru). Evaluarea competențelor și pregătirii profesionale în vederea certificării categoriei de calificare a personalului de specialitate;
 - **Comisia de evaluare a bibliotecilor din instituțiile de învățământ (școli, gimnazii și licee):** Svetlana Javelea, șef, Secția monitorizare și evaluare (membru). Evaluarea bibliotecilor din învățământ, aprecierea și stabilirea nivelului de corespundere a activității acestora cu criteriile minime de bază și specifice aprobate în vederea certificării categoriei bibliotecii;
 - **Comisia de evaluare a tezelor de master la programul de studii „Didactici moderne ale disciplinelor filologice (limba română)” (Universitatea de Stat „Alec Russo”, Bălți):** dr. hab. Elena Ungureanu, șef, Secția studii și cercetări (președinte);
 - **Grup de lucru privind elaborarea Contractului Colectiv de Muncă al Direcției generale cultură și patrimoniu a Consiliului municipal Chișinău pentru anii 2023-2027:** Elena Butucel, director adjunct (membru); Elena Dabija, șef, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (membru);
 - **Comitetul științific al Revistei științifice și bibliopraxiologice „Magazin bibliologic” a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova:** dr. Mariana Harjevschi, director general (membru); dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor” (membru);
 - **Colegiul consultativ al Revistei de bibliologie și știința informării „Biblioteca” a Bibliotecii Naționale a României:** dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor” (membru);
 - **Colegiul de redacție al Revistei de proprietate intelectuală, știință și educație „Intellectus”:** dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor” (membru);
 - **Colegiul de redacție al Revistei Journal of Social Sciences (JSS):** dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor” (membru);

- **Colegiul de redacție al Revistei The Library: journal of bibliography and information science** (România): dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor” (membru);
- **Colegiul de redacție al Revistei Romanian Journal of Library and Information Science = Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării (RRBSI)** (România): dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor” (membru);
- **Colegiul de redacție al Revistei „Lectura”** (România): dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor” (membru);
- **Colegiul de redacție al Revistei de Studii culturale și literatură „Dialogica”**: dr. hab. Aliona Grati, Serviciul „Memoria Chișinăului” (redactor-șef);
- **Comitetul științific la Revista de Studii culturale și literatură „Dialogica”**: dr. Mariana Harjevschi, director general (membru), dr. Lidia Kulikovski, director adjunct (membru), dr. hab. Elena Ungureanu, șef, Secția studii și cercetări (membru);
- **Colegiul de redacție al Revistei „Arta”** editată de Institutul Patrimoniului Cultural: dr. Violeta Tipa;
- **Consiliul General al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova**: Elena Butucel, director adjunct (membru);
- **Biroul de femei a Federației Sindicale a Lucrătorilor din Cultură**: Elena Butucel, director adjunct (membru);
- **Comitetul Executiv a Federației Sindicale a Lucrătorilor din Cultură**: Elena Butucel, director adjunct (membru);
- **Biroul Executiv al Centrului Sindical Ramural Teritorial Chișinău din domeniul Culturii**: Elena Dabija, șef, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (membru);
- **Comitetul sindical unit al Organizației de Sindicat Primare** din cadrul Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural mun. Chișinău: Elena Butucel, director adjunct (președinte);
- **Comitetul sindical al Organizației Sindicale Primare a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”**: Elena Dabija, șef, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (președinte);
- **Comitetul organizatoric al Simpozionului național de Studii Culturale, dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului cultural**: Anastasia Moldovanu, șef, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” (membru).

Implicarea în organizarea simpozionului, colectarea comunicărilor, redactarea descrierilor bibliografice;

- **Consiliul de administrare al Societății Științifice a Bulgarilor din Republica Moldova:** Angela Olărescu, șef, Biblioteca „Hristo Botev”. Promovarea serviciilor de lectură și cultură bulgară (membru);
- **Uniunea Scriitorilor din Moldova:** Ivan Pilchin (vicepreședinte, coordonator al grupurilor de lucru, coordonator al proiectelor), Dumitru Crudu (membru al Consiliului);
- **Centrul cultural bulgar din Republica Moldova** (promovarea serviciilor de lectură și cultură bulgară): Angela Olărescu, șef, Biblioteca „Hristo Botev”. (membru);
- **Consiliul Public al Comunității Evreiești din Republica Moldova** (promovarea serviciilor de lectură și cultură evreiască): Anna Bațmanova, șef, Biblioteca „Ițic Mangher” (membru);
- **Consiliul de Conducere al Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova:** Ion Jabinschi, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (membru);
- **Consiliul Facultății Arte Plastice, Decorative și Design** (Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice): Ion Jabinschi, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (membru);
- **Adunarea Delegaților Asociației Naționale COPYRIGHT:** Traian Vasilcău, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (membru);
- **Festivalul-concurs republican în memoriam Grigore Vieru „Floarea omeniei”,** organizat de Ministerul Educației și Cercetării: Vitalie Răileanu, șef, Biblioteca „Onisifor Ghibu” (președinte);
- **Concursul Internațional literar bienal „Ioan Mânăscuță”,** în parteneriat cu editura „Princeps”: Vitalie Răileanu, șef, Biblioteca „Onisifor Ghibu” (președinte);
- **Universitatea de vară a tinerilor creatori,** în parteneriat cu Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu”, Chișinău: Vitalie Răileanu, șef, Biblioteca „Onisifor Ghibu” (membru al grupului de lucru);
- **Proiectul „Scriitori în vizită...”** organizat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova: Vitalie Răileanu, șef, Biblioteca „Onisifor Ghibu” (membru al grupului de lucru);
- **Eminesciana 2023 „Cartea, cititorul, biblioteca”** (Strășeni), organizat de Ministerul Educației și Cercetării: Vitalie Răileanu, șef, Biblioteca „Onisifor Ghibu” (membru al grupului de lucru);
- **Comisia electorală:** Anastasia Moldovanu, Elena Dabija, Natalia Corghencea, Angela Olărescu (membri ai comisiei electorale);

- **Comisia de evaluare a bunurilor donate Bibliotecii „Mihail Ciachir”**, Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural a Municipiului Chișinău (evaluarea bunurilor donate fără act însoțitor de Agenția Turcă de Cooperare și Coordonare TICA): Tatiana Coșeri, director adjunct (membru); Angela Vintilă, șef, Biblioteca „Mihail Ciachir” (membru);
- **Concursul de lectură „La izvoarele înțelepciunii”** ediția XXXIII-a, consacrată vieții și creației scriitoarei Ana Blandiana: Ana Ostașevschi-Ureche, șef sector, Biblioteca „Ovidius” (membru, concurs la nivel de municipiu); Vitalie Răileanu, șef, Biblioteca „Onisifor Ghibu” (membru, concurs la nivel de republică). Evaluarea participanților la concurs;
- **Consiliul Filatelic în cadrul Î.S. „Poșta Moldovei”**: Ivan Pilchin, șef, Secția activitate editorială (membru);
- **Grupul de lucru (Netzwerk)** al coordonatorilor Sălilor germane de lectură din România și Republica Moldova, susținute de Goethe-Institut București: Ivan Pilchin, șef, Secția activitate editorială (membru);
- **Grupul de lucru privind elaborarea „Regulamentului cu privire la mecanismul de finanțare a revistelor culturale din bugetul de stat”** în cadrul proiectului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 256/2013 cu privire la aprobarea unor acte normative pentru implementarea Legii nr. 228 din 25 noiembrie 2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 939-XIV din 20 aprilie 2000 cu privire la activitatea editorială (Ministerul Culturii al Republicii Moldova): Ivan Pilchin, șef, Secția activitate editorială (membru);
- **Proiectul cultural „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru Scriitori”** (ediția a II-a), organizat de Uniunea Scriitorilor din Moldova, desfășurat în parteneriat cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și susținut de către Direcția generală cultură și patrimoniu cultural a Consiliului municipal Chișinău: Ivan Pilchin, șef, Secția activitate editorială (coordonator);
- **Proiectul cultural „Gala Premiilor Literare, ediția a XIV-a”**, organizat de Uniunea Scriitorilor din Moldova cu susținerea financiară din partea Ministerului Culturii al Republicii Moldova și a Direcției generale cultură și patrimoniu cultural a Consiliului municipal Chișinău: Ivan Pilchin, șef, Secția activitate editorială (manager-coordonator);
- **Dezbaterea „Proza actuală românească din Republica Moldova”**, organizată de Uniunea Scriitorilor din Moldova în parteneriat cu Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al

Universității de Stat din Moldova, Sala mică de conferințe a Casei Scriitorilor (06 octombrie 2023):
Ivan Pilchin, șef, Secția activitate editorială (coordonator);

- **Teatrul Național „Eugène Ionesco”** în cadrul Festivalului Internațional al Artelor Scenice BITEI 2023 (Bienala Teatrului Național „Eugène Ionesco”), ediția a XIII-a (26 mai – 4 iunie 2023): Ivan Pilchin, șef, Secția activitate editorială (secretar literar);
- **Întâlnirea-dialog** cu filozoful francez Marc Crépon, organizate de Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova în colaborare cu revista „Timpul din România, ediția din Republica Moldova” și Editura Verdier (Paris), Casa Scriitorilor (02 mai 2023): Ivan Pilchin, șef, Secția activitate editorială (coordonator);

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” va continua să manifeste un interes puternic pentru activitatea în comisii, grupuri de lucru și în anii următori, asigurând imagine instituțională și promovând sentimentul de responsabilitate pentru domeniul profesional.

DEZVOLTAREA ȘI PRELUCRAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE

Dezvoltarea și actualizarea colecțiilor constituie prioritatea de bază a activității Secției Managementul Resurselor Informaționale. Anul 2023 a fost unul cu multe impedimente la acest capitol. În consecință, cerințele și necesitățile publicului de cititori au avut de suferit.

Obstacolul principal în realizarea obiectivelor propuse pentru anul 2023 a fost lipsa licitațiilor publice pentru achiziția resurselor informaționale. În anul curent au fost preconizate trei licitații pentru achiziția de carte. Pentru acestea, au fost studiate ofertele editurilor autohtone și străine, propunerile utilizatorilor, cât și necesitățile serviciilor BM, respectiv au fost întocmite și pregătite listele cu

titlurile solicitate, dar nu au fost procurate din motiv că nu au fost alocate surse. Situația a devenit și mai gravă odată cu faptul că nici abonarea la edițiile periodice nu a fost posibilă – situație fără precedent în activitatea Bibliotecii Municipale. În acest context, sursa principală de achiziții au fost donațiile de documente parvenite din diferite surse și înlocuirea publicațiilor depistate lipsă în urma verificării colecțiilor din bibliotecile BM.

Conform priorității anului 2023 – *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” fortifică reziliența digitală, culturală, socială în comunitate*, secția MRI s-a implicat în procesul de reziliență digitală, asigurând accesul la colecția BM prin: dezvoltarea catalogului electronic; descrierea conținutului publicațiilor catalogate; elaborarea listelor tematice în catalogul electronic; cumularea și analiza sugestiilor utilizatorilor din modulul *Propuneri pentru achiziții*; organizarea expozițiilor tematice pentru *Raftul virtual*; evidența documentelor digitale și digitizate: *Biblioteca digitală și Repozitoriul instituțional*.

ACHIZIȚII DE DOCUMENTE

Analiza intrărilor: tip de documente, domenii, limbă

În anul 2023 au fost luate la evidență documente achiziționate – **16 325** în sumă de **1 800 994,62**, și transferul interbibliotecar – **1 490** ex. în sumă de **82 197,42** lei, în total **17 815** exemplare în sumă de **1 883 192,04** lei.

Comparativ cu anul 2022, numărul intrărilor noi a scăzut considerabil. Această descreștere se explică prin faptul că pe parcursul anului nu au fost alocate surse pentru achiziția de carte din bugetul municipal – resursele informaționale nu au fost procurate. Posibilitatea de a achiziționa prin cumpărare a apărut doar la începutul lunii decembrie. Din acest motiv cărțile vor fi luate la evidență în anul viitor.

Documente achiziționate din bugetul local (cu excepția donațiilor și transferului interbibliotecar):

Structura intrărilor noi după tipul publicațiilor

În funcție de tipul documentelor, în structura achiziției au prevalat cărțile. Diminuarea numărului publicațiilor seriale este motivată prin faptul că în anul de referință nu a avut loc abonarea la edițiile periodice.

Anul	Total	Cărți	Publicații seriale	Documente de muzică tipărită	Documente audiovizuale	Documente electronice (DVD)	e-book	Alte
2023	16 325	15 942	251	53	1	11	0	67
2022	24 826	22 077	2 388	210	0	93	0	58
2021	22 321	19 367	2 694	118	0	24	0	118

Structura intrărilor noi pe domenii

Anul	2023		2022		2021	
Total intrări	16 325	100%	24 826	100%	22 321	100%
0	845	6%	2360	10%	2036	9%
1	458	2%	654	3%	431	2%
2	182	1%	184	1%	305	1%
3/36	914	7%	1967	8%	1906	9%
37	226	2%	512	2%	486	2%
39	163	1%	399	2%	347	2%
5	178	1%	366	1%	229	1%
6/69	76	1%	188	1%	169	1%
61	117	1%	218	1%	208	1%
63	187	0%	90	0%	40	0%
65	124	1%	36	0%	119	1%
7/793	723	5%	1017	4%	1058	5%
794/799	52	0%	64	0%	37	0%
80/81	346	2%	248	1%	175	1%
82/89	4686	31%	8210	33%	6593	30%
82.09	85	1%	105	0%	120	1%
821.135.1	5610	29%	6608	27%	6185	28%
821.135.1.09	382	3%	439	2%	541	2%
9	930	6%	1050	4%	1178	5%
91	41	0%	111	0%	160	1%

În anul curent, cea mai mare parte a achiziției a parvenit din donații. Domeniile care au prevalat au fost cele din *Literatură universală și Literatură română*. Lipsa achiziției prin licitație explică descreșterea numărului de exemplare în comparație cu anii precedenți, însă procentual domeniile rămân la nivelul anilor anteriori. Numărul publicațiilor care fac parte din celelalte domenii ale cunoașterii, de asemenea, sunt în scădere.

Structura intrărilor noi după limbi

La capitolul *Limbi*, ca și în anii precedenți, publicațiile în limba română sunt în majoritate – 12 080 exemplare, ceea ce constituie 74%.

Sporirea numărului de documente în limba rusă, comparativ cu anii precedenți, este rezultatul înlocuirii de către Biblioteca „Mihail Lomonosov” a documentelor depistate lipsă în urma verificării colecției. Deoarece aici cererea de carte în limba rusă este mai mare, majoritatea cărților depistate lipsă au fost înlocuite cu titluri în limba rusă – 1 356 ex., iar din donații au intrat – 1 075 ex.

Luând în considerație situația din țara vecină și faptul că o bună parte din refugiați se află pe teritoriul țării noastre, cererea de literatură în limba ucraineană a crescut. Datorită diferitor proiecte sociale, în unele filiale ale BM au intrat 491 exemplare de publicații în această limbă.

Anul	2023		2022		2021	
Total intrări	16 325	100%	24 826	100%	22321	100%
Limba română	12 080	74%	21 290	86%	17 821	80%
Limba rusă	3 285	20%	2 458	10%	3 936	18%
Limba engleză	149	1%	190	1%	229	1%
Limba franceză	64	0%	36	0%	27	0%
Limba germană	17	0%	426	1%	88	0%
Limba bulgară	143	1%	241	1%	94	0%
Limba ucraineană	491	3%	154	1%	3	0%
Limba găgăuză	18	0%	1	0%	3	0%
Limba poloneză	1	0%	5	0%	95	0%
Alte limbi	77	1%	25	0%	25	0%

Intrări noi în filiale

La analiza intrărilor per filială s-a luat în considerație și transferul interbibliotecar, care nu influențează cu nimic numărul intrărilor parvenite din achiziție. Constatăm că filialele „Mihail Lomonosov” (2 590), „Onisifor Ghibu” (2 171) și „Târgoviște” (1 310) au fost completate cu cele mai multe documente. Acest fapt se datorează înlocuirii publicațiilor depistate lipsă în urma verificării fondului de documente.

Colecțiile s-au mărit datorită donațiilor primite din diferite surse la filialele: Biblioteca Centrală, CAIME, „Ovidius”, „Hristo Botev”, „Maramureș”, iar la filialele „Lesia Ukrainka” și „Ițic Mangher” donațiile au parvenit din proiecte la care au participat.

Analiza achizițiilor în funcție de anul editării documentelor achiziționate

Anul	Total documente achiziționate (u.m.)	Total documente editate în ultimii 5 ani 2017-2022		Total documente editate în ultimii 7 ani 2015-2016		Total documente editate în ultimii 10 ani 2012-2014	
		u.m.	%	u.m.	%	u.m.	%
2023	16 325	7200	44%	443	3%	396	2%

Surse de completare

Pentru completarea colecției de documente a BM au fost consultate și ulterior selectate publicații din diferite surse de informare: edituri, librării, saloane de carte, oferte editoriale, surse electronice, mass-media, propuneri pentru achiziție de la cititori.

Sursele principale de completare ale colecției provin din bugetul destinat achiziției și din donații de la organizații și persoane fizice.

Sursa de completare	Anul 2023		Anul 2022	
	Ex.	Suma (lei)	Ex.	Suma (lei)
Procurate din bugetul destinat achiziției:				
cărți	3 190	512 867,00	12 423	1 828 472,30
ediții periodice abonate (legături)			1884	
Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”	400	26 950,00	1300	54 834,00
Donații	6845	804 239,23	7035	948 677,10
Cărți restituite de la cititori	538	22 721,46	1195	41 823,86
Cărți primite în locul celor depistate lipsă în urma verificării	5352	434 116,93	989	88 108,47
Total achiziționate	16 325	1 800 994,62	24 826	2 961 915,72
Transfer între filiale	1 490	82 197,42	4 929	71 400,00
Total achiziționate plus transfer interbibliotecar	17 815	1 883 192,04		
Documente digitizate	660		537	

Documente procurate

Pentru anul 2023 au fost preconizate două licitații publice pentru achiziția de carte, însă din motive necunoscute, abia la sfârșitul anului a avut loc doar o licitație. Documentele, conform licitației au fost luate la evidență doar la Secția Managementul resurselor informaționale, dar din motive tehnice nu au fost

repartizate la filialele BM, în afară de publicațiile necesare desfășurării programului *Chișinăul citește* și revista *Bibliografia Națională a Moldovei* pentru trei ani (2020-2022).

Edituri și furnizori de carte

Edituri și furnizori de carte	Titluri	Exemplare	Suma (lei)
Camera Națională a Cărții din RM	1	36	3800,00
Editura ARC	7	290	57 000,00
Editura Cartier SRL	17	362	59 438,00
Editura UNU Fox Trading	5	115	14 500,00
iCarte Distribuție SRL	19	385	39 935,00
Editura Epigraf	10	360	37 000,00
Îl Deleu-Delev	43	670	124 300,00
Î E-P Știința	14	352	57 000,00
Editura Litera Moldova	26	270	57 825,00
Nend-Edit SRL	5	160	26 250,00
Moldpresa Grup SRL	5	190	35 919,00
Total	150 (750 în 2022)	3190	512 867,00

Donații și donatori

În anul 2023 sursa principală de completare a colecției Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au fost donațiile particulare, cât și cele parvenite de la organizații, fundații și instituții de stat.

Donații de la organizații	Titluri	Exemplare	Suma (lei)
Ministerul Culturii al Republicii Moldova	93	1 970	425 916,27
Proiect ABRM și UNICEF (pentru Biblioteca „Ițic Mangher”)	189	192	21 072,83
Biblioteca Națională a RM (pentru Biblioteca publică de drept)	59	69	5 874,00
Biblioteca Județeană „George Coșbuc” Bistrița Năsăud (pentru Biblioteca „Liviu Rebreanu”)	113	115	18 947,00
Ambasada Ucrainei în Republica Moldova	110	278	14 662,44
Alte organizații	61	573	52 403,90
Total	625	3 197	538 876,44
Donații de la autori și cititori			
Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	430	447	70 113,40
Biblioteca „Transilvania”	25	25	2 161,50
Biblioteca publică de drept	152	244	35 514,00

Biblioteca „Hristo Botev”	182	221	18 820,20
Biblioteca „Mihail Lomonosov”	1 059	1 075	23 254,90
Biblioteca „Ițic Mangher”	249	251	13 545,00
Biblioteca „Ovidius”	129	132	17 156,00
Secția „Memoria Chișinăului”	70	71	3 423,19
Alte filiale	446	1 182	81 374,60
Total	2 742	3 648	265 362,79
Total donații	3 361	6 845	804 239,23

Biblioteca Municipală a primit, în 2023, de la **Ministerul Culturii al Republicii Moldova** donații semnificative. Acestea au inclus cărțile editate în cadrul *Programului pentru editarea cărții naționale*. În total au fost primite **93** titluri în **1970** ex., cele mai multe fiind din domeniul literaturii române, artă și istorie. O parte din aceste documente (787 ex.) au fost repartizate și pentru 16 biblioteci din suburbii ale municipiului Chișinău, inclusiv patru volume ale *Dicționarului explicativ al limbii române actuale*.

Cele mai valoroase donații din punct de vedere al conținutului, provenienței, dar și a valorii au fost cele venite în colecția Centrului Academic International „Mihai Eminescu” – 447 ex. – cărți de la *Asociația Culturală REGAL D'ART, Primăria comunei Dumbrăveni, Societatea Culturală Apollon, Asociația pentru Civilizația Ortodoxă Ascior* din România, *Academia Română*, de la personalități: acad. Mihai Cimpoi, Tudor Nedelcea, Theodor Codreanu, Constanța Abălașei-Donosă, Dumitru Apetri, Geta Lipovanciuc, familia Dabija, Osadenco ș.a. care au fost lansate și prezentate la evenimentele științifice și culturale cu invitația eminescologilor, editorilor, autorilor, traducătorilor și personalităților marcante.

Biblioteca „Liviu Rebreanu”, deja mai mulți ani se bucură de donații valoroase de la Biblioteca Județeană „George Coșbuc” Bistrița Năsăud. Anul acesta li s-au oferit în dar 115 exemplare de carte din diferite domenii, majoritatea constituind beletristica.

În anul de referință la Biblioteca „Lesia Ukrainka”, prin intermediul proiectului susținut de prima doamnă a Ucrainei Olena Zelenska și Ambasadei Ucrainei în Republica Moldova, au intrat 278 de documente în limba ucraineană pentru copiii refugiați.

O donație impunătoare de publicații (1 075) parvenită de la autori și cititori a completat colecția de documente a bibliotecii „Mihail Lomonosov”.

Biblioteca „Ițic Mangher” a fost parte a proiectului *Educația nu așteaptă*, realizat în parteneriat cu UNICEF și ABRM. În urma acestuia, bibliotecii i-au fost donate 251 ex. de carte pentru copii.

Biblioteca „Hristo Botev” a primit cărți cu autografe (105 ex.) din partea scriitorilor, profesorilor, istoricilor români și bulgari din țară și de peste hotare.

Biblioteca publică de drept a primit o donație de documente de la persoane fizice, în număr de 244 ex. Printre cei mai generoși autori care au oferit donații de carte se enumără – Alexandru Armeanic, Octavian Bejan, Sandală Țoncu, Boris Glavan, Dinu Ostavciuc, Grigore Ardelean, Maria Orlov, Octavian Cazac. Cele mai active instituții care au susținut BPD cu numeroase titluri de carte au fost Academia „Ștefan Cel Mare” a MAI și Departamentul Drept Penal a Facultății de Drept, USM. Donațiile au suplinit colecția de carte a bibliotecii cu exemplare la compartimentul drept penal și procedura penală. Alte instituții care au urmat sunt: Departamentul Informațional Biblioteconomic, ULIM și Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral.

Pe parcursul anului, Biblioteca Centrală a recepționat donații (657 ex.) din partea celor care au venit în vizită sau au participat la evenimentele culturale organizate. Printre donatorii anului 2023 au fost scriitori, critici literari, istorici, cadre didactice, oameni de cultură atât din Republica Moldova, cât și din România.

Cititorii ucraineni (refugiați) au donat pentru colecția Bibliotecii „Ovidius” 70 ex. de cărți, semnate de autori reprezentanți ai literaturii universale.

În anul curent mai multe personalități notorii (autori, critici literari, istorici, muzicieni, pictori, juriști, ziariști) au participat la diferite manifestări culturale și programe de lectură, oferind *autografe, dedicații, urări, gânduri bune* pentru bibliotecă, bibliotecari, cititori – 596 cărți cu autografe: Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – 259 ex., Biblioteca „Hristo Botev” – 105 ex., Biblioteca „Transilvania” – 25 ex., Biblioteca publică de drept – 11 ex., Biblioteca Centrală – 98 ex., Biblioteca „Ițic Mangher” – 7 ex. ș.a.

Publicații editate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

În anul 2023 au fost luate la evidență 400 ex. ale revistei *Bibliopolis* și alte publicații editate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.

Alte surse de dezvoltare a colecției

Publicațiile primite în schimbul celor nerestituite de utilizatori și celor depistate lipsă în urma verificării sunt încă o sursă aparte de completare. Cinci filiale și-au completat colecția cu publicații primite în locul celor depistate lipsă în urma verificării colecției. În total au fost restituite 5 890 ex. în sumă de 456 838,39 lei.

Transfer interbibliotecar: în anul curent, la cererea mai multor biblioteci au fost efectuate următoarele transferuri interbibliotecare: de la filiala „Alec Russo” – 1 347 ex., de la filiala „Cornului” – 143 ex. În total au fost transferate 1 490 exemplare.

Tradițional, s-a achiziționat titlurile necesare pentru desfășurarea programelor și concursurilor de lectură organizate de BM. Dar, cum s-a menționat, anul acesta licitațiile de carte nu au avut loc și cartea a fost procurată doar pentru programul „Chișinăul citește”: *Întâmplări cu tâlc: 3. Despre responsabilitate. 4. Despre iubire*, autor Cristina Bujor (pentru copii – 150 ex.); *Montana*, autor Alexandru Popescu (pentru adolescenți – 150 ex.); *Patimile după Iov*, autor Val Butnaru (pentru adulți – 130 ex.).

Pentru programul estival „Provocarea verii” și concursul „Bătălia cărților” a fost mai dificil: au fost selectate cărțile din fondul de carte al BM, conform cerințelor. Titlurile selectate pentru concursul de lectură „Bătălia cărților” au fost organizate în liste tematice și postate pe pagina web a BM (www.hasdeu.md): pentru categoria *Copii, 10-12 ani* – <https://catalog.hasdeu.md/cgi-bin/koha/virtualshelves/shelves.pl?op=view&shelfnumber=547>; pentru categoria *Copii, 13-15 ani* – <https://catalog.hasdeu.md/cgi-bin/koha/virtualshelves/shelves.pl?op=view&shelfnumber=548> și pentru categoria *Adolescenți, 16-18 ani* – <https://catalog.hasdeu.md/cgi-bin/koha/virtualshelves/shelves.pl?op=view&shelfnumber=549>.

Leșiri după tipul de documente, domenii, limbă

În anul 2023 au fost casate 28 123 de documente: edițiile periodice abonate în 2020 (8%); cărțile nerestituite de utilizatori, uzate fizic și cărțile depistate lipsă în urma verificării (90%); documente de muzică tipărită (0,5%); documente electronice (0,5%); documente audio (1%); alte documente (0,01%). În limba română au fost casate 66% și 33% în limba rusă, 1% în alte limbi. Actele pregătite pentru casarea literaturii uzate fizic nu au fost aprobate de către Consiliul municipal al Primăriei municipiului Chișinău.

COLECȚIA TOTALĂ DE DOCUMENTE A BM „B.P. HASDEU”

Colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este parte a patrimoniului chișinăuian și la 01.01.2024 constituie **1 193 406** exemplare de documente pe diferite suporturi. Comparativ cu 01.01.2023, coeficientul procentual după *tipul documentelor* a rămas la același nivel, în afară de tipul *publicații seriale* care s-a diminuat din lipsa abonării la edițiile periodice pentru anul 2023.

După tipul documentelor

Anul	Total	Cărți	Publicații seriale	Doc. de muzică tipărită	Doc. AV	Doc. electronice	Alte doc.
1 ianuarie 2024	1 193 406	1 129 576	17 150	17 637	11 274	14 357+674 (e-book)	2 738
	100%	95%	1%	1%	1%	1%	0%
1 ianuarie 2023	1 203 714	1 137 504	19 309	17 733	11 273	14 503+674 (e-book)	2 718
	100%	95%	2%	1%	1%	1%	0%
1 ianuarie 2022	1 189 220	1 122 614	19 780	17 536	11 449	14 470+674 (e-book)	2 690
	100%	94%	2%	1%	1%	1%	0%

Colecția de documente audiovizuale include 11 274 ex. O mare parte din ele sunt discuri de vinil și casete audio-video. Anul acesta, din motivul uzurii fizice, s-a preconizat casarea aproximativ a 1 000 de documente audio (casete audio-video și discuri de vinil). Deoarece procesele verbale de casare nu au fost aprobate, acestea rămân în continuare în colecția bibliotecii. Ținând cont că **discurile de vinil** sunt valoroase din punct de vedere al conținutului și al suportului, în anul 2023 la Biblioteca „Mihail Lomonosov” au fost catalogate 1 784 ex.

Colecția electronică include documente pe suport fizic și în format digital: **CD/DVD** – 14 357 ex. Cererea de documente electronice în format CD și DVD este în scădere, deoarece multitudinea surselor informaționale online acoperă în mare parte necesitățile utilizatorilor; **documente digitale și digitizate** – în număr de 1 112, din care 384 disponibile pe Repozitoriul BM HAPes și 728 pe Biblioteca Digitală a BM (opac.hasdeu.md); **cărțile electronice** disponibile pe e-readere – 674 ex.

Biblioteca digitală a BM conține **728** titluri anexate la Lista *Biblioteca Digitală*

(<https://opac.hasdeu.md/cgi-bin/koha/opac-search.pl?advsearch=1&idx=kw&do=Search&limit=mc->

[ccode%3A%D0%A1%D0%92&sort_by=relevance](#)) – mai detaliat despre *Biblioteca Digitală* a BM a se vedea compartimentul *Colecția electronică. Biblioteca digitală*.

Alte documente

În anul curent colecția *Artefacte* a fost completată cu 66 ex. de timbre și cărți poștale (Secția „Memoria Chișinăului” – 36 ex., Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – 29 ex.) și constituie 2 738 ex. (tablouri, jocuri, cărți poștale, timbre, suvenire ș.a.).

Colecții speciale

Colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” include *Colecții speciale* care pe parcursul anului au fost completate după cum urmează:

Denumirea colecției	Biblioteca	Nr. de ex. achiziționate
Colecția Chișinău (cărți poștale, timbre, cărți)	Secția „Memoria Chișinăului”	134
Colecția Artefacte	CAIME, Secția „Memoria Chișinăului”	66
Carte veche și rară	Biblioteca Centrală, CAIME, „Ițic Mangher”, „Mihail Lomonosov”, Secția „Memoria Chișinăului”	35
Colecția Eminescu (cărți, cărți poștale)	CAIME	61
Colecția de Arte	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”, „Mihail Lomonosov”	108
Colecția din domeniul dreptului	Biblioteca publică de drept	322
Cărți cu autografe	Filialele BM	596
Total		1 322

După domenii

Structura fondului de documente *după domenii* de asemenea nu a înregistrat modificări esențiale. Procentul din toate domeniile se păstrează același comparativ cu anii precedenți. Fiind o bibliotecă publică, prioritară este literatura artistică care formează 52% (**624 321** ex.) din totalul colecției, urmată fiind de domeniul *Arte* (**83 186** ex.), *Științe sociale* (**70 454** ex.), *Generalități* (**63 396** ex.).

Anul	01.01.2024		01.01.2023		01.01.2022	
Total	1 193 406	100%	1 203 714	100%	1 189 220	100%
0	63 396	5%	63 027	5%	61 025	5%
1	24 099	2%	24 287	2%	23 860	2%
2	14 803	1%	14 837	1%	14 718	1%
3/36	70 454	6%	71 001	6%	70 087	6%
37	20 663	2%	21 084	2%	21 055	2%
39	7 160	1%	7 114	1%	6 745	2%
5	48 110	4%	49 106	4%	49 019	1%
6/69	20 756	2%	21 477	2%	21 670	4%
61	17 788	1%	18 130	2%	18 075	2%
63	10 715	1%	10 646	1%	10 619	2%
65	7 651	1%	7 635	1%	7 696	1%
7/793	83 186	7%	83 300	7%	82 508	7%
794/799	8 507	1%	8 551	1%	8 538	1%
80/81	35 837	3%	36 169	3%	36 039	3%
82/89	323 450	27%	330 559	27%	327 290	28%
82.09	23 213	2%	23 310	2%	23 402	2%
821.135.1	300 871	25%	300 532	25%	295 056	25%
821.135.1.09	39 952	3%	39 996	3%	39 598	3%
9	57 639	5%	57 390	5%	56 620	5%
91	15 156	1%	15 563	1%	15 600	1%

După limbi

Anul	01.01.2024		01.01.2023		01.01.2022	
Total	1 193 406	100%	1 203 714	100%	1 189 220	100%
Limba română	806 926	68%	812 344	67%	794 335	67%
Limba rusă	333 372	28%	339 046	28%	343 560	29%
Limba engleză	18 232	2%	18 142	2%	17 969	2%
Limba franceză	7 540	1%	7 503	1%	7 468	1%
Limba germană	10 088	1%	10 084	1%	9 695	1%
Limba bulgară	5 280	0%	5 162	0%	4 976	0%
Limba ucraineană	2 756	0%	2 269	0%	2 121	0%
Limba găgăuză	1 596	0%	1 579	0%	1 578	0%
Limba poloneză	2 166	0%	2 165	0%	2 160	0%
Limba evreiască	608	0%	608	0%	612	0%
Alte limbi	4 842	0%	4 801	0%	4 776	0%

Structura fondului după limbi nu a suferit modificări semnificative. Ponderea publicațiilor în limba română fiind de 68%, cu 1% mai mult în comparație cu anul precedent și fără schimbări în alte limbi.

La 01.01.2024 **vechimea colecției** Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și a filialelor ei constituie **73 ani**.

Verificarea colecțiilor

Unul dintre obiectivele esențiale ale secției MRI este coordonarea, ghidarea, monitorizarea, depistarea și corectarea erorilor apărute în procesul de lucru cu fondul de documente al Bibliotecii Municipale.

Conform *Regulamentului privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă*, filialele BM au obligația de a verifica periodic fondul de documente pe care-l au în gestiune, în termeni stabiliți în raport cu numărul de unități materiale existente în colecția fiecărei biblioteci.

În anul de referință procedura de verificare a colecției s-a produs în filialele:

- „Adam Mickiewicz”, „Târgu Mureș”, „Alba Iulia”, „Traian” – au finalizat procedura de verificare și evaluare a colecției și au întocmit procesul-verbal. Aceste filiale urmează să prezinte rezultatele Comisiei de verificare a colecției.
- „Mihail Ciachir” – scanare, după depistarea unui număr mare de greșeli s-a decis reinventarierea colecției, care a fost realizată până la finele anului de referință la nivel de 50%. Cauze care au dus la această decizie: au fost depistate documente neinventariate (primite mai mulți ani în urmă); mai multe documente cu același număr de inventar; același document inventariat de câteva ori; actele de casare prelucrate incorect sau neprelucrate deloc; registre de inventar cu pagini necompletate; numere de inventar dublate.
- „Liviu Rebreanu” – scanarea și verificarea colecției, procesul-verbal nu este întocmit.
- Biblioteca Centrală, cu un fond distribuit în diferite locații, a terminat verificarea colecției Depozitului Central în 2021, procesul-verbal nu este întocmit. Verificarea colecției depozitului „Alexandru Cosmescu”, care a durat 2 ani (2022-2023) nu este finalizată, nu este întocmit și prezentat procesul-verbal. Urmează să fie verificată colecția depozitului „Vasile Alecsandri” în anul 2024.

În urma verificării au fost estimate colecțiile bibliotecilor după cum urmează:

Biblioteca	Exemplare 31.12.2022	Valoarea colecției (lei) 31.12.2022
„Alba Iulia”	34 542	1 609 025,15
„Adam Mickiewicz”	29 270	1 348 011,79
„Târgu Mureș”	42 923	1 852 661,48
„Traian”	31 773	992 066,24

În anul curent bibliotecile „Onisifor Ghibu”, „Târgoviște”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Maria Drăgan”, „Mihail Lomonosov”, conform hotărârii comisiei, au înlocuit în totalitate documentele lipsă depistate în urma verificării. Documentele restituite au fost deja prelucrate, catalogate și luate la evidență de către SMRI și, respectiv, de biblioteci.

COLECȚIA ELECTRONICĂ. BIBLIOTECA DIGITALĂ.

În anul de referință Biblioteca Municipală a continuat să creeze conținuturi digitale, scanând documente din colecția sa pentru a le publica în *Biblioteca Digitală* și *Repozitoriul instituțional*. În total au fost publicate pe aceste două platforme **660** de documente digitizate și digitale.

Biblioteca digitală

Pe parcursul anului 2023 au fost digitizate **592** de publicații, mai mult cu 510 publicații comparativ cu anul precedent (în 2022 – 82). Per total în *Biblioteca Digitală* a BM pot fi accesate **728** titluri anexate la [Lista Biblioteca Digitală \(https://opac.hasdeu.md/cgi-bin/koha/opac-search.pl?advsearch=1&idx=kw&do=Search&limit=mc-ccode%3A%D0%A1%D0%92&sort_by=relevance\)](https://opac.hasdeu.md/cgi-bin/koha/opac-search.pl?advsearch=1&idx=kw&do=Search&limit=mc-ccode%3A%D0%A1%D0%92&sort_by=relevance).

Nr.	Secțiune/colecție	Documente adăugate în 2023	Pagini scanate
1.	Carte veche și rară (2 180 ex. din colecțiile a 15 filiale)	137	38 545
2.	Manuscise	6	227
3.	Cărți despre Chișinău (edițiile publicate de BM, cărți digitizate despre Chișinău)	0	0
4.	Biblioteca școlară (poezii, povestiri, nuvele, capitole din cărți conform curriculumului școlar)	3	13
5.	Articole din presă: – articole despre dinastia Hasdeu – articole despre Chișinău (din ziare, reviste, cărți) – articole despre BM (din ziare, reviste, cărți)	94	425
6.	Fotografii, cărți poștale: – Chișinău – Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (imagini ale bibliotecii din diferite epoci, etape de dezvoltare)	307	614
7.	Pinacotecă	45	45
8.	Trofee (medalii, diplome, distincții oferite BM)		
9.	Înregistrări: interviuri la radio, aniversări culturale importante în format video sau audio, publicate pe diferite platforme sau emisiuni radio/tv	0	0
	Total	592	39 869

Secțiunea 1. Cărți vechi și rare: a fost completată cu **139 de titluri (38 545 pagini)**. La crearea de conținuturi digitale pentru această secțiune au participat filialele Biblioteca Centrală, „Mihail Lomonosov”, „Târgoviște”, „Alba Iulia”, „Ițic Mangher”, BPD, „Onisifor Ghibu”, CAIME, „Lesia Ukrainka”, „Transilvania”, „Ovidius”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Târgu Mureș”, de Arte „Tudor Arghezi”, „Adam Mickiewicz”.

Pe parcursul anului 2023 au fost scanate preponderent ediții în limba română, inclusiv ediții în limbi străine: engleză, franceză, ucraineană, rusă, bielorusă ș.a. Tipurile de conținut nou intrate se referă la: enciclopedii, cronici, culegeri de poezii, studii și cercetări, studii și articole de istorie, note de curs, romane, scrieri istorice, piese de teatru ș.a.

Secțiunea 2. Manuscrise: a fost completată cu **șase titluri (227 pagini)**. La crearea de conținuturi digitale pentru această secțiune a contribuit Biblioteca Centrală, care a scanat manuscrisele ce vin din colecția hasdeulogului Nicolae Romanenco:

- 1) Biblioteka semejstva Hasdeu : (1834-1858) = Библиотека семейства Хашдеу: (1834-1858). Literatura po slavânovedeniû i balkanistike. Annotirovannyj spisok knig i statej na russkom âzyke / B. A. Starostin; [manuscris];
- 2) File de Album istoric de Nicolae Romanenco [manuscris];
- 3) [Issledovaniâ B.P. Hasdeu i trudy A.N. Afanas'eva] [manuscris] : fragment;
- 4) Începuturile unui dicționar enciclopedic moldovenesc de Nicolae Romanenco [manuscris];
- 5) Naučnâ biblioteka semejstva Hasdeu / P. Balmus ; N. Romanenco [manuscris];
- 6) Trei linii genealogice de Nicolae Romanenco [manuscris];

Monografii

- 1) Bogdan Petriceicu Hasdeu : Žizn' i tvorčestvo. Chișinău, 1959. 154 s.

Secțiunea 4. Biblioteca școlară: a fost completată cu **trei titluri (13 pagini)**.

- 1) Delfinul, autor George Meniuc;
- 2) Monologul interior al unui e-book, autor Umberto Eco;
- 3) Tiparnițe mănăstirești, autor Lucian Blaga.

Secțiunea 5. Articole din presă: a fost completată cu **94 titluri (425 pagini)** referitoare la Bogdan Petriceicu Hasdeu și alți membri ai dinastiei Hâjdău-Hasdeu, printre acestea sunt și studii folcloristice și lingvistice; monografii, cercetări științifice, ale hasdeulogului Nicolae Romanenco ș.a. La crearea de conținuturi digitale pentru această secțiune a participat filiala Biblioteca Centrală.

Secțiunea 6. Cărți poștale: a fost completată cu **307 titluri (614 pagini)**. La crearea de conținuturi digitale pentru această secțiune a participat Secția „Memoria Chișinăului”. Cărțile poștale reflectă monumente de arhitectură, monumente dedicate unor personalități sau evenimente, străzi, hoteluri, parcuri, restaurante, muzee, teatre, edificii de cult, locuri cunoscute din orașul Chișinău, stema orașului Chișinău, primarii urbei ș.a. În Biblioteca Digitală au fost incluse atât cărți poștale distincte cât și seturi/albume de cărți poștale, vederi.

Secțiunea 7. Pinacotecă: a fost completată cu **45 de titluri (45 imagini)**. Pinacoteca Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” include tablouri, desene, picturi executate în varii tehnici de autori renumiți, dar și de novici în domeniu. La crearea de conținuturi digitale pentru această secțiune au participat filialele „Transilvania”, „Lesia Ukrainka”, „Ovidius”, „Adam Mickiewicz”, „Târgu Mureș”.

HAPes – Repozitoriul instituțional

Pe parcursul anului 2023, Repozitoriul instituțional HAPes a fost completat cu **68** de publicații / 10 289 pagini (în 2022 – 50 de publicații). Repozitoriul instituțional a atins cifra totală de **384** de publicații (2022 – 321). Conținuturile incluse în HAPes în 2023 au fost editate sub egida BM „B.P. Hasdeu” în varii perioade, drepturile de autor aparținând bibliotecii și colaboratorilor acesteia. Edițiile digitizate – au completat secțiunile:

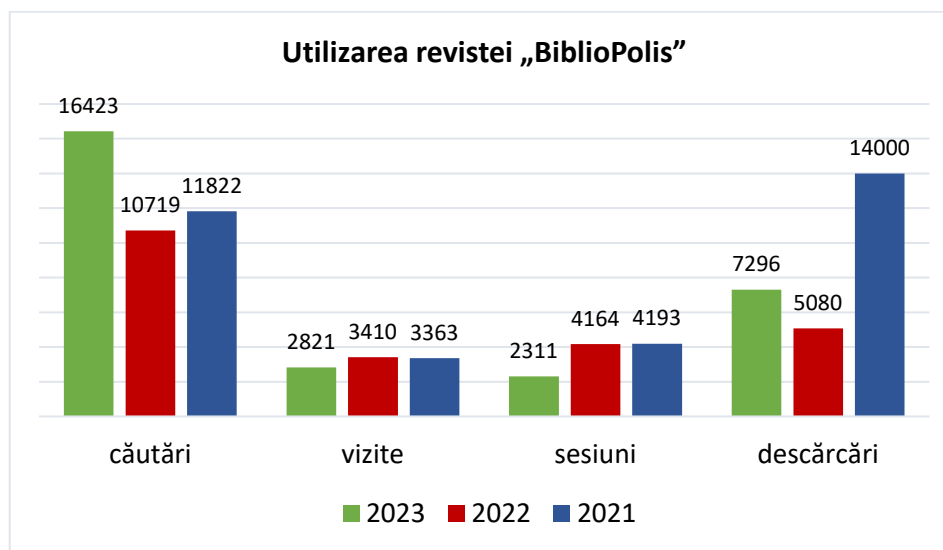
- **Cercetare bibliografică** – 37 titluri;
- **Cercetare bibliologică** – 1 titlu;
- **Cercetare critico-literară** – 1 titlu;
- **Cercetare tematică „Chișinău”** – 13 titluri;
- **Politici, rapoarte, strategii, planuri** – 3 titluri;
- **Reviste** – 8 titluri;
- **Diverse** – 5 titluri.

În procesul de digitizare au fost implicați bibliotecarii filialelor: Biblioteca Centrală, Biblioteca publică de drept, „Mihail Lomonosov”, „Târgoviște”, „Alba Iulia”, „Ovidius”, „Maria Drăgan”, „Hristo Botev”, „Lesia Ukrainka”, „Nicolae Titulescu”, „Onisifor Ghibu”, de Arte „Tudor Arghezi”; ai secțiilor Tehnologia informației, „Memoria Chișinăului” și ai Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul competențelor”.

Revista BiblioPolis online

În anul de referință publicarea celor 5 numere ale revistei „BiblioPolis” din 2022 și 2023 a oferit posibilitatea de lectură și folosi conținutul lor pe două platforme – site-ul revistei (bibliopolis.hasdeu.md) și HAPes.

Varianta electronică a Revistei *BiblioPolis* a înregistrat următorii indicatori de utilizare în anul 2023: 2 311 de sesiuni, 2 821 de vizite și **16 423 de căutări**, **7 296 de descărcări** ale articolelor, ceea ce confirmă că specialiștii, studenții, masteranzii manifestă interes față de articolele din revistă. Comparând datele cu anii 2022 și 2021 constatăm că deși sesiunile și vizitele sunt în descreștere, căutările au înregistrat o creștere cu anii precedenți, după cum se vede din diagramă. Iar numărul descărcărilor este de două ori mai mic decât în 2021, iar în raport cu 2022 este în creștere.

Cele mai solicitate articole din revistă au fost: *Bloom, Anderson, Krathwohl și Provocarea verii* de Lidia Kulikovski, *Perenitatea unui motiv literar: coborârea în infern* de Emilia Grigoraș (Iosub), *Spațiul românesc în opera lui Jorge Luis Borges* de Maria Pilchin.

PLATFORME DE PUBLICARE ONLINE

ISSUU

Conturile deținute și gestionate de filialele CAIME, Secția „Memoria Chișinăului”, „Transilvania”, de Arte „Tudor Arghezi” au înregistrat, în 2023, un total de 46 postări (în 2022 – 77, în 2021 – 30 postări), 9 536 afișări și trei comentarii.

Postările anului 2023 s-au referit la Programul „Provocarea verii”; recomandări de lectură Grăbește-te să mă citești; Teodor Buzu – artist plastic; Ilie Bogdesco – 100 ani de la naștere; Concursul „Bătălia cărților”; 170 de ani de la nașterea lui Van Gogh; Nichita Stănescu – 90 de ani de la naștere; Ecoul Eminescu ș.a.

Pe contul instituțional Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și pe cel gestionat de Filiala „Ițic Mangher”, în 2023, nu au fost publicate conținuturi.

SLIDESHARE

Pe conturile SlideShare deținute de filialele „Adam Mickiewicz”, de Arte „Tudor Arghezi”, BPD și BM „B.P. Hasdeu” – cont instituțional, în 2023, au fost publicate **48** (în 2022 – 42, în 2021 – 62) **postări** care au fost vizualizate de **28 825** (în 2022 – 23 375, în 2021 – 32 431) ori și au înregistrat **225** (în 2022 – 170, în 2021 – 186) de descărcări. Conturile au înregistrat cumulativ 1 443 urmăritori.

Conturile SlideShare deținute de Filiala „Transilvania” și Secția „Memoria Chișinăului” nu au fost actualizate. Pe contul instituțional *Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu*, în anul de referință, a fost publicat 1 conținut nou (în 2022 – 1, în 2021 – 3), ce a înregistrat 5 926 vizite și 37 descărcări.

Cele mai populare postări pe aceste conturi s-au referit la subiecte ca: *Literatura pe tocuri – scriitoare poloneze; Olga Tokarczuk – scriitoare poloneză de succes; Cărți-cadou pentru evenimente speciale; Alimentație și stil de viață sănătos; Concursul de lectură „Bătălia cărților”* (Filiala „Adam Mickiewicz”); *Teodor Buzu: Expoziție virtuală de artă; Ilie Bogdesco. 100 de ani de la naștere; Sărbători de iarnă. Tradiții și obiceiuri; Colecția cărții de artă: expoziție virtuală; Vine Crăciunul* (revistă bibliografică, Filiala de arte „Tudor Arghezi”); *Ediții de referințe* (revistă bibliografică); *Concursul „Cele mai reușite lucrări în 2010; In dialog cu lectorul nonconformist; Viziune noua asupra reformei calitative* (contul instituțional *Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu*); *Журнал «Библиомозаика» №10, «Библиомозаика» № 9, 2023* (Filiala „Mihail Lomonosov”).

PINTEREST

Pe această platformă sunt plasate fotografiile de la cele mai importante evenimente ale BM. În 2023, pe **contul instituțional al BM** au fost postate **246** de pinuri (în 2022 – 195, în 2021 – 131) ce au obținut 9 859 vizite (în 2022 – 28 851, în 2021 – 2 170 vizite), 29 655 afișări, 90 saves și 206 urmăritori.

Comparativ cu rețelele de socializare Facebook și Instagram, prezența Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” pe rețeaua Pinterest este mult mai redusă, respectiv și impactul este unul mai scăzut.

Dețin conturi pe această rețea 5 filiale ale BM: Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Secția „Memoria Chișinăului”, Biblioteca „Liviu Rebreanu”, „Ițic Mangher”, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” și BM cont instituțional.

Pe conturile filialelor au fost postate: SMC – 2 pinuri, 2 647 vizite, 5 041 afișări, 7 saves și 21 urmăritori (în 2022 – 1 pin și 9 vizite); „Liviu Rebreanu” – 57 pinuri (în 2022 – 27 pinuri, în 2021 – 55 pinuri) 778 vizite (în 2022 – 56 vizite, în 2021 – 70 vizite), 1 370 afișări, 48 saves; Filiala de Arte „Tudor Arghezi” – 89 pinuri (în 2022 – 2 pinuri) 7 vizite (în 2022 – 1 340 vizite), 167 saves, 7 urmăritori. Contul Filialei „Ițic Mangher” nu a fost actualizat.

Numărul cel mai mare de afișări se numără la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu cu 13 005 afișări, urmat de Secția „Memoria Chișinăului” cu 5 041 afișări și Biblioteca „Liviu Rebreanu” cu 1370 de afișări.

Per total, în 2023 conturile au înregistrat: **437 pinuri** (2022 – 1 563 pinuri, 2021 – 186 pinuri), **13 712 vizite**, **49 071 afișări** (2022 – 28 918 vizite, 2021 – 2170 vizite), **339 saves** și **258 urmăritori**.

Deși cifrele indicatorilor pe aceste platforme au înregistrat o ușoară creștere, ca și în anul precedent, interesul utilizatorului a migrat prioritar către alte spații cu informații.

CATALOAGELE BIBLIOTECII

Accesul la colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este oferit utilizatorilor prin catalogul electronic online al BM (OPAC). Filiala „Ițic Mangher” oferă acces la colecția specială prin catalogul offline bazat pe SIB IRBIS.

SISTEMUL INTEGRAT DE BIBLIOTECĂ (SIB)

În anul de referință SIB BM a asigurat activitatea bibliotecii pe segmentele: achiziții, catalogarea curentă a colecției, circulația documentelor, gestionarea și controlul seriabilelor, înregistrarea cititorilor, inventarierea și verificarea fondurilor, căutarea informației, a oferit date pentru analiza activității și a servit ca platformă pentru Biblioteca Digitală a BM. În anul de referință raportăm următoarele rezultate:

	2023	2022	2021
Total înregistrări în catalog	1 093 102	1 078 822	1 075 726
Total titluri	307 600	300 343	295 691
Împrumuturi prin modulul Circulație	1 010 326	1 044 567	778 751
Titluri Biblioteca Digitală	728	82	54
Sesiuni în OPAC	20 187	132 663	169 318
Traininguri/consultații oferite pentru bibliotecari	40	105	100
Traininguri, consultații pentru utilizatori	1 881	1 367	1 207
Conținuturi ale culegerilor, antologiilor	112	1 930	710

Pe parcursul anului catalogarea curentă și retrospectivă a colecției s-a concentrat pe *intrările noi*, colecția de *discuri de vinil* și *documentele digitizate* din *Biblioteca digitală*.

Intrările noi în anul de referință au fost constituite în majoritate din donații de la instituții și persoane fizice. Colecția de *discuri de vinil* s-a mărit considerabil în comparație cu 2022, ajungând la 1 784 de înregistrări (titluri) disponibile în biblioteca „Mihail Lomonosov”. Catalogarea acestor documente din Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” și alte biblioteci va fi realizată după o evaluare a stării lor din punctul de vedere al uzurii morale și fizice.

SIB Koha a servit ca platformă pentru *Biblioteca digitală*, care în comparație cu 2022 s-a mărit de opt ori, constituind la 01.01.2024 – 728 de documente, care au înregistrat 1 332 de căutări.

În total, catalogul electronic al Bibliotecii Municipale la 01.01.2024 însumează – **1 093 102** de exemplare și **307 600** de titluri, ceea ce constituie 91% din colecția BM.

În anul de referință, *Modulul Seriale* nu a fost utilizat din motivul lipsei achizițiilor seriialelor. Responsabilii din Secția MRI au redactat abonamentele, au instruit bibliotecarii. *Modulul Circulație* a asigurat împrumutul documentelor la domiciliu și în bibliotecă. În perioada de vară-toamna utilizatorii au fost scutiți de amenda pentru nereturnarea la timp a cărților. Bibliotecile nu au folosit opțiunile de rezervare a documentelor din catalog. În acest sens nu a fost organizată nicio instruire pentru utilizatori. Modulul *Inventariere și verificare* a simplificat procedura de verificare a colecției de documente și procedura de casare.

Exactitatea, corectitudinea datelor este esențială pentru accesul la informație. Pentru a facilita accesul la documentele din colecția bibliotecii, în anul 2023 a continuat constituirea și redactarea catalogului electronic. A fost modificată structura *Colecțiilor* după conținut conform *tipului de document*, adăugat *conținutul* culegerilor, antologiilor și al monografiilor.

Modulul *Utilizatori* a asigurat înregistrarea utilizatorilor, inclusiv online. Deși procedura este simplă, totuși au apărut greșeli – utilizatorilor înregistrați online nu li se schimba categoria în momentul eliberării cardului de acces. *Notificarea* utilizatorilor privind termenul de împrumut a fost efectuată manual, în baza raportului generat de sistem. În a doua jumătate a anului s-a testat opțiunea de trimitere a notificării prin e-mail, care va fi implementată în biblioteci în 2024.

Pe parcursul anului de referință sistemul integrat de bibliotecă a funcționat în regim normal – stopările minime pe parcursul anului fiind cauzate de sistările de energie electrică de scurtă durată și a fost fixată o blocare din motivul unui număr mare de sesiuni inactive.

UTILIZARE OPAC

În anul 2023 a fost înregistrat un număr de 20 187 de sesiuni în OPAC, în cadrul cărora au fost efectuate 163 037 de căutări. Din tabelul de mai jos se observă că în 2023 valorile indicatorilor *Utilizatori*, *Utilizatori noi*, *Sesiuni* au marcat o descreștere în comparație cu 2022. Iar *Căutările* au crescut în comparație cu anul 2022 și 2020, dar nu au depășit pe cele din 2021. *Durata medie a sesiunilor* a scăzut, 50% din sesiuni au înregistrat o durată de până la 30 sec. Dintre cei 7 200 de utilizatori, 1 900 (26%) au

solicitat mai mult de 2 căutări. Durata medie a sesiunilor este 2 min. 06 sec. În cadrul celor 20 187 de sesiuni, 46% (9452) s-au soldat cu vizualizarea rezultatelor căutărilor. 84% din sesiuni au fost directe, 10% – constituie sesiunile în rezultatul căutărilor pe motoare de căutare, 6% revine traficului de pe rețele sociale.

Anul	Utilizatori	Utilizatori noi	Sesiuni	Sesiune per utilizator	Căutări	Căutare / sesiune	Durata medie a sesiunii
2023	7 200	5 300	201 87	2,80	163 037	8,07	00:03:54
2022	8 843	8 529	25 893	2,93	132 893	5,13	00:05:54
2021	9 982	9 629	29 247	2,93	169 318	5,79	00:06:23
2020	9 423	9 032	27 267	2,89	162 618	5,96	00:06:26

Utilizatorii au accesat catalogul electronic pentru a căuta informații necesare temelor de cercetare sau conform preferințelor de lectură – cărți: *Pax* de Sara Pennypacker, *Matilda* de Roald Dahl, *Inocenții* de Ioana Pârvulescu, *Cititorul din peșteră* de Rui Zink; *Cireșarii* de Constantin Chiriță, *Băiatul miliardar* de David Walliams, *15 zile fără internet* de Sophie Rigal-Goulard, *Iayla* de Hoover Colleen; scriitori: *Mihai Eminescu*, *Ion Luca Caragiale*, *Liviu Rebreanu*; subiecte: *poezii*, *apicultură*, *drept civil*, *istoria Ucrainei*, *istoria României*, *istoria dreptului*, *psihologie*; *e-bookuri* ș.a. Cele mai multe solicitări sunt înregistrate la subiectele: *Ion Creangă* – 2 850, *poezii de Mihai Eminescu* – 2 560, *legende* – 2 032, *istoria Ucrainei* – 752, *comunicare* – 1 063, *estetica* – 1 033, *business* – 742 etc.

În anul de referință categoriile de dispozitive utilizate pentru consultarea catalogului electronic al bibliotecii se află la egalitate – 49,7% pe telefoane, 49% pe calculatoare, iar pe tablete (1,3%). Aceste date demonstrează o creștere a numărului de sesiuni de pe telefoanele mobile atunci când se accesează catalogul bibliotecii, în comparație cu anul precedent, când s-a ajuns la egalitate cu accesarea de pe calculator. 69,3% dintre utilizatorii care folosesc catalogul electronic sunt persoane de genul feminin și 30,7% – de genul masculin.

OPAC-ul este o resursă importantă pentru utilizatori, oferă acces la întreaga colecție a BM. Accesarea acestei resurse de către utilizatorii BM reprezintă un procent minor. În anul de referință au fost oferite utilizatorilor 1 881 de instruiri/consultații privind utilizarea și modul de accesare a OPAC-ului. Dacă cei 17 172 de utilizatori noi ai bibliotecii ar fi familiarizați cu oportunitățile OPAC-ului, accesarea lui ar fi fost mai mare.

Concluzii

Sistemul Informațional de gestiune a activității bibliotecii a asigurat evidența noilor intrări, catalogarea retrospectivă, realizată la 90%, înregistrarea utilizatorilor și circulația documentelor, inventarierea și verificarea colecțiilor. A fost testat modulul de notificare a utilizatorilor, privind termenul de împrumut. Pentru asigurarea utilizării corecte a modulelor, a fost actualizată lista celor mai des întâlnite erori și soluționarea lor.

Catalogul electronic cu acces offline

Catalogul electronic local al Bibliotecii „Ițic Mangher” în anul 2023 a fost completat cu **156** documente (2022 – 210, 2021 – 49, 2020 – 134). La 31.12.2023 catalogul electronic IRBIS conține **14 202** documente.

Baze de date

Pe parcursul anului de referință, din lipsă de alocări financiare, Biblioteca Municipală nu a oferit acces la bazele tradițional utilizate de BPD: *EBSCO, Hein Online, Practica Judiciară, Sintact*. Consorțiul REM a asigurat accesul la baze de date cu acces deschis: *Oxford Academic, Annual Review*, și pe parcursul lunii noiembrie – la baza de date *Springer Nature*.

PROMOVAREA DOCUMENTELOR DIN COLECȚIA BM

Secția Managementul resurselor informaționale a derulat activități de promovare a colecțiilor în diferite formate din fondul de carte a BM. În total, pe parcursul anului 2023, pe rețele de socializare (Facebook, Twitter) au fost postate 13 expoziții virtuale de documente realizate pe platforma online Kizoa.

Ținem să menționăm că lipsa intrărilor noi a redus numărul de expoziții preconizat pe anul 2023. Expozițiile de carte plasate pe *Facebook* au acumulat 11 500 vizualizări și includ următoarele titluri: *50 Cărți Romantice (ediții străine); Lecturi la gura sobei; Cărțile VACANȚEI...* (listele curriculei școlare); *Provocarea verii 2023; Autori autohtoni pentru copii (ediții autohtone); Psihologia copilului & Parenting; Duioase lecturi de primăvară; Cărțile adolescenței...* (listele curriculei școlare); *Lecturi autumnale...; Cartea SF* (listele curriculei școlare); *Eu vara citesc...; Romane. Romane. Romane.* (colecții de carte de dragoste, aventură, polițiste); *Cartea de Crăciun*.

În anul curent a continuat promovarea colecției din catalogul electronic prin *Raftul Virtual*, instalat la *Biblioteca Centrală*. În anul de referință SMRI a realizat 15 expoziții virtuale derulate pe aplicația *Raftul*

Virtual: Agatha Christie – Crăciunul lui Poirot (detective); Iarna – anotimpul regăsirii (romane de dragoste); Lecturi inteligente (cărți dezvoltare personală); Povești de citit la gura sobei (cărți pentru copii); Cartea de Crăciun; Cele mai valoroase 11 cărți ale secolului al XXI-lea; Iulian Filip; Claudia Partole; 15 cărți inedite a lui Paulo Coelho; „Puștii” citesc...; „Puștoaicele” citesc...; Sănătatea are gust...; Cheia succesului de Napoleon Hill; Dale Carnegie; Tată bogat. Tată sărac de Robert T. Kiyosaki; Psihologia copilului & Parenting.

Promovarea *Repozitoriului instituțional HAPeS* și a *Bibliotecii Digitale* a fost realizată în cadrul Conferinței zonale „Bibliotecile în susținerea incluziunii digitale, sociale și culturale a membrilor comunității” (25 mai 2023) și Conferinței anuale „Biblioteci sustenabile. Biblioteci reziliente” (19 octombrie 2023), prin elaborarea unor comunicări (Biblioteca Digitală a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”; Printre rafturi virtuale fără praf sau conținuturi noi în Biblioteca Digitală a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”).

Cele 27 filiale ale BM „B.P. Hasdeu” dispun de un bogat și variat fond de carte. Fiecare bibliotecă se caracterizează prin specificul colecției de carte. Pentru a promova publicațiile bibliotecii, filialele organizează diverse **expoziții de carte**. Pe parcursul anului 2023 monitorizarea a fost efectuată atât online, cât și prin vizite în filiale. Ajutorul metodic și recomandările oferite de către colaboratorii SMRI filialelor a sporit calitatea în organizarea expozițiilor. Astfel, au fost organizate 2 910 expoziții de carte, la care au fost expuse 52 419 documente (din care 413 expoziții virtuale cu 2 774 documente). Cele mai multe dintre expoziții au fost organizate de filialele: „Ițic Mangher” (497), CAIME (225), „Ovidius” (209) și „Transilvania” (201).

DEZVOLTAREA, PRELUCRAREA ȘI PROMOVAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE

SERVICII DE BIBLIOTECĂ

În organizarea animațiilor cu publicul Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” utilizează peste 111 de forme și metode. Bibliotecarii BM le pliază pe necesitățile grupurilor cu care lucrează; le adaptează la problemele comunitare, le ajustează la prioritățile instituționale, le transformă conform angajamentelor civice sau le aplică la realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă.

Realizate în cadrul programelor, concursurilor, cluburilor, cenaclurilor, atelierelor de lectură, în cadrul evenimentelor științifice, în cadrul serviciilor de instruire nonformală a utilizatorilor, pentru studiu sau socializare, în orice domeniu – educațional sau de recreere creativă, BM caută să răspundă calitativ, inovativ nevoilor personale și de grup, nevoilor cu un caracter specific prin oferte captivante, susținătoare și formatoare de noi abilități și competențe.

În anul 2023, cu efortul comun al fiecărei structuri – secții sau filiale, în cadrul programelor și concursurilor instituționale, evenimentelor de importanță comunitară sau în cadrul celor 181 de servicii moderne (culturale sau de instruire), în spațiile bibliotecilor sau extramuros, au fost organizate pentru publicul chișinăuian și oaspeții capitalei **16 801 de evenimente dintre care: 6 914 evenimente științifice, culturale și de socializare, 6 977 evenimente de instruire nonformală, 2 910 expoziții ce au înregistrat o frecvență de 219 845 persoane** (ceea ce constituie 21,3% din numărul total de intrări).

SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR

Livrarea de servicii diverse și necesare pentru chișinăuieni reprezintă una dintre prioritățile și provocările Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, care mențin instituția bibliotecară într-o continuă stare de adaptare, schimbare și inovație. În misiunea sa de a-și păstra actualitatea și a răspunde necesităților și așteptărilor beneficiarilor, Biblioteca Municipală acordă o deosebită atenție dezvoltării competențelor prin oferirea de servicii de instruire pentru toate categoriile de utilizatori. În decursul ultimilor cinci ani, cele 27 de filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și-au extins și reorganizat serviciile conform tendințelor de dezvoltare a comunității.

Pe parcursul anului **2023**, BM s-a implicat atât în diseminarea de informații utile în toate domeniile, cât și în prestarea/livrarea a **181 de servicii** (în 2022 – 168) la care au participat **80 679** de utilizatori (în 2022 – 57 885) în cadrul a **7 292** sesiuni de instruire (în 2022 – 5 663), care au ajutat comunitatea să-și dezvolte anumite abilități și competențe, dar și la soluționarea unor probleme personale și sociale. Constatăm că numărul de servicii este în creștere cu 13, numărul de participanți – cu 22 794, iar numărul de sesiuni – cu 1 629. Biblioteca Municipală a urmărit fidelizarea și consolidarea încrederii utilizatorilor prin diversitatea și calitatea ofertelor, sporirea vizibilității, creșterea flexibilității.

Domeniile de prestare a serviciilor sunt diverse și racordate la necesitățile utilizatorilor. Este vorba de susținerea gratuită în educație, sănătate, inegalități, educație ecologică etc., de exemplu, doritorii de studiere a limbilor străine, de dezvoltare personală, de studiere a programelor pe calculator, de inteligență financiară, de cunoaștere a istoriei, tradițiilor etc. Aceste servicii au fost prestate de către bibliotecari, dar și cu ajutorul voluntarilor, cu cunoștințe în domeniu. E important de subliniat că fiecare utilizator a beneficiat de accesul la informații, idei, evenimente, ateliere de creație, cursuri de instruire etc., în cadrul cărora au participat și personalități notorii, profesori universitari, academicieni sau specialiști în diverse domenii.

SERVICII REPARTIZATE CONFORM OBIECTIVELOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ (ODD)

Reieșind din identificarea necesităților utilizatorilor, BM își aduce contribuția pleneră la realizarea a cinci ODD-uri, prin următoarele obiective:

Obiectivul 3. Sănătate și bunăstare – 14 servicii;

Obiectivul 4. Educație de calitate – 146 servicii.

Obiectivul 8. Muncă decentă și creștere economică – 1 serviciu;

Obiectivul 11. Orașe și comunități durabile – 4 servicii;

Obiectivul 15. Viață pe pământ – 16 servicii.

Obiectivul de Dezvoltare Durabilă	Nr. de servicii	Nr. de instruirii	Nr. de participanți
O 3. Sănătate și bunăstare	14	1 077	10 883
O 4. Educație de calitate	146	5 878	64 265
O 8. Muncă decentă și creștere economică	1	12	420
O 11. Orașe și comunități durabile	4	56	852
O 15. Viață pe pământ	16	269	4 259
Total	181	7 292	80 679

Utilizatorii acestor servicii sunt elevi, tineri, adulți, vârstnici și persoane cu cerințe educaționale speciale. BM a reinventat serviciile de bibliotecă, oferind noi dimensiuni, forme, dar și conținut accesibil și interactiv pentru utilizatorii de toate categoriile. Pentru realizarea serviciilor propuse, biblioteca a continuat să utilizeze unele platforme și resurse online, menținând comunicarea cu utilizatorii și partenerii, însă accentul s-a pus totuși pe realizarea serviciilor cu prezență fizică și doar unele în format online.

Pentru a susține prioritatea anului 2023 – BM „B.P. Hasdeu” fortifică reziliența digitală, culturală, socială în comunitate, a fost inițiat **Serviciul „EcoReziliența”**, desfășurat în 13 filiale (detalii despre serviciu a se vedea la compartimentul Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” fortifică reziliența digitală, culturală, socială în comunitate al acestui raport).

SERVICII DE LECTURĂ. CLUBURI. CENAACLURI

Din numărul total de servicii livrate la BM (181), **55** sunt servicii de lectură, desfășurate sub forma cluburilor (24), cenaclurilor (5) atelierelor de scriere creativă (3), atelierelor de lectură (23), în cadrul cărora au avut loc **862** de evenimente cu o frecvență de **15 004** ori. Toate cluburile, cenaclurile, concursurile, atelierelor de lectură etc. au drept scop de a promova lectura, de a promova cartea actuală, clasică, inclusiv de debut. Prin aceste evenimente se impune stimularea lecturii, educarea unui cititor cult, motivarea lecturii din plăcere, unde cartea rămâne cel mai important instrument al întâlnirilor. Participanții au mari avantaje ce țin de formarea lor pentru o maturitate intelectuală, pentru formarea deprinderilor de a lectura și analiza cele citite, de a-și exprima clar gândul, cursiv și logic, de a-și dezvolta aptitudinile unei dicții expresive, de a cunoaște lumea scriitorilor. Totodată, cei ce merg la ateliere de scriere literară își dezvoltă spiritul inventiv și creativ, își dezvoltă aptitudini, abilități și competențe de a scrie texte prin învățarea unor tehnici, dar și să-și descopere aptitudinile, talentele, prin manifestarea interesului față de arta scrisului.

Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Grup- țintă (vârsta)	Nr. instruiri	Nr. partici panți
Cluburi de lectură					
1.	„Adam Mickiewicz”	Club de lectură «Czytamy polskich autorów!»	7-80 ani	12	281
2.	„Alba Iulia”	Club de lectură „Scriitori în dialog”	10+	10	472
3.	Arte „Tudor Arghezi”	Clubul de lectură „Tainele cărții”	35-60 ani	8	100
4.	Biblioteca Centrală	„Clubul Istoricilor”	16-99	5	115
5.	Biblioteca Centrală	Clubul de lectură filozofică „HERMES”	16-30	8	111
6.	Biblioteca Centrală	Clubul epigramiștilor și umoriștilor „Paradox”	16-75	3	41
7.	Centru Academic Internațional „Mihai Eminescu”	Clubul de lectură „Eminescienii”	7+	32	345
8.	Centru Academic Internațional „Mihai Eminescu”	Clubul de lectură „Phoenix”	16+	2	48
9.	„Hristo Botev”	Clubul «Българско огнище»	7-70 ani	14	699
10.	„Ițic Mangher”	Clubul „Universul cărții evreiești”	60+	32	1395
11.	„Ițic Mangher”	Clubul de lectură „Trauminsel”	12+	35	229

		(în limba germană)			
12.	„Mihail Lomonosov”	Clubul «Открытая книга» (Universul lecturii)	41+	30	446
13.	„Mihail Lomonosov”	«Klik», история Кишинева – любителям города	41+	19	278
14.	„Mihail Lomonosov”	Clubul «Желтый чайник»	41+	8	167
15.	„Mihail Lomonosov”	Serviciul literar pentru scriitori-începători «Самородок»	30+	2	50
16.	„Mihail Lomonosov”	Lectoriul «Дорога души»	41+	7	193
17.	„Mihail Lomonosov”	Clubul iubitorilor de limba română	30+	31	267
18.	„Ovidius”	Clubul de lectură „Ovidienii”	10-14 ani	35	248
19.	„Ovidius”	Clubul de carte pentru copii „Fii campionul lecturilor mirobolante!”	12-14 ani	32	160
20.	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Clubul „Pe aripile poeziei”	14-18 ani	6	121
21.	„Târgoviște”	Atelier literar „Ecolectura”	21-35 ani	4	116
22.	„Târgoviște”	Clubul „Miercurea pe la... Chindia”	35-60 ani	2	68
23.	„Transilvania”	Clubul „Lectură generoasă”	55+ ani	12	356
24.	Secția „Memoria Chișinăului”	Clubul „Lectura în liniște”	25+	5	36
Cenacluri de lectură					
25.	Arte „Tudor Arghezi”	Cenaclul artistic „Prietenii muzelor”	11-14 ani	10	517
26.	Biblioteca Centrală	Cenaclul „Magia Cuvântului”	16-70	12	240
27.	Biblioteca Centrală	Cenaclul „REPUBLICA”	16-99	9	169
28.	„Mihail Lomonosov”	Cenaclul «Зигзаги истории»	41+	9	87
29.	„Ovidius”	Cenaclul „Ovidius”	50-60	3	103
Ateliere de scriere creativă					
30.	Biblioteca Centrală	Atelierul de scriere creativă „Vlad Ioviță”	16-45	17	114
31.	„Ovidius”	Atelier de lectură și scriere creativă science-fiction „Fantastic club”	15-19 ani	36	150
32.	„Târgu Mureș”	„Actorie & Recital”	14-24	27	223
Ateliere de lectură					
33.	„Alexandru Donici”	Atelier de lectură „Povești cu tâlc”	5-6	23	356
34.	Arte „Tudor Arghezi”	Atelier de lectură „Citim împreună”	11-14 ani	18	239
35.	Arte „Tudor Arghezi”	Atelier de lectură „Lectura în	15-20 ani	3	134

		zigzag”			
36.	Centru Academic Internațional „Mihai Eminescu”	Atelier de lectură „Leagănul lecturii”	4+	36	876
37.	„Codru”	Atelier de lectură „Bookuria lecturii”	5-7 ani	2	35
38.	„Hristo Botev”	Atelier de lectură „Pasionați de lectură”	6-7 ani	23	547
39.	„Ițic Mangher”	Atelier de lectură „Povestea de Șabat”	5-7	31	296
40.	„Ițic Mangher”	Atelier de lectură „Sipețelul cu basme”	5-6	13	287
41.	„Lesia Ukrainka”	Atelier de lectură „Universul literar”	8-14 ani	13	222
42.	„Miron Costin”	Atelier de lectură «Сказкотерапия»	7-10 ani	65	1279
43.	„Mihail Lomonosov”	«Пушкинский лекторий»	7+	16	382
44.	„Mihail Lomonosov”	Atelier de lectură «Мы познаем мир»	7-12 ani	11	209
45.	„Maramureș”	Atelier de lectură „LecturICI”	3-6 ani	11	97
46.	„Maramureș”	Atelier de lectură „Aleea cititorilor”	3-9ani	5	31
47.	„Maramureș”	Atelier de lectură „Cărticica pentru prichindei și mai măricei”	3-9ani	5	65
48.	„Maramureș”	Atelier de lectură „Îndrăznește și citește”	3-9ani	10	96
49.	„Nicolae Titulescu”	Atelier de lectură „Alianța cuvintelor”	8-12ani	12	207
50.	„Ovidius”	„Albinuța” (serviciu de lectură extramuros)	3-7 ani	69	1138
51.	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Atelier de lectură „Caravana lecturii”	6-9 ani	6	126
52.	„Târgu Mureș”	Atelier de lectură „O poveste pentru tine”	6-8 ani	36	490
53.	„Traian”	Atelier de lectură „Caleidoscopul literar”	6-10 ani	4	157
54.	„Vissarion Belinski”	Atelier de lectură „Prietenii cărții”	5-6 ani	21	428
55.	„Valentin Ignatenco”	Atelier de lectură „Povești magice”	4-14 ani	33	141
	Total			862	15 004

SERVICII ACORDATE REFUGIAȚILOR

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” este un centru comunitar activ pentru cetățenii din Ucraina refugiați în Republica Moldova, prin serviciile desfășurate răspunzând nevoilor emoționale și educaționale ale acestora. Timp de doi ani, în care războiul Ucraina a adus mii de refugiați în țară, bibliotecarii BM au demonstrat că pot fi rezilienți, că pot să se adapteze ușor și responsabil la noile condiții impuse.

Începând cu anul 2022, la BM au fost create spații, în special pentru femeile și copiii refugiați, care și-au continuat activitatea și în 2023, fiind implementate următoarele servicii:

Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei refugiaților, în parteneriat cu Centrul de drept al femeilor și Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova (Biblioteca Centrală, din august 2022);

Spațiu sigur pentru mame și copii, sponsorizat de organizațiile britanice de caritate World Jewish Relief (WJR) și BEARR TRUST (Filiala „Ițic Mangher”, din aprilie 2022);

Art Terapie cu psihologul în parteneriat cu Centrul de drept al femeilor (Biblioteca Centrală, din 2022);

De vorbă cu psihologul, în parteneriat cu Organizația umanitară internațională INTERSOS Moldova (Filiala „Adam Mickiewicz”, din 2022);

Psihologul tău la bibliotecă, în parteneriat cu Organizația umanitară internațională INTERSOS Moldova (Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, din aprilie 2023).

Integration Summer Camp – Solidarity, Equality, Peace!/Tabăra de vară pentru copii –Solidaritate, Egalitate, Pace! în parteneriat cu Centrul de Instruire în Domeniul Sănătății Reproductive și finanțat în totalitate de Organizația non-profit Solidarités International (Filiala „Adam Mickiewicz”, din 2023).

Pe parcursul anului 2023, în cadrul acestor proiecte și servicii de integrare a refugiaților ucraineni, pentru copii și femei, au fost organizate și desfășurate diverse evenimente:

– ***atelier de lectură***: *OX! Посібник для співіснування з нашими молодшими братами і сестрами*, autor Ionela Hadârcă (Filiala „Lesia Ukrainka”); *Українські притчі*; *Ілюстрованна дитяча енциклопедія*; *Tigrîk abo Košenâ*, autor Голлі Вебб; *Цікава абетка*, автор Ольга Братчук; *Сказка Ведмедичка і кролик*; *О чём мечтают дети*, автор Наталья Козловская ș.a. (Filiala „Ițic Mangher”)

– ***discuții***: *Importanța lecturii*; *Problema economică a refugiaților de pe teritoriul Republicii Moldova*; *Problemele de ordin psihosocial ale femeilor refugiate din Ucraina*; *Mesajul cărților scriitoarei nord-irlandeze Anna Burns* (traduse în limba ucraineană); *Semnificația sărbătorilor împrumutate și tangențele*

cu sărbătorile noastre tradiționale; *Personalitatea și eul meu* (Biblioteca Centrală); *Consecințele Războiului din Ucraina*; *Regăsirea echilibrului în viața personală și profesională*; *Redescoperirea și perceperea resurselor interioare* (Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”); *Ziua Mondială a Apei: protejăm fiecare picătură de apă*; *22 aprilie – Ziua Planetei Pământ* (Filiala „Adam Mickiewicz”); *Promovarea culturii ucrainene și a incluziunii sociale*; *Анна Франк – девочка, которой всегда 15*; *Бесценный дар – здоровье*; *Энциклопедия витаминов*; *Твоя любимая сказка. Почему именно она?*; *Техника безопасности в помещении и на улице*; *Познание мира*; *Книга против гаджетов* (Filiala „Ițic Mangher”)

- **întâlniri cu scriitorii:** Viorica Covalschi (Biblioteca Centrală); Natalia Cozlovskaja (Filiala „Ițic Mangher”);
- **atelier de dezvoltare personală:** *Orientarea profesională și sprijin în carieră*; *Cum să nu te epuizezi la locul de muncă* (Filiala „Adam Mickiewicz”) ș.a;
- **atelier de creație** (*handmade, desen, ceramică, quilling* etc.) în cadrul cărora au învățat să confecționeze vase decorative, măștișoare, torbe ecologice cu motive tradiționale, cutiuțe personalizate pentru cadouri, brățări, coșuri pascale, jucării de revelion; au realizat colaje în diverse tehnici; au modelat în ceramică; au desenat pe diverse tematici preferate etc. (Filialele: „Ițic Mangher”, „Adam Mickiewicz”, Biblioteca Centrală); atelier de desen *Casa mea e Ucraina* (Filiala Traian”);
- **jocuri intelectuale:** de societate, șah ș.a. (Filiala „Ițic Mangher”);
- **concursuri:** *Veșnica Stea Arzătoare a Ucrainei – Lesia Ukrainka*; *Турнир юных украиноведов* (Filiala „Lesia Ukrainka”) ș.a.;
- **vizionarea filmelor:** *Mavka* (film cu trimitere la cultura ucraineană – Biblioteca Centrală); *Познавательные фильмы о диких животных* (Filiala „Ițic Mangher”);
- **cursuri de studiere a limbilor:** **română** (Filialele: „Adam Mickiewicz”, „Ițic Mangher”); **germană** (iulie-august, Filiala „Ițic Mangher”); **engleză** (Filiala „Ițic Mangher”);
- **spectacole:** *Ziua Internațională a Femeii*; *Cercul vesel, cu participarea clovnului din Marea Britanie* (Filiala „Ițic Mangher”);
- **Tabăra de vară:** iunie – Filiala „Ițic Mangher”; iunie-august – Filiala „Adam Mickiewicz”);
- **întâlniri cu psihologul** (săptămânal, în filialele: „Adam Mickiewicz”, Biblioteca Centrală, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”);

De asemenea, pe parcursul verii (iunie-iulie) **151** copii ucraineni au fost încadrați în **Programul Provocarea verii** cu genericul *Chișinău – oraș verde, oraș eco*. La Filiala „Lesia Ukrainka” Anastasia Veremeeva, refugiată din Ucraina, a participat c voluntar.

Grație Implicării bibliotecarilor în munca cu refugiații ucraineni, **a fost extins bugetul operațional:**

– Prin Proiectul „*Integration Summer Camp – Solidarity, Equality, Peace!*”/Tabăra de vară pentru copii „Solidaritate, Egalitate, Pace!”, finanțat în totalitate de către organizația Solidarités international, Filiala „Adam Mickiewicz” a atras resurse financiare cu un buget total de **38 000 UE (733 400 mdl)** pentru încadrarea copiilor refugiați în Programul *Provocarea verii*: procurarea materialelor de lucru, jocurilor de societate, produselor pentru curățenie, închirierea transportului și echiparea copiilor pentru excursii, editarea materialelor promoționale etc.; alimentarea copiilor (un prânz și două gustări); procurarea echipamentului tehnic (aparat foto, boxă portabilă etc.); lucrări de reparație.

– Prin Proiectul internațional *Educația nu așteaptă/Education Can't Wait*, finanțat de UNICEF Moldova prin intermediul Plan Internațional Moldova, Filiala „Ițic Mangher”, a organizat, în cadrul Festivalului Cărții Evreiești, ediția a XXVII-a, evenimentul socio-cultural cu genericul *Promovarea culturii ucrainene și a incluziunii sociale*. La eveniment a participat și Ansamblul de banduriști și cor „Перліна” din Odesa, Ucraina. Din proiect, pentru realizarea evenimentului a fost alocată suma de **9 615 lei**; la fel, biblioteca a beneficiat de o donație de cărți în limbile română, ucraineană și rusă, tablete și birotică – în total 423 de unități, în sumă de **53 029 lei**.

Bibliotecarii BM au împărtășit din experiența proprie în lucrul cu refugiații, participând cu **comunicări la diverse reuniuni profesionale**: *Provocarea verii pentru copiii refugiați din Ucraina* (Svetlana Gumeni, Filiala „Adam Mickiewicz”, în cadrul Conferinței internaționale „Cartea și lectura în situații de criză”, organizată în cadrul Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, ediția XXV, de BNC „Ion Creangă”); *Biblioteca „Ițic Mangher” – spațiu sigur pentru mame și copii din Ucraina* (Elena Luchianet, Filiala „Ițic Mangher”, în cadrul Mesei rotunde internaționale „Centrul umanitar din Comunitatea Evreiască din RM: activități cu refugiați și parteneriat”, organizată de Comunitatea Evreiască din Republica Moldova).

Evenimentele cu refugiații au fost realizate în **colaborare și parteneriat** cu organizațiile și asociațiile: World Jewish Relief (WJR) și BEARR TRUST; Centrul de Instruire în Domeniul Sănătății reproductive; Solidarités International; CIDRS; Congresul Ucrainenilor din RM; INTERSOS Moldova; CCF Moldova; Amici dei Bambini Moldova; Muzeul Național de Istorie a Republicii Moldova, Cafeneaua „AT BAKERY”; Centrul

pentru Dezvoltare și Antreprenoriat Moldova-Polonia; Moldova Zahăr SRL; Centrul de drept al femeilor; Liga femeilor poloneze din Moldova; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova; Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova ș.a.

Pe tot parcursul anului în filialele BM a fost activ serviciul de împrumut al resurselor informaționale și accesul la tehnologii.

Biblioteca publică de drept a pus la dispoziție, în mediul online, un suport informativ privind legislația ce vizează situația refugiaților, disponibil pe blogul filialei **E-resurse drept** la adresa: <https://eresursedrept.wordpress.com/2022/03/14/legislatie-si-informatii-utile-pentru-refugiati/?fbclid=IwAR14Dbdlb7pTwN4EzW6ySNX3mBxGYkR0dt66SV7JO3rZP1N92jcuhTa7NbM> .

Informația despre serviciile propuse a fost plasată pe mai multe resurse informaționale: *Ajutor pentru ucraineni în Moldova; Moldova Ucraina Help; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; Друзья библиотеки „И. Мангер”; SOS Українці Молдова ș.a.*, inclusiv la centrele de plasament al refugiaților.

Pe parcursul anului 2023, în cadrul acestor proiecte și servicii, au fost organizate și desfășurate diverse **evenimente pentru femeile refugiate**: *atelieri de creație; discuții tematice; un curs de studiere a limbii germane; un spectacol dedicat Zilei Internaționale a Femeii (Filiala „Ițic Mangher”); întâlniri cu psihologul* (săptămânal, în filialele: Biblioteca Centrală, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, „Adam Mickiewicz”). În total de serviciile BM au beneficiat **365 femei** refugiate, care au participat la 149 evenimente: 15 ateliere de creație; 22 discuții tematice; 15 lecții de studiere a limbii germane; 1 spectacol; 96 întâlniri cu psihologul.

Impact: În anul 2023 fluxul de ucraineni refugiați în Republica Moldova s-a diminuat. Acest fapt a dus la scăderea numărului de utilizatori-refugiați noi înregistrați. Numărul de intrări, în schimb, s-a mărit datorită utilizatorilor înregistrați în anul 2022, care au rămas fideli bibliotecii. Astfel, în 2023, au fost înregistrați **700 utilizatori noi** (în 2021 – 489) care au efectuat **59 356 vizite** la bibliotecă (în 2022 – 57 808). În total, din martie 2022 până la 31 decembrie 2023, la BM au fost înregistrați 2 189 utilizatori-refugiați.

Pe parcursul anului, pentru refugiații ucraineni (mame și copii) au fost organizate **726** (668 în 2022) **evenimente** culturale și de socializare (servicii educaționale, consiliere psihologică): 53 ateliere de lectură; 4 prezentări de publicații; 2 întâlniri cu scriitori; 254 ateliere de creație; 105 discuții tematice; 83 lecții de studiere a limbii române; 60 de lecții de studiere a limbii engleze; 15 lecții de studiere a limbii germane; 5

concursuri; 3 expoziții; 21 de jocuri intelectuale; 4 spectacole; 5 vizionări de filme; 3 vizite ghidate; 109 întâlniri cu psihologul – cu o frecvență de **7 797** (1 032 în 2022) ori.

Prin intermediul evenimentelor organizate la BM „B.P. Hasdeu”, refugiații ucraineni s-au integrat cu succes în societate, au legat prietenii, s-au familiarizat cu cultura și tradițiile din Republica Moldova, cu creația scriitorilor români etc., iar copiii din Chișinău s-au familiarizat cu literatura și cultura ucraineană.

Anul / Indicatorul	2023	2022	Total 2022-2023	Progres
Utilizatori noi	700	1 489	2 189	- 789
Intrări/vizite	59 356	57 808	117 164	+ 1 548
Evenimente	726	668	1 394	+ 58

Feedback:

«Нет таких слов, чтобы выразить благодарность Центру и всем сотрудникам библиотеки за то внимание и заботу о наших детях!!! Всегда приветливые, заботливые и всегда с улыбками и хорошим настроением встречают детей, которые так нуждаются сейчас в этом спокойствии и доброте. Такое счастье, что мы узнали о Центре «Безопасное пространство для матери и ребенка» и смогли его посетить! Спасибо всем преподавателям за знания и навыки, прививающие любовь к искусству». Ирина, Одесса – Кишинев, 16.07.2023.

«Выражаем огромную благодарность за создание такого творческого пространства. Все активности в центре, способствуют очень благотворно и успокаивающе на детей. Мы всегда с радостью и удовольствием посещаем ваш Центр. Благодаря мягкости, компетенции и эмоциональному участию всех ваших сотрудников мы получаем во время посещения огромную радость и улучшение нашего эмоционального состояния. Родители всегда радостно приводят детей на мастер-классы. Для детей сегодня очень важно находиться в пространстве, где нас понимают, поддерживают и укрепляют». Арина Осипова, Одесса 12.09.2023.

«Выражаем огромную благодарность всему коллективу за труд, понимание, душевную доброту. Ваша поддержка нам очень важна!» Запорожье, 31.07.2023

SERVICIUL CONNECT PLUS

Pe parcursul anului 2023 filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din Chișinău au prestat servicii IT din gama *Connect Plus* pentru comunitatea chișinăuiană. Per total, în 2023, au fost prestate **1 813** (în 2022 – 1 320, în 2021 – 1 087) **sesiuni de instruire** pentru **5 176** (în 2022 – 3 393, în 2021 – 1 869) **persoane**, în cadrul celor 13 cursuri tematice (în 2022 – 11), cu o frecvență de 7 483 ori.

1. **Managementul calculatorului** – 398 (în 2022 – 192, în 2021 – 253) sesiuni pentru 272 (în 2022 – 316, în 2021 – 378) persoane;
2. **Microsoft Office** – 736 (în 2022 – 75, în 2021 – 74) sesiuni pentru 260 (în 2022 – 154, în 2021 – 60) persoane;
3. **Servicii Google** – 115 (în 2022 – 50, în 2021 – 10) sesiuni pentru 112 (în 2022 – 47, în 2021 – 9) persoane;
4. **Educație Mediatică** – 219 sesiuni pentru 38 persoane;
5. **Servicii Publice** – 585 sesiuni pentru 334 persoane;
6. **Resurse informaționale** – 1 245 (în 2022 – 198, în 2021 – 78) sesiuni pentru 690 (în 2022 – 410, în 2021 – 393) persoane;
7. **E-carieră** – 105 sesiuni pentru 50 de persoane;
8. **Robotica la bibliotecă** – 1 701 (în 2022 – 166, în 2021 – 44) sesiuni, pentru 374 (în 2022 – 593, în 2021 – 58) persoane;
9. **Coding** – 508 (în 2022 – 15, în 2021 – 67) sesiuni pentru 187 (în 2022 – 36, în 2021 – 132) persoane;
10. **Aplicații** – 2 268 (în 2022 – 262, în 2021 – 170) sesiuni pentru 611 (în 2022 – 852, în 2021 – 235) persoane;
11. **Povești digitale** – 5 sesiuni pentru 8 persoane;
12. **Navigare pe Internet** – 846 (în 2022 – 145, în 2021 – 52) sesiuni pentru 91 (în 2022 – 607, în 2021 – 262) persoane;
13. **Jocuri kinetice** – 70 (în 2022 – 80, în 2021 – 11) sesiuni pentru 206 (în 2022 – 205, în 2021 – 42) persoane.

Cele mai populare cursuri au fost: *Aplicații* – 2 268 sesiuni /611 persoane, *Robotica la bibliotecă* – 1 701 / 374 persoane și *Resurse informaționale* – 1 245 / 690 persoane.

Comparativ cu anul precedent, practic toți indicatorii sunt în creștere, cu excepția celor înregistrați de subiectele *Povești digitale* și *Jocuri kinetice*. Per general evoluția prestării serviciilor IT pe parcursul anului este una ascendentă.

Noutatea anului este reprezentată de **Clubul IT**, deschis spre final de an la Filiala „Târgu Mureș”, ce a inclus sesiuni la subiectul *Modelare 3D* (cinci ședințe pentru 12 persoane) și participarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în programului **Code Kids** — cluburi STEAM (Robotică și programare) ale Fundației Progress, România. Prin intermediul programului copiii și tinerii își dezvoltă competențele digitale și se implică în viața comunității prin rezolvarea unor teme digitale creative. Abordarea de tip *action learning* permite explorarea lumii digitale cu oportunitățile sale de dezvoltare și învățare, astfel încât copii, tinerii sunt încurajați să urmeze o carieră în domeniul tehnologic. Sesiunile de coding au fost disponibile în filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: „Alba Iulia”, „Târgu Mureș”, „Liviu Rebreanu”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Târgoviște”, „Lesia Ukrainka” și „Ovidius”. Copiii au învățat programarea, au participat la provocări, ca Școala verde din Viitor, și au obținut premii. Aici s-a evidențiat echipa Bibliotecii „Ovidius”, care a obținut premiu pentru realizarea tuturor sarcinilor.

Modificări operate pe parcursul anului 2023: la fel ca în anii precedenți serviciile au fost prestate parțial sau temporar sistate în perioada estivală, în timpul derulării Programului „Provocarea Verii”. Filiala „Maramureș” a sistat prestarea serviciilor *Managementul calculatorului* și *Microsoft Word*, iar la cursul *Mpay / Cum plătesc serviciile comunale?* au fost modificate ziua și ora prestării serviciului, în baza solicitării din partea grupului implicat; Filialele „Maramureș”, „Hristo Botev”, de Arte „Tudor Arghezi”, „Alexandru Donici” au ales modelul unei singure zile de instruire cu prestarea sesiunilor de curs prin rotație.

Promovarea Serviciilor IT din gama *Connect Plus*, pe parcursul anului 2023, a avut loc prin intermediul paginilor de Facebook și blogurilor instituționale.

În concluzie, putem afirma că beneficiarii serviciilor s-au bucurat de accesibilitatea, promovarea personalităților vieții culturale, științifice, de oferta cultural-educativă din cadrul evenimentelor și serviciilor oferite. În cadrul serviciilor am dezvoltat competențe noi, implicând noi parteneriate, am analizat nevoile comunității și am formulat recomandări pentru dezvoltarea serviciilor noi, astfel încât se observă o vizibilă creștere a numărului de servicii și a utilizatorilor acestora față de anul trecut, fiind înregistrate un număr de **181 servicii** în cadrul cărora au avut loc **7 292** sesiuni de instruire cu o frecvență de **80 679 persoane**. Serviciile de dezvoltare a competențelor și de dezvoltare personală, livrate la BM, au fost susținute de programe și cluburi de lectură, lecții publice, activități de divertisment.

Toate evenimentele desfășurate, indiferent de formă, au fost vizibile pe Platforma *Evenimente. Programe. Servicii*, pagina web a BM și rețelele sociale ale filialelor: Facebook, Youtube etc.

SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR

SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR

SERVICII CULTURAL-EDUCATIVE

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” utilizează peste 111 de forme și metode de animație în organizarea evenimentelor culturale, literare și a serviciilor educaționale. Programele de lectură, cluburile, cenaclurile, concursurile, atelierile au drept scop de a promova lectura, de a promova cartea, atât cea actuală, cât și cea clasică, inclusiv de debut. Prin aceste evenimente se impune stimularea lecturii, educarea unui cititor cult, motivarea lecturii din plăcere, unde cartea rămâne cel mai important instrument al întâlnirilor. Participanții la aceste servicii au mari avantaje ce țin de formarea lor pentru o maturitate intelectuală, pentru formarea deprinderilor de a lectura și analiza cele citite, de a-și exprima clar gândul, cursiv și logic, de a-și dezvolta aptitudinile unei dicții expresive, de a cunoaște lumea scriitorilor.

În anul 2023 au fost organizate **6 914 evenimente culturale** la care au participat **138 533** utilizatori.

EVENIMENTE ȘI PROGRAME DE PROMOVARE A LECTURII

Pe parcursul anului curent, promovarea lecturii, ca reper fundamental pentru dezvoltarea multilaterală a utilizatorilor de toate vârstele, s-a desfășurat prin intermediul evenimentelor: lansări și prezentări de publicații, întâlniri cu scriitorii, cu personalități și alte evenimente cultural-educative, ateliere de lectură, dialoguri, conferințe literare, recitaluri, omagieri, concursuri, expoziții, videouri, booktrailere, podcasturi, flashmoburi etc., desfășurate în contextul anumitor evenimente, dar și în cadrul Programului de lectură „Chișinăul citește”, Concursului de lectură „Bătălia cărților”, Programului de lecturi cu voce tare „Să re-auzim povestea”, Evenimentului comunitar „Citim Eminescu”, marcării „Zilei Internaționale a Poeziei”, „Zilei Internaționale a Educației” etc., precum și în cadrul *Cluburilor* și *Cenaclurilor* de lectură.

Toate acestea au condus la o mai bună informare a publicului cu privire la procesul literar actual, oferindu-i posibilitatea să cunoască tendințele care se evidențiază în literatură, dar și posibilitatea de a cunoaște scriitorii contemporani și personalitățile marcante ale societății noastre.

PROGRAMUL DE LECTURĂ „CHIȘINĂUL CITEȘTE”, EDIȚIA A XX-A

Programul de lectură „Chișinăul citește”, ediția a XX-a, este unul din cele mai îndrăgite și longevive programe culturale de nivel municipal, care promovează lectura. Scopul Programului este educarea culturii lecturii în comunitate, promovând și încurajând lectura ca mijloc de dezvoltare culturală și creativă, orientând cititorul spre valorile literare și artistice ale scriitorilor din Republica Moldova.

Conform regulamentului, programul se desfășoară în perioada februarie-noiembrie a fiecărui an. Pentru a cuprinde mai mulți cititori, programul de lectură vizează trei categorii de utilizatori: copii, adolescenți și adulți.

În anul 2023 au fost selectate și propuse spre lectură următoarele cărți semnate de autori autohtoni:

Întâmplări cu tâlc: 3. Despre responsabilitate. 4. Despre iubire, autor Cristina Bujor, ilustrată de Veronica Mariț, Ed. Epigraf, 2022 (categoria copii).

Colecția de povestiri abordează lumea emoțiilor și a valorilor morale, într-un stil amuzant și apropiat copiilor, prin diferite situații trăite de Tărcuș, Zorba și alte personaje. Autoarea abordează lumea emoțiilor pe înțelesul copiilor, aduce în fața lor o nouă aventură, noi personaje și bucuria de a iubi un prieten drag, de a-l ajuta, de a-l accepta așa cum este și de a-i oferi sprijin în momentele grele. Prin intermediul personajelor, copiii învață că bunătatea este o mare putere, descoperă ce înseamnă să fii empatic și, cel mai important, se bucură de lectură și de aventură!

Montana, autor Alexandru Popescu, Ed. ARC, 2022 (categoria tineri).

„Romanul *Montana* poate fi cea mai serioasă și mai veridică proză despre enclava numită Transnistria. Miezul narațiunii reface epic războiul din Transnistria, văzut cu ochii unui copil și sedimentat apoi în psihicul zdruncinat al adultului. Sângerosul conflict e derulat prin mai multe episoade sinistre succedate cinematografic. Autorul își conduce personajele, toate credibile ca profiluri umane și ca entități ficționale. Detaliile cu revers simbolic – *ceasul „Montana”, gutuile, cărțile tipărite cu caractere latine* ș.a. – adaugă autenticitate prozei și mărturisesc în favoarea unui prozator pe deplin format, absolvit de ezitățile noviciatului.” (Eugen Lungu).

Patimile după Iov, autor Val Butnaru, Ed. ARC, 2022 (categoria adulți).

Prin acest roman cititorul parcurge, un imaginar deșert al tătarilor, cunoaște deportați plângând la concertele rock și află povestea unei familii, e neamul Iovilor care trece prin infernul istoriei noastre recente. În Bisericuța, un sat din Câmpia Bugeacului, trăiesc cei din familia Iovilor veniți de la Huși până în 1812, un

neam de oameni vrednici, cu porecla lor, cu strămoșii lor, cu memoria neamului lor în care începe istoria Basarabiei. Dimitrie, Toma, Alexie, Petra, Sebastian și Mitru sunt purtătorii acestui nume și ai acestui destin biblic de a supraviețui chinurilor cărora îi supune istoria și geografia în care trăiesc.

Ediția a XX-a a Programului de lectură „Chișinăul citește” a fost lansată de Ziua Internațională a Cititului Împreună, 1 februarie. În cadrul evenimentului de lansare au avut loc lecturi publice, cu pasaje din cărțile menționate, citite de actorii: Nicolae Jelescu, actor, al Teatrului Poetic „Alexei Mateevici”; Gabriela Lungu, actriță, director al Teatrului Municipal de Păpuși „Guguță”; Vlad Ropot, actor, Teatrul Național „Mihai Eminescu”. Moderator al evenimentului a fost Mariana Harjevschi, director general al BM „B. P. Hasdeu”. Invitații de onoare ai evenimentului au fost: Angela Cutasevici, viceprimar al municipiului Chișinău, Maria Pilchin, scriitor și critic literar, Dumitru Crudu, scriitor, Eugen Lungu, critic și istoric literar, eseist și editor.

Diferit de celelalte ediții, șirul de evenimente din cadrul Programului a demarat prin desfășurarea a 3 ateliere de lectură conform cărților din program, organizate de criticul literar Maria Pilchin. Atelierele au avut drept obiectiv formarea abilităților de promovare a culturii cărții, cunoașterea procesului de cultivare a unor abilități profesionale în a lectura și a promova cele citite.

Pe parcursul anului, în toate bibliotecile din rețeaua BM „B.P. Hasdeu”, au fost organizate diverse evenimente publice pentru a intriga și atrage cititorii spre lectură cum ar fi: întâlniri cu scriitorii, prezentări de carte, discuții/ dezbateri, ateliere de lectură, spectacole, impresii de lectură, lecturi online, conferințe literare, etc. Expozițiile, materiale promoționale, booktrailerele ș.a. au fost utilizate pentru a promova cartea și a atrage atenția asupra temelor abordate.

Implicarea bibliotecarilor, pedagogilor, scriitorilor și tuturor partenerilor care au contribuit la promovarea acestor cărți este reflectată în indicatorii statistici prezentați mai jos.

Titlu / Eveniment	Evenimente	Participanți la evenimente	Întâlniri cu scriitorii (din care)	Participanți la întâlniri	Împrumut
Întâmplări cu tâlc: 3. Despre responsabilitate. 4. Despre iubire, Cristina Bujor	309	6 024	27	1 420	1 982
Montana, Alexandru Popescu	104	2 120	15	744	1 558
Patimile după Iov, Val Butnaru	58	1 399	15	809	1 111
Total	471	9 543	57	2 973	4 651

Finalitatea programului de lectură „Chișinăul citește” s-a realizat prin organizarea și desfășurarea a 3 conferințe literare (conform categoriilor de vârstă) în perioada 16-23 noiembrie, ce au vizat cărțile propuse spre citire și scriitorii acestora.

Chișinăul citește
Program de lectură
ediția XX, 2023
februarie-noiembrie
21 de filiale

Montana
Alexandru Popescu
Categorie: adolescenți

1558 împrumuturi
104 evenimente
2120 participanți
15 întâlniri cu cititorii în filialele:

- ✓ „Alba Iulia”
- ✓ Biblioteca Centrală
- ✓ Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”
- ✓ „Hristo Borev”
- ✓ „Nicolae Titulescu”
- ✓ „Onisfor Ghibu”
- ✓ „Ovidius”
- ✓ „Ștefan cel Mare și Sfânt”
- ✓ „Târgoviște”
- ✓ „Târgu Mureș”
- ✓ „Transilvania”

Startul în suita conferințelor a fost dat de Biblioteca „Târgoviște”, la data de 16 noiembrie 2023, împreună cu Alexandru Popescu, autorul cărții „**Montana**”, propusă spre lectură adolescenților. Evenimentul a început cu mesajul de salut al gazdei Liliana Juc și al directorului general al BM „B.P. Hasdeu” Mariana Harjevschi. Despre *Motive și simboluri în romanul „Montana” de Alexandru Popescu* a vorbit Carolina Dodu-Savca, doctor, conferențiar universitar, coordonatoarea clubului „Ecolectura”. Nadejda Ivanov, doctor în filologie, critic literar, a susținut pledoaria „*Romanul „Montana” de Alexandru Popescu: fracturi identitare*”. Au urmat momentele surpriză din partea filialelor. La final, scriitorul a venit cu un mesaj de mulțumire către cititori, organizatorii conferinței și inițiatorii Programului de lectură „Chișinăul citește”.

Cea de-a doua conferință l-a avut ca protagonist pe scriitorul Val Butnaru, autorul cărții „**Patimile după lov**”, recomandat spre lectură adulților, care s-a desfășurat la 21 noiembrie, în incinta Bibliotecii „Onisfor Ghibu”. În debutul evenimentului, Vitalie Răileanu, directorul Bibliotecii „Onisfor Ghibu”, a menționat că „Patimile după lov” e un roman care se va citi, iar succesul textului constă în adevărul lui. Cu impresii asupra romanului au continuat să se pronunțe criticul literar Mircea V. Ciobanu, criticul literar Maria Pilchin, poeta Lidia Grosu, doamna Galina Gâdilica, secretara Uniunii Pensionarilor din Republica Moldova. La eveniment, alături de autor au participat numeroși studenți, elevi și profesori de la liceele „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Onisfor Ghibu”, „Aristotel”, de la Colegiul Ecologic etc. – utilizatori fideli ale filialelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Elevii au prezentat fragmente din roman, comentând și apreciindu-l ca fiind o reconstrucție imaginară a istoriei Basarabiei, a dramei fără de sfârșit

Chișinăul citește
Program de lectură
ediția XX, 2023
februarie-noiembrie
21 de filiale

Patimile după lov
Val Butnaru
Categorie: adulți

1111 împrumuturi
58 evenimente
1399 participanți
15 întâlniri cu cititorii în filialele:

- ✓ „Alba Iulia”
- ✓ Arte „Dodos Atgebezi”
- ✓ Biblioteca Centrală
- ✓ Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”
- ✓ „Gora”
- ✓ „Hristo Borev”
- ✓ „Nicolae Titulescu”
- ✓ „Maramureș”
- ✓ „Onisfor Ghibu”
- ✓ „Ovidius”
- ✓ „Târgoviște”
- ✓ „Târgu Mureș”
- ✓ „Transilvania”

a țării noastre. În încheiere, scriitorul a mulțumit celor prezenți pentru receptarea vie și caldă a romanului, a remarcat modul profund de a gândi al tinerilor cu care a dialogat în cadrul întâlnirilor și a mulțumit pentru maratonul de lectură, menționând importanța Programului „Chișinăul citește”, sperând ca acesta să aibă continuitate.

Conferințele literare s-au încheiat cu scriitoarea Cristina Bujor, autoarea cărții „Întâmplări cu tâlc: 3. Despre responsabilitate. 4. Despre iubire”, destinată copiilor, la 23 noiembrie, în Sala cu Coloane a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Conferința a fost un moment de sărbătoare pentru copiii Chișinăului, oferindu-le șansa să se reconecteze cu scriitoarea îndrăgită și să participe activ la acest eveniment de amploare. Cu un scenariu complex, realizat în baza cărții, au venit partenerii Bibliotecii Municipale de la IPLT „Mihai Viteazul”, însoțiți de doamna învățătoare Ana Brescan. Elevi pasionați de carte au venit din toate sectoarele capitalei însoțiți de bibliotecari, profesori și părinți. Evenimentul a fost unul ritmic, unde se succedau înscenările cu dramatizările, cântecul și poezia.

Concursuri inedite, jocuri interactive, cu autoarea și colegii de lectură, spectacole, recitări de poezioare și interpretare de cântece compuse toate în baza operei, au făcut evenimentul unic și au reflectat fraze pline de înțelepciune, sfaturi de viață și idei inedite descifrate cu mare acuratețe în carte.

În concluzie, putem afirma că povestiile au fost îndrăgite de copii pentru stilul amuzant și aventurile haioase ale cățelului Tărcuș și pisiului Zorba, precum și de părinți pentru modul subtil în care cei mici deprind valori morale importante. A prezentat interes datorită temelor abordate, drept dovadă sunt multitudinea de evenimente realizate în baza acestora: lapbookuri, desene, dramatizări, prezentări PPT, booktrailer, interpretări muzicale, recitaluri de poezie, expoziții creative, postere, proiecte educaționale, dialoguri literare, interviuri toate în baza cărții și realizate de copii prin care au demonstrat că lectura este un act participativ în descifrarea textului literar.

Doamna dr. Mariana Harjevschi, directoarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a oferit autorilor câte o scrisoare de grațitudine și un infografic cu conținut statistic despre numărul de împrumuturi,

numărul de întâlniri și numărul de participanți. A accentuat importanța programului, dezvoltarea parteneriatelor și implicarea bibliotecarilor, fiind recunoscătoare tuturor și exprimându-și speranța că toate cărțile selectate vor ajunge la cât mai mulți cititori.

Programul „Chișinăul citește” s-a extins și către filiale ce reprezintă comunitățile etnice ale Chișinăului, Bibliotecile „Ițic Mangher” și „Lesia Ukrainka”.

Biblioteca „Ițic Mangher” și-a propus spre lectură două cărți care, la fel, au fost promovate pe tot parcursul anului, prin diferite forme de activitate. Pentru categoria **adulți**: *Legendy Invalidnoj ulicy* de Efraim Sevela. Programul a luat start în comun cu partenerii noștri de la Centrul de Zi „HESED Iehuda”. Au fost organizate ore de lectură online pe Platforma ZOOM, în cadrul proiectului inițiat de JDC „E2C”, în timpul cărora au fost citite povestiri din culegere propusă. Au fost organizate 18 evenimente la care au participat 712 persoane; împrumut – 31 persoane. Pentru **copii** a fost propusă cartea scriitoarei și poetei autohtone Natalia Kozlovskaia *O čem mečtaût deti*. La program au participat utilizatorii din KEDEM, Tabără de vară, Centrul pentru refugiați din Ucraina „Spațiul sigur pentru mame și copii”, alți utilizatori fideli ai bibliotecii. Pentru copii au fost organizate 12 evenimente la care au participat 143 persoane.

Biblioteca „Lesia Ukrainka” a promovat în cadrul programului următoarele cărți traduse în limba ucraineană: „*Ох! Посібник зі співіснування з меншими братами і сестрами*” și „*УХУ! Довідник з перевиховання батьків*”, autor Ionela Hadârcă. În total au fost desfășurate 19 evenimente (prezentări de carte, ateliere de lectură, concursuri de desene) la care au participat 301 copii.

PROGRAMUL DE LECTURĂ „CHIȘINĂUL CITEȘTE”

CONCURSUL DE LECTURĂ „BĂTĂLIA CĂRŢILOR”, EDIŢIA A IX-A

Concursul „Bătălia cărţilor” oferă şansa fiecărui participant din Chişinău să obţină un titlu important prin multă sârguinţă şi desigur multă lectură activă.

Prin acest concurs se promovează lectura, se dezvoltă arta oratoriei, se

dezvoltă arta oratoriei, se valorifică cărțile ca un factor important în educația copiilor și adolescenților. Concursul este original și oferă participanților o experiență de lectură inedită și un prilej de comunicare intelectuală cu colegii.

Concursul, desfășurat în perioada martie-octombrie, a venit în această ediție cu elemente de noutate, pornind de la modificarea categoriilor de vârstă, astfel, ca fiecare copil sau adolescent să aibă oportunitatea de a participa. Cele trei categorii de vârstă sunt: 10-12 ani; 13-15 ani; 16-18 ani. În anul de referință, concursul a demarat la 17 martie 2023 în format electronic.

Pentru fiecare categorie au fost propuse câte șapte cărți scrise de autori străini (în comparație cu edițiile trecute unde s-au propus spre lectură câte 10 cărți pentru 2 categorii de vârstă). Cărțile au fost selectate de specialiștii bibliotecari de la Biblioteca Municipală.

Pentru categoria de vârstă **11-12 ani** au fost propuse spre lectură **cărțile**: *Strălucește!* de J.J. Grabenstein și Chris Grabenstein; *Băiatul miliardar* de David Walliams; *Extraordinar* de Natalie Lloyd; *Viața lui Pi* de Yann Martel; *Darul lui Jonas* de Lois Lowry; *Minunea* de R.J. Palacio; *Emil și detectivii* de Erich Kastner.

Pentru categoria de vârstă **13-15 ani** au fost selectate **cărțile**: *Cum am supraviețuit clasei a VIII-a* de Robert Ersten; *Acolo unde lumea se sfârșește* de Geraldine McCaughrean; *Războiul care mi-a salvat viața* de Kimberly Brubaker Bradley; *Tabăra* de Louis Sachar; *Numără stelele: o poveste din Copenhaga* de Lois Lowry; *Băiatul cu pijamale în dungi* de John Boyne; *15 zile fără internet* de Sophie Rigal-Goulard.

Pentru categoria de vârstă **16-18 ani** au fost propuse **cărțile**: *Povești despre speranță* de Heather Morris; *Absolut tot* de Nicola Yoon; *Eu sunt Malala: Tânăra care a luptat pentru educație și a schimbat lumea* de Malala Yousafzai; *Toate acele locuri minunate* de Jennifer Niven; *Fulgi de iubire* de John Green; *Memoriile unui motan călător* de Hiro Arikawa; *Belzhar* de Meg Wolitzer.

Prima etapă a concursului a fost înscrierea participanților prin completarea *Formularului de înregistrare*, atât în format fizic, cât și în format online. A urmat lectura celor șapte cărți propuse pentru fiecare categorie de vârstă și completarea *Fișei de lectură* a fiecărei cărți. Această etapă este foarte importantă, deoarece calitatea completării *Fișei de lectură* și punctajul acumulat decide calificarea participanților în finală. *Fișele de lectură* au fost evaluate, acordându-le un punctaj de la 5 la 10.

Juriul a fost constituit din specialiști cu o bogată experiență în desfășurarea și aprecierea unor asemenea concursuri: dr. **Mariana Harjevschi**, director general, BM „B.P. Hasdeu”; **Maria Pilchin**, scriitoare, critic literar, membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova și România; **Moni Stănilă**, scriitoare și jurnalistă, redactor-șef al editurii PRUT; **Nadejda Ivanov**, doctor în filologie, cercetător științific superior; **Alexandru Vakulovski**, poet, prozator, dramaturg, traducător, publicist și scenarist; **Svetlana Javelea**, șef Secție monitorizare și evaluare; **Elena Taragan**, șef sector, Secția studii și cercetări; **Cristina Dicusar**, bibliograf, Secția „Memoria Chișinăului”,.

Finaliștii, care au acumulat punctajul maxim pentru completarea fișelor de lectură, s-au calificat în finală – 40 de persoane pentru toate categoriile de vârstă – care s-a desfășurat două zile consecutive: pe data de **2 decembrie** – categoria de vârstă 13-15 ani și categoria de vârstă 16-18 ani, iar la **3 decembrie** – categoria de vârstă 10-12 ani.

La concurs s-au înscris în total **488** de participanți, dintre care doar **151** au reușit să citească toate cele șapte cărți propuse spre lectură pentru fiecare categorie de vârstă, calificându-se în semifinală. Din ei, pentru etapa finală, numită sugestiv „Convinge-mă să citesc”, s-au calificat 40 de participanți, care au acumulat cel mai înalt punctaj, acordat de juriu în urma examinării *Fișelor de lectură*.

Un element de noutate a fost aplicat și la această etapă a concursului – dezbaterii „Convinge-mă să citesc”. Laureții au ales cartea lor preferată din lista citită și au participat, prezentând un erou din roman.

Etapile duelării în cadrul dezbaterii „Convinge-mă să citesc” au fost:

- participanții au extras numele unui personaj din cartea anunțată pentru program; după 10 minute de pregătire, au caracterizat personajul timp de 5-7 minute. Baremul de notare a avut la bază următorii indicatori: originalitatea exprimării, argumentarea, încadrarea în timp, utilizarea termenilor literari.
- în cadrul rundeii întrebărilor fiecărui participant i s-au acordat trei întrebări: 1 de la juriu și 2 întrebări din partea concurenților.

Finaliștii care au prezentat cele mai frumoase și argumentate pledoarii despre eroul preferat din listă și au răspuns cel mai bine și argumentat la întrebări au devenit *Laureați* ai concursului și au fost apreciați de către juriu la următoarele categorii: *cititorul exeget, cititorul erudit, cititorul fidel, cititorul proactiv, cititorul creativ, cititorul performant, cititorul entuziast, cititorul orator, cititorul implicat, cititorul dialogal, mențiuni*.

Participanții au fost jurizați conform următoarelor criterii: *originalitatea exprimării, prezentării eroului cărții preferate, încadrarea în timp și utilizarea termenilor literari*, fiind apreciați cu următoarele calificative:

Categoria 10-12 ani: Ana-Maria Luchița – *Cititorul exeget*; Mădălina Razmerița – *Cititorul erudit*; Cristian Garștea – *Cititorul persuasiv*; Valeria Lungu – *Cititorul proactiv*; Daria Matieț – *Cititorul creativ*; Matei Botnaru – *Cititorul performant*; Mihaela Șișcanu – *Cititorul entuziast*; Mihail Vodă – *Cititorul orator*; Ala-Patricia Drăgan – *Cititorul implicat*; Ariana Potorac – *Cititorul dialogal*; Adelina Munteanu, Alexandra Muștuc, Sorina Plugari, Alexandru Veverița – *Mențiune*.

Categoria 13-15 ani: Irina Garștea – *Cititorul exeget*; Victoria Bargan – *Cititorul erudit*; Bogdan-Alexandru Marinescu – *Cititorul persuasiv*; Loredana Muntean – *Cititorul proactiv*; Maria Garit – *Cititorul creativ*; Elizaveta Luca – *Cititorul performant*; Daniel Botnaru – *Cititorul entuziast*; Otilia Muntean – *Cititorul orator*; Nicoleta Burlea – *Cititorul implicat*; Sebastian Lungu – *Cititorul dialogal*; Mădălina Mereneanu, Ionela Pînzari, Ana-Maria Revenco – *Mențiune*.

Categoria 16-18 ani: Dragoș Zmeu – *Cititorul exeget*; Gabriela Corciubaș – *Cititorul erudit*; Nicoleta Vornicescu – *Cititorul persuasiv*; Teodor Zaporojan – *Cititorul proactiv*; Andreea Pintilei – *Cititorul creativ*; Gabriela Veisa – *Cititorul performant*; Marina Conovca – *Cititorul entuziast*; Mădălina Alexei – *Cititorul orator*; Mihaela Rusnac – *Cititorul implicat*; Andreea Lazu – *Cititorul dialogal*; Andreea Berescu, Dumitrița Borș, Victoria Burduja – *Mențiune*.

Concursul „Bătălia cărților” a fost un prilej excelent de a citi cărți noi, recomandate de bibliotecarii de la BM „B.P. Hasdeu”. Participanții, utilizatori din întreaga rețea a BM, au citit câte 7 cărți interesante, captivante și s-au pregătit de marea finală a unui concurs inedit, ce oferă experiențe de neuitat pentru copiii și tinerii pasionați de citit și arta oratoriei.

Concomitent, participanții au completat și carnetul de lectură, care prevede acordarea punctajului de la 1 la 5 fiecărei cărți citite. Cartea care a acumulat punctaj maxim a fost desemnată **Cartea anului** pentru fiecare categorie de vârstă, astfel, cărțile cu cel mai mare număr de voturi sunt:

- *Eu sunt Malala* de Malala Yousafzai – categoria de vârstă 16-18 ani, care a obținut **144 de voturi**;
- *Războiul care mi-a salvat viața* de Kimberly Brubaker Bradley – categoria de vârstă 13-15 ani – **187 de voturi**;
- *Minunea* de R.J. Palacio – categoria de vârstă 10-12 ani cu **285 de voturi**.

Cărțile au fost promovate prin organizarea expozițiilor, prezentări de carte, ateliere de lectură, discuții, dezbateri incitând cititorii să participe în concurs. Utilizatorii au însușit o serie de metode și competente: înțelegerea textelor literare, capacitatea de a reflecta asupra acestora, de a formula opinii și argumente, în scris și oral, în cadrul dezbaterilor. Finaliștilor le-au fost acordate premii bănești, diplome și momente de neuitat.

Anul	Nr. participanți inițial înscriși în program	Finaliști (care au citit toate cărțile incluse, conform categoriei de vârstă)	Nr. utilizatori care au împrumutat cărțile
2023	488	151	4 998
2022	211	110	5 253
2021	319	98	5 053
2020	190	56	5 356

Observăm o dinamică pozitivă atât în rândul participanților la concurs, cât și în rândul finaliștilor. Ne bucură faptul că se înregistrează progrese la toate cele trei categorii de vârstă și că noutatea elementelor aduse în concurs a dublat numărul doritorilor de a participa, în pofida faptului că nu au reușit să lectureze toate cele șapte cărți. Pe parcursul anului am intensificat activitatea de promovare a cărților pentru lectură, apelând la forme atractive și inovative, care au atras cititorii să se înscrie în concurs.

Participanții au apreciat acest concurs, pentru că au avut oportunitatea de a descoperi cărți valoroase, de a se conecta cu interesele altor cititori și de a experimenta o evoluție personală prin lecturi aprofundate și reflecții asupra acestora. „Bătălia Cărților” a devenit un eveniment îndrăgit pentru publicul chișinăuian, evidențiind rolul vital al lecturii în dezvoltarea personală. Concursul de lectură este deschis pentru toți cei care sunt decisi să facă un prim pas spre a-și descoperi propriul „eu”, de a se încadra într-o competiție cu semenii săi. Participanții au rămas profund entuziasmați de impactul acestui concurs și au ținut să ne împărtășească impresiile lor.

Impresiile participanților la Concursul de lectură „Bătălia cărților”, ediția IX-a

„Bătălia Cărților” nu e doar un concurs în care ești premiat, e o oportunitate de a ne dezvolta în plan atât intelectual, cât și moral, valorificându-ne calitățile. E un mod de a ne afirma și a însuși din fiecare etapă multe învățăminte, demne să ne ghideze pașii în viitor. Făcând din acest concurs o tradiție, îți poți urmări evoluția an de an, să observi cât de profund și matur reflectezi și percepi mesajele lăuntrice ale cărților. Fiecare probă vine la pachet cu noi provocări și reguli, dar să nu uităm: „Nu există sistem fără reguli” („Gata cu Vorba” de Andrew Clements) și e fundamental să întâlnim greutăți, să depășim obstacole, pentru a avea o viață pe de-a dreptul colorată (mesajul romanului „Darul lui Jonas” de Lois Lowry, carte pe care am prezentat-o în etapa finală a concursului, dezbaterea „Convinge-mă să citesc!”).
Ana-Maria Luchița, elevă, deținătoarea titlului de Cititorul exeget, categoria 10-12 ani.

„În acest an, am participat, pentru prima dată, la concursul „Bătălia Cărților” și am rămas plăcut impresionat de conceptul acestuia. Juriul a fost minunat și înțelegător chiar și în situațiile dificile în care s-au pomenit participanții. Deși am avut emoții mari pe parcursul „bătăliei”, cu siguranță îmi doresc să revin și la anul. Mulțumim Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru organizarea concursului și bibliotecii „Ovidius” pentru tot sprijinul acordat.” Cristian Garștea, elev, deținător al titlului de Cititorul persuasiv, categoria 10-12 ani.

„Pentru prima dată am participat la Concursul „Bătălia cărților” și a fost minunat – o experiență foarte plăcută și un drum lung plin de aventură, ca la jocul adevărului. „Viața lui Pi” și „Emil și detectivii” au fost cele mai adorate de mine, dar și restul au fost grozave. Sper să mai am posibilitate să particip la mai multe concursuri de lectură. Îmi place foarte mult să citesc aventuri pe înțelesul copiilor. Vă mulțumesc „Transilvania” că am avut posibilitatea să fac cunoștință cu aceste cărți miraculoase.” Gabriela Șparco, care dorește să descopere lumea cărților, categoria 10-12 ani.

„Venind dintr-un sat unde se vorbește limba rusă, Concursul „Bătălia Cărților” m-a ajutat foarte mult să-mi cizelez limbajul (nu mai folosesc rusisme) și scrisul, completând șapte fișe de lectură în baza celor șapte cărți citite, propuse în cadrul concursului. A fost o experiență frumoasă, deoarece am înfruntat frica de a vorbi în public și m-a făcut mult mai curajoasă decât eram și, desigur, mi-am făcut multe cunoștințe noi, cu aceleași preferințe literare. Acest concurs pentru mine a fost cea mai frumoasă experiență din viața

mea!” Maria Garit, elevă, satul Târnova, raionul Edineț, deținătoarea titlului de *Cititorul creativ*, categoria 13-15 ani.

„Șase ani, cinci pledoarii, 57 de cărți. „Bătălia Cărților” e provocarea mea anuală în care nu ratez să mă implic de fiecare dată. Metamorfoza prin care am trecut este demonstrată și de alegerea personajelor preferate: în primul an – „Pollyanna” – simbol al inocenței, al optimismului, iar acum, după șase ani – „Malala” – care este un model al curajului, al puterii și al speranței pentru o lume mai bună.” Andreea Lazu, elevă, participantă la șase ediții ale concursului, deținătoarea titlului de *Cititorul dialogal*, categoria 16-18 ani.

„Bătălia Cărților” este, cu certitudine, concursul care trezește în fiecare spiritul competitiv și curajul de a-și exprima opinia cu privire la bagajul de lecturi în fața unui public larg. Pe lângă motivarea grupului-țintă de a citi cât mai multe cărți, dar și de a le valorifica în scrierea fișelor de lectură, această competiție urmărește în marea finală cea mai convingătoare și substanțială pledoarie, punând accent pe abilitatea participanților de a ieși din zona lor de confort și de a vorbi ferm despre emoțiile trăite pe parcursul lecturii cărții favorite. Recomand din toată inima acest concurs fiecărui tânăr, indiferent de domeniile de care este pasionat, deoarece este un bun antrenament al gândirii critice și al sporirii dozei de creativitate.” Mădălina Alexei, elevă, deținătoarea titlului de *Cititorul orator*, categoria 16-18 ani.

„Bătălia Cărților” este mai mult decât un simplu concurs de lectură, este un prilej unic și inedit de a analiza cărțile în profunzime și de a pătrunde dincolo de substratul acestora. Personal, mi-am dezvoltat multe aptitudini pe parcursul lecturii, cum ar fi atenția și spiritul de observație, capacitatea de deducții și asocieri logice. Experiența vastă acumulată în această perioadă îmi va fi benefică în diverse domenii și le mulțumesc tuturor celor care au făcut acest lucru posibil!” Nicoleta Vornicescu, elevă, deținătoarea titlului de *Cititorul persuasiv*, categoria 16-18 ani.

CONCURSUL DE LECTURĂ „BĂTĂLIA CĂRȚILOR”

PROGRAMUL DE LECTURI CU VOCE TARE „SĂ RE-AUZIM POVEȘTEA”, EDIȚIA A VI-A

Programul „Să re-auzim povestea” (lansat la 1 februarie 2018, de Ziua Internațională a Cititului Împreună), a devenit un pilon esențial în dezvoltarea și educația copiilor de vârstă preșcolară și școlară mică (6-12 ani), oferindu-le oportunități captivante de a explora povești și de a se bucura de experiențe interactive. Am continuat să îmbinăm magia poveștilor cu activitățile practice, învățând împreună cu micuții curioși lecții despre viață și valori.

Pe parcursul anului ne-am convins că lectura e un adevărat etalon al bucuriei și dezvoltării pentru generația în creștere. Pentru mulți dintre ei, acest program e un refugiu de la rutina zilnică așteptând cu nerăbdare fiecare întâlnire pentru a se pierde în lumea fascinantă împreună cu eroii preferați.

Cele nouă filiale ale BM: „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Adam Mickiewicz”, „Târgoviște”, „Târgu Mureș”, „Ovidius”, „Maramureș”, „Nicolae Titulescu”, „Ițic Mangher”, „Miron Costin”, oferă continuitate acestui program, desfășurând evenimente cu copiii sub forma atelierelor de lectură, jocurilor interactive, teatralizărilor, dialogurilor, fiindacompaniate de muzică și așternute pe desene inspirate.

Filiala „Ovidius” a remarcat că evenimentele organizate în cadrul acestui program au fost diverse și captivante, oferind copiilor și părinților experiențe memorabile. Ele sunt o invitație nu doar la lectură, ci și la creativitate și explorare. Copiii au descoperit povești și personaje fascinante. Fiecare întâlnire a oferit o nouă poveste, cum ar fi povestea populară chineză „Podul Pisicii”, care a provocat imaginația copiilor și i-a entuziasmat să descopere istoria acestuia și să-l deseneze. Prin povestea „Cufărul zburător” de H.C. Andersen, pe care au vizionat-o micii ovidieni, aceștia au dedus că fiecare om se bucură de o misiune pe acest pământ, depinde de noi dacă o dezvoltăm sau o inhibăm.

Filiala „Maramureș” a extins acest program spre beneficiarii Centrului de Zi și Activități pentru Persoane cu Dizabilități de Intelect „START”. Poveștile terapeutice nu sunt simple povești. Ele transmit întotdeauna un mesaj bine definit și au un scop precis (vindecarea), relaxează, calmează și reduce stresul. Dar cel mai important beneficiu al acestor povești este faptul că, în urma fiecărei povestiri, tinerii se aleg cu o învățătură, o concluzie care îi poate servi de bine în viața de zi cu zi. Poveștile terapeutice au fost minuțios selectate, în funcție de problematica pe care terapeutul-psiholog sau părintele se gândește s-o atingă. Pe parcursul anului s-au desfășurat evenimente cu povești terapeutice în cadrul Programului „Sa re-auzim povestea”, întrunind forme de activitate ca: discuții, ateliere de creație, spectacole, ore de lectură (citire cu voce, depistarea eroului principal, calitățile negative și pozitive a personajului s.a.), discuții, jocuri educative. Aceste activități sunt bazate pe metode specifice ce includ stimularea atenției, memoriei, gândirii și a imaginației în armonie cu suportul și grija pe care o oferă echipa. În anul de referință s-a apelat la susținerea părinților, beneficiarilor și

educatorilor centrului pentru a crea povești digitale terapeutice. Poveștile ascultate de utilizatori sunt transformate în spectacole și jucate pe o scenă improvizată. Aceasta este activitatea lor preferată, care le oferă încredere în propriile forțe, le formează abilități de comunicare verbală și nonverbală, le dezvoltă memoria și gândirea pozitivă pentru a percepe informația așa cum o văd, o aud și oferă oportunitatea de a o transmite celor din jur. Au fost realizate 14 evenimente cu 81 de participanți.

La Filiala „Nicolae Titulescu”, participanții Programului „Să re-auzim povestea”, împreună cu bibliotecarii, au preluat cu entuziasm rolurile de actor, regizor și spectator. Procesul de receptare a textelor nu a fost unul pasiv, ci a fost însoțit de explorare activă, ghidare și interpretare creativă. Un aspect remarcabil al programului a fost transformarea poveștilor în veritabile spectacole de teatru, cu participarea activă a micilor cititori. Pentru a sprijini această experiență, biblioteca a pus la dispoziție o colecție variată de păpuși, care s-a îmbogățit pe tot parcursul anului. Aceste jocuri de rol au servit nu doar ca modalități distractive, ci și ca exerciții autentice pentru copii de a-și dezvolta abilitățile de vorbire și de a-și îmbunătăți exprimarea. Eroii din cărțile „Povești cu tâlc”, „Cele mai frumoase fabule”, „Alte 365 de povești”, „Calendarul visătorilor” au fost prezentate ca modele de trăsături de caracter demne de urmat. În plus, cititorii au avut ocazia de a explora istorii din cartea „Povești despre virtuți și valori”.

Biblioteca	Nr. evenimente	Nr. participanți
„Ștefan cel Mare și Sfânt”	14	1 400
„Adam Mickiewicz”	8	176
„Târgoviște”	13	362
„Târgu Mureș”	36	490
„Ovidius”	40	240
„Ițic Mangher”	31	296
„Maramureș”	14	81
„Nicolae Titulescu”	18	210
„Miron Costin”	31	296
Total	239	4 534

Concluzie: Evenimentele desfășurate pe parcursul anului în cadrul Programului „Să re-auzim povestea”, au evidențiat modul în care lectura și evenimentele culturale pot încuraja creativitatea, înțelegerea și responsabilitatea față de mediu, oferind copiilor și părinților ocazia să se bucure împreună și să contribuie la dezvoltarea lor personală. Participanții au învățat lecții prețioase despre înțelepciunea culeasă din povești, axate pe teme fundamentale precum familie, prietenie, adevăr, sinceritate și dragoste. Micuții curioși conștientizează că prin intermediul poveștilor putem schimba viziuni, descoperi idealuri, forma anumite convingeri.

În următorul an, 2024, ne propunem să înregistrăm spectacole în format video, promovându-le pe site-ul bibliotecii și pe rețelele de socializare. Lectura devine o poartă către înțelegerea lumii și a valorilor acesteia.

INIȚIATIVA COMUNITARĂ „CITIM EMINESCU”, EDIȚIA A IX-A

În fiecare an, de Ziua Culturii Naționale – 15 ianuarie – ziua de naștere a celui mai important reprezentant al literaturii române și universale – Mihai Eminescu, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, organizează Inițiativa comunitară de lectură publică „Citim Eminescu!”. În anul 2024, cea de-a IX-a ediție a avut loc la Centrul Academic International „Mihai Eminescu”.

Partenerii evenimentului au fost: Academia Română; Academia de Științe a Moldovei; Uniunea Artiștilor Plastici din Moldova; Centrul Expozițional Constantin Brâncuși; Uniunea Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofiliștilor din Republica Moldova; Poșta Moldovei; Asociația Națională a Oamenilor de Creație din Moldova; Cenaclul literar-muzical „Vocea generațiilor”; ș.a.

Programul a fost bogat, consistent și variat pe fundalul difuzării poeziei eminesciene recitate de artiști celebri, cu depunere de flori la bustul lui Mihai Eminescu din scuarul de pe bd. Dacia nr. 20 și un maraton poetic la care au participat activ cititori din cele 27 de filiale ale BM „B.P. Hasdeu. Copii din diverse instituții de învățământ au participat cu o mare diversitate de poezii din creația poetului: din lirica de dragoste, din poezia naturii și poezia filozofică, au citit texte din proza eminesciană.

În aceeași zi au fost lansate și noi ediții de documente eminesciene și a avut loc vernisajul expoziției de pictură „Inspirații eminesciene”, organizată de către pictorul Ion Jabinschi și colegii săi de la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, expuse în scuarul centrului, bucurând privirile participanților și ale trecătorilor.

Impactul maratonului de lectură a fost unul răsunător, cu participarea a **594** persoane cu prezență fizică, evenimentul fiind transmis live pe canalele CAIME.

Cu prilejul comemorării marelui poet Mihai Eminescu, concomitent în filialele BM, au fost organizate și alte forme de activitate, cu scop de promovare a creației eminesciene: ateliere de lectură, recitaluri de poezie, medalioane și spectacole literar-artistice, discuții tematice.

În aceeași zi, filialele BM au fost organizate **40** de evenimente, la care au luat parte **1 841** de persoane.

CONCURSUL PREMIILE „B.P. HASDEU” PENTRU DEBUT ÎN LITERATURĂ PE ANUL 2022, EDIȚIA A IV-A

Pentru al patrulea an consecutiv (începând cu anul 2020), Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” organizează Concursul Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură, dedicat ilustrului scriitor și savant enciclopedist, patronul spiritual al Bibliotecii Municipale, născut în data de 26 februarie 1838.

Concursul constă în aprecierea critică a lucrărilor editate recent de către un juriu de scriitori consacrați, care colaborează cu BM și au o bogată activitate editorială și literară. Concursul a vizat trei genuri literare: **poezie, proză și critică literară**. Juriul a evaluat volumele de debut care au fost publicate în perioada ianuarie-decembrie 2022. La concurs au putut participa persoanele de până la 47 de ani (vârsta la care a debutat scriitorul Tudor Arghezi).

La 28 februarie, a avut loc evenimentul de decernare a premiilor – Gala Premiilor „B. P. Hasdeu” pentru debut în literatură. Astfel, **premiul pentru Critică și eseu** a fost obținut de Constantin Ivanov, cercetător științific la Institutul de Filologie „B. P. Hasdeu”, pentru volumul „Răul. Interpretări literare”. **Premiul pentru Cartea de Poezie** i-a revenit Mariei Ivanov, director al ziarului „Timpul”, Republica Moldova pentru volumul „Totul va fi bine”. La cea de-a patra ediție, BM a instituit un premiu special pentru poezie – **Premiul „Julia Hasdeu”**, care a fost acordat Andei Vahnovan, stabilită la Londra, pentru volumul „Sârme” și **premiul special** – Daniei Botnaru, pentru volumul „Certificat de naștere”. La **Categoria proză**, premiul pentru debut în literatură l-a luat Alexandru Popescu, stabilit la Londra, iar Andreea Guzun s-a ales cu o mențiune pentru romanul „O furnică la Paris”.

La eveniment au participat viceprimarul municipiului Chișinău, Angela Cutasevici, autorii nominalizați, scriitorii bibliotecari și critici literari. La final a fost prezentată colecția brandului autohton „Coreli”, creată de designerul Corina Hamureac. În colecție predomină cele două simboluri incluse în Lista Reprezentativă UNESCO a Patrimoniului Cultural – coverul și măștișorul.

LANSĂRI DE CARTE

Stimularea interesului pentru lectură rămâne principalul obiectiv al bibliotecii, deoarece a citi în este un lucru foarte important.

Un loc aparte în cadrul evenimentelor pentru public îl ocupă lansările de carte – evenimente ce au loc și în cadrul serviciilor de lectură. În acest an la BM au fost lansate **218** cărți, în cadrul celor **100** evenimente desfășurate cu acest prilej, fiind interesați de a-și satisface curiozitatea privitor la noile apariții **5 871** persoane. Cele mai multe lansări de carte au avut loc la Biblioteca Centrală (30 evenimente, 36 de publicații) și Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (23 evenimente, 81 de publicații) urmate de Biblioteca „Onisifor Ghibu” (19 evenimente, 54 de publicații).

La **Biblioteca Centrală** au fost lansate cărțile: *Războiul mi-a luat tot* de Dumitru Crudu; *Adâncuri incolore* de Alexandru Popescu; *Mircea Eliade. Oglizile arhetipale ale erosului* de Nadejda Ivanov; *Я захищу тебе від кохання* și *Париж зі смаком солоної карамели* de Olga Căpățână; *Alice și războiul culorilor* de Viorica Covalschi; *Abecedarul Amuzant* de Grigore Gacikevici; *Oamenii ca păpădiile* de Sergiu Beznițchi; *Iorgu* de Adrian Jicu; *Imaginarul* de Jean-Jacques Wunenburger; *Femei de iasomie* de Ionel Bușe; *Prima și ultima iubire* (corespondență), volum îngrijit de Mariana Vlas; *Un om hăituit* de Nicoleta Popa; *Demascarea sau taina porților zăvorâte* de Gherasim Păduraru; *Ultimul dac. Andrei Vartic: Monografie biobibliografică*, autori: Lidia Kulikovski, Nina Vartic-Hasnaș, Claudia Tricolici ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ș.a.

La **Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”** au fost lansate publicațiile: *Eminescu, ziarist politic* de Maria Spiridon Cassian; *Harta Moldovei a lui Dimitrie Cantemir* de Dinu Poștarencu; *Grigore Vieru. Opera poetică: Oare cu cine s-a jucat Dumnezeu când era copil? Poezii pentru copii. Vol. VI.* Botoșani, 2023; *Grigore Vieru sau pătimirea basarabeană* de Tudor Nedelcea; *Daciada* (ediție nouă) de Nicolae Dabija; *Prima dragoste întotdeauna e ultima* (ediție revăzută) de Nicolae Dabija; *La firul ierbii* de Doina Dabija; *Poezia lui Nicolae Dabija: Hermeneutica stilului* de Liviu Chiscop; *Podul de flori: Consubstanțialitate ideatico-stilistică în creația poetică a lui Nicolae Dabija* de Liviu Chiscop; *Nicolae Dabija. „Cer dăruit...”*. Colecția „Regal de poezie” (audiobook); *Romantisme solitare* de Cristian Andronic; *Texte despre Basarabia* de Eugen Simion; *Eugen Simion, omul întregului cultural* de Mihai Cimpoi; *Aer verde, matern... Opera poetică, Vol. II.* De Grigore Vieru; *Eugen Doga. „Din pulberea iubirii...”*. *Arii și romanțe pe versurile de Mihai Eminescu și Veronica Micle*; *Ancestrale peceți* (antologie de versuri în 12 limbi, traduse de 16 personalități

în domeniu din 12 țări) de Traian Vasilcău; *Acasă la Apollon* de Constanța Abălașei-Donosă; *Dinastia Cantemireștilor* de Maria Vaida; *ABC-ul reciclării: Ghid pentru pici* de Victoria Lordachi și Doina Adașan ș.a.

La **Biblioteca „Onisifor Ghibu”** au fost lansate cărțile: *O viziune din focarul conflictului din Dubăsari* de Vlad Grecu; *Competența de comunicare* de Maria Hadîrcă; *Epistemele educației moderne* de Vlad Pâslaru; *Intersecții* de Grigore Vasilescu; *Deportări din Valea Răutului* de Leonid Popescu; *Iluzia Fericirii* ed. II-a de Dorian Furtună; *Dor de tine* de Vitalie Gaiceanu; *Mănușile lui Dănuț taina mâinii lui Irulegi* de Angela Ganea; *Magia anotimpurilor* de Gheorghe Colțun; *Episoade ale istoriei: studii, analize, atitudini* de Grigore Stoian ș.a.

ÎNTÂLNIRI CU SCRITORII

Importanța întâlnirilor cu scriitori și alte personalități în bibliotecă oferă un cadru potrivit, deoarece sunt surse directe care contribuie la educația continuă a publicului, explorarea mai profundă a lumii cărților, promovarea lecturii. De asemenea, ele contribuie la îmbunătățirea dialogului cultural, facilitând înțelegerea reciprocă și respectul pentru diversitatea culturală, dar și creativitatea, inovația construind legături între oameni pasionați de literatură și artă. Personalitățile au adus o serie de contribuții, au oferit publicului o perspectivă autentică, inspirându-l să citească mai mult și să gândească critic.

În anul 2023, au fost organizate **326 de întâlniri** ale oamenilor de litere cu **9 572** utilizatori ai Bibliotecii Municipale. La evenimente au participat scriitorii: Val Butnaru, Alexandru Popescu, Cristina Bujor, Vladimir Beșleagă, Iulian Filip, Claudia Partole, Ianoș Țurcanu, Aurelian Silvestru, Dumitru Crudu, Maria Pilchin, Radmila Popovici, Titus Știrbu, Lucreția Bîrlădeanu, Arcadie Suceveanu ș.a.

Participarea scriitorilor și personalităților la astfel de evenimente conferă profunzime și autenticitate discuțiilor culturale și literare, oferind publicului ocazia de a se conecta direct cu creatorii și gânditorii de seamă ai societății.

EVENIMENTE ȘI PROGRAME CULTURAL-EDUCATIVE

BM organizează evenimente cultural-educative cu scopul de a păstra și totodată de a transmite și a cunoaște valorile culturale, precum și de a contribui la dezvoltarea spirituală și personală a membrilor comunității. În această ordine de idei, BM a generat un amalgam de evenimente cultural-educative ajungând la cifra de **6 914** evenimente culturale. În cadrul acestor evenimente au fost utilizate mai multe forme de desfășurare: programe și concursuri, campanii, proiecte, legate de evenimente istorice și date calendaristice, festivaluri, omagieri ale personalităților marcante și alte forme de activitate, organizate cu implicarea membrilor comunității și a partenerilor.

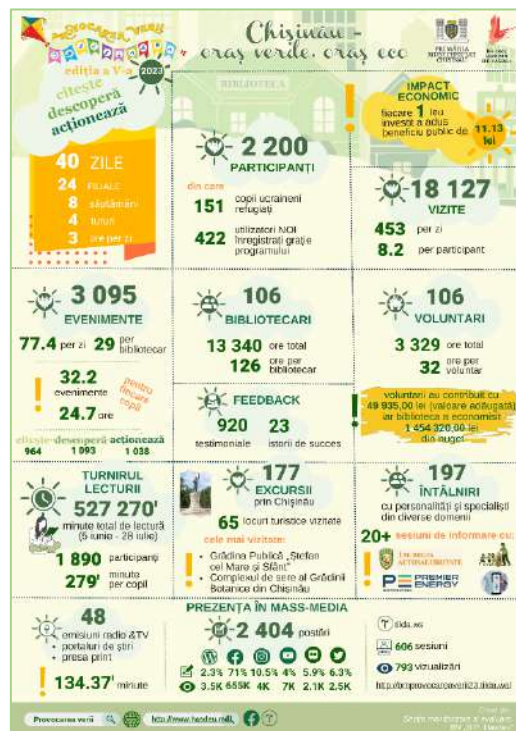
PROGRAMUL ESTIVAL „PROVOCAREA VERII”, EDIȚIA A V-A

Genericul ediției a V-a „Chișinău – oraș verde, oraș eco” din acest an al Programului „Provocarea verii” a fost propus, pornind de la necesitatea de a fortifica reziliența. Poluarea aerului, apei și solurilor, distrugerea stratului de ozon, modificarea climei, dispariția speciilor sunt doar câteva dintre problemele ecologice actuale care prezintă un pericol major pentru orașul în care trăim și, în general, pentru viața noastră pe Pământ.

Această problemă trebuie abordată de întreaga comunitate, de aceea ne-am propus drept scop formarea atitudinii de protejare a mediului, de dezvoltare a spiritului de responsabilitate față de natură, încurajarea copiilor de a participa la menținerea și dezvoltarea unui oraș verde, unui oraș eco.

În parcursul nostru de dezvoltare a *culturii ecologice*, ne-am bazat pe următoarele **obiective**:

- **Conștientizarea.** Copiii sunt ajutați să dobândească o înțelegere și o sensibilitate față de întregul mediu înconjurător și problemele lui.
- **Cunoașterea.** Copiii obțin cunoștințe privind funcționarea mediului, interacțiunea oamenilor cu mediul, despre cum apar și cum pot fi rezolvate problemele legate de mediu.
- **Atitudinea.** Copiii își însușesc un set de valori și sentimente de grijă pentru mediu, pentru menținerea

calității lui.

- **Deprinderea.** Copiii sunt îndrumați să obțină abilități necesare identificării și investigării problemelor mediului și să contribuie la rezolvarea problemelor acestuia.
- **Participarea.** Copiii capătă experiență în utilizarea cunoștințelor și abilităților dobândite, în vederea luării unor decizii proactive pozitive și bine gândite care vor conduce la eradicarea problemelor mediului.

Prin implementarea programului am urmărit:

- Obținerea aptitudinilor de folosire a resurselor în mod eficient;
- Manifestarea spiritului de inițiativă și formarea unei personalități motivate în protecția mediului;
- Implicarea în acțiuni de sortare corectă a deșeurilor;
- Cultivarea unui comportament sigur în situații excepționale.

Bibliotecarii au elaborat agenda pentru două săptămâni, conform conceptului și genericului prezentat. Agendele au cuprins zilnic următoarele componente: *Citește, Descoperă, Acționează*, fiind alese formele de activitate și metodele de învățare, tehnici de aplicare în practică, prezentare și interacțiune.

Lansarea Programului a avut loc la 26 mai 2023, în incinta Sălii cu Coloane a Bibliotecii Municipale. Prezent la eveniment, primarul general al municipiului Chișinău, Ion Ceban, a îndemnat copiii să citească cât mai mult și să exploreze domeniile cunoașterii. De asemenea, edilul a apreciat tematica „Provocărilor verii” stabilită pentru vara curentă, care va educa tânăra generație și va consolida eforturile de protejare a naturii, utilizare a energiei verzi, managementul deșeurilor etc.

Dna director general Mariana Harjevschi a invitat toți copiii chișinăuieni să se înscrie la Program direct în filialele Bibliotecii Municipale sau online prin intermediul paginii web a BM (www.hasdeu.md). Cu elemente de informare au intervenit Natalia Cauliuc, șef Secția dezvoltare servicii, Lilia Donică, șef Secția comunicare. Durata programului a fost de două luni (iunie-iulie), câte patru ture de două săptămâni per tură, de luni până vineri, în intervalul orelor 10:00 – 13:00. Grupurile au fost constituite din copii cu vârste cuprinse între 6 și 12 ani.

Evenimentele axate pe teme ecologice au contribuit la formarea conștiinței ecologice la copii, fiind implicați în *atelier de lectură, atelier de creație, jocuri interactive în aer liber, descoperiri, concursuri, întâlniri cu personalități, observări în natură, benzi desenate, rebusuri, excursii* și multe altele.

Copiii au fost ghidați într-o călătorie literară variată, citind cu interes și responsabilitate. Fiecare zi a săptămânii a avut o tematică distinctă legată de un anumit domeniu – *de la aer, apă, sol, pădure și plante, animale, cartea roșie, energie* până la *gestionarea deșeurilor și comportamentul în situații excepționale*.

Tradițional, micii cititori au fost provocați să se reorienteze spre lectură exploratorie. Fiecare copil înscris în Program și-a asumat angajamentul de a citi zilnic minimum 20 de minute, participând la Turnirul lecturii. Performanțele fiecărui cititor au fost notate în fișa-cronometru. Concentrat pe principiile funcționale ale citirii, *Turnirul lecturii* a fost un element central, care a încurajat copiii să citească într-un mod distractiv și interactiv. Datorită fișei-cronometru, a fost posibilă înregistrarea rezultatelor per total filiale. Astfel, pe parcursul celor opt săptămâni, la Turnir au participat **1 890 copii** care au citit **527 270 minute**, în medie fiecare copil citind **29 minute per zi**.

În fiecare an, Secția „Memoria Chișinăului” se implică în organizarea și desfășurarea Programului „Provocarea verii”, propunând filialelor suport informațional, recomandări metodice, instrucțiuni etc. În anul 2023 a elaborat materiale interesante, utile și a organizat, pentru participanți, excursii în jurul zonelor verzi ale orașului.

Partenerii programului, cu care am avut o colaborare frumoasă au fost: Î.M. Regia „Autosalubritate”, Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicație, Ecopresa, ABS Recycling, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, Serviciul Hidrometeorologic de Stat, care au oferit instruiri și au asigurat vizite în filialele BM pentru conștiința ecologică. Pe parcursul programului au fost oferite **23 ședințe de instruire** și cunoaștere. În ajutorul bibliotecarilor au venit cei **106 de voluntari**, care au făcut parte din echipa de organizare. S-au implicat nemijlocit în toate activitățile, iar la final li s-au oferit diplome speciale, cu o mare de mulțumiri și multă experiență.

Numărul doritorilor de a participa la acest program a depășit așteptările organizatorilor înregistrând în anul curent **2 200** copii, dintre care **151** copii refugiați și **422** utilizatori noi, care au atestat o frecvență de **18 127 participanți** în toate filialele BM. Toți utilizatorii au fost antrenați pe parcursul celor opt săptămâni în **3 095 de evenimente**.

Specifice pentru acest Program estival sunt **excursiile**, atât de mult râvnite și preferate de participanți. Bibliotecarii au selectat locații turistice legate de tematica propusă și, desigur, de lectură, cărți, promovare a culturii. Secția „Memoria Chișinăului” a invitat copiii în excursii pietonale prin Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” și Scurul Catedralei Mitropolitane „Nașterea Domnului” (17 excursii cu

297 participanți). Copiii au aflat istoria parcurilor, povești fascinante și multe curiozități: cele mai frumoase răzoare, cei mai bătrâni copaci și plante rare. Totodată, Secția „Memoria Chișinăului” a facilitat organizarea excursiilor în Grădina Botanică, Laboratorul „Plante tropicale”. Cele mai multe excursii au fost organizate de filialele: „Adam Mickiewicz” (36), „Ovidius” (23), „Ștefan cel Mare și Sfânt” (18), „Alba Iulia” (15). Cele mai vizitate locații turistice au fost Parcul „Valea Trandafirilor” (16), Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” (14), Grădina Botanică (serele) (12) și Parcul „Valea Morilor” (11). În total, au fost organizate **177 de excursii în 65 locații turistice**.

Participanții și toți cei implicați și-au exprimat impresiile, fiind scrise **838 testimoniale**.

Întreaga activitate din cadrul Programului „Provocarea verii” a fost reflectată pe paginile de socializare: Facebook, Instagram, Twitter, Flickr, YouTube, unde au fost plasate **2 351 postări** care au avut un impact de 670 566 de vizualizări și vizionări. Bibliotecarii au scris **53 articole** despre evenimentele desfășurate, plasate pe blogurile filialelor, care au avut un impact de 3 503 vizualizări. Nu au lipsit nici interesul mass-mediei – Radio, TV, portaluri de știri, Programul fiind mediatizat în **48 de reportaje**.

Anul	Nr. de participanți	Nr. de frecvențe	Evenimente	Voluntari	Excursii	Testimoniale	Turnirul lecturii	
							Participanți	Minute citite
2023	2 200	18 127	3 095	106	177	838	1 890	527 270
2022	2 026	18 147	3 539	55	222	609	1 813	463 423

Ediția din acest an a Programului „Provocarea verii” cu genericul „Chișinău – oraș verde, oraș eco” a fost una colorată și interactivă. Biblioteca a devenit un adevărat laborator de lectură, explorare, joc și creativitate, oferind copiilor o varietate de experiențe memorabile.

Comparativ cu anul precedent, creșterea cifrelor evidențiază o vizibilitate în continuă mărire în comunitatea chișinăuiană. „Provocarea verii” rămâne un program util, distractiv și variat, cu impact durabil asupra copiilor din Chișinău, cât și asupra părinților care ne-au împărtășit impresiile privitor la acest program estival.

Impresiile participanților la Programul „Provocarea verii”

„Noi frecventăm Programul „Provocarea verii” la Biblioteca „Alba Iulia” doi ani consecutiv și suntem foarte mulțumiți pentru răbdarea și dragostea cu care lucrează doamnele bibliotecare cu copiii noștri. Paul, pe parcursul celor două săptămâni, venea acasă entuziasmat și ne povestea cu bucurie despre activitățile interesante și captivante la care a participat. Foarte mult i-au plăcut excursiile și cărțile pe care le-a citit. Mult

respect, stimă și mii de mulțumiri pentru bibliotecarii care s-au ocupat cu copiii noștri. Mulțumim, pentru răbdarea, dragostea și lucrurile frumoase împărtășite copiilor noștri!” Ira Bodișteanu, părinte.

„Anul acesta, fiul Bogdan, elev în clasa a I-a, a participat pentru prima dată la Programul „Provocarea verii”, desfășurat la Biblioteca „Alba Iulia”. A rămas încântat chiar din prima zi. Venea acasă și cu însuflețire ne povestea despre clipele trăite: experiențe, informații noi, dragostea de lectură, viteza de citire... Prețuim mult atitudinea responsabilă a persoanelor implicate. În alte instituții, asemenea activități se fac contra plată, dar nu au un impact atât de mare asupra copiilor. Am știut întotdeauna că copilul meu este în siguranță. Mulțumesc, mulțumesc, mulțumesc!!! Biblioteca este locul unde copiii pot vedea lumea cărților în realitate, așa cum au trăit-o generațiile precedente. Mult spor în ceea ce faceți!” Alina Taban, părinte.

„Provocarea verii” a fost o adevărată aventură pentru cei doi fii ai mei, care au fost răsfățați cu descoperiri captivante, excursii, povești, ateliere de creație, jocuri, explorarea cărților noi, împărtășirea experiențelor cu ceilalți participanți și multe altele. Am îndrăgit această bibliotecă nespus de mult și sperăm să ne fie mereu alături.” Corina Musteață, părinte.

„Mulțumiri și recunoștință pentru aventura oferită într-o locație unică – Lumea Cărților – Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu”. Mulțumesc pentru uimire, bucurie, entuziasm, bună dispoziție și joacă. Mia, fetița noastră, a venit cu bucurie, responsabilitatea de a citi zilnic câteva rânduri a fost de minune.” Cu gratitudine, familia Colța!

„Programul estival „Provocarea verii”, ediția anului 2023, ne-a surprins plăcut. Ca de fiecare dată, ne impresionăm cu activitățile desfășurate. Genericul acestui an este deosebit și foarte actual „Chișinău – oraș verde, oraș eco”. Interesant și captivant au fost sensibilizați copiii față de mediul înconjurător și problemele lui, au aflat despre consecințele poluării mediului, salubritatea mediului local, sortarea deșeurilor, economisirea energiei. Lucrările realizate din materiale reciclabile ne-au uimit. Mulțumim și apreciem faptul că majoritatea materialelor pentru realizarea operelor au fost oferite de către organizatori. Turnirul lecturii din cadrul activităților desfășurate are un loc aparte, deoarece apropie copiii de cărți în aceste timpuri, când gadgeturile le provoacă o mare dependență și mai au și efecte negative. Urmare a activităților desfășurate, copiii cu siguranță devin utilizatori activi ai acestei biblioteci. Cu mare pasiune urmăresc și participă la evenimentele ce au loc pe parcursul anului. O spunem din experiență, căci nu primul an participăm la programul estival. Aducem mulțumiri întregii echipe din cadrul bibliotecii. Ne exprimăm încrederea că și la anul viitor va fi organizat astfel de program și vom reveni cu mare drag. Vă urăm succese în tot ce realizați!” Cu respect, Lidia Ilieș!

PROGRAMUL „PROVOCAREA VERII”

PROIECTUL CULTURAL „SCRIITORII PENTRU CAPITALĂ, CAPITALA PENTRU SCRIITORI”, EDIȚIA A II-A

În anul 2023, Uniunea Scriitorilor din Moldova, în parteneriat cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, a realizat proiectul cultural „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru scriitori” (ediția a II-a). Proiectul a fost susținut de către Direcția generală cultură și patrimoniu cultural a Consiliului municipal Chișinău. Perioada de desfășurare a proiectului: mai-noiembrie 2023. Locul de realizare a proiectului au fost filialele BM „B.P. Hasdeu” din Chișinău. Responsabil de proiect: Ivan Pilchin, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova.

Participanții la proiect au fost selectați în baza unui concurs deschis, adresat membrilor Uniunii Scriitorilor din Moldova. Pentru a participa la proiect, scriitorii au fost invitați să depună un dosar.

Din Comisia de selecție a dosarelor au făcut parte coordonatorii proiectului din cadrul USM și a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (Ivan Pilchin, Teo Chiriac, Mariana Harjevschi). În cadrul selecției de dosare, prioritate au avut scriitorii care se implică activ în viața culturală a societății, care au beneficiat de cronici, traduceri, nominalizări, distincții, premii literare. De asemenea, s-a încurajat participarea la proiect a scriitorilor tineri.

La ediția a II-a a proiectului nu au putut participa scriitorii care au participat la ediția I a proiectului din anul 2022.

Lansarea proiectului

Evenimentul de lansare a proiectului cultural „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru Scriitori” (ediția a II-a) a avut loc pe 12 mai 2023, la Sediul central al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din Chișinău. În cadrul evenimentului de lansare a celei de-a II-a ediții a proiectului, a fost făcută o scurtă retrospectivă a ediției din anul 2022. De asemenea, tuturor celor care, în anul 2022, au fost implicați în proiect (scriitori, bibliotecari) au fost înmânate diplomele de grațitudine și de participare. În perioada mai-noiembrie 2023, la cea de-a II-a ediție a proiectului, au participat 12 scriitori: Ela Caraman, Nadejda Ivanov,

Ada Zaporozjanu, Ianoș Țurcanu, Oxana Gherman, Claudia Partole, Călina Trifan, Leo Bordeianu, Gheorghe Budeanu, Vlad Grecu, Elena Prus, Nicolae Rusu.

Desfășurarea proiectului

Pe **14 iunie 2023**, la Biblioteca „Târgoviște” din Chișinău, a avut loc întâlnirea cu scriitoarea **Viorica-Ela Caraman**, cu genericul „Cărțile care ne ajută să trăim”.

În cadrul evenimentului a fost abordată problema beneficiilor și a motivației pentru lectură. Scriitoarea a vorbit despre cărțile care au trecut testul timpului și au ajuns la noi cu anumite mesaje constructive. Împreună cu participanții, Viorica-Ela Caraman a citit fragmente adaptate din „Epopoea lui Ghilgameș” și „O mie și una de nopți”, inițiind un dialog ghidat despre prietenie și anumite aspecte etice ale comportamentului uman.

Cu o invitație (online) la lectură din marile cărți ale lumii a venit istoricul și antropologul Petre Guran, fondatorul câtorva proiecte educaționale din spațiul românesc, axate pe lectura marilor cărți la toate vârstele. De asemenea, participanții la eveniment au avut ocazia să interacționeze cu artistul plastic și scriitorul Lică Sainciuc. La eveniment au participat 28 de persoane.

Pe **30 iunie 2023**, la Biblioteca „Târgoviște” din Chișinău, a avut loc masa rotundă cu genericul „Copilăria și literatura”, organizată de scriitoarea **Nadejda Ivanov**.

În cadrul mesei rotunde moderate de cercetătoarea și criticul literar Nadejda Ivanov, s-a produs o amplă și foarte interesantă discuție despre reprezentări ale copilăriei și imaginea copilului din literatura română din Basarabia, în special cea de după anii 1990; s-au dezbătut probleme de identificare a unor traume ale personajelor-copii în diferite creații literare; au fost abordate mai multe aspecte psihologice, pedagogice, filosofice, etice și morale privind comunicarea dintre generații, vindecarea complexelor și traumelor transgeneraționale, cultivarea cunoașterii de sine și a lumii din jur prin povești literare și cele înscenate.

La masa rotundă au participat: Nina Corcinschi, critic literar, director al Institutului de Filologie Română „B. Petriceicu-Hasdeu”; Margareta Curtescu, poetă, critic literar, pedagog, muzeograf; Maria Pilchin, poetă și prozatoare, critic literar; Angela Stafii, filosof și psiholog; Alexandru Popescu, prozator, jurnalist (online); prot. mitr. Nicolae Ciobanu, președinte al Sectorului Sinodal Activități Culturale; Liliana JUC, directoarea Bibliotecii „Târgoviște”, mai mulți scriitori și cercetători. La eveniment au participat 20 de persoane.

Pe **26 septembrie 2023**, la Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu” a avut loc întâlnirea cu scriitoarea **Oxana Gherman**.

În cadrul evenimentului cu genericul „Cărți de temelie pentru o lectură edificatoare”, Oxana Gherman a prezentat publicului (pedagogi, elevi, bibliotecari) mai multe argumente privind impactul lecturii asupra formării intelectuale și evoluției spirituale a unei personalități. În susținerea pledoariei sale, scriitoarea a recurs la mai multe exemple din literatura română și cea universală (Alexandru Mușina, Umberto Eco, Henry Miller, J. K. Rowling, Witold Gombrowicz, Aglaja Veteranyi, Mircea Eliade). Într-un discurs inspirat și motivant despre importanța și esența lecturii, scriitoarea a încercat să demonstreze tinerilor că lectura nu doar formează gustul estetic și lărgeste orizontul de cunoaștere, ci și învață individul să fie onest cu sine, să prețuiască timpul, să valorifice propriul potențial, să aibă conștiința trează, să iubească lumea și să descopere frumusețea ei. În încheiere, scriitoarea a citit și a comentat câteva poeme din volumele semnate de Nichita Stănescu, Matei Vișniec, Eugen Cioclea, Teodor Dună, Nicolae Popa, Artiom Oleacu ș.a. De asemenea, publicului i-au fost recomandate mai multe cărți pentru lectură. La eveniment au participat 34 de persoane.

Pe **28 septembrie 2023**, la Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu” a avut loc întâlnirea cu scriitoarea **Călina Trifan**.

În cadrul evenimentului cu genericul „Vârstele poeziei. Poezia Vârstei”, Călina Trifan a venit cu o pledoarie pentru artă și poezie, care ne însoțesc la toate etapele vieții. Fiind un mod de a vedea și de a înțelege lumea, poezia este totodată și cea mai bună cale de a se confesa și de a comunica cu aproapele. Citind poemele din volumele sale, Călina Trifan a știut să provoace interesul tinerilor din sală pentru arta cuvântului scris și rostit, pentru viața minții și a inimii umane reflectate în poezie. La eveniment au participat 42 de persoane.

Pe **04 octombrie 2023**, la Biblioteca „Târgoviște” din Chișinău, a avut loc medalionul literar-muzical „Poezia la braț cu muzica” împreună cu scriitoarea **Ada Zaporozjanu**.

La eveniment cu caracter creativ și educativ, alături Ada Zaporozjanu, au mai participat scriitorii Arcadie SUCEVEANU, Marcela MARDARE, Ivan PILCHIN. Elevii clasei a IV-a „C” de la Liceul „Al. Ioan Cuza”, ghidați de învățătoarea Ana PELEAVSCHI, au recitat și au înscenat textele semnate de Ada Zaporozjanu. Interpreta Oxana Mardari, profesoara și conducătoarea Ansamblului „Cununița” de la Școala de Arte „V.

Poleakov” din Chișinău, a cântat câteva cântece pe versurile și muzica semnată de protagonista evenimentului. Cu un recital inspirat din poemele autoarei a venit profesoara și bibliotecara Veronica Pelin. În încheiere, Liliana Juc, șefa Bibliotecii „Târgoviște”, a prezentat înscenarea cu păpuși a poveștii „Leneșul cel norocos” de Ada Zaporozjanu. La eveniment au participat 87 persoane.

Pe **10 octombrie 2023**, la Biblioteca „Alba Iulia” din Chișinău, a avut loc întâlnirea cu poetul **Leo Bordeianu**.

În cadrul evenimentului cu genericul „Arta vorbii în versuri”, Leo Bordeianu a evocat mai multe fragmente din creația marilor poeți ai lumii (T. Arghezi, N. Stănescu, R. M. Rilke, R. Queneau, I. Brodski, A. Ahmatova), în care se caută o posibilă definiție a poeziei și a procesului de creație poetică. Împreună cu scriitorii Gheorghe Doni, Vlad Grecu, Ivan Pilchin și Nicolae Spătaru (moderatorul evenimentului), Leo Bordeianu a vorbit publicului tânăr (elevi și studenți) despre propria experiență poetică, despre sursele posibile ale inspirației poetice, despre lectura poeziei și cultura creației. Discuția a fost completată cu un recital din creația proprie a poetului și, drept răspuns la întrebările din sală, cu un comentariu privind interferențele dintre poezie și matematică, fuziunea diverselor domenii de creație, poezie și durere etc. La invitația scriitorilor și a pedagogilor, una dintre studentele prezente la eveniment a citit un poem propriu, fiind invitată să-l publice ulterior în revista „Noi”. La eveniment au participat 69 de persoane.

Pe **18 octombrie 2023**, la Biblioteca „Alba Iulia” din Chișinău, a avut loc întâlnirea cu scriitoarea **Claudia Partole**.

În cadrul evenimentului cu genericul „Citirea poveștilor” au avut loc prezentări, discuții și interpretări artistice, participanții subliniind rolul poveștilor în devenirea fiecărui individ, în dezvoltarea copiilor și în constituirea culturii umane. Poveștile au fost privite ca un testament ancestral, ca o necesitate fundamentală a speciei umane și ca un mijloc de a transmite valori și înțelepciune din generație în generație. S-a discutat despre importanța citirii și descifrării mesajului din povești, despre impactul benefic a lecturii poveștilor în familie.

Evenimentul a adus împreună părinți, pedagogi, psihologi, precum și scriitori care scriu pentru copii. Invitații speciali ai evenimentului au fost Ludmila Balan (realizatoare de emisiuni pentru copii), Eugenia Bejan (directorul general al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”), Tatiana Beșliu, Maria Bulat-Saharneau, Natalia Dediu, psihologul Zinaida Gribincea, Adelina Labic, Anna Leah, Veronica Pârlea-

Conovali, Mihaela Perciun, Ivan Pilchin, Nicolae Spătaru. În plus, prin conexiune online, discuției s-au alăturat scriitorii pentru copii Petre Crăciun (București) și Raisa Roșca (Verona).

În plus, elevii de la Școala-grădiniță „Abeceluș” au prezentat o înscenare a poveștii „Fata babei și fata moșului”, iar doamna Ludmila Balan (Tanti Ludmila) a realizat împreună cu copiii o activitate-surpriză (veselă, interactivă și dinamică) cu ghicitori, concursuri și cântec. La eveniment au participat 63 de persoane.

Pe **27 octombrie 2023**, la Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu”, a avut loc întâlnirea cu scriitorul **Gheorghe Budeanu**.

În cadrul evenimentului cu genericul „Soarta Transnistriei – subiect de creație literară”, moderat de criticul literar Vitalie Răileanu, au fost abordate diverse aspecte ale problemei transnistrene reflectate în opera literară și publicistică a lui Gheorghe Budeanu: cartea de publicistică „Transnistria în flăcări” și romanul „Un strigăt pe Nistru”. Cu opinii, amintiri și atitudini vizavi de acest subiect au venit generalul Ion Coștaș, conferențiarul Valeriu Cerba, profesorul Ion Iovcev, scriitorii Vladimir Beșleagă, Nicolae Negru și Victoria Dascăl, profesoara Ala Bârlădeanu de la Liceul „Ion Creangă” și Lidia Olog de la Liceul „Alexandru cel Bun” din Tighina. În cadrul evenimentului, maestrul Vasile Iovu și interpreta Maria Mocanu au delectat publicul cu melodii fermecătoare și cântece de suflet.

Alături de vorbitori, la eveniment au participat reprezentanții Liceului Teoretic „Alexandru cel Bun” din Tighina, elevi ai Liceului „Ion Creangă” din Chișinău și militari ai Brigăzii 2 infanterie motorizată „Ștefan cel Mare”. La eveniment au participat 83 de persoane.

Pe **16 noiembrie 2023**, la Biblioteca „Alba Iulia” din Chișinău, a avut loc întâlnirea cu scriitorul **Vlad Grecu**.

În cadrul evenimentului cu genericul „Proza literară: între dragoste și fantastic”, moderat de scriitorul Nicolae Spătaru, au fost abordate mai multe subiecte, probleme și imagini din cărțile lui Vlad Grecu: „Unde-s zeii popoarelor învinse, povestiri și nuvele cu tematica războiului din 1992” (2010), „Somn letargic” (2017), „Fabrica de genii sau gustul brânzei din capcană” (2018), „Firingina” (2021) etc. Un aspect special al întâlnirii a constituit discuția în jurul literaturii SF și a instrumentelor prozei științifico-fantastice în încercarea de a oferi o perspectivă asupra condiției umane din spațiul nostru.

Alături de autor, la eveniment au participat dr. conf. Victoria Fonari, scriitorii Dumitru Constantin și Ivan Pilchin, elevii de la Școala Profesională nr. 9 din Chișinău. La eveniment au participat 50 de persoane.

Pe **23 noiembrie 2023**, la Biblioteca „Liviu Rebreanu” din Chișinău, a avut loc întâlnirea cu scriitorul **Nicolae Rusu**.

În cadrul evenimentului cu genericul „Destinul omului e caracterul său”, la care au participat elevii clasei a VIII-a de la Liceul Teoretic „G. Călinescu” din Chișinău (ghidați de profesoara de limba și literatura română Stela Ermurachi și bibliotecara Elena Toma), scriitorul a abordat subiectul destinului uman aflat în strânsa legătură cu sistemul de viziuni și caracterul omului. Ilustrând teza formulată în genericul întâlnirii, Nicolae Rusu a recurs la mai multe exemple din literatura universală, la cărțile proprii și la câteva episoade din biografia sa. De asemenea, autorul a citit parabola intitulată „Cuvântul” și a povestit tinerilor despre geneza imaginilor și personajelor din cărțile sale, despre ecurile primite de-a lungul anilor din partea cititorilor. La rândul lor, elevii au venit cu câteva impresii după lectura romanului „Lia”, adresând scriitorului întrebări despre această carte și despre noile sale apariții editoriale. La finalul întâlnirii, cu un comentariu la romanele lui Nicolae Rusu și cu un îndemn la lectură adresat adolescenților a venit bibliotecara Diana Drozdovschi. La eveniment au participat 37 de persoane.

Pe **30 noiembrie 2023**, la Biblioteca „Târgoviște” din Chișinău, a avut loc întâlnirea cu poetul **Ianoș Țurcanu**.

În cadrul evenimentului cu genericul „Cartea preface într-unerul în lumină (și transformă pustiul într-o grădină)”, moderat de Liliana Juc, șefa Bibliotecii „Târgoviște”, au participat elevii clasei a II-a de la Liceul Teoretic „Dante Alighieri” (învățătoare Teodora Scalețchi) și grupele pregătitoare de la Grădinița nr. 119, împreună cu educatoarele și conducătorul lor muzical Liliana Rusu. În cadrul întâlnirii, copiii au înscenat mai multe texte incluse în volumul „Căsuța cu pădure”, au recitat poezii și au cântat cântece compuse de profesoara Liliana Rusu în baza textelor lui Ianoș Țurcanu. La eveniment au participat 105 de persoane.

Pe **30 noiembrie 2023**, la Sediul Central al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a avut loc conferința susținută de dr. hab., prof. univ. **Elena Prus**.

În cadrul conferinței cu tema „Noua Odisee a migrației în dramaturgia basarabească”, Elena Prus a analizat reflectarea fenomenului migrației în dramaturgia scriitorilor din Republica Moldova, evidențiind piese notabile precum „Oameni ai nimănu” de Dumitru Crudu, „Avant de mourir” de Val Butnar, „În container” de Constantin Cheianu, „A șaptea Kafana” de Dumitru Crudu, Nicoleta Esinencu, Mihai Fusu.

Conferința a inclus prezentarea fragmentelor din piesele analizate, focalizându-se pe teme precum dezintegrarea familiei, identitatea dedublată a migrantului, traseul migrantului între două culturi și tradiții

etc. Opiniile privind reflectarea fenomenului migrației în teatru și în literatură și-au expus și scriitorii prezenți la eveniment: Val Butnaru, Dumitru Crudu, Nicolae Rusu, precum și regizorul Mihai Fusu.

Evenimentul a fost reflectat în „Gazeta de Chișinău” (<https://bit.ly/41aj7M5>) de scriitorul și jurnalistul Gheorghe Bâlici. La eveniment au participat 45 de persoane.

Concluzii

Proiectul „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru Scriitori” (ediția a II-a) reprezintă o inițiativă culturală de anvergură organizată de Uniunea Scriitorilor din Moldova în parteneriat cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Scopul principal al proiectului este de a promova dialogul literar, cultura lecturii și accesul la evenimente culturale în rândul comunității din Chișinău, cu un accent special pe elevi, studenți, profesori, bibliotecari și jurnaliști. Prin intermediul unei serii de întâlniri și evenimente culturale, proiectul se concentrează pe crearea unui mediu propice pentru interacțiunea directă dintre scriitorii autohtoni și publicul larg.

Obiectivele proiectului sunt multiple. În primul rând, se urmărește promovarea dialogului literar, facilitând întâlniri online sau offline între comunitatea Capitalei și creatorii literari din Republica Moldova. Aceste întâlniri au oferit ocazia publicului de a interacționa direct cu scriitorii și de a explora procesul creației literare.

Un alt obiectiv important constă în familiarizarea publicului cu cele mai noi apariții editoriale semnate de scriitorii autohtoni. Proiectul a oferit un cadru benefic pentru prezentarea și discutarea cărților noi, contribuind la informarea publicului cu privire la literatura actuală și la talentul scriitorilor care participă în proiect.

În plus, proiectul a facilitat accesul locuitorilor Capitalei la formare culturală continuă. Prin intermediul evenimentelor desfășurate în filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, publicului s-a oferit posibilitatea de a se implica în experiențe culturale variate și de a-și dezvolta cunoștințele și gusturile literare.

Impactul cultural al proiectului s-a resimțit în mod semnificativ. Prin intermediul întâlnirilor și evenimentelor culturale, publicul a fost informat cu privire la procesul literar actual, a fost stimulată lectura și conștientizarea necesității comunicării culturale prin intermediul cărților. Proiectul a contribuit la sporirea vizibilității și prezenței scriitorilor autohtoni în viața comunitară și la consolidarea importanței culturii literare în Chișinău.

„Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru Scriitori” (ediția a II-a) este un proiect cultural vital care promovează literatura locală, încurajează dialogul literar și oferă publicului oportunitatea de a se conecta cu universul fascinant al scriitorilor din Republica Moldova. Acest proiect este un pilon esențial în dezvoltarea culturală a Chișinăului și în stimularea culturii literare în comunitate.

În total la evenimentele desfășurate cu scriitorii capitalei au participat **673** de persoane.

PROIECTUL „SCRIITORII PENTRU CAPITALĂ, CAPITALA PENTRU SCRIITORI”

BIBLIOTECI ANIVERSARE

Biblioteca „Alba Iulia” – 25 de ani de la fondare

În perioada 30 august – 1 septembrie 2023, Biblioteca „Alba Iulia”, instituție afiliată Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a sărbătorit 25 de ani de la fondare cu genericul „Prin cultură și unitate spirituală”. Cu prilejul acestui eveniment, biblioteca a editat două publicații: revista Bibliotecii „Alba Iulia” –

„Orizonturi”, număr aniversar, și volumul „Confesiuni în bibliotecă”. Lansarea acestor publicații a avut loc în cadrul evenimentului festiv, care a fost moderat de Nicolae Spătaru, directorul instituției.

Oaspeții evenimentului au fost: Angela Cutasevici, viceprimar; Vasile Moroi, pretor al Sectorului Buiucani; Alexandru Pruteanu, specialist principal Resurse umane în cadrul Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural a municipiului Chișinău; Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”, Lidia Kulikovski, director adjunct; acad. Mihai Cimpoi, critic și istoric literar; poetul Ianoș Țurcanu.

Invitați speciali au venit din Alba Iulia, România: Silvan Stâncel, managerul Bibliotecii Județene „Lucian Blaga” din Alba Iulia, care a transmis un mesaj de salut din partea Președintelui Consiliului Județean Alba, asigurându-ne că Biblioteca Județeană „Lucian Blaga” din Alba Iulia va avea și pe viitor o colaborare fructuoasă cu Biblioteca „Alba Iulia” din Chișinău și va contribui la completarea fondului de carte.

Recitalul poetic cu genericul „Sub semnul aniversării” a fost susținut de: Marcel Vișa, poet, Alba Iulia, Ianoș Țurcanu, Victoria Fonari, Gheorghe Bâlici, Nadejda Ivanov, Gheorghe Doni ș.a. Cu mesaje de felicitare și cuvinte frumoase despre bibliotecă și colectivul ei au venit scriitorii Vlad Grecu și Dumitru Apetri.

Un interes special a stârnit momentul inaugurării expoziției „Scriitori din Cetatea Unirii”, unde au fost expuse cărți și reviste semnate de scriitorii din orașul Alba Iulia. Manifestarea a continuat cu un spectacol de muzică populară „Cu dragoste de neam și țară”, susținut de interpreta Ana Granaci-Adam și de Ansamblul Vocal „Prometeu”, conducător artistic Veaceslav Adam. Compartimentul *Recitaluri* a continuat cu un program de muzică contemporană, interpretat excepțional de Silvan Stâncel, voce și

chitară, și Dan Liviu Cernat, vioară – oaspeții din Alba Iulia, cu un program alcătuit din cântece pe versuri de Matei Vișniec.

În curtea bibliotecii a fost vernisată expoziția de artă plastică „Urme și umbre” a artistului plastic Florentin Leancă.

În ultima zi a evenimentului, la 1 septembrie, toată atenția s-a concentrat în jurul Simpozionului științific cu genericul „Pagini de istorie – 105 ani de la Marea Unire”, moderat de istoricul Ion Negrei, cercetător științific, Institutul de Istorie al USM, vicepreședinte al Asociației Istoricilor „Alexandru Moșanu” din Republica Moldova.

COMBATerea ȘI PREVENIREA TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE (TFU)

Pe parcursul anului 2023, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” s-a implicat activ în procesul de educare, informare, prevenire și sensibilizare a societății cu privire la fenomenul traficului de ființe umane. Biblioteca a organizat și desfășurat diverse evenimente cu publicul: lecții publice, mese rotunde, discuții tematice, prezentări de carte, întâlniri cu specialiști, vizionarea filmelor și materialelor tematice, zile de informare, expoziții de carte și reviste bibliografice.

Evenimentele au fost orientate spre publicul-țintă cu vârsta cuprinsă între 10-25 de ani. În organizarea lor au fost implicate diverse organizații, instituții și specialiști, care au informat utilizatorii pe marginea subiectului, precum: Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane; Centrul Prietenos Tinerilor; Centrul Comunitar pentru Copii și Tineri cu dizabilități fizice (CCCT); Centrul Comunitar pentru Copii și Tineri „Viitorul”; A.O. Centrul pentru Copilărie, Adolescență și Familie (CCAF); Centrul Comunitar pentru Copii și Tineri „Convorbitorul”; Centrul Internațional „La Strada”; Centrul Copilărie, Adolescență și Familie; Centrul de Instruire al ANP ș.a.

Pe parcursul anului, în filialele BM au fost organizate **41** de evenimente tematice, la care au participat **1 238** de persoane. Impactul scontat a fost orientat, în cea mai mare parte, spre copii și tineri – categorii de vârstă care sunt mai expuse riscului de crime cibernetice, violență verbală și psihică. Comunitatea chișinăuiană a fost informată despre etapele ce precedă traficul de ființe umane, despre măsurile de protecție și despre organele componente pe acest segment.

Anul	Nr. evenimente	Nr. participanți
2021	33	762
2022	44	1 723
2023	41	1 238

FESTIVALURI

Festivalul „Polska Wiosna w Moldawii” / „Primăvara poloneză în Moldova”

La data de 20 mai, în incinta Centrului de Cultură și Artă „Ginta Latină” a avut loc cea de-a XX-a ediție a Festivalului „Primăvara poloneză în Moldova” / „Polska Wiosna w Moldawii”, organizat de Organizația Obștească „Primăvara poloneză în Moldova”, cu sprijinul Ambasadei Republicii Polonia la Chișinău. Festivalul reprezintă cartea de vizită a diasporei poloneze din țara noastră și are drept scop popularizarea realizărilor polonezilor din zonele compact populate din Republica Moldova. Festivalul „Primăvara poloneză în Moldova” a oferit posibilitatea tuturor să facă cunoștință cu Polonia modernă, cu cultura și tradițiile acestei țări.

Biblioteca de cultură și literatură polonă „Adam Mickiewicz” a participat, ca de fiecare dată, la Festival cu o expoziție de carte, unde au fost expuse lucrările scriitorilor polonezi contemporani, albume și cărți despre Polonia turistică și istorică, jocuri de societate de cunoaștere a Poloniei, precum și cea mai recentă lucrare de cercetare realizată de Biblioteca „Adam Mickiewicz” – albumul „Urme poloneze în Chișinău”.

Festivalul Etniilor „Unitate prin diversitate”, ediția a XXII-a

Anual, în luna septembrie, Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” din Chișinău găzduiește Festivalul Etniilor cu genericul: „Unitate prin diversitate”. Evenimentul, care de această dată a ajuns la cea de-a XXII-a ediție, este organizat conform *Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice* și a *Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale*, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 1001-XIII din 22 octombrie 1996.

Filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru comunitățile etnice, „Adam Mickiewicz”, „Hristo Botev”, „Ițic Mangher”, „Lesia Ucrainca”, „Mihai Ciachir”, „Mihail Lomonosov”, au participat activ la organizarea acestui eveniment prin organizarea expozițiilor de carte, de artefacte, de articole și costume confecționate manual de către meșterii populari. Cei interesați de diversitatea culturală autohtonă au vizitat diverse curți etnice, au răsfoit și citit din cărțile expuse, au descoperit jocuri și puzzle specifice țărilor, au admirat portul popular, au urmărit spectacolele artiștilor și ansamblurilor comunităților etnice, au dansat și au gustat din bucatele tradiționale.

Astfel, moldovenii și ucrainenii, rușii și găgăuzii, bulgarii și evreii, polonezii și nemții, precum și multe alte etnii, au reprezentat specificul și valorile țării lor, iar toate, în ansamblu, au împărtășit diversitatea

patrimoniului cultural european. Festivalul etniilor a culminat cu Hora Prieteniei în Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

Festivalul Cărții Evreiești

În perioada 15-17 octombrie 2023, Filiala „Ițic Mangher” a organizat cea de-a XXVII-a ediție a Festivalului Cărții Evreiești. În cadrul festivalului au fost organizate diverse evenimente: vernisarea tradiționalei expoziții de carte „Universul Cărții Evreiești”, unde au fost expuse noi cărți din cultura evreiască; lecția publică „Поселенческое движение в Эрец – Исраэль” și conferința literară în baza cărții „Легенды инвалидной улицы”, autor Efraim Sevela. Copiii au participat la întâlnirea cu scriitoarea Natalia Kozlovskaja și la atelierul de creație unde au desenat, au modelat din lut și plastilină.

În acest an Festivalul a fost onorat de prezența colectivelor muzicale din Odesa: Ansamblul de Banduriști „Пэрлына” (conducător artistic M. Bondar) și corul Liceului Muzical „P.S. Stolearski” (conducător T. Yacovciuk și M. Kovaliova), care au interpretat melodii și cântece populare ucrainene.

La Festival au participat cititorii bibliotecii, reprezentanți ai Comunității Evreiești, copiii refugiați din Ucraina împreună cu părinții lor .

Festivalului Literar Internațional „Mihai Eminescu”, ediția a XVI-a

În perioada 15-16 iunie 2023, a avut loc Festivalul Literar Internațional „Mihai Eminescu”, ediția a XVI-a, în incinta Centrului Cultural Acad. Eugen Simion, din localitatea Dumbrăveni, Suceava. Evenimentul cultural, cu tradiție, a reunit oameni extrem de valoroși și de iubiți, la nivel național și internațional, aceștia vorbind cu mult drag despre Mihai Eminescu.

Bucuria și onoarea omagierii marelui poet național a fost marcată de prezența la acest eveniment a Acad. Mihai Cimpoi, membru de onoare al Academiei Române, și a dnei Elena Dabija, șef al Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”, care a participat cu comunicarea „Valorificarea patrimoniului cultural cu ediții bibliofile”, fiindu-i decernată Diploma de Excelență pentru susținerea și promovarea culturii în spiritul cunoașterii și a valorilor naționale.

Festivalul-concurs Republican de Creație Artistică „Floarea Omeniei”, ediția a XII-a

La finele lunii ianuarie 2023, a avut loc Festivalul-concurs de Creație Artistică „Floarea Omeniei”, ediția a XII-a, organizat de Ministerul Educației și Cercetării, dedicat poetului Grigore Vieru, în scopul valorificării creației poetului. Biblioteca „Onisifor Ghibu” a fost reprezentată de șeful bibliotecii – Vitalie Răileanu, președinte al festivalului.

Festivalul Internațional de Poezie „Grigore Vieru”, ediția a XV-a

Festivalul Internațional de Poezie „Grigore Vieru”, ediția a XV-a, s-a desfășurat în perioada 16-19 mai 2023, la Iași, Chișinău și Cahul. Acest festival este un proiect cultural de anvergură, care urmărește diversitatea culturală și dialogul intercultural cu scopul de a păstra memoria marelui poet de limba română Grigore Vieru – simbol al românismului de dincolo și de dincoace de Prut.

Biblioteca Municipală a fost prezentă la festival prin persoana dnei Elena Dabija, șef al Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”, care a contribuit la cercetarea, valorificarea și promovarea edițiilor bibliofile „Grigore Vieru. Opera poetică”.

Festivalul-concurs „Primăvara românească, pretutindeni!”, ediția a III-a

Festivalul-concurs „Primăvara românească, pretutindeni!”, dedicat culturii și civilizației românești, este organizat online în perioada 1-3 martie 2023 de Fundația Romanian Business School în colaborare cu Școala Metropolitană ARC – membră în Rețeaua școlilor asociate pentru UNESCO, și s-a desfășurat sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO în cadrul acțiunilor dedicate aniversării a 20 de ani de la adoptarea Convenției UNESCO pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial.

La festival, în cadrul *Concursului de limbă, cultură și civilizație românească*, a participat o echipă din nouă utilizatori fideli ai Bibliotecii „Ovidius”, ghidați și instruiți de Lilia Don-Ciobanu, bibliotecar, care s-au remarcat în mod deosebit, clasându-se pe *Locul I*. Elevii de gimnaziu din România și Republica Moldova s-au bucurat împreună de călătoria prin creația scriitorilor români contemporani în concursul de limbă, cultură și civilizație românească.

Secțiunea dedicată elevilor din clasele primare (de la Biblioteca „Ovidius” a participat un reprezentant) a adus în fața juriului desene, benzi desenate, dramatizări – toate ilustrând poveștile audio din colecția „Noapte bună, copii!”, puse la dispoziție de Editura Casa Radio.

Pe lângă reprezentanții tuturor organizatorilor și partenerilor, au avut intervenții inspiraționale scriitoarea Liliana Corobca, precum și Lilia Don-Ciobanu de la biblioteca „Ovidius”, care a prezentat comunicarea „Biblioteca – spațiu alternativ pentru educație”.

Festivalul a unit români cu dragoste de limbă, tradiții, istoria română, indiferent de locurile în care se află românii: din Statele Unite până în Orientul Mijlociu, prin Franța, Italia, Spania, Belgia, până în Serbia și Republica Moldova.

Scriitoarea Ramona Miza, membru al juriului, a apreciat participarea cititorilor de la Biblioteca „Ovidius” astfel: „Am apreciat în mod deosebit echipele de la Ovidius, care, deși au răspuns perfect de la început, și-au exprimat dorința de a primi și alte întrebări. Atunci mi-am dat seama că sunt niște copii cu adevărat pasionați de citit, iar eu consider că o asemenea pasiune trebuie răsplătită. Am rugămintea de a primi contactul doamnei bibliotecare, pentru a le trimite cărți cu autograf”.

Festivalul-concurs „Poezia-n vers de dor”, ediția a VI-a

De ziua Internațională a Poeziei, sărbătorită în fiecare an la 21 martie, a avut loc ediția a VI-a a Festivalului-concurs „Poezia-n vers de dor”, la care au participat 140 de copii cu versuri proprii. Festivalul este un proiect cultural care își propune să educe elevii prin intermediul culturii și să cultive dragostea față de poezie, literatură și artă.

BM a fost prezentă la festival prin contribuția scriitorului Nicolae Spătaru, șeful Bibliotecii „Alba Iulia”, care a felicitat copiii, i-a încurajat să continue să scrie versuri și să promoveze cultura.

Alte evenimente

Ziua Siguranței pe Internet Safer Internet Day (SID), ediția a XX-a

Ziua Siguranței pe Internet/Safer Internet Day (SID) din acest an, marcată la 7 februarie 2023, a fost una specială, deoarece a XX-a ediție a avut în prim-plan *Noua strategie europeană pentru un Internet mai bun pentru copii BIK+*, adoptată în mai 2022, care urmărește să asigure participarea digitală, abilitarea și protecția tinerilor utilizatori și stabilește fundamentele și viziunea internetului modelată pentru viitor.

În 2023, filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: „Alba Iulia”, „Târgu Mureș”, „Miron Costin”, „Mihail Lomonosov”, de Arte „Tudor Arghezi”, „Alexandru Donici”, Biblioteca publică de drept, „Mihail Ciachir”, „Nicolae Titulescu”, „Adam Mickiewicz”, „Traian”, „Maria Drăgan”, „Maramureș”, „Codru” ș.a., au marcat Ziua Siguranței pe Internet/Safer Internet Day (SID) prin evenimente locale și extramuros, în instituțiile-partenere ale bibliotecii: Școala Primară „Spiridon Vangheli”; Școala Primară nr. 82; LT „Traian”; LT Sportiv nr. 2; LT „Titu Maiorescu”; LT „Andrei Vartic”; LT „George Călinescu”; LT „M. Kogălniceanu; LT „Dante Alighieri”; Școala-primară grădiniță nr. 226; Școala Profesională nr. 3; LT „Miguel de Cervantes Saavedra”.

Ora de programare Hour of Code

Ora de programare Hour of Code, ca în fiecare an, a avut loc pe parcursul Săptămânii de Educație în Informatică, în perioada 4-10 decembrie 2023. Biblioteca „Târgu Mureș” și Biblioteca „Transilvania” au participat prin organizarea activității de inițiere în *Coding la bibliotecă* și au învățat cum funcționează Inteligența Artificială.

PROGRAME/EVENIMENTE DE PROMOVARE A PATRIMONIULUI LOCAL

În acest an, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, ca instituție de cultură a cărei prioritate strategică este Chișinăul, și-a concentrat eforturile în vederea promovării și valorificării patrimoniului chișinăuian.

În acest sens, evenimentele, proiectele dedicate Chișinăului au avut patru orientări principale: **Chișinăul în cercetare, Chișinăul în evenimente, Chișinăul online și Chișinăul digital**. Aceste patru aspecte ale promovării patrimoniului chișinăuian au fost reflectate și în activitatea Secției „Memoria Chișinăului” în 2023.

Obiectivul principal al acestui an a constat în fortificarea rezilienței digitale, culturale și sociale în comunitate prin intermediul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Anul de referință s-a evidențiat prin evenimente dedicate Chișinăului, punerea accentului pe importanța cercetării patrimoniului cultural local, inițierea și continuarea formelor noi de promovare a imaginii Chișinăului și a produselor BM, participarea la crearea „Bibliotecii digitale”, participarea la programe și evenimente ale Bibliotecii Municipale, la evenimentele culturale ale urbei.

Realizările anului 2023:

- Elaborarea „Bibliografiei Municipiului Chișinău – anii 2013, 2014”;
- Elaborarea cercetării „Cetățeni de onoare ai Municipiului Chișinău” și vernisarea expoziției-poster;
- Elaborarea cercetării „Chișinăul delicios” și vernisarea expoziției-poster;
- Elaborarea cercetării „Orașe înfrățite”;
- Actualizarea și redactarea Calendarului „Chișinăul azi”;
- Organizarea Zilelor Chișinăului / Hramul orașului;
- Continuarea proiectului „BiblioTur”;
- Continuarea proiectului „Chișinăul în dialoguri”;
- Promovarea imaginii Chișinăului și a produselor BM prin formate noi, inedite (gifuri, expoziții virtuale, videoclipuri etc.), pe blogul „Chișinău, orașul meu” și pagina Facebook ale secției;
- Crearea „Bibliotecii digitale”;
- Implicarea la sărbători, evenimente și expoziții organizate în oraș.

CERCETAREA PATRIMONIULUI LOCAL

Cercetarea patrimoniului cultural al capitalei este una din preocupările de bază ale Secției „Memoria Chișinăului”. În anul 2023 a fost finalizată **„Bibliografia Municipiului Chișinău – anii 2013-2014”** (pentru 2013 – 1 615 surse; pentru 2014 – 1 838 surse).

A fost elaborat Calendarul **„Istoria Chișinăului în date – 2024”**, care cuprinde **89** din cele mai semnificative aniversări ale capitalei Republicii Moldova – evenimente, instituții, biserici, clădiri, monumente, licee, reviste.

A fost continuată colaborarea cu Banca Națională a RM, pentru care au fost identificate date aniversare ale Chișinăului pentru anii 2024-2025.

Calendarul **„Chișinăul azi”** prezintă istoria și semnificația zilei pentru Chișinău, propunându-și să adune o listă cât mai completă de evenimente, aniversări, comemorări care se referă la Chișinău și la personalitățile chișinăuiene. Calendarul a fost redactat, fiecare postare a fost completată cu date noi, verificate sursele, au fost găsite poze reprezentative pentru fiecare articol.

Au fost elaborate 61 de postere pentru expoziția **„Cetățeni de onoare ai Municipiului Chișinău”** (texte, imagini, eternizarea numelui). Posterele conțin informații din documente din arhiva municipală, fotografii din arhivele întreprinderilor și instituțiilor. Acest proiect, motivat de dorința de a face cunoscut comunității urbei numele celor care au contribuit la edificarea Chișinăului, atât în plan arhitectural, cât și în plan spiritual, cultural și social.

FESTIVALUL „TE SALUT, CHIȘINĂU!”, EDIȚIA A III-A

În anul 2023 Chișinăul a marcat **587** de ani de la prima atestare documentară a toponimului *Chișinău*. Pentru al treilea an se desfășoară la Chișinău Festivalul „Te salut, Chișinău!”, organizat de Primăria municipiului Chișinău. Secția „Memoria Chișinăului” s-a implicat plener în marcarea acestui eveniment prin organizarea și participarea la un șir de evenimente culturale, de interacțiune cu comunitatea chișinăuiană, fiind parte a acestui eveniment, organizând diverse evenimente cu genericul „Chișinău, oraș drag!” cu o agendă variată și interesantă.

În perioada 14-17 iulie 2023, am participat activ, ajungând mai aproape de inimile chișinăuienilor, prin expoziția-poster „Cetățeni de onoare ai Municipiului Chișinău”, expoziții de cărți, lansări de carte, lansare de film, concursuri intelectuale etc., desfășurate în centrul capitalei.

Pentru întreaga comunitate chișinăuiană, Secția „Memoria Chișinăului” a BM a organizat în premieră expoziție-poster **„Cetățeni de onoare ai Municipiului Chișinău”** vernisată pe Aleea de pe bd. Grigore Vieru, unde, timp de 3 zile, chișinăuienii au făcut cunoștință cu personalitățile marcante ale orașului, care prin activitatea, măiestria și talentul lor au contribuit la dezvoltarea și promovarea

imaginii Chișinăului. Galeria poster a inclus 61 Cetățeni de Onoare, începând cu secolul XIX (prima distincție fiind oferită lui Alexandru Bernardazzi și membrilor dinastiei Sinadino) până în anul 2022. Ulterior, expoziția a fost instalată pe holurile Primăriei, pentru întâmpinarea participanților la Conferința științifică „Chișinău – patrimoniul cultural și educație istorică”, unde s-au discutat aspecte importante din istoria orașului, viitoare proiecte arhitecturale și altele. Totodată, în cadrul acestei conferințe, colaboratorii Bibliotecii Centrale și SMC au organizat o expoziție de carte cu genericul „Chișinău: file de istorie, file de destine”, unde au fost prezentate cele mai semnificative cărți despre Chișinău, inclusiv cele publicate de BM, expoziție care a stârnit un interes deosebit printre participanții la conferință, angajații și vizitatorii Primăriei.

La 17 iulie 2023, a fost marcată de lansarea de carte **„Chișinău. Morile timpului. Eseu de imagologie literară”**, în două volume, semnate de prof. dr. hab. Aliona Grati. Primul volum „De la începutul până la 1944” reprezintă orașul Chișinău de la originile sale până la sfârșitul războiului, iar în cel de-al doilea este descrisă perioada sovietică și post-sovietică a capitalei. Chișinăuienii au fost invitați în aer liber, în Scurul „Mihai Eminescu”, să cunoască mai îndeaproape istoria urbei din perspectivă literară și culturală. La fel, în cadrul evenimentului a avut loc lansarea filmului documentar **„Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în universul Chișinăului”**, care a prezentat contribuția BM la viața culturală și intelectuală a urbei. Chișinăul s-a transformat, la fel, și Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a suferit mai multe metamorfoze, menținând angajamentul de a fi o resursă publică de cunoaștere, accesibilă pentru toți orășenii prin colecțiile sale, dar și proiectele de cercetare despre Chișinău.

Tradițional, în aceste zile au fost prezentate jocuri la care au fost implicați atât copiii, cât și adulții, de a cunoaște lucruri noi despre orașul în care locuiesc. Mulți dintre ei ne-au povestit despre Chișinăul de

altădată din istoriile auzite de la părinți, bunici, rude sau vecini. Alții au devenit noii cititorii ai blogului și postărilor de pe pagina Facebook a Secției.

HRAMUL CHIȘINĂULUI – 14 OCTOMBRIE

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a găzduit, la 12 octombrie 2023, evenimentul „Orașul Chișinău în revista „Dialogica”. Studii urbane”, prezentat de dr. hab. Aliona Grati, redactor-șef al revistei „Dialogica” și Diana Dementieva, membru al colegiului de redacție. În evenimentului a fost proiectat filmul „Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în universul Chișinăului”.

Orașul este și va fi mereu valorificat din punct de vedere cultural atât în țară, cât și peste hotare. De Hramul Chișinăului BM, a venit cu o cercetare inedită, care s-a materializat în expoziția-poster *Chișinăul delicios* – toponimul Chișinău în produsele alimentare ale producătorilor autohtoni. Expoziția a inclus cca 50 de produse cu denumirea „Chișinău” sau denumiri conexe: produse de patiserie, mezeluri, băuturi, produse de cofetărie cu denumirea „Chișinău” sau „Capitala”, „De la Chișinău”, „Orășenesc” s.a. – toate fabricate în Republica Moldova în perioada 2012-2022.

De Hramul orașului a fost elaborată cercetarea *Bisericile din Chișinău în pictura și grafica Maestrului în artă Veaceslav Ignatenco*. Picturile și desenele grafice, prezentate în lucrare, în număr de 55, reprezintă bisericile și catedralele din orașul nostru și pot fi vizualizate la adresa: <https://www.calameo.com/read/005036660b98bfa20f707>.

Alte evenimente

Angajații SMC au participat la evenimente desfășurate în Chișinău: lansări de carte, expoziții, vernisaje, după care au scris articole pe blogul „Chișinău, orașul meu” sau au postat fotoreportaje pe pagina de Facebook a SMC:

- Sărbătoarea Națională *Limba noastră cea Română* – cu expoziția mobilă „Cu veșnicia aproape...”, organizată la BC, unde au fost prezentate 31 de postere, consacrate scriitorilor de pe Aleea Clasicilor;
- Vernisarea expoziției de fotografie documentară cu genericul „Tramvaiul din Chișinău – o filă din istoria primului tramvai public”, organizată în incinta Muzeului de Istorie a orașului Chișinău;
- Vernisarea expoziției consacrată celor 587 de ani de la prima atestare documentară a toponimului *Chișinău* – la Centrul Expozițional „Constantin Brâncuși”;

- Lansarea albumului *Yakov Averbuch Ash*, semnat de Ludmila Toma, în incinta Muzeului Național de Artă a Moldovei;
- Evenimente consacrate Zilei Europei în PMAN;
- Prezentarea proiectelor din cadrul Artist Program „Poveștile nespuse ale orașului”.

Serviciul „BiblioTur”

În cadrul Serviciului „BiblioTur” au fost organizate **17** excursii cu **297** participanți pentru: elevii clasei a XI-a de la Liceul Teoretic „Pro Succes”; elevii gimnaziilor din localitățile: Cornului, Sociteni, raionul Ialoveni; Sadova, raionul Călărași; Ceadâr, raionul Leova; reprezentanții Inspectoratului Școlar al Municipiului București; medici din orașul Alba Iulia, România; oaspeții de la Biblioteca Publică „Lesia Ukrainka” din or. Kiev, Ucraina. De asemenea, au fost organizate 17 excursii în Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” pentru participanții Programului „Provocarea verii” (297 participanți).

Welcome to Chișinău

Secția „Memoria Chișinăului” a realizat două excursii pentru turiști străini: excursie și interviu cu **Adlen, turist din Franța** (una din cea mai vizualizată postare de pe blogul „Chișinău, orașul meu”) și o excursie cu **Tim Edwards, turist din Marea Britanie**. Oaspeții orașului ne-au împărtășit impresiile lor despre capitală și despre chișinăuieni, comparând Chișinăul cu orașul lor de origine. Interviurile au fost traduse din limba engleză în română și în rusă, pentru a fi disponibile publicului, și publicate pe blogul „Chișinău, orașul meu” și pe rețelele sociale Facebook, LinkedIn.

LiteraTur

Proiectului „LiteraTUR”, coordonat de Cristina Dicusar, a realizat cel de-al doilea episod al podcastului cu genericul: „Dumitru Crudu. Itinerare literare ale Chișinăului”, avându-l ca protagonist pe scriitorul Dumitru Crudu. În videou Chișinăul devine o scenă unde autorul își aduce proza la viață, citind-o în decorul variat al orașului. Pe fundalul parcului, monumentelor, străzilor, spectacolul oferă o perspectivă paralelă asupra vieții pulsante a orașului. Crudu devine nu doar un narator, ci și un ghid în lumea sa literară, împletindu-l cu măiestrie cu peisajul urban captivant al Chișinăului. Lansarea videoului a avut loc la Biblioteca Municipală, în Sala cu Coloane, la 14 noiembrie 2023, și a presupus, pe lângă proiecția filmului, un maraton poetic, unde s-au citit cele mai recente poeme ale scriitorilor basarabeni. Au citit autorii Valeria Barbas, Vitalie Colț, Alex Cosmescu, Victor Fală, Iulian Frunțașu, Oxana Gherman, Rodica Gotca,

Silvia Goteanschii, Tatiana Grosu, Nadejda Ivanov, Adelina Labic, Artiom Oleacu, Jazgul Orozov, Hose Pablo, Maria Pilchin & Ivan Pilchin, Vitalie Răileanu, Nicolae Spătaru ș.a.

Dialogurile bibliotecii (<https://chisinauorasulmeu.com/dialogurile-bibliotecii/>)

Proiectului *Dialogurile bibliotecii* este un ciclu de interviuri realizate de Alexandru Vakulovski, poet, prozator, dramaturg, traducător, publicist și scenarist. În anul 2023 au fost realizate atât tradiționalele interviuri cu scriitori/artiști și lecturi ale poemelor despre Chișinău, cât și reportaje și filme despre evenimente culturale, rezidențe literare și tradiții folclorice din Republica Moldova și România. Pe lângă filmarea și editarea clipurilor video, am administrat pagina „Dialogurile bibliotecii” pe Facebook și YouTube.

În anul curent, au fost realizate **15 materiale video**: ***Dubele din Baloșești 2022*** (un film al tradiției de Crăciun din satul Baloșești, comuna Tomești, județul Timiș); ***Dubele din Bucovăț 2022*** (Dubele din comuna Bucovăț, jud. Timiș); ***Marin Postu – Agitație*** (din BAYRAKTAR, Ed. Prut, colecția Pulsar, 2023); ***Murala Bacovia de Bogdan Scutaru***; ***Spoken Word la Ipotești, 2023***, sunet și imagine: Iulian Morar (dialogurile bibliotecii cu: Mina Decu, Cosmin Perța, Dumitru Crudu, Maria Ivanov, Dan Sociu, Moni Stănilă, Bogdan-Alexandru Petcu, Ioan Coroamă, Răzvan Țupa, Cătălina Matei, Alberto Păduraru, Victor Ciobanu, Alexandru Constantin Popescu); ***Simpozionul Internațional URMUZ 140-100, Curtea de Argeș*** (fragmente din conferințele simpozionului, desfășurat la Curtea de Argeș la 17-19 martie 2023, cu: Ion PopAna Brnardic Oproiu, Imre József Balázs, Lucian Costache, Emilia David, Anca Chiorean); ***Vagoanele deportărilor în PMAN (Basarabia în GULAG)*** (dialog cu Igor Cașu, directorul Agenției Naționale a Arhivelor, despre proiectul *Basarabia în Gulag*, impact și organizare; Două vagoane de pe timpul deportărilor au fost aduse pe 6 iulie 2023 și au stat până pe 30 iulie în Piața Marii Adunări Naționale. Organizatorii evenimentului sunt Guvernul Republicii Moldova, Agenția Națională a Arhivelor, Muzeul Național de Istorie a Moldovei și Biblioteca Națională a Republicii Moldova); ***Andrei Dósa*** (prozator, poet și traducător de literatură maghiară din Brașov, România); ***La brodat cu Victoria Morari*** (mătușa Victoria Morari, meșterită); ***Alexandru Cosmescu despre AntiBabylon*** (dialog cu Alexandru Cosmescu, membru al juriului din partea Republicii Moldova, în Proiectul AntiBabylon, la care au participat poeți din Georgia, Armenia, Ucraina și Germania); ***Dumitru Fanfarov despre AntiBabylon*** (poet, câștigător din partea Republicii Moldova al proiectului AntiBabylon ș.a.

ACTIVITATEA FILIALELOR BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU” ÎN PROMOVAREA PATRIMONIULUI LOCAL CHIȘINĂU

Susținerea priorității naționale *Aprofundarea rolului bibliotecii de garant al memoriei locale* a fost racordată la evenimentele de consemnare a datelor remarcabile, locurilor istorice, personalităților chișinăuene ce țin valorificarea istoriei și culturii orașului Chișinău.

În anul 2023 Chișinăul a marcat **587** de ani de la prima atestare documentară. Cu acest prilej, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” și filialele BM au organizat Zilele Chișinăului cu genericul „Chișinău, oraș drag!”, Hramul Orașului și diverse evenimente desfășurate pe parcursul anului. Atât utilizatorii bibliotecii, cât și întreaga comunitate chișinăuiană au aflat informații utile despre istoria Chișinăului vechi, etapele, ordonate cronologic, prin care a trecut Chișinăul, toate evenimentele de importanță majoră din viața și trecutul istoric al Chișinăului.

Pe parcursul anului, în biblioteci au avut loc numeroase evenimente consacrate Chișinăului. Filialele s-au străduit, prin diferite forme, să promoveze orașul nostru, organizând expoziții de carte, prezentări de cărți, evenimente literar-artistice, discuții/prelegeri facilitate, concursuri literare și de erudiție, excursii virtuale, articole publicate pe blog, teste online. Toate aceste activități le-au oferit utilizatorilor oportunitatea să-și consolideze și verifice cunoștințele despre Chișinău.

Filialele au continuat promovarea străzii și/sau cartierului unde se află biblioteca. Organizarea acestor evenimente a creat o experiență plăcută atât pentru bibliotecari, cât și pentru utilizatori, surprinși de inițiativele inedite de cunoaștere ale orașului Chișinău.

Tradițional, în fiecare an la filialele BM se organizează **expoziții de carte** (24) consacrate Chișinăului cu diferită tematică: „Marii Arhitecții ai orașului Chișinău”, în parteneriat cu Muzeul Orașului Chișinău (Biblioteca „Onisifor Ghibu”); „Imprimare puzzle CHIȘINĂU” (Biblioteca „Traian”); „La mulți ani, Chișinău!”; „Кишинев.... Город мечты, город надежд”; „Chișinău – oraș verde, oraș eco!” (Biblioteca „Lesia Ukrainka”); „Начало беше в Кишинев”; „Chișinău – oraș de vis”; „Urme bulgare în Chișinău” (Biblioteca „Hristo Botev”); „Chișinău – orașul meu iubit!” (Biblioteca „Miron Costin”); „Chișinău, oraș iubit”; „Orașul meu de suflet – Chișinău”; „Chișinău – inima Moldovei”; „Să descoperim împreună Chișinăul” (Biblioteca „Nicolae Titulescu”) „Chișinăul în viziunea specialiștilor” (Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”); „Odă orașului”; „Laudă ție, străbun Chișinău!” (CAIME); „Мой любимый город”;

„Chișinău de ieri și de azi” (Biblioteca „Ițic Mangher”); „Chișinău – intonația viselor noastre” (Biblioteca „Târgu-Mureș”).

În ultimii ani observăm că orașul Chișinău inspiră artiștii plastici, fotografii, iar operele lor sunt vernisate în filialele BM: **vernisaaje/expoziții de pictură, expoziții originale de fotografii** (3): „Imaginea Chișinăului în obiectiv” a fotografului Ion Chibzii (Biblioteca „Maramureș”); „Mica Polonie din Chișinău” (Biblioteca „Adam Mickiewicz”); „Tinerii creatori ai Chișinăului” (CAIME);

Lansări de carte (1) Albumul „Urme poloneze în Chișinău” (Biblioteca „Adam Mickiewicz”)

Prezentări de carte (7): „Chișinăul de ieri și de azi” de Iurie Colesnic (Biblioteca „Hristo Botev”); „Chișinău – carte de vizită” (Biblioteca „Nicolae Titulescu”); „Chișinău” de Amedeo Carrocci (Biblioteca „Vissarion Belinski”); „Chișinău: bulevarde, străzi, piețe, parcuri: Ghid enciclopedic” / Primăria Mun. Chișinău, BM „B.P. Hasdeu”, alcătuitori: Taisia Foiu, Claudia Tricolici, Nadejda Mășcăuțanu, Irina Osovski (Biblioteca „Alba Iulia”); „Chișinăul în literatură: Antologie”; alcătuitor și coordonator Geneveva Scobioală (CAIME) ș.a.

Lecții publice (8) cu invitați specialiști din diverse domenii: *Clădiri de ieri și de azi ale Chișinăului*, susținută de Tamara Nesterov, arhitect, dr. în studiul artelor (Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”); A. Șciusev, V. Karcevski și R. Kurt, susținută de Alecsandr Pavlov (Biblioteca „Mihail Lomonosov”) ș.a.

Întâlniri cu personalități chișinăuene (35): Ala Ceastina, specialist în culturologie, dr. habilitat în științele artelor, cercetător științific (Biblioteca „Onisifor Ghibu”); Irina Fusaru, reprezentantă a Companiei Premier Energy Distribution; Alla Banari, șefa catedrei Ecologie și Protecția apelor, Colegiul de Ecologie; Pojoga Nicolae, medic dermatolog-venerolog și Lucia Bîtcă, psiholog, reprezentanți ai Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor (Biblioteca „Traian”); Marina Usataia, arhitect; Veronica Ternavschi, pictor (Biblioteca „Adam Mickiewicz”); Silvia Ursul, ornitolog, vicepreședinte al Societății pentru Protecția Păsărilor și a Naturii (SPPN); Rodica Druță-Hămuraru, interpretă de muzică populară și ușoară (Biblioteca „Liviu Rebreanu”); Elena Leșcu, pictor-grafician (Biblioteca „Ițic Manger”); Angela Cutasevici, viceprimar al municipiului Chișinău; Oxana Gumennaia, psiholog, adjunct al Avocatului Poporului; Maria Melniciuc, medic ginecolog-obstetrician, Clinica Sante; Aurelia Popa, ghid de turism, manager Agenția de turism „Vanessa Tur”; Alex Marcoci, crainic radio, Jurnal FM; Marcela Nicolaescu, contabil; Virgiliu Bujor, specialist în asigurări, Șef al Departamentului de Underwriting și Reasigurări la Donaris Vienna Insurance Group; Maria Anton, actriță la Teatrul Republican „Lucaefărul” (Biblioteca „Târgu Mureș”).

Pe parcursul anului utilizatorii BM au făcut cunoștință cu istoria și legendele orașului, străzile, parcurile, monumentele și personalitățile notorii ale Chișinăului prin intermediul **discuțiilor tematice** (29): „Monumente și obiective turistice din orașul Chișinău”; „Curiozități despre Chișinău”; „Parcurile din orașul Chișinău” (Biblioteca „Târgoviște”); „Cartierul Poșta Veche – leagănul copilăriei mele” (Biblioteca „Liviu Rebreanu”); „Chișinăul între mit și realitate” (Biblioteca „Transilvania”); „Parcurile Chișinăului”; „Parcul Dendrariu în timp”; „Lacuri din Chișinău” (Biblioteca „Alba Iulia”); „Chișinăul și ecologia”; „Parcurile și monumentele Chișinăului”; „Te salut, Chișinău”, „Scriitori evrei despre Chișinău” (Biblioteca „Ițic Mangher”); „Si noi suntem de aici...”; „Descoperă locul tău preferat din Chișinău”; „Cauzele poluării aerului din Chișinău” (Biblioteca „Lesia Ukrainka”); „Chișinău, oraș verde, oraș eco”, „Chișinăul ieri, azi și mâine” (Biblioteca „Miron Costin”); „Chișinăul secolului XIX” (Biblioteca „Adam Mickiewicz”) etc.

Observăm o implicare accentuată a filialelor la organizarea excursiilor prin Chișinău și anume în cadrul Programului „Provocarea verii” – **104 excursii**: Parcul Dendrariu; Stația Hidrometeorologică de Stat; Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală a Republicii Moldova; Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Casa scriitorului ecologist Mihail Garaz; Muzeul Național al Literaturii Române; Detașamentul Pompieri și Salvatori din sectorul Râșcani; Parcul „Ștefan cel Mare și Sfânt”; Lacul „Valea Morilor”; Grădina Botanică Națională „Alexandru Ciubotaru”; Pădurea-parc „Butoiaș”; Centrul Orașenesc al Tinerilor Naturaliști; Muzeul Patrimoniului Cultural al evreilor Moldovei; Parcul-Muzeu al tehnicii în aer liber al Universității Tehnice din Moldova, Grădina Zoologică etc.

Concursuri de erudiție, teste, jocuri (23): „Ce cunosc eu despre Chișinău?”; „Orașul curat începe cu mine!”; „Знаешь ли ты Кишинев?”; „Chișinăul de azi – Chișinăul de altădată”; Quiz-ul „Urme poloneze în Chișinău”; „Chișinăul în viziunea mea”; „Ce ne spun imaginile?”; „Chișinăul verde: 20 de curiozități”; „Ghiciți edificiile din Chișinău”; „Explorăm străzile Chișinăului”; „Parcurile Chișinăului”; „Quest: Străzile Chișinăului” etc.

Ateliere de lectură (19): Chișinăul în creația scriitorilor autohtoni; **Spectacole, medalioane, recitaluri de poezii** (5); **Reviste bibliografice** (7); **Proiecții de filme** (8); **Postări pe blogurile** filialelor despre Chișinău (21).

Chișinăul în videouri (11): *Istoria străzilor orașului Chișinău: Alexandru Bernardazzi; Alexie Mateevici; Alexei Șciusev; Mihail Kogălniceanu; Nicolae Iorga; Maria Cebotari; Gavriil Bănulescu-Bodoni*

(Biblioteca „Onisifor Ghibu”); Zlata Tcaci, Elena Abramovici, Boris Oxinoit, Ihil Şraibman ş.a. (Biblioteca „Iţic Mangher”).

Poveşti digitale (3): „Chişinăul de la înălţime” (Biblioteca „Maramureş”); „Chişinăul toamna”; „Primăvara în cartierul Poşta Veche” (Biblioteca „Liviu Rebreanu”).

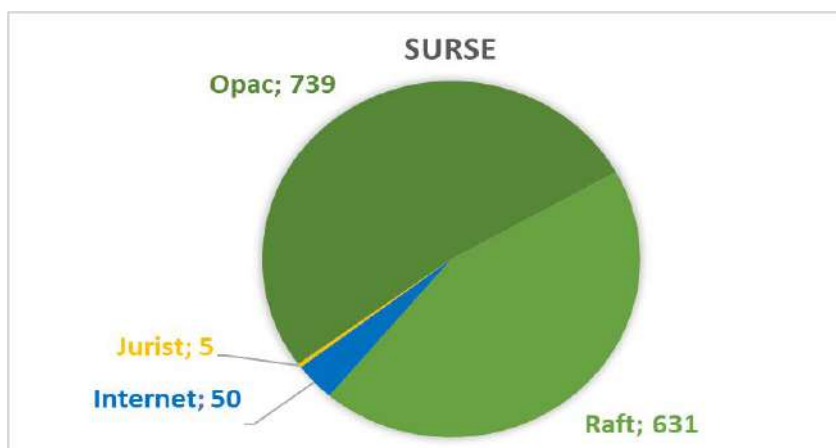
Impact: în total, Chişinăul a fost valorificat şi promovat în **303 evenimente**, organizate de filialele BM.

SERVICII DE REFERINŢE

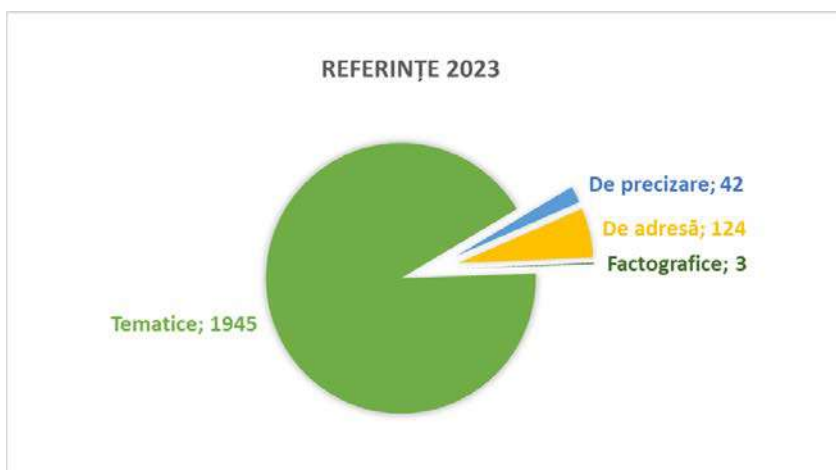
Biblioreferinţe

Pe parcursul anului 2023 utilizatorii s-au adresat la bibliotecă prin diferite căi (direct, prin telefon şi e-mail), adresând **2 152** de solicitări de diferit tip: tematice, factografice, de precizare şi de adresă (4 194 în anul 2022).

După criteriul sursă de informaţie referinţele se grupează în felul următor:

După tipul de referinţe, prevalează referinţele tematice:

CHIȘINĂUL ONLINE

Blogul „Chișinău, orașul meu” (<https://chisinauorasulmeu.com/>)

Blogul „Chișinău, orașul meu” este unul din primele bloguri specializate dedicate orașului Chișinău și reprezintă o resursă relevantă despre și pentru comunitatea chișinăuiană și rămâne un instrument de documentare și promovare a orașului Chișinău.

Pe întreaga perioadă a existenței blogului „Chișinău, orașul meu” (din 2008 – 12 ani), au fost publicate **3 254 postări** care au adunat **1 000 749 vizualizări**, **385 comentarii** și **502 591 de vizite**.

În anul 2023, blogul a fost reorganizat, ceea ce a permis mărirea capacității de stocare. În mare parte pe s-a pus accent pe structura blogului, organizând câteva secțiuni pentru a mări vizibilitatea: *Chișinău. Mărturii, Dialoguri, Evocări; Calendar – Chișinăul de azi; Chișinăul în jocuri și teste; Legendele Chișinăului; Cetățeni de onoare ai Municipiului Chișinău.*

Secțiunea *Calendar – Chișinăul de azi* a fost redactată, fiecare postare a fost completată cu date noi, verificate în surse credibile, au fost găsite poze reprezentative pentru fiecare articol, redactate hashtagurile și hiperlinkurile pentru fiecare dată calendaristică.

Secțiunea *Chișinău. Mărturii, Dialoguri, Evocări* este o secțiune nouă a blogului care cuprinde câteva rubrici importante: *Chișinău la reportofon; Evocări; Welcome to Chisinau; Dialogurile Bibliotecii; În Presă despre Chișinău*, care se referă la dialoguri sau texte-mărturii despre Chișinău sau personalități ale orașului.

A fost inițiată rubrica *Cetățeni de onoare ai Municipiului Chișinău*, care conține fotografiile și informații din documente din arhiva municipală, arhivele întreprinderilor și instituțiilor și se bazează pe o serie de postere cu genericul „Cetățeni de onoare ai municipiului Chișinău”.

Cea mai populară postare din anul de referință este „**Chișinău – 587**” cu 297 vizualizări, care a prezentat un interes sporit pentru utilizatori. Postarea este dedicată serbării pe 17 iulie a celor 587 de ani de la prima atestare a toponimului Chișinău. Au mai prezentat interes pentru utilizatorii blogului și postările: *Maria Bieșu: o viață pe scenă – 235 vizualizări; Seminarul Teologic din Chișinău. Rolul primei școli din Basarabia în promovarea limbii române – 175 vizualizări; Veaceslav Ignatenco. Bisericile din Chișinău – 174 vizualizări etc.*

Cea mai populară postare, de la crearea blogului, este articolul *Istoria Chișinăului, epoca modernă* cu **19 280 de vizualizări** și 14 comentarii.

Rețeaua socială Facebook a generat trafic către blogul *Chișinău, orașul meu* cu 12 778 vizualizări pentru că această resursă vizualizează instant postările distribuite de pe blog, aici se observă reacțiile utilizatorilor la cele mai interesante postări.

Statisticile arată că numărul ridicat de vizualizări, venite de pe motoarele de căutare, **rezultă din cuvinte-cheie de tip** long-tail. Așadar, datorită numărului mare de postări, pagini, blogul devine relevant pentru utilizatori care caută informații extrem de specifice.

În anul 2023 a fost adăugat un indicator nou de colectare a datelor statistice de pe blog – **Documente descărcate**, care demonstrează utilitatea și interesul utilizatorilor față de conținutul de pe blog. Pe blog au fost publicate materialele despre expoziția-poster *Chișinăul delicios* – *delicios.pdf* – descărcat de 83 ori; testele, tombola și jocurile online create de Secție: *50-intrebari-test-chisinau.docx* – 11 descărcări; *ghiciti-raspunsul-corect.-tombola.docx* – 6 descărcări.

În concluzie, Blogul Secției „Memoria Chișinăului” – „Chișinău, orașul meu”, oferă acces la diverse subiecte și domenii, permițând cititorilor să descopere informații noi despre oraș și locuitorii săi. Prin furnizarea conținutului informativ, contribuim la valorificarea cunoștințelor chișinăuienilor despre oraș.

Facebook – Secția „Memoria Chișinăului” (<https://www.facebook.com/MemoriaChisinaului>)

Având în vedere creșterea vertiginoasă a utilizării rețelelor de socializare în scop de informare și recreere, Secția „Memoria Chișinăului” a acordat o atenție deosebită promovării pe pagina Facebook, ridicând vizibilitatea activității Bibliotecii Municipale la un nou nivel.

Postările SMC de pe pagina de Facebook reprezintă unul din cele mai semnificative rezultate în activitatea secției din acest an și cea mai productivă și apreciată din anul înregistrării pe această rețea de socializare (din 2011).

Promovarea și valorificarea activității Secției „Memoria Chișinăului” a crescut considerabil, oferind un conținut care a fost apreciat mai mult decât în anii precedenți.

Astfel, au fost inițiate forme noi de promovare a imaginii Chișinăului și a produselor BM, create rubrici noi: *Chișinău azi*. File din calendar (365 postări), *Știați că...* (22 postări), *FotoTur: Chișinăul prin obiectiv* (29 postări), *Redescoperim memoriile Chișinăului* (10 postări), *Răsfoind albume vechi, Să deschidem cărțile...*, *Cărți noi în „Colecția Chișinău”*, *Pe strada Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, Chișinăul autumnal, Arbori și arbuști rari ai Chișinăului* etc.

Un mare interes și atracție pentru noii următori ai paginii SMC a fost identificarea conținuturilor legate de Chișinăul anilor 60-80, sec. XX: fotografiile ale orașului din albume, ale personalităților (cântăreți, artiști, scriitori), din colecția Secției.

Creșterea impactului, următorilor și aprecierilor paginii Secției „Memoria Chișinăului” pe Facebook în 2023 se datorează și distribuirii postărilor noastre în diverse grupuri (în afară de grupurile BM), care promovează imaginea capitalei: *Chișinăul vechi, Chișinău – orașul meu, Cultura promovării imaginii orașelor din Republica Moldova, Наш Кишинев=Chișinăul Nostru, Chișinău – Inima Moldovei, Старый Кишинев, Кишинев и кишиневцы, Мой Кишинев, Кишинев – культурное общение Prietenii Revistei Natura, Un oraș curat – Чистый город.*

Analizând numărul de *urmăritori*, acesta a crescut considerabil (74%) comparativ cu statistica anilor anteriori. SMC se bucură de un total de **2 582** (în 2022 – **1 912**) de urmăritori pentru anul 2023, cu **670** mai mulți decât anul trecut și aproape de cinci ori mai mult decât în 2019. 50% sunt locuitorii ale Chișinăului, ceilalți din România, Marea Britanie, Rusia.

Prezentăm **topul celor 5 postări cu cel mai mare impact**. Menționăm că majoritatea sunt postări din noile rubrici lansate în anul 2023:

1. *În data de 17 iulie sărbătorim prima atestare documentară a toponimului Chișinău* – 28 732 afișări;
2. *10 fapte interesante despre Hotelul „Cosmos”* – 12 284 afișări;
3. *Acum 105 ani, Unirea Basarabiei cu România* (Rubrica: „Redescoperim memoriile Chișinăului”) – 9 281 afișări;
4. *Nouă rundă de curiozități despre străzile Chișinăului...* – 8 967 afișări;
5. *Chișinăul și chișinăuienii în viața de zi cu zi încep. sec. XIX prezentată în câteva cărți poștale tipărite de către Agenția de Contracte A.S. Suvorin și Co* (Rubrica: „Redescoperim memoriile Chișinăului”) – 7 697 afișări.

Instagram – memoria_chisinaului (https://www.instagram.com/memoria_chisinaului/)

În anul de referință a fost restabilită pagina de Instagram a Secției „Memoria Chișinăului”, reușind pe parcursul anului să atragem 95 de urmăritori noi. Total – **126** urmăritori (2022 – 31 urmăritori).

Pe pagina SMC de Instagram au fost postate periodic sondaje, informații utile, activitățile cotidiene ce reprezintă specificul lucrului unui bibliograf, diferite rubrici, jocuri, imagini și videoclipuri tematice cu referire la orașul Chișinău; prezentări de cărți noi.

Bibliotecarii SMC au participat în premieră la Concursul fotografic **Wiki Loves Monuments / Moldova, ediția a III-a** (septembrie 2023), organizat de un grup de voluntari de la Wikipedia română. Au fost expediate 10 fotografii care reprezintă monumentele Chișinăului. Evenimentul de finalizare a concursului a fost organizat la Biblioteca Centrală, iar colaboratorii SMC au contribuit la organizarea expoziției celor mai bune fotografii ale câștigătorilor.

În concluzie, putem menționa că indicatorii statistici ai rețelelor sociale ale secției au crescut în 2023 în comparație cu anul 2022, marcând o evoluție pozitivă a prezenței noastre online. Este important să continuăm să promovăm informații interesante și utile despre orașul Chișinău și chișinăuieni pentru următorii Secției „Memoria Chișinăului”.

Concluzie: activitatea desfășurată pe parcursul anului prezintă Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” drept o instituție viabilă, rezilientă și capabilă de a se ajusta circumstanțelor create și necesităților utilizatorilor. S-a mizat pe cel mai important factor care poate să influențeze benefic asupra transformării bibliotecii – inovația. Prin oferirea serviciilor moderne biblioteca își va păstra rolul de promotor al schimbării de ordin cultural, educațional, economic și social. În acest sens, dinamica evoluției serviciilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” reprezintă un indicator al excelenței instituției în calitate de centru axat pe inovare, creativitate, schimbare, modernizare, regândire și implementare a multiplelor servicii orientate spre dezvoltarea comunității chișinăuiene.

ÎNTÂLNIRI CU SCRITORII

ACTIVITATEA EXPOZIȚIONALĂ

PROMOVAREA PATRIMONIULUI LOCAL – CHIȘINĂU

UTILIZAREA BIBLIOTECII

UTILIZATORI

Pentru a face față tuturor provocărilor dictate de transformările evolutive care au loc în societate și a răspunde la imperativul timpului de reziliență comunitară, pentru anul 2023 BM și-a luat prioritatea *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” fortifică reziliența digitală, culturală, socială în comunitate*. Prin activitatea desfășurată, bibliotecarii BM au demonstrat că sunt capabili să se adapteze la situații dificile, cultivând o gândire optimistă în situații de criză.

De aceea, chișinăuienii au apelat cu încredere la serviciile bibliotecii, au împrumutat cărți, au căutat informații, au cercetat, au învățat cum să utilizeze tehnologiile, și-au dezvoltat diverse abilități și competențe.

Anul 2023 a fost un an prolific, cu servicii, programe și proiecte locale, naționale și internaționale, în concordanță cu misiunea și funcțiile BM, la care a participat în calitate de inițiator sau ca partener. Menționăm faptul că Filiala „Mihail Ciachir” a fost deschisă pentru public doar două luni (ianuarie și februarie), din luna martie fiind închisă pentru reparații capitale.

De diversitatea ofertei de servicii au beneficiat **123 186** de **utilizatori activi**, ceea ce constituie **18,6%** din populația Chișinăului sau 41,1% din utilizatorii care dețin card de acces la BM (299 722). 83 004 (67,4%) din numărul total de utilizatori activi (123 186), sunt utilizatori cu vârsta **sub 16 ani**.

Sistemul informațional de bibliotecă al BM (SIB), oferă posibilitatea de a monitoriza numărul total de utilizatori ai bibliotecii. Astfel, pe parcursul anilor 2006-2023, **299 722** dintre chișinăuieni au obținut cardul de acces la BM „B.P. Hasdeu”, ceea ce constituie 45,2% din numărul total al populației, stabilit prin Recensământului din 2014 (662 836 persoane).

UTILIZATORI NOI

În anul de referință, **17 122** de chișinăuieni au devenit **utilizatori noi** ai BM, primind cardul gratuit și unic de acces la colecțiile și serviciile instituției, cu 1 491 utilizatori noi mai mult decât în anul 2022.

Campania „Fii deștept! la un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”, desfășurată în luna septembrie, deja al patrulea an consecutiv, pentru a promova biblioteca și serviciile ei și a motiva cât mai muți chișinăuieni să vină la bibliotecă, a adus la BM un număr record de utilizatori noi – 6 542 persoane, cu 2 747 mai mult decât în anul precedent (în 2022 – 4 626; în 2021 – 3 795; în 2020 – 2 734 utilizatori noi).

Programul „Provocarea verii”, care a devenit unul foarte popular și apreciat în comunitatea chișinăuiană în perioada estivală, organizat al cincilea an consecutiv, a sporit numărul utilizatorilor noi cu 422 persoane (cu 124 utilizatori mai mult comparativ cu ediția anului precedent: în 2022 – 298 utilizatori noi).

Implicarea civică a BM prin proiecte și serviciile oferite persoanelor refugiate din Ucraina (mame și copii) a atras 700 utilizatori noi, cetățeni ucraineni, care au primit card gratuit de acces la bibliotecă.

La fel, implicarea în cadrul Programul guvernamental „Ajutor la contor” (program de compensații pentru reducerea vulnerabilității energetice), a motivat aproximativ 1 000 de persoane să devină utilizatori ai bibliotecii.

Ca urmare a vizitelor colective, evenimentelor culturale și serviciilor organizate, au fost înregistrați peste 4 000 de utilizatori noi.

Ce mai mulți dintre utilizatorii noi – 59,7% o constituie elevii, urmați de preșcolarii (14%) și intelectuali (7,2%) ca urmare directă a Campaniei „Fii deștept! la un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”.

Numărul cel mai mare de utilizatori noi a fost înregistrat în filialele: Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – 1 780, „Târgu Mureș” – 1 317, „Transilvania” – 1 296, „Ștefan cel Mare și Sfânt” – 1 277, Biblioteca Centrală – 1 125 și „Liviu Rebreanu” – 1 052. Din numărul total de utilizatori noi, 112 persoane s-au înregistrat online prin intermediul paginii web a BM (accesând butonul – *Înregistrare online*).

Configurația **utilizatorilor noi**, conform criteriilor de vârstă și statut socio-profesional, este reflectată în tabelul următor:

2023	Utilizatori noi		Până la 16 ani	17-34 ani	35-64 ani	Peste 65 ani
	Statut social/vârstă					
	17 122	100%	11 537	2 647	2 291	647
Preșcolari	2 382	14%	2382	-	-	-
Elevi	10 221	59,7%	9155	10 66	-	-
Studenți	728	4,3%	-	728	-	-
Intelectuali	1 228	7,2%	-	301	905	22
Muncitori	631	3,7%	-	179	440	12
Șomeri	306	1,8%	-	116	185	5
Pensionari	751	4,3%	-		163	588
Alte categorii	875	5%	-	257	598	20

În medie, în anul de referință, per întreaga rețea de biblioteci BM, au fost înregistrați 1 426 utilizatori noi per lună (1 303 în 2022, 976 în 2021, 856 în 2020 și 898 în 2019), per filială au fost înregistrați 634 utilizatori noi (579 în 2022, 434 în 2021, 313 în 2020 și 399 în 2019). Zilnic la BM s-au înregistrat **57,6** utilizatori noi (52,6 în 2022, 41,4 în 2021, 37 în 2020 și 37,5 în 2019) – 2,1 per zi per filială (2 în 2022, 1,5 în 2021, 1,4 în 2020 și 2019).

UTILIZATORI ACTIVI

ANUL	2022	2023
Utilizatori activi	123 104	123 186
Utilizatori sub 16 ani	64 014	83 004
Utilizatori noi	15 631	17 122

Comparativ cu anul 2022, numărul utilizatorilor activi a crescut cu 82 (0,07%) persoane – creștere nesemnificativă și din cauza faptului că Filiala „Mihail Ciachir” a fost deschisă pentru public doar două luni (ianuarie și februarie), din luna martie fiind închisă pentru reparații capitale; iar numărul utilizatorilor noi – cu 1 491 persoane (9,5%).

Structura utilizatorului activ după statutul ocupațional

ANUL / CATEGORIA	2022	2023
Utilizatori activi	123 104	123 186 ↑
Intelectuali	16 865 (13,7%)	12 375 (10%)
Muncitori	5 293 (4,3%)	4 468 (3,6%)
Studenti	8 002 (6,5%)	5 396 (4,4%)
Elevi	64 014 (52%)	71 687 (58,2%) ↑
Preșcolari	8 617 (7%)	15 (12,6%) ↑
Pensionari	9 233 (7,5%)	5 403 (4,4%)
Șomeri	4 555 (3,7%)	2 129 (1,7%)
Alte categorii	6 525 (5,3%)	6 245 (5,1%)

În structura utilizatorului activ conform statutului ocupațional, cea mai mare pondere, de 71 687 persoane (58,2%) o au **elevii** din învățământul școlar, gimnazial, liceal și profesional tehnic de vârstă 7-19 ani. Atestăm o creștere considerabilă de la an la an a numărului de elevi: cu 7 673 utilizatori activi mai mult comparativ cu anul 2022 (2022 – 64 014), cu 21 210 mai mult decât în 2022 decât în 2021 (2021 – 42 804). La creșterea numărului de utilizatori din această categorie a contribuit oferta de servicii și programe, dar și desfășurarea Campaniei „Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”, prin intermediul căreia au fost intens promovate serviciile bibliotecii în cadrul instituțiilor de învățământ, ca impact fiind înregistrați 6 542 utilizatori noi, dintre care 4 600 elevi. Dar este și o situație firească, dat fiind faptul că, potrivit datelor prezentate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, pe parcursul ultimilor 5 ani numărul elevilor în învățământul liceal a înregistrat o evoluție ascendentă de aproximativ 8%.

Categoria **elevi** este urmată numeric de categoria **preșcolari**, care constituie 15 483 (12,6%) persoane din numărul utilizatorilor activi: în creștere cu 6 866 copii comparativ cu anul 2022 (8 617), fapt

condiționat în mare măsură de programele și serviciile (inclusiv extramuros) dedicate acestei categorii de utilizatori, dar și Campaniei „Fii deștept! la un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”, în urma căreia au fost înregistrați 1 303 copii preșcolari.

Intelectualii constituie 12 375 (10%) din numărul utilizatorilor activi, deși înregistrează o scădere de 4 490 persoane comparativ cu anul 2022 (16 865). Această categorie de utilizatori este preocupată, în special, de formarea și perfecționarea profesională. Informația solicitată a devenit mult mai accesibilă prin crearea și dezvoltarea arhivelor electronice, a repozitoriilor instituționale, fapt ce a diminuat necesitatea de a veni fizic la bibliotecă. În incinta bibliotecii intelectualii vin pentru a participa la diverse evenimente culturale: lansări de carte, întâlniri cu personalități, lecții publice etc., desfășurate, preponderent, în filialele Biblioteca Centrală, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, „Mihail Lomonosov”, „Ițic Mangher”, Biblioteca publică de drept, „Ovidius”, „Transilvania”, „Onisifor Ghibu”. În aceste filiale se atestă și numărul cel mai mare de utilizatori din această categorie.

Migrația tinerilor care pleacă la studii superioare peste hotare se răsfrânge nu doar asupra instituțiilor de învățământ superioare din țară, dar și asupra bibliotecilor publice, numărul studenților care vin la BM fiind în descreștere de la an la an. Categoria **studenți** constituie 5 396 (4,4%) utilizatori, în descreștere cu 2 606 persoane comparativ cu anul precedent (în 2022 – 8 002). Diminuarea acestei categorii de utilizatori este influențată în mare parte și de accesibilitatea informației în mediul online: documente, baze de date, repozitoriile electronice ale instituțiilor superioare de învățământ din țară, dar și din întreaga lume. Conform datelor prezentate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, la începutul anului de studii 2023/24, în învățământul superior numărul de studenți este în descreștere față de anul de studii precedent.

O descreștere nesemnificativă, în raport cu anul 2023, înregistrează și numărul utilizatorilor din **alte categorii** – 6 254 (5,1%) – cu 280 persoane (2022 – 6 525), **muncitori** – 4 468 (3,6%) – cu 825 persoane (2022 – 5 293). Categoria **someri** care constituie 2 129 (1,7%) de utilizatori este în descreștere cu 2 426 persoane (2022 – 4 555). Aceste categorii, fiind afectate de crizele din țară, sunt nevoite să plece la muncă peste hotare.

Categoria **pensionari**, în anul de referință, constituie 5 403 (4,4%) utilizatori și a înregistrat o descreștere semnificativă cu 3 830 persoane (2022 – 9 233). În 2022 categoria pensionari a înregistrat o

creștere de 4 632 persoane ca urmare a implicării bibliotecii în programul guvernamental „Ajutor la contor”, majoritatea din ei nu au mai revenit la bibliotecă în anul curent.

Structura utilizatorilor activi după vârstă

ANUL / CATEGORIA	2022	2023
Utilizatori activi	123 104	123 186
până la 16 ani	64 014 (52%)	83 004 (67,4%) ↑
17-34 ani	17 416 (14%)	18 922 (15,3%) ↑
35-64 ani	32 441 (26,4%)	16 605 (13,5%)
Peste 65 ani	9 233 (7,5%)	4 655 (3,8%)

În structura pe grupe de vârstă a utilizatorilor, cea mai mare pondere, și în acest an, revine utilizatorilor cu vârsta de **până la 16 ani**, care constituie 67,4% (83 004) din numărul total de utilizatori activi. În ultimii trei ani, această categorie a înregistrat o creștere semnificativă: în 2023 a crescut cu 18 990 persoane. În anul 2022 categoria copii până la 16 ani a constituit 52% (64 014), iar în anul 2021 – 31,2% (35 705) utilizatori. Așadar, comparativ cu 2021, numărul utilizatorilor copii s-a dublat. Aceasta se explică și prin faptul că aproximativ 60% din serviciile și programele desfășurate la BM sunt orientate spre copii: preșcolari și elevi. La fel, copiii sunt cei care beneficiază în mare măsură de rețeaua WiFi. Tot aici se regăsesc și copiii refugiați din Ucraina, pentru care BM organizează diverse evenimente. Organizarea Campaniei „Fii deștept! la un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”, care în acest an a fost desfășurată în parteneriat cu bibliotecile din instituțiile de învățământ (școli, gimnazii, licee), a atras la BM 6 542 utilizatori noi, din care 5 903 preșcolari și elevi.

Categoria utilizatorilor cu vârsta de **17-34 ani** – 18 922 (15,3%) – este în creștere față de anul precedent cu 1 506 utilizatori (în 2022 – 17 416), fiind reprezentată aproape în egală măsură de studenți (5 396) și elevi (4 166), urmași de intelectuali (3 053), muncitori, șomeri și alte categorii.

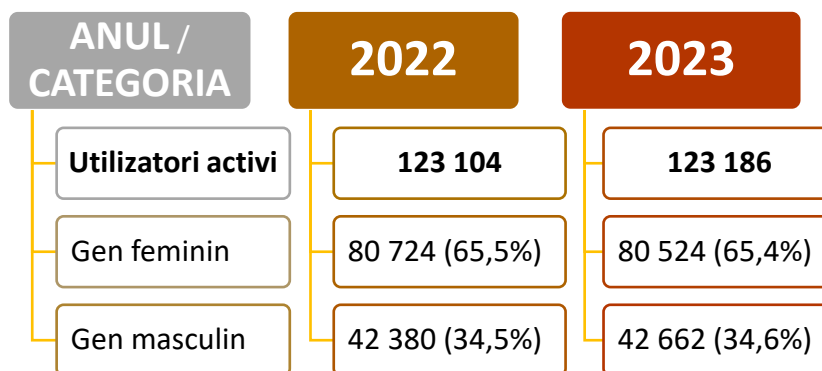
Utilizatorii cu vârsta între **35-64 de ani** – 16 605 (13,5%) este în descreștere considerabilă – cu 15 836 persoane, comparativ cu anul precedent (2022 – 32 441), condiționată, în primul rând, de scăderea numărului de studenți. Ponderea acestei categorii de vârstă revine intelectualilor – mai mult de jumătate

(9 120), care vin la bibliotecă pentru activitatea de cercetare și participarea la evenimente de anvergură precum lansări de carte, întâlniri cu personalități din diverse domenii, urmași de muncitori (2 116), șomeri, pensionari și alte categorii.

Utilizatorilor cu vârsta de **peste 65 de ani** le corespunde categoria pensionari, care constituie 5 403 persoane, dintre care 4 230 cu vârsta de peste 65 de ani.

2023	Utilizatori activi		Până la 16 ani	17-34 ani	35-64 ani	Peste 65 ani
Statut social/vârstă	123 186	100%	83 004	18 922	16 605	4 655
Preșcolari	15 483	12,6%	15 483	-	-	-
Elevi	71 687	58,2%	67 521	4 166	-	-
Studenti	5 396	4,4%	-	5 396	-	-
Intelectuali	12 375	10%	-	3 053	9 120	202
Muncitori	4 468	3,6%	-	2 287	2 116	65
Șomeri	2 129	1,7%	-	907	1 187	35
Pensionari	5 403	4,4%	-	-	1 173	4 230
Alte categorii	6 245	5,1%	-	3 113	3 009	123

Structura utilizatorului activ pe sexe

Distribuția pe sexe a utilizatorilor BM relevă o preponderență a femeilor de 65,4%, în raport cu 34,6% a utilizatorilor de genul masculin, la fel ca și în anii precedenți. Este un fapt real, confirmat și de datele prezentate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova care confirmă predominanța femeilor în rândul populației – 52,3% față de bărbați – 47,7%.

În baza structurii utilizatorului activ al BM, concluzionăm că utilizatorul BM în anul 2022 este foarte tânăr (67,4% până la 16 ani) și, aproximativ egal, tineri și adulți: 17-34 ani – 15,3%, respectiv 13,5% – 36-54 ani.

Migrația la studii și muncă în afara țării a condiționat direct diminuarea numărului de utilizatori ai bibliotecii din această categorie. Este un fapt îngrijorător, dar biblioteca va continua să ofere servicii importante și necesare pentru toată comunitatea chișinăuiană.

INTRĂRI DIRECTE LA BM

În anul 2023, Biblioteca Municipală a fost deschisă pentru public 297 din 365 de zile și a funcționat pentru locuitorii municipiului 79 924 ore, în medie 1 431 ore pe săptămână, 53 de ore per filială.

În această perioadă, cei 123 186 de utilizatori activi ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, dintre care 83 004 copii sub 16 ani, au vizitat biblioteca de **1 033 846** ori (cu 124 982 mai mult decât în anul precedent: în 2022 – 908 864), respectiv utilizatorii sub 16 ani – 537 813 vizite (cu 63 866 mai mult decât în anul anterior: în 2022 – 473 947 vizite).

ANUL / CATEGORIA	2022	2023
Utilizatori activi	123 104	123 186
Intrări directe	908 864	1 033 846
Din care copii (până la 16 ani)	473 947	537 813

Un accent deosebit în anul de referință a fost pus pe dezvoltarea programelor și serviciilor educaționale. Ca urmare, 219 845 (21,3%) din numărul total de intrări (1 033 846) se atribuie participării la evenimente dintre care 138 533 (13,4%) participări la evenimente culturale, științifice, de socializare etc., iar 81 312 (7,8%) – la evenimentele de instruire nonformală a utilizatorilor.

Organizarea **vizitelor colective** este o metodă eficientă de promovare a serviciilor și programelor bibliotecii. În anul curent în filialele BM au fost organizate 992 vizite colective (868 în 2022) vizite colective la care au participat 26 246 persoane (2,5% din numărul total de intrări) (23 016 în 2022), cu 124 vizite colective și cu 9 140 intrări mai mult comparativ cu anul precedent.

94 840 (9,2%) din numărul total de intrări la BM au fost efectuate și pentru a utiliza Internetul și Zonele WIFI, fie pe computerele și tabletele aflate în dotarea bibliotecii, precum și pe dispozitivele personale.

Un factor semnificativ a fost implicarea BM în servicii și proiecte desfășurate în ajutor refugiaților din Ucraina prin organizarea evenimentelor educaționale, de socializare, de consiliere psihologică etc. Pe parcursul anului, aproximativ 2 000 de refugiați au vizitat biblioteca de 59 356 ori, ceea ce constituie 5,7% din numărul total de vizite.

15 821 (1,7%) intrări din numărul total au fost efectuate în urma implicării BM în Programul guvernamental „Ajutor la contor”, pe parcursul lunilor noiembrie-decembrie, în vederea înregistrării unor categorii de chișinăuieni în Sistemul Informațional „Vulnerabilitatea energetică” pe platforma online compensatii.gov.md pentru compensarea cheltuielilor la consumul de energie.

Cartea rămâne a fi punctul cel mai atractiv al bibliotecii, cum e și firesc, astfel, 67% din numărul total de intrări au fost efectuate în exclusivitate pentru împrumutul și consultarea documentelor.

Cel mai mare număr de intrări se atestă în filialele: CAIME (97 044), „Ițic Mangher” (83 595), „Transilvania” (82 761), „Târgoviște” (61 119), „Liviu Rebreanu” (49 727), „Târgu Mureș” (46 245) și Biblioteca Centrală (45 418). Numărul mare de servicii oferite de aceste filiale atrag chișinăuienii să le viziteze mai des. Lunile noiembrie (98 297), iunie (98 217), Iulie (96 146) și septembrie (91 169) au fost cele mai aglomerate, cu cele mai multe intrări, ceea ce corespunde programelor de vară, începerii anului nou școlar, dar și conferințelor de totalizare ale programelor BM, desfășurate în aceste perioade.

Datele statistice menționate mai sus au la bază numărul de persoane care au intrat fizic în bibliotecă, cu excepția celor care utilizează de la distanță serviciile bibliotecii. Fiecare din cei **123 186** utilizatori activi au venit la BM, în medie, de **8,4** (7,4 ori în 2022, 6 ori în 2021).

Utilizarea de la distanță a bibliotecii în mediul virtual a înregistrat **784 102 vizite virtuale**: 31 091 vizite pe pagina web a BM (www.hasdeu.md) și 753 011 vizite pe cele 39 de bloguri ale filialelor, numărul vizitelor virtuale fiind în creștere comparativ cu anii precedenți (în 2022 – 697 985 vizite, în 2021 – 688 772). Analiza detaliată este reflectată în compartimentul *Promovarea online. Instrumente de comunicare instituționale*.

Raportându-ne la cele 297 zile lucrătoare din anul 2023, numărul înregistrat al intrărilor directe la bibliotecă indică o **frecvență medie zilnică de 3 481 intrări** (3 060 în 2022), iar numărul vizitelor la distanță (pagina web și bloguri) indică o **frecvență medie zilnică de 2 148 vizite virtuale** (1 912 în 2022), raportat la 365 de zile ale anului, colecția digitală și conținutul creat fiind disponibile 24/24. Amintim că Filiala

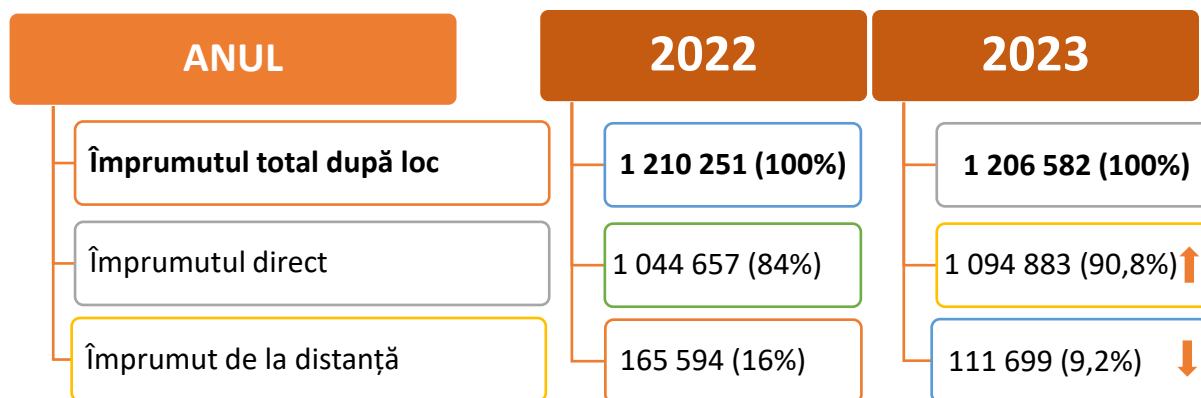
„Mihail Ciachir” a fost deschisă pentru public doar două luni (ianuarie și februarie), din luna martie fiind închisă pentru reparații capitale.

În concluzie, chișinăuienii au efectuat **1 817 948** (în 2022 – 1 606 849, în 2021 – 1 379 477) **vizite total** la bibliotecă, dintre care **57%** (1 033 846) – **intrări directe** și **43%** (784 102) – **vizite virtuale**, în creștere comparativ cu anii precedenți. În medie, fiecare din cei 123 104 utilizatori activi au frecventat biblioteca de 8,4 ori, iar filialele BM au înregistrat 3 481 de intrări directe per zi.

UTILIZAREA RESURSELOR INFODOCUMENTARE

În 2023, colecția de resurse infodocumentare a BM „B.P. Hasdeu” a fost consultată și împrumutată, **direct și de la distanță, în format tipărit și electronic, de 1 206 582 ori** (în 2022 – 1 210 251). Din numărul total de împrumuturi, **90,8% – 1 094 883 – revine împrumutului direct** (în 2022 – 1 044 657) și **9,2% – 111 699 – revine împrumutului electronic de la distanță** (în 2022 – 165 594). Constatăm o scădere a numărului total de documente împrumutate, comparativ cu anul precedent, și anume la împrumutul electronic de la distanță (motivul fiind lipsa abonării la baze de date), pe când împrumutul direct al documentelor a înregistrat o creștere de 4,6%.

Împrumutul total după locul de împrumut

Împrumutul electronic de la distanță

Una din prioritățile anului 2023, ca și în ultimii doi ani, a fost generarea conținutului digital – dezvoltarea colecției digitale a BM, disponibilă online 24/24 ore. Documentele electronice pot fi consultate și descărcate de la distanță de către utilizatorii și nonutilizatorii BM, de chișinăuieni sau de persoane din orice colț al lumii. Ele pot fi accesate direct în *Biblioteca Digitală a BM* (opac.hasdeu.md), sau pe pagina web a BM (www.hasdeu.md) – la rubrica **Colecție**: Repozitoriul instituțional al BM HAPes, Biblioteca digitală a BM, Baze de date, la rubrica **Online**: Bloguri, Podcasturi, la rubrica **Profesional**: Ediții profesionale

– BiblioPolis: revistă de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură a BM „B.P. Hasdeu”. De asemenea, documentele electronice pot fi descărcate de pe contul de SlideShare al BM sau solicitate prin intermediul Serviciului *Scanează și livrează* (livrări documente prin e-mail) oferit de filialele BM.

În anul 2023, documentele din colecția electronică a BM au fost împrumutate de **111 699** ori: 18 711 descărcări de pe *HAPES*; 18 311 – de pe site (www.hasdeu.md); 7 296 – din *BiblioPolis*; 225 – de pe *SlideShare*; 60 093 – de pe *Bloguri*; 1 270 – *podcasturi*; 4 461 *documente livrate prin e-mail* (facilitatea *scanează și livrează*) și 1 332 consultări din colecția *Biblioteca Digitală a BM*.

Facilitatea scanează și livrează

Facilitatea *Scanează și livrează* pusă la dispoziția utilizatorilor de 8 filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a permis livrarea solicitărilor prin e-mail, în total: **4 461 de documente / 6 055 de pagini** scanate. Printre tipurile de documente scanate se regăsesc **articolele**: *Studii culturale*, ediția 2019, 2020, 2021, 2022; *Contribuim la fenomenul dezvoltarea comunitară*; *Resurse electronice la Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”*: *proiectul „Chișinăul muzical”*; *Nelly Cozaru – artista care sparge tiparele*; **muzică tipărită**: *Culoarea primăverii*; *Soare de toamnă*, Zlata Tcaci; *Violeta Tîpa*; *„100 de ani ai lui Ion Popescu-Gopo etc.*; **opere integrale**: *Maria Saka-Răcilă* de Constantin Spînu; **fragmente de opere**: *Neamul Cain* de Dumitru Matcovschi; *Andrieș* de Emilian Bucov; *Moldova mea* de Vladimir Beșleagă; *Ciobănilă* de Vasile Voiculescu ș.a.).

Comparativ cu anul 2022 (165 594 documente), împrumutul documentelor electronice la distanță este în descreștere cu 32,5% (53 895 documente), cauza fiind lipsa abonării, în anul curent, la baze de date care reprezintă un suport important pentru studiu și cercetare.

Împrumutul direct după tipul de documente

În 2023 au fost împrumutate, în sălile de lectură și la domiciliu, **1 094 883** (în 2022 – 1 044 657; în 2021 – 939 773) unități pe diferit suport, din care 43,4% (474 643) îl constituie împrumutul oferit copiilor, media fiind de 8,9 documente per utilizator activ.

Rata de circulație a colecției este 0,9 (în 2022 – 0,9; în 2021 – 0,8). Potrivit indicatorilor statistici, constatăm o ușoară creștere a numărului de documente împrumutate cu 4,6% (50 226 documente) comparativ cu anul 2022.

ANUL	2022	2023
Împrumut direct după tipul de documente	1 044 657 (100%)	1 094 883 (100%)
Cărți	875 321 (84%)	952 956 (87%)
Cărți electronice (e-bookuri)	77 700 (7,4%)	81 900 (7,5%)
Documente de muzică tipărită	6 002 (0,5%)	5 854 (0,5%)
Multimedia (AV; CD; CD-ROM; DVD)	2 087 (0,2%)	2 388 (0,2%)
Alte (artefacte, jocuri de societate, hărți, timbre ș.a.)	7 377 (0,7%)	8 629 (0,8%)
Publicații seriale	76 179 (7,2%)	43 156 (4%)

Din numărul total de împrumuturi **directe** 87% (952 956) revine **cărților**, din care 87% (952 956) în format tipărit și 7,5% (81 900) în format digital, disponibile pe e-readere; 0,5% (5 854) – documentelor de muzică tipărită; 0,2% (2 388) – documentelor multimedia (AV; CD; CD-ROM; DVD); 0,8% (8 629) – altor documente (artefacte, jocuri de societate, hărți, timbre) și 4% (43 156) revine publicațiilor seriale.

Portofoliul **e-bookurilor**, disponibile pe cele 8 e-readere *PocketBook Basic Touch* în șapte filiale: „Nicolae Titulescu”, „Ovidius”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Târgoviște”, „Târgu Mureș”, „Transilvania” și Biblioteca Centrală, au un conținut divers de cărți din domeniul beletristicii în format digital accesibil în limbile: română, rusă, engleză, germană, italiană, franceză, spaniolă și ucraineană. Ele pot fi utilizate în sălile de lectură sau împrumutate la domiciliu din incinta bibliotecilor. În anul curent, numărul de împrumuturi a fost în nesemnificativă creștere – cu 0,1%: de la 7,4% la 7,5%. Cel mai mare număr de împrumuturi este înregistrat la Filiala „Târgoviște” – 30 100 de documente împrumutate (dispozitivul fiind împrumutat de 43 de ori), urmat de Filiala „Transilvania” cu 16 800 de împrumuturi (dispozitivul – de 24 ori).

Categoria **alte documente** reprezintă diferite colecții din care fac parte documente de tipul *artefacte*: filatelie, tablouri, monede, jocuri, hărți etc, dar și jocurile de societate. În anul 2023 împrumutul lor a

crescut cu 0,1%: de la 0,7% la 0,8%. De popularitate se bucură jocurile de societate, în special în cadrul Programului „Provocarea verii”. Documentele din această categorie au fost cele mai solicitate în filialele: „Transilvania” (3 761), „Târgu Mureș” (1 450) și „Liviu Rebreanu” (920), care oferă servicii de divertisment în baza jocurilor de societate: „JocoTeca” (Filiala „Transilvania”), „Ora de joc” (Filiala „Târgu Mureș”), „Jocuri de societate” (Filiala „Târgoviște”), „Jocuri de socializare pentru mic și mare” (Filiala „Adam Mickiewicz”). Printre cele mai solicitate jocuri de societate se numără: *Catan*, *The Boss*, *Monopoly*, *Nume de cod*, *Uno Spin*, *Love Letter*, *Ligretto*, *DiXit Odyssey*, *Copie sau original* ș.a.

Categoria **documente de muzică tipărită**, al cărui conținut principal îl constituie reprezentarea muzicii în general sub formă de note, reprezintă, la fel ca și în anul precedent – 0,5% din numărul total de împrumuturi. Cea mai mare colecție este deținută de Filiala de Arte „Tudor Arghezi”, de aici și cel mai mare număr de împrumuturi – 3 804 documente, urmată de CAIME – cu 324 de împrumuturi de documente de muzică tipărită pe versurile marelui Mihai Eminescu.

Colecția multimedia a BM este disponibilă în filiale pe diferite suporturi: AV; CD, CD-ROM, DVD. O mare parte din ele sunt discuri de vinil și casete audiovideo. Cu toate că multe din ele sunt uzate, iar majoritatea calculatoarelor de generație nouă nu sunt dotate cu tehnologiile de lectură a CD-urilor, cauză care a diminuat achiziționarea acestor tip de documente, împrumutul lor este la același nivel cu anul 2021 – 0,2% din numărul total de împrumuturi.

Împrumutul **publicațiilor seriale** este unicul indicator care a înregistrat o diminuare semnificativă – cu 33 023 împrumuturi mai puțin comparativ cu anul precedent: de la 76 179 împrumuturi la 43 156 (4% din numărul total de împrumuturi). Această se explică prin lipsa abonării la edițiile periodice în anul curent. Utilizatorii au putut împrumuta doar edițiile periodice din anii precedenți, în special revistele. 82,3% din publicațiile seriale au fost consultate pe loc și 17,7% împrumutate la domiciliu. Din numărul total de împrumuturi ale publicațiilor seriale, 59% (25 414) sunt în limba română și 41% în alte limbi; 18% (7 684) revin copiilor. Cel mai mare număr de împrumuturi – 24,3% (10 480) din numărul total se atestă la Biblioteca publică de drept, datorită colecției de publicații periodice specializate în domeniul dreptului deținute de BPD. Cele mai solicitate publicații au fost publicațiile (redare în ordine descrescătoare): *Revista Națională de Drept*, *Legea. Eu și viața*, *Dreptul*, *Revista Institutului Național al Justiției*, *Administrarea publică*, *Intellectus*, *Monitorul oficial al Republicii Moldova*, *Dreptul muncii și Jurnalul Juridic Național*. Un număr mai mare de împrumuturi mai atestăm în filialele: „Mihail Lomonosov” (3 590), „Lesia

Ukrainka” (3 056) – filiale cărora le corespunde cel mai mare număr de utilizatori de vârstă a treia – pensionari – care rămân fideli presei scrise spre deosebire de generația mai tânără care citește publicațiile seriale utilizând mijloacele electronice.

Împrumutul direct după locul consultării

ANUL	2022	2023
Împrumutul direct după locul consultării	1 044 657	1 094 883
Consultare pe loc	548 605 (52,5%)	572 167 (52,3%)
Împrumut la domiciliu	496 052 (47,5%)	522 716 (47,7%)

În prezentarea comparativă pe anii 2022-2023, observăm o constantă în privința împrumutului direct după locul consultării documentelor în favoarea sălilor de lectură, cu diferența de 5%. Accesul liber la raft – 100%, asigură independență în alegerea documentelor și permite utilizatorilor să consulte un număr nelimitat de cărți, iar colecția de publicații de referință, precum și documentele cu un număr mic de exemplare nu se împrumută la domiciliu, fiind consultate doar pe loc. De aici și numărul mai mare de documente consultate în sălile de lectură decât numărul documentelor împrumutate la domiciliu. Acest indicator este și o confirmare a prezenței fizice a utilizatorilor în incinta bibliotecii. Cel mai mare număr de împrumuturi la domiciliu l-au oferit filialele: „Târgoviște” (57 573), „Transilvania” (37 290), CAIME (3 332), „Liviu Rebreanu” (33 039), „Ovidius” (31 470). Numărul mai mare de documente consultate în sălile de lectură se atestă în filialele: CAIME (81 181), BPD (62 632), „Hristo Botev” (4 4139) și „Transilvania” (4 3672).

Consultarea documentelor după limbi

ANUL	2022	2021
Consultarea documentelor după limbi	1 044 657	1 094 883
Limba română	823 138 (79%)	880 750 (80,4%)
Alte limbi	221 519 (21%)	214 133 (19,6%)

Împrumutul resurselor informaționale în limba română rămâne dominant și în acest an, cu 80,4% (880 750), așa cum este și numărul preponderent al utilizatorilor, dar și componența fondului de carte;

19,6% (214 133) din numărul total de documente împrumutate revin documentelor în alte limbi. Filialelor pentru comunitățile etnice corespunde, cum este și logic, numărul cel mai mare de documente împrumutate în alte limbi: „Ițic Mangher” (29 895), „Hristo Botev” (24 462), „Miron Costin” (20 552), „Lesia Ukrainka” (17 684), „Mihail Lomonosov” (16 467), „Adam Mickiewicz” (14 684).

Grație catalogului electronic al BM – <https://opac.hasdeu.md/> – și împrumutului automatizat al documentelor, putem afla cu ușurință care sunt cele mai împrumutate cărți la domiciliu.

Topul celor mai împrumutate 20 de cărți la BM pentru anul 2022

1. *Întâmplări cu tâlc. Despre responsabilitate. Despre iubire* de Cristina Bujur
2. *Montana* de Alexandru Popescu
3. *Patimile după lov* de Val Butnaru
4. *Baltagul* de Mihail Sadoveanu
5. *Băiatul cu pijamale în dungii* de John Boyne
6. *Tema pentru acasă* de Nicolae Dabija
7. *PAX* de Sara Pennypacker
8. *Kinderland* de Liliana Corobca
9. *Numără stelele. O poveste din Copenhaga* de Lois Lowry
10. *15 zile fără Internet* de Sophie Rigal-Goulard
11. *Isadora Moon* (serie de cărți din 8 volume) de Harriet Muncaster
12. *Eu sunt Malala* de Malala Yousafzai
13. *Minunea* de R.J. Palacio
14. *Viața lui Pi* de Yann Martel
15. *Memoriile unui motan călător* de Hiro Arikawa
16. *Fetița căreia nu-i plăcea numele său* de Elif Shafak
17. *Extraordinar* de Natalie Lloyd
18. *Pasărea albă a copilăriei mele* de Ion Druță
19. *Absolut tot* de Nicola Yoon
20. *Toporișca* de Gary Paulsen

În topul prezentat se regăsesc titluri de carte citite atât din plăcere, cât și conform curriculei școlare. Un loc aparte îl ocupă titlurile propuse spre lectură de BM în cadrul programelor și concursurilor

organizate. Pe primele trei poziții, cu cel mai mare număr de împrumuturi, se situează cărțile scriitorilor autohtoni propuse spre lectură în cadrul programului „Chișinăul citește”, cu o medie de peste 1 550 de împrumuturi per carte.

A patra poziție este ocupată de *Baltagul* de Mihail Sadoveanu, citită conform curriculei școlare, regăsindu-se în top în fiecare an.

Romanul *Tema pentru acasă* de Nicolae Dabija continuă să fie în topul preferințelor utilizatorilor deja al 13-lea an, încă de la prima ediție a cărții.

Anual literatura artistică își consolidează poziția și grație Concursului de lectură „Bătălia cărților” care prin evenimentele organizate: expoziții, dezbateri literare, discuții provoacă interesul de lectură al copiilor și tinerilor.

În acest an *Însemnările unei puștoaice* de Rachel Renee Russell și *Jurnalul unui puști* de Jeff Kinney cedează locul în Top 20 unei noi serii de cărți din opt volume disponibile în colecția BM - *Isadora Moon* de Harriet Muncaster.

La modul global, solicitările se îndreaptă spre beletristica obligatorie din programa școlară și universitară, citită de elevi și studenți, dar și către lectura din plăcere, aceasta din urmă fiind provocată de petrecerea timpului liber util și plăcut de alte categorii de populație: pensionari, persoane casnice, șomeri.

În anul 2023, a fost efectuată analiza cercetării lecturii – **Barometrul lecturii** – pentru a afla ce citesc, de ce citesc, cum și de unde își aleg cărțile pentru lectură cititorii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, realizat cu scopul de a evalua consumul de lectură al cititorilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Concluziile preliminare se pot vedea la compartimentul Evaluarea de marketing din acest raport, iar raportul final va fi publicat în Revista de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură *BiblioPolis* a BM și pe pagina web a instituției (www.hasdeu.md).

Concluzii: utilizatorii, chiar dacă profilul lor nu diferă cu mult, în fiecare an își modifică cerințele, preferințele, necesitățile de lectură, iar BM prin colecția actuală, diversă ca tip și adresă, cu acces liber la raft și, 90% integrată în catalogul electronic, oferă o gamă largă de documente pentru toate vârstele, preocupările, gusturile, pasiunile, promovată prin intermediul programelor și concursurilor de lectură, campaniilor și serviciilor oferite chișinăuienilor – fapt demonstrat și de indicatorii statistici prin intermediul celor 87% în favoarea cărții.

UTILIZAREA BIBLIOTECII

PROMOVAREA BIBLIOTECII

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” menține permanent atenția comunității, printr-o bună comunicare de promovare continuă și eficientă între bibliotecă și comunitate.

Evenimentele primordiale ale Bibliotecii Municipale beneficiază de o vie prezență în **mass-media** (emisiuni radio și TV, presa scrisă, portaluri de știri), site-ul BM și ale bibliotecilor afiliate, dar și o activă diseminare/elucidare pe rețelele de socializare, în special pe Facebook și Instagram. BM deține **147 conturi** pe diferite platforme online: site web (1), bloguri (39), Facebook (31), YouTube (29), Instagram (13 conturi), Twitter (10), SlideShare (7), Pinterest (6), Flickr (8), Issuu (3) care au **131 456 urmăritori**, cei mai mulți aflându-se pe Facebook (101 992) și YouTube (17 801).

Pe parcursul anului la BM au avut loc multe evenimente importante, iar BM a utilizat oportunitățile Internetului în ceea ce privește promovarea evenimentelor pentru a ajunge la utilizatorii săi. Facem referință la conținutul captivant precum: videoclipuri, imagini, povești etc., pentru a atrage și spori audiența, pentru a genera interes față de evenimentele organizate în cadrul instituției. La fel de importante au fost și parteneriatele cu televiziunea națională, radioul național, instituțiile de învățământ, diverse centre etc. care s-au materializat prin realizarea multiplelor reportaje.

Deși marketingul digital domină în prezent, trebuie să evidențiem și beneficiile promovării tradiționale. În acest context, BM aplică strategii de promovare offline, precum sunt materialele promoționale, care au un rol important în comunicare pentru comunitate: afișe, pliante, semne de carte și alte materiale promoționale în locuri-cheie, precum sunt instituțiile de învățământ și alte spații publice corespunzătoare.

Pe parcursul anului 2023 au fost realizate: comunicate/postcomunicate de presă (26); poze (2 140); înregistrări video (24); transmisiuni live (96); crearea videourilor de promovare (7); plasarea informației pe rețele de socializare și numeroase materiale promoționale.

Un produs nou, marca BM – **Mascota instituțională** a fost lansat chiar de Ziua Națională a Lecturii la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, unde s-a citit împreună cu cei mici din cartea lui Iulian Filip, alături de autor; care l-a rândul lor s-au bucurat și de decorul și atmosfera evenimentului. Mascota instituțională reprezintă o carte, care oferă plus valoare în recunoașterea identității

instituției, ce oferă un caracter și o personalitate. Totodată, este creată și cu scopul de a face o conexiune fizică și emoțională pozitivă și prietenoasă cu publicul său. Este o mascotă masivă, zâmbitoare, realizată în gama cromatică reprezentativă Bibliotecii Municipale, care te face să zâmbești împreună cu ea și să-ți faci un selfie.

ECOURI ÎN MASS-MEDIA

Pe parcursul anului de activitate 2023, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a demonstrat argumentat un impact major la promovarea evenimentelor culturale, științifice, informaționale și profesionale prin mediatizarea în mass-media – în total **601** emisiuni, reportaje și articole. Din ele **85** – la posturile TV, **41** – la radio, **238** – în mediul online precum și **237** – în presa scrisă. Cele mai multe informații despre evenimentele desfășurate la BM au fost promovate pe posturile TV: Moldova 1 (TRM), TVR Moldova, Jurnal TV, Radio Moldova, Radio Europa Liberă, Vocea Basarabiei; în mediul online pe siteurile: www.gazetadechisinau.md, www.moldpres.md, www.diez.md ș.a. În presa print, evenimentele desfășurate la BM, au fost reflectate în *Literatura și Arta: ziarul săptămânal al scriitorilor din Republica Moldova* – 58 de articole; în *BiblioPolis: Revistă de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură*, editată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (33); *Realități culturale: Revistă de Etnografie, Folclor și Cultură Contemporană* (12), *Univers Pedagogic Pro* (12), *Florile dalbe* (8) *Făclia* – 7 etc.

Analiza comparativă a mass-mediei pe ultimii trei ani

Canal media	2023	2022	2021
Presa online	238	220	380
TV	85	180	109
Radio	41	111	185
Presa print (articole din culegeri, ediții seriale)	230	342	331
Ediții aparte. Publicații de autor	7	8	28
Total	601	861	1 033

În anul 2023 în presa online au fost publicate cu 17 articole mai mult decât comparativ cu anul 2022. Cu privire la cifrele ce indică presa scrisă, apariții TV, radio sunt în scădere.

Această scădere se explică prin faptul că, în prezent, majoritatea materialelor sunt publicate pe platforme online și mai puțin pe platformele tradiționale. **Cele mai prezente filiale în mass-media sunt:** Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” cu peste 100 de apariții; Biblioteca „Onisifor Ghibu” – 58; Biblioteca „Transilvania” – 39 și Biblioteca Centrală cu 33 de apariții în mass-media.

Evenimentele cele mai promovate au fost: Campania „Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”, Programul estival „Provocarea verii”, Programul de lectură „Chișinăul citește”, Concursul de lectură „Bătălia cărților”, Zilele Bibliotecii, întâlniri cu scriitori, dar și serviciile pe care le prestează Bibliotecile.

Concluzionăm, astfel, că prezența Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” în presă a scăzut comparativ cu anii precedenți. Pentru a acoperi acest domeniu, vom acorda o atenție sporită în anul 2024.

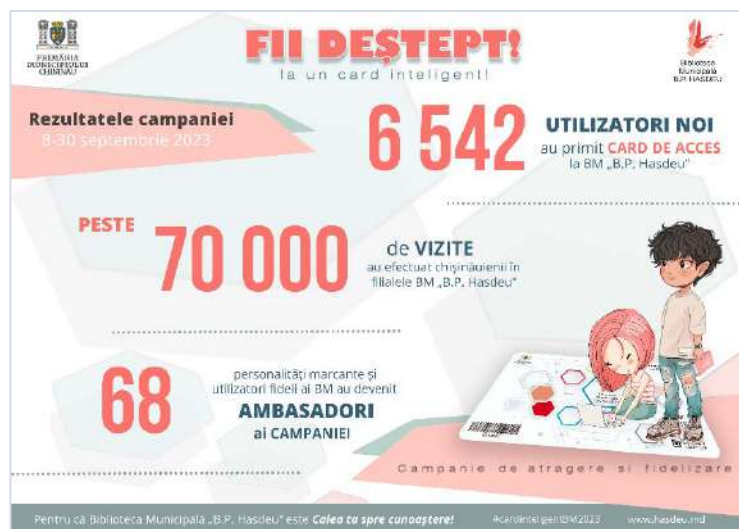
CAMPANIA „FII DEȘTEPT! IA UN CARD INTELIGENT LA BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU!”, EDIȚIA A IV-A

Campania de fidelizare și atragere a utilizatorilor noi, derulat sub genericul „Fii deștept! Ia un card inteligent la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în anul 2023 a desfășurat cea de-a IV-a ediție, desfășurându-se în perioada 8-30 septembrie.

În această perioadă, BM are misiunea de a reaminti comunității chișinăuiene despre oportunitățile oferite de a beneficia de serviciile bibliotecii, inclusiv împrumutul de carte la domiciliu și alte resurse, obținând cardul de acces gratuit.

Pentru toți utilizatorii/vizitatorii/cititorii, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” oferă numeroase servicii ce vizează: lectura, cercetarea, didactica, recreere, IT care sunt accesibile în baza cardului de acces la bibliotecă. Înregistrarea lor oferă oportunitatea de a beneficia de serviciile bibliotecilor care nu se rezumă la împrumutul de carte etc., ci se extinde la evenimentele organizate de bibliotecari și de alți actori ai procesului cultural.

Pe parcursul derulării campaniei, a avut loc difuzarea/prezentarea mesajelor audiovideo de promovare, fiind implicați reprezentanți ai administrației municipale, personalități (Ambasadori ai BM) din domeniul culturii și artei. În acest context, filialele au fost încurajate să-și prezinte paleta serviciilor utilizatorilor și să-și fortifice parteneriatele. Datorită efortului și implicării comune, am intensificat atitudinea pozitivă față de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, înregistrând un număr de **6 542** utilizatori noi, care au primit card de acces. O contribuție deosebită a Campaniei a constituit-o asigurarea parteneriatelor din domeniul educației, școli, licee, centre de cultură și tineret din mun. Chișinău, în scopul promovării beneficiilor cardului de acces pentru utilizatori. O strategie eficientă de promovare a Campaniei ține de implicarea Ambasadorilor, aceștia fiind personalități marcante și utilizatori fideli. Ambasadori ai campaniei au devenit **68 de personalități**, iar numărul chișinăuienilor care au vizitat rețeaua de biblioteci BM în această perioadă au fost peste **70 000** de persoane. Astfel, atragerea și fidelizarea continuă a utilizatorilor a urmărit menținerea și intensificarea unei atitudini pozitive față de BM.

În acest an s-a venit și cu un mesaj către publicul cititor printr-un *spot promo*, realizat prin intermediul unui filmuleț video, cu îndemnul de a obține *Cardul inteligent al BM*. Astfel, crearea conținutului digital ne-a permis ca prin intermediul platformelor online și a materialelor promoționale să contribuim prompt la fidelizarea și atragerea cititorilor. Materialele promoționale au fost realizate după un concept grafic reprezentativ identității noastre instituționale, ce vizează aria serviciilor bibliotecii pentru comunitate: afiș A3, afișe, postere, bannere, certificate de participare, agenda evenimentului, exemple de mesaje pentru rețelele de socializare.

Printre materialele promoționale din ediția 2023, evidențiem un material promoțional nou – o invitație deosebită prin cartea poștală cu genericul ***Iubesc biblioteca mea***. Pentru a corespunde așteptărilor și dorințelor utilizatorilor, colegii din bibliotecile afiliate au antrenat cititorii, cărora le-au fost înmânate cărți poștale, aceștia fiind încurajați să exprime așteptările pe care le au. Astfel, utilizatorii noi au completat pe verso, cu mesaje alese, cu referințe pentru biblioteca din rețeaua BM pe care o vizitează.

Cele mai semnificative mesaje au fost selectate și transmise SC, care au format un material promo digitalizat. Printre mesaje se regăsesc următoarele afirmații: „...*Aici totul e ca o poveste, avem colțișorul nostru unde creăm lucrări, ne distrăm, ne simțim bine...*” (Alexandra Popescu), „...*Aici mă simt ca acasă și uit de toate supărările...*” (Alex Chiosa), „...*șederea noastră la spital nu a fost atât de rea. Am primit un card de acces la bibliotecă și desigur multă lectură. Mulțumim pentru tot!*” (Familia Beiu), „...*Astăzi am primit un dar frumos, un card inteligent. Sunt fericită!!!...*” (Alexandra), „...*aici se întâmplă lucruri minunate: aflu lucruri noi, particip la diverse evenimente, îmi fac temele, citesc și îmi fac prieteni noi.*” (Daniela), „...*iubesc biblioteca mea pentru că aici particip la cele mai interesante activități. Iubesc să citesc și din acest motiv sunt o cititoare fidelă și tare fidelă. La bibliotecă găsesc toate cărțile de care am nevoie.*” (Mădălina Belevcoi), „*Iubesc biblioteca pentru că este o comoară culturală și o sursă infinită de cunoaștere.*” (Elena Madan) «...*это мой второй дом, дом где просвещаются, встречаются новых интересных людей, дом где тепло от встреч, ярких событий и незабываемых эмоций.*» (Алла Плеико-Каменская), „*Iubesc biblioteca mea pentru că au personal profesionist și binevoitor, nivel înalt al serviciilor prestate, fond de cărți bogat și bine structurat*” (Costișanu), „...*Atmosfera din incinta bibliotecii te face să mai revii și să revii...*” (Albu), „*Doamnele bibliotecare sunt foarte receptive, mereu atente, binevoitoare. Fiecare vizită la bibliotecă îmi asigură dispoziție maximă!*” (Angelica), „*Biblioteca e comoara sufletului meu, un tezaur, care contribuie la formarea mea* (anonim).

Campania a beneficiat de o vie prezență în mass-media: emisiuni radio și TV, presa scrisă, portaluri de știri, bloguri (Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău: <https://chisinauedu.md/>; Breaking News: <https://breakingnews.md/>; Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău: <https://cpam.md>; TV Moldova1: <https://m.facebook.com/tvmoldova1>; Jurnal TV: <https://www.jurnaltv.md>; Gazeta de Chișinău: <https://gazetadechisinau.md/>; Subiectul Zilei: <https://subiectulzilei.md>; Radio Chișinău: <https://radiochisinau.md/>; Pagina oficială a Municipiului Chișinău: <https://www.chisinau.md/ro>; Diez: <https://diez.md/>; NOI: <https://noi.md>; TRM: <https://trm.md/ro>; Alo Capitala: <https://alocapitala.md>), site-ul BM: www.hasdeu.md, dar și o activă diseminare pe rețelele de socializare ale BM: Facebook, Instagram, Pinterest, Twitter, Youtube. Aceste campanii au făcut mai vizibilă și mai atractivă activitatea bibliotecii în întreaga rețea BM, contribuind la buna informare a cetățenilor din întreg municipiul Chișinău. Pe o bună parte dintre ei, realmente, i-a fidelizat, aceștia venind cu regularitate la BM pentru a-și înnoi lecturile. La menținerea comunicării permanente cu utilizatorii, pentru a fi și mai informați, dar și mai motivați prin numărul de evenimente, prin modalitățile de consolidare a imaginii bibliotecii pentru utilizatori și comunitate au fost implicați colegii rețelei BM.

Analiza comparativă a datelor ce indică numărul de utilizatori noi, înregistrați pe perioada a patru ani de derulare a campaniei, indică o creștere semnificativă a numărului de utilizatori noi de la an la an, în a.c. constituind cu 1 916 mai multe persoane comparativ cu anul precedent: **6 542 utilizatori noi înregistrați în 2023**; 4 626 – în 2022; 3 795 – în 2021; 2 734 – în 2020. Astfel, în cei patru ani, Campania a adus **17 697 utilizatori noi la BM**.

Implicarea echipei BM în desfășurarea campaniei, a calității comunicării cu noii utilizatori, a influențat vădit și argumentat la promovarea campaniei și imaginii Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”.

Orientarea continuă spre fidelizarea noilor utilizatori este o garanție sigură pentru succesul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în comunitate.

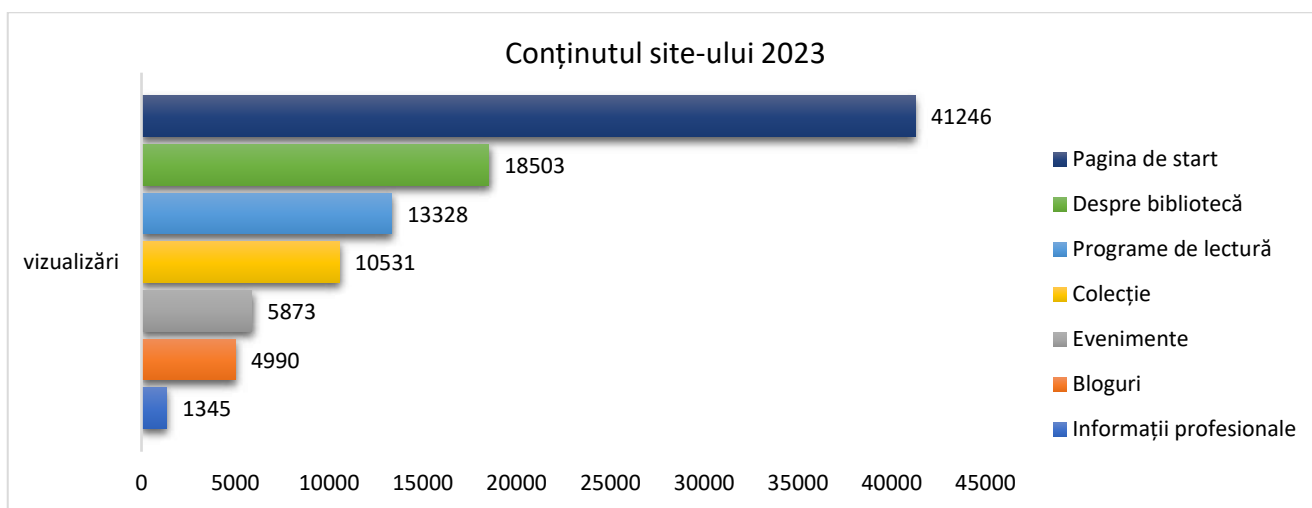
PROMOVAREA ONLINE. INSTRUMENTE DE COMUNICARE INSTITUȚIONALE

SITE-UL BM – Biblioteca Municipală B.P. HASDEU (www.hasdeu.md)

Pe parcursul anului 2023, site-ul a înregistrat o diminuare a indicatorilor, după cum se observă din tabelul de mai jos, ceea ce denotă că conținutul publicat pe site, deși a fost actualizat cu regularitate, nu a fost destul de informativ.

Anul	Utilizatori	Utilizatori noi	Sesiuni	Sesiuni per utilizator	Pagini vizitate	Pagini per sesiune	Durata medie a sesiunilor
	-1.00%	-1.00%	-1.15%	-0.52%	-1.41%	-6.23%	-4.48%
2023/ 2022	31091 vs 34358	27310 vs 30032	53835 vs 62044	1.73 vs 2.00	95816 vs 135100	1.77 vs 2.18	00:03:05 vs 00:03:12

Din diagrama de mai jos, se observă că utilizatorii vizitează site-ul bibliotecii pentru a obține informații generale, a face cunoștință cu evenimentele organizate de bibliotecă, regulamentele de funcționare și resurse informaționale etc.

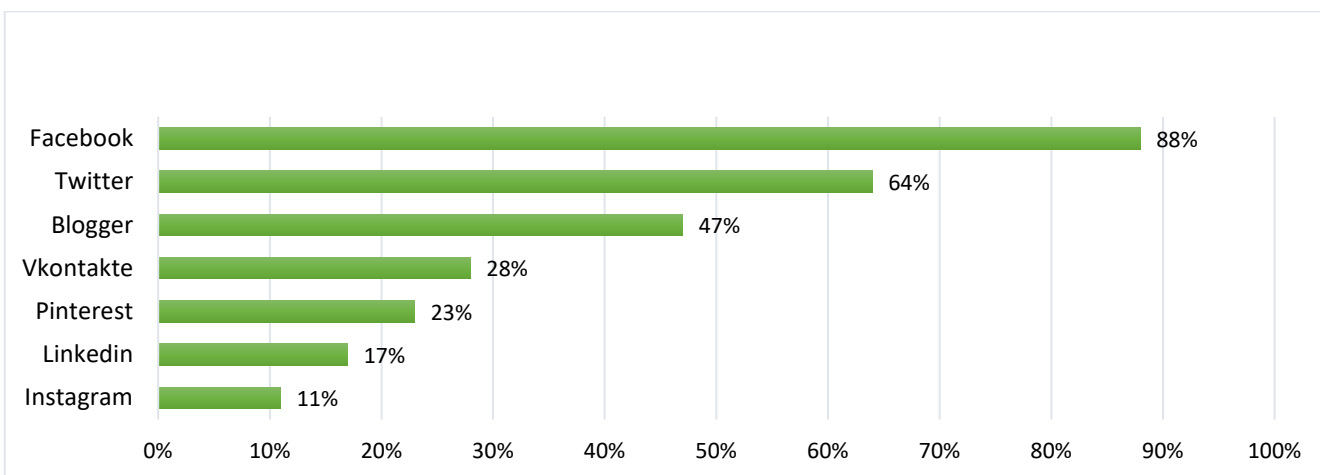

Cea mai des vizitată pagină a site-ului bibliotecii rămâne **Pagina de start**, care marchează 48,5% de vizite și oferă informații de ultimă oră. Urmează paginile: **Despre bibliotecă**, **Regulile de utilizare a bibliotecii**, **Posturi vacante**, **Politici** (19%). Programele de lectură de la rubrica **Servicii: Chișinăul citește și Bătălia cărților** au marcat 13,9% din vizite, indicator care denotă o creștere în comparație cu anul 2022. Rubrica **Colecție** cu 10,9% și **Evenimente** cu 6% (numărul de vizualizări nu este mare, traficul esențial pentru acest tip de conținut era pe site-ul evenimente.hasdeu.md); 5% din trafic revine rubricii **Online: Bloguri**, iar rubrica **Profesional** a acumulat 1% din numărul de vizite.

În comparație cu ultimii 2 ani, numărul de accesări pe aceste pagini s-a schimbat – informația referitoare la bibliotecă (structura, programul de lucru, politicile, regulile de utilizare) au ieșit în evidență, ca și rubrica *Colecții*.

Din numărul total de sesiuni – 17% reprezintă vizite repetate pe site, iar 83% sunt vizitatori noi. Acest indicator indică că conținutul site-ului nu este captivant/informativ pentru utilizatori.

61% din sesiuni reprezintă traficul realizat în urma unei căutări simple pe orice motor de căutare (organic search), 29% de trafic revine căutărilor directe prin introducerea URL-ului site-ului (direct search), 6% de sesiuni reprezintă accesarea site-ului de pe alte site-uri (referral search); iar 3% – revine traficului de pe rețele sociale (social search), care apare astfel:

În anul de referință, utilizarea de pe dispozitivele mobile și dispozitivele desktop sunt, practic, la același nivel: 50% (20% în 2022) de utilizatori au accesat pagina web a bibliotecii de pe dispozitivele mobile și 49,4% pe calculatoare staționare, iar 0,6% – pe tablete (71% în 2022). Schimbarea raportului dintre dispozitivele desktop și mobile confirmă tendința de a folosi internetul mai des pe un dispozitiv mobil.

Concluzii

Site-ul Bibliotecii Municipale, deși are concurenți serioși – rețelele sociale, rămâne să fie principalul canal de comunicare între bibliotecă și utilizator, care oferă acces la resurse informaționale: evenimente cu publicul, proiecte colecții, servicii, baze de date, bloguri etc. Necesitatea unui site al bibliotecii este incontestabilă, pentru că aici utilizatorii pot afla despre bibliotecă, colecția ei și evenimentele/serviciile organizate, iar pentru mărirea numărului de accesări este necesară o actualizare continuă, extindere a ofertei de resurse electronice, promovarea conținutului etc. Nutrăm convingerea că noua versiune a paginii web, propusă în anul de referință, va atrage mai mulți vizitatori.

BLOGURI

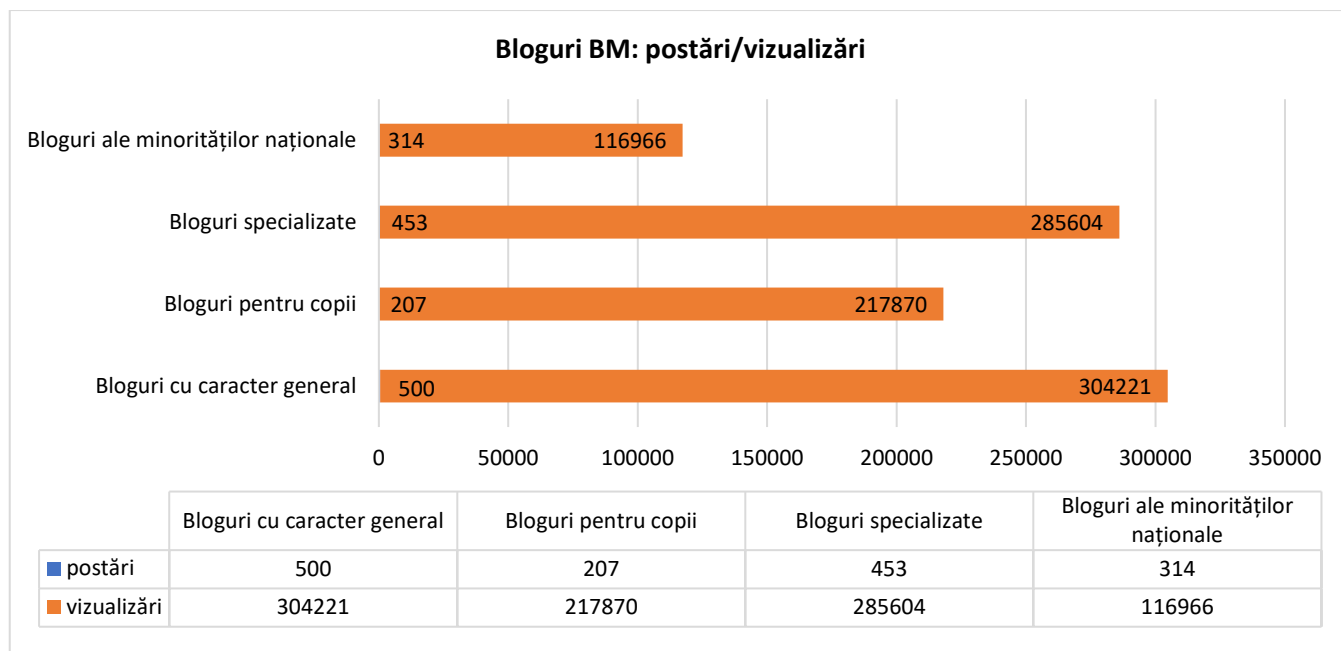
În 2023, subdiviziunile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au gestionat **39 bloguri** instituționale. Per total, în 2023, pe blogurile BM au fost publicate **1 603 postări** (în 2022 – 1 905; în 2021 – 2 331), care au adunat **753 011 vizite** (în 2022 – 614 976; în 2021 – 655 191) și **1 153 646 vizualizări** (în 2022 – 897 385; în 2021 – 951 221). Datele înregistrate în ultimii cinci ani relevă faptul că cele mai bune rezultate au fost înregistrate în anul 2023.

Indicatori	2023	2022	2021	2020	2019
Vizite	753 011	614 976	559 885	652 824	445 892
Vizualizări	1 153 646	897 385	828 621	953 811	643 821
Postări	1603	1 905	2 132	2 772	1 956
Vizite per postare	719	323	263	235	228

Cele 39 de bloguri instituționale sunt actualizate cu conținut nou elaborat, s-au preluat din varii surse de către colaboratorii bibliotecilor, în medie cca **135 postări** lunar sau cca 3-4 postări per blog lunar, ceea ce înseamnă că noi conținuturi apar săptămânal pe blogurile filialelor. Menționăm că la sfârșitul anului 2023 blogul „Chișinău, orașul meu”, primul blog al BM, a trecut peste **un milion** de accesări, după trecerea pe versiunea cu plată Starter. La capitolul de accesări pe toată perioada existenței site-ului menționăm Biblioteca Centrală cu 400 095 de accesări, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” cu 321 253, Biblioteca „Târgu Mureș” cu 194 581 și „Ștefan cel Mare și Sfânt” cu 157 769 de accesări.

Predilecția **tematică** a postărilor a variat de la blog la blog, referindu-se cu precădere la: *lansări de carte, aniversări ale personalităților și cărților, prezentări de carte, parteneriate, recomandări de lectură, expoziții de carte, programe de lectură și activități de bibliotecă.*

Blogurile BM conform conținutului și destinației pot fi grupate în următoarele categorii: *Bloguri pentru copii* (8); *Bloguri cu caracter general* (12); *Bloguri ale comunităților etnice* (6) și *Bloguri specializate* (11). Diagrama de mai jos ilustrează activitatea pe aceste categorii.

Top 10 bloguri cu cel mai mare impact al postărilor 2023

Blog	Vizite	Postări	Vizualizări total per blog
Chișinăul Muzical	31 017	1	43 070
Regatul spiridușilor „Târgu Mureș”	18 821	2	27 447
Biblioteca „Alexandru Donici”	82 371	50	181 598
Biblioteca Centrală	35 523	25	43 899
Biblioteca „Nicolae Titulescu”	43 827	37	62 058
Biblioteca „Târgu Mureș”	27 425	27	39 557
Biblioteca „Onisifor Ghibu”	13 542	14	19 569
Ora poveștilor CAE	52 517	54	75 029
Biblioteca „Maria Drăgan”	21 160	24	29 715
Chișinău, orașul meu (SMC)	47 128	75	86 145

La fel ca în anul precedent, pe primele locuri se află, conform indicatorului vizualizare per postare, blogurile *Chișinăul Muzical* și *Regatul spiridușilor* al Bibliotecii „Târgu Mureș”. Au revenit în top blogurile gestionate de Biblioteca „Alexandru Donici”, Biblioteca „Maria Drăgan” și blogul tematic Secției „Memoria Chișinăului” – *Chișinău, orașul meu*. A urcat în top cu trei poziții blogul Bibliotecii Centrale. Blogul Bibliotecii „Nicolae Titulescu” și-a menținut poziția. Blogurile Bibliotecii „Târgu Mureș”, Bibliotecii „Onisifor Ghibu” și CAIME – *Ora poveștilor CAE* au pierdut câteva poziții. Au părăsit topul blogurile *Ne întâlnim la biblioteca Ștefan cel Mare*, *Библиотека „Хрусто Бомев”* și *Biblioteca Târgoviște în serviciul comunității*.

Cele mai multe postări au fost publicate, în 2023, pe blogurile gestionate de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Biblioteca „Mihail Lomonosov” – *Кишиневская Ломоносовка*, Biblioteca „Miron Costin”, Biblioteca „Alba Iulia”, SMC – *Chișinău, orașul meu*, Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” – *Ne întâlnim la biblioteca Ștefan cel Mare*, *BiblioCity* (Buletinul electronic al BM), *Polonistica* (Biblioteca „Adam Mickiewicz”), *Ora poveștilor CAE* (CAIME), *Fii informat la Biblioteca publică de drept* (BPD).

Cele mai populare postări în 2023 au fost

Nr.	Postare	Vizualizări	Blog
1	Fluier, instrument muzical popular de suflat	23 375	Chișinăul Muzical
2	Realitățile sovietice, glaciațiunea politico-socială, retardul mezozoic în opera <i>Montana</i> de Alexandru Popescu	15 135	Biblioteca Centrală
3	Citate și aprecieri critice despre M. Eminescu	9 286	Centrul Academic Internațional Eminescu
4	Operele literare ale lui Ion Druță	9 243	Biblioteca Târgoviște în serviciul comunității
5	Eminescu este infinit în spirit și în forme	8 333	Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”
6	Ștefan cel Mare – domnitorul Moldovei	7 596	Fii informat la Biblioteca publică de drept
7	Guguță, personaj literar creat de Spiridon Vangheli	5 107	Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”
8	George Călinescu – 20 citate celebre din romanul „Enigma Otiliei”	4 457	Biblioteca „Târgu Mureș”
9	Parteneriate de succes	4 284	Biblioteca „Traian”
10	Ziua Internațională a Siguranței pe Internet	3 690	E-resurse
11	Citate și aprecieri despre Eminescu	2 482	Centrul Academic Internațional Eminescu
12	Miron COSTIN – cronicar, mare logofăt al Moldovei, unul dintre primii scriitori și istoriografi din literatura română	2 323	Biblioteca „Târgu Mureș”
13	Legenda rândunelelor	2 143	Regatul spiridușilor T.-M.
14	Păsările tinereții noastre – două păsări, două destine	1 920	Biblioteca „Alexandru Donici”
15	Prințesa Fluture de Iulia Hasdeu	1 623	Ora poveștilor CAE

Ca în anii precedenți, vizualizările ce au plasat blogurile filialelor în top au fost generate de postări vechi, referitoare la subiecte precum diverse opere literare, citate celebre, legende, curiozități despre scriitori, poeți, obiceiuri de crăciun, parteneriate.

YOUTUBE

În 2023, per total pe cele **29 de canale de YouTube** ale rețelei BM „B.P. Hasdeu” au fost publicate **1 146 postări** (2022 – 1 435, 2021 – 1 864 postări, 2020 – 2 236 postări) ce au adunat **736 600 vizionări** (2022 – 734 828, 2021 – 645 554 vizionări, 2020 – 261 776 vizionări), **156 653,33 ore de vizionare** (2022 – 104 294,14, 2021 – 22 383,21, 2020 – 9 692,38 ore de vizionare), ceea ce reprezintă **53 ore per postare** (2022 – 72 ore per postare, 2021 – 12 ore per postare, 2020 – 4,3) și **8 562 de urmăritori**. În 2023, comparativ cu 2022, numărul postărilor a scăzut, însă a crescut timpul de vizionare a postărilor, fapt explicat prin calitatea postărilor și subiectele abordate. În total, conturile de YouTube ale BM au **17 801 de urmăritori**.

Luna	Postări 2023	Vizionări 2023	Postări 2022	Vizionări 2022	Postări 2021	Vizionări 2021	Postări 2020	Vizionări 2020
Ianuarie	109	102 366	130	87 464	201	61 456	69	43 788
Februarie	116	94 232	257	99 597	222	65 925	65	32 902
Martie	157	73 952	150	70 892	247	73 991	100	55 932
Aprilie	78	48 468	181	60 675	250	50 316	164	41 483
Mai	110	42 423	96	58 366	241	70 293	305	47 812
Iunie	111	75 978	145	32 735	160	62 133	350	29 291
Iulie	77	24 618	123	25 015	151	29 463	443	27 346
August	65	28 898	55	29 976	88	28 298	255	21 877
Septembrie	101	50 790	89	57 100	123	49 351	278	40 836
Octombrie	56	70 677	73	68 728	71	100 600	227	42 502
Noiembrie	97	53 773	72	67 956	110	53 728,313	333	81 397
Decembrie	82	67 869	94	77 117			199	47 972

Per total, pe canalul instituțional al BM au fost încărcate în **2023 – 5 video** (în 2022 – 13 video, în 2021 – 19 video, în 2020 – 162 video) cu **15 977 vizionări** (în 2022 – 20 238, în 2021 – 21 705 vizionări, în 2020 – 27 481 vizionări) **403,24 ore de vizionare** și o rată de click de 101,1. De asemenea, în 2023 au fost efectuate 2 transmisiuni online (în 2022 – 1, în 2021 – 11, în 2020 – 13), pentru cei **523 de abonați** (în 2022 – 473, în 2021 – 389, în 2020 – 283), interesați de conținuturile postate de bibliotecă.

În 2023, pe canalul de YouTube al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au fost publicate conținuturi referitoare la aniversări: *dr. Lidia Kulikovski – 50 de ani de activitate prodigioasă*; evenimente: *Conferința Ignite: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145 de ani*; *recital poetic de Ziua Mondială a Poeziei la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*; *Duplex profesional „Idei și bune practici de bibliotecă”* în cadrul Zilei Bibliotecii Transilvania; *Lansarea Programului de lectură „Chișinăul citește”*.

Creativitatea bibliotecarilor din filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în materie de conținuturi pentru canalele de YouTube instituționale a variat de la podcasturi cu fragmente de texte, eseuri, poezii și balade, videoclipuri despre evenimentele și programele de bibliotecă, create de bibliotecari, până la videoclipuri create împreună cu utilizatorii bibliotecii, campanii de lectură cu voce tare din operele unor scriitori, poeți renumiți; concursuri literare, videoclipuri cu procesul de creare a decorurilor de bibliotecă pentru varii evenimente: conferințe literare, sărbători de iarnă, întâlniri cu scriitori, lecții publice în parteneriat, vizite ghidate la bibliotecă, lansări de carte, ateliere și dezbateri literare, mesajele ambasadurilor campaniei de înregistrare la bibliotecă, recenzii de cărți realizate de utilizatori ș.a.

Podcasturi

Popularitatea **podcasturilor** crește exponențial cu timpul petrecut în online al persoanelor, crescând și vizualizările podcasturilor organizate de bibliotecari.

Pentru modernizarea, captarea atenției și creșterea audienței produselor postate pe Youtube, în 2023, Secția tehnologia informației a organizat instruirea pentru bibliotecari, privind optimizarea canalului de YouTube, mai concret crearea miniaturilor și de podcast și crearea audiopodcasturilor. Un avantaj au avut bibliotecile care deja au avut o bază bună de materiale deja în colecții, care ulterior a putut fi convertit în podcasturi, aceleași povești, lecturi audio citite în perioada pandemiei. Ca rezultat au fost create: **554** miniaturi de YouTube, **404** videopodcasturi, **305** audiopodcasturi și **59** miniaturi de podcast.

Din tematicile podcasturilor predomină: lecturile audio pentru copii (408), dialogurile și interviurile (361), lecturi audio pentru maturi (157), prezentările de cărți (337).

Dacă clasificăm bibliotecile conform unor caracteristici, în top ar fi:

- Categoria „Podcast de la zero”, executat conform unei strategii de conținut bine gândite și create după toate „canoanele” unui podcast, cu o serie de lecturi educative pentru copii, evidențiem **Biblioteca „Liviu Rebreanu”**, care pe lângă toate elementele incluse și de alte biblioteci, au executat și un logo al seriei citite, este unica bibliotecă care livrează audiopodcasturi și pe Spotify;

- Categoria „Interviuri și dialoguri” cu cele mai multe (278) – **Biblioteca „Mihail Lomonosov”**;
- Categoria „Lecturi audio pentru adulți” – **Biblioteca „Adam Mickiewicz”** cu 123 de audiopodcasturi;
- Categoria „Lecturi pentru copii”, topul îl deține **Biblioteca „Valentin Ignatenco”** – 92 de podcasturi.
- Categoria „Cele mai multe tematici de podcasturi” (12) – **Biblioteca „Mihail Lomonosov”** (contul de YouTube „Кишиневская Ломоносовка” cuprinde tematici legate de sănătate, istorie, pictură, muzică, poezie, lecturi etc.).

Menționăm, că toate bibliotecile s-au implicat activ la crearea și diversificarea conținutului pe canalul de YouTube. Per general, conținuturile publicate pe canalele filialelor se referă la *subiecte* precum: evenimente culturale, aniversări, podcasturi la colecții de eseuri și proză, ritualuri de lectură, campanii și servicii organizate de bibliotecă.

Analizând conținutul video postat pe canalele de YouTube ale BM, performanță la indicatorii de calitate au înregistrat filialele:

a) *numărul vizionărilor*: Biblioteca „Liviu Rebreanu” (70 300), „Târgu Mureș” (67 899), „Ștefan cel Mare și Sfânt” (62 155), „Valentin Ignatenco” (54 597), „Mihail Lomonosov” (49 978), „Ovidius” (48 021) ;

b) *durata vizionării (în ore)*: Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” – 2 511, urmată de bibliotecile: „Mihail Lomonosov” (1 848), „Liviu Rebreanu” (1 700), „Adam Mickiewicz” (1 438) și „Nicolae Titulescu” (1 071) ceea ce denotă că conținutul pe canale reține atenția utilizatorilor, că miniaturile postărilor captează și aduc vizionări, indiferent de cantitatea postărilor;

c) *numărul de videouri postate*: Biblioteca „Onisifor Ghibu” – 180 de videouri, urmată de bibliotecile: „Liviu Rebreanu” (106), „Maramureș” (89), „Ștefan cel Mare și Sfânt” (89), „Nicolae Titulescu” (88), „Transilvania” (65), „Mihail Lomonosov” (57), CAIME (48), „Valentin Ignatenco” (57), „Traian” (48), „Adam Mickiewicz” (45), „Ițic Mangher” (37), Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” (36), „Târgoviște” (34), „Ovidius” (30), Biblioteca Centrală (22), „Alba Iulia” (18), „Miron Costin” (18), „Târgu Mureș” (14), „Maria Drăgan” (14), „Lesia Ukrainka” (9), „Hristo Botev” (8), „Vissarion Belinski” (8), „Miron Ciachir” (7), „Alexandru Donici” (6), BPD (4) și SMC (2).

Analiza datelor și a conținutului publicat pe canalele bibliotecilor relevă faptul că „Ștefan cel Mare și Sfânt” și „Liviu Rebreanu” sunt în top, urmate de „Mihail Lomonosov” și „Ovidius”, „Târgu Mureș”, „Valentin Ignatenco” și „Nicolae Titulescu” și „Adam Mickiewicz”.

Menționăm, că toate bibliotecile s-au implicat activ la crearea și diversificarea conținutului pe canalul de YouTube. Per general, conținuturile publicate pe canalele filialelor se referă la subiecte precum: podcasturi la colecții de eseuri și proză, lectură, evenimente culturale, aniversări, campanii și servicii organizate de bibliotecă.

FLICKR

Patru filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”, Biblioteca Centrală, CAIME, „Nicolae Titulescu”) dețin și actualizează conturi de Flickr. În 2023, acestea au înregistrat **1 299** (2022 – 857, 2021 – 823) **postări** și **20 640** (2022 – 56 441, 2021 – 86 403) **afișări**, iar contul instituțional *Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu* a înregistrat **513** (2022 – 150, 2021 – 71) **postări** și **1 125** (2022 – 601, 2021 – 1 503) **afișări**. Conturile filialelor „Miron Costin”, „Onisifor Ghibu” și „Traian” nu au fost actualizate pe parcursul anului 2023. Contul de Flickr al Filialei „Târgu Mureș” a fost șters – limita de fotografii a fost atinsă, iar fără posibilitatea de postare a fotografiilor noi contul este inutil, susține filiala. Cele mai active biblioteci au fost: Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” cu 189 de postări și 10 421 de afișări, Biblioteca Centrală cu 237 de postări și 3 386 de afișări și BM cont instituțional cu 513 postări și 1 125 de afișări.

TWITTER

Contul instituțional al BM „B.P. Hasdeu” în 2023 a acumulat **30 304** de **afișări**, cu 24 126 mai mult decât în 2022 și cu 2 437 în creștere față de anul 2021. Au fost efectuate **1 770** de **vizite**, cu 972 mai puțin decât în anul precedent. Numărul urmărilor este de 321. În descreștere este numărul total al postărilor – 143 de postări, numite *Tweets*, în 2022 numărul postărilor a ajuns la 319, iar în 2021 au fost înregistrate 865 de postări.

Din cele 27 de filiale ale BM, doar 9 sunt prezente pe această rețea: „Adam Mickiewicz”, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, „Liviu Rebreanu”, „Târgoviște”, „Târgu Mureș”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, BPD, CAIME, Sala de lectură germană „Deutscher lesesaal”, „Târgoviște”, „Târgu Mureș” care au postat 1 210 de tweets, cu 1 255 de postări mai puțin decât în 2022 și cu 708 postări mai puțin decât în 2021. Numărul total de vizite pentru anul 2023 este de 20 623, în descreștere cu 13 881 decât în 2022, și cu 19 793 în creștere față de anul 2021. Statistica conturilor filialelor indică pentru anul 2023 – 28 552 de afișări, cu 26 552 mai puțin decât în 2022, când cifrele indicau un număr de 54 634, iar în 2021 datele arătau 152 838.

Numărul de urmăritori a atins cifra de 1 030. Numărul cel mai mare de afișări îl are contul bibliotecilor: „Adam Mickiewicz” (8 581), Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” (3 304), BPD (1 747) și Sala de lectură germană „Deutscher lesesaal” (1 463). Cele mai multe vizite au acumulat conturile bibliotecilor: „Adam Mickiewicz” (6 921); „Târgu Mureș” (3 557) și Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” (2 764).

FACEBOOK

Dintre toate rețelele de socializare, Biblioteca Municipală, este cea mai prezentă pe Facebook, deoarece, conform statisticilor, această rețea se numără în topul preferințelor utilizatorilor bibliotecii. Aici sunt postate cele mai relevante informații: evenimente, întâlniri cu scriitori, lansări de carte, anunțuri, postere, afișe, albume foto, videouri, testimoniale etc.

Contul instituțional de Facebook al BM deține câteva **grupuri** pe care le gestionează:

- *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*: 2,0 K membri în anul 2023 (1,4 K membri în 2022);
- *Chișinăul citește*: 155 de membri în anul 2023 (116 membri în 2022);
- *Provocarea verii*: 179 de membri în anul 2023 (173 membri în 2022);
- *Bătălia cărților Chișinău*: 873 membri în anul 2023 (781 în 2022).

Alte grupuri care nu aparțin de contul instituțional, dar aparțin Bibliotecii Municipale: *Biblioteca online; Creativitate&Inovație Hasdeu; Traineri Hasdeu; Grup Amicii Științei și Inovației; Друзья библиотеки И. Мангера; Povești digitale; Prietenii Bibliotecii Ștefan Cel Mare.*

Cu ajutorul acestor grupuri publice, rețeaua BM obține un impact mai mare asupra conținutului (evenimente, informații, anunțuri, postere, afișe, materiale foto și video), pe care-l transmite publicului. Prin intermediul grupurilor, BM oferă spațiu pentru conversații, opinii, ceea ce ajută la constituirea unei comunități implicate și relevante în rândul actualilor și potențialilor utilizatori ai BM. Fiecare grup are specificul său ca tematică, de aceea, membrii grupului sunt acele persoane care au interese similare și, odată cu creșterea numărului membrilor, putem crea o comunitate destul de activă, iar aceasta la rândul său, sporește vizibilitatea Bibliotecii Municipale.

Date statistice ale rețelei de socializare Facebook (cont instituțional)

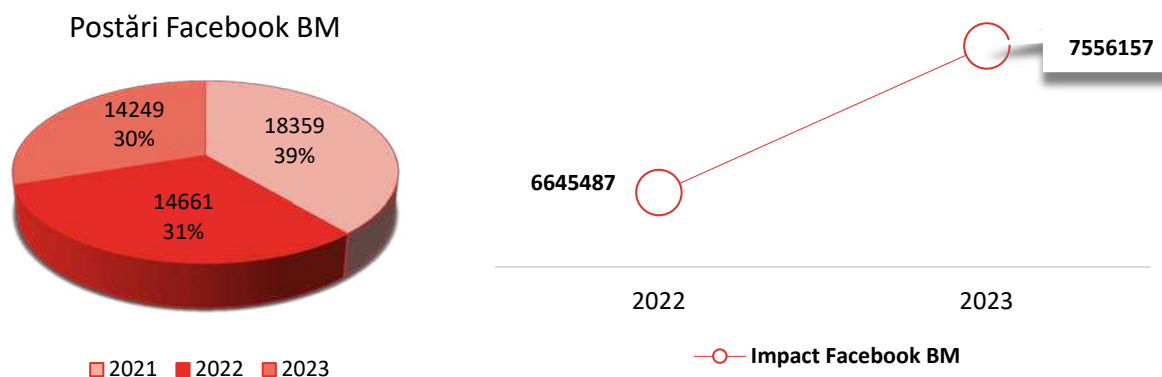
Datele statistice ale contului instituțional Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, indică cifre îmbucurătoare. În perioada 1 ianuarie – 31 decembrie au fost plasate **1 125 de postări**, ceea ce arată o creștere față de anul trecut, când numărul total al postărilor era de 995. **Impactul postărilor** este unul

foarte bun – **578 435**. În 2022 impactul postărilor a fost de 503 256. Calculele efectuate arată că în anul 2023 impactul postărilor a crescut cu 75 179. Contul instituțional al Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” a înregistrat în anul 2023 **44 678 de vizite**, cu 32362 mai mult, față de anul 2022, când cifrele indicau un număr de 12 316 vizite. Și numărul aprecierilor a crescut fiind înregistrate **29 293 de aprecieri**, cu 4 861 mai mult decât anul trecut. În acest an, numărul comentărilor este în descreștere față de anul 2022, atestăm 979 de comentarii, cu 399 mai puține comentarii față de anul precedent. Câștigă teren, însă, numărul distribuiri. În anul 2023 au fost înregistrate 1 722 de distribuiri ale postărilor, cu 477 mai puțin față de anul 2022, când numărul total indica aproximativ 1 245. Numărul total al **urmăritorilor** paginii contului instituțional este de **5 300**, cu 117 mai mult decât anul trecut.

Datele prezentate mai sus, arată o creștere și o evoluție clară a impactului pe rețele de socializare, comparativ cu anul trecut.

Indicii generali ce prezintă întreaga rețea de socializare Facebook a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”

În prezent cele **31 de pagini de Facebook a Bibliotecii Municipale** au un **impact de 3 467 936** și **101 992** de urmăritori de pagină.

Numărul total al **postărilor** efectuate în anul 2023 este de **14 249**, în scădere cu 2,8% față de 2022 (14 661 postări). În schimb, **impactul postărilor** care atinge cifra de **7 556 157** este în creștere cu 12%, comparativ cu anul precedent (în 2022 – 6 645 487). Numărul total de **vizite** pe paginile de Facebook ale BM este de **796 274**, în creștere cu 55% comparativ cu 2022 (358 160 de vizite). La fel, în creștere este și numărul de aprecieri: în 2023 – **430 137 de aprecieri**, cu 11% față de 2022 (381 982) și cu 15% față de anul 2021 (365 994). Cu referire la numărul de **comentarii** – **31 507** în 2023, cifra indică o creștere de 12%

comparativ cu 2022 (27 856). În 2023 numărul de **distribuiri** ale postărilor au atins cifra de **60 568**, care, la fel, indică o cifră în creștere de 25 % față de 2022 (45 612) și de 50% față de 2021 (30 223).

Filialele cu cele mai bune rezultate de **impact al postărilor** per rețeaua Facebook sunt: „Valentin Ignatenco” – 1 328 702 (17,6% din numărul total al impactului postărilor); „Maramureș” – 899 370; Biblioteca Centrală – 595 339. Cele mai bune rezultate cu referire la **numărul de vizite** sunt la: Biblioteca „Liviu Rebreanu” – 160 366; Biblioteca Centrală – 90 866 și CAIME – 73 149. Cele mai multe **postări** le dețin: CAIME – 853; Biblioteca „Târgoviște” – 787 și Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” cu 723. În top trei filiale cu cele mai multe **aprecieri** sunt: „Valentin Ignatenco” – 36 505, CAIME – 36 078; „Maramureș” – 25 675 și Secția „Memoria Chișinăului” cu 24 712 de aprecieri.

Postările filialelor BM cu cel mai mare număr de impact al postărilor în anul 2023:

Titlul postării	Impact	Biblioteca
Ziua Națională a Actorului. Participă actori, scriitori, profesori, interpreți, elevi și studenți de la școlile cu profil artistic.	307 439	Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”
Poezia „Iarna bate pe la uși” de Emilia Plugaru Iarna e un anotimp frumos, când totul se îmbracă-n alb, și fulgii de zăpadă cad ușor.	18 135	Biblioteca „Valentin Ignatenco”
Рождественский вечер	16 037	Biblioteca „Mihail Lomonosov”
Poezia „Ghidușa cărticică”	7 700	Biblioteca „Liviu Rebreanu”
O imagine de astă seară... Azi e solstițiul de iarnă, cea mai lungă noapte... Ușor-ușor zilele se vor mari și va veni, neapărat, primăvara...	6 011	Secția „Memoria Chișinăului”

INSTAGRAM

Date statistice ale rețelei de socializare Instagram (cont instituțional: *bibliotecamunicipala_hasdeu* https://www.instagram.com/bibliotecamunicipala_hasdeu/)

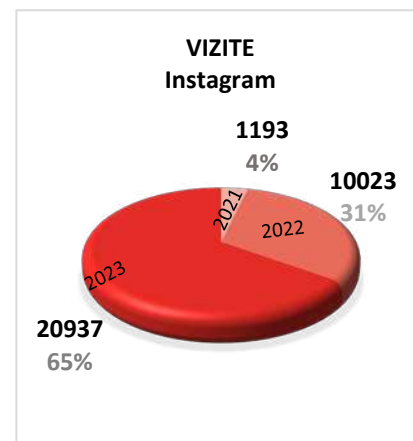
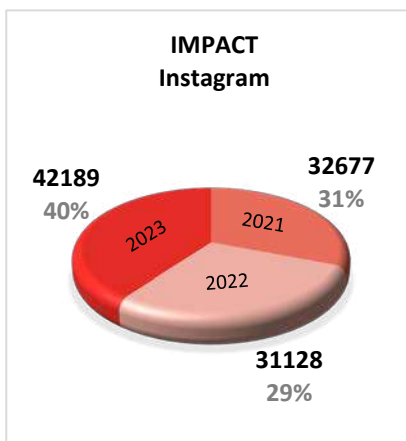
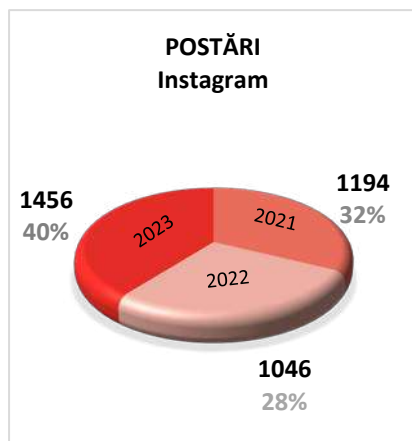
Contul instituțional Instagram al BM a fost inițiat în anul 2016. Aici se încarcă fotografiile, videourile, iar acestea, la rândul lor, sunt distribuite direct pe rețelele de socializare, canale etc., precum Facebook, Twitter și LinkedIn, Telegram. De asemenea, sunt utilizate hashtagurile potrivite, filtre și alte opțiuni de editare pentru a crea conținut atractiv și a pune în valoare evenimentele și marca BM. Din 2016 până la moment sunt înregistrate 644 de postări, pagina având 503 urmăritori. Statistica pentru anul 2023 a

contului Instagram (cont instituțional) indică o îmbunătățire față de anul precedent. Numărul de postări pe parcursul anului 2023 (201) indică o creștere de 41 % față de anul 2022 (119), redat în diagrama de mai jos. Impactul postărilor indică cifra de 1 0356 (numărul de conturi unice care au văzut conținutul cel puțin o dată). Numărul de vizite în anul 2023 este de 2 258, cu 15% mai multe față de anul precedent (în 2022 – 1 962), iar numărul de aprecieri – 1 585.

Date statistice ale rețelei de socializare Instagram

Biblioteca Municipală deține **13 conturi** active pe platforma Instagram. Acestea sunt bibliotecile: „Adam Mickiewicz”, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, „Codru”, „Liviu Rebreanu”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Transilvania”, „Nicolae Titulescu”, „Mihail Ciachir”, „Târgoviște”, „Mihail Lomonosov”, Biblioteca Centrală, Secția „Memoria Chișinăului” și Contul instituțional al BM. Numărul total de urmăritori ale celor 13 conturi BM este de **5 291 de urmăritori**, în creștere cu 1 122 față de anul precedent (în 2022 – 4 169).

Cu privire la datele statistice sumare ale tuturor conturilor BM pe platforma Instagram, în perioada ianuarie-decembrie, avem următoarele rezultate: numărul de **postări** indică cifra de **1 456**, cu **28%** mai mult decât în anul 2022 (1 046), iar față de anul 2021 (1 194) – cu **18%**.

Numărul de vizitatori a crescut considerabil în raport cu anii precedenți, indicând cifra de **20 937 vizitatori**, adică cu 10 914 mai mult decât în anul 2022 (10 023) și cu 19 744 mai mult față de anul 2021 (1 193). Tot aici, avem o ușoară creștere a cifrei de **impact**, fiind de **42 189**, cu 11 061 mai mult decât în 2022 (31 128) și cu 9 512 mai mult decât în 2021 (32 677). Numărul de **aprecieri** ale postărilor este de **10 376**, iar comentariile ale acestora – **339**.

În topul bibliotecilor după numărul de **postări** sunt bibliotecile: „Liviu Rebreanu” cu 280 postări; „Nicolae Titulescu” și „Mihail Ciachir” au înregistrat un număr egal de 233 de postări, după care urmează

Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” cu 130 de postări. Cel mai mare număr de **impact** al postărilor l-au acumulat următoarele biblioteci: „Adam Mickiewicz”: 10 755, „Transilvania”: 9 694 și „Nicolae Titulescu”: 2 886. În topul celor mai **apreciate** postări se regăsesc bibliotecile: „Mihail Ciachir” (2 145), „Liviu Rebreanu” (2 073) și „Nicolae Titulescu” (1 890). La fel, ca și în anul precedent, în top au fost bibliotecile: „Nicolae Titulescu”, „Liviu Rebreanu”, „Adam Mickiewicz”.

TELEGRAM

Telegram este considerată cea mai rapidă aplicație de mesagerie. Contul oficial al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (<https://t.me/bmhasdeu>) a fost creat în 2023. Aici sunt distribuite ultimele știri din activitatea bibliotecii.

Concluzie

Chiar dacă impactul general al rețelelor de socializare este unul bun, constatăm, că o atenție sporită se acordă rețelei de Facebook. Aici sunt reflectate cele mai importante evenimente, observăm acest lucru după numărul de impact și de postări pe care le-au acumulat filialele, în comparație cu alte rețele. O mai puțină atenție este acordată platformelor Flickr, Pinterest și Twitter.

În vederea îmbunătățirii impactului Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”, pe rețelele de socializare, este necesar să ne implicăm și în gestionarea celorlalte rețele cum ar fi: Instagram, Pinterest, Twitter și Flickr. O mai bună gestionare a acestor rețele va duce la creșterea impactului general și la menținerea imaginii pozitive a Bibliotecii Municipale.

CAMPANIA DE PROMOVARE „FII DEȘTEPT! IA UN CARD INTELIGENT LA BM „B.P. HASDEU”

ACTIVITATEA DE PROMOVARE

ACTIVITATEA DE PROMOVARE

The collage features the following promotional posters:

- CHIȘINĂUL CITEȘTE** (Chișinău Reads): Program de lectură ediția a XX-a 2023.
- BĂTĂLIA CĂRȚILOR** (The Battle of Books): Concurs de lectură ediția a IX-a.
- CLUBUL EPIGRAMIȘTILOR ȘI UMORIȘTILOR „PARADOX”**: Moderator: George Băliș.
- Chișinăul citește**: Program de lectură, ediția a XXI-a. Conferință literară 21 noiembrie 2023, ora 14:00. Val Surina, *Patimile după Iov*.
- COLOCVILE DE VARĂ** (Summer Puzzles): CARTEA - DIN ÎNTELEȘI ȘI DINĂR - O PARTE. Ediția a XI-a. 27-30 Iunie 2023.
- Chișinău - oraș verde, oraș eec**: inițiativă civică. Iunie-Iulie 2023. Locul de întâlnire: Sala de lectură a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.
- FII DEȘTEPTI!** (Be Smart!): Ia un card inteligent! Campanie de atragere și fidelizare. 8-30 septembrie 2023.
- FORZAȚ Club de lectură pentru bibliotecari**: Lunar, în ultima zi de joia.
- ZILELE BIBLIOTECI MUNICIPALE „B.P. HASDEU” 146 ani**: 18 octombrie - Târgul de idei Biblioteca pentru comunitate; 19 octombrie - Conferința anuală Bibliotecii sustenabile, Bibliotecii reziliente. Ora 10:00. Vizită de documentare în bibliotecă; 25 octombrie - Vizită de documentare în bibliotecă.
- CUM CREĂM ȘI ORGANIZĂM SERVICIILE DE LECTURĂ**: TALK SHOW PRELUDIU 19 SEPTEMBRIE 2023 și 21 SEPTEMBRIE 2023.
- Filele Bibliotecii „Transilvania”**: 14 - 15 noiembrie 2023. Ediția XXV.
- LANSARE DE CARTE**: 19 DECEMBRIE, ORA 13:00. Cartea a apărut în cadrul sesiunii *Dialogăm în fața cărții*. Editura: PIM, Chișinău.
- 25 ani de activitate**: Prin cultură și unitate spirituală. Biblioteca „Alba Iulia”.
- Conferința anuală: 146 ani**: Bibliotecii sustenabile. Bibliotecii reziliente. Sesiune în plen: Bibliotecile și imperativul rezilienței. Moderatoare: dr. Mariana HARJEVSCHI, director general, BM „B.P. Hasdeu”.

ACTIVITATEA DE PROMOVARE

ACTIVITATE METODOLOGICĂ. FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

Secția Centrul de Formare Continuă pentru Bibliotecari (CFCB) „Campusul Competențelor” (CC) are misiunea de a dezvolta, eficientiza, spori calitatea și relevanța formării profesionale continue a personalului de specialitate a BM.

În anul 2023 Campusul Competențelor (CC) a continuat coordonarea activității de formare profesională a personalului de specialitate al BM, precum și organizarea acestei activități atât pentru angajații BM, cât și pentru cei din bibliotecile arondate și din suburbii.

Activitatea educațională, de instruire a personalului de specialitate din anul 2023 s-a axat pe tema principală a anului 2023 – *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” fortifică reziliența digitală, culturală, socială în comunitate*, precum și ținând cont tendințele de activitate a bibliotecilor publice.

În anul 2023 Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a menținut poziția de lider în dezvoltare în domeniul de specialitate de-a lungul carierei profesionale, punând accentul pe procesul de transformare digitală, în special pe facilitarea accesului la resurse electronice; utilizarea platformelor online de instruire, comunicare și de prestare a serviciilor electronice; comunicarea în mediul online cu utilizatorii; poziționarea bibliotecilor ca spații atractive și facilitarea inovației pentru utilizatori; comunicarea instituțională etc.

DEZVOLTARE PROFESIONALĂ

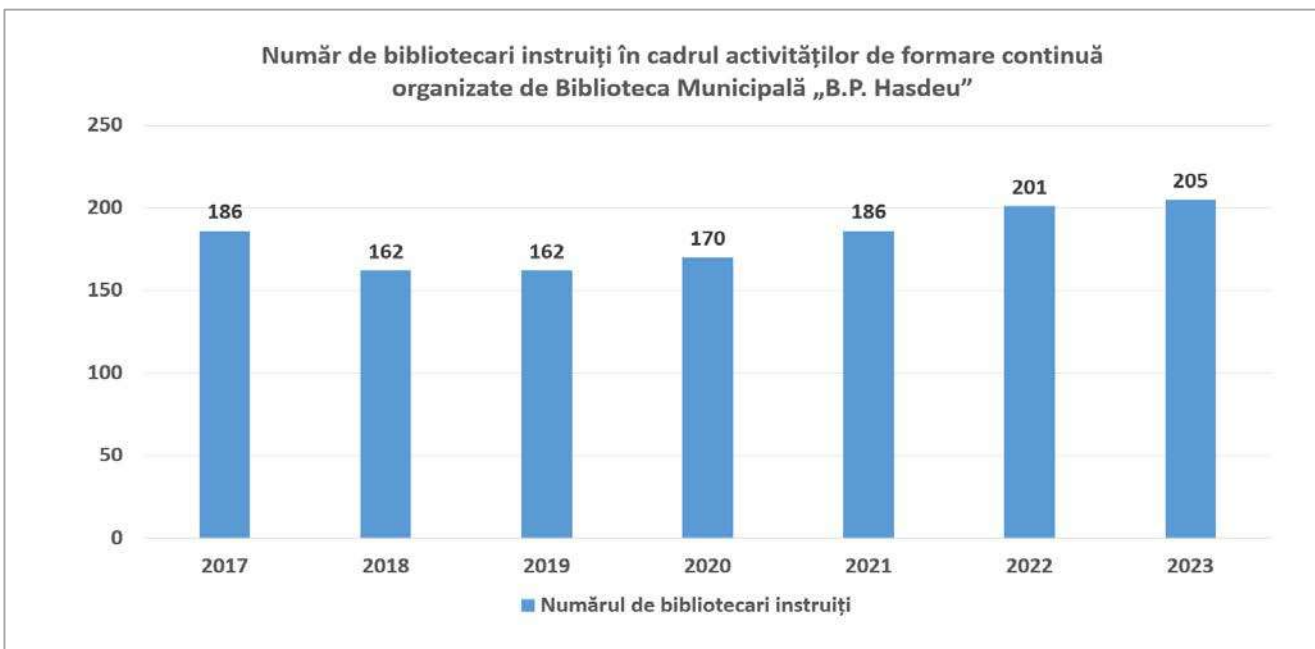
Dinamica organizării activităților de formare continuă este în creștere de la 151 de activități în anul 2021 la 192 de activități în anul 2023. Se constată o modificare în componenta organizațională a activităților de formare continuă. În anul 2023 s-a constatat o creștere considerabilă a activităților de formare continuă organizate de alte instituții, inclusiv biblioteci din RM și din străinătate, la care au participat angajații bibliotecii. Se explică acest fapt prin trecerea la formatul fizic de organizare a instruirilor la BM. Totodată, unele biblioteci continuă practica de organizare a instruirilor online, de exemplu Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM), pentru a extinde posibilitatea de participare la formarea profesională continuă.

Instruire informală și nonformală organizată de BM

Pentru activitatea de formare a personalului de specialitate în anul 2023 au fost planificate 100 activități de instruire pe 56 subiecte acoperind cinci arii tematice: *Instruiri în Tehnologii informaționale*;

Management de bibliotecă. Administrare; Servicii pentru utilizatori/lecturi; Resurse informaționale; Învățare. Cercetare. Comunicare.

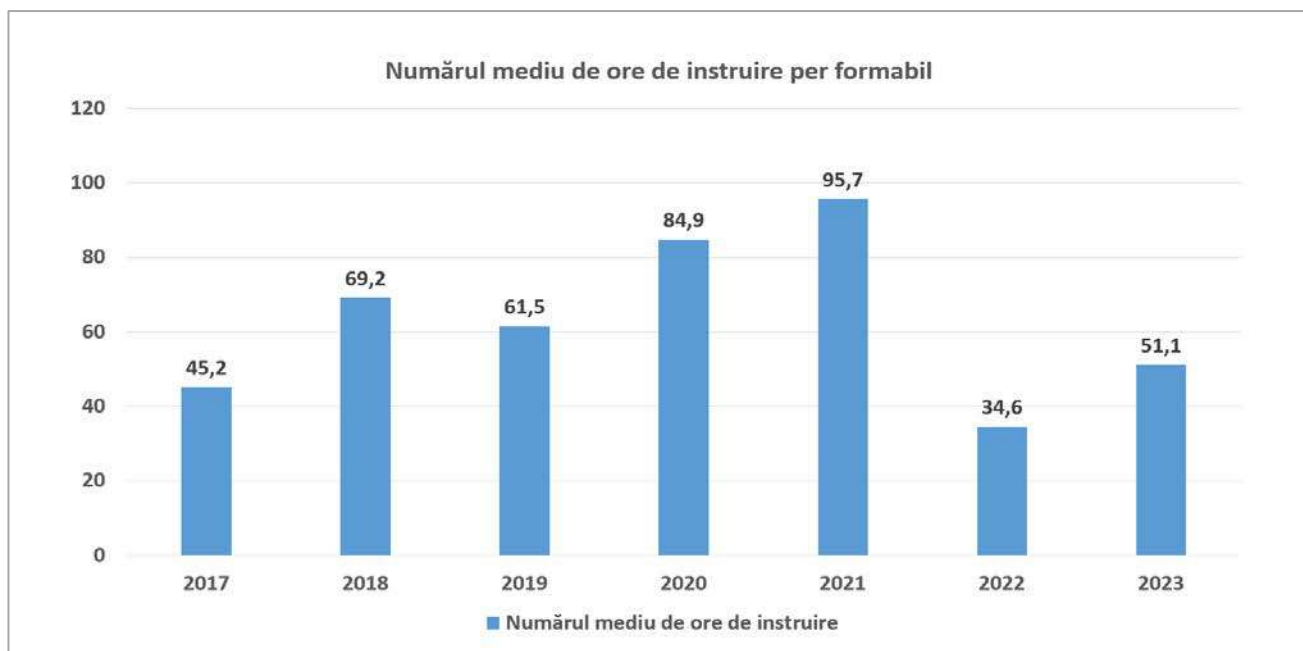
În anul de referință Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat pentru personalul de specialitate 83 activități de instruire cu un volum total de 14 990 ore, la care au participat 205 persoane. Pentru fiecare persoană participantă la instruire în medie revin câte 73,12 ore (cu circa 20 de ore mai mult decât în anul 2022).

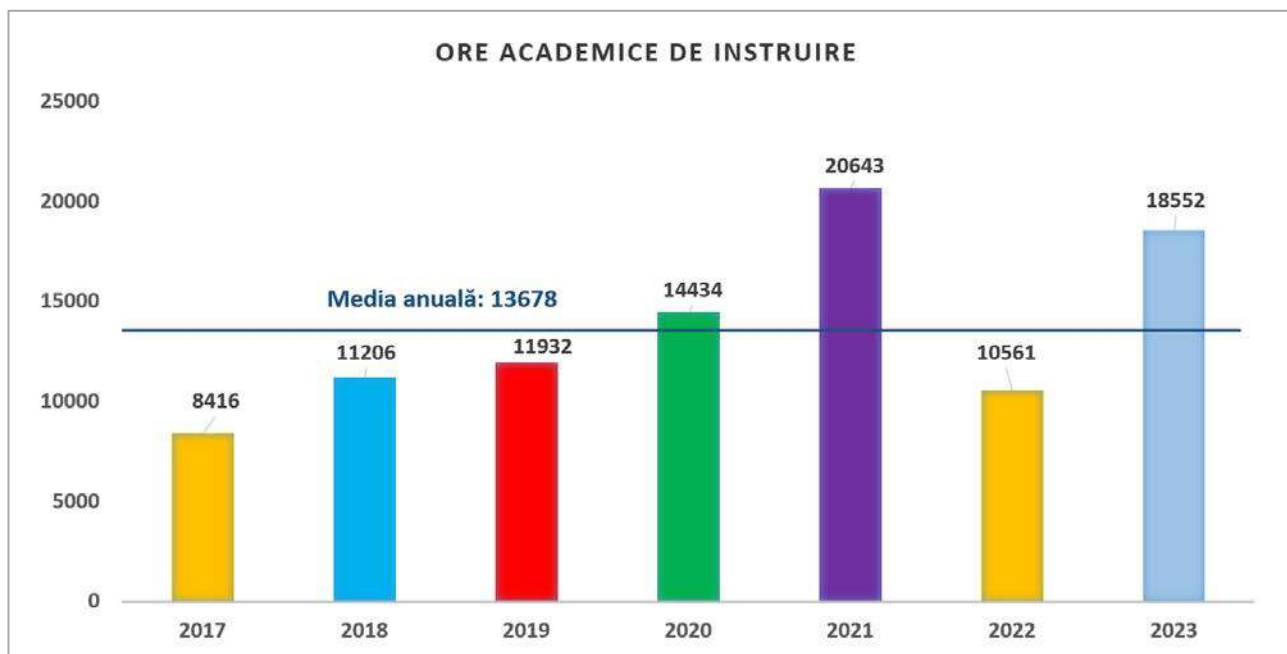
Cel mai mare volum (ore) de instruire în cadrul activităților de formare profesională, inclusiv cele organizate de BM, a fost acumulat de Biblioteca publică de drept (1 132 ore), urmată de CAIME (966 ore) și Biblioteca Centrală (950 ore).

În anul 2023 la diverse activități de formare continuă organizate de alte instituții (3 562 ore academice de instruire formale, informale și nonformale) au participat 158 de angajați ai BM, fiecărui participant revenindu-i 22,5 ore de instruire.

Media volumului de instruire în anul 2023 ce revine fiecărui bibliotecar-formabil al BM (pentru toate tipurile de instruire) atât în cadrul BM, cât și în cadrul altor instituții constituie 51,1 ore / 363 de participanți la instruire, 18 552 ore.

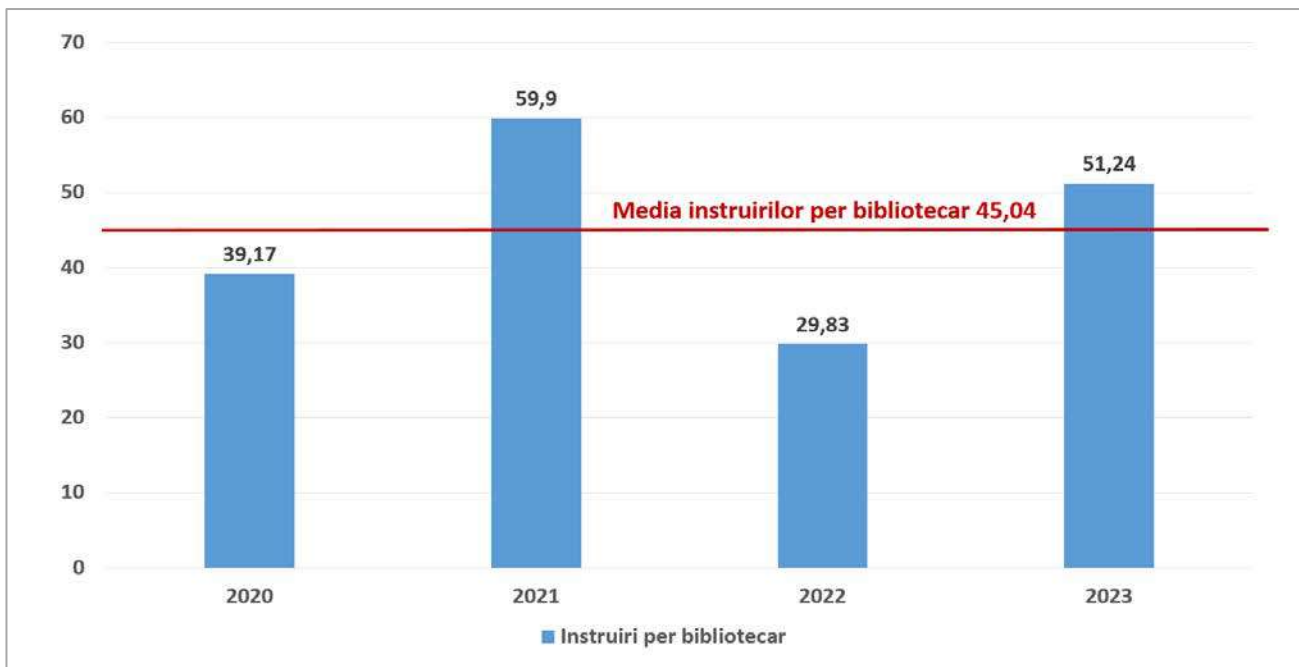
În anul 2023 au fost oferite instruirii în volum de 18 552, ceea ce constituie mai mult decât media pentru perioada 2017-2023 (13 678 ore academice per an).

Deși în ultimii cinci ani numărul participanților la activități de instruire din cadrul personalului de specialitate al BM este în creștere, anual circa o treime din personalul bibliotecii nu participă la formarea continuă.

În anul 2023 fiecărui angajat al BM i-a revenit câte 51,24 ore de instruire (362 de persoane de specialitate în anul 2023).

Comparativ cu anul 2022, în anul de referință fiecărui angajat al BM i-au revenit de două ori mai multe ore de instruire. Media instruirilor pentru un bibliotecar al BM în perioada 2020-2023 constituie 45,04 ore.

Se explică prin livrarea unui număr mai mare de instruirii, dat fiind faptul că mult mai multe instruirii s-au realizat cu prezență fizică, precum și datorită faptului că personalul de specialitate din toate subdiviziunile BM a fost plinar antrenat în pregătirea și organizarea evenimentelor legate de anul lecturii, proiectul național „Cartea deschisă” și prioritatea anului 2023 – fortificarea rezilienței în comunitatea chișinăuiană.

Activitățile de instruire s-au axat pe următoarele direcții tematice: *Tehnologii informaționale; Management de bibliotecă. Administrare; Servicii pentru utilizatori; Resurse informaționale; Învățare. Cercetare, comunicare.*

Descrierea selectivă a activităților de formare profesională

Direcția Tehnologii informaționale

În anul 2023 au fost organizate o serie de instruiri pe subiectul *Biblioteca digitală*, printre care:

Atelierul *Crearea conținutului digital. Crearea de metadate. Descrierea cărților vechi și rare.*

Formator: Ludmila Pînzari, director adjunct Resurse și tehnologii; Gabi Bulduma, STI. În cadrul atelierului participanții au făcut cunoștință cu noțiunile generale și specifice ce țin de metadate; au învățat să identifice metadatele și elementele unui document; să descrie documentul conform caracteristicilor specifice; să analizeze starea documentelor; să elaboreze descrierea; să determine elementele necesare pentru crearea metadatelor; să formuleze succint textul descrierii și să creeze metadate. La instruire au participat 54 de persoane care au aplicat în practică competențele formate în cadrul acestui atelier. Datorită activității persoanelor instruite este posibilă explorarea online a încă circa 136 de ediții vechi și rare din colecția BM.

Atelierul *Optimizarea canalului YouTube (Crearea miniaturii pentru playlist și podcast).* Formatori: Ludmila Pînzari, director adjunct Resurse și tehnologii, Svetlana Andrițchi, STI. Atelierul s-a desfășurat la Campusul Competențelor, unde au participat bibliotecari din rețeaua BM „B.P. Hasdeu”. După o recapitulare a materiei au fost prezentate podcasturile create de filiale și au fost supuse analizei conținuturile create. Competențe acumulate: înțelegerea importanței optimizării canalului Youtube; aplicarea metodelor și tehnicilor de creare a unui podcast cu toate elementele obligatorii. Acestea vor fi un sprijin substanțial la realizarea temei pentru acasă, care constă din crearea unei miniaturi.

Atelierul *Optimizarea blogurilor și raportarea activității.* Formatori: Ludmila Pînzari, director adjunct Resurse și tehnologii, Gabi Bulduma, STI. Activitatea de instruire a abordat necesitatea realizării rapoartelor asupra activității blogurilor, indicatorii ce trebuie incluși în raport, raportarea activității comparativ cu anul precedent, sub forma unor grafice, cu elemente de conținut, precum tematica postărilor și cele mai populare subiecte etc.

Sesiunea de informare *Creative Commons.* Formator: Ludmila Pînzari, director adjunct Resurse și tehnologii. 44 de bibliotecari din rețeaua Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, responsabili de crearea conținutului digital, au fost familiarizați cu licențele Creative Commons, precum și modalitatea de aplicare pe produsele bibliotecilor. Formabilii au aflat ce sunt licențele Creative Commons, diferența dintre dreptul de autor și licențele Creative Commons, care sunt opțiunile propuse de Creative Commons, tipurile de

licențe, de ce folosim licențele Creative Commons, cum putem solicita o licență și responsabilitatea pe care ne-o asumăm privind respectarea proprietății intelectuale.

Atelierul *Noutăți pe Rețelele de socializare*. Formator: Ludmila Pînzari, director adjunct Resurse și tehnologii. Atelierul s-a axat pe necesitatea actualizării conturilor de socializare și comunicare Facebook și YouTube, precum și pe modalitățile de eficientizare a conținutului pe Social Media.

Atelierul *Susținerea prezentărilor în formatul PechaKucha*. Formator: Ludmila Pînzari, director adjunct Resurse și tehnologii. Angajații Bibliotecii Municipale, îndrumați de Ludmila Pînzari, au învățat cum să utilizeze formatul PechaKucha pentru a crea și susține o prezentare cât mai reușită. Au fost organizate două sesiuni de instruire, prima axată pe partea teoretică, cea de-a doua pe exerciții practice.

Sesiunea de informare *eServicii: Guvernarea electronică a Serviciilor Publice*. Formatori Stela Goreaci, Lucia Miron, Biblioteca publică de drept. Acțiunea de instruire a abordat subiectele privind tipurile de semnătură electronică (MSign) și modalitățile de plată online (MPay), Portalul Guvernamental al cetățeanului MCabinet, accesarea online a serviciilor oferite de către CNAS și CNAM prin intermediul Portalului Serviciilor Publice, modalitatea de promovare a bibliotecii ca ghișeu de solicitare a serviciilor electronice pentru cetățeni.

Direcția Management de bibliotecă. Administrare

Subiectele legate de managementul de bibliotecă în anul 2023 s-au axat preponderent pe aspectele calității activității biblioteconomice, indicatorilor statistici și de impact.

Atelierul *Controlul intern managerial în cadrul entităților publice*. Susținut de Raisa Cotorobai, șefa Direcției Audit Intern, Primăria Municipiului Chișinău. Atelierul a fost organizat la inițiativa Direcției Audit Intern a Primăriei Municipiului Chișinău. În cadrul activității de instruire s-a pus accentul pe necesitatea Controlului intern managerial (cadrul normativ aplicabil, conținut și aplicabilitate). De asemenea, au fost abordate subiectele: *Ce este CIM, de unde vine și care-i sunt componentele; Mediul de control (ce reprezintă, care este rolul); Managementul performanțelor și al riscurilor (stabilirea obiectivelor, planificarea monitorizarea și raportarea privind performanțele, managementul riscului) și posibilitatea de a fi puse în practică.*

Atelierul profesional *Acțiuni de tratare a riscurilor și oportunităților*. Formator: Tatiana Coșeri, director adjunct, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, organizat pentru un grup de participanți din rețeaua Bibliotecii Municipale, care s-a desfășurat la Biblioteca publică de drept. Atelierul le-a oferit

participanților informații cu privire la acțiunile de tratare a riscurilor și oportunităților, procesul de identificare a riscurilor, ce categorii de riscuri sunt și care din ele trebuie luate în considerare, nevoia de prioritizare, astfel ca eforturile să fie concentrate asupra celor care au cel mai mare impact și vor contribui esențial la agilitatea și reziliența instituțională. În același timp, s-a abordat subiectul privind modul de afectare a activității bibliotecii de aceste riscuri, cum ar trebui bibliotecarii să abordeze riscurile și oportunitățile, în funcție de specificul instituției.

Atelierul Calcularea indicatorilor de performanță. Formator: Tatiana Coșeri, director-adjunct, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Activitatea de instruire a fost destinată pentru bibliotecarii implicați în colectarea indicatorilor statistici și bibliotecarii din suburbiile municipiului. Obiective propuse: evidențierea categoriilor de indicatori de performanță utilizați în bibliotecă; conștientizarea de către formabili a importanței și destinației utilizării acestora; îmbunătățirea/intensificarea utilizării indicatorilor de performanță în activitatea bibliotecii, care au avut ca scop formarea competențelor de calculare a indicatorilor de performanță.

Follow-up Colectarea indicatorilor statistici. Formatori: Tatiana Coșeri, director adjunct, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; Svetlana Javelea, șef, Secția monitorizare și evaluare. Instruirea s-a axat pe corectitudinea, termenii, schimbările intervenite în unele categorii de date statistice colectate pentru a îmbunătăți și actualiza sistemul de colectare a datelor statistice în rețeaua Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.

Direcția Servicii pentru utilizatori

BM are o constantă preocupare pentru subiecte privind lectura, îndeosebi acest interes s-a fortificat în anul 2023, declarat Anului lecturii. Astfel, pentru personalul de specialitate al BM au fost organizate mai multe activități educaționale pentru dezvoltarea competențelor legate de prestarea serviciilor de lectură. Treceam în revistă câteva dintre aceste instruirii.

Sesiunea de informare și prezentare a *Proiectului Național de Promovare a Lecturii „Cartea deschisă”*. Evenimentul a făcut parte din Proiectului Național de Promovare a Lecturii „Cartea deschisă”, care s-a desfășurat sub înaltul Patronaj al Președintei Republicii Moldova Maia Sandu. La această sesiune de informare au participat 22 de bibliotecari din filiale și secții ale BM.

În sprijinul programului „Chișinăul citește” au fost organizate o serie de acțiuni de instruire:

Sesiunea de instruire *Etapele de realizare a unui program eficient de lectură*. Formator: Elena Butucel, director adjunct al BM. sesiune în care s-a pus accentul pe necesitatea elaborării și desfășurării cu profesionalism a activităților din cadrul ediției curente a programului, unul de prestigiu și de notorietate în comunitate.

Trei ateliere *Fișa de lectură*. Formator: Maria Pilchin, Secția studii și cercetări. Atelierul s-a axat pe analiza elaborării fișelor de lectură pentru volumul „*Întâmplări cu tâlc*” de Cristina Bujor; romanul „*Montana*” de Alexandru Popescu; romanul „*Patimile după Iov*” de Val Butnaru. Participanții au fost familiarizați cu aspectele literare ale cărților, dosarul critic, biografia de creație, corpusul de imagini-cheie ale cărților. Util a fost și portofoliul pe care participanții l-au primit ca suport în cadrul acestei activități formative.

Atelierul *Premiul Nobel în literatură*. Formator: dr. hab., prof. univ. Elena Prus, Secția studii și cercetări. În contextul *Anului lecturii*, atelierul a abordat istoria Premiului Nobel, condiția premierei, criteriile de apreciere, cum s-a recepționat în spațiul românesc, despre profilul scriitorilor premiați, probleme de actualitate ale civilizației în secolul XXI.

Atelier *Lectura în afara cutiei*. Formator Elena Taragan, Secția studii și cercetări. Atelierul le-a propus participanților, bibliotecari din rețeaua BM „B.P. Hasdeu” și bibliotecilor din suburbiile Municipiului Chișinău, un model de atelier de lectură interactiv, care să includă componenta teatralității.

Talk-show-ul *Cum creăm și organizăm serviciile de lectură*. Activitatea s-a organizat în cadrul *Colocviilor profesionale de vară* cu genericul „Cartea: din interior și dintr-o parte”. În cadrul evenimentului s-a atras atenția asupra faptului că organizarea, desfășurarea și participarea la ședințele cluburilor de lectură presupune interacțiune, discuții și învățare prin dialog, se creează o relație profundă formator – formabil.

Webinarul *Cum să crești un cititor*. Formator: Maria Pilchin, Secția studii și cercetări. Activitatea de instruire a fost organizată de Biblioteca de Arte „T. Arghezi” în colaborare cu Liceul Teoretic „Ramban” din Chișinău și Liceul Teoretic „Apaczai Csere Janos”, Cluj-Napoca, România. Formatorul a vorbit despre cum a revizitat și recitat basmul „Cinci pâini” de Ion Creangă, le-a oferit celor 60 de participanți (elevi, profesori, părinți și bibliotecari) fișa de lectură a textului, ca un suport al celor discutate.

CFCB a planificat desfășurarea activităților educaționale, de instruire a personalului de specialitate din cadrul BM și bibliotecilor arondate, care s-au axat pe tema principală a anului 2023 – *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” fortifică reziliența digitală, culturală, socială în comunitate*.

Atelierul *Reziliența prin lectură și prin ludicul creației*. Formatori: Maria Pilchin, Secția studii și cercetări; dr. Lidia Kulikovski, director adjunct. Detaliind termenul de reziliență, formatorul Maria Pilchin a menționat importanța comunicării în construirea relațiilor și în formarea unei personalități capabile să înfrunte greul. Literatura este un instrument al rezilienței, al rezistenței la șocuri. Formatorul Lidia Kulikovski a oferit repere literare, cărți a căror lectură poate edifica personalitatea și ne ajută să ne cunoaștem mai bine și să cunoaștem lumea în care trăim. De asemenea, s-a accentuat că prin joc simulăm și dobândim unelte de a înfrunta situații dificile din viața de zi cu zi.

Atelierul *Reziliența profesională*. Formator: dr. Lidia Kulikovski, director adjunct. În cadrul atelierului participanții au învățat ce înseamnă să fii rezilient; cum să-și formeze reziliența; au aflat nivelul personal de reziliență și zonele la care trebuie să mai lucreze; ce să facă ca să nu se simtă în furtuna schimbării cu catargul rupt și alte subiecte care motivează și educă schimbarea și reziliența.

Direcția Resurse informaționale

Atelierul *Evidența serviciilor informaționale și de promovare a patrimoniului local*. Formator: Taisia Foiu, șef Secția „Memoria Chișinăului”. Scopul atelierului a fost prezentarea softului „Biblioreferințe”; analiza situației, schimbările în evidență, necesitatea utilizării arhivei referințelor. De asemenea, formarea competențelor s-a axat pe prestarea serviciilor informaționale incluse în statistică, diferența dintre tipuri de evenimente informaționale și bibliografice, evidența activităților de promovare a patrimoniului local – Chișinău, în „2023. Statistica BM”.

Atelierul *Referința bibliografică versus Descrierea bibliografică*. Formator: Claudia Tricolici, Secția studii și cercetări. Participanții au aflat despre diferența dintre referința bibliografică și descrierea bibliografică. Formatorul a trecut în revistă standardele cărora se conformează referința bibliografică și descrierea bibliografică. S-au punctat elementele principale ale referințelor bibliografice (necesare regăsirii sursei).

Masa rotundă *De la standard internațional la standard național*. Moderator: dr., conf. univ. Natalia Goian, Secția Studii și Cercetări. Evenimentul a fost organizat de Secția Studii și Cercetări a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, care a întrunit profesioniști din domeniul biblioteconomic național.

Moderatorul mesei rotunde a făcut o trecere în revistă a principiilor de catalogare. Valentina Chitoroagă, formator național, Camera Națională a Cărții din Republica Moldova, a făcut o prezentare amplă a conținutului standardului național elaborat de echipa de cercetători în biblioteconomie din țară, SM 2023 „Înregistrarea Bibliografică. Descrierea Bibliografică”. S-au punctat diferențele dintre acest standard național, ce urmează a fi aprobat în perioada imediat următoare, și GOST 2003, după care ne ghidăm în prezent. Au fost expuse componentele obligatorii în descrierea bibliografică în actualul standard național și regulile care trebuie respectate pentru realizarea descrierii bibliografice conform acestuia.

Direcția *Învățare. Cercetare, comunicare*

Curs Formare de formatori. Formator: dr. Lidia Kulikovski, director adjunct. Cursul a fost destinat noilor angajați ai BM „B.P. Hasdeu” și bibliotecilor din suburbii, cărora li s-a oferit instruire teoretică și practică necesar pentru a deveni formator: instrumente, suport de curs, exerciții, sfaturi și suport specific pentru a aplica competențele în practică, Campusul Competențelor al BM, fiind un laborator în acest sens. Formabilii au învățat, au văzut, au experimentat, au aplicat, au primit feedback și au îmbunătățit lucrările pregătite în baza sarcinii. Formatorul a menționat că ne-am asumat pregătirea trainerilor care vor fi fața BM în relația cu utilizatorii.

Atelierul Cum să scriem un raport mai bun? Formator: dr. Lidia Kulikovski, director adjunct. Prin metode neformale, interactive și umor s-a abordat subiectul cum să facem din raport povestea de succes a bibliotecii, cum să-l transformăm într-un instrument de comunicare a rezultatelor obținute în comunitate. Participanții la atelier au aflat cum și unde se folosește metafora, anafora și analogia. Imaginea generală: Interes, implicare și dorința de a învăța să fie mai buni.

Unul din subiectele centrale pentru instruirea personalului BM a fost comunicarea. În acest context au fost organizate mai multe ateliere, focus-grupuri și cursuri.

Cursul Comunicarea cu mass-media. Formator: dr. hab., prof. univ. Constantin Marin. Participanții au dezvoltat abilități de elaborare a fișierului de presă, a dosarului de presă, a revistei presei și în special a structurii comunicatului de presă: pregătirea comunicatului, redactarea comunicatului, aprobarea comunicatului.

Cursul Comunicare. Sloganul. Formator: dr. hab., prof. univ. Constantin Marin. Participanții la instruire au aflat ce este un slogan instituțional, de ce este nevoie de slogan, cum să-ți alegi un slogan,

tipurile de slogane în funcție de conținut, scop, stil, în funcție de discursul comunicării, sloganul din sfera bibliotecilor, abordare generală, exemple de slogane ale unor mari biblioteci din lume.

Atelierul *Ortografie pentru bibliotecari*. Formator: Elena Ungureanu, dr. hab., șef Secția studii și cercetări. Au fost trecute în revistă cca 150 dintre cele 3 600 de articole noi introduse în cea mai proaspătă ediție a *Dicționarului ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române* (DOOM-3, apărut în 2021). Cercetătoarea s-a referit atât la versiunea de tipar a dicționarului cât și la versiunea online a dicționarului – <https://doom.lingv.ro/> –, deja funcțională.

Sesiunea de inițiere în *Ignite*. Formator: dr. Lidia Kulikovski, director adjunct. 22 de participanți – scriitori și bibliotecari, au învățat cum să utilizeze formatul Ignite pentru comunicarea în cadrul conferinței dedicate aniversării a 185-ea de la nașterea lui Bogdan Petriceicu Hasdeu.

Participare la instruiți nonformale și informale organizate de alte instituții

Bibliotecarii BM au participat la 108 de instruiți (2 737 de ore) organizate de alte biblioteci și organizații, instituții din RM și de peste hotare. La aceste instruiți au participat 147 de angajați ai BM, fiecărui participant revenindu-i câte 18,62 ore.

Angajații BM au participat la activitățile de instruire organizate de diverse centre de instruire, inclusiv la BNRM – 19 activități de instruire; Progress Foundation – 16; Ministerul Muncii și Protecției Sociale – 12; ABRM – 9; BNC „Ion Creangă” – 8.

VIZITE DE STUDIU, STAGII, SCHIMB DE EXPERIENȚĂ

Primul Forum Social Urban 2023 organizat de Primăria Municipiului Chișinău, a fost evenimentul de unde am preluat bunele practici europene pentru a ne implica și contribui ca Chișinăul să se dezvolte și să devină un oraș sănătos, creativ, incluziv, sigur, un oraș al generațiilor, un **ORAȘ CARE ÎNVAȚĂ**.

Școala de Vară ASTRA, organizată de Biblioteca Județeană Astra din Sibiu, a fost dedicată profesioniștilor din domeniul științelor informării și documentării, în special bibliotecarilor. Participanții s-au familiarizat cu termenii de Date, Metadate, crearea „dataficarea/datafication” și gestionarea eficientă a acestora în instituțiile biblioteconomice. În urma participării la Școala de Vară ASTRA colegele noastre Irina Cojocar și Evelina Schin, Secția „Memoria Chișinăului” au livrat pentru bibliotecarii BM atelierul practic „Inteligența artificială pentru bibliotecari”.

Experiența Wikipedia din cadrul proiectului „Dincolo de Wikipedia” și „proiectele surori”, Brașov, România. În urma participării la atelierele de lucru, colegele noastre Anastasia Moldovanu, Biblioteca de

Arte „Tudor Arghezi” și Ana Ostașevschi, Biblioteca „Ovidius” au livrat o sesiune de informare pentru colegi.

Școala de Mediere Culturală și Comunicare a Culturii (Școala TMcult®), organizată de către Asociația Abstract-Press în parteneriat cu Asociația Culturala Contrasens și susținută de Ministerul Culturii al Republicii Moldova. Elena Taragan, șef sector, Secția studii și cercetări, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, care a participat la această instruire a împărtășit experiența acumulată la atelierul de mediere culturală colegilor de la BM.

Sesiunea de informare și prezentare a Proiectului Național de Promovare a Lecturii „Cartea deschisă”, organizată de Ministerul Culturii.

Cursul „Jurnalism narativ”, Școala de Jurnalism din Moldova. Au participat Elena Taragan, Secția studii și cercetări, și Marin Postu, Biblioteca „Onisifor Ghibu”.

Instruirea „Recunoașterea discursului de ură și a celui sexist în mass-media tradițională și online din Republica Moldova în alegeri” din cadrul programului „Sprijin pentru pluralismul media și libertatea de exprimare”, implementat de Council of Europe Office în Chișinău, în colaborare cu Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM). La instruire a participat Ana Ostașevschi, Biblioteca „Ovidius”.

Atelierul de lucru privind formarea „Mesagerilor digitali”, organizat de Agenția de Governare Electronică & ABRM. La instruire au participat 6 angajați ai BM.

La instruirile organizate de BNRM au participat:

- Conferința „Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare”, 31 de bibliotecari;
- Forumul Managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci (FMSNB), ediția a XXVIII-a, M. Harjevschi, T. Coșeri;
- Atelierul „Raportarea privind activitatea bibliotecii: anul 2023”, T. Coșeri;
- Trainingul „Cercetarea calității colecției de bibliotecă”, T. Coșeri, 5 angajați ai Secției MRI;
- Simpozionul „Alexei Rău – 70 de ani de la naștere”, L. Kulikovski, E. Cebotari;
- Atelierul „Sporirea interesului pentru lectură și a calității ei prin intermediul cluburilor de lectură”, 8 bibliotecari;
- Atelierul profesional „Cultura lecturii în contextul serviciilor de promovare privind obiectivele cultură 2030”, N. Cauliuc;

- Programul „Ajutor la contor”, Ministerul Muncii și Protecției Sociale și BNRM, peste 30 de bibliotecari ș.a.

Livrarea instruirilor pentru colegii bibliotecari din țară

Formatorii BM au livrat sesiuni de instruire și informare pentru colegii bibliotecari din Republica Moldova:

- *Atelierul „Reziliența profesională”*, Lidia Kulikovski;
- *Atelierul „Reziliența prin lectură”*, Maria Pilchin, organizat de ABRM;
- Cursul „Biblioteca modernă”, Lidia Kulikovski, pentru BNRM;
- *Simpozionul internațional „Starea de bine a bibliotecarului”*, Lidia Kulikovski, Biblioteca Județeană George Barițiu Brașov.
- La 30 iunie 2023, a fost organizată o vizită de documentare a colegilor de la Biblioteca Publică „Mihail Sadoveanu” din raionul Soroca, însoțiți de Tamara Coșciug, specialist principal, Secția Cultură și Turism Soroca. Întruniți la *Campusul Competențelor* al BM, colegilor le-au fost prezentate informații despre: istoria și rețeaua Bibliotecii Municipale, sistemul integrat de bibliotecă, resursele electronice, serviciile de lectură, prezervarea memoriei locale, activitatea editorială și revista „BiblioPolis”, oferta educațională. De asemenea, bibliotecarii de la Soroca au vizitat unele dintre filialele BM: Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Biblioteca „Transilvania” și Biblioteca Mihail Lomonosov”.

Participarea personalului BM la instruiți formale

În anul 2023, 11 bibliotecari au participat la cursuri de formare profesională continuă (825 de ore) *Bazele Biblioteconomiei și Științei Informării* (75 de ore) și cursul *Tendențe moderne în domeniul infodocumentar* (75 de ore), organizate de Centrul de Resurse de Formare Continuă al USM.

Cursul *Bazele Biblioteconomiei și Științelor Informării*: Ana Golub (Filiala „Adam Mickiewicz”); Nadejda Cojocar (Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”); Cristina Ungureanu (Filiala „Nicolae Titulescu”); Svetlana Chistol (Filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt”); Argentina Fron (Filiala „Târgoviște”); Larisa Neniceas (Filiala „Transilvania”); Natalia Pîntea (Secția Comunicare); Olga Chirița (Secția Activitate editorială).

Cursul *Tendențe moderne în activitatea infodocumentară*: Irina Haraz, Doina Spătaru, Lilia Beșan (Filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt”).

Formatorii BM

În calitate de formatori la activitățile de instruire din anul 2023 au fost circa 45 de persoane, inclusiv: Ludmila Pînzari – 19 instruiri; Lidia Kulikovski – 15 instruiri; Tatiana Coșeri – 11 instruiri; Mariana Harjevschi – 9 instruiri; Gabriela Bulduma – 7 instruiri; Constantin Marin – 6 instruiri; Maria Pilchin – 6 instruiri; Elena Butucel – 5; Elena Ungureanu – 4 instruiri ș.a.

Dezvoltare curriculară

Pentru susținerea procesului de formare continuă, echipa CC a elaborat câteva dosare electronice/format tipar:

- mapă electronică privind Curricula activităților de formare;
- mapă (electronică și pe hârtie) a Fișelor activităților de instruire;
- mapă electronică a tutorialelor.

De asemenea, au fost actualizate mapele cu suporturile de curs (pe hârtie) pentru activitățile de formare.

Activități de formare realizate de personalul Secției CC

Dr. hab., prof. univ. Nelly Țurcan:

- Utilizarea instrumentelor de inteligență artificială în serviciile bibliotecii. In: *„Competitivitate și inovare în economia cunoașterii”*. Conferință științifică internațională, Ediția a XXVI-a, 22 septembrie 2023, ASEM;
- Utilizarea instrumentelor de inteligență artificială în comunicarea științifică. In: Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, Atelierul „Comunicare și Teoria Informării”, 10 noiembrie 2023, USM;
- Atelierul *Elaborarea dosarului pentru activități de instruire a bibliotecarilor*. 2 februarie 2023;
- *Povestea noastră – Viitorul tău: O călătorie captivantă pentru noii membri ai familiei Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”*, Zilele BM „B.P. Hasdeu”: Târgul de idei, 19 octombrie 2023;
- Zi de dezvoltare. *Aspecte organizaționale și metodologice. Conferirea/confirmarea categoriilor de calificare a personalului de specialitate din biblioteci*, 12 aprilie 2023 (Filiala „Codru”).

Dr. hab., prof. univ. Constantin Marin:

- Cursul „Comunicarea instituțională”, 23, 25, 27 ianuarie 2023, 12 persoane;
- Atelierul „Comunicare cu mass-media”, 13, 15, 17 martie, 10 persoane;

- Atelierul „Comunicare cu mass-media”, 26, 29, 31 mai 2023, 9 persoane;
- Atelierul „Comunicare. Sloganul”, 13,15,17 noiembrie 2023, 11 persoane.

Evaluarea activităților de formare profesională continuă. Studiul nevoilor de formare profesională continuă

Evaluarea constantă a activităților de formare profesională continuă este esențială pentru asigurarea calității și relevanței serviciilor oferite de bibliotecă pentru personalul profesional angajat la BM „B.P. Hasdeu”. Prin intermediul evaluării, putem identifica și corecta lacunele, să ne adaptăm rapid la schimbările din domeniu și să ne asigurăm că bibliotecarii noștri sunt echipați cu cele mai recente cunoștințe și abilități.

Studiul nevoilor de formare profesională continuă la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” reprezintă un aspect crucial pentru dezvoltarea și adaptarea eficientă a echipei de bibliotecari la schimbările din domeniul infodocumentar, prin realizarea căruia BM poate să-și alinieze programul de dezvoltare a personalului cu provocările actuale și viitoare din domeniul biblioteconomiei.

În acest scop, în perioada 2-14 ianuarie 2024 a fost lansat un sondaj de opinie privind evaluarea activității de formare profesională continuă a personalului din cadrul BM „B.P. Hasdeu”, concomitent și de a studia nevoile de formare continuă a personalului BM (concluziile cu privire la studiu a se vedea la Compartimentul *Cercetarea de marketing* al acestui raport, ulterior rezultatele vor fi publicate în Revista de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură „BiblioPolis” a BM și pe pagina web a instituției (www.hasdeu.md).

ORGANIZARE ȘI PARTICIPARE LA EVENIMENTE PROFESIONALE

COLOCVIILE PROFESIONALE DE VARĂ „CARTEA: DIN INTERIOR ȘI DINTR-O PARTE”, EDIȚIA XI-A

Colocviile de vară reprezintă un eveniment științifico-praxiologic care abordează subiecte profesionale actuale și creează oportunități de dialog și de schimb de bune practici. În perioada **28-30 iunie** 2023 a avut loc a XI-a ediție a Colocviilor profesionale de vară, cu genericul „Cartea: din interior și dintr-o parte” cu o suită de

evenimente: **masa rotundă** „Finanțarea și gestionarea resurselor informaționale la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; **prezentarea studiului Barometrul lecturii** „Consumul de lectură al cititorilor la BM „B.P. Hasdeu”; **talk-show-ul** „Cum creăm și organizăm serviciile de lectură”; lansarea **Clubului de lectură** pentru bibliotecari „Forzaț”; **expoziție de afișe** ale cluburilor, cenaclurilor și atelierelor de lectură la BM „B.P. Hasdeu”; **dezbaterea publică** a romanului „Biblioteca” de Mircea V. Ciobanu, Junimea, 2021.

În prima zi ale Colocviilor Svetlana Javelea, șef secție, și Tatiana Coșeri, director adjunct, au prezentat rezultatele studiului **Barometrul lecturii** „Consumul de lectură al cititorilor la BM „B.P. Hasdeu”, realizat în perioada august – septembrie 2022 – pentru a afla ce citesc, de ce citesc, cum și de unde își aleg cărțile pentru lectură cititorii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (prezentarea succintă a rezultatelor a se vedea la compartimentul *Cercetarea de marketing* a acestui raport).

Talk-show-ul „Cum creăm și organizăm serviciile de lectură” a fost moderat de dr. Mariana Harjevschi, director BM, și i-a avut în calitate de invitați pe Maria Șleahțișchi, Eugenia Bejan, Lolita X, Alexandra Tănase, Moni Stănilă, Maria Pilchin, Paula Erizanu. Cei prezenți au discutat varii forme de organizare a cluburilor de lectură, pentru diverse categorii de vârstă, punctând modalitățile de atragere la lectură, originalitatea formelor, istoricul cluburilor, tematicile abordate și modul de desfășurare a ședințelor. Discursurile invitaților s-au distins prin originalitate, prin abordări personalizate și au ilustrat faptul că organizatorii cluburilor de lectură își asumă cu profesionalism angajamentul de a promova lectura în moduri inedite.

În cadrul *Colocviilor* au fost organizată **Expoziția de afișe** „Cluburi de lectură, ateliere de lectură la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, unde fiecare bibliotecă-filială și-a prezentat serviciile de lectură.

Romanul „**BIBLIOTECA**” de **Mircea V. Ciobanu** a fost pus în discuție la Digital Park, în data de 29 iunie 2023, cu o prezență de peste 50 de participanți. La dezbateri au participat dr. hab. Elena Ungureanu, moderatoare, dr. Mariana Harjevschi, dr. hab. Maria Șleahțișchi, dr. hab. Elena Prus, Maria Pilchin, Elena Taragan. S-a discutat despre o carte mai puțin ordinară, un roman profund fragmentat, labirintic, cu o mulțime de trimiteri explicite și implicite către diverși autori din literatura universală, un roman sinteză a istoriei literaturii, a cărui lectură te îmbogățește și te face mai cult. Vorbitoarele s-au pus de acord în multe privințe, remarcând, rând pe rând, că „Biblioteca” lui Mircea V. Ciobanu poate funcționa ca un text borgesian în care s-ar putea realmente să te rătăcești. Această „bibliotecă” e una a memoriei. O carte-eveniment, ce se adresează cititorilor erudiți, o carte pe care nu o poți lectura dacă nu prea ai citit alte cărți. Un caz clasic de literatură elitistă, care nu caută popularitate și vânzări. Unii au pus la îndoială faptul că acesta ar fi un roman, deoarece nu are un subiect liniar, specific de regulă acestui tip de scriere. Dar o miză a acestui roman este simultaneitatea planurilor, care generează o adevărată nelinearitate a scrisului. Autorul ne invită la un dialog, ne solicită să cunoaștem literatura universală. Borges, Joyce, Umberto Eco... E un text care generează sensuri, deschideri, paranteze, cuprinde nuclee de romane. Această carte este „aventura” unui spirit, care recitește și reconfigurează marea literatură a lumii. M.V. Ciobanu este un creator al unui model personal de lectură. Romanul acesta este un palimpsest, un roman intelectual, babilonic, o carte misterioasă a unui scriitor cult, pentru care „aventura” scrisului e o cale de a sonda alte lumi plătuite. Acesta face referire la numeroase nume din literaturile lumii, dovedind că mai crede în puterea literaturii și în capacitatea ei de a schimba fața lumii. Gheorghe Balici semnează o sinteză despre acest eveniment în „Jurnal de Chișinău”, 30 iunie 2023: „În noi funcționează toată literatura pe care am citit-o”, <https://gazetadechisinau.md/2023/06/30/in-noi-functioneaza-toata-literatura-pe-care-am-citit-o/>.

Colocviile profesionale de vară din acest an au finalizat cu lansarea **Clubului de lectură „Forța”** pentru bibliotecari, organizat de directorul general al BM „B.P. Hasdeu” – dr. Mariana Harjevschi, la care au participat 43 de bibliotecari ai BM. Clubul de lectură își propune să aducă spre discuție probleme profesionale, pornind de la niște lucrări care nu fac parte neapărat din domeniul biblioteconomic, dar pot să inspire, să ofere modele pentru activitatea bibliotecii. Cartea pusă în discuție în cadrul primei ședințe a fost „Cultura serviciilor superioare” de Ron Kaufman. În cadrul discuției au luat cuvântul dr. hab. Nelly Țurcan, Tatiana Coșeri, Viorica Lozinschi, Vitalie Răileanu, Dumitru Crudu, Moni Stănilă, Elena Taragan,

Svetlana Gumeni ș.a. **Dr. hab. Nelly Țurcan** a afirmat că „Cultura serviciilor superioare” de Ron Kaufman este un ghid pentru cei care vor să înțeleagă ce înseamnă un standard al calității. **Tatiana Coșeri**, director adjunct BM, a susținut că ea, cartea, a fost ca un „refresh” pentru cursul său de cultură a calității. În cadrul discuțiilor, **Viorica Lozinschi** a adus mai multe observații, în care se compară procesele de selecție a personalului la Zappos și Google. În contextul modernității, biblioteca trebuie să adopte noi modalități, eficiente și inovatoare, de poziționare în comunitate, ca temă pentru acasă a primei ședințe a fost propusă găsirea unor canale potrivite de comunicare pe intern și pe extern.

Zilele Educației Nonformale (ZEN) la BM „B.P. Hasdeu”

În perioada 6-11 octombrie 2023, Campusul Competențelor a organizat *Zilele Educației Nonformale*. Evenimentul a cuprins: concursul „Promovarea bibliotecii ca spațiu bun pentru învățare”; ateliere start-up cu genericul „ZEN –Maraton” cu formatori invitați din afara rețelei BM „B.P. Hasdeu”; ateliere cu genericul „Nonformalul la noi acasă” în care au excelat formatorii BM: În cadrul atelierelor au fost susținute 11 comunicări. La final, în cadrul *Forumului formatorilor*, au fost desemnați **Trainerii anului 2023** și **Formatorii anului 2023**.

Ca și în edițiile precedente, Zilele Educației Nonformale au adunat persoane cu experiență, dar și bibliotecari formați în 2023, precum și bibliotecari care au dorit să însușească și să preia noi metode de învățare. Evenimentul a accentuat importanța învățării bibliotecarilor pentru a-și alinia atuurile profesionale cu nevoile și oportunitățile comunității.

Promovarea activității campusului competențelor

Pentru promovarea CC, precum și a activităților de instruire au fost folosite instrumentele de comunicare precum: pagina de Facebook a Campusul Competențelor, site-ul Centrului, e-mail, revista *BiblioPolis* ș.a.

Pagina FB a CC – <https://www.facebook.com/campusulcompetentelor>

Au fost căutate și distribuite materiale relevante de instruire online pentru comunitatea profesională și materiale cu tematici actuale, materiale video și pe alte pagini sau grupuri pe FB:

- Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu – <https://www.facebook.com/groups/municipala/>
- Creativitate&Inovație Hasdeu – <https://www.facebook.com/groups/2070017226346566/>
- Biblioteca Online – <https://www.facebook.com/groups/2687670834664106/>

- Traineri Novateca – <https://www.facebook.com/groups/trainerinovateca/>
- LecturaCentral – <https://www.facebook.com/groups/205286133498142/>

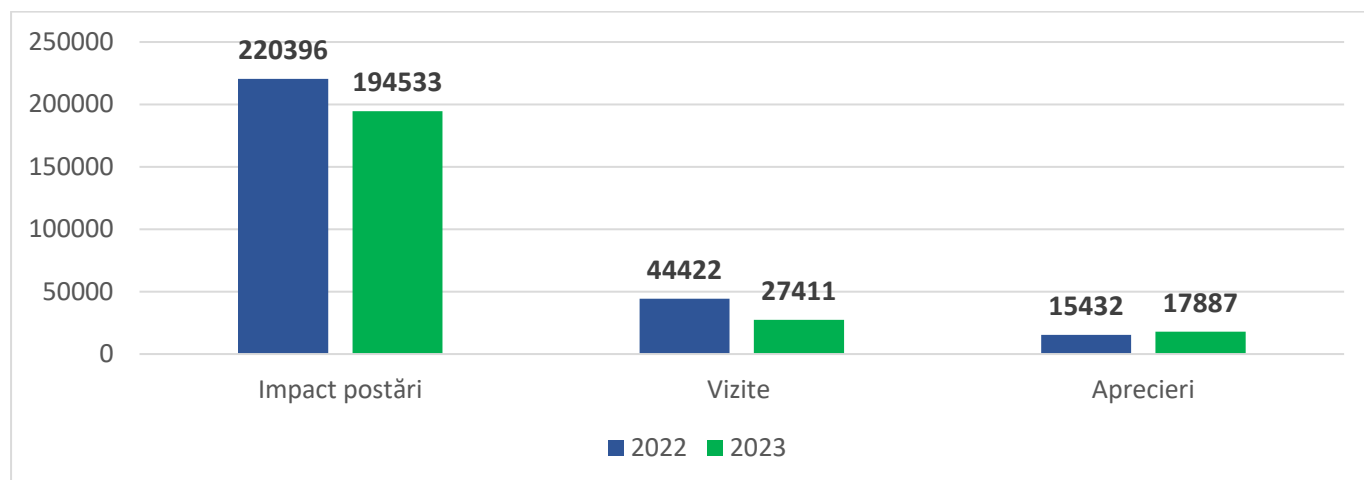
Promovarea activității Secției CC

Pe site-ul *Campusul Competențelor* (cneihasdeu.wordpress.com) a fost promovată activitatea secției și participarea la campaniile BM: *Zilele Chișinăului; Zilele Științei; Zilele Educației Nonformale*.

Impactul postărilor plasate pe pagina FB și site-ul CC

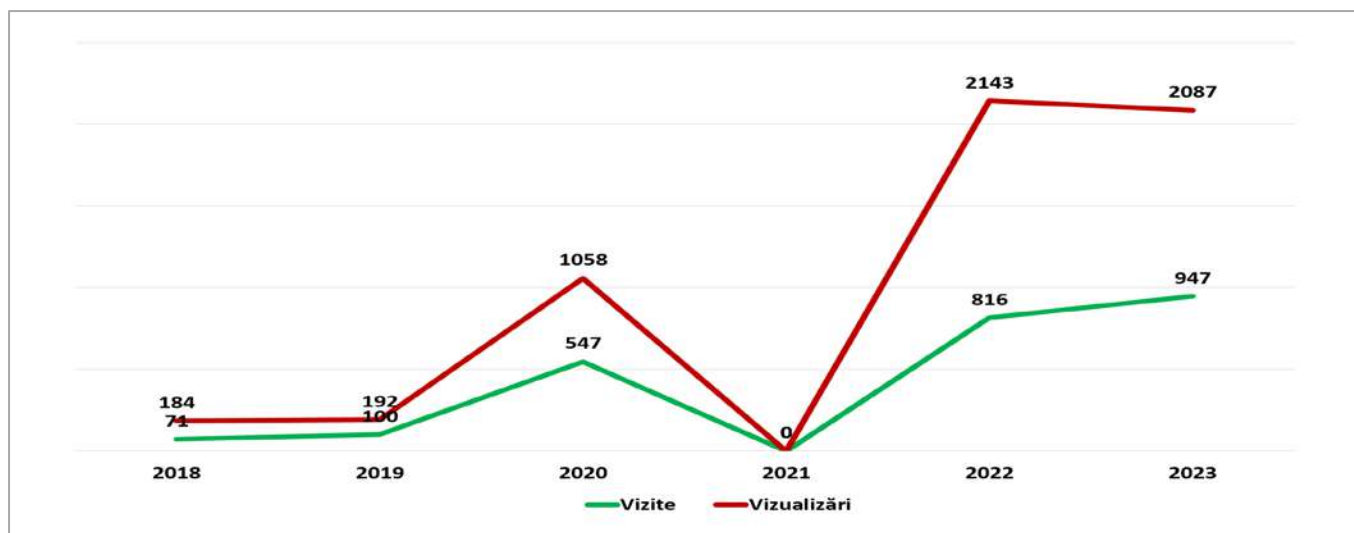
Postările plasate pe pagina FB au avut un impact suficient de bun. Impactul paginii CC pe Facebook pentru anul 2023 a fost de 43 565. Impactul postărilor plasate pe pagina FB: total postări – 147; impact – 19 4533; vizite – 27 411; aprecieri – 17 887; comentarii – 463; distribuiri – 1 583.

Numărul postărilor în anul 2023 (147 de postări) a fost practic la nivelul anului 2022 (140 de postări). Comparativ cu anul 2022 se constată o creștere a distribuiri postărilor pe pagina Campusului Competențelor, precum și a aprecierilor:

Cele mai populare postări: *Dna Lidia Kulikovski despre inteligența artificială* – 3 739 impact; 418 aprecieri; *Ignite Hasdeu* – 3 827 impact, 258 aprecieri; *Concursul de lectură* – 3 108 impact, 290 aprecieri; *Atestarea 2023* – 3 549 impact, 255 aprecieri.

Constatăm că după elaborarea în anul 2022 a unui site nou al Campusului Competențelor a sporit considerabil interesul pentru informația postată pe site.

Cu părere de rău, în anul 2023 nu au fost plasate postări și nici nu au fost actualizări pe site-ul CC. Cu toate acestea, site-ul CC a fost accesat de 947 de vizitatori (816 în 2022), cu 131 de vizitatori mai mulți decât în anul 2022. Anul 2023: postări – 0; vizualizări – 2 087; vizitatori – 947.

Concluzii. Probleme și orientări de perspectivă

Concluzii despre rezultatele obținute

- În anul de referință Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat pentru personalul de specialitate 83 activități de instruire cu un volum total de 14 552 de ore, la care au participat 205 de persoane. Pentru fiecare persoană participantă la instruire în medie revin câte 73,12 ore;
- În anul 2023 la activități de formare continuă (formale, informale și formale) au participat 363 de formabili, fiecărui participant revenindu-i 51,1 ore de instruire, iar media volumului de instruire ce revine fiecărui bibliotecar al BM constituie 51,24 de ore;
- Cel mai mare volum (ore) de instruire în cadrul activităților de formare profesională, inclusiv cele organizate de BM, a fost acumulat de Biblioteca publică de drept, CAIME și Biblioteca Centrală;
- În anul 2023 au fost livrate mai multe activități de instruire comparativ cu anul 2022. Totodată, a crescut și numărul de instruirii în afara BM, la care au participat angajații bibliotecii;
- Tematica instruirilor a fost diversă, dar au predominat diverse activități educaționale axate pe formarea competențelor digitale și promovarea lecturii;
- Cu scopul planificării activităților educaționale relevante pentru anul 2024 s-au folosit datele din rapoartele de activitate pentru anul 2023, solicitările filialelor, oferta secțiilor BM, precum și datele din

chestionarul de evaluare a ofertei educaționale a Campusului Competențelor. De asemenea, procesul de atestare a profesionalului de specialitate a permis identificare a lacunelor și necesităților de formare a competențelor de specialitate, din poziția managerială a subdiviziunii;

- Pentru promovarea CC, precum și a activităților de instruire au fost folosite instrumentele de comunicare precum: pagina CC pe Facebook, e-mailul, revista „BiblioPolis” etc.;
- A fost actualizată curricula activităților de instruire pentru personalul BM.

Analiza SWOT

Pentru anul de referință se constată următoarele puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări:

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> – Experiență de peste 10 de ani în domeniul formării profesionale a bibliotecarilor BM – Echipa Centrului de formare profesională este formată din personal calificat și cu experiență – Formatori profesioniști bine instruiți și cu experiență în domeniul biblioteconomiei – Colaborarea cu alte instituții – CC oferă instruire pentru menținerea cunoștințelor la zi cu ultimele tendințe și tehnologii din domeniu 	<ul style="list-style-type: none"> – Posibilități reduse pentru atragerea formatorilor din alte instituții – Vizibilitate redusă (nu sunt postări și actualizări pe site-ul CC) – Resurse umane insuficiente (lipsa persoanelor cu responsabilități de publicare și promovare pe site-ul CC) – Angajarea prin cumul extern a șefului CC – Număr redus de bibliotecari-formatori
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> – Creșterea interesului pentru dezvoltarea profesională a bibliotecarilor – Oportunitatea de a dezvolta programe de formare pentru bibliotecari în domeniul tehnologiilor informaționale și transformării digitale – Colaborare cu alte centre de formare profesională pentru bibliotecari din RM și din România – Există o creștere a nevoii de bibliotecari cu cunoștințe avansate în gestionarea informațiilor digitale 	<ul style="list-style-type: none"> – Bibliotecarii ar putea întâmpina dificultăți în a ține pasul cu schimbările rapide în tehnologie și informație – Concurența din partea altor instituții de formare profesională

Recomandări

- Diversificarea ofertei de instruire conform necesităților și tendințelor de dezvoltare a bibliotecilor publice.
- Extinderea colaborării cu alte centre de formare continuă din țară, prin încheierea acordurilor de colaborare.
- A include în fișa postului (pentru formatori) responsabilitatea de elaborare și prezentare a Dosarului activității de instruire.
- Fortificarea activității de promovare a formării profesionale continue a personalului de specialitate din cadrul BM.
- Identificarea persoanelor pentru suplinirea funcțiilor vacante în cadrul CC.

FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

COLOCVIILE PROFESIONALE DE VARĂ „CARTEA: DIN INTERIOR ȘI DINTR-O PARTE”, EDIȚIA XI-A

ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘI EDITORIALĂ

CERCETAREA BIBLIOGRAFICĂ ȘI BIBLIOTECONOMICĂ

Anul 2023 caracterizează Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, la fel ca anii trecuți, printr-o intensă activitate de cercetare și de implicare în activități conexe cercetării. Remarcăm faptul că atât în întreaga rețea, în filialele Bibliotecii Municipale, cât și în cadrul Secției studii și cercetări, elaborarea lucrărilor cu tematică biblioteconomică (monografiile, biobibliografiile dedicate unor personalități remarcante, unor instituții/filiale, unor domenii etc.) s-a soldat cu cercetări importante. Pe parcursul anului au fost publicate **7 cărți** (2 monografiile bibliografice; 2 cărți cu interviuri; 1 volum de materiale a conferinței științifice + 1 volum cu rezumate ale comunicărilor la acea conferință; 1 volum de poezii) și cca 600 de articole în presa tipărită și online. Din păcate, în anul 2023, Biblioteca Municipală nu a beneficiat de acoperire financiară în vederea editării tuturor volumelor pregătite pentru tipar.

Cărți/ediții aparte

Cercetările au fost efectuate de mai mulți bibliotecari, datorită cărora prestigioasa colecție „Bibliographica” a fost completată cu volum:

Andrei Vartic. Ultimul dac : Monografie bibliografică / Lidia Kulikovski, Nina Vartic-Hasnaș, Claudia Tricolici ; responsabil de ediție: Mariana Harjevschi ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : [S. n.], 2023 ([Balacron]). – 338, [2] p.: fot. în parte color. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-66-790-6. – P. 47-52.). – Text nemediat. URL: <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/447>.

La 24 octombrie 2023 Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a lansat într-un eveniment comemorativ acest volum, care a fost elaborat cu prilejul celor 75 de ani de la nașterea celui care a fost Andrei Vartic: luptător pentru adevărul istoric, un pasionat cercetător al civilizației dacice, fondator al Institutului Civilizației dacice de la Chișinău, fondator al Teatrului Poetic „Alexei Mateevici”, ex-deputat în primul Parlament al RM (1990-1994), semnatar al Declarației de Independență din 27 august 1991, consilier prezidențial, personalitate eminentă a culturii noastre, orator strălucit, unul din inițiatorii mișcării de

eliberare națională. A fost cu adevărat o personalitate enciclopedică: regizor de teatru, actor, publicist, scriitor, om politic, cercetător științific, editor, istoric, pedagog, jurnalist, critic de artă, critic de teatru, fizician, informatician, arheolog, dacolog, poet, filosof și promotor al culturii. Evenimentul a fost moderat de dr. Vasile Șoimaru, unul dintre prietenii de suflet ai lui Andrei Vartic, pe care l-a cunoscut la începutul anului 1990, când Andrei Vartic lucra la Programul primului guvern democratic ales din Republica Moldova. A urmat proiectarea unui amplu film comemorativ, în care voci precum cele ale lui Alexe Rău, Vitalie Rusu, Arcadie Suceveanu, Ion Ungureanu ș.a. au conturat, prin amintiri și elogii, portretul uman al acestui om de creație, fizician de formație primară, un bărbat de o rară și frumoasă sensibilitate, un „Om cât o Epocă”. Dr. Lidia Kulikovski a afirmat că l-a cunoscut pe Andrei Vartic în perioada renașterii naționale, l-a cunoscut și prin faptul că era Omul bibliotecii. La eveniment au mai participat: preotul Petru Buburuz, Vitalie Rusu, Gheorghe Efros, părintele Ioan Ciuntu, soția protagonistului comemorat Nina Hasnaș-Vartic, care a pus la dispoziția bibliotecii întreaga arhivă personal, Eugenia David, redactor al cărții, bibliograful Claudia Tricolici, numeroși oameni de cultură.

Cel de-al doilea volum care a completat colecția „Bibliographica” este:

Victor Pușcaș : Personalitate notorie a jurisprudenței naționale : Monografie biobibliografică / Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, Biblioteca Publică de Drept ; autor-alcătuitor: Silvia Antufiev ; coordonator: Lidia Kulikovski ; sub redacția științifică a lui Valeriu Kuciuk ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi. – Chișinău : Lexon-Prim, 2023. – 275, [1] p. : fot. în parte color. – (Colecția Bibliographica, ISBN 978-9975-134-81). – Text nemediat.

Volumul a fost prilejuit de un eveniment aniversar – 80 de ani de la naștere și este un omagiu adus lui Victor Pușcaș – jurist, om politic și de stat, promotor consecvent al Legii și dispozițiilor constituționale, personalitate notorie a dreptului în Republica Moldova. Victor Pușcaș a avut o influență semnificativă asupra dezvoltării sistemului juridic modern al statului și consolidării interacțiunii între toate ramurile guvernamentale. A fost întotdeauna un om cu principii, dar și cu demnitate, un om care și-a apărat constant poziția, în ciuda contextului istoric dificil. Rolul său în dezvoltarea sistemului juridic este determinat nu doar de o abordare echilibrată, înțeleaptă și constructivă a soluționării problemelor profesionale, ci și de activități active de cercetare și predare. Victor Pușcaș a contribuit la formarea profesională a mai multor generații de juriști.

Printre alte studii de cercetare biblioteconomică se includ 2 volume de interviuri cu tematică variată privind majoritatea aspectelor din domeniu:

Dumitru Crudu, Maria Pilchin. Lidia Kulikovski: Biblioteca de mâine. – Chișinău : [Prut Internațional], 2023. – 236 p. – ISBN 978-9975-54-187-9. – Text nemediat.

Cartea de interviuri-eseuri, a căror protagonistă este dna dr. Lidia Kulikovski, s-a bucurat de o caldă primire și apreciere din partea publicului. Apărută în colecția „Dialoguri la focul din vatră”, cartea este prefațată de studiul „Inovație continuă” semnat de acad. Mihai Cimpoi. Protagonista se destăinuie pe parcursul cărții despre parcursul dumneai profesional, punând în valoare experiența personală și cea organizațională. De asemenea, emite opinii valoroase despre biblioteca viitorului, despre viitorul cărții, despre viitorul bibliotecarului, despre scriitorii bibliotecari și bibliotecarii scriitori, despre cenzură și despre libertatea gândirii. O frumoasă cronică despre lansarea cărții „**Biblioteca de mâine**” semnează Gheorghe Bâlici în „Gazeta de Chișinău” din 21 decembrie 2023, cu titlul: *Lidia Kulikovski: „Dacă am condus o bibliotecă, am vrut să fie cea mai bună. Dacă eram o simplă bibliotecară, făceam același lucru”* (URL: <https://s9.ro/1xwg>).

Nicolae Spătaru. Confesiuni în bibliotecă: dialoguri culturale / coperta: Aurelia Tincu – Chișinău : [Quadrat], 2023 (Balacron). – 164 p. ISBN 978-9975-66-788-3). – Text nemediat.

În seria de apariții editoriale se înscrie și vol. **Studii Culturale, Simpozion național (4 ; 2022 ; Chișinău)**: Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicate Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a IV-a, 28 septembrie 2022 / coordonator: Violeta Tipa. – Chișinău ; Institutul Patrimoniului Cultural, 2023. – ISBN: 978-9975-52-213-7. – **Vol. 4.** 2023. – 200 p. – ISBN 978-9975-52-235-9. – Text nemediat. – este lucrarea care se editează, tradițional, de către Institutul Patrimoniului Cultural în colaborare cu Biblioteca de Arte „T. Arghezi”. Volumul a fost însoțit de **Rezumatele comunicărilor de la Simpozionul național de studii culturale** : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 5-a, Chișinău, 26 septembrie 2023. – Chișinău : [S.n.], 2023 – (Notograf Prim). – 67 p. – Text nemediat. În aceste materialele ale coferințelor au publicat mai multe studii colegii-bibliotecari: Taisia Foiu, Anastasia Moldovanu, Elena Taragan, Violeta Tipa, Margarita Șcelcicova ș.a.

Acestea fiind publicațiile sub formă de ediții aparte, remarcăm faptul că activitatea de cercetare și-a păstrat același ritm și aceeași intensitate. Astfel, Claudia Tricolici a continuat lucrul asupra vol. **Total librarian: Lidia Kulikovski: Monografie bibliografică**, care urmează să apară în anul 2024. Lucrarea cuprinde un volum mare de surse dotate cu linkuri către sursa originală a lucrărilor bibliografiate. Acest

fapt, pe lângă că transpune în viață direcția spre digitalizare, va constitui o supersursă pentru identificarea rapidă a majorității textelor semnate de-a lungul vieții de protagonistă, toate din sfera biblioteconomică, reprezentând un vârf al istoriei bibliotecii.

Printre **manuscrisele pregătite pentru tipar** se numără: *Paul Mihnea – maestru al poeziei: Biobibliografie*; *Ioan Paulencu: Bibliografie*; *Vasile Iovu: De versul naiului vrăjit : Biobibliografie*; *Biblioteca Publică de Drept – 20 de ani în serviciul comunității (2001-2021)*; *Catalogul Cărți cu dedicații. 2012-2021* (Elena Șendrea et al.); *Anton Mater – ispitele scenei și ale ecranului* (Studiu monografic); *Chișinăul în plăci memoriale* (Claudia Tricolici, Lidia Kulikovski) ș.a.

A fost finalizată lucrarea *Vasile Vasilache. În spectru: Biobibliografie* (aut.: Nadejda Mășcăuțanu; contribuții: Maria Pilchin, Elena Ungureanu, redactor bibliografic: Claudia Tricolici). În prezent alcătuitoarii elaborează bibliografii dedicate următoarelor personalități: Ion Hadârcă, Vasile Șoimaru, Eugenia David, Elfrida Coroliovă ș.a. E pe punct de finalizare volumul *Vlad Pohilă: Un om al scrisului : Monografie bibliografică* (aut.-alc.: Elena Ungureanu, Claudia Tricolici și Zinaida Tâmbur) care urmează să fie editat, de asemenea, în anul 2024.

Publicații periodice

Pe parcursul anului 2023, Secția activitate editorială în colaborare cu specialiștii din cadrul Secției studii și cercetări, precum și din alte subdiviziuni ale BM, au pregătit spre tipar următoarele publicații periodice:

1. Revista „BiblioPolis”, vol. 86 (2022), nr. 3 (numărul dedicat aniversării a 145 de ani de fondarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”);
2. Revista „BiblioPolis”, vol. 87 (2022), nr. 4 (numărul dedicat problemelor implicării seniorilor în activitățile bibliotecii);
3. Revista „BiblioPolis”, vol. 88 (2023), nr. 1 (numărul dedicat problemei rezilienței în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”);
4. Revista „BiblioPolis”, vol. 89 (2023), nr. 2 (numărul dedicat aniversării a 185 de ani de la nașterea lui B.P. Hasdeu și cluburilor de lectură care funcționează în cadrul BM);
5. Revista „BiblioPolis”, vol. 90 (2023), nr. 3 (numărul dedicat problemelor de management și de funcționare a cluburilor în cadrul BM).

6. Revista „Mihai Eminescu, Buletin de cercetări eminescologice, valorificare și promovare a operei și personalității lui Mihai Eminescu”. Serie nouă, nr. 1 (22), 2022.

În ceea ce privește **articolele publicate în reviste/ziare în anul 2023**, numărul acestora e de cca 600 (inclusiv online). Numeroasele contribuții editoriale sunt prezentate în sinteza elaborată de Secția „Memoria Chișinăului” (Anexa nr. 4 – Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în presă). Revista *BiblioPolis* rămâne cea mai importantă publicație de specialitate, dar bibliotecarii BM au publicat în multe alte reviste, precum: *Literatura și Arta*, *Philologia*, *Buletinul Mihai Eminescu: Serie nouă*, *Univers Pedagogic Pro*, *Moldova*, *Timpul*, *Natura*, *Realități culturale: Revistă de Etnografie*, *Folclor și Cultură Contemporană*, *Vatra Veche*, *Florile Dalbe*, *Făclia*, *Gazeta de Chișinău*, *Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”*, *Menora: Revistă de literatură și cultură evreiască*, *Dimineața capitalei/Утро столицы* ș.a.

Printre cei mai activi autori de publicații se numără: Maria Pilchin, Raia Rogac, Liudmila Barbă, Elena Taragan, Gheorghe Bâlici, Angela Borșci, Mariana Cocieru, Taisia Foiu, Mariana Harjevschi, Lidia Kulikovski, Miroslava Metleaeva, Ștefan Sofronovici, Elena Tamazlăcaru, Traian Vasilcău, Анна Бацманова, Татьяна Искимжи, Елена Ковальская, Екатерина Лукьянец, Маргарита Щелчкова ș.a. Aproximativ 2/3 din articole sunt elaborate în limba română, iar 1/3 – în limba rusă.

Printre cele mai importante publicații în reviste și ziare se numără: materiale dedicate personalităților: de ex.: Bâlici, Gheorghe. „*În noi funcționează toată literatura pe care am citit-o*” [despre dezbateră publică a romanului „Biblioteca”, Iași: Junimea, 2021, autor: Mircea V. Ciobanu, organizată de SSC a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, în cadrul Colocviilor de vară cu genericul „Cartea: din interior și dintr-o parte”, la Digital Park, 29 iunie 2023] // *Gazeta de Chișinău*, 30 iunie 2023; Ungureanu, Elena. *Portret de magistru: Eugeniu Coșeriu* // *Dialogica: Revistă de studii culturale și literatură*. 2023, Nr 2, p. 19-28; despre munca bibliotecarului, de ex.: Vasilcău, Traian. *Bibliotecarul, ca plugarul*: [despre rolul bibliotecarului în societate, dialog cu cititorii de la Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală” din Chișinău cu colaboratorii de la CAIME] // *Univers Pedagogic pro*, 24 august 2023, p. 8; materiale despre reziliență, de ex.: Kulikovski, Lidia. *Reziliența profesională* [bibliotecarii de la BM „B.P. Hasdeu” și adaptarea lor la schimbările mediului] // *BiblioPolis*, 2023, Nr 1, p. 7-15; materiale dedicate lecturii: de ex.: Pilchin, Ivan. *Ziua Națională a Lecturii „BiblioPolis”*, 2023, Nr 1, p. 5-6; Pilchin, Maria. *Cum creăm și organizăm serviciile de lectură”: un talk-show din cadrul Colocviilor de vară la BM „B.P. Hasdeu”* (ediția a XII-a) //

BiblioPolis, 2023, Nr 2, p. 82-85; Rogac, Raia. *Autoritatea valoroasă a cărții* : [despre cea de-a XX-a ediție a Programului „Chișinăul citește” organizat de către Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”] // *Literatura și Arta*, 2023, 23 februarie, p. 8; materiale dedicate teatrului: Pilchin, Maria. *Reuniunea Teatrelor Naționale Românești, ediția a VIII-a* // *Moldova. 2023 (Sept.-Oct.)*, p. 48-59; materiale de prezentare a publicațiilor de specialitate, de ex.: Taragan, Elena. *Revista „BiblioPolis” – păstrătoare a valorilor culturale, artistice și literare* // *Studii culturale, Simpozion național (4 ; 2022 ; Chișinău)*, 2023, p. 184-188; materiale dedicate refugiaților din Ucraina, de ex.: Barbă, Liudmila. *Bibliotecarii în ajutorul refugiaților ucraineni: voluntariat, implicare și competență: ancheta „BiblioPolis”* // *BiblioPolis. 2022, Nr 1*, p. 68-70, materiale dedicate dinastiei Hâjdău-Hasdeu, de ex.: Cocieru, Mariana. *Rolul dinastiei hasdeiene la cercetarea culturii tradiționale din Basarabia (cu prilejul marcării a 185 de ani de la nașterea savantului Bogdan Petriceicu Hasdeu)* // *Realități culturale: Revistă de Etnografie, Folclor și Cultură Contemporană*, 2023, Nr 11, p. 11-15; materiale dedicate unor evenimente de anvergură, de ex.: Dabija, Elena, Sofronovici, Ștefan. *Freamătul și expresivul germinate de spirit românesc* : [despre desfășurarea Congresului Mondial al Eminescologilor, Ed. a XI-a la CAIME] // *Literatura și Arta*, 2023, 15 septembrie, p. 7.

ORGANIZARE ȘI PARTICIPARE LA EVENIMENTE ȘTIINȚIFICE

În anul de referință bibliotecarii BM au participat și au organizat **198 de manifestări științifice** sau cu componentă științifică, la nivel de rețea a BM, precum și la nivel național (congrese, conferințe, simpozioane, mese rotunde, lecții publice, seminare etc.), mai mult cu 87 de evenimente comparativ cu anul precedent (2022 –111) la care au participat **5 662 de persoane**. Din ele: *congres* – 1; *colocvii* – 1; *simpozioane* – 16; *conferință* – 49; *masă rotundă* – 35; *lecții publice* – 75; *seminare* – 16; *festivaluri* – 5; **98** dintre evenimentele științifice au fost organizate de BM, iar **83** – de alte instituții. Lista tuturor evenimentelor este prezentată în Anexa nr. 3 – *Organizarea și participarea la reuniuni științifice, inclusiv profesionale*.

Anul 2023 se distinge printr-o participare activă a bibliotecarilor în astfel de activități, care reflectă creșterea profesională și prezența în comunitatea științifică. În cadrul acestor evenimente bibliotecarii BM au susținut **181** de comunicări.

Formă evenimentului	Total	Organizate de BM	Organizate de alte instituții
Activități științifice	198	121	77
congres	1	1	0
colocvii	1	1	0
conferință	49	17	32
locală	12	11	1
națională	12	1	11
internațională	25	5	20
masă rotundă	35	27	8
locală	23	19	4
națională	6	3	3
internațională	6	5	1
simpozion	16	6	10
local	2	2	0
național	7	1	6
internațional	7	3	4
lecție publică	75	69	6
locală	74	68	6
internațională	1	1	0
seminar	16	0	16
local	1	0	1
internațional	15	0	15
festival	5	0	5
internațional	5	0	5
Participanți total	5 662	5 461	201
Comunicări științifice	181	98	83

Dintre acestea, au ieșit în evidență **1 congres**, și anume Congresul Mondial al Eminescologilor, Ediția a XII-a „Eminescu, HOMO SAPIENS”, din 31.08-01.09.2023) (cu cca 400 de participanți din diverse categorii) și **1 colocviu**, cu titlul *Colocviile profesionale de vară*, având genericul „Cartea: din interior și dintr-o parte” (BM, 27-30.06.2023), cu mai multe evenimente la care au participat în total 170 de bibliotecari.

O formă frecventă de organizare a evenimentelor științifice sunt cele **49 conferințe**, dintre care 17 organizate de BM, și 32 desfășurate de alte instituții și organizații. Printre cele mai importante și cu mai mare impact se numără:

- Conferința anuală „Biblioteci sustenabile. Biblioteci reziliente”, BM „B.P. Hasdeu”, 19.10.2023, cu peste 70 de participanți.
- Conferința internațională „Dimitrie Cantemir: 350 de ani de la naștere și 300 de ani de comemorare”, organizată de Universitatea de Stat din Moldova, pe data de 26.10.2023, unde au participat cu comunicări dl Vitalie Răileanu, *Codexul destăinuirilor din scrierile lui Dimitrie Cantemir*, și dr. Victoria FONARI, *Imaginea lui Dimitrie Cantemir în creația lui Vlad Ioviță*.
- Conferința internațională „Identitățile Chișinăului: comunități istorice”, organizată de Grupul Civic pentru Patrimoniul Cultural și Asociația Națională a Tinerilor Istorici din Moldova, pe data de 17-18.10.2023, la care au participat cu comunicări: dr. Mariana HARJEVSCHI, Margarita Șcelcicova, dr. Mariana Cocieru, Angela Olărescu, Angela Vintilă, Ludmila Barbă, Svetlana Gumenii.
- Școala de vară (Conferință internațională) „Actualitatea concepției lui Eugeniu Coșeriu”, desfășurată Centrul de studii coșeriene de la Cluj-Napoca, în perioada 28.08-03.09.2023, unde a participat dna dr. hab. Elena Ungureanu, cu comunicarea „*Coșeriu accesibil online*”.
- Conferința internațională *Shakespeare* „De la prima ediție In-Folio (1623) la cea mai recentă integrală Shakespeare în limba română (2010-2019)”, organizată de Teatrul Național „Mihai Eminescu”, la 15.09.2023, cu următorii participanți: dr. Mariana Harjevschi, dr. hab. Elena Prus, Maria Pilchin, Ivan Pilchin, Elena Taragan.

Sunt de remarcat o serie de **seminare internaționale** (15 la număr) cu tematica Știința Deschisă, printre care Conferința internațională „Open Science Conference 2023 „Accelerating the Sustainable Development Goals, Democratizing the Record of Science”, organizată de ONU, 08-10.02.2023, la care a participat dr. hab. Nelly ȚURCAN.

Evenimente de înaltă ținută academică sunt și cele **16 simpozioane** (dintre care 6 organizate de BM și 10 de alte organizații). Enumerăm câteva dintre ele:

- Simpozionul internațional „Starea de bine a bibliotecarului”, organizat de Biblioteca Județeană „George Barițiu”, Brașov, 28.04.2023, la care a participat dna dr. Lidia Kulikovski, cu o comunicare despre reziliență;
- Simpozion internațional „Nicolae Dabija – o personalitate de construcție piramidală”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, 15.07.2023. Elena Dabija, Ștefan Sofronovici, Traian Vasilcău;

– Simpozionul internațional „Revenirea la Eminescu prin Eugen Simion”, organizat de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, la 12.06.2023, la care au prezentat comunicări Elena DABIJA, dr. Victoria Fonari, Ștefan Sofronovici, Traian Vasilcău.

Lecțiile publice, în număr de **75** (dintre care 69 desfășurate de BM), au reprezentat tipul de eveniment preferat de filialele Bibliotecii Municipale. La ele s-au prezentat comunicări despre un număr mare de personalități din mai multe domenii: B.P. Hasdeu, Dimitrie Cantemir, Mihai Eminescu, Nichita Stănescu, Ciprian Porumbescu, Ștefan Ciobanu, Alexei Mateevici, Grigore Vieru, Ion Druță, Ilie Bogdesco, Igor Vieru, Ion Popescu-Gopo, Nicolae Costenco etc.

De asemenea, s-au organizat **35 de mese rotunde** (27 ale BM și 8 de alte organizații). A fost pusă în discuție o gamă vastă de subiecte și tematici actuale.

În continuare prezentăm succint câteva dintre evenimentele cu impact. Una dintre cele mai importante manifestări științifice a anului 2023, la care și-a adus contribuția Centrul Academic Internațional Eminescu – a fost Ediția a XII-a a **Congresului mondial al eminescologilor**, desfășurat cu genericul „Eminescu, HOMO SAPIENS” (31 august – 1 septembrie 2023). Lucrările Congresului au fost reflectate în mass-media locală, națională și internațională.

Conferință internațională „B.P. Hasdeu – scriitor, istoric, enciclopedist: 185 de ani de la naștere” a avut loc la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în data de 24.02.2023. În cadrul acesteia dl Alexandru Moraru a ținut comunicarea „Opera istorică a lui B.P. Hasdeu – o nouă reevaluare”.

Conferința Ignite „B.P. Hasdeu în receptarea scriitorilor și bibliotecarilor la 185 de ani de la naștere” s-a desfășurat la 26 februarie 2023 (moderator: L. Kulikovski). Au participat cu comunicări dr. Lidia Kulikovski, dr. Mariana Harjevschi, Dumitru Crudu, Cristina Dicusar, Elena Șendrea, Natalia Smirnov, Maria Pilchin, Liliana Juc, Alexandru Moraru, dr. Victoria Fonari, Ivan Pilchin, Elena Taragan, Lidia Grosu, Alexandru Vakulovski, Moni Stănilă, dr. Nadejda Ivanov, dr. Marin Postu.

Biblioteca Municipală a găzduit la 28 martie 2023 evenimentul moderat de Maria Pilchin **„Rolul literaturii în diplomația culturală”**, o prelegere publică susținută de Andrei Novac, un poet reprezentativ în literatura română, lector universitar, secretar de stat pentru relația cu Institutul Cultural Român și politici culturale. Directorul BM Mariana Harjevschi a menționat că în contextul acțiunilor ce au loc cu ocazia sărbătoririi, în data de 27 martie, a 105 ani de la unirea Basarabiei cu România, această prelegere este o modalitate de a afla noi moduri de a ne apropia de România, prin liantul literaturii și al viziunilor comune. Dna Lidia Kulikovski a pus bazele cooperării Bibliotecii Municipale cu bibliotecile județene din România, deschizând aici nouă filiale de carte românească, iar ulterior la Chișinău s-au organizat diverse activități profesionale care să mențină viu spiritul cooperării. La eveniment au mai participat: Teo Chiriac,

poet și președinte al Uniunii Scriitorilor din R. Moldova, care a menționat că relațiile București-Chișinău sunt mai strânse ca niciodată. Andrei Novac a făcut mențiunea că diplomația culturală în sine este importantă nu doar pentru cultură, este importantă în general. Scriitorul trebuie să fie militant. Dacă ne raportăm la scriitori, aceștia trebuie să fie mult mai prezenți în societate nu doar în ceea ce privește actul cultural, cât și actul civic. Intelectualul trebuie să aibă un rol esențial în patria lui și în diplomația culturală. Este necesar să existe un program de politici comune, politica diplomatică și culturală trebuie uniformizate.

La Conferință națională ***SYMPOSIA INVESTIGATIO BIBLIOTHECA „Biblioteca din învățământ: Dinamism. Acces. Dezvoltare. Transformare”***, organizată de Universitatea Liberă Internațională din Moldova în data de **18 octombrie 2023**, au participat cu comunicări științifice 3 angajați ai Bibliotecii Municipale: Lilia Canțîr. *Inovația și evoluția bibliotecii școlare: Dinamism și Impact*; Lilia Gamarța. *Rolul bibliotecii în procesul instructiv-educativ în instituțiile de învățământ*; Elena Ungureanu *„Plăcerea hipertextului” și inteligența artificială*. Subiectele abordate au trezit discuții în comunitatea specialiștilor din domeniul biblioteconomic, iar textele comunicărilor sunt pregătite pentru publicare în materialele Conferinței.

Reuniunea Teatrelor Naționale Românești La Chișinău, cu genericul „ATÂT DE APROAPE”, Ediția a VIII-a. Evenimentul a fost susținut de Ministerul Culturii din Republica Moldova, Ministerul Culturii din România, Institutul Cultural Român și Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu”, Chișinău, de Biroul de Cooperare al Elveției. Pentru al treilea an consecutiv Reuniunea Teatrelor Naționale Românești la Chișinău (14-24 septembrie 2023) s-a bucurat de privilegiul Înaltului Patronaj Prezidențial, acordat de Președinta Republicii Moldova, Maia Sandu, și de Președintele României, Klaus Iohannis. Evenimentul a fost moderat de Petru Hadârcă, director general al Teatrului Național „Mihai Eminescu. La eveniment au participat Sergiu Prodan, Ministrul culturii din Republica Moldova, Liviu Jicman, Președintele Institutului Cultural Român, Dragoș Buhagiar, președintele UNITER, mare scenograf roman, Marina Constantinescu, critic de teatru și film, autoarea emisiunii „Nocturne” la TVR, Lucian Romașcanu, senator, Parlamentul României, reputatul actor Emil Boroghină, societar de onoare al Teatrului Național „Marin Sorescu” din Craiova, Director fondator al Festivalului Internațional „Shakespeare”. La această suită de evenimente au participat foarte activ directoarea BM Mariana Harjevschi, precum și colegii din Secția studii și cercetări Maria Pilchin și Elena Taragan. Programul Reuniunii a fost alcătuit din 38 de evenimente culturale, 21 de spectacole în sală, 9 spectacole radiofonice, 4 reprezentații de teatru nonverbal în aer liber, expoziție de carte, expoziție multimedia de fotografie, conferință Shakespeare. Toate acestea au fost amplu reflectate în publicațiile de pe Blogul Secției studii și cercetări (<https://wordpress.com/post/bibliohost.wordpress.com/1759>).

ACTIVITATEA DE CERCETARE

CERCETAREA DE MARKETING

Prin intermediul cercetării de marketing BM încearcă să-și cunoască și să-și înțeleagă utilizatorii pentru a le identifica necesitățile și așteptările de la bibliotecă.

În anul curent, cercetarea de marketing la BM s-a manifestat prin inițierea unor sondaje care au vizat conceptualizarea și elaborarea Strategiei de dezvoltare a BM, satisfacția necesităților utilizatorilor cu privire la informațiile de interes public și legislativ, evaluarea experienței utilizatorului în mediul virtual bibliotecar, nevoile de formare profesională ale angajaților BM, a fost finalizată analiza studiului *Barometrul lecturii*. În scopul modernizării Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (inclusiv rețeaua de 27 filiale și secții metodologice) ABP PROJECT” S.R.L. a elaborat un amplu studiu de fezabilitate.

STUDIUL DE FEZABILITATE: MODERNIZAREA BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU” (inclusiv rețeaua de 27 filiale)

Studiul de fezabilitate a fost realizat în perioada noiembrie 2022 – aprilie 2023 de către „ABP PROJECT” S.R.L. Scopul elaborării unui studiu de fezabilitate privind modernizarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (inclusiv rețeaua de 27 filiale și secții metodologice) este dezvoltarea Bibliotecii „B.P. Hasdeu” ca un serviciu public de asigurare a accesului la lectură și dezvoltare a interesului pentru informare, învățare, educație, cercetare.

Obiectul studiului a fost analiza aspectelor curente privind starea edificiilor, sistemului tehnic, energetic și ingineresc.

Obiectivele generale ale studiului au fost:

- Analiza stării actuale a Bibliotecii Municipale (inclusiv filialele) și elaborarea unei viziuni privind dezvoltarea durabilă a instituției;
- Fundamentarea necesității investițiilor economice, biblioteconomice, culturale, arhitecturale a BM pentru modernizarea rețelei de biblioteci-filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din mun. Chișinău;
- Identificarea posibilităților de extindere a serviciilor culturale, educaționale, alfabetizare digitală și biblioteconomice ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Cercetarea s-a realizat în mai multe etape:

- (1) Analiza surselor primare și secundare (studiul de prefezabilitate, planurile cadastrale);

- (2) Analiza chestionarului de fezabilitate completat de toate bibliotecile-filiale ce reflectă caracteristicile tehnice, arhitecturale, energetice, tehnologice și sociale (27 spații ale filialelor, administrația, 5 spații depozite și 11 spații ale secțiilor cu funcții metodologice);
- (3) Evaluarea de către specialiști (inginer, arhitect) a stării spațiilor;
- (4) Formularea concluziilor și recomandărilor, fundamentarea necesităților investițiilor economice.

Cercetarea de teren sintetizată în studiul de prefezabilitate a evaluat starea spațiilor prin prisma aspectelor ingineresti, tehnice, investițiilor pe parcursul ultimilor 5 ani, cât și istoria hazardelor. Grupul de lucru implicat în studiul de fezabilitate, de asemenea, a cercetat spațiile utilizând aceleași criterii. Datele colectate și analizate au pus în evidență punctele forte și punctele slabe, iar recomandările vor fi benefice pentru asigurarea unui progres în acest domeniu.

Metodele utilizate în studiile de prefezabilitate și fezabilitate: analiza documentată, deplasare pe teren, cât și sinteza situațiilor de hazard (cele mai dese neconformități, avarii pe parcursul ultimilor ani) a permis evaluarea generală a spațiilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Drept rezultat al studiului, efectuat de specialiști, pentru o mai bună reflectare a situației spațiilor, neconformitățile filialelor și nivelul de risc au fost utilizată cuantificarea de la 1 la 5:

1	2	3	4	5
Starea spațiilor care nu corespunde normelor	Starea spațiilor care corespunde unor norme	Starea spațiilor cu nivel moderat	Starea spațiilor cu nivel bun	Starea spațiilor cu nivel excelent

Astfel, s-a constatat

I. Nivelul spațiilor:

- 7 spații cu nivel excelent: „Mihail Ciachir”, „Mihail Lomonosov”, „Târgoviște”, „Târgu Mureș”, „Valentin Ignatenco”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Adam Mickiewicz”;
- 9 spații cu nivel bun: „Liviu Rebreanu”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Secția managementul resurselor informaționale, „Ovidius”, „Hristo Botev”, „Maramureș”, „Onisifor Ghibu”, „Lesia Ukrainka”, Biblioteca publică de drept, „Transilvania”;
- 6 spații cu nivel moderat: „Codru”, „Nicolae Titulescu”, „Traian”, „Miron Costin”, „Alexandru Donici”, „Vissarion Belinski”;
- 5 spații cu nivel redus: „Maria Drăgan”, de arte „Tudor Arghezi”, „Alexandru Cosmescu”, „Vasile Alecsandri”, „Alec Russo” „Alba Iulia”;

- 4 spații cu nivel nesatisfăcător: Biblioteca Centrală, „Ițic Mangher”, „Gheorghe Madan”, „Parisului”.

II. Probleme comune tuturor spațiilor:

- Ventilare;
- Sistem ingineresc, apeduct și canalizare;
- Accesibilitate la spații pentru persoanele cu nevoi speciale.

În mod special a fost analizată starea clădirii din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 148: tavan, rețele ingineresti, rețeaua de electricitate și apeduct cu probleme semnificative. De asemenea, imposibilitatea de replanificare a spațiilor. Experții au propus o schiță-concept a Bibliotecii prin reabilitarea clădirii aflate pe str. Armenească nr. 45. Spațiul ar permite organizarea lecturii publice a chișinăuienilor, extinderea serviciilor, amplasarea într-un singur spațiu a secțiilor și resurselor informaționale.

BAROMETRUL LECTURII

În anul 2022, lectura s-a aflat în vizorul BM. Astfel, pe parcursul lunilor august-septembrie, Secția monitorizare și evaluare a BM „B.P. Hasdeu” a realizat un studiu amplu de cercetare a lecturii – *Barometrul lecturii* (în continuare BL) – pentru a afla ce citesc, de ce citesc, cum și de unde își aleg cărțile pentru lectură cititorii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Rezultatele au fost analizate pe parcursul anului 2023 și prezentate public în cadrul Colocviilor profesionale de vară ale BM, la data de 27 iunie 2023.

Scopul cercetării a fost evaluarea consumului de lectură al cititorilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Obiectivele urmărite: *determinarea comportamentelor de lectură* (timp, loc, cantitate de lectură etc.); *investigarea obiceiurilor de lectură* (de ce citesc, ce citesc, cum și de unde își aleg cărțile pentru lectură etc.); *identificarea motivației lecturii* (factori care îi determină să citească etc.); *studierea tipologiilor de lectură* (categorii de cărți, genuri literare, titluri de carte; scriitori preferați (autohtoni, străini etc.); *examinarea consumului de carte asociat altor produse* (oferta de ziare/reviste etc.); *evaluarea atitudinilor asociate de carte* (calitatea și accesul la resursele informaționale, încredere în oferta de carte a bibliotecii, împrumutată de la bibliotecă sau dețin bibliotecă personală etc.); *estimarea organizării animațiilor literare* (nivelul de adaptare a activității bibliotecii la nevoile de informare ale comunității; participarea la programe și concursuri de lectură, lansare de carte, ateliere de lectură, cluburi de lectură, cenacluri literare etc.); *determinarea gradului de utilizare a bibliotecii* (frecvența, scopul vizitei etc.).

Barometrul lecturii a avut în centrul său cercetarea cantitativă (sondajul de opinie).

Chestionarul BL a cuprins întrebări standard, același în fiecare an, și întrebări tematice, care au urmărit temele de interes pentru anul în curs (în total 34 de întrebări). Printre temele specifice de analiză se numără: *Comportamente de lectură* (10 întrebări); *Obiceiuri de lectură, motivația lecturii* (10 întrebări); *Tipologii de lectură* (7 întrebări); *Organizarea animațiilor literare și a lecturii în bibliotecă* (3 întrebări); *Utilizarea bibliotecii* (4 întrebări); *Profilul respondentului* (3 întrebări).

Chestionarul a fost realizat de către 16 operatori, bibliotecari recent angajați la BM pe un eșantion de 788 respondenți, cititori ai BM, cu vârsta de la 17 ani.

Concluzii:

1. Lectura este un o activitate importantă și ocupă un loc special în viața utilizatorilor Bibliotecii

Municipale:

- 61,6% din participanții la studiu situează lectura de plăcere pe locul I în topul preferințelor de petrecere a timpului liber; 50%, în medie, ies în natură, se întâlnesc cu prietenii, navighează pe internet;
- 38,2% citesc zilnic, în egală măsură, atât din plăcere, cât și pentru a fi la curent cu evenimentele actuale; zilnic dedică lecturii pentru studii 27%, iar 21% – pentru cercetarea unor subiecte specifice de interes;
- 89,7% afirmă că citesc, din care 29,6% – foarte mult, iar 38,3% – mult și doar 10,3% nu citesc;
- Zilnic 34% din respondenți dedică lecturii 30 minute – 1 oră, timp recomandat pentru o minte sănătoasă, iar 31,2% citesc în fiecare zi mai mult de 1 oră;
- 37,4% au citit în medie 20 de cărți pe an (aproximativ 2 cărți per lună, sau o carte la 2-3 săptămâni), iar 25,4% – au citit câte o carte pe lună);
- Timpul este un factor important pentru citirea cărților, fapt confirmat de cei 55% dintre respondenți care au răspuns că au citit mai mult în perioada pandemiei de COVID-19 (când au dispus de mai mult timp liber);
- 95% utilizatorii BM preferă să citească acasă, în liniște; doar 26% preferă să citească la bibliotecă în medie de 2 ori pe săptămână;
- În medie, 49% din utilizatorii BM acordă zilnic lecturilor nonliterare pe internet până la 30 min., cele mai preferate fiind portalurile de știri, blogurile și site-urile web specifice interesului.

2. Utilizatorii BM susțin că lectura de plăcere și din pasiune este principala motivație de lectură, considerând lectura un factor important pentru dezvoltarea personală, iar colecția bibliotecii – ofertantă pentru a le satisface orice motivație de lectură:

- 73% din utilizatorii BM susțin că lectura de plăcere și din pasiune stă la baza motivației de lectură; pentru 58% din respondenți factorul motivant este dezvoltarea culturii generale, iar 50%, în egală măsură, citesc pentru relaxare, pentru studii/activitatea profesională, din curiozitate/pentru a cunoaște lucruri noi;
- 68% din utilizatorii care au declarat că citesc consideră că lectura este foarte importantă pentru dezvoltarea personală;
- 75,8% din respondenți își aleg cărțile pentru lectură după subiectul cărții; 46% – după autor sau la recomandarea prietenilor; pentru 21% importantă este recomandarea bibliotecarului;
- 81,2% din utilizatorii BM găsesc cărțile pentru lectură la bibliotecă, ceea ce ne vorbește despre calitatea colecției de carte deținută de bibliotecă;
- Aproximativ o treime din utilizatorii BM (31,5%) au împrumutat de la bibliotecă 20 și mai multe cărți pe parcursul unui an, ceea ce ar fi două cărți per lună sau una la două săptămâni;
- 48% din cărțile împrumutate de la bibliotecă mai sunt citite de membrii familiei, prieteni, colegi sau vecini. Acest indicator ne vorbește despre faptul că numărul de împrumut al cărților din colecția BM este mai mare decât cel raportat în SIGA (sistemul informațional de gestiune a activității BM);
- 67% au răspuns că li s-a întâmplat rar (23,5%), foarte rar (22,2%) sau niciodată (12,2%) să nu găsească la bibliotecă cartea solicitată. Este un indicator bun al calității colecției BM;
- Prietenii, colegii ar motiva 25,1% din utilizatori să citească mai mult; autorii cărților – 24%; membrii familiei – 19,7%; persoanele influente care promovează lectura – 17,4%; bibliotecarul – 14,7%;
- Primirea cărților drept cadou ar motiva 32% din utilizatorii BM să citească mai mult; provocarea de a citi un anumit număr de cărți pe an – 20,4%, participarea la diverse cluburi de lectură – 18,5%; participarea la evenimente de lectură (întâlniri cu scriitorii, discuții etc.) – 17,2%.

3. Cititorii BM preferă să citească în format tradițional (tipărit), cărți din domeniul literatură artistică, preponderent romane. Scriitorii preferați din literatura română sunt: Ion Druță, Nicolae Dabija și Mihai Eminescu, iar din literatura universală Fiodor Dostoievski, Agatha Christie și Kristin Hannah, limba română fiind limba preferată pentru lectură:

- 79,9% obișnuiesc să citească în primul rând cărți tipărite, iar 24,8% dau preferință cărților în format electronic;

- Cărțile preferate pentru lectură sunt din literatura artistică (40,8%), dezvoltare personală (34,2%) și de specialitate (25,2%);
- Din domeniul beletristicii, cititorii dau preferință romanelor – 44,2% romanelor psihologice (28%), urmate de memorii (13,8%), povestiri (12%), poezie și nuvele (10,7%);
- Romanele preferate sunt romanele psihologice (28%), urmate de romanele de dragoste (27%), de acțiune, de aventuri și istorice (20%), și romanele biografice (16%);
- Ion Druță, Nicolae Dabija și Mihai Eminescu sunt scriitorii preferați din literatura română, iar Fiodor Dostoievski, Agatha Christie și Kristin Hannah din literatura universală pentru toate categoriile de gen, vârstă și statut socioprofesional;
- Limba preferată pentru lectură este limba română – 67,6%, urmată de limba rusă – 27,8% și limba engleză – 14,2%.

4. Cercetarea a scos la iveală gradul de informare și de participare al respondenților la programele și serviciile de lectură desfășurate la BM: „Chișinăul citește”, „Bătălia cărților”; întâlniri cu scriitori, lansări/prezentări de carte, discuții etc. Deși evaluate cu calificativul *foarte bine* de către 53,8% din respondenți și *bine* de către 37,3%, totuși numărul de persoane care participă este foarte mic: în medie aproximativ 60% din respondenți nu au participat deloc la acestea. Promovarea și publicitatea insuficientă este factorul major al neparticipării – 45% din respondenți susținând că nu cunosc că există; pe de altă parte, majoritatea animațiilor literare la BM sunt orientate spre utilizatorii cu vârsta de până la 17 ani, care nu au fost chestionați în acest studiu.

5. Colecția de carte a bibliotecii este factorul principal care îi aduce pe chișinăuieni la bibliotecă. Ei și-o doresc actualizată și reînnoită permanent cu cele mai recente apariții editoriale, doresc spații atractive, tehnologii moderne, servicii inovante și bibliotecari empatici – toate acestea, cu siguranță, vor spori vizitele la bibliotecă:

- Aproximativ 33,4% din respondenți frecventează biblioteca o dată pe săptămână, 10,3% – 2-3 ori pe săptămână și 5,2% – zilnic;
- 62,7% – vin la bibliotecă pentru împrumutul cărților, 21% – pentru informare, 19,8% – pentru lectură în sală, 18% – pentru relaxare și studiu iar 17% pentru cercetare;

- 62,4% consideră că pentru a fi vizitată mai des, biblioteca trebuie să înnoiască permanent colecția cu apariții editoriale recente, să aranjeze spații moderne și atractive – 35,7%, să doteze biblioteca cu tehnologii moderne – 30,8% și să extindă oferta de servicii și programe – 22,4%.

Rezultatele Barometrului lecturii exprimă punctul de vedere al utilizatorilor BM „B.P. Hasdeu”, contribuind la o estimare realistă a fenomenului lecturii, la o constatare și înțelegere mai profundă și mai concretă a situației din filiale, la identificarea aspectelor ce necesită îmbunătățiri. Din răspunsuri se distinge clar că utilizatorii BM văd biblioteca viitorului tot cu multe cărți tradiționale, fapt ce ne face să fim optimiști – lectura ca fenomen, cartea tipărită nu este, deocamdată, în mare pericol. Cu eforturi comune vom reuși să le menținem dragostea față de cuvântul scris.

Totodată, remarcăm faptul că, deși lectura ocupă un loc destul de important în viața comunității, persistă nevoia stringentă de promovare intensă a culturii lecturii, de livrare a serviciilor inovative care promovează lectura, în special pentru utilizatorul adult – peste 17 ani, inclusiv actualizarea și reînnoirea permanentă a colecțiilor de carte cu cele mai recente apariții editoriale, dotarea spațiilor atractive, procurarea celor mai moderne tehnologii.

Păreră utilizatorului este foarte importantă în activitatea bibliotecii și de aceea considerăm răspunsurile la acest chestionar un barometru credibil, care demonstrează că lectura ocupă un loc destul de important în viața comunității.

Rezultatele sondajului vor fi publicate în Revista de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură „BiblioPolis” a BM și pe pagina web a instituției (www.hasdeu.md).

CONCEPTUALIZAREA ȘI ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A BM „B.P. HASDEU”

În anul 2023, BM „B.P. Hasdeu” s-a aflat în proces de conceptualizare și elaborare a **Strategiei de dezvoltare a BM** pentru următorii cinci ani (2024-2029). Pentru a avea o strategie de dezvoltare eficientă, orientată spre utilizator și livrarea serviciilor de calitate, echipa managerială a BM, coordonată de prof.univ., dr. hab. Constantin Marin, specialist în comunicare instituțională, a inițiat un chestionar adresat tuturor celor implicați în buna desfășurare a activității BM: angajați, fondatori/parteneri și utilizatori ai bibliotecii, de sugestiile cărora se va ține cont la dezvoltarea strategiei.

Scopul studiului a fost axat pe conceptualizarea direcțiilor de dezvoltare a BM pentru următorii cinci ani.

Răspunsurile participanților la chestionar urmează să fie analizate, iar rezultatele publicate în Revista de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură „BiblioPolis” a BM și pe pagina web a instituției (www.hasdeu.md).

EVALUAREA ACTIVITĂȚILOR DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

Evaluarea constantă a activităților de formare profesională continuă este esențială pentru asigurarea calității și relevanței serviciilor oferite de bibliotecă pentru personalul profesional angajat la BM „B.P. Hasdeu”. Prin intermediul evaluării, putem identifica și corecta lacunele, să ne adaptăm rapid la schimbările din domeniu și să ne asigurăm că bibliotecarii noștri sunt echipați cu cele mai recente cunoștințe și abilități.

Evaluarea oferă oportunitatea de a măsura impactul direct al programelor de formare asupra performanțelor individuale și colective ale echipei. Aceasta permite identificarea punctelor forte care pot fi consolidate și a domeniilor care necesită îmbunătățiri suplimentare. Prin monitorizarea rezultatelor, putem adapta programele de formare pentru a răspunde mai bine nevoilor specifice ale bibliotecarilor și ale comunității în general.

De asemenea, evaluarea continuă demonstrează angajamentul bibliotecii față de excelență și inovare în serviciile oferite. Acest proces nu doar menține un standard înalt de profesionalism, ci și oferă oportunitatea de a iniția schimbări și îmbunătățiri constante, garantând astfel că biblioteca rămâne o resursă relevantă și indispensabilă pentru comunitatea locală.

În acest scop, în perioada respectivă a fost lansat un sondaj de opinie privind evaluarea activității de formare profesională continuă a personalului din cadrul BM „B.P. Hasdeu”.

La sondaj au participat 55 de persoane, ceea ce constituie 27% din cei care au participat la activități de instruire în anul 2023. Majoritatea respondenților au experiență profesională mai mare de 5 ani (47 de persoane), 25 de respondenți au vârsta de până la 45 de ani, 31 de persoane au funcție de execuție, studii de specialitate (superioare și profesionale) – 23 de persoane, 52 de persoane au o anumită categorie de calificare profesională.

Din cei 55 de respondenți, 41 de persoane au participat la 5 și mai multe activități de formare profesională.

Circa jumătate din respondenți au indicat că au participat la activități de instruire legate de lectură (28 de persoane), mai puține răspunsuri revenind altor subiecte de instruire la care au participat.

Peste jumătate din respondenți au remarcat că activitățile de formare profesională au răspuns așteptărilor formabililor în mare măsură, iar circa o treime din respondenți consideră că activitățile de formare continuă au răspuns așteptărilor în foarte mare măsură.

Cei patru respondenți care au menționat că au rămas satisfăcuți într-o oarecare măsură, au argumentat opinia prin faptul că: *unele detalii au rămas incerte, e nevoie de o abordare mai inovativă, la unele instruirii mă așteptam să primesc o instruire mai calitativă, să fie dinamice.*

Argumentele celor care au fost satisfăcuți în foarte mare măsură au fost:

- învățăm ceva nou practic pentru a ne dezvolta profesional, și pentru serviciu folositor;
- sunt benefice pentru bibliotecari, deoarece dezvoltă profesional;
- orice experiență nouă este un avantaj în plan profesional;
- datorită acestor instruirii sporește eficacitatea proceselor de muncă;
- de fiecare dată învățăm lucruri noi;
- pentru mine orice informație primită e foarte necesară și utilă;
- instruirile au fost bine structurate, pregătite la un nivel înalt și au oferit multă informație utilă care ulterior a fost aplicată în practică;
- etc.

Atragem atenția că opinia respondenților privind corespondența dintre necesitățile de formare profesională și conținutul activităților educaționale a fost apreciată similar. Circa două treimi din formabili au menționat că conținutul activităților de formare profesională a fost adecvat nevoilor de formare în mare măsură.

Satisfacția privind prestața/competența formatorilor de la BM „B.P. Hasdeu” a fost apreciată la nivel înalt.

Respondenții au remarcat prestața formatorilor, evidențiind unii din aceștia: Gabriela Bulduma, Tatiana Coșeri, Mariana Harjevschi, Lidia Kulikovski, Constantin Marin, Ludmila Pînzari. Totodată, a fost remarcat: *„Nu vreau să dau nume. La BM sunt cei mai buni formatori!”, „De fapt, la atelierele la care am participat, în mare parte i-am avut ca formatori pe: Ludmila Pînzari; Mariana Harjevschi; Maria Pilchin”.*

Nominalizarea formatorilor a depins de activitățile la care au participat respondenții.

Toți respondenții au menționat că au aplicat în activitatea profesională competențele formate în cadrul activităților de instruire la care au participat. Majoritatea din cei care au răspuns la chestionar au remarcat că au aplicat competențele dobândite în cadrul instruirilor în mare și foarte mare măsură.

În general, respondenții sunt satisfăcuți de oferta educațională a Campusului Competenților. Totodată, fiind menționat: „Consider că oferta educațională a Campusului Competențelor se evidențiază prin diversitatea și relevanța conținutului său, acoperind cuprinzător nevoile de formare ale bibliotecarilor de la toate nivelele ierarhice ale Bibliotecii Municipale. Cursurile specializate explorează aspecte esențiale precum gestionarea eficientă a colecțiilor, adaptarea la tehnologiile noi, promovarea serviciilor bibliotecii și dezvoltarea abilităților de conducere, asigurând o pregătire adecvată pentru toți bibliotecarii. În plus, oferta educațională integrează module dedicate adaptării serviciilor bibliotecare la prioritățile anuale, oferind bibliotecarilor cunoștințe actualizate și instrumente practice pentru eficientizarea și personalizarea serviciilor în concordanță cu schimbările din comunitate și prioritățile bibliotecii. Astfel, contribuie la creșterea competențelor și eficienței, consolidând în același timp relevanța și adaptabilitatea continuă a Bibliotecii Municipale în fața schimbărilor din mediul înconjurător”.

Activitatea Campusului Competențelor a fost apreciată la un nivel destul de înalt, media aprecierii constituind 9,15 puncte.

În calitate de argumente se menționează: „...activitățile sunt organizate foarte bine, trebuie să fie introduse mai multe teme interesante pentru bibliotecari; echipa este minunată; îmi place atmosfera; apreciez foarte mult eforturile Campusului Competențelor în formarea personalului; datorită formatorilor competenți și instruiți am primit cunoștințe și abilități utile pentru lucrul de zi cu zi; am acordat nota maximă, recunoscând efortul aparte dedicat organizării programelor de instruire – aprecierea mea se datorează și efortului dublu depus de formatori pentru a planifica și sistematiza informația, asigurându-se că aceasta ajunge să primească feedbackul necesar; activitatea Campusului a fost bună, dar tot timpul este loc pentru ceva și mai bun și eficient...”

Sugestii și direcții de îmbunătățire:

- În linii generale, suntem mulțumiți, beneficiind de oportunități de formare continuă, aspect ce ne conferă un avantaj comparativ cu alte instituții. Esențiale sunt aspectele de design al Campusului: amenajarea spațiului, mobilier adecvat sau amenajat coerent (sunt incomode instruirile pe scaune și

scrii pe brațe), izolare fonică și integrarea tehnologiilor moderne pentru a asigura un mediu propice învățării;

- Spațiu mic pentru activități practice;
- Consider că pentru o mai bună activitate este necesar să fie invitați și experți de talie internațională;
- Pauza de cafea, moderatori diferiți, implicarea participanților;
- Calitatea depinde și de organizare, deci atunci când sunt prea insistente instruirile, iar noi suntem supraîncărcați, performanța nu-și mai are loc; când suntem prea alintați, tot nu e bine! Deci - echilibru în toate!;
- Numărul limitat de persoane – maxim 10 persoane;
- Selectarea timpului instruirii convenabil pentru toți, de creat un speed sheet cu preferințe, posibilitatea de a veni cu idei de teme pentru anumite sesiuni;
- Invitarea specialiștilor din diferite domenii utile activității, nu doar din biblioteconomie;
- Evaluare continuă a programelor de instruire; Inovare în metodologia de instruire, tehnologii și platforme de instruire avansate; Colaborare cu experți din diverse domenii.

STUDIUL NEVOILOR DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

Studiul nevoilor de formare profesională continuă la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” reprezintă un aspect crucial pentru dezvoltarea și adaptarea eficientă a echipei de bibliotecari la schimbările din domeniul infodocumentar. Evoluția rapidă a tehnologiei și schimbările constante în mediul informațional impun o adaptare continuă a competențelor bibliotecarilor pentru a răspunde cerințelor unei societăți în transformare. Prin realizarea unui studiu de identificare a nevoilor de formare profesională continuă, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” poate să-și alinieze programul de dezvoltare a personalului cu provocările actuale și viitoare din domeniul biblioteconomiei.

Un astfel de studiu oferă o perspectivă detaliată asupra competențelor existente ale echipei și identifică zonele în care există deficit de cunoștințe sau abilități. În plus, studiul nevoilor de formare profesională continuă consolidează implicarea și angajamentul personalului, oferindu-le oportunitatea de a-și exprima aspirațiile profesionale și de a contribui activ la propria dezvoltare. Această abordare participativă poate conduce la o mai mare satisfacție în cadrul echipei și, în cele din urmă, la îmbunătățirea calității serviciilor oferite comunității.

Prin realizarea periodică a unor astfel de studii, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își asigură că resursele investite în formarea continuă sunt direcționate eficient și că echipa rămâne actualizată și adaptată la cerințele dinamice ale societății contemporane.

În cadrul chestionării menționate au fost adresate câteva întrebări referitoare la nevoile de formare profesională. Respondenții consideră că prin activitățile de formare continuă trebuie formate diverse competențe. Cei mai mulți respondenți au optat pentru competențe de comunicare și relaționare (41 de persoane), competențe digitale (38 de persoane), competențe tehnologice (36 de persoane), competențe de cultura informației (29 de persoane).

O altă întrebare s-a referit la tematica activităților de instruire profesională. Cu părere de rău, foarte puține răspunsuri au fost concrete, fiind menționate sau competențe, sau teme care deja sunt incluse în oferta educațională, aproximativ 70 de propuneri.

La elaborarea ofertei educaționale a Campusului Competențelor a BM pentru anul 2024, vom ține cont de opinia respondenților pentru subiectele de instruire care ar trebui incluse.

Rezultatele studiului și analiza răspunsurilor vor fi publicate în Revista de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură „BiblioPolis” a BM.

SPORIREA REZILIENȚEI COMUNITARE LA ACCESUL DESCHIS LA LEGISLAȚIE

Biblioteca publică de drept, filiala BM „B.P. Hasdeu”, a realizat un sondaj de opinii cu **scopul** evaluării satisfacției necesităților utilizatorilor a informației de interes public și legislativ, care oferă noi aspecte de dezvoltare în sfera serviciilor informaționale. Respondenților li s-a propus un chestionar online, plasat pe platforma Google Docs: <http://tinyurl.com/msdyuzrw>. Perioada de colectare a datelor a durat între 25 octombrie – 22 decembrie 2023. La sondaj au participat **114 de respondenți** dintre care: studenți – 68,7% (78 persoane); intelectuali – 19,4% (22 de persoane); alte categorii (șomeri, pensionari) – 10,9,6% (10 persoane); femei – 71%, bărbați – 29%; vârsta medie – 39 ani.

Majoritatea respondenților – 45,1 %, au devenit utilizatori ai BPD, primind informație de la colegi, rude, prieteni, doar 38,6 % – din resursele informaționale ale bibliotecii, ceea ce înseamnă că e necesar de amplificat prezența BPD în spațiul virtual; 16,3 % – au aflat despre bibliotecă de la profesorii de la facultate.

Din cei 114 de respondenți – 12,1% frecventează biblioteca mai puțin de un an; 23,5% – între 1–3 ani; 31,5% – între 4–5 ani; 32,9% – între 6-9 ani. Putem concluziona că 64,4% sunt persoane care

frecvențează biblioteca de 3 ani și mai mult sunt studenți și foști studenți, acum specialiști în domeniu, utilizatori fideli ai bibliotecii.

Necesitățile informaționale ale utilizatorilor sunt constante: 41,9% vizitează biblioteca săptămânal; 25,8 % – lunar; la necesitate – 22,6%; ocazional – 9,7 %. Majoritatea respondenților vin la bibliotecă nu mai puțin de o dată pe săptămână.

BPD este o structură multifuncțională și propune beneficiarilor diferite tipuri de resurse legislative, dovadă răspunsurile respondenților la întrebarea „Ce resurse folosiți pentru a vă informa în domeniul legislativ?": Colecția de carte (Coduri, Comentarii) – 50,6 %; Bazele de date juridice – 46,1%; Reviste (Monitorul Oficial al RM, Buletinul CC, Buletinul CSJ) – 3,2%.

Utilizarea informației legislative după domenii este: Civilă – 35,5%; Penală – 29%; Drepturile omului – 16,1%; Administrativă – 6,5%; Dreptul muncii – 4,6%; Toate domeniile – 4,3%.

Am fost interesați să înregistrăm gradul de informare a respondenților despre utilizarea e-serviciilor BPD (bloguri, bazele de date, LawDocs etc.) pentru identificarea documentelor legislative. Un procent mare – 22,6%, nu cunosc sau nu utilizează informația de pe aceste platforme.

La întrebarea „În ce măsură Colecția legislativă a Bibliotecii asigură identificarea surselor de care aveți nevoie?", rezultatele sunt: foarte mulțumiți – 74,25; mulțumiți – 25,8%; satisfăcuți – 3,2%.

Respondenții au evaluat calitatea serviciilor BPD și modul de prestare a acestora. Mai mult de jumătate din respondenți – 74,2%, sunt foarte mulțumiți, 19,4% – mulțumiți și 6,5% – satisfăcuți. Nemulțumiți nu sunt. Concluzionăm că utilizatorii BPD apreciază înalt competențele personalului bibliotecii, condițiile de lucru și calitatea serviciilor.

Pentru îmbunătățirea accesului la informația legislativă, respondenții au remarcat următoarele: *„Promovarea pe internet a Legislației actuale; Lecții publice cu autorii comentariilor la Coduri; Îmbunătățirea colecției de carte cu autorii din RM; Să fie toate bazele de date juridice accesibile; Abonare la bazele de date naționale și internaționale; Achiziționarea mai multor exemplare de carte ale autorilor din RM; Abonare la toate Bazele de date juridice; Promovarea activă a bibliotecii și a serviciilor prestate de ea; Totul este super; Este totul perfect; Să fie acest acces în continuare”.*

La întrebarea „Ce dificultăți întâmpinați mai des la utilizarea accesului la informația legislativă?”, utilizatorii au răspuns: nu există – 74,2%, dar și: *„Resurse informaționale insuficiente; Sistemul de*

identificare a informațiilor prea complicat/difil; Bariere lingvistice; Uneori este difilă găsirea unei informații actualizate, regăsind mai des surse din ediții mai vechi”.

Concluzii:

- BPD constituie o structură multifuncțională, satisface diverse solicitări ale informației legislative din partea comunității în cadrul BM „B.P. Hasdeu”;
- BPD pune la dispoziția utilizatorilor spații și resurse apreciate cu foarte bine de 89%;
- Gradul de apreciere a satisfacerii solicitării beneficiarilor referitor la informația legislativă a fost maxim – 93%;
- Aprecierea activității bibliotecii de către chestionați este destul de înaltă, ceea ce demonstrează corectitudinea priorităților și politicilor instituției, îndreptate spre satisfacerea necesităților informaționale ale utilizatorilor prin condițiile de lucru și calitatea serviciilor. Punctajul mediu înregistrat constituie 4,6 din 5;
- Din partea utilizatorilor au fost enunțate unele probleme, propuneri de îmbunătățire a achizițiilor de carte; de dezvoltare și promovare a resurselor legislative; au fost exprimate cuvinte de laudă și de mulțumire.

Rezultatele chestionarului evidențiază necesitatea de a dezvolta în continuare servicii și soluții noi de informare, promovare și utilizare a resurselor legislative, bazate pe tehnologii avansate cu un sistem informativ și documentar funcțional și bine dotat, care va avea un impact pozitiv asupra accesului deschis la informația legislativă și de interes public.

EVALUAREA EXPERIENȚEI UTILIZATORULUI ÎN MEDIUL VIRTUAL BIBLIOTECAR

Chestionar realizat de Liliana Manoilova, bibliotecar la Biblioteca „Mihail Ciachir”, filială a BM „B.P. Hasdeu”.

Chestionarele se numără printre cele mai populare instrumente de colectare a datelor în domeniul biblioteconomiei și științei informării. Elaborarea unui chestionar despre resursele informaționale servește ca instrument esențial pentru înțelegerea nevoilor, preferințelor și satisfacției utilizatorilor în ceea ce privește accesul la informații. Colectarea datelor s-a efectuat prin intermediul a două chestionare, elaborate în Google Forms, linkurile de acces fiind postate pe pagina de Facebook Bibliotecii „Mihail Ciachir”.

Scopul chestionarului a fost colectarea feedbackului utilizatorilor cu privire la: accesarea catalogului electronic al BM, expozițiilor virtuale, navigarea pe site-ul bibliotecii BM – <https://www.hasdeu.md/ro>.

Studiul a fost realizat în perioada 11 decembrie 2023 – 20 ianuarie 2024. Rezultatele vor ghida achiziționarea de resurse noi pentru bibliotecă, asigurându-ne că colecția este adaptată la nevoile specifice ale utilizatorilor.

La chestionar au răspuns utilizatori cu vârsta cuprinsă între 14 și 60 de ani.

92% dintre utilizatori au fost de părere că catalogul electronic al bibliotecii oferă acces rapid și eficient la o gamă diversificată de resurse, permițând utilizatorilor să exploreze și să identifice cu ușurință cărți, periodice și alte materiale disponibile în colecția noastră vastă și actualizată; 2% dintre respondenți au menționat că au primit ajutor de la bibliotecar.

80% dintre respondenți nu au întâmpinat dificultăți în ceea ce ține procesul de căutare a resurselor informaționale; 16% au identificat unele probleme; 2% dintre respondenți au menționat că au primit ajutor de la bibliotecar.

70% au evaluat navigarea pe pagina web a BM ca fiind excelentă; 6% dintre respondenți au menționat că au primit ajutor de la bibliotecar.

Expozițiile virtuale au fost foarte apreciate de 50% din respondenți, întrucât au facilitat descoperirea cărților și informațiilor într-un mod mai ușor, oferindu-le acces la resursele online ale bibliotecii; 52% au văzut prezentări și au aflat mai multe despre cărți, selectând mai ușor lecturi care îi interesează; pentru 50% au fost de ajutor în găsirea cărților noi fără să se deplaseze, căutând și explorând online.

În baza rezultatelor obținute, biblioteca și-a propus realizarea mai multor expoziții virtuale tematice: cărți de dezvoltare personală și motivaționale; diverse genuri literare, de la ficțiune la nonficțiune; cărți pentru copii și tineri; cărți despre călătorii și aventuri; Fantasy și SF, romane istorice.

Respondenții au venit cu următoarele comentarii și sugestii:

- 30% – au apreciat mult disponibilitatea variată de resurse online, care au fost ușor accesibile;
- 26% – interfața site-ului a fost intuitivă, facilitând căutarea și accesarea informațiilor;
- 24% – evenimentele și expozițiile virtuale au fost captivante și edificatoare;
- 18% – procesul de împrumut online a fost rapid și eficient, făcând totul mai convenabil;
- 20% – suportul online a fost excelent și răspunsurile la întrebări au venit rapid;
- 10% – colecțiile digitale au fost extinse și au ajutat în cercetările academice;

- 20% – este impresionantă varietatea de genuri literare și cărți disponibile online;
- 64% – sugerez adăugarea unui tutorial online pentru a ajuta noii utilizatori în navigarea resurselor;
- 4% – ar fi minunat să fie prezentate online mai multe evenimente pentru comunitate;
- 6% – feedbackul în timp real cu privire la starea rezervărilor ar putea fi îmbunătățit.

Concluzii:

În urma studiului de caz asupra utilizării serviciilor bibliotecii online, rezultatele evidențiază o varietate de experiențe și preferințe ale utilizatorilor. Majoritatea respondenților au evaluat pozitiv interfața online a paginii web a BM, indicând că au găsit informația căutată. Cu toate acestea, un procent mic a întâmpinat dificultăți în găsirea informațiilor dorite, sugerând posibile zone de îmbunătățire în navigare.

Catalogul electronic a fost identificat ca o resursă frecvent utilizată, iar evaluările indică în mare parte o experiență pozitivă. Participarea la expozițiile virtuale a fost variabilă, indicând că această componentă poate beneficia de o mai mare promovare și diversificare pentru a atrage un public mai larg.

Feedbackul utilizatorilor aduce în discuție sugestii valoroase pentru optimizarea serviciilor online ale bibliotecii. Este evident că adaptabilitatea și îmbunătățirea constantă a platformelor virtuale sunt esențiale pentru a satisface nevoile și așteptările diverse ale utilizatorilor noștri. Eforturile noastre se vor îndrepta către îmbunătățirea experienței utilizatorului și diversificarea ofertei online pentru a îndeplini cu succes cerințele comunității noastre.

RESURSE

RESURSE UMANE. DISTINCȚII

Personalul este singura resursă din cadrul instituției care are capacitatea de a-și mări valoarea sa odată cu trecerea timpului, spre deosebire de toate celelalte resurse ale instituției, care se uzează dacă nu fizic, atunci moral.

BM tinde spre angajarea și perfecționarea profesională a unui personal activ și eficient, capabil să facă față exigențelor din domeniile de competență, promovarea spiritului de echipă, dotarea corespunzătoare a spațiilor de lucru, crearea suportului legal și operațional pentru asigurarea activității eficiente a angajaților.

La data de 31.12.2023 efectivul-limită al BM constituie 423 unități, dintre care 161 funcții de conducere și 201 funcții de execuție, și 61 unități de personal auxiliar.

Situația pe ansamblu a resurselor umane din cadrul BM „B.P. Hasdeu” arată astfel:

Personal		Personal de specialitate						Personal auxiliar
		Total		Cu studii superioare		Cu studii medii		
Total	În echivalent norme întregi	Total	În echivalent norme întregi	Total	Din care de specialitate	Total	Din care de specialitate	
423	423	362	362	329	127	16	5	61

Contribuția semnificativă la asigurarea unei capacități instituționale profesionale a BM este realizată de personal cu studii superioare, care reprezintă ponderea de 90,88%, din care 38,6% cu studii superioare de specialitate, capabili să facă față cerințelor specifice domeniului și pregătit să răspundă provocărilor existente, în concordanță cu cerințele și principiile legislației aplicabile din domeniu. De menționat că 42 angajați posedă studii superioare de licență și studii de master (ciclu I și II), 3 angajați dețin gradul științific de doctor habilitat, 5 angajați – dețin gradul științific de doctor. În prezent 2 angajați realizează studiile de doctorat și 3 angajați sunt studenți la Universitatea de Stat din Moldova, facultatea Jurnalism și științe ale comunicării, specialitatea Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică.

Funcționarea unei biblioteci este rezultatul muncii în echipă cu o puternică coeziune între întreg personalul. Totodată, este important ca angajații să fie preocupați de creșterea permanentă a calificărilor și abilităților lor. Profesionalismul bibliotecarului nu poate fi improvizat: este rezultatul culturii,

cunoștințelor, experienței, cercetării, comparației, creșterii continue a performanțelor. Categoriile de calificare deținute de angajații BM confirmă tendința dezvoltării profesionale continue: *categoria a II-a* – 60 angajați, *categoria I* – 73 angajați și *categoria superioară* – 42 angajați.

Din totalul personalului de specialitate, 87,8 % (318 persoane) sunt de sex feminin și 12,2 % (44 persoane) sunt de sex masculin, care se menține la același nivel în ultimii 3 ani. Personalul de sex masculin predomină în grupul de vârstă 25-54 ani (31 bărbați), acesta fiind cel mai numeros grup de vârstă din structura totală a BM. Această situație argumentează faptul că profesia de bibliotecar, odată cu schimbarea specificului activității din bibliotecă în era tehnologică, a devenit atractivă și pentru persoanele de gen masculin.

Structura personalului în funcție de vârstă, este următoarea:

- grupul de vârstă sub 25 ani – 13 persoane;
- grupul de vârstă între 25-54 ani – 241 persoane;
- grupul de vârstă de peste 55 – 108 persoane.

După cum se poate constata din datele prezentate, se remarcă o concentrare a personalului în intervalul 25-54 de ani, urmat de cel cu vârsta de peste 55 ani. Această situație confirmă nevoia de atragere de resursă de muncă tânără. Vârsta medie a angajaților BM este de circa 48 ani.

Fluctuația de personal rămâne un indicator de risc major pentru funcționarea eficientă a instituției. Cadrul național de reglementare a politicilor salariale din sectorul bugetar condiționează plecarea angajaților profesional formați din cadrul BM în instituții bugetare cu condiții de salarizare mai atractive.

Dinamica pentru ultimii 3 ani este prezentată în tabelul de mai jos.

Dinamica fluctuației personalului BM

	2020	2021	2022	2023
Salariați eliberați în decursul anului, persoane	60	54	65	57
Încadrări în serviciu, persoane	32	46	46	40

Caracteristici ale persoanelor demisionate

Motivul	Total	Funcții de conducere	Funcții de execuție	Personal auxiliar	Vârsta			Vechime în muncă			
					sub 25 ani	25 – 54 ani	peste 55 ani	până la un an	1 – 4 ani	5 – 10 ani	14 – 32 ani
demisionați	55	4	43	8	16	18	21	21	19	11	4
deces	1			1			1			1	
altele	1		1			1		1			

Pentru atingerea obiectivelor oricărei instituții, resursele umane sunt prioritare, constituind principala resursă actuală și de perspectivă a instituției, care necesită atenție și investiții continue, pentru a asigura potențialul de creștere și dezvoltare, precum și capacitatea lor de a-și cunoaște și depăși propriile limite, pentru a face față noilor provocări sau exigențelor actuale și de perspectivă.

Începând cu luna noiembrie a anului în curs, instituția noastră a continuat implicarea în procesul de înregistrare a unor categorii de persoane în Sistemul Informațional „Vulnerabilitate energetică” (SIVE), pentru a fi încadrate în categorii de vulnerabilitate energetică. Bibliotecarii au oferit consultanță și asistență membrilor comunității în utilizarea platformei Fondului de Vulnerabilitate Energetică și au introdus datele din cererile depuse în sistem. Ulterior, bibliotecarii au oferit informații despre categoria de vulnerabilitate energetică atribuită persoanelor asistate (15 431 persoane), cât și consumatorilor casnici, care au depus cerere de sine stătător și, totodată, s-au implicat în soluționarea altor probleme, care au tangență directă cu acest subiect. Implicarea în acest proces și calitatea muncii efectuate ne demonstrează, încă o dată, că angajații BM dețin cunoștințe, abilități și aptitudini corespunzătoare să facă față schimbărilor ce parvin în societate și noilor provocări.

Dezvoltarea cu pași rapizi a tehnologiilor moderne, transformările profunde ale relațiilor social-economice și a realității în sine implică și necesită anticiparea și planificarea schimbărilor corespunzătoare ale cunoștințelor, capacităților și abilităților angajaților. Atât instruirile interne, cât și cele din exterior oferă oportunități de creștere și dezvoltare profesională prin cunoașterea noilor metodologii și metode utilizate de către alte biblioteci, cu experiență semnificativă în domeniu și posibilitatea de a învăța de la cei mai buni.

Principala misiune a Secției resurse umane este susținerea, prin dezvoltarea activităților din domeniul managementului resurselor umane, a îndeplinirii atribuțiilor și responsabilităților de către toate subdiviziunile BM „B.P. Hasdeu”, contribuind la întărirea capacității instituționale.

Într-un mod mai accentuat decât în anii precedenți se resimt dificultăți în atragerea personalului calificat, capabil să rezolve sarcini din ce în ce mai dificile în condițiile unei competiții în creștere. Situația se complică prin faptul că ofertele companiilor străine, pentru care sunt caracteristice sisteme dezvoltate și eficiente cu management al capitalului uman, creează dificultăți suplimentare în procesul de atragere a personalului de competență avansată. Pentru a obține angajați mai competenți și mai loiali, trebuie să asigurăm un mediu de muncă sigur și sănătos, să oferim oportunități de dezvoltare profesională și personală, să realizăm un dialog permanent cu angajații, prin care să monitorizăm gradul de satisfacție și așteptările lor. E necesar de dezvoltat unele strategii și politici motivaționale eficiente, direcționate spre stabilirea nivelului de performanțe profesionale în conformitate cu standardele profesionale; crearea cadrului motivațional pentru dezvoltare profesională, pentru realizarea maximă a potențialului intelectual și creativ; creșterea responsabilității personale pentru reușita în carieră; asigurarea protecției sociale a bibliotecarilor prin stabilirea concordanței între calitatea serviciilor prestate și retribuirea muncii acestora.

DISTINCȚII, PREMII, DIPLOME, TROFEE ȘI MEDALII OBȚINUTE

Bibliotecarii de la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, pe parcursul anului 2023 și-au canalizat activitatea spre îndeplinirea obiectivelor instituționale. Eforturile persistente, performanța și implicarea în diverse proiecte de viziune comunitară au favorizat succesul profesional al bibliotecii.

Activitatea bibliotecarilor a fost apreciată la nivel internațional, național și local prin **276 de medalii, diplome, trofee, decernate de:**

Președintele Republicii Moldova:

- Medalia „Mihai Eminescu”: Elena Dabija (Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 806-IX din 13 ianuarie 2023).

Guvernul Republicii Moldova:

- Diplome (3): Svetlana Gumeni, Parascovia Onciu, Taisia Foiu.

Ministerul Culturii al Republicii Moldova:

- Premiile în domeniul Culturii pentru anul 2022. Premiul „Ion Madan” în domeniul biblioteconomic și bibliografic: Tatiana Coșeri;

- Diplome (16): Tatiana Ischimji, Valentina Țîra, Ludmila Capița, Ana Bevziuc, Maria Pilchin, Viorica Moraru, Gabriela Bulduma, Nadejda Mășcăuțanu, Marta Moiseev, Ludmila Enachi, Lilia Gamarța, Stela Tymofti, Tatiana Coșeri, Svetlana Javelea, dr.hab. Nelly Țurcan, Liuba Ciobanu.

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova:

- **Diplome** (10): Ecaterina Luchianeț, Stela Russu, Elena Cebotari, Lilia Don-Ciobanu, Ludmila Stoianov, Maria Bivol, Lilia Canțîr, Aliona Nosatîi, dr.hab. Elena Ungureanu, Maria Pilchin.

Ministerul Muncii și Asistenței sociale al Republicii Moldova:

- **Diplome** (16): Nadejda Mășcăuțanu, Maria Buză, Aurelia Tincu, Maria Burcovschi, Lilia Gamarța, Svetlana Chistol, Gheorghe Lupușoru, Svetlana Gumeni, Diana Ciornîi, Stela Goreaci, Elena Palamarciuc, Angela Olărescu, Larisa Barabaș, Stela Tymofti, Lilia Gîțu, Victoria Bîrsa.

Agencia Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare:

- Medalia „Promotor al culturii calității în educație și cercetare”, Gradul I: dr.hab. Nelly Țurcan.

Primăria municipiului Chișinău:

- **Diplome** (46): Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Târgu Mureș”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Biblioteca „Alba Iulia”, Elena Butucel, Ludmila Barbă, Claudia Tricolici, Cristina Dicusar, Victor Rusu, Maria Buză, Angela Vintilă, Lilia Gîțu, Ludmila Odobescu, Liliana Juc, Nicolae Spătaru, Stela Tymofti, Margarita Șcelcicova (2), Angela Olărescu, Ivan Pilchin, Elena Dabija, Vera Sîrbu, Rodica Cîrja, Ion Jabinschi, Elena Șendrea, Maria Buză, Elena Tamazlâcaru, Aurelia Tincu, Parascovia Onciu, Ludmila Capița, Tatiana Donțu (2), Aliona Guivan, Lina Iftodi, Angela Zelinschi, Maria Burcovschi, Sergiu Cojocar, Maria Guțu, Larisa Barabaș, Tatiana Andreiciuc, Lilia Gamarța, Silvia Antufiev (2), Victoria Bîrsa, Liuba Ciobanu, Victoria Cebanu.

Directia generală cultură și patrimoniu cultural a Primăriei Municipiului Chișinău:

- **Diplome** (35): Zinovia Russu, Ana Golub, Olesea Enachi, Madlena Pîrlog, Angela Zelinschi, Tatiana Donțu, Cristina Bîrca, Mircea Ciochină, Valentin Astafi, Valentina Astafi, Iulia Parfeni, Diana Corețchi, Victoria Cebanu, Victoria Isac, Ana Chioresco, Elena Tamazlâcaru, Natalia Sofroni, Lilia Donica, Natalia Cauliuc, Mariana Cocieru, Aurelia Tincu, Silvia Antufiev, Natalia Smirnov, Aglaia Iepure, Ira Marușceac, Viorica Lozinschi, Liuba Ciobanu, Lilia Gamarța, Lina Iftodi, Anastasia Moldovanu, Anna Bațmanova, Natalia Kravciuk, Ludmila Dogotari, dr.hab. Elena Ungureanu, Ion Jabinschi.

Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova:

Concursul Național „Cele mai reușite lucrări ale anului în domeniul biblioteconomiei și științei informării” (7):

– **Premiul ION MADAN** – pentru cercetări fundamentale în domeniul bibliologiei și bibliografiei (1)

1. **Bibliografia revistei BiblioPolis, 2012-2021** / Lidia Kulikovski ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; resp. de ed.: Mariana Harjevschi ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici ; Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2022 (Garomont-Studio). – 393 p. : tab. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-162-32-6.

Secțiunea „Biblioteconomie și Științe ale Informării”

Premiul Special

1. **Puterea inovației** / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; idee: Lidia Kulikovski ; concept: Lidia Kulikovski, Mariana Harjevschi ; conț.: angajații BM ; red. de specialitate: Lidia Kulikovski ; redactare și stilizare în rom.: Maria Pilchin ; red. și stilizare în rusă: Ivan Pilchin. – Chișinău : [S. n.], 2022. – 395 p.

Secțiunea „Lucrări bibliografice (bibliografii, biobibliografii, webliografii, cataloage)”

Premiul Mare – pentru ținută științifică exemplară și valoare culturală semnificativă

1. **Publicațiile bibliografice ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : Bibliografie de bibliografii** / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; Lidia Kulikovski , coord.: Mariana Harjevschi ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici, Natalia Goian ; consultant bibliogr.: Taisia Foiu. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2022 (Garomont-Studio). – 362 p. : tab. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-162-28-9.

Premiul II

1. **Bibliografia municipiului Chișinău (2011)** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi; alcăt.: Taisia Foiu ; contribuții: Cristina Dicusar ; red. șt.: Lidia Kulikovski. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2022 (Garomont-Studio). – 257 p. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-162-30-2). – ISBN 978-9975-162-29-6;
2. **Bibliografia municipiului Chișinău (2012)** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi ; alcăt.: Taisia Foiu ; red. șt.: Lidia Kulikovski. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2022 (Garomont-Studio). – 265 p. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-162-30-2). – ISBN 978-9975-162-31-9.

Biobibliografii

Premiul I

1. **Maria Cosniceanu: În slujba numelui corect** : Monografie bibliografică / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; aut.-alcăt.: Elena Ungureanu, Zinaida Tâmbur ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi ; coord.: Lidia Kulikovski ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici. – Chișinău : Garomont-Studio, 2022. – 200 p. : fot. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-162-15-9. <https://zenodo.org/record/7457127#.Y63OVnaZOUk>;
2. **Petar Burlak-Vâlkanov, patriarhul poeziei contemporane bulgare din Basarabia** : Biobibliografie = Петър Бурлак-Вълканов патриарх на съвременна бесарабска българска поезия : Биобиблиогр. / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. „Hristo Botev” ; alcăt.: Angela Olărescu, Larisa Barabaș ; coord.: Lidia Kulikovski ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi. – Chișinău : Garomont-Studio, 2022. – 180 p. : fot. – Tit. paral.: lb. rom., bulg. – Cuprins paral.: lb. rom., bulg. – (Col. Bibliographica, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-162-23-4.

Concursul Național „Bibliotecarul anului 2022”; „Bibliotecarul anului 2021” (2):

- Anastasia Moldovanu, șef, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”; Ludmila Capița, șef serviciu, Biblioteca „Transilvania”.
- Diplome (17): Elena Mihailov, Adriana Boboc, Lidia Ciornaia, Elena Șendrea, Daria Osadceaia, Svetlana Rotaru, Doina Spătaru, Lidia Cîssa, Natalia Cojoharenco, Ludmila Oleinic, Elena Zavtoni, Vera Goldman, Elena Sinița, Maria Bivol, Nadejda Mășcăuțanu, Natalia Corghencea, Tatiana Colesnic.

Secția Națională a Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret. Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, ediția a XXV-a (9):

- Premiul „Cartea anului” pentru cartea „Doggy”: Maria Pilchin;
- Diplome (8): Liliana Juc, Ludmila Barbă, Olga Maiuc, Cristina Bîrcă, Ana Bevziuc, Svetlana Ungureanu, Natalia Sofroni, Liuba Ciobanu.

Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova (11): Nadejda Mășcăuțanu, Liliana Juc, Nicolae Spătaru, Lina Iftodi, dr. hab. Elena Prus, Nadejda Ivanov, Elena Dabija, Parascovia Onciu; Gala Premiilor Literare: Dumitru Crudu, dr. hab. Miroslava Luchiancicova, Liuba Ciobanu;

Academia de Științe a Moldovei (2): Elena Dabija, Raia Rogac.

Uniunea Artiștilor Plastici din Republica Moldova: Ion Jabinschi.

Săptămânalul „Literatura și arta” (9): Zina Izbaș, Raia Rogac, Victoria Fonari, Vitalie Răileanu, Traian Vasilcău, Ștefan Sofronovici, Lidia Grosu, Gheorghe Bâlici, Argentina Fron.

Revista „Timpul” din România: Maria Pilchin.

Universitatea Liberă din Bruxelles: Maria Pilchin.

Instituții din învățământ (12): Aliona Nosatți, Liliana Juc (2), Margarita Șcelcicova, Tamara Dunaeva, Larisa Veretino, Natalia Russeva, Lina Iftodi, Ion Jabinschi, Zina Izbaș, Lilia Don-Ciobanu.

Academia Națiunii Române: Ștefan Sofronovici.

Institutul „Frații Golescu” (6): Liuba Ciobanu, Natalia Cojoharenco (2), Lilia Don-Ciobanu, Victoria Cebanu, Ana Ostașevschi-Ureche.

Primăria Municipiului Călărași, România: Elena Dabija.

Primăria orașului Criuleni: Ion Jabinschi.

Primăria Dumbrăveni, Suceava, România: Elena Dabija.

Asociația pentru Civilizația Ortodoxă ASCIOR (11): Elena Dabija, Ștefan Sofronovici, Traian Vasilcău, Svetlana Bazatin, Natalia Corghencea, Vera Sîrbu, Evelina Catan, Nadejda Cojocar, Ion Jabinschi, Olivia Cebanu, Rodica Cîrja.

Societatea Culturală Apollon România (3): Elena Dabija, Ștefan Sofronovici, Lina Iftodi.

Asociația Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofiliștilor din Republica Moldova (Medalie, Diplomă): Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”;

Fundația Progress: Victoria Cebanu;

Fundația Romanian Business School: Lilia Don-Ciobanu;

Teatrul Național „Mihai Eminescu”: Elena Taragan;

Centrul de spiritualitate a Sudului Basarabiei din Zaim, Casa Limbii Române, filiala Zaim: Elena Dabija;

Președintele raionului Căușeni: Ștefan Sofronovici.

Cenaclului literar-artistic „Vocea generațiilor”: Biblioteca „Ovidius”.

Medalia „Festivalul Literar Internațional „Mihai Eminescu”. Ediția XVI - 15 iunie 2022. În memoriam Eugen Simion 25 mai 1933-18 octombrie 2022. Dumbrăveni – Suceava”: Elena Dabija.

Medalia „Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu” Botoșani – 140 de ani de lectură publică”: Elena Dabija;

Trofeul „Cantemir – 300”. Societatea Culturală Apollon, România: Elena Dabija.

Trofeul Festivalul Internațional „Zlatno Kolo” (Hora de Aur), orașul Bor, Republica Serbia: Svetlana Bazatin.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (41): Biblioteca „Alba Iulia”, Svetlana Bazatin, Adelina Chicerman, Nadejda Cojocar, Ludmila Plescan, Aglaia Iepure, Lidia Grosu, Alina Balanescu, Maria Guțu, Tamara Dunaeva, Natalia Ciorbă, Svetlana Chirilov, Oxana Rusu, Iulia Artemieva, Renata Portnaia, Tatiana Ploșcinski, Ludmila Dogotari, Elena Grec (2), Svetlana Chistol, Mihailov Elena, Ana Ostașevschi-Ureche (4), Victoria Cebanu (2), Natalia Cojoharenco (2), Zina Izbaș, Viorica Moraru, Lilia Don-Ciobanu, Svetlana Javelea, Elena Taragan, Cristina Dicusar, Natalia Gaina, Liuba Mihailiuc, Maria Pilchin, Tamara Gurali, Eugenia Covaș, Nina Reșetnic.

Diplomele, trofee și medaliile de la varii entități reprezintă valoarea apreciată și recunoscută a personalului de specialitate de la BM. Motivația dată oferă de asemenea bibliotecarilor inspirație și acțiuni de implicare orientate spre progresul instituțional.

DISTINCȚII, PREMII, DIPLOME, TROFEE ȘI MEDALII

RESURSE TEHNOLOGICE

În anul de referință, achiziții din surse alocate din bugetul local nu au fost. Câteva biblioteci au fost dotate cu echipament IT grație proiectelor și donațiilor de la ONG:

- Biblioteca „Adam Mickiewicz”, în cadrul Proiectului „*Integration Summer Camp – Solidarity, Equality, Peace!*”/Tabăra de vară pentru copii „Solidaritate, Egalitate, Pace!”, finanțat în totalitate de către organizația Solidarités international, a obținut un aparat foto, o imprimantă și o boxă portabilă;
- Biblioteca „Mihail Ciachir” a obținut o donație de la Agenția Turcă de Cooperare și Coordonare (TIKA), care a finanțat renovarea spațiului bibliotecii: două calculatoare, o imprimantă color, un proiector și un ecran de proiecție;
- Biblioteca Centrală, Secția Comunicare și Biblioteca „Târgu Mureș” au obținut laptopuri de la Compania YMCA Moldova, respectiv 3, 1, 4 laptopuri în valoare de 261 104,64 lei;
- Biblioteca Centrală: patru microfoane, patru suporturi pentru microfon, două boxe portabile, două cabluri pentru microfon, un procesor Scarlett pentru studiou – în cadrul proiectului „Muzică și Carte la bibliotecă”, inițiat de Asociația Obștească „Prietenii Bibliotecii”;
- Biblioteca „Ițic Mangher” a obținut cinci tablete în cadrul proiectului inițiat de Asociația Obștească „Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova” la realizarea proiectului „Sporirea accesului la oportunități sigure, protectoare și calitative de învățare formală și nonformală pentru copiii ucraineni, strămutați temporar pe teritoriul Republicii Moldova și copii din comunitățile gazdă prin intermediul centrelor de învățare prietenoase copiilor, ludotecilor și ludobusului”;
- Biblioteca „Mihail Lomonosov” a obținut două calculatoare de la Centrul Intellectualității Ruse în folosință temporară.

În total, parcul IT al BM s-a completat cu calculatoare, imprimante multifuncționale (una color), tablete, ecran, proiector, boxe portabile, microfoane, suporturi, cabluri, procesor pentru studiou, aparat foto.

Funcționalitatea echipamentului deținut

Din parcul de mașini și dispozitive, care se află în gestiunea Bibliotecii Municipale, sunt calculatoare cu anul de producere până la 2010, degradate atât fizic, cât și din punctul de vedere al SO, care nu mai corespund softurilor utilizate la momentul actual: 123 calculatoare (27,7%); 28 imprimante, aparate xerox

(62,2%); 8 scanere (6%); 10 monitoare (2,2%) etc. După efectuarea expertizei tehnice și aprobarea proceselor verbale de către administrația publică locală aceste dispozitive au fost casate.

La 1 ianuarie 2024, în gestiunea filialelor BM se află următoarele echipamente tehnice:

Nr.	Tip echipament	Cantitate		Post utilizator
		2023	donatii	2023
1.	Calculatoare	367	10	104
2.	Imprimante	26		
3.	MFU	53	2	
4.	Scanere	4		
5.	Proiectoare	27	1	
6.	Tablete	100	5	93
7.	e-readere	12		12
8.	Scanner de barcode	49		
9.	Set de robotică	29		29
10.	Console	7		7
11.	TV	16		
12.	Ecran tactil	1		
13.	Aparate foto	36	1	
14.	Reportofon	6		
15.	Sisteme audio	13	4	
16.	Tablă interactivă	1		

Utilizare echipament

Din totalul de **367** calculatoare: **263** sunt stații de lucru pentru bibliotecari și **104** – stații de lucru pentru utilizatori, **6** calculatoare tip server; **351** calculatoare sunt conectate la Internet prin cablu sau WiFi, **16** (4,3%) – nu funcționează.

În anul de referință, numărul de *stații de lucru pentru utilizatori* a înregistrat o creștere cu încă **24** unități, în comparație cu 2022 (**80** calculatoare) și constituie **104** calculatoare (28,3% din total). Numărul de stații de lucru pentru utilizatori s-a mărit grație proiectelor și donațiilor oferite bibliotecilor și redistribuirea posturilor de lucru în biblioteci.

BM a oferit utilizatorilor acces la echipamente, 100% conectate la Internet, în 23 filiale.

Posturile de lucru pentru utilizatori sunt distribuite în următoarea ordine:

- 20 stații de lucru – Campusul cunoștințelor (pentru instruiți);

- 11 stații de lucru – BPD;
- 13 stații de lucru – Biblioteca Centrală;
- 7 stații de lucru – „Târgu Mureș”;
- 6 stații de lucru – „Transilvania”;
- 5 stații de lucru – „Târgoviște”;
- 4 stații de lucru – „Adam Mickiewicz”, „Mihail Lomonosov”, „Ovidius”;
- 3 stații de lucru – filialele „Ițic Mangher”, „Alba Iulia”, „Liviu Rebreanu”, „Maramureș”;
- 2 stații de lucru – filialele „Hristo Botev”, „Miron Costin”, CAIME, „Maria Drăgan”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”;
- 1 stație de lucru – filialele „Onisifor Ghibu”, „Nicolae Titulescu”, „Mihail Ciachir”, „Alexandru Donici”, „Codru”, „Traian”.

Accesul publicului la calculatoare a fost realizat de pe **104** de stații de lucru în 23 de biblioteci-filiale. Utilizarea s-a micșorat considerabil în comparație cu anul 2022 (**8 350** sesiuni), fiind înregistrate **3 700** sesiuni pe parcursul anului de referință – fiecare calculator a fost utilizat, în medie, de **33** utilizatori activi.

Zonele WiFi în filiale, oferind utilizatorilor posibilitatea de a accesa resursele de internet ale bibliotecii, de a comunica cu prietenii, partenerii pe dispozitive personale: telefoane mobile, laptopuri, tablete, au fost utilizate pe parcursul anului, înregistrând un număr în creștere de **89 426** de utilizatori (pentru comparație în 2022 – **83 503**). Această creștere explică și micșorarea numărului de sesiuni pe stațiile de lucru destinate utilizatorilor.

Din numărul total de **100** de tablete PC disponibile pentru utilizatori, 25 tablete nu funcționează, ceea ce a diminuat utilizarea lor în comparație cu anul 2022 (**4 447** de utilizări), înregistrând 1 714 sesiuni. Cel mai mult au fost utilizate tabletele în filialele „Ovidius” (1 017), „M. Drăgan”, „Ștefan cel Mare și Sfânt” și „Târgoviște”.

Concluzie: Parcul de mașini, **367** unități, s-a micșorat datorită faptului că echipamentul învechit fizic și moral a fost scos din gestiunea bibliotecilor. Deși pe parcursul anului nu au fost efectuate achiziții noi, grație donațiilor și proiectelor șapte biblioteci au obținut calculatoare, imprimante și alte dispozitive IT.

Asistența tehnică

Asigurarea asistenței tehnice a echipamentului, aflat în gestiunea filialelor și secțiilor BM, a fost efectuată de colaboratorii Secției tehnologia informației în baza cererilor de suport tehnic înregistrate de filiale în fișierul *Asistență tehnică* de pe *Google drive*, prin telefon.

Pe parcursul anului au fost efectuate vizite în filiale, care au constat în: *montarea și instalarea proiectorului și a TV ; măsuri de profilaxie (actualizare antivirus, măsuri de igienă digitală: ștergere cash, history etc.); adaptare soft; Diagnosticare echipament/profilaxie (aspirare praf), Instalare/reinstalare echipament; Reinstalare soft/sisteme operaționale; Conectări periferii; Schimb de piese; Rețele (WiFi, configurare, extindere, schimb de cabluri, conectare); Setarea filtrelor Internet; Administrare servere BM.*

Începând cu luna aprilie, au fost efectuate lucrări de elaborare a noului site al BM, bazat pe CMS Drupal (un sistem cu cod deschis), care este scris în limbajul de programare PHP și utilizează bazele de date My SQL și PostgreSQL, destinat pentru crearea site-urilor de diferită dificultate. După o perioadă, în care s-au discutat structura și designul paginilor, dezvoltatorul paginii Sorin Dediu, echipa STI, Svetlana Andrițchi și Ludmila Pînzari, au introdus conținutul pe o structură total diferită de versiunea anterioară. Actualul site al BM include 71 de pagini (pentru comparație – pe versiunea anterioară erau 56 de pagini) cu informații detaliate despre colecție, servicii, informații profesionale etc.

Pe parcursul anului a fost asigurată administrarea și monitorizarea SIB Koha, dar și alte resurse ale bibliotecii: site-ul bibliotecii, platforma Evenimente. Programe. Servicii; site-ul revistei *BiblioPolis*, repozitoriul instituțional, baza de date MySQL, prin intermediul sistemului de vizualizare a datelor Grafana. Conform datelor oferite de sistem, OS Koha a funcționat normal, cu blocări cauzate de un număr mare de sesiuni deschise inactive. În decembrie 2023 a fost închis site-ul *evenimente.hasdeu.md*.

Secția a asigurat asistența tehnică a evenimentelor online organizate de BM – transmisiunile live pe platformele Zoom, Google meet, Webex canalul Youtube; instruirea bibliotecarilor în oferirea accesului la conținutul documentelor din catalogul electronic al bibliotecii, formarea competențelor de scanare și prelucrare a documentelor pentru Repozitoriul instituțional HAPes și Biblioteca Digitală a BM.

Concluzii

Pe parcursul anului de referință, Secția tehnologia informației a contribuit la realizarea obiectivelor priorității anuale la componenta *Reziliența digitală*, monitorizând procesul de formare a *competențelor digitale ale cetățenilor* în cadrul Programului Connect Plus, creând conținuturi electronice, contribuind la

crearea Bibliotecii digitale, formând competențe digitale în digitizare, optimizarea platformelor online, crearea podcasturilor etc. A menținut funcționalitatea infrastructurii tehnologice a bibliotecii, efectuând selectarea, colectarea dispozitivelor învechite fizic din biblioteci, perfectând actele de casare, contribuind la dezvoltarea noii versiuni (versiunea 5) a site-ului BM.

Nu au fost realizate achizițiile echipamentului IT, ceea ce a frânat unele obiective planificate. Totodată, proiectele inițiate de filiale și donațiile de la diferite organizații s-au soldat pentru unele biblioteci cu echipament nou necesar, ce a îmbunătățit și dezvoltat parcul de echipament din respectivele filiale.

RESURSE FINANCIARE. EXTINDEREA BUGETULUI

Gestiune financiară¹. Achiziții publice

Anul 2023 marchează o etapă importantă în evoluția și contribuția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” la dezvoltarea culturală și educațională a comunității. Finanțarea acordată în anul 2023 în sumă de **64 790 000 MDL** joacă un rol important în susținerea diverselor activități și proiecte care au impact direct asupra vieții locuitorilor municipiului Chișinău.

Aprobat (MDL)	Executat (MDL)	Sold de alocații (MDL)
64 790 000	52 330 069	12 459 930
100 %	80,8 %	19,2%

Contextul finanțării

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” continuă să fie un hub cultural vital, oferind acces la cunoaștere, informație și educație. În contextul schimbărilor social-economice și tehnologice rapide, finanțarea acordată în anul 2023 a fost esențială pentru a răspunde nevoilor în continuă schimbare ale comunității și pentru a menține relevanța bibliotecii în era digitală.

Obiectivele finanțării:

- Îmbunătățirea Accesului la Resurse Informaționale: fondurile alocate vor contribui la extinderea colecției de cărți și materiale educaționale, asigurând astfel că biblioteca rămâne o sursă bogată de

¹ În baza datelor oferite de Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural.

informații pentru toți cetățenii, indiferent de vârstă sau nivel de educație;

- Sprijinirea Dezvoltării Profesionale: bugetul propus include cheltuieli destinate formării continue a personalului bibliotecii, asigurându-se că aceștia sunt pregătiți să ofere servicii de calitate și să răspundă cerințelor comunității într-un mod eficient;
- Promovarea Culturii și Artei: prin finanțarea de proiecte culturale, evenimente artistice și expoziții, biblioteca urmărește să întărească identitatea culturală a comunității și să ofere platforme pentru expresie artistică și creativitate;
- Modernizarea și Eficientizarea Operațiunilor: o parte semnificativă a fondurilor este destinată achiziționării și mentenanței echipamentelor tehnologice, contribuind la modernizarea serviciilor bibliotecii și optimizarea proceselor administrative;
- Extinderea Programelor de Educație și Incluziune Socială: bugetul propus susține programe de educație și activități care vizează incluziunea socială, atrăgând diverse segmente ale populației și promovând accesul la informație pentru toți.

Cheltuieli cu personalul

Salariile de bază pentru funcțiile din instituțiile de cultură finanțate de la bugetul de stat se stabilesc conform coeficienților de salarizare, prevăzuți în anexa 8 și 10, în raport cu funcția deținută, nivelul de studii, categoria de calificare, vechimea în muncă. La estimarea cheltuielilor de personal stau următoarele acte normative: *Legea nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, Hotărârea Guvernului nr. 1231 din 12 decembrie 2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, Convenția colectivă (nivel de ramură), Regulamentul privind modul de conferire a categoriilor de calificare a personalului de specialitate din biblioteci.* De asemenea, spor la salariu pentru: instituție cu statut de categorie superioară; vechime în muncă; munca prestată în condiții nefavorabile; categoria de calificare; șapte zile suplimentare la concediu pentru eficacitatea înaltă a muncii și pentru rezultate deosebite; trei zile suplimentare la concediu pentru salariații care nu au fost în concediu medical; patru zile pentru activitate în condiții nefavorabile.

Articol	Descifrare	Aprobat	Executat	Sold de alocații
211180	Remunerarea muncii angajaților conform statelor include atât salariul de bază, cât și plățile pentru în cumul, premiile, sporurile și suplimentele la salariu, plata pentru concediul anual etc.	33.878.000	30.952.263	2.925.736

212100	<i>Contribuții cu asigurări sociale de stat obligatorii</i> achitate de către angajator în bugetul asigurărilor sociale de stat	9.824.600	8.727.987	1.096.613
Total		43.702.600	39.680.250	4.022.349

Bunuri și servicii

Categoria respectivă constituie cheltuielile pentru bunurile și serviciile necesare desfășurării activității Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, cu excepția bunurilor ce creează stocuri, a mijloacelor fixe. Cheltuielile aferente contractelor încheiate cu persoanele fizice privind angajarea unor servicii se atribuie la serviciile respective.

Articol	Descifrare	Aprobat	Executat	Sold de alocații
222110	Energia electrică include cheltuielile pentru achitarea serviciilor de energie electrică (inclusiv penalităților), independent de scopul utilizării acesteia	1.020.800	1.020.800	0
222130	Energia termică include cheltuielile pentru energia termică (inclusiv penalități) necesară pentru funcționarea instituției	3.470.000	3.470.000	0
222140	Apă și canalizare include cheltuielile pentru plata serviciilor de asigurare cu apă și serviciilor de canalizare (inclusiv penalităților)	109.000	89.563	6.400
222190	Alte servicii comunale include cheltuieli ale altor servicii comunale ce nu pot fi atribuite serviciilor menționate mai sus	86.000	86.000	0
222210	Serviciile informaționale cuprind cheltuielile pentru plata serviciilor de informatică, inclusiv de acces la rețeaua internet, serviciilor necesare funcționării eficiente a instituției	370.000	347.310	22.690
222220	Servicii de telecomunicații includ cheltuielile pentru serviciile de abonat și convorbiri telefonice, plata pentru expedieri poștale și curierat, cheltuieli pentru instalarea telefoanelor	160.000	155.400	4.600
222300	Servicii de locațiune – cheltuielile pentru chiria imobilelor (Biblioteca „Onisifor Ghibu”) și cheltuielile adiționale bunurilor închiriate – achitarea serviciilor comunale (bibliotecile „Maramureș” și „Valentin Ignatenco”).	900.000	868.447	31.553
222400	Servicii de transport include cheltuielile pentru plata taxei pentru drumuri, asigurările legate	24.000	24.000	0

	de transport precum și procurarea abonamentelor în scopuri de serviciu			
222500	Servicii de reparații curente includ cheltuielile de reparație curentă a clădirilor, utilajului, inventarului și altor bunuri (întreținerea echipamentului existent, detalii deteriorate ce necesită a fi reparate, verificarea contoarelor etc.)	900.000	796.867	103.133
222600	Formarea profesională prevede cheltuieli pentru perfecționarea profesională a angajaților în țară și peste hotare, precum și cheltuielile pentru invitarea specialiștilor pentru instruirea cadrelor din instituție, menite să sporească calificarea specialiștilor	50.000	5.899	44.101
222720	Deplasări de serviciu – includ cheltuielile aferente deplasărilor în interiorul țării și peste hotare: transport, diurne și cazare în corespundere cu legislația în vigoare	70.000	35.617	34.382
222910	Servicii editoriale includ cheltuieli pentru plata serviciilor editoriale și tipografice pentru tipărirea cărților, formularelor, borderourilor și altor documente	240.000	240.000	0
222940	Servicii de pază includ cheltuieli pentru plata serviciilor de pază fizică (Biblioteca Centrală) și tehnică a edificiilor bibliotecii (Bibliotecile „Adam Mickiewicz”, „Alba Iulia”, Biblioteca publică de drept, „Mihail Lomonosov”, „Ovidius”, „Ștefan cel Mare”, „Târgoviște”, „Târgu Mureș”, „Transilvania”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul competențelor, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”)	270.000	270.000	0
222970	Servicii bancare includ cheltuielile pentru achitarea comisioanelor bancare	50.000	43.964	6.036
222980	Servicii poștale includ cheltuielile pentru abonarea la ediții periodice (reviste, ziare) și achitarea serviciilor poștale la plata prestațiilor sociale	410.000	410.000	0
222990	Servicii neatribuite altor alineate includ cheltuieli pentru alte tipuri de servicii cum ar fi activitățile culturale, premiile pentru concursuri, delegațiile, serviciile de întreținere a aparatelor de multiplicare	95.300	54.987	40.313
Total		8.225.100	7.918.854	306.246

Prestații sociale

În alte prestații sociale ale angajatorilor se includ cheltuielile aferente pentru plata indemnizațiilor achitate din mijloacele financiare ale angajatorului pentru primele 5 zile calendaristice de incapacitate de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă.

Articol	Descifrare	Aprobat	Executat	Sold de alocații
273500	Alte prestații sociale ale angajatorilor (concediile medicale)	145.000	102.900	42.100

Mijloace fixe

Articol	Descifrare	Aprobat	Executat	Sold de alocații
311120	Reparații capitale ale clădirilor În ultimii ani clădirile filialelor BM sunt într-o stare avariată. Necesită de urgență reparație capitală spațiile Bibliotecii Centrale, bibliotecilor „Ițic Mangher”, Bibliotecii de arte „Tudor Arghezi”	4.440.000		4.440.000
314110	Procurarea mașinilor și utilajelor – se reflectă valorile tehnicii de calcul, echipamentului informatic (monitoare, notebook-uri, tablete, printer/scanere, proiectoare, audio sisteme) și a accesoriilor tehnice de birou (routere, card readere, tastaturi, mouse-uri, suporturi pentru proiector, suporturi pentru tablete, boxe, flash-uri, căști, usb etc.).	2.390.000	800.000	1.590.000
316110	Procurarea uneltelor și sculelor, inventarului de producere și gospodăresc – se reflectă valoarea mobilierului	3.390.000	1.398.463	1.991.537
318110	Procurarea altor mijloace fixe (carte) – reflectă valoarea fondului de bibliotecă, discurilor, filmelor, jocurilor pentru copii	1.190.000	1.175.440	14.560
Total		11.410.000	3.373.903	8.036.097

Stocuri de materiale circulante

Articol	Descifrare	Aprobat	Executat	Sold de alocații
331110	Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților – reflectă valoarea tuturor tipurilor de combustibil, carburanți și lubrifianți (benzină, ulei de motor etc.)	36.000	36.000	0
332110	Procurarea pieselor de schimb – reflectă valoarea pieselor de schimb pentru repararea și înlocuirea pieselor uzate ale tehnicii de calcul (mouse, hard disk, tastatură, placă de memorie etc.), mijloacelor de transport (motoare, pneuri, anvelope) etc.	36.000	0	36.000
336110	Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou – valoarea materialelor de uz gospodăresc, rechizitelor de birou, mărfurilor electrice, materialelor promoționale utilizate pentru necesitățile curente ale instituției	965.300	965.300	0
337110	Procurarea materialelor de construcție – la capitolul dat se reflectă valoarea materialelor de construcție procurate pentru reparații. Materialele de construcții se consideră: materialele de silicat (ciment, nisip), materialele lemnoase, piesele din metal (șinte, piulițe, șuruburi, articole de fierărie), materialele de tehnică sanitară (robinete, cuplaje), materialele cu chimicale (vopsea firniș, carton gudronat) și alte materiale analogice	175.000	174.700	300
339110	Procurarea altor materiale – se reflectă procurarea materialelor cu ambalaj restituibil și de schimb (bidoane, sticle etc.) precum apa potabilă.	95.000	78.162	16.838
Total		1.307.300	1.254.162	53.138

PROIECTE ȘI INIȚIATIVE FINANȚATE (surse extrabugetare)

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a demarat și implementat cu succes diverse proiecte și inițiative culturale, beneficiind de sprijin financiar și parteneriate durabile.

- (1) Asociația Obștească Prietenii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” sprijină financiar și organizatoric Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, precum și bibliotecile publice din municipiul Chișinău. Printre prioritățile asociației sunt inițiativele de susținere a activităților de creare de noi servicii și de dezvoltare a celor existente ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Asociația contribuie la pregătirea, formarea și perfecționarea bibliotecarilor și promovează imaginea bibliotecii în comunitate. Asociația Obștească „Prietenii Bibliotecii „B.P. Hasdeu” a inițiat proiectul cultural „Muzică și Carte la Bibliotecă”. Acest proiect inovator reprezintă o platformă dedicată stimulării creativității tinerilor scriitori autohtoni, integrând armonios literatura cu diverse genuri muzicale și chiar artă plastică. Proiectul a avut ca obiectiv principal să promoveze cultura lecturii și dialogul literar-muzical în comunitatea din Chișinău, aducând împreună scriitori locali, muzicieni și artiști. Prin integrarea artelor, proiectul a încercat să creeze o experiență culturală unică și să încurajeze expresia artistică sub multiple forme. Valoarea totală a proiectului este de 32 000, 00 lei. A fost achiziționate echipamente de sonorizare: patru microfoane cu suport, două boxe, un procesor studio pentru gestionarea sonorizării. Un alt proiect demarat de asociație este „Protejează-te în mediul online”, finanțat prin proiectul „Moldova Cybersecurity Rapid Assistance”, Uniunea Europeană. Scopul proiectului a fost pregătirea bibliotecarilor pentru a fi siguri în mediul online. Bibliotecarii au fost instruiți să utilizeze aplicațiile Canva și Biteable, care vor oferi posibilitatea de a elabora și publica în mediul online materiale precum afișe, bannere sau videouri. Printre subiectele cu interes sporit au fost și securizarea, criptarea parolelor, protecția datelor personale, siguranța pe rețele sociale, tranzacții online sigure, programe antivirus gratuite etc. Valoarea totală a proiectului este de 15 000, 00 de lei.

- (2) Biblioteca „Adam Mickiewicz”, în parteneriat cu Centrul de Instruire în Domeniul Sănătății Reproductive (CIDSR – <https://cidsr.md/ro/>) a realizat proiectul „*Integration Summer Camp – Solidarity, Equality, Peace!*”/Tabăra de vară pentru copii „Solidaritate, Egalitate, Pace!”, finanțat în totalitate de către organizația Solidarités international, în cadrul proiectului a fost renovat și adaptat blocul sanitar al bibliotecii pentru persoanele cu nevoi speciale, au fost vopsiți pereții și ușile bibliotecii, a fost procurat echipament tehnic (aparat foto, boxă portabilă etc.), închiriat transportul pentru excursii, alimentarea copiilor (un prânz și două gustări), au fost procurate materiale de birotică; jocuri de societate, produse pentru curățenie, echiparea copiilor pentru excursii, editarea materiale promoționale. Valoarea totală a proiectului este de 733 400, 00 lei.
- (3) În cadrul proiectului „Tabăra de integrare a copiilor – Solidaritate, Egalitate, Pace!. Continuare, program extrașcolar”, realizat de Biblioteca „Adam Mickiewicz” și susținut financiar de Centrul de Instruire în Domeniul Sănătății Reproductive, au fost achiziționate 4 mese de lucru pentru copii, 4 tomberoane de sortare a gunoiului, jocuri de societate, birotică și rechizite de lucru pentru copii, trusă de prim ajutor; închirierea transportului pentru excursii. Valoarea totală a proiectului este de 172 575, 00 lei.
- (4) Biblioteca „Adam Mickiewicz” a fost susținută financiar de Congresul Național al Ucrainenilor din Republica Moldova în procurarea unei canapele și a unui scaun de birou. Total investiții: 6 800,00 lei.
- (5) Institutul Polonez din București a donat Bibliotecii „Adam Mickiewicz” jocuri, rechizite de birou. Total investiții: 23 400, 00 lei.
- (6) S.R.L. Casa Moroșan FLO Master a donat Bibliotecii „Adam Mickiewicz” rechizite școlare și articole pentru artă / hobby. Total investiții: 7 840,00 lei.
- (7) RAPID & CLEAN SRL a contribuit la salubritatea/spălarea mobilierului capitonat la Biblioteca „Adam Mickiewicz”. Total investiții: 3 000,00 lei.
- (8) Ambasada Republicii Polonia în Republica Moldova a contribuit financiar la editarea albumului foto „Urme poloneze în Chișinău” în 120 exemplare. Valoarea totală a proiectului este de 43 600, 00 lei.
- (9) Biblioteca „Mihail Ciachir”, prin „Proiectul de reparație și de asigurare cu mobilier a Bibliotecii „Mihail Ciachir”, inițiat de Agenția Turcă de Cooperare și Coordonare (TICA), a obținut: reparația capitală a spațiului – circa 400 000, 00 lei; mobilier și tehnică (mese, scaune, dulapuri, rafturi, fotolii puf, boiler, aparat de aer condiționat, ceainic electric, cuptor cu microunde, aparat de cafea, culler, jaluzele

- textile, rollete exterioare), firma bibliotecii, panouri de informații – circa 215 000, 00 lei. Total investiții: circa 615 000, 00 lei.
- (10) Bibliotecile „Târgu Mureș” și „Maramureș” au primit în dar de la utilizatori câte un pian, costul estimativ fiind de 2 000, 00 lei per unitate. Total investiții: 4 000, 00 lei.
- (11) Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” a primit în dar un frigider, costul estimativ fiind de 1 400, 00 lei.
- (12) Biblioteca Centrală a fost susținută financiar de A.O. Centrul de Drept al Femeilor pentru livrarea serviciilor destinate refugiaților: set de căni, ceainic electric, tablă flipchart. Suma totală de investiții fiind de 4 207,00 lei.
- (13) Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, grație parteneriatului cu Primăria Comunei Dumbrăveni, România, a beneficiat pentru evenimentele sale de: artefacte, medalii, diplome, pungi kraft, mape, trofee. Total investiții: circa 50 000, 00 lei.
- (14) Biblioteca „Ițic Mangher” a fost susținută financiar de către Asociația Obștească „Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova” la realizarea proiectului „Sporirea accesului la oportunități sigure, protectoare și calitative de învățare formală și nonformală pentru copiii ucraineni, strămutați temporar pe teritoriul Republicii Moldova și copii din comunitățile gazdă prin intermediul centrelor de învățare prietenoase copiilor, ludotecilor și ludobusului”. Au fost procurate: resurse informaționale, tablete, rechizite de birou, căști. Suma totală de investiții este de 53 029, 21 lei.
- (15) Editarea Buletinului „Mihai Eminescu”: Buletin de cercetări eminescologice, valorificare și promovare a operei și personalității lui Mihai Eminescu. Serie nouă, Nr. 1 (22) din anul 2022. Editura *TipoMoldova* din Iași a contribuit financiar la editarea a 50 de exemplare. Total investiții: 6 000, 00 lei.
- (16) Biblioteca publică de drept a primit un voucher în sumă de 500, 00 lei de la „Librarius” în cadrul proiectului „Consolidarea democrației în Moldova prin alegeri incluzive și transparente” implementat de Programul Națiunilor Unite de Dezvoltare în Moldova.
- (17) Donație de opt laptopuri din partea Companiei YMCA Moldova. Donația a fost oferită în contextul Memorandumului de colaborare între Primăria Municipiului Chișinău și Alianța Națională YMCA din Republica Moldova. Suma totală de investiții – 261 104, 64,00 lei.
- (18) Donații resurse informaționale de la utilizatori, parteneri: 3 361 titluri în 6 845 de unități materiale. Total investiții: 804 239, 23 lei.

(19) Taxe compensatorii: 44 013, 46 lei (15 752, 00 lei pierderea permisului, 28 261, 46 lei nerestituirea în termenul stabilit a resurselor informaționale).

Suma totală a surselor extrabugetare obținute este de **2 881 108, 54** lei.

SUSTENABILITATE ȘI PLANURI DE VIITOR

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își propune să asigure sustenabilitatea și să își planifice viitorul în mod strategic. Prin consolidarea resurselor și identificarea parteneriatelor potențiale, instituția are în vedere diverse planuri pentru susținerea activităților sale.

1. Sustenabilitate financiară:

Biblioteca Municipală va continua să caute surse diverse de finanțare, inclusiv prin aplicarea la granturi, accesarea fondurilor publice și dezvoltarea parteneriatelor cu organizații și instituții interesate de promovarea culturii și educației. Un focus special va fi pus pe optimizarea bugetului existent și diversificarea surselor financiare.

2. Parteneriate și colaborări durabile:

Identificarea și consolidarea parteneriatelor cu organizații neguvernamentale, instituții de învățământ, companii private și autorități locale reprezintă o componentă esențială a planului de viitor. Biblioteca se va implica activ în crearea de parteneriate durabile, beneficiind reciproc de resurse și expertiză pentru diversificarea și consolidarea activităților sale.

FACILITĂȚI. DOTĂRI

În anul 2023, eforturile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au fost orientate spre reziliența infrastructurii pentru a crea un mediu sigur și prietenos chișinăuienilor în consolidarea abilităților și împărtășirea ideilor.

Rețeaua Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, alcătuită din 27 de filiale cu diverse specializări, cuprinde întregul teritoriu al orașului Chișinău. Suprafața totală a localurilor filialelor este de 10 445 mp, dintre care 9 404 mp pentru utilizatori. Spațiile puse la dispoziția rezidenților au următoarele caracteristici:

- 32 spații total (27 filiale + depozitele + Secția managementul resurselor informaționale);
- 29 de spații sunt reamenajate;
- 3 spații special construite pentru bibliotecă („Transilvania”, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, „Codru”);
- 8 spații sunt amplasate în subsolul sau demisolul blocurilor locative (Secția managementul resurselor informaționale, „Ițic Mangher”, „Mihail Ciachir”, „Miron Costin”, „Alexandru Donici”, „Alec Russo”, „Alexandru Cosmescu”, „Vasile Alecsandri”);
- 27 de spații sunt proprii, iar 5 deținute prin contract de comodat/de locațiune („Maramureș”, „Onisifor Ghibu”, „Valentin Ignatenco”, „Maria Drăgan”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Biblioteca publică de drept – doar subsolul);
- 5 spații depozit („Gheorghe Madan”, „Parisului”, „Alexandru Cosmescu”, „Vasile Alecsandri”, „Alec Russo”).

Printre realizările anului 2023 sunt:

- *Reparații*: finalizarea reparației capitale la Biblioteca „Mihail Lomonosov” (mai), reparația capitală la Biblioteca „Mihail Ciachir” (martie-august); reparații cosmetice curente în filialele: Biblioteca Centrală, „Transilvania”, „Târgoviște”, „Alba Iulia”, „Ițic Mangher”.
- *Mobilier*: asigurarea cu mobilier (din proiect) Biblioteca „Mihail Ciachir” (Agenția Turcă de Cooperare și Coordonare TICA), procurarea unei canapele și unui scaun de birou (din proiect) la Biblioteca „Adam Mickiewicz” (Congresul Național al Ucrainenilor din Republica Moldova); două piane (donatori-utilizatori) la bibliotecile „Târgu Mureș”, „Maramureș”;
- *Bunuri*: asigurarea filialelor cu bunuri pentru livrarea serviciilor și pentru întreținerea spațiilor; aparate de aer condiționat (server, Bibliotecile: „Onisifor Ghibu”, „Transilvania”, „Liviu Rebreanu”, „Alba Iulia”,

„Târgoviște”). Toate filialele au fost aprovizionate cu dezinfectant, cu produse de igienă și articole de menaj, cu apă potabilă în perioada estivală.;

- *Reconectarea filialelor la telefonie cu apeluri mobile („0”);*
- *Profilaxia igienică a spațiilor (protecția de insecte, rozătoare);*
- *Remedierea operativă a avariilor, neconformităților (sistemul de apă și canalizare, sistemul electric, mobilier, inundații);*
- *Transportarea resurselor informaționale la / de la filiale: filialele au primit resursele informaționale în termenii stabiliți;*
- *Transportarea bunurilor la / de la filiale: transportarea rafturilor, meselor, evacuarea bunurilor de la Biblioteca „Mihai Ciachir”, transportarea resurselor la Biblioteca „Mihail Ciachir”;*
- *Inventarierea mijloacelor / bunurilor: inventarierea mijloacelor conform rulajelor, înaintarea bunurilor fixe spre casare prin Casa de Comerț.*

În realizarea *Caietului de sarcini pentru achiziționarea bunurilor și serviciilor, înaintarea planului de achiziții pentru organizarea licitațiilor*, au fost organizate următoarele licitații publice: produse de igienă, articole de menaj; articole de papetărie și alte articole din hârtie; rechizite de birou, servicii de pază; materiale și accesorii electrice, achiziția aparatelor de aer condiționat.

În anul 2023 a fost efectuat un audit al spațiilor, în mod special cu referire la înregistrarea lor în registrul bunurilor mobile, deținut de Agenția Serviciilor Publice. Pentru îmbunătățirea condițiilor de studiu și cercetare, au fost întocmite scrisori către agențiile Apă-Canal, Termoelectrica, Întreprinderea municipală de gestiune a Fondului Locativ, privind diverse situații de intervenție în rețelele ingineresti comune; către Î.M. „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”, privind salubritatea (curățirea/tăierea copacilor și tufarilor) și amenajarea spațiilor adiacente. De asemenea, către Ministerul Culturii al Republicii Moldova a fost transmis un demers cu solicitarea de a se implica în vederea identificării soluțiilor privind renovarea și restaurarea edificiului istoric amplasat pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 148.

Eșecurile au constituit o barieră în realizarea obiectivelor instituționale:

- *Reparații capitale la filialele: Biblioteca Centrală, „Ițic Mangher”, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”.*
- *Reparația fațadei și a pragurilor la Biblioteca „Ovidius”;*
- *Nu s-au realizat mai multe reparații cosmetice, în mod prioritar ne-am axat pe riscuri majore;*
- *Nu au fost organizate licitații pentru scaune și mobilier, jaluzele;*

- Accesul restricționat la telefonie mobilă pentru a comunica cu restanțierii. Abia la sfârșitul lunii noiembrie bibliotecile au fost reconectate;
- Bibliotecarii nu au o atitudine neglijentă față de bunurile bibliotecii;
- Caietul de sarcini al necesarului de bunuri și servicii cuprinde toate solicitările filialelor. Cu părere de rău, nu este achiziționată toată cantitatea. Acest fapt implică schimbări în repartizarea mărfurilor în filiale. De asemenea, numărul mic de bunuri electrice, în mod special lămpile și mărfuri pentru sistemul de apă și canalizare, au fost primite într-o cantitate minimă. La acest capitol sunt cele mai multe avarii;
- Incapacitatea de a soluționa problema condensării spațiului de la intrarea în Biblioteca „Târgu Mureș”. Compania privată nu a respectat specificațiile tehnice în procesul de construcție a intrării în bibliotecă. Pe parcursul anului au fost mai multe inițiative de a contacta proprietarul companiei private care se află peste hotarele republicii. Cu părere de rău, subiectul nu a fost discutat și remediat;
- Biblioteca Municipală nu are un fond de rezervă în caz de riscuri. Bibliotecile nu au același tip de yale, mânere, uși, geamuri. În cazul deteriorării este foarte greu de remediat situația;
- Nu s-a rezolvat problema achiziționării truselor medicale.

Anul 2023 a fost unul cu provocări, cu un buget auster la direcția dată. Personalul, angajații au dat dovadă de responsabilitate, implicare totală în asigurarea condițiilor care nu periclitizează sănătatea omului și confortul, igiena muncii.

CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ

CONCLUZII

- Reziliența a fost un reper de consolidare a Bibliotecii Municipale, reușind să-și fortifice, preponderent, cadrul de reglementare și de dezvoltare a unor arii importante, precum comunicarea, promovarea, arhitectura;
- Serviciile de lectură au continuat a fi promovate și menținute drept prioritare pentru chișinăuieni, fiind îmbunătățite prin diverse metode, forme și abordări creative;
- Procesul de cercetare a continuat în același ritm, producând o gamă variată de publicații: biobibliografii, albume, lucrări metodice etc.;
- Inițierea noilor parteneriate au facilitat schimbul de experiențe și au transpus realizarea unor proiecte noi, iar acordul de colaborare cu Biblioteca Municipală din Kiev „Lesea Ukrainka”, fiind o punte de comunicare culturală valoroasă;
- Extinderea parteneriatelor externe au facilitat îmbunătățiri și perfecționări spațiilor bibliotecii, iar exemplul Bibliotecii „Mihail Ciachir” e unul elocvent.

PROBLEME

- Diminuarea finanțării corespunzătoare pentru necesitățile bibliotecii: carte, ediții periodice, baze de date etc.;
- Lipsa dotării cu tehnologii informaționale ce ar permite acces eficient și echitabil la resursele bibliotecii și la mediul online pentru utilizatori;
- Fluctuația permanentă a cadrelor, ceea ce diminuează calitatea serviciilor orientate spre utilizatori.

ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ. SUSȚINEREA URMĂTOARELOR DEMERSURI:

- aprobarea alocațiilor bugetare pentru reparația acoperișului și renovarea fațadei clădirii situate pe bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 148 în cadrul finanțării lucrărilor de reparații și investiții capitale pentru anul 2016, inclusiv în baza *Studiului de fezabilitate* elaborat în 2023;
- identificarea donatorilor externi pentru aplicarea *Studiului de Fezabilitate* pentru transformarea unui edificiu modern;
- Extinderea echipamentului tehnic pentru filialele Bibliotecii Municipale prin proiecte finanțate din buget;
- Diversificarea serviciilor pentru utilizatori, care abordează problemele din comunitate privind educația, angajarea în câmpul muncii, incluziune digitală, probleme de ordin social, relații dintre cetățeni și stat, schimbările demografice și schimbările climei, asigurarea egalității și justiției sociale, inclusiv bazate pe tehnologii etc.

ANEXE

Anexa nr. 1

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ

BUGET	2023	2022
Cheltuieli total	52 330 069	47 422 405
populația țintă	662 836	662 836
per utilizator	424,80	385,22
per populația țintă	79,0	71,5
Cheltuieli total pentru achiziții resurse informaționale	512 867	1 828 472
per utilizator	4,2	14,8
per populația țintă	0,8	2,8
% cheltuieli pentru achiziții	1 %	3,6 %
Venituri, sponsorizări, fonduri atrase	2 970 493	2 327 666
proiecte mici	1 571 456	1 003 029
donații de carte	804 239	948 677
contribuții, voluntariat, donații	550 785	354 530
venituri din taxe compensatorii	44 013	21 430
PERSONAL		
Personal	423	423
în echivalent normă întreagă	423	423
per utilizator	0,003	0,003
per 1000 locuitori	0,6	0,6
per 2300 locuitori	1,5	1,5
cheltuieli pentru personal	39 783 150	36 180 483
% cheltuieli pentru personal	76%	76,3 %
Personal de specialitate	362	362
în echivalent normă întreagă	362	362
cu studii superioare	329	332
cu studii superioare de specialitate	127	125
personal implicat în servicii publice	266	264
per utilizator	0,002	0,002
per 1 000 locuitori	0,4	0,4
per 2 300 locuitori	0,9	0,9
Bibliotecari atestați	175	177
grad superior	42	43
grad I	73	66
grad II	60	68
Bibliotecari instruiți	205	201
Ore academice de instruire	18 552	10 561
per bibliotecar instruit	90,5	52,5

PUNCTE DE SERVIRE. DOTĂRI. ACCES. FACILITĂȚI		
Număr de biblioteci	27	27
Spațiu total / spațiu pentru utilizatori per utilizator	10 445 / 9 404 0,08 / 0,08	10 445 / 9 404 0,08 / 0,08
locuri pentru utilizatori	2 107	1 977
locuri pe cap de locuitor	0,002	0,003
Timp mediu de funcționare pe săptămână	53	50
ore deschise pentru public	79 924	70 200
zile deschise pentru public	297	297
ECHIPAMENT		
Numărul total de calculatoare	367	460
nr. de calculatoare per 1 000 locuitori	0,5	0,7
UTILIZARE		
Total înregistrați (deținători de card)	299 722	282 796
Utilizatori noi	17 122	15 631
Utilizatori activi	123 186	123 104
Utilizatori activi ca % din populație	18,6	18,6
Utilizatori per bibliotecar (total / servicii)	340 / 463	340 / 466
Intrări total	1 033 846	908 854
per utilizator activ	8	7
per zi	3 481	3 060
per oră	13	13
per bibliotecar (total / servicii)	2 856 / 3 887	2 511 / 3 443
pe cap de locuitor	1,6	1,4
SERVICII total	181	168
participanți total	80 679	57 885
% de participanți din intrări pentru servicii	7,8	6,4
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 3. Sănătate și bunăstare	14	8
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 4. Educație de calitate	146	136
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 5. Egalitate de gen		
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 8. Muncă decentă și creștere economică	1	2
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 10. Inegalități reduse		3
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 11. Orașe și comunități durabile	4	10
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 15. Viață pe Pământ	16	9

EVENIMENTE total	16 801	7 633
din care evenimente științifice, culturale și de socializare	6 914	
din care evenimente de instruire nonformală	6 977	
din care expoziții	2 910	1 902
participanți	219 845	64 384
% de participanți din intrări pentru evenimentele culturale	21,3	7,1
BIBLIOTECA ONLINE		
Nr. conturi pe rețele sociale	95	90
nr. de urmăritori	121 642	106 271
nr. de accesări	1 837 030	875 513
Pagina Web		
vizualizări	95 816	103 359
vizite	31 091	29 901
sesiuni	53 835	54 011
sesiuni per vizită	1,7	1,8
Bloguri		
postări	1 603	2 017
vizualizări	1 153 585	974 508
vizite	753 011	668 077
vizualizare per postare	719,6	483,1
vizită per postare	469,7	331,2
Youtube		
postări	1 146	1 435
vizionări	736 600	734 828
durata vizionare	15 653,33	104 294,1479
vizionări per postare	643	512
Twitter		
postări	1 210	2 465
vizualizări	28 552	54 634
vizualizări per postare	23,6	22,2
Facebook		
postări	14 249	14 661

impact postări	7 556 157	6 645 487
distribuiri	60 568	45 611
comentarii	31 507	27 856
aprecieri	430 137	381 982
ÎMPRUMUTUL DOCUMENTELOR	1 094 883	1 044 657
per utilizator activ	8,9	8,5
per zi	3 697	3 517
per oră	14	15
per bibliotecar (total / servicii)	3 024 / 4 116	2 886 / 3 957
pe cap de locuitor	1,6	1,6
Împrumutul electronic	111 699	165 549
împrumut per intrări	1,1	1,1
RESURSE INFORMAȚIONALE		
Titluri adăugate stocului	8 700	6 288
per utilizator	0,07	0,05
pe cap de locuitor	0,01	0,009
Titluri total	313 992	320 842
per utilizator	2,5	2,6
pe cap de locuitor	0,5	0,5
Exemplare adăugate stocului	17 815	29 755
per utilizator	0,1	0,2
pe cap de locuitor	0,03	0,04
per titlu adăugat	2	4,7
Documente (stoc) total (ex.)	1 193 406	1 203 714
per utilizator	9,7	9,8
pe cap de locuitor	1,8	1,8
per titlu	3,8	1,7
Colecții (ex.)		
cărți	1 129 569	1 137 503
publicații seriale	17 150	19 309
documente AV	11 274	11 273
documente de muzică tipărită	17 637	17 733
documente electronice	15 031	15 177
alte documente: hârți, atlase, tablouri	2 738	2 718
manuscrite	7	1
Rata de înnoire a stocului (ani)	78,9	40,5
Rata de circulație	0,9	0,9

SERVICIILE DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR CONFORM OBIECTIVELOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ

Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
Obiectivul 3. Sănătate și bunăstare – 14 servicii					
1	„Adam Mickiewicz”	„Psihologul tău la bibliotecă”	5+	53	235
2	Arte „Tudor Arghezi”	Clubul „Ce? Unde? Când?”	35-60 ani	43	1 081
3	„Codru”	„Viață@sănătoasă”	62 +	11	165
4	„Ițic Mangher”	„Modul sănătos de viață”	60+	167	1 420
5	„Ițic Mangher”	„Spațiul sigur pentru mame și copii. Centru pentru refugiați”	5-11	540	6 216
6	„Ițic Mangher”	„Biblioteca pentru copii deosebiți”	3-6	148	530
7	„Ițic Mangher”	„Lectoriul psihologic pentru părinți”	25-40	15	99
8	„Liviu Rebreanu”	Clubul „Seniorii”	50 ani +	5	76
9	„Mihail Lomonosov”	Lectoriul «Мужчина и женщина»	30+	13	60
10	„Maramureș”	„ProSănătate” (CES)	18-45ani	22	407
11	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Clubul „Zebrele”	20+	6	82
12	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Clubul „Vârsta de aur”	40+	9	119
13	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	„Școala supraviețuirii cu succes”	15+	12	244
14	„Valentin Ignatenco”	„Infosănătate”	3-16 ani	33	149
		Total		1 077	10 883
Obiectivul 4. Educație de calitate – 146 servicii					
4.1. Lectură – 55 servicii					
Cluburi de lectură					
Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„Adam Mickiewicz”	Club de lectură «Czytamy polskich autorów!»	7-80 ani	12	281
2	„Alba Iulia”	Club de lectură „Scriitori în dialog”	10+ ani	10	472
3	Arte „Tudor Arghezi”	Clubul de lectură „Tainele cărții”	35-60 ani	8	100
4	Biblioteca Centrală	„Clubul Istoricilor”	16-99 ani	5	115
5	Biblioteca Centrală	Clubul de lectură filozofică „HERMES”	16-30 ani	8	111
6	Biblioteca Centrală	Clubul epigramiștilor și umoriștilor „Paradox”	16-75 ani	3	41
7	Centru Academic Internațional „Mihai Eminescu”	Clubul de lectură „Eminescienii”	7+ ani	32	345
8	Centru Academic Internațional „Mihai Eminescu”	Clubul de lectură „Phoenix”	16+ ani	2	48
9	„Hristo Botev”	Clubul «Българско огнище»	7-70 ani	14	699
10	„Ițic Mangher”	Clubul „Universul cărții evreiești”	60+ ani	32	1 395

11	„Ițic Mangher”	Clubul de lectură „Trauminsel” (în limba germană)	12+ ani	35	229
12	„Mihail Lomonosov”	Clubul «Открытая книга» (Universul lecturii)	41+ ani	30	446
13	„Mihail Lomonosov”	«Klik», история Кишинева – любителям города	41+ ani	19	278
14	„Mihail Lomonosov”	Clubul «Желтый чайник»	41+ ani	8	167
15	„Mihail Lomonosov”	«Самородок» (serviciul literar pentru scriitori începători)	30+ ani	2	50
16	„Mihail Lomonosov”	Lectoriul «Дорога души»	41+ ani	7	193
17	„Mihail Lomonosov”	„Clubul iubitorilor de limba română”	30+ ani	31	267
18	„Ovidius”	Clubul de lectură „Ovidienii”	10-14 ani	35	248
19	„Ovidius”	Clubul de carte pentru copii „Fii campionul lecturilor mirolante!”	12-14 ani	32	160
20	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Clubul „Pe aripile poeziei”	14-18 ani	6	121
21	„Târgoviște”	Atelier literar „Ecolectura”	21-35 ani	4	116
22	„Târgoviște”	Clubul „Miercurea pe la... Chindia”	35-60 ani	2	68
23	„Transilvania”	Clubul „Lectură generoasă”	55+ ani	12	356
24	Secția „Memoria Chișinăului”	Clubul „Lectura în liniște”	25+ ani	5	36
Cenacluri de lectură					
1	Arte „Tudor Arghezi”	Cenaclul artistic „Prietenii muzelor”	11-14 ani	10	517
2	Biblioteca Centrală	Cenaclul „Magia Cuvântului”	16-70 ani	12	240
3	Biblioteca Centrală	Cenaclul „REPUBLICA”	16-99 ani	9	169
4	„Mihail Lomonosov”	Cenaclul «Зигзаги истории»	41+ ani	9	87
5	„Ovidius”	Cenaclul „Ovidius”	50-60 ani	3	103
Ateliere de scriere creativă					
1	Biblioteca Centrală	Atelier de scriere creativă „Vlad Ioviță”	16-45 ani	17	114
2	„Ovidius”	Atelier de lectură și scriere creativă science-fiction „Fantastic club”	15-19 ani	36	150
3	„Târgu Mureș”	Atelier de scriere creativă „Actorie & Recital”	14-24 ani	27	223
Ateliere de lectură					
1	„Alexandru Donici”	Atelier de lectură „Povești cu tâlc”	5-6 ani	23	356
2	Arte „Tudor Arghezi”	Atelier de lectură „Citim împreună”	11-14 ani	18	239
3	Arte „Tudor Arghezi”	Atelier de lectură „Lectura în zigzag”	15-20 ani	3	134
4	Centru Academic Internațional „Mihai Eminescu”	Atelier de lectură „Leagănul lecturii”	4+ ani	36	876
5	„Codru”	Atelier de lectură „Bookuria lecturii”	5-7 ani	2	35
6	„Hristo Botev”	Atelier de lectură „Pasionați de lectură”	6-7 ani	23	547
7	„Ițic Mangher”	Atelier de lectură „Povestea de Șabat”	5-7 ani	31	296
8	„Ițic Mangher”	Atelier de lectură „Sipețelul cu basme”	5-6 ani	13	287

9	„Lesia Ukrainka”	Atelier de lectură „Universul literar”	8-14 ani	13	222
10	„Miron Costin”	Atelier de lectură «Сказкотерапия»	7-10 ani	65	1 279
11	„Mihail Lomonosov”	Atelier de lectură «Пушкинский лекторий»	7+ ani	16	382
12	„Mihail Lomonosov”	Atelier de lectură «Мы познаем мир»	7-12 ani	11	209
13	„Maramureș”	Atelier de lectură „LecturICI”	3-6 ani	11	97
14	„Maramureș”	Atelier de lectură „Aleea cititorilor”	3-9 ani	5	31
15	„Maramureș”	Atelier de lectură „Cărticica pentru prichindei și mai măricei”	3-9 ani	5	65
16	„Maramureș”	Atelier de lectură „Îndrăznește și citește”	3-9 ani	10	96
17	„Nicolae Titulescu”	Atelier de lectură „Alianța cuvintelor”	8-12 ani	12	207
18	„Ovidius”	Atelier de lectură „Albinuța” (extramuros)	3-7 ani	69	1 138
19	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Atelier de lectură „Caravana lecturii”	6-9 ani	6	126
20	„Târgu Mureș”	Atelier de lectură „O poveste pentru tine”	6-8 ani	36	490
21	„Traian”	Atelier de lectură „Caleidoscopul literar”	6-10 ani	4	157
22	„Vissarion Belinski”	Atelier de lectură „Prietenii cărții”	5-6 ani	21	428
23	„Valentin Ignatenco”	Atelier de lectură „Povești magice”	4-14 ani	33	141
		Total		862	15 004
4.2. Diverse domenii educaționale – 91 servicii					
1	„Alexandru Donici”	„Pălăria curcubeului”	5-6 ani	17	222
2	„Adam Mickiewicz”	„Copilul tău în siguranță”	7-12 ani	19	215
3	„Adam Mickiewicz”	„Arta ceramicii”	5-14 ani	18	186
4	„Adam Mickiewicz”	«Kocham Polske»	7-75 ani	25	523
5	„Adam Mickiewicz”	„Gătește cu accent polonez”	7-50 ani	8	170
6	„Adam Mickiewicz”	„Limba română pentru alolingvi”	7-12 ani	36	253
7	„Adam Mickiewicz”	„Întreabă specialistul”	18+ ani	12	224
8	„Adam Mickiewicz”	„Happy Toddlers”		8	81
9	„Alba Iulia”	„Educație prin film”	10-12 ani	13	365
10	Arte „Tudor Arghezi”	„Cinefilii”	15-20 ani	6	153
11	Arte „Tudor Arghezi”	„Engleza pentru fiecare”	61+ ani	15	49
12	Arte „Tudor Arghezi”	„Creat&Art”	11-14 ani	8	193
13	Biblioteca Centrală	„EtnoBiblioteca”	35-70 ani	44	666
14	Biblioteca publică de drept	„Top Toastmasters Club” (oratorie și discurs public în limba engleză)	21-35 ani	57	1 254
15	Centru Academic Internațional „Mihai Eminescu”	„Hora lui Ion Bazatin”	10+ ani	140	3 574
16	Centru Academic Internațional „Mihai Eminescu”	„ABC Muzical”	10+ ani	240	240

17	Centru Academic Internațional „Mihai Eminescu”	„Galeria de Artă Eminescu”	16+ ani	13	801
18	Centru Academic Internațional „Mihai Eminescu”	„În împărăția șahului”	7+ ani	211	2273
19	Centru Academic Internațional „Mihai Eminescu”	„De vorbă cu psihologul”	16+ ani	39	232
20	„Hristo Botev”	„Limba bulgară”	5-70 ani	67	3951
21	„Hristo Botev”	„CinemaParc”	30-70 ani	51	505
22	„Ițic Mangher”	„Tabără de creație de vară”	7-13 ani	106	2387
23	„Ițic Mangher”	„Eu în lume” (studiou de ceramică”	5-10 ani	33	257
24	„Ițic Mangher”	„Arlekin” (studiou teatral)	5-11 ani	51	595
25	„Ițic Mangher”	„KWANTIS” (studiou de dans)	6-10 ani	32	197
26	„Ițic Mangher”	„ArtDesen” (studiou de desen)	6-10 ani	88	350
27	„Ițic Mangher”	„Școala duminicală pentru copii evrei”	7-12 ani	23	235
28	„Liviu Rebreanu”	„Vino să creezi”	6+ ani	68	422
29	„Liviu Rebreanu”	„L' Italiano per te”	7+ ani	29	156
30	„Liviu Rebreanu”	„Umbre și culori”		11	108
31	„Lesia Ukrainka”	Clubul «Сопілка Молдови»	7+ ani	10	148
32	„Miron Costin”	Atelier de creație „DecoArt”	7- 12 ani	77	975
33	„Miron Costin”	„Vacanța veselă”	7-14 ani	76	1471
34	„Miron Costin”	Clubul 65+ „Eu pot! Eu vreau! Eu merit!”	65+ ani	80	422
35	„Mihail Lomonosov”	Salonul literar-muzical „Elegia”	41+ ani	8	376
36	„Mihail Lomonosov”	«Живая этика»	41+ ani	46	498
37	„Mihail Lomonosov”	„Știința sacrală a lui Roerich”	41+ ani	17	300
38	„Mihail Lomonosov”	«Красота своими руками»	41+ ani	16	121
39	„Mihail Lomonosov”	Clubul «Желтый чайник»	30+ ani	121	2248
40	„Mihail Lomonosov”	„Limba engleză pentru începători”	30+ ani	77	1132
41	„Mihail Lomonosov”	Clubul «Разговорный итальянский клуб»	41+ ani	32	248
42	„Mihail Lomonosov”	„În drum spre casa ”	7-12 ani	10	163
43	„Mihail Lomonosov”	«Эколекторий – малышам»	5-7 ani	6	86
44	„Mihail Lomonosov”	«Выбор профессии – твой выбор»	16+ ani	5	115
45	Maramureș	„Sunt priceput la toate”	18-45ani (CES)	11	187
46	„Maramureș”	„Lumea in obiectiv”	10-18 ani	5	37
47	„Maramureș”	Atelier de creatie „EcoTeca”	5-11 ani	11	113
48	„Nicolae Titulescu”	„Ungherașul psihologului”	7-12 ani	20	234
49	„Nicolae Titulescu”	„De mână cu creativitatea”	7-12 ani	20	237
50	„Nicolae Titulescu”	„Paleta de culori”	7-13 ani	18	228
51	„Ovidius”	„STEAM Creativity”	5-12 ani	64	330
52	„Ovidius”	„Șezători de altădată”	55+ ani	34	287
53	„Ovidius”	„Jocuri CuMînți”	6-15 ani	38	206
54	„Ovidius”	„Benzi desenate” (atelier de creație)	9-10 ani	30	97

55	„Ovidius”	„Atelier de ilustrație și grafică de carte”	7-12 ani	78	305
56	„Ovidius”	Clubul „Tinere talente”	12-19 ani	10	495
57	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	„Engleza de la mic la mare” (sistat)	8+ ani	6	57
58	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Clubul de ȘAH „ProLogic”	9-10 ani	11	86
59	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	„Fantezie”	9-10 ani	6	77
60	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	„Italiano vero”	9-10 ani	21	305
61	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	„Micii genii”	9-10 ani	10	143
62	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	„Parlons francais”	9-10 ani	21	308
63	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	„Semaforul - prietenul meu”	6+ ani	7	128
64	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	„Bunele maniere”	9-10 ani	8	216
65	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	„Limba care ne unește”	40+ ani	12	84
66	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	„Cartea senzorială”	8-9 ani	11	35
67	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Clubul „Socrate”	40+ ani	15	101
68	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	„Filmul dezvoltativ,,	40+ ani	10	113
69	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Clubul „Evrica”	9-11 ani	6	163
70	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	„Educație pentru media”	11-14 ani	6	134
71	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	„Formarea deprinderilor de viață	11-14 ani	5	135
72	„Târgoviște”	„Micii Europeni”	11-14 ani	5	129
73	„Târgoviște”	„Meșterița”	11-14 ani	18	134
74	„Târgoviște”	„Jocuri de societate”	11-14 ani	16	121
75	„Târgoviște”	„Junior challenge”	11-14 ani	3	85
76	„Târgu Mureș”	„Ora TV”	8-12 ani	10	124
77	„Târgu Mureș”	„Viitoarea mea carieră”	15-25 ani	7	264
78	„Târgu Mureș”	„Ora de joc”	8-12 ani	49	274
79	„Traian”	„Magic Creator”	6-11 ani	18	271
80	„Traian”	„Engleza Fermecată”	9-13 ani	20	102
81	„Transilvania”	„BiblioPicii”	1-5 ani	36	663
82	„Transilvania”	„Făurașii”	7-12 ani	31	482
83	„Transilvania”	„JocoTeca”	6-16 ani	103	1707
84	„Transilvania”	„English storytime”	1-5 ani	27	684
85	„Transilvania”	„Misterele adolescenței”	15-16 ani	5	161

86	„Transilvania”	„Ce pot face două mâini dibace”	65+ ani	35	576
87	„Vissarion Belinski”	„Copiii, prietenii poeziei” (nu mai activează)	4-5 ani	14	281
88	„Valentin Ignatenco”	„Micul Artist”	5-16 ani	31	135
89	„Valentin Ignatenco”	„Biblioterapia”	2-8 ani	129	752
90	BM	Club de lectură pentru bibliotecari „Forzaț”	18+ ani	2	73
91	Filiale_C+_total / STI	Connect Plus	7+ ani	1 813	7 483
		Total		4 935	48 482
Obiectivul 8. Muncă decentă și creștere economică - 1 serviciu;					
Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„Transilvania”	„Micii antreprenori”	9-10 ani	12	420
		Total		12	420
Obiectivul 11. Orașe și comunități durabile – 4 servicii					
Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„Ițic Mangher”	„Muzeul Patrimoniului Cultural al Evreilor Moldovei”	7+ ani	23	193
2	„Ițic Mangher”	„Chișinăul evreiesc”	18+	12	282
3	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	„Chișinău, oraș misterios”	9-10 ani	4	80
4	Secția „Memoria Chișinăului”	„BiblioTur”	10+ ani	17	297
		Total		56	852
Obiectivul 15. Viață pe pământ – 16 servicii					
Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„Adam Mickiewicz”	„EcoReziliență”	5-12 ani	38	791
2	„Alba Iulia”	„EcoReziliență”	8-12 ani	8	256
3	Biblioteca Centrală	„EcoReziliența”	16-25 ani	5	218
4	„Codru”	„EcoReziliență”	16+ ani	8	113
5	„Ițic Mangher”	„EcoReziliență”	5-7 ani	9	86
6	„Liviu Rebreanu”	„EcoReziliență”		5	123
7	„Lesia Ukrainka”	„EcoReziliență”	7-10 ani	20	256
8	„Maria Drăgan”	„EcoReziliență”	8-14 ani	7	119
9	„Maramureș”	„EcoReziliență”	5-11 ani	11	123
10	„Nicolae Titulescu”	„EcoReziliență”	8-10 ani	16	254
11	„Transilvania”	„Eco responsabil”	15-16 ani	5	190
12	„Vissarion Belinski”	„EcoReziliență”	8-14 ani	8	23
13	„Valentin Ignatenco”	„EcoReziliență”	5-16 ani	33	142
14	„Maria Drăgan”	„Știința pe înțelesul puștilor”	8-14 ani	7	97
15	„Liviu Rebreanu”	„Birdwatching”/Observarea păsărilor	10 ani+	16	120
16	„Adam Mickiewicz”	„ECO crafts”	7-12 ani	73	1348
		Total		391	4 259
TOTAL SERVICII – 181				7 292	80 679

ORGANIZAREA ȘI PARTICIPAREA LA REUNIUNI ȘTIINȚIFICE, INCLUSIV PROFESIONALE

Tema, subiectul reuniunii	Tipul și nivelul reuniunii	Organizator, data organizării	Număr partici panți	Nume, prenume participant Tema comunicării
Colocviile profesionale de vară „Cartea: din interior și dintr-o parte”	Colocvii locale	BM „B.P. Hasdeu” 27-30.06.2023	120	Tatiana COȘERI Svetlana JAVELEA <i>Studiul „Barometrul lecturii. Consumul de lectură al cititorilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”</i>
Colocviu „Calcul randament”	Colocviu local	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” 09.02.2023	26	
Colocviu „Dimensionare sobă: standard european 15544”	Colocviu local	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” 07.02.2023	30	
Colocviu „Focarul eco plus. Cerințe ecologice la sobe”	Colocviu local	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” 08.02.2023	26	
Colocviu „Ion Druță - Fenomenul artistic”	Colocviu național	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 04.09.2023	36	
Colocviu „Priză de aer. Deservire, design”	Colocviu local	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” 10.02.2023	26	
Conferința „1 Decembrie - 105 ani de la Marea Unire”	Conferință locală	Biblioteca „Transilvania” 30.11.2023	60	
Conferința „1 Decembrie – ora astrală a neamului”	Conferință locală	Biblioteca „Târgoviște” 29.11.2023	1	Ștefan SOFRONOVICI <i>Rolul credinței în actul Marii Uniri de la 1918</i>
Conferința „105 ani de la Unirea Basarabiei cu România”	Conferință locală	Biblioteca „Transilvania” 27.03.2023	40	
Conferința „Apicultura modernă: practici și inovații”	Conferință locală	Biblioteca Centrală 19.08.2023	60	
Conferința „Bibliotecile în susținerea incluziunii digitale, sociale și culturale a membrilor comunității”	Conferința națională	Ministerul Culturii al RM Biblioteca Națională a RM 25.05.2023	1	dr. Miroslava METLEAEVA <i>Revista „Arhivarius” - resursă digitală a istoriei culturii evreilor și a spațiului politehnic basarabean</i>
Conferința „Cartea și rolul ei: metode didactice în promovarea cărții și a lecturii în cadrul orelor de limbă română”	Conferință internațională	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” 02.05.2023	50	Anastasia MOLDOVANU <i>Programul de lectură „Cartea deschisă”</i>
Conferința „Cum creștem un cititor bun?”	Conferință locală	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” 16.02.2023	63	

Conferința „Dimitrie Cantemir: 350 de ani de la naștere și 300 de ani de comemorare”	Conferință internațională	Universitatea de Stat din Moldova 26.10.2023	1	Vitalie RĂILEANU <i>Codexul destăinuirilor din scrierile lui Dimitrie Cantemir</i> dr. Victoria FONARI <i>Imaginea lui Dimitrie Cantemir în creația lui Vlad Iovița</i>
Conferința „Dumnezeu și Neamul meu”	Conferință națională	Universitatea „B.P. Hasdeu”, Cahul 22.09.2023	1	Traian VASILCĂU <i>Credință și Patrie, în contemporaneitate</i>
Conferința „Filologia modernă: Realizări și perspective în context european” (ediția a XVII-a): „Bogdan Petriceicu-Hasdeu: 185 de ani de la naștere”	Conferință internațională	Institutul de filologie din România „B.P. Hasdeu” 5-6.10.2023	1	dr. Mariana COCIERU <i>Valori ale artei fotografice etnologice românești: Iosif Berman</i>
Conferința „Identitățile Chișinăului: comunități istorice”	Conferință internațională	Grupul Civic pentru Patrimoniul Cultural Asociația Națională a Tinerilor Istorici din Moldova 17-18.10.2023	7	dr. Mariana HARJEVSCHI. <i>Bibliotecile de la diversitate culturală la coeziune comunitară</i> Margarita ȘCELICOVA <i>Biblioteca „Mihail Lomonosov în aspect istoric și contemporan (История и современность Библиотеки им. М.В. Ломоносова)</i> dr. Mariana COCIERU. <i>Boris Oxinoit – unul din primii traducători ai creației eminesciene din Basarabia</i> Angela OLĂRESCU. <i>Biblioteca „Hristo Botev, un focar cultural al bulgarilor din Chișinău contemporan</i> Angela VINTILĂ. <i>Biblioteca „Mihail Ciachir” – promotor al renașterii valorilor culturale și spirituale</i> Ludmila BARBĂ. <i>Библиотека и украинская община: общие дела – общее будущее</i> Svetlana GUMENÎI. <i>Biblioteca „Adam Mickiewicz” – pe urmele polonezilor din Chișinău</i>
Conferința „Ineditul Eugen Cioclea - 75 ani de la naștere”	Conferință locală	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 04.08.2023	28	

Conferința „Noua Odisee a migrației în dramaturgia basarabeană”	Conferință locală	Biblioteca Centrală 30.11.2023	45	
Conferința „Omagiu: Ion Druță - 95 de ani”	Conferință națională	Academia de Științe a Moldovei 04.09.2023	2	Elena DABIJA <i>Cărți cu dedicațiile lui Ion Druță – valori în colecția Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”</i> Ștefan SOFRONOVICI <i>Chipul lui Mihai Eminescu în creația lui Ion Druță</i>
Conferința „Portul popular – expresie a istoriei și culturii neamului”	Conferință națională	<i>Institutul Patrimoniului Cultural</i> 22.07.2023	1	dr. Violeta TIPA <i>Imaginea Fântânilor: de la național la universal</i>
Conferința „Republica Moldova și Ucraina: state candidate ale Uniunii Europene	Conferință națională	Academia de Științe a Moldovei 18.05.2023	2	
Conferința „Sergiu Pavlicenco 50 de ani de activitate la USM”	Conferință internațională	Universitatea de Stat din Moldova 07.04.2023	1	Vitalie RĂILEANU <i>Probitatea hispanistului Sergiu Pavlicenco</i>
Conferința „Ștefan cel Mare în memoria posterității”	Conferință locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 19.07.2023	22	
Conferința „Teoria și practica Administrației publice”	Conferință internațională	Universitatea de Stat din Moldova Institutul de Administrație Publică 19.11.2023	4	Lilia CANȚÎR <i>Reziliența bibliotecarului: abilități și competențe cheie pentru a face față cu succes în mediul informațional</i> Lilia GAMARȚA <i>Aspecte tehnologic și social-psihologic al activității bibliotecarilor</i> Gheorghe LUPUȘORU <i>Promovarea cărții și îmbunătățirea experienței de lectură pentru toți utilizatorii bibliotecii</i> Doina SPĂȚARU <i>Promovarea cărții și îmbunătățirea experienței de lectură pentru toți utilizatorii bibliotecii</i>
Conferința „Ucraina și Moldova: tradiții, obiceiuri și legende”	Conferință locală	Biblioteca „Lesea Ukrainka” 21.03.2023	20	Ludmila BARBĂ <i>Молдова: „Мерцишор: традиції, звичаї та легенди”; Україна: „Український вінок: краса і традиції плетіння”</i>
Conferința „Бесарабските българи в съдбата на България (от	Conferință internațională	Biblioteca „Hristo Botev” 03.03.2023	43	

освобождението до декларацията за независимост”				
Conferința „Пътят на България от Освобождението до Манифеста за Независимост”	Conferință internațională	Biblioteca „Hristo Botev” 21.09.2023	43	
Conferința anuală „Biblioteci sustenabile. Biblioteci reziliente”	Conferință internațională	BM „B.P. Hasdeu” 19.10.2023	72	<p>dr. Mariana HARJEVSCHI <i>Pledoaria pentru cărțile electronice și împrumutul electroni – spre o piață culturală și economic sustenabilă</i></p> <p>dr. Lidia KULIKOVSKI <i>Manifestul IFLA pentru bibliotecile publice – instrument de advocacy pentru biblioteci</i></p> <p><i>Bibliotecile transformă comunități</i></p> <p>Ludmila PÎNZARI <i>Manifestul IFLA pentru biblioteci digitale: asigurarea accesibilității patrimoniului cultural și științific</i></p> <p>Tatiana COȘERI <i>Matricea EBLIDA privind contribuția bibliotecilor la Agenda europeană 2030</i></p> <p>Margarita ȘCELICOVA <i>Biblioteca „Mihail Lomonosov”. Istorie și actualitate</i></p> <p>dr. Violeta TIPA <i>Anton Mater, artist plastic (memorie)</i></p> <p>Eugenia BUTNARU <i>Cetățeni de onoare ai Chișinăului. Proiect de succes</i></p> <p>dr. Miroslava METLEAEVA <i>Capsula de memorie a Bibliotecii „Ițic Mangher”</i></p> <p>Elena DABIJA <i>Inițiativa și contribuția Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” la evoluția formatului carte</i></p> <p>Victor RUSU</p>

				<p><i>Infrastructura tehnologică a bibliotecii – condiție în procesul de transformare digitală</i></p> <p>Gabriela BULDUMA <i>Printre rafturi virtuale fără praf sau conținuturi noi în Biblioteca Digitală BM</i></p> <p>Stela RUSSU <i>Formarea competențelor IT a utilizatorilor Bibliotecii „Transilvania”</i></p> <p>Elena ZAVTONI <i>BPD – facilitator în accesul la informația juridică</i></p> <p>Viorica MORARU <i>Robotica la bibliotecă – inovație și educație</i></p> <p>Tatiana COLESNIC <i>Lectura online – scriitorii polonezi în podcast</i></p> <p>Anastasia MOLDOVANU <i>Resurse electronice la Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”: proiectul „Chișinăul muzical”</i></p>
<p>Conferința Ignite „Bogdan Petriceicu Hasdeu în receptarea scriitorilor și bibliotecarilor la 185 de ani de la naștere”</p>	<p>Conferință națională</p>	<p>BM „B.P. Hasdeu” 26.02.2023</p>	<p>60</p>	<p>dr. Lidia KULIKOVSKI dr. Mariana HARJEVSCHI Dumitru CRUDU Cristina DICUSAR Elena ȘENDREA Natalia SMIRNOV Maria PILCHIN Liliana JUC Alexandru MORARU dr. Victoria FONARU Ivan PILCHIN Elena TARAGAN Lidia GROSU Alexandru VAKULOVSKI Moni STĂNILĂ dr. Nadejda IVANOV dr.hab. Elena PRUS dr. Marin POSTU</p>
<p>Conferința Internațională „Cartea și lectura în situații de criză”</p>	<p>Conferință internațională</p>	<p>Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” 05.05.2023</p>	<p>3</p>	<p>Maria PILCHIN <i>Reziliența comunității prin lectură</i></p> <p>Angela BORȘ</p>

				<p><i>Biblioteca „Ițic Mangher” – spațiu sigur pentru mame și copii refugiați din Ucraina</i></p> <p>Svetlana GUMENI <i>Provocarea verii pentru copiii refugiați din Ucraina</i></p>
Conferința Internațională „Competitivitate și inovare în economia cunoașterii”	Conferință internațională	Biblioteca Academiei de Studii Economice 22.09.2023	3	<p>dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Utilizarea instrumentelor de inteligență artificială în serviciile bibliotecii</i></p> <p>Elena TARAGAN <i>Contributions to change and innovation in the library</i></p>
Conferința internațională „În memoria protoiereului Mihail Ciachir”	Conferință internațională	<i>Centrul de Cercetări Științifice „M. Marunevici”, or. Comrat 07.10.2023</i>	1	<p>Angela VINTILĂ <i>Библиотека «М. Чакур» - источник возрождения культурных и духовных ценностей</i></p>
Conferința internațională „Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare”	Conferință internațională	Biblioteca Națională a Republicii Moldova 27.09.2023	15	<p>dr. Lidia KULIKOVSKI <i>Lectura ca modus vivendi. Experiență personală.</i></p> <p>Maria PILCHIN <i>Lectura ca mod de fericire</i></p> <p>Cristina DICUSAR <i>Metode inovative pentru o bibliotecă inclusivă</i></p>
Conferința internațională „Pragmatica și poetica diversității”	Conferință internațională	Universitatea Liberă Internațională 19.10.2023	2	<p>Elena TARAGAN <i>Năvalnica dorință de mărire – o trăsătură umană ce perturbă echilibrul interior și lumesc</i></p> <p>dr. Miroslava METLEAEVA <i>IA și traducerea: avantaj și antagonism</i></p>
Conferința internațională „Sustainability and Innovation’ Smart Cities”	Conferință internațională	<i>Universitatea Națională de Studii Politice și Administrație Publică, București 7-8.12.2023</i>	1	<p>dr. hab. Elena PRUS <i>Access to the European cultural heritage of settlements and towns in the Danube macroregion through interoperable strategies digital transformation</i></p>
Conferința Națională Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România BIBLIOPUBLICA „Biblioteci pentru comunități incluzive”	Conferință națională	Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România Biblioteca Metropolitană București	3	<p>Vitalie RĂILEANU. <i>Accesul persoanelor dezavantajate într-o bibliotecă incluzivă (BOG - instituție model)</i></p> <p>Angela BORȘCI <i>Dincolo de cărți. Biblioteca „Ițic Mangher” –</i></p>

		18-20.10.2023		<i>incluziune, inovație pentru o lume diversă</i>
Conferința națională în Legislația Muncii „Modificări. Digitalizare. Globalizare”	Conferință națională	Compania HR Portal 05-06.04.2023	1	
Conferința <i>Shakespeare</i> „De la prima ediție In-Folio (1623) la cea mai recentă integrală Shakespeare în limba română (2010-2019)”	Conferință internațională	Teatrul Național „Mihai Eminescu” 15.09.2023	5	dr. Mariana HARJEVSCHI dr.hab. Elena PRUS Elena TARAGAN Maria PILCHIN Ivan PILCHIN
Conferința științifică „B.P. Hasdeu - scriitor, istoric, enciclopedist: 185 de ani de la naștere”	Conferință internațională	Biblioteca Centrală 24.02.2023	36	Alexandru MORARU <i>Opera istorică a lui B.P. Hasdeu - o nouă reevaluare</i>
Conferința științifică internațională „ <i>Universitas Europaea: spre o societate a cunoașterii prin europenizare și globalizare</i> ”	Conferință internațională	Universitatea Liberă Internațională 16-19.10.2023	1	dr. hab. Elena PRUS <i>Orizonturi și provocări inovative în cercetarea contemporană</i>
Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”	Conferință națională	Universitatea de Stat din Moldova 10.11.2023	2	dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Utilizarea instrumentelor de inteligență artificială în comunicarea științifică</i> dr. Natalia GOIAN <i>Ergonomia muncii în bibliotecă publică</i>
Conferința științifico-practică „Democrația și educația prin cultură – repere ale integrării europene”	Conferință locală	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice 12.05.2023	1	Ion JABINSCHI
Conferința Zonală „Bibliotecile în susținerea incluziunii digitale, sociale și culturale a membrilor comunității”	Conferință națională	Biblioteca Națională a Republicii Moldova 25.05.2023	15	dr. Miroslava METLEAEVA <i>Revista Arhivarius — resursă digitală a istoriei culturii evreilor și a spațiului polietic basarabean</i> Liuba CIOBANU <i>Dezvoltarea abilităților sociale și cognitive prin jocurile de societate</i> Gabriela BULDUMA <i>Biblioteca digitală a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”</i>
Conferință „Iulian FILIP: 75 de ani de la naștere”	Conferință națională	Ministerul Culturii al RM Biblioteca Națională a RM 27.02.2023	1	dr. Miroslava METLEAEVA <i>Iulian Filip și transfigurarea estetică a scenei ritualice „casa cu față de măritat”</i>
Conferință Internațională „Reziliența socială și	Conferință internațională	Ministerul Culturii al RM	5	

rețelele profesionale puternice ca precondiții pentru pace”		Biblioteca Națională a RM 09.10.2023		
Congresul Mondial al Eminescologilor, Ediția a XII-a „Eminescu, HOMO SAPIENS”	Congres internațional	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 31.08- 01.09.2023	392	dr. Miroslava METLEAEVA <i>Timpul, Spațiul, Mișcarea</i>
Dezbatere publică a romanului „BIBLIOTECA” de Mircea V. Ciobanu	Colocviile profesionale de vară „Cartea: din interior și dintr-o parte”	BM „B.P. Hasdeu” 29.06.2023	50	dr. Mariana HARJEVSKI dr.hab. Elena UNGUREANU dr.hab. Elena PRUS Elena TARAGAN Maria PILCHIN
Duplex profesional Chișinău – Cluj: Idei și bune practici de bibliotecă Servicii și experiența de bibliotecă Viziuni și conexiuni de viitor	Masă rotundă internațională	BM „B.P. Hasdeu” Biblioteca „Transilvania”	40	dr. Lidia KULIKOVSKI <i>Biblioteca Municipală-laborator de cercetare</i> Svetlana GUMENI <i>Prezentarea taberei de traduceri</i> Ludmila PÎNZARI Repozitoriu <i>HAPES-instrument de memorie locală</i> Stela RUSSU <i>Clubul de robotică la Biblioteca „Transilvania”</i>
Festivalul „Primăvara românească de pretutindeni”	Festival internațional	Comisia Națională a României pentru UNESCO Fundația Romanian Business School Școala Metropolitană ARC din București 1.03.2023	1	Lilia DON-CIOBANU <i>Biblioteca – spațiu alternativ pentru educație</i>
Festivalul de literatură Ștefan Augustin Doinaș „Literatură, război și «limbă moldovenească»”	Festival internațional	Arad (România) 20-21.04.2023	1	Ivan PILCHIN
Festivalul Internațional de poezie „Grigore Vieru”, Ediția a XV	Festival internațional	Academia de Științe a Moldovei 18.05.2023	1	Elena DABIJA <i>Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – contribuție la cercetarea, valorificarea și promovarea edițiilor bibliofile „Grigore Vieru. Opera poetică”</i>
Festivalul Literar Internațional „Mihai Eminescu”, Ediția a XVI-a	Festival internațional	Centrul Cultural „Acad. Eugen Simion”, comuna Dumbrăveni, Suceava 15.06.2023	1	Elena DABIJA <i>Valorificarea patrimoniului cultural cu ediții bibliofile</i>

Festivalul Internațional de Literatură și Traducere (FILIT)	Festival internațional	Chișinău, 20-22.10.2023	1	Ivan PILCHIN
Forumului în memoria protoiereului M. Ciachir-85 ani de la deces cu genericul „Предков славное деяние”	Conferință națională	or. Comrat 07.09.2023		Angela Vintilă
Forum social urban	Conferință internațională	Primăria Municipiului Chișinău 4-5.05.2023	30	dr. Mariana HARJEVSKI <i>O bibliotecă pentru oraș - o bibliotecă pentru fiecare</i>
International scientific Conference „Education from the perspective of the future classroom concept”	Conferință internațională	Universitatea pedagogică „Ion Creangă” 3-4.11.2023	1	dr. Miroslava METLEAEVA <i>Inteligența artificială și traducerea</i>
Internațională „ASCIOR” cu genericul „Uniți prin credință pentru biruință”	Conferință internațională	<i>Academia Națiunii Române, Consiliul Județean Buzău</i> 21.10. 2023	1	Ștefan SOFRONOVICI <i>Aria ASCIOR - Basarabia Sud</i>
Lecție publică „Ștefan Ciobanu: 140 de ani de la naștere”	Lecție publică locală	Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”	1	Ștefan SOFRONOVICI <i>Ștefan Ciobanu – un clopotar al românismului” : 140 de ani de la naștere</i>
Lecție publică „1 decembrie - Unire-n cuget și simțiri”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ovidius” 01.12.2023	35	
Lecție publică „1 Decembrie 1918 un reper al istoriei”	Lecție publică locală	Biblioteca „Alba Iulia” 01.12.2023	43	
Lecție publică „24 ianuarie - Unirea Principatelor Române”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 23.01.2023	43	
Lecție publică „27 martie - Ziua Unirii Basarabiei cu România”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 27.03.2023	22	
Lecție publică „Alexei Mateevici - al doilea poet național”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 12.09.2023	44	
Lecție publică „Aportul bulgarilor basarabeni în dezvoltarea Chișinăului”	Lecție publică locală	Biblioteca „Hristo Botev” 28.09.2023	35	
Lecție publică „Arhitectura Chișinăului de ieri și de azi”	Lecție publică locală	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” 14.07.2023	22	
Lecție publică „Aspecte generale și metode de combatere ale violenței în familie și bullying-ul”	Lecție publică locală	Biblioteca „Transilvania” 08.12.2023	40	

Lecție publică „Basarabia - sub semnul Re(Unirii) neamului”	Lecție publică locală	Biblioteca „Alba Iulia” 24.03.2023	45	
Lecție publică „Casa noastră - Planeta albastră”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 28.04.2023	62	
Lecție publică „Cimitirele evreiești din Moldova”	Lecție publică națională	Comunitatea Evreiască din Moldova, Primăria r. Râșcani 15.02.2023	1	Angela BORȘCI <i>Evreii Moldovei. Incursiuni în istorie</i>
Lecție publică „Cimitirele evreiești din Moldova”	Lecție publică locală	Comunitatea Evreiască din Moldova, HESED Iehuda 26.03.2023	1	Olga SIVAC <i>Cimitirul evreiesc din Chișinău</i>
Lecție publică „Complicațiile pe termen lung ale diabetului tip 1”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 19.11.2023	22	
Lecție publică „Corpul meu - granițele mele”	Lecție publică națională	Biblioteca Centrală 05.10.2023	16	
Lecție publică „Decorațiuni și ornamentică în arhitectura populară tradițională din RM”	Lecție publică locală	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” 23.01.2023	52	
Lecție publică „Despre Chișinău pe paginile revistei <i>Dialogica</i> ”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 12.10.2023	42	
Lecție publică „Din poezia lui Nicu Duratski”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 09.06.2023	18	
Lecție publică „Educația financiară: Importanța și proveniența banilor în familie”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 04.12.2023 06.03.2023 22.03.2023 06.04.2023	32 32 30 31	
Lecție publică „Eminescu renăscut prin <i>NECUVINTELE</i> lui Nichita Stănescu”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 12.09.2023	64	
Lecție publică „Eroii de la Nistru”	Lecție publică locală	Biblioteca „Alba Iulia” 01.03.2023	18	
Lecție publică „Familia Eminovici”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 15.05.2023	35	
Lecție publică „Femeile și egalitatea de gen”	Lecție publică națională	Biblioteca Centrală 05.10.2023	19	
Lecție publică „Fii ecologic – reciclează corect!”	Lecție publică locală	Biblioteca „Transilvania” 13.03.2023	40	

Lecție publică „File de istorie: Monumentul Apostolilor basarabeni: Alexie Mateevici, Simion Murafa, Andrei Hodoroșea”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 27.09.2023	82	
Lecție publică „File din viața și activitatea tânărului B.P. Hasdeu”	Lecție publică locală	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” 27.02.2023	51	
Lecție publică „Filosoful între regi - Dimitrie Cantemir”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 24.10.2023	72	Ștefan SOFRONOVICI <i>Dimitrie Cantemir- rege între filosofi și filosof între regi</i>
Lecție publică „Grigore Vieru - lacrima lui Mihai Eminescu”	Lecție publică națională	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 27.02.2023	72	
Lecție publică „Hai să dăm mână cu mână cei cu inimă română” (Despre unirea principatelor din 1859)	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 24.01.2023	78	
Lecție publică „Holocaust - tragedia evreilor Europei sec.XX”	Lecție publică națională	Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, Aneni Noi 01.02.2023	1	Angela BORȘCI <i>Holocaust în Moldova</i>
Lecție publică „Holocaust în Moldova”	Lecție publică locală	Comunitatea Evreiască din Moldova, HESED Iehuda 23.01.2023	1	Olga SIVAC <i>Holocaust în Moldova</i>
Lecție publică „Holocaust în Moldova”	Lecție publică națională	Centrul Republican de Voluntariat 29.01.2023	1	Olga SIVAC <i>Getou din Chișinău</i>
Lecție publică „Holocaust. Istorie și avertisment”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ițic Mangher” 25.01.2023	21	
Lecție publică „Ilie Bogdesco - un geniu al graficii de carte, 100 de ani de la naștere”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 20.04.2023	28	
Lecție publică „Ion - Popescu Gopo , artist plastic, scenarist și regizor român. Un centenar de la naștere”	Lecție publică locală	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” 25.05.2023	40	
Lecție publică „Ion Druță: Eminescu - Poet național”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 08.09.2023	36	
Lecție publică „Istoria evreilor din Orhei”	Lecție publică locală	Primăria mun. Orhei 21.07.2023	1	Olga SIVAC <i>Evreii din Orhei</i>

Lecție publică „Îmi iubesc mediul în care trăiesc”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 27.03.2023	52	
Lecție publică „În sfârșit îmi înțeleg copilul”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 07.12.2023	25	
Lecție publică „Înălțarea Tricolorului. Ziua Drapelului de Stat al Republicii Moldova”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 27.04.2023	27	
Lecție publică „La malurile Prutului” cu Ciprian Porumbescu”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 13.10.2023	40	
Lecție publică „Lectura ca devenire intelectuală și ca abilitate de (auto)cunoaștere	Lecție publică locală	<i>Liceul Teoretic Moldo-Turc „Orizont”</i> 30.10.2023	1	Maria PILCHIN
Lecție publică „Lumea mirifică a cărților”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 25.04.2023	25	
Lecție publică „Mihai Eminescu – universalul”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 21.09.2023 11.10.2023 09.11.2023	34 16 25	
Lecție publică „Mihai Eminescu pe meridianele lumii”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 26.09.2023	22	
Lecție publică „Modul sănătos de viață și profilaxia maladiilor cronice”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 24, 26.04.2023	24 72	
Lecție publică „Momentul Eminescu în evoluția limbii române”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 29.08.2023	34	
Lecție publică „Poetul Nicolae Costenco, surghiunit pentru românism”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 22.12.2023	56	
Lecție publică „Războiului în Transnistria”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 02.03.2024	28	
Lecție publică „Republica Moldova - Zonă de Risc Seismic”	Lecție publică locală	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 22.03.2023	61	

Lecție publică „Republica Moldova: Independență sau în dependență?”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 23.08.2023	30	
Lecție publică „Respectarea și Responsabilizarea online a copiilor. Genericul „Împreună pentru un internet mai bun!”	Lecție publică locală	Biblioteca „Târgu Mureș” 08.02.2023	52	
Lecție publică „Reziliență prin artă la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”	Lecție publică locală	BM „B.P. Hasdeu” În parteneriat cu Teatrul de Stat „A.P. Cehov” 03.04.2023	7	
Lecție publică „Rolul literaturii în diplomația culturală”	Lecție publică internațională	Biblioteca Centrală 28.03.2023	38	
Lecție publică „Salvarea prin literatură”	Lecție publică locală	Biblioteca „Alba Iulia” 03.03.2023	33	
Lecție publică „Scriitorul Aizic Raboi”	Lecție publică națională	Comunitatea Evreiască din Moldova, Primăria r. Râșcani 16.02.2023	1	Olga SIVAC <i>Evreii din Râșcani in opera scriitorului A. Raboi</i>
Lecție publică „Securitatea copiilor la școală și acasă”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 06.10.2023	112	
Lecție publică „Siguranța pe Internet”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 13.02.2023	35	
Lecție publică „Spune NU! Traficul de Ființe Umane”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 09.02.2023	68	
Lecție publică „Șoapta armoniei” (consacrată centenarului nașterii pictorului moldovean Igor Vieru	Lecție publică locală	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” 14.12.2023	28	
Lecție publică „Terapia și practica Art-terapiei”	Lecție publică locală	Biblioteca „Târgu Mureș” 03, 10, 17.12.2023 29.10.2023 05,12,19,26.11.2023	8 7 8 10 10 14 11 12	
Lecție publică „Un nume în istorie - poetul bulgar basarabean Teodor Nencev”	Lecție publică locală	Biblioteca „Hristo Botev” 21.09.2023	35	

Lecție publică „Valeriu Dulghieru - inginer, savant și patriot”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 24.03.2023	37	
Lecție publică „Vasile Kogălniceanu - un admirator și susținător al lumii rurale”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 29.11.2023	44	
Lecție publică „Versurile eminesciene în limba chineză”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 09.06.2023	6	
Lecție publică „Vestigii din Chișinău”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 14.07.2023	34	
Lecție publică „Ziditor de poezie - Nichita Stănescu”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 31.03.2023	85	
Lecție publică „Ziua internațională a nonviolentei în școli. Bullying-ul”	Lecție publică locală	Biblioteca „Târgu Mureș” 30.01.2023	36	
Lecție publică „Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 30.01.2023	43	
Lecție publică „Ziua Siguranței pe Internet: conduita pe rețele sociale, utilizarea corectă a poștei electronice, securizarea parolelor, datele cu caracter personal și spațiul online”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 07.02.2023	32	
Masa rotundă „1 Decembrie - 105 ani de la Marea Unire”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Transilvania” 04.12.2023	50	Ștefan SOFRONOVICI Făuritorii Marii Uniri
Masa rotundă „Adolescența e mai frumoasă în siguranță”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Transilvania” 12.04.2023	32	
Masa rotundă „Cartea-punte de legătură dintre creator și receptor” I	Masă rotundă locală	Liceul Teoretic „Alexei Mateevici” din Șoldănești 29.03.2023	1	Ivan PILCHIN
Masa rotundă „Găgăuzii din Moldova - datini, tradiții și obiceiuri”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Mihail Ciachir”	12	
Masa rotundă „Importanța lecturii pentru preșcolari”	Masă rotundă locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	15	

		16.03.2023		
Masa rotundă „Instalarea coșurilor de fum de la producătorul de coșuri de fum ALMEVA EAST EUROPA”	Masă rotundă națională	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” 18.11.2023	13	
Masa rotundă „Oprîți timpul, vorbește istoria: Regina Maria - inima României”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 25.03.2023	54	
Masa rotundă „Servicii moderne”	Masă rotundă internațională	Biblioteca „Lesea Ukrainka” Biblioteca Națională din Odesa 11.05.2023	13	
Masa rotundă „Stop! Viața ta nu e de vânzare”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Transilvania” 18.05.2023	30	
Masa rotundă „Accesul persoanelor cu dizabilități în spațiul public”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 14.06.2023	12	
Masa rotundă „Cartea-punte de legătură dintre creator și receptor”	Masă rotundă locală	Liceul Teoretic „Alexei Mateevici” din Șoldănești în colaborare cu Editura ARC 29.03.2023	2	
Masa rotundă „Centrul umanitar de Comunitatea evreiască din RM: activități cu refugiați și parteneriat”	Masă rotundă internațională	Comunitatea Evreiască din Moldova 10.05.2023	1	dr. Miroslava METLEAEVA <i>Biblioteca „I. Mangher” - spațiu sigur pentru mame și copii din Ucraina</i>
Masa rotundă „Cercetări și contribuții privind autentificarea mierii de albine”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Adam Mickiewicz” 29.01.2023	14	
Masa rotundă „Creația lui Aureliu Busuioc în viziunea cititorilor sec. XXI (95 de ani de la naștere)”	Masă rotundă locală	Biblioteca Centrală 20.10.2023	17	
Masa rotundă „De la standard internațional la standard național”	Masă rotundă națională	BM „B.P. Hasdeu” 21.11.2023	60	dr. Natalia GOIAN <i>Evoluarea principiilor de catalogare: trecere în revistă</i>
Masa rotundă „De la Tăcere la Acțiune: Construind o comunitate sigură și echitabilă pentru Femei / Ziaua Internațională pentru Eliminarea Violenței asupra Femeilor”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 26.11.2023	12	

Masa rotundă „Estetica frumosului și a urâtului în opera poetului Tudor Arghezi”	Masă rotundă locală	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” 25.05.2023	9	
Masa rotundă „Integrarea în UE a Republicii Moldova”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 19.02.2023	11	
Masa rotundă „Împreună pentru emancipare și abilitare”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 10.04.2023	72	
Masa rotundă „Limba Română focul veghetor al Patriei”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 31.08.2023	11	
Masa rotundă „Mihai Eminescu ” Lucefărul” - 140-a aniversare de la prima publicație”	Masă rotundă locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 21.05.2023	18	dr. Miroslava METLEAEVA <i>Timpul și spațiu în cosmogonia lui Eminescu.</i>
Masa rotundă „Pagini din istoria găgăuzilor din Moldova: trecut și prezent. Perioada sovietică”	Masă rotundă națională	Universitatea de Stat din Moldova, Centrul Științific de cercetări din Găgăuzia „M. Marunevici”, Asociația Istoricilor din Republica Moldova „Alexandru Moșanu” 20.12.2023	1	Angela OLĂRESCU
Masa rotundă „Psihosomatica și Psihoterapia”	Masă rotundă locală	Biblioteca Centrală 09.02.2023	8	
Masa rotundă „Pușkin și Eminescu – fondatorii limbilor literare naționale ale popoarelor sale”	Masă rotundă națională	Muzeul „Al. Pușkin” 12.02.2023	1	dr. Miroslava METLEAEVA <i>Reflectarea operei marilor poeți în creația pictorului basarabean E. Maidenberg.</i>
Masa rotundă „Republica Moldova pe Calea integrării Europene”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 05, 12, 19, 26.03.2023	8 8 35 16	
Masa rotundă „Rolul familiei în promovarea valorilor morale și sociale”	Masă rotundă locală	Școala profesională nr. 3 18.05.2023	1	
Masa rotundă „Summit-ul comunității Europene: Perspectivă și actualitate”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 26.05.2023	67	
Masa rotundă „Viața și creația lui Frédéric Chopin, faimosul compozitor polonez”	Masă rotundă internațională	Biblioteca „Adam Mickiewicz” 19.03.2023	20	
Masa rotundă „Ziua Independenței Poloniei”	Masă rotundă locală	Muzeul de Istorie al Orașului Chișinău 10.11.2023	1	Svetlana GUMENI <i>Biblioteca „Adam Mickiewicz” la 16 ani de activitate!</i>

Masa rotundă „Бесарабските българи и Освобождението на Прародината (посветена на 145-годишнината на Освобождението на България от османското иго)”	Masă rotundă națională	Universitatea de Stat „Gr. Țamblac” din Taraclia ; Consiliul raional din Taraclia 02.03.2023	1	Angela OLĂRESCU <i>Подвиг и слава болгарского оплчения 1877-78 гг. в книгах Библиотеки „Христо Ботев”</i>
Masa rotundă „Новые грани сотрудничества”	Masă rotundă internațională	Biblioteca „Lesea Ukrainka” 18.10.2023	11	
Masa rotundă „Перспективы развития болгарского языка в Молдове”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Hristo Botev” 03.11.2023	42	
Masa rotundă „По местам прибывания Христо Ботева в Бессарабии”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Hristo Botev” 06.01.2023	29	
Masa rotundă „Стремление сердца моего” / Современная русская литература Молдовы”	Masă rotundă internațională	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 15.12.2023	15	
Seminar „Geneva Workshop on Innovations in Scholarly Communication”	Seminar internațional	04-08.09.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „Horizon Europe Open Science requirements in practice”	Seminar internațional	OpenAIRE 16.03.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „Open Access: End user licenses”	Seminar internațional	Elsevier 31.10.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Conferința „Open Science Conference 2023 „Accelerating the Sustainable Development Goals, Democratizing the Record of Science”	Conferință internațională	ONU 08-10.02.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „OpenAIRE EXPLORE: Improvements and new information available”	Seminar internațional	OpenAIRE 23.05. 2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „Policy makes Practice: Open Science and Public Funding for the Public Good”	Seminar internațional	UNESCO 12.06.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „Predatory journals and how to avoid them”	Seminar internațional	Elsevier 28.03.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN

Seminar „Profiluri de cercetători în Web of Science”	Seminar internațional	Web of Science 27.04.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „Reference management with Mendeley”	Seminar internațional	Elsevier 31.10.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „ScienceDirect – cum te poate ajuta?”	Seminar internațional	Elsevier 10.03.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „Scopus, SciVal & Rankings: What is good to know?”	Seminar internațional	Elsevier 15.03.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „Sprijinirea inițiativelor de cercetare deschisă	Seminar internațional	Web of Science 27.02.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „Stepping up Open Science with OpenAIRE services; what’s in it for Universities, Research Performing Organizations & Institutions”	Seminar internațional	OpenAIRE 31.01.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „Stepping up Open Science with OpenAIRE services”	Seminar internațional	OpenAIRE 01.02.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „Stiluri și metode de citare”	Seminar local	Academia de Studii Economice 27.10.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „The role of libraries in the valorisation and dissemination of Citizen Science results - LIBER and SciStarte ”	Seminar internațional	LIBER 27.11.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „Доступ и использование полнотекстовых электронных научных журналов в научно-практической и образовательной деятельности Молдавского государственного университета”	Seminar național	Universitatea de Stat din Moldova 23.10.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „Электронные ресурсы EBSCO как инструменты для подготовки статей мирового уровня”	Seminar internațional	EBSCO, 08.11.2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Simpozion „Sărbătoarea Limbii Române”	Simpozion internațional	Casa de Cultură „Mihai Ursachi”, Iași 31.08.2023	1	Traian VASILCĂU <i>Limba Română ca cetate de neînvins</i>

Simpozion „Eminescu al anului 2023”	Simpozion internațional	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 13.01.2023	157	Elena DABIJA <i>Colecții bibliofile eminesciene</i>
Simpozion „Europa-Moldova din perspectiva Summit-ului Comunității politice Europene din 1 iunie 2023”	Simpozion local	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 25.05.2023	38	
Simpozion „Hedonismul lecturii - cunoaștere, relevanțe și împlinire”	Simpozion la nivel de municipal	Biblioteca „Adam Mickiewicz” Direcția Generală Educație, Tineret și Sport 02.05.2023	30	Svetlana GUMENI <i>Parentingul la bibliotecă și cărțile care ne motivează să creștem copii fericiți</i> <i>Oferta serviciilor Bibliotecii „Adam Mickiewicz”</i> Tatiana COLESNIC <i>Lectura online - Citim autori polonezi</i> Elena MIHAILOV <i>Să re-auzim povestea</i> Ana GOLUB <i>Happy toddlers pentru mămici cu pici fericiți</i>
Simpozion „In memoriam Eugen Simion”	Simpozion local	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 29.05.2023	32	
Simpozion „Nicolae Dabija – o personalitate de construcție piramidală”	Simpozion internațional	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 15.07.2023	154	Elena DABIJA <i>Nicolae Dabija – autorul generos și edițiile-donații cu priză la utilizatori CAIME</i> Ștefan SOFRONOVICI <i>Elogiu creatorilor anonimi</i> Traian VASILCĂU <i>Dorul Nicolae Dabija, cel nevindecat</i>
Simpozion „Pagini de istorie - 105 ani de la Marea Unire”	Simpozion științific internațional	Biblioteca „Alba Iulia” 01.09.2023	53	
Simpozion „Revenirea la Eminescu prin Eugen Simion”	Simpozion internațional	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 12.06.2023	78	Elena DABIJA <i>Eugen Simion – deținătorul titlului „Donatorul nr. 1”</i> dr. Victoria FONARI <i>Imaginile mitice în „Ficțiunea jurnalului intim” al acad. Eugen Simion</i>

				<p>Ștefan SOFRONOVICI <i>Eugen Simion: Odiseea facsimilării manuscriselor eminesciene</i></p> <p>Traian VASILCĂU <i>„Sabia de miresme” a lui Eugen Simion sau Cultul pentru Basarabia și cărturarii ei</i></p>
Simpozion „Tradiții și procese etnice”	Simpozion național	<i>Institutul Patrimoniului Cultural</i> 30.03.2023	1	dr. Violeta TIPA <i>Imaginea cinematografică a satului tradițional (în baza filmelor inspirate din opera lui Ion Creangă)</i>
Simpozion „Veșmântul ființei noastre. În memoriam Valentin Mândâcanu, 93 de ani de la naștere”	Simpozion național	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 29.08.2023	66	Ștefan SOFRONOVICI <i>Valentin Mândâcanu – un eminent promotor al limbii române</i>
Simpozion În memoriam „Alexei Rău – 70 de ani de la naștere”	Simpozion național	Biblioteca Națională a Republicii Moldova 27.12.2023	1	dr. Lidia KULIKOVSKI <i>Alexe Rău, filosoful vizionar</i>
Simpozion internațional „Mihai Eminescu”, Ediția a II-a	Simpozion internațional	Casa de Cultură „Mihai Eminescu” comuna Bezdead, județul Dâmbovița Biblioteca comunală „Vasile Voiculescu” 25.08.2023	1	Elena DABIJA <i>Un nou locaș de cultură Eminescu sub patronaj academic. Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – dominante ale activității, deschideri europene, parteneriate cu alte centre de cultură</i> <i>Contribuția echipei Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” la valorificarea Colecției Regal d'Art – Ediții bibliofile în parteneriat cu Asociația Culturală Regal d'Art din Botoșani</i>
Simpozion internațional „Eminesciana 2023”	Simpozion internațional	Centrul Cultural „Acad. Eugen Simion”, comuna Dumbrăveni, Suceava 16.06.2023	1	Elena DABIJA <i>Promovarea și valorificarea patrimoniului eminescian și cultural</i>
Simpozion internațional „Starea de bine a bibliotecarului”	Simpozion internațional	Biblioteca Județeană „George Barițiu”, Brașov 28.04.2023	1	dr. Lidia KULIKOVSKI <i>Reziliența</i>
Simpozion științifico-practic anual: Lecturi AGEPI, ediția a XXIV-a	Simpozion național	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală 27.04.2023	1	dr. Mariana HARJEVSCHI <i>Dilemele bibliotecilor: cărțile electronice și împrumutul electronic</i>
Simpozionul Anul Bibliologic 2022 ediția a XXXII-a cu genericul „Consolidarea relațiilor	Simpozion național	Biblioteca Națională a Republicii Moldova 29.03.2023	15	dr. Mariana HARJEVSCHI <i>Reașezarea activității bibliotecii și a proceselor funcționale în</i>

dintre bibliotecă și comunitate: premisă pentru dezvoltare și rezistență în timp”				<i>conformitate cu noul cadru legislativ și de reglementare</i>
Simpozionul național „Școala de la Târgoviște”, ediția a X-a „Tradiție și continuitate”	Simpozion național	Societatea Scriitorilor Târgovișteni 26.08.2023	1	Elena DABIJA <i>Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – promotor al valorilor naționale</i>
Simpozionul național de studii culturale, ed. a V-a	Simpozion național	Institutul Patrimoniului Cultural 26.09.2023	2	Anastasia MOLDOVANU <i>Proiectul inovativ „Chișinăul muzical”</i> Dr. Violeta TIPA <i>Imaginea lui Ion Creangă în viziunea regizorului Vlad Druc</i>
SYMPOSIA INVESTIGATIO BIBLIOTHECA „Biblioteca din învățământ: Dinamism. Acces. Dezvoltare. Transformare”	Conferință națională	Universitatea Liberă Internațională 18.10.2023	3	Lilia CANȚÎR <i>Inovația și evoluția bibliotecii școlare: Dinamism și Impact</i> Lilia GAMARȚA <i>Rolul bibliotecii în procesul instructiv-educativ în instituțiile de învățământ</i> Elena UNGUREANU „ <i>Plăcerea hipertextului” și inteligența artificială</i>
Școala de vară „Actualitatea concepției lui Eugeniu Coșeriu”	Conferință internațională	Cluj Napoca 28.08-03.09.2023	1	dr.hab. Elena UNGUREANU <i>Coșeriu accesibil online</i>
Târgul de idei „Biblioteca și comunitatea”	Conferință locală	BM „B.P. Hasdeu” 18.10.2023	57	Svetlana GUMENI <i>Educația sexuală a tinerilor, prin intermediul bibliotecii</i> Angela VINTILĂ <i>Biblioteca pentru comunitate: Studiem limba găgăuză</i> dr.hab. Elena UNGUREANU <i>Cartea ieșită din bibliotecă: 20 de pași pentru o bună editare</i> Ana BEVZIUC <i>Generația NEXT</i> Natalia GAINA <i>Serviciul „Suflete deschise”</i> Andrian BOCANCEA <i>Biblioteca IT: Deschide Ușile Cunoașterii Tehnologice</i> Clavdia CĂRĂRUȘ <i>Atelier de Podcasturi</i>

				<p>Elena ZAVTONI <i>Repozitoriul instituțional tematic (juridic)</i></p> <p>Tamara DUNAEVA <i>Eco-lectoriu pentru cei mici</i></p> <p>Maria BIVOL <i>Spațiu liniștit</i></p> <p>Anastasia MOLDOVANU <i>Colecția de Voci celebre muzicale</i></p> <p>Valentina ȚÎRA <i>Serviciul Do Re Mi</i></p> <p>Elena DABIJA <i>Conservarea colecției speciale</i></p> <p>Ludmila DOGOTAR <i>Gastronomie printre cărți</i></p> <p>Angela OLĂRESCU <i>Modernizarea Bibliotecii „Hristo Botev”</i></p> <p>Ludmila ENACHI <i>Fabrica de texte</i></p> <p>Lilia BEȘAN <i>Sfatul medicului</i></p> <p>Zinovia RUSSU <i>Sărbătorile care ne unesc</i></p> <p>Natalia SOFRONI <i>Serviciul „BIBLIO Fashion”</i></p> <p>Liuba CIOBANU <i>Atelier de Creație „Meșteșuguri de Carte”</i></p> <p>Natalia CAULIUC <i>Biblioteca generează povești de succes</i></p> <p>Ion ARSENI <i>Proiectul „Sănătos și responsabil”</i></p> <p>Natalia KRAVCIUK <i>Bibliocurțișoară</i></p>
--	--	--	--	---

				<p>Valentina CIREȘ <i>Scrapbookingul pentru persoane cu cerințe educaționale speciale</i></p> <p>Natalia PANOV <i>BiblioTerasa</i></p> <p>Evelina BOCANCEA <i>Inteligența artificială în bibliotecă</i></p> <p>Gabriela BULDUMA <i>Achitarea instant a serviciilor și taxelor BM „B.P. Hasdeu”</i></p> <p>Ludmila OLEINIC Labbook pe Tiktok 4 dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Povestea noastră - viitorul nostru</i></p>
The 3rd International Conference on Neuroscience and Psychiatry	Conferință internațională	Dubai, UAE, November 16-17.11.2023	1	dr. Miroslava METLEAEVA <i>Conflict as a result of intervention: Translation as a part of human Think and Artificial Intelligence”</i>
Webinar „Publicațiile pseudoștiințifice de tip prădător ca factor de risc pentru cercetarea științifică”	Masă rotundă națională	Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală 23.11. 2023	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN

		Total	Organizate de BM	Organizate de alte instituții
TOTAL:	Activități științifice	198	121	77
	congres	1	1	0
	colocvii	1	1	0
	conferință	49	17	32
	locală	12	11	1
	națională	12	1	11
	internațională	25	5	20
	masă rotundă	35	27	8
	locală	23	19	4
	națională	6	3	3
	internațională	6	5	1
	simpozion	16	6	10
	local	2	2	0
	național	7	1	6
	internațional	7	3	4
	lecție publică	75	69	6
	locală	74	68	6
	internațională	1	1	0
	seminar	16	0	16
	local	1	0	1
	internațional	15	0	15
	festival	5	0	5
	internațional	5	0	5
	Participanți total	5 662	5 461	201
	Comunicări științifice	181	98	83

BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU”: IMAGINEA ÎN PRESĂ PRINT ȘI ONLINE

EDIȚII APARTE. PUBLICAȚII DE AUTOR

1. **Andrei Vartic. Ultimul dac** : Monografie bibliografică / Lidia Kulikovski, Nina Vartic-Hasnaș, Claudia Tricolici ; responsabil de ediție: Mariana Harjevschi ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : [S. n.], 2023 ([Balacron]). – 338, [2] p.: fot. în parte color. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-66-790-6. – P. 47-52.). – Text nemediat.
2. **Crudu Dumitru. Lidia Kulikovski: Biblioteca de mâine** / Dumitru Crudu, Maria Pilchin. – Chișinău : [Prut Internațional], 2023. – 236 p. – ISBN 978-9975-54-187-9.). – Text nemediat.
3. **Simpozionul național de studii culturale** : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a V-a, Chișinău, 26 septembrie 2023 : [rezumate ale comunicărilor] / comitetul științific: Ion Ursu (președinte) [et. al.]. – Chișinău : [S. n.], 2023 – (Notograf Prim). – 67 p.). – Text nemediat.
4. **Spătaru, Nicolae. Confesiuni în bibliotecă: dialoguri culturale** / Nicolae Spătaru; coperta: Aurelia Tincu – Chișinău : [Quadrat], 2023 (Belacron). – 164 p. : fot. color. ISBN 978-9975-66-788-3). – Text nemediat.
5. **Studii culturale, simpozion național (4 ; 2022 ; Chișinău)**. Studii culturale : Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicate Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 4-a, 28 septembrie 2022 / coordonator; Violeta Tipa. – Chișinău ; Institutul Patrimoniului Cultural, 2023. – ISBN: 978-9975-52-213-7.). – Text nemediat.
Vol. 4. 2023. – 199 p.: fig., fot. – Antetit.: Inst. Patrimoniului Cultural, Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Filiala de Arte „Tudor Arghezi”. – Texte : lb. rom., rusă. – Rez. : lb. eng. – Referințe bibliogr. În subsol. – ISBN 978-9975-52-235-9.). – Text nemediat.
6. **Toho, Tania. Un cosmos întreg** / Tania Toho; poem: Traian Vasilcău (Traianus); lucrări grafice: Iurie Brașoveanu. – Chișinău: Print-Caro, 2023. – 36 p.). – Text nemediat.
7. **Victor Pușcaș** : Personalitate notorie a jurisprudenței naționale : Monografie biobibliografică / Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, Biblioteca Publică de Drept ; autor-alcătuitor: Silvia Antufiev ; coordonator: Lidia Kulikovski ; sub redacția științifică a lui Valeriu Kuciuk ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi. – Chișinău : Lexon-Prim, 2023. – 275, [1] p. : fot. în parte color. – (Colecția Bibliographica, ISBN 978-9975-134-81). – Text nemediat.

ARTICOLE DIN CULEGERI, EDIȚII SERIALE

8. **Agache, Catinca. Instituția Mihai Cimpoi** : [despre personalitatea istoricului literar acad. Mihai Cimpoi] / Catinca Agache. – Text : nemediat // Caligraf. – 2023. – Nr 25/26 (25-26 iun.). – P. 20-22.
9. **Bivol, Maria. „Olimp & Hades” de la poezie la teatralizare** : [despre Medalionul Literar cu genericul „Fiecare lectură nouă pentru mine era o nouă viață”, desfășurat în incinta Sediului Central al BM „B.P. Hasdeu” în parteneriat cu Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi” din Chișinău] / Maria Bivol. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 9 febr. – P. 7.

10. **Bobu, Lili.** Pretextul Eminescu : [un dialog cu scriitorul, criticul literar, acad. Mihai Cimpoi] / Lili Bobu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 12 ian. – P. 6-7.
11. **Bobu, Lili.** Printre figuri platonice : [despre apariția volumului „Grigore Vieru. Opera poetică” la Asociația Culturală Regal d’ART și menționarea acad. Mihai Cimpoi pentru sprijinirea necondiționată a proiectelor, Elenei Dabija ca consultant literar la această ediție bibliofilă] / Lili Bobu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 25 mai. – P. 6.
12. **Canțîr, Lilia.** Promovarea cărții și îmbunătățirea experienței de lectură pentru toți utilizatorii bibliotecii / Lilia Canțîr. – Text : nemediat // Conferința științifică-practică internațională „Teoria și practica Administrației publice”. Ediția XXVII: materialele conferinței științifico-practice internaționale. Chișinău, 19 mai 2023. – În curs de apariție.
13. **Canțîr, Lilia.** Reziliența bibliotecarului : abilități și competențe cheie pentru a face față cu succes în mediul informațional / Lilia Canțîr. – Text : nemediat // Conferința științifică-practică internațională „Teoria și practica Administrației publice”. Ediția XXVII: materialele Conferinței științifico-practice internaționale. Chișinău, 19 mai 2023. – În curs de apariție.
14. **Ciochină, Mircea.** Zilele Ghibu la Biblioteca „Onisifor Ghibu” : [in memoriam Onisifor Ghibu, filosof, politician și profesor] / Mircea Ciochină. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 145-148. – (In memoriam). – ISSN 1811-900x.
15. **Cîssa, Lidia** Scriitoarea Cristina Bujor în dialog cu elevii [la Biblioteca „Hristo Botev”] / Lidia Cîssa. – Text : nemediat // Bibliopolis. – 2023. – 28 apr. – P. 8.
16. **Cocieru, Mariana.** Rolul dinastiei hasdeiene la cercetarea culturii tradiționale din Basarabia (cu prilejul marcării a 185 de an de la nașterea savantului Bogdan Petriceicu Hasdeu) / Mariana Cocieru. – Text : nemediat // Realități culturale: Revistă de Etnografie, Folclor și Cultură Contemporană. – 2023. – Nr 11 (149). – P. 11-15.
17. **Cocieru, Mariana.** Valori ale artei fotografice etnologice românești: Iosif Berman / Mariana Cocieru. – Text : nemediat // Filologia modernă: realizări și perspective în context european, conferința științifică internațională (17; 2023; Chișinău). Materialele Conferinței științifico-internaționale cu genericul „Filologia modernă: realizări și perspective în context european”. Ediția a 17-a, Chișinău, 5-6 octombrie 2023 / coordonator: Natalia Hariton; comitetul științific: Nina Corcinschi (președinte) [et al.]. – Chișinău, 2023. – P. 157-163.
18. **Codreanu, Theodor.** Eugen Simion și literatura dintre Prut și Nistru (II): [despre personalitățile lui Eugen Simion și amplitudinea personalității aspiratoare Mihai Cimpoi căreia îi dedică un capitol aparte] / Theodor Codreanu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 22 iun. – P. 6.
19. **Corghencea, Natalia.** Descoperim lumea prin lecturi : [despre lecția publică în incinta CAIME în cadrul programului de lectură „Chișinăul citește”, ediția a XX-a, propusă pentru lectură și promovare în rândul copiilor chișinăuieni *Întâmplări cu tâlc* de Cristina Bujor] / Natalia Corghencea. – Text : nemediat // Florile Dalbe. – 2023. – 22 iun. – P. 2-3.
20. **Corghencea, Natalia.** Educația financiară și cardul inteligent : [despre valoarea banilor pe înțelesul copiilor în cadrul proiectului *Educația financiară* organizat de CAIME cu participarea elevilor de la

- Liceul Teoretic *Mihail Berezovschi*] / Natalia Corghencea. – Text : nemediat // Florile Dalbe. – 2023. – 26 oct. – P. 2.
21. **Corghencea, Natalia.** Misiunea omului mic este de a ajuta Pământul mare! : [lecție publică *ABC-ul reciclării*] / Natalia Corghencea. – Text : nemediat // Florile Dalbe. – 2023. – 20 apr. – P. 2. ; Univers Pedagogic Pro. – 2023. – 6 apr. – P. 8.
 22. **„Cum creăm și organizăm serviciile de lectură?”**: un talk-show din cadrul Colocviilor de Vară la BM „B.P. Hasdeu” (ediția a XII-a) : [au participat : Maria Șleahțițchi (director general al Muzeului Național al Literaturii Române), Eugenia Bejan (director general al BN pentru Copii „Ion Creangă”), Lolita Caneev (șefa secției „Mediateca”, BN pentru Copii „Ion Creangă”), Alexandra Tănase (profesoară de limbă și literatură română), Moni Stănilă (scriitoare, coordonatoarea Cenaclului „Republica”), Maria Pilchin (poetă, critic literar), Paula Erizanu (scriitoare, jurnalistă, inițiatore a Clubului de lectură #diez), Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”] / descifrare : Elena Taragan. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 63-89. – (Colocviile de Vară). – ISSN 1811-900x.
 23. **Dabija, Elena.** Freamătul și expresivul germinate de spirit românesc : [despre desfășurarea Congresului Mondial al Eminescologilor, Ed. a XI-a la CAIME] / Elena Dabija ; Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 15 sept. – P. 7.
 24. **Dabija, Elena.** Lacrima lui Mihai Eminescu : Grigore Vieru : 88 de ani de la naștere : [despre evenimentul lansat la CAIME, consacrat Poetului Grigore Vieru / Elena Dabija / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 2 mar. – P. 7.
 25. **Dabija, Nicolae.** Incursiuni în anul epocal 1989 : [interviu cu scriitorul Nicolae Dabija. Se menționează evenimentul desfășurat în incinta BM „B.P. Hasdeu”] / consemnare: Mariana Jioară. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 13 iul. – P. 4.
 26. [Despre CAIME și colaboratorii săi]. – Text : nemediat // Pîrlea-Conovali, Veronica; Alef Machidon, Gabriela. „Amurg sentimental” – fortăreață cu suflet românesc. – București, 2022. – P. 14-25.
 27. **Dicusar, Cristina.** Adolescentul Bogdan Petriceicu Hasdeu [la Chișinău] / Cristina Dicusar. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 49-51. – (Bogdan Petriceicu Hasdeu – 185). – ISSN 1811-900x.
 28. **Filip, Iulian.** Colocviile Dabijiene continuă : [despre activitățile organizate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în cinstea scriitorului Nicolae Dabija] / Iulian Filip. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 9 mar. – P. 6.
 29. **Filip, Iulian.** Iulian Filip între biblioteci și bibliotecare, sau... educația doar prin cultură e posibilă : [interviu cu poetul despre viața și activitatea acestuia] / consemnare: Raia Rogac. – Text : nemediat + Text (vizual) : electronic // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 88, Nr 1. – P. 73-83. – ISSN 1811-900x. – E-ISSN 2587-3113 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/478/BiblioPolis_1_%202023.pdf?sequence=1&isAllowed=y/.

30. **Filip, Terezia.** Accreditarea atitudinii existențiale și lirice : [o radiografie a întregii creații a lui Traian Vasilcău, până la anul 2023 / Terezia Filip. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 8 iun. – P. 11.
31. **Filip, Terezia.** Tumultul existențial și liric : [despre tumultul reverbal al existenței în poezia lui Traian Vasilcău] / Terezia Filip. – Text : nemediat // Vatra Veche. – 2023. – Nr 7 (iul.). – P. 25-26.
32. **Filip, Terezia.** Tumultul existențial și liric al unui poet basarabean : [despre proiectarea literară și adițională a scriitorului Traian Vasilcău] / Terezia Filip. – Text : nemediat // Nord Literar. – 2023. – Nr 4 (apr.). – P. 15.
33. **Flutrel, Vasile.** Din dragoste de limbă, de țară și de neam : [despre analiza volumului „Caii orfani – versuri patriotice”, semnat de Traian Vasilcău] / Vasile Flutrel. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 31 aug. – P. 5.
34. **Foiu, Taisia.** Limbajul bibliografic al Chișinăului / Taisia Foiu. – Text : nemediat // Studii culturale, simpozion național (4 ; 2022 ; Chișinău). Studii culturale : Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 4-a, 28 sept. 2022. – Chișinău, 2023. – P. 189-192.
35. **Fonari, Victoria.** Dans : (eseu) / Victoria Fonari. – Text : nemediat // Florile Dalbe. – 2023. – Nr 19/20. – P. 10.
36. **Fonari, Victoria.** În zodia teilor; Vreau să rămân în primăvară : [versuri]. – Text : nemediat / Victoria Fonari // Literatura și Arta. – 9 mar. – P. 7.
37. **Fonari, Victoria.** Transdisciplinaritatea în studiul „Imaginarul” de Jean-Jacques Wunenburger : [recenzie la volum] / Victoria Fonari. – Text : nemediat // Făclia. – 2023. – 15 sept. – P. 8.
38. **Gamarța, Lilia.** Aspecte tehnologic și social-psihologic al activității bibliotecarilor / Lilia Gamarța. – Text : nemediat // Conferința științifico-practică internațională „Teoria și practica Administrației publice” Ediția XXVII: materialele conf. științifico-practică Intern. 19 mai 2023. – În curs de apariție.
39. **Golub, A.** Ukazał się album fotograficzny „Polskie ślady w Kiszyniowie : [despre lansarea albumului de fotografii „Urme poloneze în Chișinău” la Biblioteca „Adam Mickiewicz”] / Ana Golub. – Text : nemediat // Jutrzenka. – 2023. – Nr 4. – P. 12-14. – În limba pol.
40. **Harjevschi, Mariana.** Bogdan Petriceicu Hasdeu – bibliotecarul / Mariana Harjevschi. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 51-54. – (Bogdan Petriceicu Hasdeu – 185). – ISSN 1811-900x.
41. **Harjevschi, Mariana.** Inovația a fost în permanență pilonul evenimentelor la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” : [interviu cu Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” despre evenimentele în cadrul „Zilelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: 146] / consemnare: Raia Rogac]. – Text : nemediat // Realități culturale : Revistă de Etnografie, Folclor și Cultură Contemporană. – 2023. – Nr 11 (149). – P. 9-11.
42. **Harjevschi, Mariana.** Pe urmele memoriei urbane // Kulikovski Lidia. Chișinău în plăci memoriale. Catalog-album. – Text : nemediat / Lidia Kulikovski, Ana Răileanu ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău, 2023. – P. 10.

43. **Harjevschi, Mariana.** Provocările bibliotecilor: cărțile electronice și împrumutul electronic. – Text : nemediat + text electronic // Intellectus: revistă de proprietate intelectuală, științe și educației. – 2023. – Nr 2. – P. 57-62. – ISSN 1810-7079. – E-ISSN: 0975-8232; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://slink.ro/kclvU>
44. **Harjevschi, Mariana.** Suntem acolo unde trebuie să fim – la dispoziția chișinăuienilor! : [interviu cu Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” despre „Zilele Educației Nonformale” (ZEN) / consemnare: Raia Rogac] . – Text : nemediat // Realități culturale : Revistă de Etnografie, Folclor și Cultură Contemporană. – 2023. – Nr 10 (148). – P. 9-11.
45. **Harjevschi, Mariana.** Un portret instituțional ca memorie scrisă. – Text : nemediat // Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în presa anilor 2012-2021 : Bibliografie / alcăt.: Taisia Foiu ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău, 2023. – În curs de apariție.
46. **Iavița, Iana.** Creația lui Aureliu Busuioc în viziunea cititorilor secolului al XX-lea : [masa rotundă în cadrul Cenaclului literar „Magia Cuvântului”, coordonat de scriitoarea Victoria Fonari și organizat de Biblioteca Centrală a BM] / Iana Iavița. – Text : nemediat // Făclia. – 2023. – 3 noiem. – P. 6.
47. „**Ideea lecturii însoțește omul prin istorie**” : [despre colocviile de vară „Cartea din interior și dintr-o parte, desfășurate la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // gazetadechisinau.md : [site]. – 2023. – 29 iun. – URL: <https://gazetadechisinau.md/2023/06/29/ideea-lecturii-insoteste-omul-prin-istorie/> (accesat : 03.07.2023).
48. **Iftodi, Lina.** Seniorii – oamenii care nu îmbătrânesc : [lansarea serviciului nou „Clubul seniorilor” la Biblioteca „Liviu Rebreanu”] / Lina Iftodi. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2023. – 13 iul. – P. 8.
49. **Iurcu-Urâtu, Ecaterina.** Pelerinajul cromatic al unui artist : [despre creația aartistului plastic Vasile Didic. Se menționează Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și alte instituții în incinta cărora au fost expuse lucrările artistului]. – Text : nemediat / Ecaterina Iurcu-Urâtu // Literatura și Arta. – 2023. – 6 iul. – P. 6.
50. **Josu, Nina.** Izvorul nesecat de poezie: [despre creația, activitatea poetului Gheorghe Colțun și lansarea antologiei „Etern fior – viața”. Eveniment desfășurat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Nina Josu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 6 iul. – P. 7.
51. **Josu, Nina.** Lumina care ne urmărește : [despre spectacolul literar-muzical dedicat Zilei Naționale a României cu genericul „Prin poezie făptuim UNIREA!”, desfășurat în incinta CAIME] / Nina Josu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 7 dec. – P. 6.
52. **Juc, Liliana.** Bogdan Petriceicu Hasdeu despre frunza verde în literatura populară / Liliana Juc. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 55-59. – (Bogdan Petriceicu Hasdeu – 185). – ISSN 1811-900x.
53. **Kulikovski, Lidia.** Bibliotecile transformă comunități: un model care adaugă valoare activității bibliotecii : [despre evoluția conceptului bibliotecă și comunitatea] / Lidia Kulikovski. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 38-45. – (Studii Și Cercetări). – ISSN 1811-900x.

54. **Kulikovski, Lidia.** Inscripțiile memoriale definesc comunitatea : Studiu introductiv. – Text : nemediat // Kulikovski Lidia. Chișinău în plăci memoriale. Catalog-album / Lidia Kulikovski, Ana Răileanu ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău, 2023. – P. 11-28
55. **Kulikovski, Lidia.** Studiu de imagine în abordare retrospectivă (1992-2021). – Text : nemediat // Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în presa anilor 2012-2021 : Bibliografie / alcăt.: Taisia Foiu ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău, 2023. – În curs de apariție.
56. **Luchian, Tatiana.** Iulian Filip: Poetul care aduce „un colț de cer” : [despre activitatea și creația scriitorului, folcloristului și cercetătorului Iulian Filip, mesaj la aniversarea celor 75 de ani] / Tatiana Luchian. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 88, Nr 1. – P. 64-73. – ISSN 1811-900x. – E-ISSN 2587-3113 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://slink.ro/neo96>.
57. **Machidon, Ion.** Două cărți diferite care vizează același personaj : [despre Traian Vasilcău și analiza volumului „Pălămarul” și despre cartea „Un cosmos întreg” de Tania Toho] / Ion Machidon. – Text : nemediat // România Mare. – 2023. – 15-21 aug. – P. 4.
58. **Marin, Constantin.** Practica comunicării instituționale în viziunea angajaților Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [despre rezultatele sondajului realizat în scopul elaborării strategiei de comunicare instituțională a Bibliotecii Municipale (BM) „B.P. Hasdeu”] / Constantin Marin, Nelly Țurcan. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 7-38. – (Studii și Cercetări). – ISSN 1811-900x.
59. **Moldovanu, Anastasia.** Biblioteci personale, surse de patrimoniu și de cercetare în colecția Bibliotecii de Arte „Tudor Arghezi” / Anastasia Moldovanu. – Text : nemediat // Studii culturale, simpozion național (4 ; 2022 ; Chișinău). Studii culturale : Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicate Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 4-a, 28 septembrie 2022. – Chișinău ; Institutul Patrimoniului Cultural, 2023. – P. 179-183.
60. **Moldovanu, Anastasia.** Către cititor / Anastasia Moldovanu. – Text : nemediat // Ioan Paulencu: Opera este cununa tuturor muzelor : Biobibliografie / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. de Arte „Tudor Arghezi” ; alcăt.: Tamara Cotoman, Ludmila Cotoman. – Chișinău, 2023. – P. 7-13. – (Colecția Bibliographica). – (în curs de apariție).
61. **Movilă, Lica.** Și-au luat zborul în lumea cărților : [despre desfășurarea Campaniei de atragere și de fidelizare a cititorilor „Fii deștept – ia un card inteligent”] / Lica Movilă. – Text : nemediat // Florile dalbe. – 2023. – 6 dec. – P. 4.
62. **Olaru-Nenati, Lucia.** Monumentul scriptic al iubirii de legendă : [despre lansarea volumului Eugen Doga „Din pulberea iubirii” la Asociația Culturală Regal d’ART și menționarea acad. Mihai Cimpoi în prefața acestei ediții] / Lucia Olaru-Nenati. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 22 iun. – P. 5.
63. **Olaru-Nenati, Lucia.** Un volum corezonant cu valoarea celui evocat : [despre apariția volumului Grigore Vieru. *Opera poetică* la Asociația Culturală Regal d’ART și menționarea acad. Mihai Cimpoi în prefața acestei ediții] / Lucia Olaru-Nenati. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 2 mar. – P. 7.

64. **Olărescu, Angela.** Muzica Olgăi Mațarin-Trudov și poezia contemporană / Angela Olărescu, Daniel Verejanu. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2023. – 16 febr. – P. 8.
65. **Olărescu, Angela.** Sugestive mărturii ale timpului : [despre întâlnirea la Biblioteca „Hristo Botev” elevilor clasei a VII-a și a X-a ai Liceului Teoretic „George Meniuc” cu scriitorul Vladimir Beșleagă din 20 martie 2023] / Angela Olărescu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 6 apr. – P. 4.
66. **Olărescu, Angela.** Val Butnaru: romanul „Patimile după Iov” / Angela Olărescu. – Text nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2023. – 27 apr. – P. 8.
67. **Pilchin, Ivan.** A citi singur(ă) sau împreună cu cineva? : [despre Ziua Internațională a Cititului Împreună] / Ivan Pilchin. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 5-6. – (Editorial). – ISSN 1811-900x.
68. **Pilchin Ivan.** Ziua Națională a Lecturii [a fost marcată pentru prima dată în Republica Moldova pe 14 februarie 2023, de ziua poetului Grigore Vieru, importanța implicării bibliotecilor în organizarea activităților dedicate acestei zile] / Ivan Pilchin. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 88, Nr 1. – P. 5-6. – (Editorial). – ISSN 1811-900x. – E-ISSN 2587-3113 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/478/BiblioPolis_1_%202023.pdf?sequence=1&isAllowed=y/.
69. **Pilchin, Maria.** Cum creăm și organizăm serviciile de lectură”: un talk show din cadrul Colocviilor de vară la BM „B.P. Hasdeu”, (ediția a XII-a). – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 82-85. – ISSN 1811-900x. – E-ISSN 2587-3113 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/478/BiblioPolis_1_%202023.pdf?sequence=1&isAllowed=y/
70. **Pilchin, Maria.** Din cărțile Bookfestului. – Text : nemediat // Moldova. – 2023. – (sept.-oct.). – P. 11-13.
71. **Pilchin, Maria.** Jurnal teatral. – Text : nemediat // Moldova. – 2023. – (ian.-febr.). – P. 46-61.
72. **Pilchin, Maria.** Jurnal teatral. – Text : nemediat // Moldova. – 2023. – (mar.-apr.). – P. 56-67.
73. **Pilchin, Maria.** Poemar. – Text : nemediat // Moldova. – 2023. – (iul.-aug.). – P. 46-53.
74. **Pilchin, Maria.** Reuniunea Teatrelor Naționale Românești, Ediția a VIII-a. – Text : nemediat // Moldova. – 2023. – (sept.-oct.). – P. 48-59.
75. **Pilchin, Maria.** Scriitura și lectura ca forme ale rezilienței intelectuale : [despre depășirea unei traume prin scris și citit] / Maria Pilchin. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 88, Nr 1. – P. 15-28. – ISSN 1811-900x. – E-ISSN 2587-3113 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/478/BiblioPolis_1_%202023.pdf?sequence=1&isAllowed=y/.
76. **Pilchin, Maria.** Utilizatorul serviciilor cărții: Who is he/she? // De spirit et anima: Revista Bibliotecii Centrale Universitare „Carol I” (București). – 2023. – Nr 6. – P. 54-59.

77. **Premier Polski Mateusz Morawiecki** złożył oficjalną wizytę w Mołdawii : [despre vizita premierului Poloniei, Mateusz Morawiecki la Chișinău, inclusiv la Biblioteca „Adam Mickiewicz”]. – Text nemediat // Jutrzenka. – 2023. – Nr 4. – P. 4-6.
78. **Prin Poezie** făptuim UNIREA! : [aviz despre spectacolul literar-muzical, dedicat Zilei Naționale a României care se va desfășura în incinta CAIME]. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 30 noiem. – P. 11.
79. **Prus, Elena.** Căutarea „sensus comunis” prin dialogul intercultural și interreligios : [despre diversitatea culturală, dialogul între culturi, civilizații și religii în spațiul European] / Elena Prus. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 88, Nr 1. – P. 28-38. – ISSN 1811-900x. – E-ISSN 2587-3113 ; Idem [Resursă electronică]. – URL:https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/478/BiblioPolis_1_%202023.pdf?sequence=1&isAllowed=y/.
80. **Prus, Elena.** „New research challenges at the beginning of the XXI century” Universitas Europaea: Spre o societate a cunoașterii prin europeanizare și globalizare = Universitas Europaea: Towards a knowledge-based society through europeanisation and globalization. – Text : nemediat // Materialele conferinței științifice internaționale. 16-19 octombrie 2023. – Chișinău, ULIM. – 2023. – P. 22-26.
81. **Răileanu, Vitalie.** Dor de bunicu / Vitalie Răileanu. – Text : nemediat // Noi. – 2023. – Nr 10. – P. 8.
82. **Răileanu, Vitalie.** Peisajul interior al poeziei lui Ilie Lupan / Vitalie Răileanu. – Text : electronic // Timpul. – 2023. – 12 noiem. – URL : <https://moldova.revistatimpul.ro/peisajul-interior-al-poeziei-lui-ilie-lupan/>.
83. **Răileanu, Vitalie.** Poezia cu rădăcinile în inima cititorului / Vitalie Răileanu. – Text : nemediat // Florile Dalbe. – 2023. – Nr 35/36. – P. 11.
84. **Răileanu, Vitalie.** Sentiment, luciditate și ecou sublim / Vitalie Răileanu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – Nr 40. – P. 5.
85. **Răileanu, Vitalie.** Spirit vizionar și decorativ / Vitalie Răileanu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – Nr 30. – P. 6.
86. **Revista „Viața Basarabiei”** va reapărea! : [aviz despre reparația revistei „Viața Basarabiei” cu Traian Vasilcău în calitate de redactor șef și Ștefan Sofronovici în calitate de secretar de redacție]. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 30 noiem. – P. 11.
87. **Rogac, Raia.** „Provocarea verii” la Biblioteca „Transilvania”/ Raia Rogac. – Text : nemediat // Realități culturale : Revistă de Etnografie, Folclor și Cultură Contemporană. – 2023. – Nr 7. – P. 18-20.
88. **Rogac, Raia.** Autoritatea valoroasă a cărții : [despre cea de-a XX-a ediție a Programului „Chișinău citește” organizat de către Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”] / Raia Rogac. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 23 febr. – P. 8.
89. **Rogac, Raia.** Bibliotecile în colocviile de vară : [despre evenimentul științifico-praxiologic „Colocviile verii” desfășurat anual la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”] / Raia Rogac. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 13 iul. – P. 5.

90. **Rogac, Raia.** Cel mai mare dar pe care ți-l oferă Viața este Timpul... : [lansarea clubului de lectură „Lectură generoasă”] / Raia Rogac. – Text : nemediat // Realități culturale : Revistă de Etnografie, Folclor și Cultură Contemporană. – 2023. – Nr 4 (142). – P. 16-17.
91. **Rogac, Raia.** Concursuri la protecția naturii : [despre programul estival „Provocarea verii” desfășurat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”] / Raia Rogac. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 8 iun. – P. 12.
92. [**Rogac Raia**]. Dublă lansare la o frumoasă aniversare, Valeria Dascăl : 70 : [despre lansarea cărților: „Independența cu valiza la picior”, „Comorile neamului Untilă-Șatravca” la Biblioteca „Transilvania”] / Raia Rogac // Realități Culturale: Revistă de Etnografie, Folclor și Cultură Contemporană. – 2023. – Nr 9 (147). – P. 6-9. – Semnat: Andrei Raia.
93. [**Rogac Raia**]. Omagiu toamnei la Biblioteca „Ovidius”: [cenaclul literar „Ovidius” la 23 de ani cu genericul: „A mai căzut o frunză în calea mea...”, muzică și poezie despre toamnă. Ședință moderată de Ianoș Țurcanu, conducătorul cenaclului literar „Ovidius” și Zina Izbaș, jurnalistă și poetă] / [Raia Rogac]. – Text : nemediat // Realități culturale : Revistă de Etnografie, Folclor și Cultură Contemporană. – 2023. – Nr 10 (148). – P. 6-8. – (Semnat: R. Andrei).
94. **Rogac, Raia.** Senzație de voluptate prologică : [despre lansarea volumului „Ostatic în propria țară. Cartea vieții mele” în incinta Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, Sala cu coloane] / Raia Rogac. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 19 ian. – P. 7.
95. **Sofronovici, Ștefan.** Al treilea duplex: Reșița – Chișinău : [despre duplexul online Reșița-Chișinău desfășurat la CAIME, cu ocazia Zilei Bibliotecarului, Zilei Internaționale a Cărții și a Drepturilor de Autor – 23 aprilie, organizat la inițiativa scriitorilor Erwin Țigla și Gheorghe Jurna din orașul Reșița, România] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 4 mai. – P. 7 ; Casa de creație. – 2023. – Nr 7 (iul.). – P. 6-7.
96. **Sofronovici, Ștefan.** Astrul care ne veghează : [despre acad. Mihai Cimpoi, directorul onorific al Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 21 dec. – P. 11.
97. **Sofronovici, Ștefan.** Deliciul lecturii : [despre lansarea cărții de poezie și proză *Cântarea Iubirii*, semnată de scriitoarea Veronica Pârlea-Conovali, organizată la Biblioteca Publică „Mihail Sadoveanu” din Soroca] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 25 mai. – P. 6.
98. **Sofronovici, Ștefan.** Eugen Simion: Odiseea facsimilării manuscriselor eminesciene : [despre comemorarea lui Eugen Simion în incinta CAIME, cu prilejul a celor 90 de ani de la naștere] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2023. – 22 iun. – P. 4.
99. **Sofronovici, Ștefan.** Familia Eminovici – născătoare de geniu / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Realități culturale: Revistă de Etnografie, Folclor și Cultură Contemporană. – 2023. – Nr 8 (146). – P. 1-3.

100. **Sofronovici, Ștefan.** Icoane de la baștină : [despre amintirile din satul de baștină Batir care de ani buni fac parte din patrimoniul spiritual al autorului] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Natura. – 2023. – Nr 7 (iul.). – P. 9.
101. **Sofronovici, Ștefan.** In memoriam Eugen Simion: 90 de ani de la naștere / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Realități culturale : Revistă de Etnografie, Folclor și Cultură Contemporană. – 2023. – Nr 11 (149). – P. 9-10.
102. **Sofronovici, Ștefan.** Invocând grația divină : Paștele Blajinilor la români / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 27 apr. – P. 3.
103. **Sofronovici, Ștefan.** La descoperirea „României necunoscute” : [despre lansarea volumului cu titlul sugestiv „România necunoscută”, semnat de Cristina Herea Chiciu, desfășurată în incinta CAIME] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 14 dec. – P. 7.
104. **Sofronovici, Ștefan.** Miracolul refracțiilor modelate : [despre lansarea volumului „Lumină peste întuneric” semnat de Ana Onică, eveniment desfășurat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : nemediat / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2023. – 8 iun. – P. 9.
105. **Sofronovici, Ștefan.** Miracolul refracțiilor modelate : [despre lansarea romanului „Lumină peste întuneric”, de scriitoarea Ana Onică, organizată în incinta CAIME] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 8 iun. – P. 9.
106. **Sofronovici, Ștefan.** Rege între cugetători și cugetător între regi : [despre Dimitrie Cantemir la 350 de ani de la naștere] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 2 noiem. – P. 6.
107. **Sofronovici, Ștefan.** Romanul COVIDian „Pălămarul” de Traian Vasilcău: la hotarul dintre două lumi / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Realități culturale : Revistă de Etnografie, Folclor și Cultură Contemporană. – 2023. – Nr 10 (148). – P. 19-22.
108. **Sofronovici, Ștefan.** Vandali la cimitire : [despre vandalizarea monumentelor personalităților neamului la Cimitirul Ortodox Central din Chișinău] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 16 noiem. – P. 6.
109. **Spătaru, Doina.** Cafeaua neagră ; Zilele ; Conflictul ; Necunoscutul [versuri] / Doina Spătaru. – Text : nemediat // Roua stelară. – 2023 – Nr 74 (iul.-sept). – P. 2-3.
110. **Spătaru, Doina.** Promovarea cărții și îmbunătățirea experienței de lectură pentru toți utilizatorii bibliotecii / Doina Spătaru. – Text : nemediat // Conferința științifico-practice internațională „Teoria și practica Administrației publice” Ediția XXVII: materialele Conferinței științifico-practice internaționale. Chișinău, 19 mai 2023. – În curs de apariție.
111. **Stănilă, Moni.** Poeme de Moni Stănilă : [Jumătate de oraș...] ; [O casă frumoasă...] ; [Când îmi deschid brațele...] ; [De la fereastra salonului 509] ; [Chiar dacă a trecut mult timp...] / Moni Stănilă . – Text : nemediat + Text (electronic) // Revista de cultură Familia (Oradea). – 2023. – 11 mar. – ISSN 1220-3149. – E-ISSN 1841-0278 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://slink.ro/HTcuO>

112. **Șleahțiți Maria.** Maria Șleahțiți: „...în esență mergeam pe calea mea – niciodată lină și netedă” : [interviu cu scriitoarea, directorul Muzeului Literaturii Române „Mihail Kogălniceanu”, realizat de **Maria Pilchin**]. – Text : nemediat // Moldova. – 2023. – (mar.-apr.). – P. 32-43.
113. **Tamazlâcaru Elena.** „... cel de-al doilea poet național, după Eminescu” : [Alexei Mateevici la 135 de ani de la naștere] / Elena Tamazlâcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 23 mar. – P. 5.
114. **Tamazlâcaru Elena.** De la „Arta vorbirii în versuri”, la „Citirea poveștilor” : [despre întâlnirea cu scriitorii Leo Bordeianu și Claudia Partole la Biblioteca „Alba Iulia”, realizate în cadrul proiectului „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru scriitori”] / Elena Tamazlâcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 26 oct. – P. 7.
115. **Tamazlâcaru Elena.** La braț cu Ploaia de Aur : [scriitorul Nicolae Rusu la ceas aniversar] / Elena Tamazlâcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 2 mar. – P. 7.
116. **Tamazlâcaru Elena.** Necunoscute-s căile Tale, Doamne! : [poetul și traducătorul Victor Pânzaru la ceas aniversar] / Elena Tamazlâcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 16 febr. – P. 7.
117. [**Tamazlâcaru, Elena**]. Panorama anilor de cotitură : [evenimentul dedicat Unirii Basarabiei cu România la Biblioteca „Alba Iulia”] / [Elena Tamazlâcaru] . – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 26 dec. – P. 7. – Semnat : Dănilă Elena.
118. [**Tamazlâcaru, Elena**]. Trepte inițiatice ale lui Teodor Buzu / [Elena Tamazlâcaru]. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 2 febr. – P. 7. – Semnat : Dănilă Elena.
119. **Tamazlâcaru Elena.** Spectacolul școlar „Îngerii poezilor” : [spectacol pe versurile poezilor Mihai Eminescu și Grigore Vieru, cu participarea elevilor de la Liceul Teoretic „O. Ghibu”] / Elena Tamazlâcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 9 febr. – P. 6.
120. **Tamazlâcaru Elena.** Sub semnul aniversării : [despre aniversarea bibliotecii „Alba Iulia”] / Elena Tamazlâcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 7 sept. – P. 7.
121. **Taragan, Elena.** „Draga mea Lilica...” : [fragmente preluate din cartea biografică *Urma pașilor ei: Iulia Hasdeu între viață și nemurire – roman scris de Adriana Ungureanu*] / Elena Taragan. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 60-62. – (Bogdan Petriceicu Hasdeu – 185). – ISSN 1811-900x.
122. **Taragan, Elena.** Năvalnica dorință de mărire – o trăsătură umană ce perturbă echilibrul interior și lumesc. – Text : nemediat // Universitas Europaea: spre o societate a cunoașterii prin europenizare și globalizare : Materialele conferinței științifice internaționale, ULIM, 16-19 octombrie 2023. – Chișinău, 2023. – P. 71-75.
123. **Taragan, Elena.** „Primăvara lecturii la români” de Teodora Fîntînaru – un extraordinar periplu prin viața și istoria cărții / Elena Taragan, Elena Ungureanu. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 88, Nr 1. – P. 131-134. – ISSN 1811-900x. – E-ISSN 2587-3113 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/478/BiblioPolis_1_%202023.pdf?sequence=1&isAllowed=y/.

124. **Taragan, Elena.** Revista BiblioPolis – păstrătoare a valorilor culturale, artistice și literare / Elena Taragan. – Text : nemediat // Studii culturale, simpozion național (4 ; 2022 ; Chișinău). Studii culturale : Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 4-a, 28 sept. 2022. – Chișinău, 2023. – P. 184-188.
125. **Taragan, Elena.** Reziliența prin artă cu regizorul Mihai Țarină : [despre întâlnirea bibliotecarilor BM cu Mihai Țârână regizorul basarabean, stabilit la Paris, vizionarea a trei filme din producția regizorului] / Elena Taragan. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 90-94. – (Eveniment Cultural). – ISSN 1811-900x.
126. **Tincu Aurelia.** „Provocarea verii” a început la „Biblioteca „Alba Iulia” : [despre programul estival] / Aurelia Tincu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 15 iun. – P. 8.
127. **Tincu Aurelia.** Referințe : [selecție de referințe, referitor la creația poetei Elena Tamazlâcaru] / Aurelia Tincu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 12 ian. – P. 5.
128. **Tincu, Aurelia.** „Provocarea verii” a început la Biblioteca „Alba Iulia”: [despre Programul estival organizat de către Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”] / Aurelia Tincu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 15 iun. – P. 8.
129. **Tipa Violeta.** Versiunile cinematografice ale operelor lui Ion Creangă în viziunea exegeților / Violeta Țipa. – Text : nemediat // Studii culturale, simpozion național (4 ; 2022 ; Chișinău). Studii culturale: Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 4-a, 28 sept. 2022. – Chișinău, 2023. – P. 65-74.
130. **Tipa, Violeta.** Imaginea fântânii: de la național la universal / Violeta Țipa. – Text : nemediat // Conferința științifică națională „Portul popular – expresie a istoriei și culturii neamului”. – Ed. a III-a, 22 iunie 2023. Programul și rezumatele comunicărilor. – Chișinău: S. n., 2023. – P. 38.
131. **Tipa, Violeta.** Semnificațiile drumului în filmele inspirate din poveștile lui Ion Creangă / Violeta Țipa. – Text : nemediat + Text electronic // Arta : Seria Arte audiovizuale. Muzică, Teatru, Cinema. – 2023. – Vol. 22, Nr 2. – P. 81-88. – ISSN: 2537-6136. – E-ISSN 2537-6136. – DOI: <https://doi.org/10.52603/arta.2023.32-2.13> ; Idem [Resursă electronică]. – URL: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/81-88_23.pdf
132. **Tipa, Violeta.** Versiunile cinematografice ale operelor lui Ion Creangă în viziunea exegeților / Violeta Țipa. – Text : nemediat // Simpozionul național de studii culturale : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 4-a, Chișinău 28 septembrie 2022 : Rezumate ale comunicărilor – Chișinău, 2023. – P. 42.
133. **Tipa, Violeta.** Versiunile cinematografice ale operelor lui Ion Creangă în viziunea exegeților / Violeta Țipa. – Text : nemediat // Studii culturale, Simpozion Național (4; 2022; Chișinău). Studii culturale : Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicate Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 4-a, 28 septembrie 2022. – Chișinău; Institutul Patrimoniului Cultural, 2023. – P. 65-73.
134. **Todur, Zanet.** Ay Boba Mihail ÇAKIR rahmetli olmasından 85 yıl adına : [85 de ani de la trecerea în neființa Mihail Ciachir, participarea Bibliotecii Mihail Ciachir la Conferința aniversară în or. Comrat]. – Text : nemediat // ANA SÖZÜ. – 27. – Canavar. – 2023. – În limba gagauză.

135. **Todur, Zanet.** TIKA Mihail ÇAKİR bibliotekasini eniletti hem donatti : [TIKA (The Turkish Cooperation and Coordination Agency) și-a extins și dotat biblioteca Mihail Ciachir]. – Text : nemediat // ANA SÖZÜ. — 2023. – 25 noiem. – În limba gagauză.
136. **Țarnă, Mihai.** Artă și reziliență: Maria Pilchin în dialog cu Mihai Țarnă : [despre filmul „Reziliența”] / consemnare : Maria Pilchin. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 95-116. – (Eveniment Cultural). – ISSN 1811-900x.
137. **Țurcan, Nelly.** Studiul nevoilor de formare profesională a personalului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [despre rezultatele sondajului care a avut ca scop investigarea nevoilor de formare profesională continuă ale personalului de specialitate al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”] / Nelly Țurcanu. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 88, Nr 1. – P. 39-56. – ISSN 1811-900x. – E-ISSN 2587-3113 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://bibliopolis.hasdeu.md/index.php/bibliopolis/article/view/976/882>
138. **Țurcanu, Silvia.** Ziua Internațională a Cititului Împreună [marcată la Biblioteca Centrală prin medalionul literar „Fiecare lectură nouă pentru mine era o nouă viață”, în parteneriat cu Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi”] / Silvia Țurcanu]. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2023. – 16 febr. – P. 8.
139. **Ungureanu, Elena.** Portret de magistru: Eugeniu Coșeriu. – Text : nemediat + Text electronic // Dialogica: Revistă de studii culturale și literatură. – 2023. – Nr 2. – P. 19-28. – ISSN – 2587-3695; E-ISSN 1857-2537. – Idem [Resursă electronică]. – DOI: <https://doi.org/10.59295/DIA.2023.2.02>; URL : <https://dialogica.asm.md/portret-de-magistru-eugeniu-coseriu/> (accesat : 16.12.2023)
140. **Ungureanu Elena.** Vlad Pohilă – glasul libertății noastre. – Text : nemediat // Hanganu Aurelia. Destine de lingviști. Oameni care au fost / Aurelia Hanganu, Elena Ungureanu, Elena Varzari. – Chișinău, 2023. – P. 239-258 ; BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 117-140. – (In Memoriam). – ISSN 1811-900x.
141. **Ungureanu, Elena.** Vlad Pohilă – glasul libertății noastre : [remarcabil lingvist și publicist] / Elena Ungureanu. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 117-140. – (In Memoriam). – ISSN 1811-900x.
142. **Ungureanu Lidia.** A tot scris și scris, și cu asta se ține : [lansarea cărților „Independența cu valiza la picior” și „Comorile neamului Untilă - Șatravca”, semnat de Valeria Florea-Dascăla la Biblioteca „Transilvania”] / Lidia Ungureanu. – Text : nemediat // Literatura și arta. – 2023. – 21 sept. – P. 7.
143. **Vasilcău, Traian.** „Cartea este o cetate de neînvinc”... : Dialogul generațiilor : [scriitorul Traian Vasilcău în dialog cu Nicoleta Caraji, eleva la gimnaziu s. Viișoara, Edineț] / interviu realizat de Nicoleta Caraji. – Text : nemediat // Florile Dalbe. – 2023. – 9 noiem. – P. 11.
144. **Vasilcău, Traian.** „Dau bir timpului să nu mă treacă în van” : [un dialog axat pe problemele existențiale și cele de creație ale scriitorului Traian Vasilcău din perspectiva Mileniul III] / consemnare Luminița Popa. – Text : nemediat // Vatra Veche. – 2023. – Nr 4 (Apr.). – P. 9-10.

145. **Vasilcău, Traian.** „Sabia de miresme” a lui Eugen Simion, sau cultul pentru Basarabia și cărturarii ei : [cu prilejul aniversării a 90-a de la nașterea criticului] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 141-144. – (In Memoriam). – ISSN 1811-900x.
146. **Vasilcău, Traian.** „Sabia de miresme” a lui Eugen Simion sau cultul pentru Basarabia și cărturarii ei / Traian Vasilcău. – Text : nemediat + Text electronic // Litere: revistă lunară de cultură a societății scriitorilor târgovișteni (Târgoviște). – 2023. – Nr 7/8 (iul.-aug.). – P. 50-51. – ISSN 1582-0289. – E-ISSN 2284-600X. – Idem [Resursă electronică]. – URL: https://www.bibliotheca.ro/reviste/litere/nr_7_8_2023/litere_nr_7_8_2023.php ; Realități culturale : Revistă de Etnografie, Folclor și Cultură Contemporană. – 2023. – Nr 8 (146). – P. 18-19 ; BiblioPolis. – 2023. – Vol. 89, Nr 2. – P. 141-144. – (In Memoriam). – ISSN 1811-900x.
147. **Vasilcău, Traian.** Acasă, la Mihai Eminescu : [despre comemorarea acad. Eugen Simion la CAIME, cu prilejul a celor 90 de ani de la naștere] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2023. – 22 iun. – P. 4.
148. **Vasilcău, Traian.** *Agresiune, Maica Domnului către Părintele Ioan Zlotea, Cântând, Psalmul întoarcerii la tine însuși, Nimicul sfânt (Stare de cer)* : [poezii] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat + Text electronic // Lumina Lină = Gracious Light : Revista de spiritualitate și cultură românească (New York). – 2023. – Nr 3 (iul.-sept.). – P. 46-48. – ISSN : 1086-2366. – Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://slink.ro/KW4hV>
149. **Vasilcău, Traian.** Al doilea patrafir : [despre Limba Română în Republica Moldova] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 7 sept. – P. 2. ; Univers Pedagogic Pro. – 2023. – 7 sept. – P. 5.
150. **Vasilcău, Traian.** Alergând spre izbânda Dreptății : [despre un roman-cronică a războiului ruso-ucrainean, în care se împletesc destinele reprezentanților mai multor națiuni scris de Ana Onică] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat+ Text electronic // Constelații diamantine (Craiova). – 2023. – Nr 9 (sept.). – P. 35-36. – ISSN 2069 – 0657. – Idem [Resursă electronică]. – URL: [https://www.researchgate.net/publication/374259778 Constelatii Diamantine Nr 158 2023](https://www.researchgate.net/publication/374259778_Constelatii_Diamantine_Nr_158_2023) (accesat 22.12.2023)
151. **Vasilcău, Traian.** Atitudinea gravă a dorului : [despre valorificarea operei scriitorului Nicolae Dabija] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 13 iul. – P. 7.
152. **Vasilcău, Traian.** Biblioteca nu e o rămășiță a trecutului, precum ar crede unii... : [despre rolul bibliotecarilor în societate s-a discutat în incinta CAIME cu elevii de la Colegiul de Arte Plastice *Alexandru Plămădeală* din Chișinău] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Gazeta satelor. – 2023. – 28 iul. – P. 4.
153. **Vasilcău, Traian.** Bibliotecarul, ca plugarul : [despre rolul bibliotecarului în societate, dialog cu cititorii de la Colegiul de Arte Plastice *Alexandru Plămădeală* din Chișinău cu colaboratorii de la CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Univers Pedagogic pro. – 2023. – 24 aug. (Nr 29). – P. 8.

154. **Vasilcău, Traian.** Clipele Fericirii : [despre activitățile din ziua doi, turul II în cadrul programului „Provocarea verii” desfășurat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 29 iun. – P. 6.
155. **Vasilcău, Traian.** Clipele fericirii : [despre Programul „Provocarea Verii 2023”, Ed. a V-a, cu genericul *Chișinău-oraș verde, oraș eco*, turul II, întâlnirea copiilor cu scriitoarea Claudia Partole] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 29 iun. – P. 67.
156. **Vasilcău, Traian.** Cugetări (dintr-o carte de pregătire) / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Caligraf : Revista de cultură (Alexandria, Teleorman). – 2023. – Nr 25/26 (iun.). – P. 134-135.
157. **Vasilcău, Traian.** Cum sunt numele cărților unui scriitor așa este și sufletul lui : [interviul elevei clasei a IX-a Nicoleta Caraji cu scriitorul Traian Vasilcău, ambii din Viișoara, Edinețului] / consemnare: Nicoleta Caraji. – Text : nemediat + Text electronic // Climate literare : Revistă de literatură și de cultură românească. – 2023. – Nr 165 (noiem.). – P. 14-15 ; Constelații diamantice. – 2023. – Nr 12 (dec.). – P. 33-34. – ISSN 2069-0657. – Idem [Resursă electronică]. – URL: https://www.researchgate.net/publication/376072477_Constelatii_Diamantine_Nr_160_2023; Făclia. – 2023. – 10 noiem. – P. 7 ; Univers Pedagogic pro. – 2023. – 9 noiem. – P. 8.
158. **Vasilcău, Traian.** Demnitatea celor trei culori : [despre istoricul și conotația tricolorului ca drapel de stat al RM] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Făclia. – 2023. – 16 iun. – P. 2 ; Univers Pedagogic pro. – 2023. – 15 iun. – P. 7.
159. **Vasilcău, Traian.** Dorul Nicolae Dabija, cel nevindecat. – Text : nemediat // Realități culturale : Revistă de Etnografie, Folclor și Cultură Contemporană. – 2023. – Nr 11 (149). – P. 23-24.
160. **Vasilcău, Traian.** Ecoul războiului rusesc de ocupație în file de roman: *Alergând spre izbânda dreptății* : [despre un roman-cronică a războiului ruso-ucrainean, în care se împletesc destinele reprezentanților mai multor națiuni scris de Ana Onică] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Făclia. – 2023. – 18 aug. – P. 5.
161. **Vasilcău, Traian.** Eugen Simion – Omul „întregului cultural” : [despre evenimentul consacrat celor 90 de ani de la nașterea acad. Eugen Simion, desfășurat în incinta CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Florile dalbe. – 2023. – 24 aug. – P. 2.
162. **Vasilcău, Traian.** Fulgerul care a fost... și-a rămas! : [despre comemorarea scriitorului Nicolae Dabija la 75 de ani din ziua nașterii desfășurat în incinta CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 27 iul. – P. 7.
163. **Vasilcău, Traian.** La vatra poetului național : [despre comemorarea Poetului Mihai Eminescu cu genericul „În raza gândului etern” desfășurat la CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 22 iun. – P. 6.
164. **Vasilcău, Traian.** Leru-i, doamne, leru-i ler...: *Colinda lui Ioan Zlotea, Pro domo, Mărioara Sfântă, Colind cu adresă, Imposibilul colind, Colind de Mîntuînță, Colind din Gulag, Basarabia (colind), Colind la Basarab, Cînt sugerat de Fluviu, Drumul spre cer* : [colinde] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 21 dec. – P. 5.

165. **Vasilcău, Traian.** Literatul cucerit de libertate : [despre activitățile programului estival „Provocarea Verii 2023”, Ediția a V-a, cu genericul *Chișinău – oraș verde, oraș eco*, turul III, unde copiii au purtat un dialog cu scriitorul Ion Cuzuioc] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 3 aug. – P. 7.
166. **Vasilcău, Traian.** Marcela Mardare – O „nelimită a iubirii” pentru copilul din sufletul nostru : [despre creația pentru copii a scriitoarei și editoarei Marcela Mardare în cadrul evenimentului organizat de către CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Gazeta satelor. – 2023. – 18 aug. – P. 4. ; Natura. – 2023. – Nr 8 (Aug.) – P. 7.
167. **Vasilcău, Traian.** Măgaru-n rugăciune : [poezie] / Traian Vasilcău // Amurg Sentimental. – 2023. – Nr 8 (Aug.). – P. 9.
168. **Vasilcău, Traian.** Mitropolitul Efreim Enăchescu – păstrătorul de candelă aprinsă în Basarabia / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Casa de creație. – 2023. – Nr 7 (iul.). – P. 3.
169. **Vasilcău, Traian.** Necesitatea istorică de poezie patriotică : [despre unirea martirilor cu poezii tribuni desfășurat în incinta Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Gazeta Satelor. – 2023. – 15 dec. – P. 4.
170. **Vasilcău, Traian.** Poezia ca rezistență în Timp : [despre lansarea în incinta CAIME a cărții „Spicușor de grâu cu poezii în boabe” de Galina Grosei] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Gazeta satelor. – 2023. – 30 iun. – P. 4.
171. **Vasilcău, Traian.** Poezii / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Climate literare. – 2023. – Nr 160 (iun.). – P. 3.
172. **Vasilcău, Traian.** Prelungă așteptare : [poezie] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Amurg Sentimental: Revista universal de creație și atitudine culturală. – 2023. – Nr 9 (oct.). – P. 9.
173. **Vasilcău, Traian.** Premii noi – „Victor Teleucă”. Ele vor fi acordate anual : [despre inaugurarea premiilor anuale „Victor Teleucă”, instituite de familia Gabura cu susținerea CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Făclia. – 2023. – 30 iun. – P. 3.
174. **Vasilcău, Traian.** Prin poezie făptuim Unirea : [despre spectacolul literar-muzical dedicat Zilei Naționale a României cu genericul „Prin poezie făptuim UNIREA!”, desfășurat în incinta CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 7 dec. – P. 7.
175. **Vasilcău, Traian.** Sfârșitul nesfârșit (predoslovie la un tablou liric) : [despre poetul Cristian Andronic și versurile sale] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Vatra veche. – 2023. – Nr 8 (Aug.). – P. 27.
176. **Vasilcău, Traian.** Stol din gând : [poezie] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Amurg Sentimental. – 2023. – Nr 7 (iul.). – P. 9.
177. **Vasilcău, Traian.** Un literat împovărat de daruri : [despre întâlnirea scriitorului Ion Anton cu cititorii săi de la CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 31 aug. – P. 11.
178. **Vasilcău, Traian.** Unirea martirilor cu poezii-tribuni : [despre unirea martirilor cu poezii tribuni desfășurat în incinta CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2023. – 14 dec. – P. 8.

179. **Vasilcău, Traian.** Valențele moral-expansive : [despre Festivalul Național de Poezie „Efrim Chicu”, dedicat poetului și profesorului de limba română, care ar fi împlinit 75 de ani, desfășurat în incinta CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 11 mai. – P. 6.
180. **Viziru, Andrei.** Reverențe aluzive : [lansarea trilogiei „Geamăna pământului” de scriitorul și medicul-chirurg Vladimir Halipi, ajuns la vârsta de 70 de ani, în incinta Bibliotecii „Târgoviște”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2023. – 6 apr. – P. 8.

În limba rusă

181. **Башкуров, Никита.** «Духовной жаждою томим» : [о вечере русской поэзии и бардовской песни, организованный Клубом авторской песни в библиотеке им. М. Ломоносова]. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 17 марта. – С. 14.
182. **Вечер к 100-летию поэта Расула Гамзатова** : [упоминание об участии библиотекаря Натальи Силицкой, библиотека им. М. Ломоносова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 20 окт. – С. 9.
183. **Восстановление забора на Еврейском кладбище Калараша** : [об участии б-ки им. И. Мангера] // Наш голос. – 2023. – № 3(84). – С. 21.
184. **Всемирный День еврейских знаний** : [о передаче в дар библиотеке им. И. Мангера сканера и книг] // Наш голос. – 2023. – № 3(84). – С. 29.
185. **Встреча с маэстро** в “Желтом чайнике” : о встрече общественности с мэтром русской литературы Аллой Коркиной в библиотеке им. М. Ломоносова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 28 апр. – С. 7. – Подписано : Наш корп.
186. **Головичкина, Екатерина.** В «Пушкинской аудитории» отметили 75-й юбилей Дома-музея А.С. Пушкина / Екатерина Головичкина, Николай Лошак : [о поздравлении музея библиотекой им. М. Ломоносова]. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 24 февр. – С. 15.
187. **Дни славянской письменности и культуры** : [упоминание мероприятий библиотеки в рамках Дней славянской письменности и культуры в Республике Молдова]. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 26 мая. – С. 1.
188. **Итоги Республиканского конкурса “Живая классика-2023”** : [об участии в работе жюри директора библиотеки им. М. Ломоносова М. Щелчковой]. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 31 марта. – С. 9. – Подписано : Русский Дом.
189. **Кириллук, Татьяна.** В Кишиневе проходят Дни русской музыки: упоминание о предстоящем мероприятии в библиотеке им. М. Ломоносова / Татьяна Кириллук. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 10 марта. – С. 1.
190. **Ковальская, Елена.** Есть на что оглянуться, или творческий вечер Нины Авидон [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 23 июня. – С. 13.
191. **Ковальская, Елена.** „Пером и кистью”. Творческая встреча с Юрием Лащевским / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 21 июля. – С. 10.

192. **Ковальская, Елена.** „Серебряной нитью заветных желаний...” : творческий вечер поэтессы Натальи Явилиной [в библиотеке им. М. Ломоносова]. – Text : nemediat / Елена Ковальская // Русское слово. – 2023. – 30 июня. – С. 8.
193. **Ковальская, Елена.** Встречи в Клубе книголюбов : [910 заседание клуба в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 5 мая. – С. 13.
194. **Ковальская, Елена.** Встречи в Клубе книголюбов “Универсул”: [о просмотре нового фильма А. Лабунского] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 19 мая. – С. 14.
195. **Ковальская, Елена.** Гостиная “Элегии” собирает друзей [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 29 сент. – С. 15.
196. **Ковальская, Елена.** Девятьсот двадцатое заседание клуба “Универсул” [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 17 нояб. – С. 10.
197. **Ковальская, Елена.** Клуб книголюбов. Новые встречи: о 904 заседании, посвящ. 85-летнему юбилею В. Высоцкого и странице истории молдавской кинодокументалистики / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 3 февр. – С. 12.
198. **Ковальская, Елена.** Майская музыкально-поэтическая гостиная “Элегия” в Ломоносовке / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 9 июня. – С. 9.
199. **Ковальская, Елена.** Николай Савостин: живите, стихи, на свободе : [о вечере памяти поэта, писателя, организованной библиотекой им. М. Ломоносова в сотрудничестве с АРПРМ] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 13 янв. – С. 6-7.
200. **Ковальская, Елена.** Новости Союза писателей им. А.С. Пушкина : [упоминается библиотека им. М. Ломоносова] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 29 сент. – С.15.
201. **Ковальская, Елена.** Новости творческого союза : о заседании Союза писателей Молдовы им. А.С. Пушкина [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 3 нояб. – С. 11.
202. **Ковальская, Елена.** О героях нашего времени : [вечер встречи педагогов столицы “Страницы молдавской педагогики на стыке веков”] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 14 апр. – С. 12-13.
203. **Ковальская, Елена.** От любви до любви : от поэзии к музыке : [о творческом вечере Светланы Горностай в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 26 мая. – С. 10-11.
204. **Ковальская, Елена.** Памяти Сергея Варсанова : [о вечере библиотеке им. М. Ломоносова, посвященном исполнителю и композитору Сергею Варсанову] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 24 февр. – С. 8.
205. **Ковальская, Елена.** Поздравление Елене Прутяновой : упоминание библиотеки им. М. Ломоносова / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 29 сент. – С. 16.

206. **Ковальская, Елена.** Последний романтик, или волшебный музыкальный мир Олега Негруцы”: упоминание о встрече с композитором библиотеке им. М. Ломоносова / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 23 июня. – С. 15.
207. **Ковальская, Елена.** Презентация новых книг Нины Джос и Никиты Попова [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 15 сент. – С. 9.
208. **Ковальская, Елена.** С Днем рождения, “Товарищ гитара” : [упоминание о “Пушкинском вечере” в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 23 июня. – С. 9.
209. **Ковальская, Елена.** Счастливым билет в осень! : новый творческий проект Натальи Явилиной [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 22 сент. - С.12.
210. **Ковальская, Елена.** Творческий вечер Анатолия Дечева [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 15 сент. – С. 12.
211. **Ковальская, Елена.** Я вернулась к себе : творческий вечер Нонны Лупу-Кривчанской в библиотеке им. М. Ломоносова / Елена Ковальская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 16 июня. – С. 11.
212. **Коробчану, Лариса.** Майский чай в “Желтом чайнике” : о встрече с искусствоведом Людмилой Куликовой в библиотеке им. М. Ломоносова / Лариса Коробчану. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 16 июня. – С. 15.
213. **Кравченко, Алексей.** Любовь, и музыка, и слово : [упоминание о партнерстве библиотеки им. М. Ломоносова с изостудией Инги Ореховой «Семь цветов счастья»] / Алексей Кравченко. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 3 марта. – С. 6.
214. **Куликова, Людмила.** Негламурное интервью с художником Эмилем Килдеску : упоминание о творческой встрече с художником в библиотеке им. М. Ломоносова / Людмила Куликова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 16 июня. – С. 3.
215. **«Ломоносовка»** от Масленицы до наших дней : [обзор культурных событий в библиотеке им. М. Ломоносова]. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 17 марта. – С. 1.
216. **Лошак, Николай.** Пушкинский марафон: воссоздание Пушкинской эпохи : [о Зимнем “Пушкинском марафоне” – 2023 в библиотеке им. М. Ломоносова] / Лошак Николай. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 10 февр. – С. 6.
217. **Маслоброд, Сергей.** Всемирный день чтения вслух [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Сергей Маслоброд. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 10 февр. – С. 12.
218. **Маслоброд, Сергей.** Дмитрий Николаев на встрече в клубе “Желтый чайник” [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Сергей Маслоброд. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 7 июля. – С. 11.
219. **Мастер-класс Аллы Коркиной** [в библиотеке им. М. Ломоносова]. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 6 окт. – С. 11.

220. **Постолаки, Александр.** В гостях у “Желтого чайника” ветераны войны в Афганистане / Александр Постолаки. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 31 марта. – С. 8.
221. **Прутянова, Елена.** «Стозвоном колокольчиков «Элегия» звучит!» : [о заключительном в прошедшем году встрече в гостиной] / Елена Прутянова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 13 янв. – С. 9.
222. **Рудягина, О.** Александр Милях. Тепло сокровенное : [о поэте Александре Миляхе и вечере его памяти в библиотеке им. Ломоносова в рамках проекта “Незабвенные имена”] / О. Рудягина. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 31 марта. – С. 5.
223. **Силицкая, Наталья,** Чайковская, Елена. Пушкинский марафон – это добрая традиция : осенний марафон [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Наталья Силицкая. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 29 сент. – С. 8.
224. **Силицкая, Наталья.** Люблю. Любима. Навсегда теперь : творческий вечер Олеси Рудягиной [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Наталья Силицкая. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 13 окт. – С. 7.
225. **Силицкая, Наталья.** Осенний союз музыки и поэзии в „Элегии” [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Наталья Силицкая. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 1 дек.– С. 6
226. **Столяров, Владимир.** В Кишиневе прошел фестиваль «Книга года-2022» : [о проведении в библиотеке им. М. Ломоносова ежегодного фестиваля совместно с Центром русской культуры] / Владимир Столяров. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 27 янв. – С. 8-9.
227. **Ступина, Алла.** Прошу слова : о вечера памяти Марии Цеслюк [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Алла Ступина. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 1 дек. – С. 15.
228. **Сулин, Сергей.** БАМ – молодежная стройка двадцатого века : о выставке картин художника, посвященного строительству магистрали [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Сергей Сулин. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 6 окт. – С. 9.
229. **Фестиваль “Единство через многообразие”** упоминание библиотеки им. М. Ломоносова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 22 сент. – С.12.
230. **Фестиваль славянской книги** [организованным Центром русской культуры совместно с библиотекой им. М. Ломоносова] . – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 26 мая. – С. 6. – Подписано : Наш корр.
231. **Чайковская, Елена.** „Летние вызовы”, или „Школьные каникулы в Ломоносовке” / Елена Чайковская. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 21 июля. – С. 14-15.
232. **Щелчкова, Маргарита.** Вечер поэтов в Ломоносовке / Маргарита Щелчкова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 24 марта. – С. 8.
233. **Щелчкова, Маргарита.** „Желтый чайник” – клуб встреч с интересными людьми / Маргарита Щелчкова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 28 апр. – С. 7.
234. **Щелчкова, Маргарита.** Летний „Пушкинский марафон-2023” / Маргарита Щелчкова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 16 июня. – С. 8.

235. **Щелчкова, Маргарита.** Мартовская „Элегия” в Ломоносовке / Маргарита Щелчкова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 7 apr. – С. 9.
236. **Щелчкова, Маргарита.** Фонд редких изданий филиала М. Ломоносов: формирование, развитие, открытия / Маргарита Щелчкова. – Text : nemediat // Studii culturale, simpozion național (4 ; 2022 ; Chișinău). Studii culturale : Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 4-a, 28 sept. 2022. – Chișinău, 2023. – P. 193-199.
237. **Явилаина, Наталья.** Заветные мечты часто воплощаются в жизнь : творческий вечер поэтессы Натальи Козловской в библиотеке им. М. Ломоносова / Наталья Явилаина. – Text : nemediat // Русское слово. – 2023. – 19 мая. – С. 8-9.

RESURSE ELECTRONICE

PLATFORME MEDIATICE

238. **„Adâncuri incolore”.** Scriitorul Alexandru Popescu și-a lansat cel de-al doilea roman [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // ipn.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/bwB6Q> (accesat : 17.07.2023).
239. **A fost lansată o nouă** ediție a Programului de lectură „Chișinăul citește” : [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // Moldpres.md : [site]. – 2023. – URL: <https://www.moldpres.md/news/2023/02/01/23000803/> (accesat : 10.03.2023)
240. **Aș vrea să văd la** ședințele clubului „Paradox” elevi și studenți pasionați de epigramă : [interview cu scriitorul Gheorghe Bâlici, moderatorul clubului „Paradox” de la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // portal.revistatimpul.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://portal.revistatimpul.ro/timpul-chisinau/as-vrea-sa-vad-la-sedintele-clubului-paradox-elevi-si-studenti-pasionati-de-epigrama/> (accesat : 17.08.2023).
241. **Au început** Zilele Educației Nonformale la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Text: electronic // Moldpres.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/COMqU/> (accesat : 15.01.2024).
242. **Bațmanova, Anna.** *Arhivarius* – platforma de cercetare științifică a Bibliotecii Ițic Mangher / Anna Bațmanova. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”. – 2023. – Nr 10. – P. 3-4. – URL: <https://ebraika.ru/2024/02/arhivarius-nr-10/>.
243. **Bâlici, Gheorghe.** „În noi funcționează toată literatura pe care am citit-o” : [despre dezbaterile publice a romanului „Biblioteca”, Iași: Junimea, 2021, autor: Mircea V. Ciobanu, organizată de Secția studii și cercetări a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, în cadrul Colocviilor de vară cu genericul „Cartea: din interior și dintr-o parte”, la Digital Park, 29 iunie 2023]. – Text : electronic // Gazeta de Chișinău : [site]. – 2023. – 30 iun. – URL: <https://gazetadechisinau.md/2023/06/30/in-noi-functioneaza-toata-literatura-pe-care-am-citit-o/> (accesat : 01.07.2023).
244. **Bâlici, Gheorghe.** Dublă sărbătoare de Ziua Unirii Basarabiei cu România : [de Ziua Unirii Basarabiei cu România, 27 martie, interpreta Veta Ghimpu Munteanu a prezentat la Biblioteca Municipală „B.P.

- Hasdeu” o expoziție personală de costume naționale] / Gheorghe Bâlici]. – Text : electronic // Gazeta de Chișinău : [site]. – 2023. – 28 mar. – URL: <https://slink.ro/tAqH3/> (accesat : 30.03.2023)
245. **Bâlici, Gheorghe.** Gheorghe Budeanu: „Ar fi foarte bine dacă Mitropolia Basarabiei ar putea să difuzeze această carte și prin intermediul bisericilor care țin de Mitropolia Moldovei” : [lansarea volumului I „Mitropolia Basarabiei: Istorie și Tradiție”. Culegere de documente și materiale, semnat de Mihai Tașcă, care a avut loc la Biblioteca Centrala a BM]. – Text : electronic // Gazeta de Chișinău : [site]. – 2023. – 28 mar. – URL: <https://s9.ro/1xvy/> (accesat : 27.12.2023).
246. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** – 146 de ani de activitate. – Text : electronic // Oficial.md : [site]. – 2023. – URL: <http://oficial.md/social/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-146-ani-de-activitate/> (accesat : 24.10.2023).
247. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** a primit o donație de carte din partea Consulatului Columbiei. – Text : electronic // Moldpres.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/iim8l> (accesat : 10.03.2023).
248. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** lansează Concursul de lectură pentru adolescenți „Bătălia cărților”, ediția a IX-a. – Text : electronic // deschide.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/RskUm> (accesat : 30.01.2024).
249. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** organizează două conferințe dedicate scriitorului Bogdan Petriceicu Hasdeu. – Text : electronic // diez.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/737mp/> (accesat : 28.02.2023).
250. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** te invită la un concurs de lectură. Dezvoltă arta oratoriei și câștigă premii : [despre concursul de lectură „Bătălia cărților”, ediția a IX-a, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // diez.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/Mqwf1/> (accesat : 23.03.2023).
251. **Bibliotecile municipale**, centre de informare și suport umanitar pentru cetățenii ucraineni. – Text : electronic // help.chisinau.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/4nAJG/> (accesat : 24.10.2023).
252. „**Bogdan Petriceicu Hasdeu**” – 185 de ani de la naștere : [despre conferința „Ignite”, desfășurată la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // portal.revistatimpul.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/y7FPc> (accesat : 28.02.2023).
253. **Borșci, Angela.** Ihil Șraibman: Viața dăruită scrisului : [despre clasicul literaturii idiș] / Angela Borșci. – Text : electronic // Menora: Revistă de literatură și cultură evreiască. – 2023. – N 1(11). – 7 p. – URL: <https://ebraika.ru/2023/03/menora-2/> (accesat : 10.03.2023).
254. **Borșci, Angela.** Sara Șpitalnic: Cu cartea prin viață : [despre bibliografia „Ițic Mangher”] / Angela Borșci. – Text : electronic // Menora: Revistă de literatură și cultură evreiască. – 2023. – Nr 3(13). – 6 p. – URL: <https://ebraika.ru/2023/09/menora-3-13/> (accesat : 06.09.2023).
255. **Borșci, Angela.** Vladimir Gohman. Între strune se întâmplă viața : [despre violonistul, interpretul de muzică klezmer] / Angela Borșci. – Text : electronic // Menora: Revistă de literatură și cultură evreiască. – 2023. – Nr 4(14). – 6 p. – URL: <https://ebraika.ru/2023/09/menora-4-14-vladimir-goiman/> (accesat : 14.09.2023).

256. **Borșci, Angela.** Zlata Tcaci: destin și creație: [despre prima femeie compozitor din Moldova] / Angela Borșci. – Text : electronic // Menora: Revistă de literatură și cultură evreiască. – 2023. – Nr 2(12). – 7 p. – URL: <https://ebraika.ru/2023/05/menora-nr-2-11/> (accesat : 16.05.23)
257. **Brandul „Lia Fia”** a prezentat ținute mamă-fiică pentru primăvara-vara 2023 : [la Sediul Central al BM „B.P. Hasdeu” a avut loc cea de-a VI-a ediție a evenimentului „Fete deștepte și cochete”, cu genericul „Lia Fia creat cu dragoste pentru mine și mămica mea”]. – Text : electronic // mamaimperfecta.md : [site]. – 2023. – URL: <https://shortest.link/nJGa> (accesat : 10.04.2023).
258. **Cadrul legislativ normativ al protecției mediului a Republicii Moldova:** e-bibliografie. – Text : electronic / Silvia Antufiev. – Chișinău, 2023. – 52 p. – URL: <https://bibliotecapublicadrept.files.wordpress.com/2023/12/cadrul-legislativ-normativ-al-protectiei-mediului-republicii-moldova.pdf> (accesat :12.01.2024)
259. **Cartea „Omul libertăților absolute”** despre Gicu Chiriță lansată la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Text : electronic // Gazeta de Chișinău : [site]. – 2023. – 19 iun. – URL: <https://s9.ro/1xvx> (accesat : 30.06.2023).
260. **Cărțile ne ajută** să nu ne simțim singuri : [interviu cu scriitoarea Cristina Bujor, despre cartea „Întâmplări cu tâlc”, inclusă în cadrul programului de lectură „Chișinăul citește”, ediția a XX-a, categoria copii]. – Text : electronic // moldova.revistatimpul.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova.revistatimpul.ro/cartile-ne-ajuta-sa-nu-ne-simtim-singuri/> (accesat : 15.01.2024).
261. **Cărțile sunt** cea mai mare pasiune a ta? Participă la lansarea Programului de lectură „Chișinăul citește” [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // diez.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/Ymh2G/> (accesat : 10.03.2023).
262. **Cocieru, Mariana.** Contribuția dinastiei Hâjdău-Hasdeu la apariția și dezvoltarea folcloristicii românești din Basarabia / Mariana Cocieru. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher. – 2023. – Nr 9. – P. 20-27. – URL : <https://ebraika.ru/category/izdaniya-nauka-publitsistika/arhivarius/>
263. **Cocieru, Mariana.** In memoriam. Tudor Colac – 75 de ani de la naștere / Mariana Cocieru. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 8. – P. 4. – URL : <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2023/05/dimineata-capitalei-nr-8.html> (accesat : 10.05.2023).
264. **Cocieru, Mariana.** O personalitate necunoscută și neapreciată la justa valoare – Boris Oxinoit, medic și traducător / Mariana Cocieru. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher. – 2023. – Nr 10. – P. 14-21. – URL: <https://ebraika.ru/category/izdaniya-nauka-publitsistika/arhivarius/>
265. **Cocieru, Mariana.** Obiceiurile calendaristice de iarnă ale românilor din Basarabia și Bucovina (I) / Mariana Cocieru. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”. – 2023. – Nr 6. – P. 17-23. – URL: <https://ebraika.ru/2023/03/dimineata-capitalei-nr6/>.

266. **Cocieru, Mariana.** Obiceiurile calendaristice de iarnă ale românilor din Basarabia și Bucovina (II) / Mariana Cocieru. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”. – 2023. – Nr 7. – P. 24-27. – URL: <https://ebraika.ru/2023/03/arhivarius-nr7/> .
267. **Cocieru, Mariana.** Iulian Filip – scenele interferențe ale devenirii și împlinirii / Mariana Cocieru. – Text : electronic // Dimineața capitalei / Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 6 (mar.). – P. 3-4. – URL: <https://ebraika.ru/2023/03/dimineata-capitalei-nr6/> (accesat : 08.03.2023).
268. **Cojocaru, Nadejda.** Rolul bibliotecilor publice în societate : [despre Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 4 (apr.). – P. 4. – URL: <https://www.calameo.com/read/004373389b3e77fc554fc/> (accesat :23. 11. 2023).
269. **Colocviile de vară, 2023**, ediția a IX-a, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Text : electronic // Chisinau.md : [site]. – 2023. – URL: https://www.chisinau.md/ro/colocviile-de-vara-2023-editia-a-xi-a-la-20915_274269.html / (accesat : 03.07.2023).
270. **Concurs de lectură** organizat de bibliotecile din Chișinău și Cluj-Napoca : [despre Concursul „Bătălia cărților” la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // mamaplus.md : [site]. – 2023. – URL: <https://mamaplus.md/stiri/concurs-de-lectura-organizat-de-bibliotecile-din-chisinau-si-cluj-napoca/> (accesat : 23.03.2023).
271. **Concurs de lectură** pentru copii și tineri „Bătălia cărților”. – Text : electronic // jurnal.md : [site]. – 2023. – URL: <https://www.jurnal.md/ro/news/2a4fda3ecee3ab16/concurs-de-lectura-pentru-copii-si-tineri-batalia-cartilor.html> / (accesat : 30.03.2023).
272. **Concurs de lectură** pentru copii și tineri „Bătălia cărților”. – Text : electronic // ipn.md : [site]. – 2023. – URL: https://www.ipn.md/ro/concurs-de-lectura-pentru-copii-si-tineri-batalia-cartilor-7967_1095856.html / (accesat : 20.03.2023).
273. **Concursul de lectură „Bătălia cărților”** și-a desemnat învingătorii. – Text : electronic // moldpres.md : [site]. – 2023. – URL: <https://www.moldpres.md/news/2023/12/04/23009823/> / (accesat : 12.12.2023).
274. **Concursul Premiile** pentru Debut în Literatură [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // Chisinau.md : [site]. – 2023. – URL: https://www.chisinau.md/ro/concursul-premiile-pentru-debut-in-literatura-pentru-anul-2022-20915_272858.html / (accesat : 10.03.2023).
275. **Copiii de la 6 la 12 ani** pot participa la Programul estival „Provocarea verii”. – Text : electronic // ipn.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/48sUB> (accesat : 25.05.2023).
276. **Corghencea, Natalia.** Banca de Alimente Moldova în vizită la „Provocarea Verii 2023”, Ediția a V-a, cu genericul Chișinău – oraș verde, oraș eco. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Iun. – (Nr 6). – P. 2. – URL: <https://www.calameo.com/read/004373389c6ae9abbb556/> (accesat :20. 11. 2023).
277. **Corghencea, Natalia.** Chișinăul citește și invata, Ediția a XX-a : [despre Decada claselor primare care s-a desfășurat în Instituția Publică Liceul Teoretic cu Profil de Acte „Mihail Berezovschi” cu

- participarea Centrului Academic Internațional Mihai Eminescu]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 10 (oct.). – P. 4. – URL: <https://www.calameo.com/read/004373389509936b94adf> / (accesat :20. 11. 2023).
278. **Corghencea, Natalia.** Întâlnire cu cartea cu Măria Sa Cartea: cititorii în dialog cu scriitorii : [scriitorii în ospetie la Programul „Provocarea Verii 2023”]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 7 (iul.). – URL: <https://www.calameo.com/read/0043733893d1c16f51c8f> / (accesat :20. 11. 2023).
279. **Corghencea, Natalia.** Start „Provocarea Verii 2023”, Ediția a V-a, cu genericul Chișinău – oraș verde, oraș eco. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 6 (iun.). – P. 1-2. – URL: <https://www.calameo.com/read/004373389c6ae9abbb556> / (accesat :20. 11. 2023).
280. **Crepon, Marc.** O întâlnire dialog cu filosoful francez Marc Crepon / a dialogat: Miroslava Metleeva (Luchiancicova) / Marc Crepon. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 8. – P. 3. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2023/05/dimineata-capitalei-nr-8> (accesat : 10.05.2023)
281. **Cuciureanu, Gheorghe.** Excellence or Misconduct: How the Visibility of Team Leaders Impacts the Research Project Competition in the Republic of Moldova? / Gheorghe Cuciureanu, **Nelly Turcan**, Irina Cojocar, Igor Cojocar. – Text : electronic // Science and innovation (Ucraina). – 2023. – Nr 19(2). – P. 3-16. – ISSN 2409-9066. – DOI: <https://doi.org/10.15407/scine19.02.003> (accesat : 02.03.23)
282. **Dabija, Elena.** 23 de ani în serviciul public : [împlinirea a 23 de ani de la deschiderea Centrului Academic Internațional Mihai Eminescu]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 1 (ian.). – P. 1-2. – URL: <https://www.calameo.com/read/0043733896b46495d2779> / (accesat :20. 11. 2023).
283. **Dabija, Elena.** Sofronovici, Ștefan. In memoriam Grigore Vieru. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 2 (febr.). – P. 2. – URL :<https://www.calameo.com/read/0043733896003fd6d93b9> / (accesat :20. 11. 2023).
284. **De Ziua Națională a Lecturii**, participă la un eveniment dedicat scriitorului Iulian Filip. – Text : electronic // diez.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/82sM2/> (accesat : 17.02.2023).
285. **De Ziua Națională a Lecturii**, Primăria Chișinău îndeamnă cetățenii să citească mai mult. – Text : electronic // Chisinau.md : [site]. – 2023. – URL: https://www.chisinau.md/ro/de-ziua-nationala-a-lecturii-primaria-chisinau-indeamna-cetatenii-20292_273209.html / (accesat : 10.03.2023).
286. **De Ziua Națională a Lecturii**, Primăria Chișinău îndeamnă cetățenii să citească mai mult. – Text : electronic // buiucanidets.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/zSYT9/> (accesat : 10.03.2023).
287. **Descoperim ABC-darul** Egalității prin realitatea augmentată : [vernizarea expoziției de desen, ilustrațiile inspirate din „ABC-darul Egalității” – cartea copiilor și adulților care promovează valorile fundamentale precum toleranța și empatia, expusă în Sala cu Coloane a BM „B.P. Hasdeu”]. – Text :

- electronic // diez.md : [site]. – 2023. – URL: <https://diez.md/2023/10/26/descoperim-abc-darul-egalitatii-prin-realitatea-augmentata/> (accesat : 29.11.2023).
288. **Donație de calculatoare** Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din partea AO Alianța Națională YMCA. – Text : electronic // Chisinau.md : [site]. – 2023. – URL: https://www.chisinau.md/ro/donatie-de-calculatoare-bibliotecii-municipale-b-p-hasdeu-din-20292_274419.html / (accesat : 12.07.2023).
289. **Două cărți de rezistență** lansate la Biblioteca „B.P. Hasdeu” despre cărțile: „Războiul mi-a luat”, antologie de interviuri realizate de scriitorul Dumitru Crudu și cartea „Demascarea” de Gherasim Păduraru. – Text : electronic // portal.revistatimpul.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/ceDX6/> (accesat : 03.08.2023).
290. **Două Centre Digitale** Educaționale vor fi activate în Chișinău, în cadrul Bibliotecii Municipale B.P. Hasdeu. – Text : electronic // noi.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/QiC7H/> (accesat : 13.06.2023).
291. **Două conferințe** științifice dedicate lui B.P. Hasdeu au avut loc la o bibliotecă din capitală. – Text : electronic // moldpres.md : [site]. – 2023. – URL: <https://www.moldpres.md/news/2023/02/27/23001594/> (accesat : 10.03.2023).
292. **Dublă sărbătoare de Ziua Unirii Basarabiei cu România**, vernisaj de cămăși tradiționale [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // gazetadechisinau.md : [site]. – 2023. – URL: <https://gazetadechisinau.md/2023/03/28/dubla-sarbatoare-de-ziua-unirii-basarabiei-cu-romania/> (accesat : 03.04.2023).
293. **Ești interesat(ă) de caricatură și epigramă?** Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” organizează spectacolul „Râsul în grup”. – Text : electronic // diez.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/4AKgP/> (accesat : 05.04.2023).
294. **Etapa finală a concursului** de lecturi „Bătălia cărților”, ediția a IX-a, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Text : electronic // Chisinau.md : [site]. – 2023. – URL: https://www.chisinau.md/ro/etapa-finala-a-concursului-de-lecturi-batalia-cartilor-editia-20292_275420.html / (accesat : 08.12.2023).
295. **Eveniment: „Reziliența prin artă”** – oameni în dialog [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // anticoruptie.md : [site]. – 2023. – URL: <https://anticoruptie.md/ro/special/agenda-zilei03042023/> (accesat : 02.04.2023).
296. **Evenimentul „Râsul în grup”** [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // detsriscani.md : [site]. – 2023. – URL: <https://detsriscani.md/2023/04/evenimentul-rasul-in-grup/> (accesat : 16.04.2023).
297. **Expoziția de grafică „Rezonanța spațiului”**: un pas semnificativ în formarea viitorilor designeri și urbanisti : [vernizarea expoziției de grafică cu genericul „Rezonanța spațiului”, expusă în Sala cu Coloane a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu, dedicat Zilei Mondiale a Științei pentru Pace și Dezvoltare]. – Text : electronic // fua.utm.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/A93jo/> (accesat : 29.11.2023).

298. **Filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”** au fost dotate cu aparataj nou de birou. – Text : electronic // buiucanidets.md : [site]. – 2023. – 15 febr. – URL: <https://slink.ro/tWMW4/> (accesat : 10.03.2023).
299. **Gala of B.P. Hasdeu Prizes for debut in literature nominated winners in Moldova.** – Text : electronic // moldpres.md : [site]. – 2023. – URL: <https://www.moldpres.md/en/news/2023/02/28/23001642/> (accesat : 30.02.2023).
300. **Gala Premiilor „B.P. Hasdeu”** pentru debut în literatură și-a desemnat câștigătorii. – Text : electronic // jurnal.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/wli3Y/> (accesat : 30.02.2023).
301. **Gala Premiilor „B.P. Hasdeu”** pentru debut în literatură și-a desemnat câștigătorii. – Text : electronic // moldopres.md : [site]. – 2023. – URL: <https://www.moldpres.md/news/2023/02/28/23001642/> (accesat : 10.03.2023).
302. **Gala Premiilor „B.P. Hasdeu”** pentru debut în literatură și-a desemnat câștigătorii // jurnal.tv : [site]. – 2023. – 28 febr. – URL: <https://www.jurnal.md/ro/news/514dd9877dfd98c6/gala-premiilor-b-p-hasdeu-pentru-debut-in-literatura-si-a-desemnat-castigatorii.html> (accesat : 07.03.2023).
303. **Gala Premiilor „Bogdan Petriceicu Hasdeu”** pentru debut în literatură 2022. – Text : electronic // revistatimpul.ro : [site]. – 2023. – 6 mar. – URL: <https://portal.revistatimpul.ro/timpul-chisinau/gala-premiilor-b-p-hasdeu-pentru-debut-in-literatura-2022/> (accesat : 07.03.2023).
304. **Gala Premiilor de debut în literatură 2022 ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.** – Text : electronic // Chisinau.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/cXmeY> (accesat : 30.01.2024)
305. **Gumeni, Svetlana.** Svetlana Gumeni: „Să lucrezi într-o bibliotecă, este mai mult decât să fii un bibliotecar” : [despre provocările profesiei de bibliotecar]. – Text : electronic // portal.revistatimpul.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://tinyurl.com/96zkwfvb> / (accesat : 15.08.2023).
306. **In memoriam** – lansarea volumului „Ultimul Dac. Andrei Vartic” [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // ziarelive.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://www.ziarelive.ro/stiri/in-memoriu-lansarea-volumului-ultimul-dac-andrei-vartic.html> / (accesat : 24.10.2023).
307. **In memoriam** – lansarea volumului „Ultimul Dac. Andrei Vartic” [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // moldovenii.md : [site]. – 2023. – URL: <https://www.moldovenii.md/md/news/view/section//id/85771/> (accesat : 08.11.2023).
308. **În perioada 18-20 octombrie** vor fi organizate Zilele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Care este programul activităților. – Text : electronic // diez.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/0NRjb/> (accesat : 20.10.2023).
309. **Îți este interesant** cum se creează serviciile de lectură? Participă la talk-show-ul organizat de Biblioteca „B.P. Hasdeu” : [despre talk-show-ul „Cum creăm și organizăm serviciile de lectură”]. – Text : electronic // diez.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/9FAIV/> (accesat : 18.09.2023).
310. **Kulikovski, Lidia.** Lidia Kulikovski: „Dacă am condus o bibliotecă, am vrut să fie cea mai bună. Dacă eram o simplă bibliotecară, făceam același lucru” : [despre lansarea cărții „Biblioteca de mâine”, o carte de interviuri cu Lidia Kulikovski, doctor în biblioteconomie, conferențiar universitar și interviu cu protagonistă]. – Text : electronic // Gazeta de Chișinău. – 2023. – 21 dec. – URL: <https://s9.ro/1xwg>.

311. **La Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** a fost lansat volumul „Lidia Kulikovski: biblioteca de mâine”. – Text : electronic // portal.revistatimpul.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/n114R/> (accesat : 21.12.2023).
312. **La Chișinău vor avea** loc Zilele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. – Text : electronic // Moldpres.md : [site]. – 2023. – URL: <https://www.moldpres.md/news/2023/10/17/23008122/> (accesat : 20.10.2023).
313. **„La marginea războiului”**, expoziția ZdG și-a deschis ușile pentru vizitatori [la Sediul Central al BM „B.P. Hasdeu”, partener în găzduirea expoziției]. – Text electronic // Ziarul de Gardă. – 2023. – 21 febr. – URL : <https://www.zdg.md/stiri/stiri-sociale/foto-la-marginea-razboiului-expozitia-zdg-si-a-deschis-usile-pentru-vizitatori-mesajul-in-limba-romana-al-ambasadorului-ucrainei-in-r-moldova/>
314. **Lansarea Clubului de lectură „FORZAT”** pentru echipa bibliotecarilor din municipiul Chișinău [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // Chisinau.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/2IVrF/> (accesat : 12.07.2023).
315. **Lansarea ediției a XX-a** a Programului de lectură „Chișinăul citește”. – Text : electronic // Chisinau.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/Ejim1/> (accesat : 10.03.2023).
316. **Lansarea ediției a XX-ea** a Programului de lectură „Chișinăul citește” [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // buiucanidets.md : [site]. – 2023. – URL: <https://buiucanidets.md/blog/2023/02/02/lansarea-editiei-a-xx-ea-a-programului-de-lectura-chisinaul-citeste/> (accesat : 10.03.2023).
317. **Lidia Kulikovski**, jumătate de veac la bibliotecă: „Cărțile au suflet, ne ies în cale când avem nevoie de ele. Am adus peste 600 de mii de volume de carte în limba română”. – Text : electronic // ziarulnational.md : [site]. – 2023. – 5 aug. – URL: <https://slink.ro/4qrg4/> (accesat : 05.08.2023).
318. **Lidia Kulikovski**: „Dacă am condus o bibliotecă, am vrut să fie cea mai bună. Dacă eram o simplă bibliotecară, făceam același lucru”. – Text : electronic // gazetadechisinau.md : [site]. – 2023. – 21 dec. – URL: <https://slink.ro/eYeog/> (accesat : 21.12.2023).
319. **Metleaeva (Luchiancova), Miroslava**. Biblioteca Ițic Mangher – în diacronie / Miroslava Metleaeva (Luchiancova). – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”. – 2023. – Nr 10. – URL: <https://ebraika.ru/category/izdaniya-nauka-publitsistika/arhivarius/>.
320. **Metleaeva (Luchiancova), Miroslava**. Flash Mob silențios la Chișinău, organizat de Comunitatea Evreiască, în semn de susținere a cetățenilor statului Israel, preluate de pe platformele de știri: TVR Moldova și Jurnal TV / Miroslava Metleaeva (Luchiancova). – Text : electronic // Dimineața capitalei=Утро столицы. – 2023. – Nr 9. – C. 6. – URL : <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2023/12/dimineata-capitalei-nr-9.html/> (accesat : 30.12.2023).
321. **Metleaeva (Luchiancova), Miroslava**. O întâlnire dialog [cu filosoful francez Marc Crepon] / Miroslava Metleaeva (Luchiancova) / Text : electronic / Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 8. – P. 3. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2023/05/dimineata-capitalei-nr-8/> (accesat : 10.05.2023).

322. **Metleaeva (Luchiancicova), Miroslava.** Trecutul rămâne în sufletele noastre : [tema Holocaustului în creația poetului Anatol Gugel] / Miroslava Metleaeva (Luchiancicova) . – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. – 2023. – Nr 7. – P. 19. – URL: <https://ebraika.ru/2023/03/arhivarius-nr7/> (accesat : 24.03.2023).
323. **Mitropolia Basarabiei** revine în circuit în lumina adevărului științific. La Chișinău a fost lansată o culegere de documente și material : [despre lansarea volumului I Mitropolia Basarabiei: Istorie și Tradiție. Culegere de documente și materiale, semnat de Mihai Tașcă, care a avut loc la Biblioteca Centrala a BM]. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/4yfaf/> (accesat : 27.12.2023).
324. **Mołdawia. W Kiszyniowie** jest miejsce nazywane "małą Polską" : [despre „Mica Polonie” din Chișinău]. – Text : electronic // Polska Agencja Prasowa : [site]. – 2023. – URL: <https://tinyurl.com/29d8wemk/> (accesat : 30.03.2023).
325. **Morawiecki przybył do** Kiszyniowa. Spotka się z premierem i prezydent kraju : [despre vizita premierului Poloniei, Mateusz Morawiecki la Chișinău, inclusiv la bibliotecă]. – Text : electronic // gazetaprawna.pl : [site]. – 2023. – URL: <https://tinyurl.com/yrsk9tc2/> (accesat : 06.04.2023).
326. **„O bibliotecă schimbă o comunitate”** : [interviu cu scriitorii Moni Stănilă și Alexandru Vakulovski]. – Text : electronic // dilemaveche.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://dilemaveche.ro/sectiune/tema-saptamanii/o-biblioteca-schimba-o-comunitate-interviu-cu-2242380.html> / (accesat : 07.03.2023).
327. **„O carte în mână și cel puțin două kilograme de mere alături”** : [interviu cu scriitorul Alexandru Popescu, despre romanul „Montana”, inclus în cadrul programului de lectură „Chișinăul citește”, ediția a XX-a, categoria adolescenți]. – Text : electronic // moldova.revistatimpul.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/5Psdj/> (accesat : 17.08.2023).
328. **Până pe 30 septembrie**, ai posibilitatea să obții un card de acces gratuit în Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” : [despre Campania de atragere și fidelizare a utilizatorilor „Fii deștept! la un card inteligent la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // diez.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/vvkkv/> (accesat : 11.09.2023).
329. **Participă la o serie** de activități dedicate lecturii și află cum poți promova cultul cărților prin metode inovative : [despre Colocviile de vară, ediția a XI-a, care a avut loc la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // diez.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/eULFe/> (accesat : 30.06.2023).
330. **Pătrășcan, Costel.** „Suntem același popor și acasă este și în stânga, și în dreapta Prutului” : [interviu cu caricaturistul Costel Pătrășcan] / consemnare: Gheorghe Bîlici. – Text : electronic // Gazeta de Chișinău. – 2023. – 12 apr. – URL: <https://gazetadechisinau.md/2023/04/12/suntem-aceiasi-popor-si-acasa-este-si-in-stanga-si-in-dreapta-prutului/> / (accesat : 12.03.2023).
331. **Peste 300 de bibliotecari** s-au întrunit la un târg de idei privind implementarea noilor metode de dezvoltare a bibliotecii publice [la Biblioteca Centrală]. – Text : electronic // Jurnal TV : [site]. – 2023. – 18 oct. – URL: <https://slink.ro/Fgy8e/> (accesat : 20.10.2023).

332. **Pilchin, Maria.** Pe mine mă ajută scrisul : [interviu cu scriitoarea Maria Pilchin, realizat de Angela Arama]. – 2023. – 23 oct. – Text : electronic // Jurnal.md [site]. – URL: <https://slink.ro/DKnTB/> (accesat : 31.10.2023).
333. **Primarul General** a citit împreună cu cei mici din cartea lui Iulian Filip [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // breakingnews.md : [site]. – 2023. – URL: <https://breakingnews.md/primarul-general-a-citit-impreuna-cu-cei-mici-din-cartea-lui-iulian-filip/> (accesat : 17.02.2023).
334. **Programul estival** al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, „Provocările Verii”, ediția a V-ea. – Text : electronic // Chisinau.md : [site]. – 2023. – URL: https://www.chisinau.md/ro/comunicate-de-presa-20292_274007.html / (accesat : 29.05.2023).
335. **Programul estival** Provocarea verii: Ce categorii de vârstă pot participa. – Text : electronic // stiri.md : [site]. – 2023. – URL: <https://stiri.md/article/social/programul-estival-provocarea-verii-ce-categorii-de-varsta-pot-participa/> (accesat : 30.05.2023).
336. **„Războiul e îngrozitor și lasă urme adânci”** : [interviu cu scriitorul Alexandru Popescu, despre romanul „Montana”, inclus în cadrul programului de lectură „Chișinăul citește”, ediția a XX-a, categoria adolescenți]. – Text : electronic // moldova.revistatimpul.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/xPitY/> (accesat : 19.05.2023).
337. **Recomandări de evenimente.** Unde mergem în ultima zi a lunii februarie a acestui an : [despre Premiile pentru debut în literatură 2022, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // diez.md : [site]. – 2023. – URL: <https://diez.md/2023/02/27/recomandari-de-evenimente-unde-mergem-in-ultima-zi-a-lunii-februarie-din-acest-an/> (accesat : 30.02.2023).
338. **Rețeaua de biblioteci municipale** „B.P. Hasdeu” a lansat serviciul card inteligent. – Text : electronic // noi.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/0bgDH/> (accesat : 18.09.2023).
339. **Roibu, Nicolae.** Poeta Renata Verejanu a lansat câteva cărți : [despre lansarea volumelor : Al cincilea anotimp, femeia..., Înnobilarea acestei lumi, Saisons de mon âme, Până la dragoste la Biblioteca „Hristo Botev” din capitală]. – Text : electronic // moldpres.md : [site]. – 2023. – URL: <https://tinyurl.com/2p8zjr6a> / (accesat : 31.01.2023).
340. **Romanciuc, Victoria.** Umorul – pastila pentru toate problemele. Spectacol de caricatură și epigramă, la Chișinău : [eveniment dedicat zilei Umorului desfășurat la Biblioteca Centrală, printre invitați caricaturistul român Costel Pătrășcan și epigramiștii Ion Diviza și Gheorghe Bâlici. Oaspetele special al evenimentului este academicianul Mihai Cimpoi]. – Text : electronic // Realitatea TV : [site]. – 2023. – URL: <https://realitatea.md/foto-video-umorul-pastila-pentru-toate-problemele-spectacol-de-caricatura-si-epigrama-la-chisinau/> (accesat : 25.04.2023).
341. **„Săptămâna provocărilor** la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” : [despre Programul estival „Provocarea verii”, ediția a V-a]. – Text : electronic // portal.revistatimpul.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/qXMBV/> (accesat : 13.06.2023).
342. **Sirbu, Vera.** Acad. M. Cimpoi, laureat al Premiului Național Titu Maiorescu pentru critică literară. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site].

- 2023. – Nr 4 (apr.). – P. 3. – URL: <https://www.calameo.com/read/004373389b3e77fc554fc/> (accesat : 20. 11. 2023).
343. **Sirbu, Vera.** Ion Teliman, un patriot desăvârșit : [despre Ion Teleman considerat unul dintre fondatorii Cenaclului „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 3 (mar.). – P. 4. – URL: <https://www.calameo.com/books/004373389e62604c664c2/> (accesat : 20. 11. 2023).
344. **Sirbu, Vera.** Clipe de grație cu Grigore Vieru. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 2 (febr.). – P. 4.– URL: <https://www.calameo.com/read/0043733896003fd6d93b9/> (accesat : 20. 11. 2023).
345. **Sirbu, Vera.** Ion Teliman, pasionat de creatia eminesciana. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 1 (ian.). – P. 3. – URL: <https://www.calameo.com/read/0043733896b46495d2779/> (accesat : 20. 11. 2023).
346. **Sirbu, Vera.** O persoană informată nu va fi traficată. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 2 (febr.). – P. 4. – URL: <https://www.calameo.com/read/0043733896003fd6d93b9/> (accesat : 20.11.2023).
347. **Scriitorii Dumitru Crudu** și Maria Pilchin au editat o carte de publicistică. – Text : electronic // Moldpres.md : [site]. – 2023. – URL: <https://www.moldpres.md/news/2023/12/04/23009808/> (accesat : 12.12.2023).
348. **Sofronovici, Ștefan.** „Provocarea Verii 2023” – o tabără de vară pentru copiii curioși. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 6 (Iun.). – P. 3-4. – URL: <https://www.calameo.com/read/004373389c6ae9abbb556/> (accesat : 20. 11. 2023).
349. **Sofronovici, Ștefan.** Alexie Mateevici – Prorocul Basarabiei (135 de ani de la naștere) : [despre Alexei mateevici, preot și poet]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 3. – (mar.) – P. 1. – URL: <https://www.calameo.com/books/004373389e62604c664c2/> (accesat : 27. 11. 2023).
350. **Sofronovici, Ștefan.** Chișinău oraș – verde, oraș eco: excursii și descoperiri : [vizita la Biserica veche de lemn, Grădina Botanică, Centrul Orășenesc al Tinerilor Naturaliști, parcul Valea Trandafirilor, Serviciul Hidrometeorologic de Stat]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 7 (Iul). – URL: <https://www.calameo.com/read/0043733893d1c16f51c8f/> (accesat :20. 11. 2023).
351. **Sofronovici, Ștefan.** Dimitrie Cantemir - rege printre filosofi și filosof printre regi (350 de ani de la naștere). – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 10. – (Oct). – P. 1. – URL: – <https://www.calameo.com/read/004373389509936b94adf/> (accesat :20. 11. 2023).
352. **Sofronovici, Ștefan.** Lecție de poezie cu Nr 628 a Asociației Cult. APOLLON, România : [la Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul

- Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 10 (Oct). – P. 3. – URL: – <https://www.calameo.com/read/004373389509936b94adf> / (accesat :27. 11. 2023).
353. **Sofronovici, Ștefan.** Ziua Mondială a Scriitorului : [întâlnirea scriitorului Iulian Filip cu elevii clasei a 3-a ai Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” la Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 3 (Mar.). – P. 2. – URL: <https://www.calameo.com/books/004373389e62604c664c2> / (accesat : 27. 11. 2023).
354. **Sofronovici, Ștefan.** Ziua Unirii Basarabiei cu România (105 ani de la Unire) : [despre lecția publică desfășurată la Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu de scriitoarea și profesoara de istorie – Veronica Pârlea]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 3 (mar.). – P. 4. – URL: <https://www.calameo.com/books/004373389e62604c664c2> / (accesat : 27. 11. 2023).
355. **Stănilă, Moni.** „Nu am avut niciodată senzația că m-am mutat în străinătate” : [interviu cu scriitoarea de origine română, Moni Stănilă, stabilită la Chișinău]. – Text : electronic // observatorcultural.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/k0nZA> / (accesat : 16.05.2023).
356. **Stănilă, Moni.** Poeta care a lăsat Timișoara pentru Chișinău: „A trebuit să dau examen de limbă română, ca să primesc permis de ședere. Astfel de situații kafkiene m-au scos din minți” : [interviu cu scriitoarea Moni Stănilă]. – Text : electronic // libertatea.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/b30Gj> / (accesat : 17.07.2023).
357. **Startul programului** estival „Provocarea verii”, ediția a V-a, care va avea loc în perioada iunie-iulie 2023 [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // rlive.md : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/mabjo/> (accesat : 26.05.2023).
358. **Stefoglu, Cornelia.** „Casa pierdută”, o expoziție de portrete ale ucrainenilor, care și-au pierdut casa din cauza războiului [la Biblioteca Centrală și vernisarea expoziției „Pe Margine”, unde a fost prezentate o novelă grafică]. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://shortest.link/kqU> / (accesat : 22.03.2023). nu funcționează linkul
359. **„Suntem același popor și acasă este și în stânga, și în dreapta Prutului”** : [interviu cu caricaturistul Costel Pătrășcan, în cadrul evenimentului „Râsul în grup, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // gazetadechisinau.md : [site]. – 2023. – 12 apr. – URL: <https://gazetadechisinau.md/2023/04/12/suntem-acelasi-popor-si-acasa-este-si-in-stanga-si-in-dreapta-prutului/> (accesat : 18.04.2023).
360. **Svetlana Gumeni:** „Să lucrezi într-o bibliotecă, este mai mult decât să fii un bibliotecar”. – Text : electronic // portal.revistatimpul.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/rVivE/> (accesat : 17.08.2023).
361. **Tabăra de scriere creativă „Leonard Tuchilatu”,** ediția a VII-a. : [despre atelierul „Vlad Ioviță”, condus de scriitorul Dumitru Crudu, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // portal.revistatimpul.ro : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/MNiDb/> (accesat : 09.08.2023).

362. **Tabăra de scriere creativă „Leonard Tuchițu”** a ajuns la cea de-a șaptea ediție: Va apărea o antologie cu poeme scrise la Glodeni : [despre atelierul „Vlad Ioviță”, condus de scriitorul Dumitru Crudu, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // ziarulnational.md : [site]. – 2023. – 8 aug. – URL: <https://slink.ro/enNuc/> (accesat : 09.08.2023).
363. **Umorul – pastila** pentru toate problemele. Spectacol de caricatură și epigramă, la Chișinău [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // realitatea.md : [site]. – 2023. – URL: <https://realitatea.md/foto-video-umorul-pastila-pentru-toate-problemele-spectacol-de-caricatura-si-epigrama-la-chisinau/> (accesat : 12.04.2023).
364. **Un omagiu cărții și lecturii:** Două bănci inedite, instalate în inima capitalei : [Proiectul finanțat de Primăria municipiului Chișinău este realizat de Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu în parteneriat cu Școala de Arte Plastice “Alexei Șciusev”]. – Text : electronic // unimedia.info : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/SxzTD/> (accesat : 17.07.2023).
365. **Val Butnaru:** „Tangoul este un gând trist care dansează”: [despre evenimentul cu genericul „Noua Odisee a migrării în dramaturgia basarabească” din cadrul proiectului cultural „Scriitorii pentru capitală, capitala pentru scriitori”, care a avut loc la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // Gazeta de Chișinău. – 2023. – 3 dec. – URL: <https://gazetadechisinau.md/2023/12/03/val-butnaru-tangoul-este-un-gand-trist-care-danseaza/> (accesat : 30.01.2024).
366. **Vasilcau, Traian.** Bibliotecarul ca plugarul : [despre Ziua Internațională a Bibliotecarului, a Cărții și a Drepturilor de Autor la Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu]. – Text : electronic // [EcoluEminescu](http://EcoluEminescu.com) : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2023. – Nr 4 (apr.). – P. 1-2. – URL: <https://www.calameo.com/read/004373389b3e77fc554fc/> (accesat : 23. 11. 2023).
367. **Ziua Lecturii Naționale**, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, unde este omagiat poetul Iulian Filip. – Text : electronic // Ion Ceban public : [canal youtube]. – 2023. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Jdl-1eITbRs/> (accesat : 10.03.2023).
368. **Ziua Lecturii Naționale**, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, unde este omagiat poetul Iulian Filip. – Text : vizual // Primăria Municipiului Chișinău : [canal youtube]. – 2023. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=4y4KmsywunQ/> (accesat : 10.03.2023).
369. **Ziua Lecturii Naționale**, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, unde este omagiat poetul Iulian Filip, în contextul jubileului de 75 de ani. – Text : vizual // rlive.md : [site]. – 2023. – URL: <https://rlive.md/ziaua-lecturii-nationale-la-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-unde-este-omagiat-poetul-iulian-filip-in-contextul-jubileului-de-75-de-ani/> (accesat : 10.03.2023).

În limba rusă

370. **Бацманова, Анна.** Вступительное слово : [editorial] / Анна Бацманова. – Text : electronic // [Arhivarius](http://Arhivarius.org): Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher. – 2023. – Nr 9. – P. 3. – URL: <https://ebraika.ru/2023/02/13873/> (accesat : 11.11.2023)

371. **Бацманова, Анна.** Возвращаясь к напечатанному : [editorial] / Анна Бацманова. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”. – 2023. – Nr 7. – P. 4. – URL: <https://ebraika.ru/2023/02/13873/> (accesat :11.11.2023)
372. **Бацманова, Анна.** Возвращаясь к напечатанному : [о профессоре, историке Иосифе Левите и его исследовании темы Холокоста] / Анна Бацманова. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”. – 2023. – Nr 7. – P. 4. – URL: <https://ebraika.ru/2023/02/13873/> (accesat :24.03.2023)
373. **Бацманова, Анна.** Вступительное слово : [editorial] / Анна Бацманова. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. – 2023. – Nr 6. – P. 3. – URL: <https://ebraika.ru/2023/02/13873/> (accesat : 11.07.2023).
374. **Бацманова, Анна.** Вступительное слово : [editorial] / Анна Бацманова. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. 2023. – 2023. – Nr 8. – P. 3. – URL: <https://ebraika.ru/2023/04/arhivarius-nr-8/> (accesat : 16.09.2023).
375. **Библиотека „Христо Ботев”** (Кишинев): просветителското огнище на бесарабските българи. – Text : electronic // bgsleda.com : [site]. – 2023. – URL: <https://tinyurl.com/bdhvx37c> / (accesat : 27.01.2023).
376. **Богоева, Ирина.** Библиотека „Христо Ботев” в град Кишинев проведе лятна програма за деца. – Text : electronic // bta.bg. : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/Psfff/> (accesat : 08.08.2023).
377. **Богоева, Ирина.** Българското посолство дари книги на библиотека „Христо Ботев” в Кишинев. – Text : electronic // bta.bg. : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/XyQUU/> (accesat : 08.08.2023).
378. **Богоева, Ирина.** Кръгла маса за видния бесарабски българин Иван Забунов се състоя в Кишинев. – Text : electronic // bta.bg. : [site]. – 2023. – URL: https://www.bta.bg/bg/bg-world/483305-kragia-masa-za-vidniya-besarabski-balgarin-ivan-zabunov-se-sastoya-v-kishinev?fbclid=IwAR19xVGdsBcPiaef1x7TR9vFmDww8Ln7KIK-OX1pyemlDhHotQ_w / (accesat : 08.08.2023).
379. **Борщ, Анжела.** Календарь исторических и культурных дат [на апрель] / Анжела Борщ. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 7. – P. 2. – URL : <https://ebraika.ru/2023/05/dimineata-capitalei-nr-7/> (accesat: 11.05.2023)
380. **Борщ, Анжела.** Неделя памяти жертв Холокоста : [об участии библиотеки им. И. Мангера] / Анжела Борщ . – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 6. – P. 2. – URL : <https://ebraika.ru/2023/03/dimineata-capitalei-nr6/> (accesat : 08.03.2023).
381. **Докс Эдвард.** Украинский репортаж на иврите : [интервью с журналистом из Израиля Эдвардом Доксом] / беседовала: Мирослава Метляева (Лукьянчикова). – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 8. – P. 3. – URL: <https://ebraika.ru/2024/01/dimineata-capitalei-nr-8/> (accesat :14.09.2023).

382. **Искимжи, Татьяна.** Литературный марафон “Ихил Шрайбман Рашковский мудрец” : [о литературном онлайн-марафоне, проведенном библиотекой им. И. Мангера] / Татьяна Искимжи. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 7. – P. 4. – URL : <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/> (accesat :08.08.2023).
383. **Искимжи, Татьяна.** Фестиваль еврейской книги 2023 / Татьяна Искимжи. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 9. – P. 2-3. – URL : <https://drive.google.com/file/d/1Olu2B6T20lxhZIL2sOW1nqpghls2Z7Qt/view> / (accesat : 10.10.2023).
384. **Метляева (Лукьянчикова), Мирослава.** Концерт-реквием / Мирослава Метляева (Лукьянчикова). – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 8. – С. 2. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2023/05/dimineata-capitalei-nr-8/> (accesat : 10.05.2023).
385. **Метляева (Лукьянчикова), Мирослава.** Молдавская кинодокументалистика о Кишинёвском погроме 1903 года / Мирослава Метляева (Лукьянчикова). – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 8. – С. 1. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2023/05/dimineata-capitalei-nr-8/> (accesat : 10.05.2023).
386. **Метляева (Лукьянчикова), Мирослава.** На радость, детям и родителям – Воскресная Школа / Мирослава Метляева (Лукьянчикова). – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 7. – С. 3. – URL: <https://ebraika.ru/2023/05/dimineata-capitalei-nr-7/> (accesat :11.03.2023).
387. **Метляева (Лукьянчикова), Мирослава.** Они спасали честь народа. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 8. – С. 2. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2023/05/dimineata-capitalei-nr-8/> (accesat : 10.05.2023).
388. **Метляева (Лукьянчикова), Мирослава.** Песах: один из древнейших и важнейших еврейских праздников, установленный в память об Исходе евреев из Египта, из рабства – на свободу / Мирослава Метляева (Лукьянчикова). – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 7. – С. 1. – URL: <https://ebraika.ru/2023/05/dimineata-capitalei-nr-7/> (accesat : 11.05.2023).
389. **Метляева (Лукьянчикова), Мирослава.** Слово редактора / Мирослава Метляева (Лукьянчикова). – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitică și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. – 2023. – Nr 7. – С. 3. – URL: <https://ebraika.ru/2023/03/arhivarius-nr7/> (accesat : 24.03.2023).
390. **Метляева (Лукьянчикова), Мирослава.** Выдающийся градоначальник: [cuvânt introductiv] / Мирослава Метляева (Лукьянчикова). – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitică și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”. – 2023. – Nr 8. – С. 3. – URL: <https://ebraika.ru/2023/04/arhivarius-nr-8/> (accesat : 13.04.2023).
391. **Метляева (Лукьянчикова), Мирослава.** Писатель и время: 110 лет со дня рождения Ихила Шрайбмана / Мирослава Метляева (Лукьянчикова). – Text : electronic // Arhivarius: Revista

Secției Analitică și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. – 2023. – Nr 7. – C. 21-22. – URL: <https://ebraika.ru/2023/03/arhivarius-nr7/> (accesat : 24.05.2023).

392. **Метляева (Лукьянчикова), Мирослава.** Слово о человеке, прошедшем через муки гетто : [о композиторе Александре Муляре] / Мирослава Метляева (Лукьянчикова). – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitică și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”. – 2023. – Nr 6. – C 12. – URL: <https://ebraika.ru/2023/03/dimineata-capitalei-nr6/> (accesat : 08.03.2023).
393. **Сивак, Ольга.** Открытие Музея Евреев в Орееве / Ольга Сивак – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2023. – Nr 6. –P. 1. – URL: <https://ebraika.ru/2023/03/dimineata-capitalei-nr6/> (accesat : 08.03.2023)
394. **Смирнова, Виолетта.** Рашковский мудрец : К 110-летию со дня рождения классика литературы идиш Ихила Шрайбмана : [о литературном марафоне] / Виолетта Смирнова URL: https://iton.md/rashkovskiy-mudrets?fbclid=IwAR1KYSV4IwpJQw_sFjYtCaONUlegsTqsBr-lmnsTnvLKVSNGZadwBN7zBE/ (accesat : 08.03.2023)

BiblioCity: Buletinul electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”

395. **Arsenii, Ion.** Fii ecologic! Reciclează corect! : [ședința Serviciului „Eco responsabil” la Biblioteca „Transilvania”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 20 ian. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/search?q=Fii+ecologic%21+Recicleaz%C4%83+corect%21> / (accesat : 05.01.2024).
396. **Arsenii, Ion.** Întâlnire cu Iulian Filip la Biblioteca „Transilvania”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 20 ian. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/01/intalnire-cu-iulian-filip-la-biblioteca.html> / (accesat : 04.01.2024).
397. **Arsenii, Ion.** Serviciul „Eco responsabil”, ediția a II-a : [desfășurat la Biblioteca „Transilvania”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 27 ian. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/search?q=Eco+responsabil> / (accesat : 04.01.2024).
398. **Arsenii, Ion.** Transportul ecologic : [ședința serviciului „Eco responsabil” cu tematica – „Un transport ecologic” desfășurat la Biblioteca „Transilvania”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 1 apr. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/04/transportul-ecologic.html> / (accesat : 05.01.2024).
399. **Astafi, Valentin.** Cartea – biletul spre aventuri! : [despre Campania de atragere și de fidelizare a utilizatorilor la bibliotecă Fii deștept! Ia un card inteligent! De către filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 22 sept. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/09/cartea-biletul-spre-aventuri.html> / (accesat : 06.10.23).

400. **Babără, Elena.** Romanul „Montana” – adevăr, dramă și suspans / Elena Babără. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 15 mai. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/05/romanul-montana-adevar-drama-si-suspans.htm>. – (accesat : 15.05.2023).
401. **Barbă, Liudmila.** Война, любовь и боль утраты в произведениях Ольги Кэпэцынэ. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 21 febr. – URL: http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/02/blog-post_20.html / (accesat : 05.01.2024).
402. **Bevziuc, Ana.** Programul estival „Provocarea verii” la Biblioteca „Lesia Ukrainka”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 6 iul. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/07/programul-estival-provocarea-verii-la.html> / (accesat : 05.01.2024).
403. **Canțir, Lilia.** Importanța conceptului de reziliență în contextul profesiei de bibliotecar : [desfășurat la Biblioteca „Ștefan cel Mare”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 22 iun. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/06/importanta-conceptului-de-reziliencia-in.html> / (accesat : 05.01.2024).
404. **Canțir, Lilia.** Manipularea prin imagini : [despre trainingul din cadrul serviciului „Educație pentru media” livrat de Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 6 dec. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/12/manipularea-prin-imagini.html> / (accesat : 05.01.2024).
405. **Canțir, Lilia.** Puterea transformării și impactul lor durabil : [mesaj de felicitare de 5 octombrie pentru pedagogi]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 4 oct. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/10/puterea-transformarii-pedagogii-si.html> / (accesat : 05.01.2024).
406. **Canțir, Lilia.** Tutunul și impactul asupra performanței școlare și profesionale : [activitate desfășurată la Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 30 mai. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/search?q=Tutunul+%C8%99i+impactul+asupra+performan%C8%99Bei+%C8%99colare+%C8%99i+profesionale+> / (accesat : 05.01.2024).
407. **Ciochină, Mircea.** „Dor de tine” de Vitalie Gaiceanu. Versuri de suflet și pentru suflet : [lansarea volumului „Dor de tine” de poetul Vitalie Gaiceanu la Biblioteca „Onisifor Ghibu”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 18 sept. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/09/dor-de-tine-de-vitalie-gaiceanu-versuri.html> / (accesat : 06.10.2023).
408. **Ciochină, Mircea.** Accesul persoanelor cu dizabilități în clădiri publice. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 6 apr. – URL:

<http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/04/accesul-persoanelor-cu-dizabilitati-in.html>
(accesat : 25.04.2023).

409. **Ciochină, Mircea.** Cititorii noștri care cercetează și scriu cărți: [lansarea monografiei Episoade ale istoriei: studii, analize, atitudini scrisă de Grigore Stoian, la Biblioteca „Onisifor Ghibu”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 28 aug. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/08/cititorii-nostri-care-cerceteaza-si.html> / (accesat : 14.09.2023).
410. **Ciochină, Mircea.** Concursul literar bienal „Ioan Mânăscuță în memoriam – 70 ani de la naștere”. Ediția I-a : [la Biblioteca „Onisifor Ghibu”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 1 sept. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/09/concursul-literar-bienal-ioan.html> / (accesat : 14.09.2023).
411. **Ciochină, Mircea.** Dumitru Țâra cronicarul și gânditorul timpului prezent : [lansarea volumul de maxime și aforisme, intitulat: Cuvântul învie gândul de jurnalistul Dumitru Țâra]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 22 aug. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/08/dumitru-tara-cronicarul-si-ganditorul.html> / (accesat : 14.09.2023).
412. **Ciochină, Mircea.** Glorie eroilor luptelor pentru integritatea Țării / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity: Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 11 dec. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/12/glorie-eroilor-luptelor-pentru.html> / (accesat : 13.12.2023).
413. **Ciochină, Mircea.** Lecția publică „Republica Moldova Zonă de risc seismic” la Biblioteca „Onisifor Ghibu”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 22 mar. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/03/lectia-publica-republica-moldova-zona.html> / (accesat : 25.04.2023).
414. **Ciochină, Mircea.** Salonul Internațional de Carte BOOKFEST la Biblioteca „Onisifor Ghibu”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 4 sept. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/09/salonul-international-de-carte-bookfest.html> / (accesat : 14.09.2023).
415. **Ciochină, Mircea.** Ziua Internațională a Poeziei la Biblioteca „Onisifor Ghibu”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 21 mar. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/03/ziua-internationala-poeziei-la.html> / (accesat : 25.04.2023).
416. **Ciochină, Mircea.** Ziua Națională a Lecturii la Biblioteca „Onisifor Ghibu”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 15 febr. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/02/ziua-nationala-lecturii-la-biblioteca.html> / (accesat : 25.04.2023).

417. **Cîssa, Lidia.** Scriitoarea Silvia Ursache: cu drag pentru copii : [Expoziția de carte „Silvia Ursache - scriitoare, traducătoare, editor” prezentată preșcolarilor de la Grădinița „Trofimaș”, grupa Nr 13, la Biblioteca „Hristo Botev”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 17 oct. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/10/scriitoarea-silvia-ursache-cu-drag.html> / (accesat : 05.01.2024).
418. **Colinde, colinde ...** : [despre concertul de Crăciun organizat la Biblioteca „Onisifor Ghibu. – Text : electronic / Echipa Bibliotecii „Onisifor Ghibu” // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 22 dec. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/12/colinde-colinde.html> / (accesat : 26.12.2023).
419. **Donțu Tatiana.** Constantin Dragomir – poetul și învățătorul copiilor : [întâlnire cu scriitorul Constantin Dragomir în cadrul Zilei Naționale a Lecturii la Biblioteca „Transilvania”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 20 ian. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/02/constantin-dragomir-poetul-si.html> / (accesat : 05.01.2024).
420. **Donțu Tatiana.** Întâlnire de suflet cu Ianoș Țurcanu [întâlnirea cu scriitorul Ianoș Țurcanu cu elevii Școlii primare Nr 83 „Gr. Vieru” în incinta Bibliotecii „Transilvania”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 9 feb. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/02/intalnire-de-suflet-cu-ianos-turcanu.html> / (accesat : 05.01.2024).
421. **Donțu, Tatiana.** Grooming. Necunoscuții on-line [Resursă electronică] / Tatiana Donțu. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 25 noiem. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/11/grooming-necunoscutii-on-line.html> / (accesat : 27.11.2023).
422. **Donțu, Tatiana.** Visul unui adolescent / Tatiana Donțu. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 12 sept. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/09/visul-unui-adolescent.html> / (accesat : 03.10.2023).
423. **Leahu Valentina.** Scriitorul Constantin Dragomir în dialog cu cititorii săi : [întâlnirea cu poetul, traducătorul și editorul Constantin Dragomir la Biblioteca „Transilvania”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 3 febr. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/02/scriitorul-constantin-dragomir-in.html> / (accesat : 05.01.2024).
424. **Manoilova, Liliana.** În Țara poveștilor lui Ion Creangă : [la Biblioteca „Mihail Ciachir”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 6 mar. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/search?q=%C3%8EEn+%C8%9Aara+pove%C8%99tilor+lui+Ion+Creang%C4%83+> / (accesat : 06.03.2023).

425. **Mocanu, Aliona.** „Magic Creator” – serviciul de recreere și dezvoltare a imaginației utilizatorilor / Aliona Mocanu. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 20 mar. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/03/magic-creator-serviciul-de-recreere-si.html> / (accesat : 03.05.2023).
426. **Mocanu, Aliona.** În vizită la bibliotecă. – Text : electronic / Aliona Mocanu // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 3 apr. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/04/in-vizita-la-biblioteca.html> / (accesat : 03.05.2023).
427. **Mocanu, Aliona.** Programul „Chișinăul citește”, categoria copii - „Întâmplări cu tâlc” de Cristina Bujor la Biblioteca „Traian” / Aliona Mocanu. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 27 noiem. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/11/programul-chisinaul-citeste-categoria.html> / (accesat : 27.11.2023).
428. **Mocanu, Aliona.** Utilizatorii Bibliotecii „Traian” / Aliona Mocanu. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 21 apr. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/04/utilizatorii-bibliotecii-traian.html> / (accesat : 03.05.2023).
429. **O seară de creație a scriitorului Vlad Halipli.** – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. – 2023. – 24 noiem. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/11/o-seara-de-creatie-scriitorului-vlad.html> / (accesat : 27.11.2023).
430. **Ohoțchi, Ala.** Membrii filialei Chișinău a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România s-au întâlnit la Biblioteca „Onisifor Ghibu” / Ala Ohoțchi. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 18 decembrie. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/12/membrii-filialei-chisinau-uniunii.html> / (accesat : 21.12.2023).
431. **Olărescu, Angela.** Romanul „Montana” de Alexandru Popescu în continuă discuție : [inclusă în Programul de lectură „Chișinăul citește 2023”, ediția a XX-a la Biblioteca „Hrisot Botev”] / Angela Olărescu, Lidia Cîssa. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 18 mai. – URL: <https://wwwbibliocity.com/2023/05/romanul-montana-de-alexandru-popescu-in.html> / (accesat : 02.02.2023).
432. **Olărescu, Angela.** Programul estival „Provocarea verii 2023” la Biblioteca „Hristo Botev”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 31 iul. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/07/programul-estival-provocarea-verii-2023.html> / (accesat : 05.01.2024).
433. **Placinta, Daniela.** Amintiri într-o vară productivă [despre Turul IV al Programului „Provocarea verii” la Biblioteca „Transilvania”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 30 iul. – URL:

- <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/07/amintiri-dintr-o-vara-productiva.html> / (accesat : 05.01.2024).
434. **Placinta, Daniela.** Provocarea verii la Biblioteca „Transilvania”. Turul I. : [despre Primul tur al Programului „Provocarea Verii” cu genericul „Chișinău – oraș verde, oraș eco” la Biblioteca „Transilvania”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 19 iun. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/06/provocarea-verii-la-biblioteca.html> / (accesat : 05.01.2024).
435. **Răileanu, Vitalie.** Poezia cu rădăcinile în inima cititorului! : [lansarea volumului de poezii „Poveștile copacilor” de Olga Mardari la Biblioteca „Onisifor Ghibu”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 27 septembrie. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/09/poezia-cu-radacinile-in-inima.html> / (accesat : 06.10.2023).
436. **Reșetnic, Nina.** Cartea didactică și valoarea ei : [lansarea cărții Epistemele Educației Moderne; Reactualizare, Redefinire, semnată de Vlad Pâslaru la Biblioteca „Onisifor Ghibu”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 13 febr. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/02/cartea-didactica-si-valoarea-ei.html> / (accesat : 25.04.2023).
437. **Reșetnic, Nina.** Iluzia fericii : [întâlnirea cu Dorian Furtună - etolog, gânditor, doctor în biologie, autor de cărți, consilier filosofic la Biblioteca „Onisifor Ghibu”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 15 aug. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/08/iluzia-fericirii.html> / (accesat : 14.09.2023).
438. **Reșetnic, Nina.** Ineditul Eugen Cioclea / Nina Reșetnic. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 8 aug. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/08/ineditul-eugen-cioclea.html> / (accesat : 08.08.2023).
439. **Reșetnic, Nina.** Lansarea volumului „Competența de comunicare” de Maria Hadîrcă / Nina Reșetnic. – Text : electronic // BiblioCity: Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 2 dec. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/12/lansarea-volumului-competenta-de.html> / (accesat : 05.12.2023).
440. **Reșetnic, Nina.** Lectura – izvor de cunoaștere și înțelepciune : [întâlnirea cu scriitorul Alexandru Popescu la Biblioteca „Onisifor Ghibu”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 12 apr. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/04/lectura-izvor-de-cunoastere-si.html> / (accesat : 25.04.2023).
441. **Reșetnic, Nina.** Leonid Popescu între cuvânt și culoare... : [lansarea romanelor „Tragedia pozitivă”, „Deportări din valea Răutului”, expoziția de pictură „Cuvânt și culoare” de Leonid Popescu la Biblioteca „Onisifor Ghibu”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 23 mar. – URL:

- <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/03/leonid-popescu-intre-cuvant-si-culoare.html> / (accesat : 25.04.2023).
442. **Reșetnic, Nina.** Magia cuvintelor la braț cu poemul haiku : [lansarea cărții „Magia anotimpurilor”: 1111 poeme haiku despre natură de Gheorghe Colțun la Biblioteca „Onisifor Ghibu”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 26 oct. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/10/magia-cuvintelor-la-brat-cu-poemul-haiku.html> / (accesat : 08.11.2023).
443. **Reșetnic, Nina.** Poezie și cântec din suflet/ Nina Reșetnic. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 15 dec. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/12/membrii-filialei-chisinau-uniunii.html> / (accesat : 21.12.2023).
444. **Reșetnic, Nina.** Puterea cărților : [Programul „Chișinăul citește” la Biblioteca „Onisifor Ghibu”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 20 apr. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/04/puterea-cartilor.html> / (accesat : 25.04.2023).
445. **Reșetnic, Nina.** Zilele Onisifor Ghibu la Biblioteca „Onisifor Ghibu”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 29 mai. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/05/zilele-onisifor-ghibu-la-biblioteca.html> / (accesat : 06.06.2023).
446. **Rondarev, Alexandra.** Un nou tur în căutarea cunoștințelor : [despre turul III al Programului „Provocarea Verii” la Biblioteca „TRansilvania”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 17 iul. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/07/un-nou-tur-in-cautarea-cunostintelor.html> / (accesat : 05.01.2024).
447. **Rondarev-Ilinschi, Alexandra.** Mai mult decât o tabără, o parte din noi! : [despre al doilea tur al Programului „Provocarea Verii” la Biblioteca „TRansilvania”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 4 iul. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/07/mai-mult-decat-o-tabara-o-parte-din-noi.html> / (accesat : 05.01.2024).
448. **Rotaru, Svetlana.** Dezvoltarea spiritului antreprenorial al copiilor : [lansarea Serviciului „Micii antreprenori” la Biblioteca „Transilvania”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 24 ian. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/01/dezvoltarea-spiritului-antreprenorial.html> / (accesat : 05.01.2024).
449. **Smirnov, Natalia.** Apariții noi în Biblioteca digitală a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: trei volume ale Iuliei Hasdeu / Natalia Smirnov. – Text : electronic // BiblioCity: Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 20 iun. – URL:

- <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/06/aparitii-noi-in-biblioteca-digitala.html> / (accesat : 22.06.2023).
450. **Smirnov, Natalia.** Cartea veche care mișcă umanitatea spre progres. – Text : electronic / Natalia Smirnov // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 9 aug. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/08/cartea-veche-care-misca-umanitatea-spre.html> / (accesat :10.08.2023).
451. Smirnov, Natalia. Curiozități bibliofile eminesciene din colecția Carte veche și rară a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : Expoziție virtuală tematică / Natalia Smirnov. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 15 ian. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/01/curiozitati-bibliofile-emesciene-din.html> / (accesat : 24.01.2023).
452. **Smirnov, Natalia.** Familia Hasdeu – o dinastie de cărturari (I) / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 15 mai. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/05/familia-hasdeu-o-dinastie-de-carturari-i.html> / (accesat :21.05.2023).
453. **Smirnov, Natalia.** Familia Hasdeu – o dinastie de cărturari (II) / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 15 mai. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/05/familia-hasdeu-o-dinastie-de-carturari.html> / (accesat : 21.05.2023).
454. **Smirnov, Natalia.** Grădina – spațiu de odihnă și recreere / Natalia Smirnov. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 10 iul. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/07/gradina-spatiul-de-odihna-si-recreere.html> / (accesat : 11.07.2023).
455. **Smirnov, Natalia.** O nouă bibliotecă personală intrată în Colecția Moștenire : Vlad Pohilă / Natalia Smirnov. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 5 mai. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/05/o-noua-biblioteca-personala-intrata-in.html> / (accesat : 06.05.2023).
456. **Smirnov, Natalia.** Portretul Iuliei Hasdeu – un model pentru generațiile tinere (14 noiembrie 1869 – 29 septembrie 1888) / Natalia Smirnov. – Text : electronic // BiblioCity: Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 21 iun. – URL: <https://www.blogger.com/blog/post/preview/6557261759102005187/7112371677159533977> / (accesat : 22.06.2023).
457. **Smirnov, Natalia.** Scânteietoarea viață a unei strălucite poete Iulia Hasdeu / Camille Armand: Expoziție virtuală de documente din Colecția „Carte veche și rară” a Bibliotecii Centrale către 135 de ani de la moartea Iuliei Hasdeu / Natalia Smirnov. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 19 iul. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/07/scanteietoarea-viata-unei-stralucite.html> / (accesat : 20.07.2023).

458. **Smirnov, Natalia.** Valorificarea colecției Pavel Balmuș în fondul „Carte veche și rară” a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” / Natalia Smirnov. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 6 febr. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/02/valorificarea-colectiei-pavel-balmus.html> / (accesat : 06.02.2023).
459. **Smirnov, Natalia.** Valorificarea operei hasdeistice, digitizată din Colecția „Carte veche și rară” a Bibliotecii Centrale a BM „B.P. Hasdeu”: Expoziție aniversară (2) / Natalia Smirnov. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 3 mar. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/03/valorificarea-operei-hasdeistice-3.html> / (accesat : 06.03.2023).
460. **Smirnov, Natalia.** Valorificarea operei hasdeistice, digitizată din Colecția „Carte veche și rară” a Bibliotecii Centrale a BM „B.P. Hasdeu”: Expoziție aniversară (1) / Natalia Smirnov. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 1 mar. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/03/valorificarea-operei-hasdeistice.html> / (accesat : 06.03.2023).
461. **Sofroni, Natalia.** Cu Ada Zaporojanu prin bunătate spre dăinuire / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity: Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site] . – 2023. – 11 apr. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/04/cu-ada-zaporojanu-prin-bunatatate-spre.html> / (accesat :03.05.2023).
462. **Sofroni, Natalia.** Poezia în viața noastră / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity. – 2023. – 21 mar. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/03/poezia-in-viata-noastra.html> / (accesat : 03.05.2023).
463. **Sofroni, Natalia.** Programul estival „Provocarea verii” la Biblioteca „Traian”: Analiza și sinteza ediției 2023 / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity: Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 14 aug. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/08/programul-estival-provocarea-verii-la.html> / (accesat : 14.08.2023).
464. **Sofroni, Natalia.** Titus Știrbu - scriitorul care dăruiește zâmbete / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity: Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site] . – 2023. – 10 mai. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/05/titus-stirbu-scriitorul-care-daruieste.html> / (accesat : 10.05.2023).
465. **Sprânceană, Emanuela.** O seară de creație a scriitorului Vlad Halipli : [ședința cenaclului literar-artistic IDEAL, la Biblioteca „Onisifor Ghibu”]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 24 noiem. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/11/o-seara-de-creatie-scriitorului-vlad.html> / (accesat : 01.12.2023).
466. **Sprânceană, Emanuela.** Romanul „Patimile după Iov” – o saga istorică : [Conferința literară în baza cărții „Patimile după Iov”, autor Val Butnaru, la Biblioteca „Onisifor Ghibu”, în cadrul Programului de

- lectură „Chișinăul citește”, ediția a XX-a]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 22 noiem. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/11/romanul-patimile-dupa-iov-o-saga.html> / (accesat : 01.12.2023).
467. **Sprânceană, Emanuela.** O nouă lansare la Biblioteca „Onisifor Ghibu”: cartea pentru copii „Mănușile lui Dănuț și taina mâinii lui Irulegi” de Angela Ganea / Emanuela Sprânceană. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 6 dec. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/12/o-noua-lansare-la-biblioteca-onisifor.html> / (accesat : 08.12.2023).
468. **Sprânceană, Emanuela.** Vernisaj la Liceul Teoretic „Miguel de Cervantes Saavedra” din Chișinău / Emanuela Sprânceană. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 5 dec. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/12/vernissaj-la-liceul-teoretic-miguel-de.html> / (accesat : 05.12.2023).
469. **Vintilă, Angela.** Grigore Vieru - poetul copiilor : [eveniment dedicat operei lui Grigore Vieru a avut loc la Biblioteca „Mihail Ciachir” în cadrul Zilei Naționale a Lecturii]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 20 febr. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/02/grigore-vieru-poetul-copiilor.html> / (accesat : 20.02.2023).
470. **Барабаш, Лариса.** Читаем вместе в Библиотеке Христо Ботев. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 2 febr. – URL: <https://bibliocity.blogspot.com/2023/02/blog-post.html> / (accesat : 02.02.2023).
471. **Барбе, Людмила.** Война, любовь и боль утраты в произведениях Ольги Кэпэцынэ / Людмила Барбе. – Text : electronic // BiblioCity. – 2023. – 21 febr. – URL: https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/02/blog-post_20.html / (accesat : 22.02.2023).
472. **Искимжи, Татьяна.** Фестиваль еврейской книги 2023 / Татьяна Искимжи. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 20 oct. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com> / accesat : 19.09.2023).
473. **Лукьянец, Екатерина.** Вот оно какое, наше лето! Или чему мы научились и чему ещё научимся / Екатерина Лукьянец. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 31 iul. – URL: https://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/07/blog-post_31.html / (accesat : 31.07.2023).
474. **Лукьянец, Екатерина.** Вызов лета принимаем! : [о летней программе для детей Муниципальной библиотеки Provocarea verii-2023]. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 8 iul. – URL: <http://wwwbibliocity.blogspot.com/2023/07/blog-post.html> / (accesat : 08.07.2023).
475. **Маюк, Ольга.** Образ Кишинева в поэзии и искусстве. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2023. – 31 iul. – URL: <https://slink.ro/g8dOA> / (accesat : 05.01.2024).

EMISIUNI TV MOLDOVA

476. **135 ani de la** nașterea poetului Alexie Mateevici : [la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://fb.watch/jpoAkHPwmv/> (accesat : 15.01.2024).
477. **A avut loc un** eveniment comemorativ și lansarea volumului „Ultimul Dac. Andrei Vartic” [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: [https://moldova1.md/p/18156/a-avut-loc-un-eveniment-comemorativ-si-lansarea-volumului-ultimul-dac-andrei-vartic- /](https://moldova1.md/p/18156/a-avut-loc-un-eveniment-comemorativ-si-lansarea-volumului-ultimul-dac-andrei-vartic-/) (accesat : 24.10.2023).
478. **A fost lansat volumul** de dialoguri „Lidia Kulikovski. Biblioteca de mâine” – Text: electronic // Moldova1 : [site]. – URL: [https://moldova1.md/p/21906/a-fost-lansat-volumul-de-dialoguri-lidia-kulikovski-biblioteca-de-maine- /](https://moldova1.md/p/21906/a-fost-lansat-volumul-de-dialoguri-lidia-kulikovski-biblioteca-de-maine-/) (accesat :04.01.24).
479. **Anatol Ciocanu** – un poet al soarelui. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/1687#content /> (accesat : 10.11.2023).
480. **Anatol Moraru** – eseist, prozator, cercetător literar. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2027#content /> (accesat : 14.11.2023).
481. **Angela Cutasevici**, viceprimar al municipiului Chișinău ne-a vorbit despre oferta educațională în timpul perioadei de vară. – Text: electronic // TVR Moldova. – URL: <https://www.facebook.com/TeleMATINAL/videos/3657004424574050 /> (accesat :07.06.23).
482. **Arcadie Suceveanu**, mereu alături de cititorul fidel. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2488#content /> (accesat : 20.11.2023).
483. **Arta prin prisma tinerei** generații : [despre atelierul „Confecționarea păpușilor tradiționale” la Biblioteca de Arte „T. Arghezi”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Jurnal TV : [canal youtube]. – 2023. – URL: https://www.youtube.com/watch?v=q5DAMF7_KiQ / (accesat : 16.07.2023).
484. **Asociația Caritabilă DAR**. Lansări caritabile „România necunoscută” : [la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Asociația Caritabilă DAR : [canal youtube]. – 2023. – URL: https://www.youtube.com/watch?v=1AwnLfGt_5A / (accesat : 15.12.2023).
485. **Atelier de design vestimentar** pentru copii, la bibliotecă : [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în parteneriat cu Centrul Orasnesc Tehnic pentru Copii, prof. E. Corba am desfășurat activități cu cele mai creative lucrări, cusături de mână pe panouri textile]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://www.facebook.com/TeleMATINAL/videos/1258574441748158 /> (accesat :15.01.2024).
486. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** : Campania de promovare a lecturii. Emisiunea „Bună Dimineața”. – Text: electronic // TV Moldova1: [Facebook Watch]. – URL: <https://www.facebook.com/tvmoldova1/videos/685399996714652> (accesat :04.01.24).
487. **Biblioteca municipală „B.P. Hasdeu”** a lansat astăzi campania „Fii deștept! la un card inteligent”. – Text : electronic // Jurnal TV : [site]. – 2023. –

URL: https://www.jurnaltv.md/news/6cee13b6c9ddc86b/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-a-lansat-astazi-campania-fii-destept-ia-un-card-inteligent.html?fbclid=IwAR2r644ixFVSVXVigb8osf7xQqebZsGEihfSXmWKiiDVWNjLAN-T_w6-ygEk / (accesat : 11.09.2023).

488. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**: Campania de promovare a lecturii. Emisiunea „Bună Dimineața” : [interviu cu directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” - Mariana Harjevschi]. – Text : electronic // TVR Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://tvr Moldova.md/article/856a46b04c17e8d5/lansare-de-carte-mitropolia-basarabiei-istorie-si-traditie-culegere-de-documente-si-materiale-volumul-i.html?fbclid=IwAR2PPXYv6VrDhS5ZCBnet6haji1j7xs7h8QRBvpLD3pJBPs6wpAJdpv7row> / (accesat : 10.03.2023).
489. **Biblioteca Municipală**, la 146 de ani : [despre serviciul Fabrica de texte prezentat în cadrul Evenimentului Târgul de idei Biblioteca pentru comunitate]. – Text : electronic // Jurnal TV : [site]. – 2023. – URL: <https://www.jurnaltv.md/embed/9557fa49d9cc78af> / (accesat : 19.10.2023).
490. **Bivol Maria**. Activități educative în vacanța mare : [interviu cu Maria Bivol, șef serviciu la Biblioteca Centrală, despre desfășurarea programului estival „Provocarea verii” în această bibliotecă, realizat de Ion Railean]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://www.facebook.com/watch/?v=1082122496525673> / (accesat : 17.07.2023).
491. **Bivol, Maria**. Provocarea verii la cea de-a V-a ediție! : [interviu cu Maria Bivol, șef serviciu la Biblioteca Centrală, despre desfășurarea programului estival în această bibliotecă, realizat de Luminița Culea]. – Text : electronic // Moldova1 : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://www.facebook.com/watch/?ref=saved&v=229741509822841> / (accesat : 17.07.2023).
492. **Cartea despre copiii**. Interviu cu Traian Vasilcău. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Tezaur TV: : [pagina facebook]. – <https://www.facebook.com/tezaurtv.md/videos/752170993318836>
493. **„Chișinăul citește”**, la a XX-a ediție.– Text : electronic // Jurnal TV : [site]. – 2023. – URL: <https://www.jurnaltv.md/news/b1ff781ec49dbb91/chisinaul-citeste-la-a-xx-a-editie.htm> / (accesat : 10.03.2023).
494. **„Concursul de lectură Bătălia cărților, ediția a IX-a”** : [prezentarea cu Vitalie Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // [Canal youtube Onisifor Ghibu]. – 2023. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=UXfLKSsym4k> / (accesat : 06.06.2023).
495. **Concurs de lectură** pentru copii și tineri „Bătălia cărților”. – Text : electronic // Jurnal TV : [site]. – 2023. – URL: <https://www.jurnal.md/ro/news/2a4fda3ecee3ab16/concurs-de-lectura-pentru-copii-si-tineri-batalia-cartilor.html> / (accesat : 30.02.2023).
496. **Cornelia Bălănescu** : Așa a fost să fie. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2442#content> / (accesat : 14.11.2023).
497. **Creația literară a lui Emil Loteanu**. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2545#content> / (accesat : 01.12.2023).

498. **Creația scriitorului Dumitru Matcovschi.** – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2270#content/> (accesat : 14.11.2023).
499. **De ziua regretatului poet Efim Chicu, s-a desfășurat Gala festivalului național care-i poartă numele.** – Text : electronic // Expresul : [site]. – 2023. – URL: <https://expresul.md/.../foto-de-ziua-regretatului-poet.../> (accesat : 27.04.2023).
500. **Decernarea premiilor literare pentru anul 2022.** – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2069#content/> (accesat : 14.11.2023).
501. **[Despre apariția celor mai recente cărți pe care le-a scris, în cadrul emisiunii LIVE Studio],** 05.04. 2023. Durata: 19. 36 min. – Text : electronic // Moldova1 : [pagina facebook]. – URL : <https://www.facebook.com/tvmoldova1/videos/1210162616281211/>
502. **Despre Festivalul Național de Poezie „Efim Chicu”.** Interviu cu Elena Dabija, director CAIME. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // TVR Moldova : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://www.facebook.com/TeleMATINAL/videos/615038783872991/> (accesat : 10.12.2023).
503. **Despre lansarea volumului „Судьба-судьбинушка... мемуары”,** autor Ivan Vîlkov la Biblioteca „Hristo Botev” : [în data de 17 octombrie 2023. Scriitorul basarabean Ivan Vîlkov își descrie memoriile sale în volumul dat]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Moldova1 : [canal youtube]. – 2023. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=hlUvI0jn7GY&list=PLSirunnVNTplqFHqIC7rvRRIRTicGiDXM&index=4> / (accesat : 17.10.2023).
504. **Despre premiile de debut în literatură pentru anul 2022, ne vorbește Mariana Harjevschi** – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Teleradio Moldova: [canal Youtube] – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=4PAcHXnOCII/> (accesat :04.01.24).
505. **[Despre Programul estival „Provocarea verii”, ediția a V-a, 2023”** al Bibliotecii municipale „B.P. Hasdeu”]: Imagine (în mișcare: bidimensională): [dialog cu Anastasia Moldovanu, șef filială la Biblioteca de arte] / consemnare: Silvia Hodorogea // TV Moldova 1 : Emisiunea „Mesager”. – 2023. – 16 iul. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/1702/> (accesat :18.07.2023).
506. **Dialog cu scriitorul, colegul nostru Traian Vasilcău** : [la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu]. – Text : electronic // Vocea Basarabiei : [site]. – 2023. – URL: <https://s9.ro/1z5b/> (accesat : 03.04.2023).
507. **Drama ucrainenilor care suferă din cauza Rusiei a fost redată în fotografiile expuse astăzi la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** : [la Biblioteca Centrala a avut loc vernisarea expoziției „Pe Margine”, unde a fost prezentate o novelă grafică și o expoziție de portrete ale ucrainenilor care și-au pierdut casele din cauza războiului]. – Text : electronic // Jurnal TV : [site]. – 2023. – URL: <https://shortest.link/kq-0/> (accesat : 22.03.2023).
508. **Dumitru Țâra** - autor care surprinde mereu. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/1935#content/> (accesat : 10.11.2023).

509. **Engleza pentru seniori** : [despre serviciul „Engleza pentru seniori”, desfășurat la Biblioteca de Arte „T. Arghezi”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // ProTV : [canal youtube]. – 2023. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=WvasduY3wIQ/> (accesat : 16.07.2023).
510. **Eveniment aniversar a Valeriei Florea-Dascăl**, 70 ani de la naștere cu lansarea cărților: „Independența cu valiza la picior” și „Comorile neamului Untilă-Șatravca” la Biblioteca „Transilvania” : [interviu realizat de Silvia Hodoroștea cu scriitoarea Valeria Florea-Dascăl, prieteni, rude, colegi de breaslă]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Moldova1 : [canal youtube]. – 2023. – URL: https://www.youtube.com/watch?v=10pvHc4Q1-c&ab_channel=TeleradioMoldova/ (accesat : 10.09.2023).
511. **Fii la curent cu ultimele** evenimente ale zilei!. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Moldova1 : [canal youtube]. – 2023. – URL: https://www.youtube.com/watch?v=10pvHc4Q1-c&ab_channel=TeleradioMoldova/ (accesat : 10.09.2023).
512. **Gala Premiilor „B.P. Hasdeu”** pentru debut în literatură și-a desemnat câștigătorii. – Text : electronic // Jurnal TV : [site]. – 2023. – URL: <https://www.jurnal.md/ro/news/514dd9877dfd98c6/gala-premiilor-b-p-hasdeu-pentru-debut-in-literatura-si-a-desemnat-castigatorii.html/> (accesat : 30.02.2023).
513. **Gala Premiilor pentru Debut** în literatură 2022 la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Text : electronic // Știripozitive.eu : [site]. – 2023. – URL: <https://stiripozitive.eu/2023/02/27/gala-premiilor-pentru-debut-in-literatura-2022-la-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu/> (accesat : 01.03.2023).
514. **„Ioan Mânăscuț – opera sa, o piatră de temelie”** : [interviu cu Vitalie Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Text : electronic // Onisifor Ghibu : [canal youtube]. – 2023. – URL: https://www.youtube.com/watch?v=_FrQcPz9Uf8/ (accesat : 25.04.2023).
515. **„Ion Vatamanu – poetul tribun al renașterii naționale”** : [interviu cu Vitalie Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Onisifor Ghibu : [canal youtube]. – 2023. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ZqAudXE5v4E/> (accesat : 06.06.2023).
516. **Interviu cu Elena Dabija**, director Centrul Academic Internațional „M. Eminescu”. Ziua Culturii. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // TVR Moldova : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://fb.watch/i6ZMIK4hoT/> (accesat : 16.01.2023).
517. **Interviu cu Elena Dabija**, director CAIME realizat de Andrei Viziru despre Festivalul Național de Poezie „Efim Chicu” // TVR Moldova : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://www.facebook.com/TeleMATINAL/video/615038783872991/> (accesat : 16.01.2023).
518. **Ion Ciocanu** - critic și istoric literar. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/1590#content/> (accesat : 10.11.2023).
519. **Ion Druță – In memoriam**. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2169#content/> (accesat : 14.11.2023).
520. **Iulian Filip, Ianoș Țurcanu** – Tot despre carte vorbind. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/1541#content/> (accesat : 10.11.2023).

521. **„În armonie cu natura”**: Interviu cu pictorul Ion Jabinski [la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // TVR Moldova : [pagina facebook]. – 2023. – URL: Facebook / (accesat : 30.01.2023).
522. **În cinstea marelui poet** Grigore Vieru : [interviu cu Victoria Fonari despre Ziua Națională a Lecturii]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Tezaur TV: [canal youtube]. – 2023. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=HeltL19Tils&t=14s/> (accesat : 22.02.2023).
523. **În spiritul** începutului de an școlar, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” anunță lansarea Campaniei „Fii deștept! Ia un card inteligent!” în perioada 8-30 septembrie. Emisiunea „Bună Dimineața”. – Text: electronic // TV Moldova1: [pagina Facebook]. – URL: <https://www.facebook.com/tvmoldova1/videos/115831561620820/> (accesat :04.01.24).
524. **La Chișinău a avut loc Gala premiilor** pentru debut în literatură: [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/p/5295/la-chisinau-a-avut-loc-gala-premiilor-pentru-debut-in-literatur/> (accesat : 03.03.2023).
525. **La Chișinău a avut loc o expoziție** de caricaturi și premiera spectacolului „Râsul în grup” : [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/p/7702/la-chisinau-a-avut-loc-o-expozitie-de-caricaturi-si-premiera-spectacolului-rasul-in-grup-/> (accesat : 18.04.2023).
526. **Lansare de carte** / „Mitropolia Basarabiei: Istorie și Tradiție. Culegere de Documente și Materiale”, Volumul I : [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // TVR Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/1Wpyl/> (accesat : 30.11.2023).
527. **Lansarea cărții „ABC-ul reciclării: ghid pentru pici”** : [interviu cu autorii Doina Așașan și reVictoria Iordachi despre cartea ABC-ul reciclării: ghid pentru pici, care a fost lansată la CAIE]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // TVR Moldova : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://fb.watch/ixTkxcnhZC/> (accesat : 27.01.2021).
528. **Lansarea Cărții „România necunoscută”** de Cristina Herea-Chiciu [la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Moldova1 : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://fb.watch/oSK5hZ8hrs/?mibextid=Nif5oz/> (accesat : 09.12.2023).
529. **Lansarea volumului „Lidia Kulikovski: biblioteca de mâine”** : [autori Dumitru Crudu și Maria Pilchin, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Teleradio Moldova : [canal youtube]. – 2023. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=6FNrAWXinL8/> (accesat : 21.12.2023).
530. **Lansarea volumului „Omul libertăților absolute. Gicu Chiriță”**, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Moldova1 : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://www.facebook.com/watch/?ref=saved&v=597172105732023/> (accesat : 17.07.2023).
531. **Lidia Kulikovski**: Noi întotdeauna am fost sclavii deciziilor noastre. – Text : electronic // Vocea Basarabiei : [site]. – 2023. – URL: <https://voceabasarabiei.md/video-lidia-kulikovski-noi-intotdeauna-am-fost-sclavii-deciziilor-noastre/> (accesat : 18.08.2023).

532. **Magdalena de Vlad Ioviță**. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/1637#content/> (accesat : 10.11.2023).
533. **Mai multe evenimente** dedicate Zilei Independenței și Zilei Limbii Române, organizate la Biblioteca municipală „B.P. Hasdeu”. – Text : electronic // TVR Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://tvr Moldova.md/article/c121a26214884881/mai-multe-evenimente-dedicade-zilei-independentei-si-zilei-limbii-romane-organizate-la-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu.html?fbclid=IwAR12zh5jVS3k1OXRW58VjvIXV6Rh3KTs7Suhd3PZnxQ92HejNhmMtdBYr00/> (accesat : 24.08.2023).
534. **Mariana Harjevschi**, directorul general al Bibliotecii Municipale B.P. Hasdeu, la Moldova 1. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Moldova1 : [pagina youtube]. – 2023. – URL: https://www.youtube.com/watch?v=7XyL_zMRR44/ (accesat : 18.12.2023).
535. **Nicolae Bălțescu, poetul**. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2326#content/> (accesat : 14.11.2023).
536. **„Operele scriitorului Vasile Romanciuc”** : [interview cu scriitorul Vitalie Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Onisifor Ghibu : [canal youtube]. – 2023. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=i0yj3MGGW0w&t=19s/> (accesat : 25.04.2023).
537. **„Pălămarul”** – o carte despre moarte și înviere, recent, la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” : [lansare de carte la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // TVR Moldova : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://www.facebook.com/TeleMATINAL/videos/1056595768841098/> (accesat : 28.09.2023).
538. **Portret Obiectiv/02.12.2023**. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // TVR Moldova : [pagina youtube]. – 2023. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=a5ky160kbQc/> (accesat : 18.12.2023).
539. **Premiați pentru debutul** în literatură. – Text : electronic // Jurnal TV : [site]. – 2023. – URL: <https://www.jurnaltv.md/news/f1b9c145e6310882/premiati-pentru-debutul-in-literatura.html/> (accesat : 01.03.2023).
540. **„Printre Cuvinte”** cu Victoria Fonari : [interview literar realizat cu scriitoarea Victoria Fonari]. – Text : electronic // Moldova1 : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://shortest.link/j3NE/> (accesat : 07.03.2023).
541. **Promovarea programului** Provocarea Verii. – Text : electronic // Moldova1 : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://www.facebook.com/watch/?v=807857027422202/> (accesat : 16.06.2023).
542. **„Provocarea verii”**, tabăra de vară pentru copii, organizată de biblioteca „B.P. Hasdeu”. Emisiunea „LIVE Studio”. – Text : electronic // Moldova1 : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://www.facebook.com/tvmoldova1/videos/634487355270272/> (accesat : 21.06.2023).
543. **[Reportaj despre programul** estival „Provocarea Verii”] : [dialog cu Svetlana Gumeni, șef filială „Adam Mickiewicz” și utilizatorii bibliotecii, interview realizat de Luminița Culea]. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://tinyurl.com/3prh9s84/> (accesat : 04.07.2023).

544. **[Reportaj despre Ziua Europeană a Limbilor]** [Înregistrare video] : [dialog cu Svetlana Gumeni, șef filială „Adam Mickiewicz” și utilizatorii bibliotecii, interviu realizat de Luminița Culea]. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://tinyurl.com/2sjcezha> / (accesat : 26.09.2023).
545. **Scriitori premiați** pentru anul 2022: Anda Vahnovan. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2221#content> / (accesat : 14.11.2023).
546. **Scriitorul Alexandru Popescu** a lansat romanul „Adâncuri Incolore”. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Moldova1 : [canal youtube]. – 2023. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PX7uAftuaol> / (accesat : 17.07.2023).
547. **Spectacolul literar-muzical** dedicat Zilei Naționale a ROMÂNIEI cu genericul „Prin poezie făptuim UNIREA!” : [la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // Moldova1 : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://www.facebook.com/tvmoldova1/videos/1434844537128644/> (accesat : 04.12.2023).
548. **Svetlana Gumeni** șefa filialei „Adam Mickiewicz”, la Moldova 1 : [interviu cu Svetlana Gumeni despre cărți, o alternativă a florilor la evenimente speciale, realizat de Ion Jalbă]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Teleradio Moldova : [canal youtube]. – 2023. – URL: <https://tinyurl.com/57hbuakc> / (accesat : 16.06.2023).
549. **Șezătoarea „Ce pot face două mâini dibace”**, de la Biblioteca „Transilvania” Tematica: Obiceiuri și tradiții legate de sărbătoarea Sfântului Andrei. – Text : electronic // Moldova1 : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://fb.watch/oV63mCY8qC/?mibextid=Nif5oz>; <https://www.facebook.com/watch/?v=1178278973577699> / (accesat : 13.12.2023).
550. **Și copiii se pregătesc de Paște** : [despre atelierul „Izvoarele tradițiilor pascale” la Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”]. – Text : electronic // Jurnal TV : [canal youtube]. – 2023. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Bto70uhHf5M> / (accesat : 16.07.2023).
551. **Tendințele de modă** ale anului 2023 : [prezentarea colecției primăvară-vară a brandului autohton Lia Fia, eveniment organizat în parteneriat și desfășurat la Biblioteca Centrală a BM] : lubește viața. – Disponibil: <https://shortest.link/pcRq>. – Accesat : 07.03.2023. – Durata: 04:40 min.
552. **Un costum tradițional**, cu atât mai mult unul vechi se poartă cu demnitate, cu mult respect : [De Ziua Unirii Basarabiei cu România, 27 martie, interpreta Veta Ghimpu Munteanu a prezentat la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” o expoziție personală de costume naționale]. – Text : electronic // Vocea Basarabiei : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://www.facebook.com/watch/?ref=saved&v=1218163065759186> / (accesat : 16.05.2023).
553. **Un eveniment cultural** în memoria lui Efim Chicu. – Text : electronic // TVR Moldova : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://fb.watch/k8HtCBH7cu/> (accesat : 15.01.2024).
554. **Val Butnaru** în dialog cu cititorii : [despre romanul „Patimile după Iov” semnată de Val Butnaru, în cadrul celei de-a XX-a ediții a Programului ”Chișinăul citește o carte”, inițiat de Biblioteca municipală “Bogdan Petriceicu Hasdeu”]. – Text : electronic // Jurnal TV : [site]. – 2023. – URL: <https://www.jurnaltv.md/news/4c6d7892f431ea51/val-butnaru-in-dialog-cu->

cititorii.html?fbclid=IwAR10LCpafKUrMB_hcuB7VURz6p8fDWgFIHgNVfY3CfM0dNA4U-0sS34ccDU / (accesat : 17.11.2023).

555. **Versurile lui Grigore Vieru**, recitate și ascultate la Chișinău. Disponibil. – Text : electronic // TVR Moldova : [site]. – 2023. – URL: TVR MOLDOVA / (accesat : 18.02.2023).
556. **Vlad Zbârciog** - Țara de vis și de dor. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2116#content> / (accesat : 14.11.2023).
557. **Vorbe cu minte**. Interviu cu Traian Vasilcău : [la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // Exclusiv TV : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://www.facebook.com/exclusivtv.md/videos/619009819777513> / (accesat : 12.04.2023).
558. **Zilele Onisifor Ghibu** la Biblioteca „Onisifor Ghibu” : [interviu cu Vitalie Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Onisifor Ghibu : [canal youtube]. – 2023. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=yTUS0Y9cJPI&t=93s> / (accesat : 06.06.2023).
559. **Ziua Culturii**. Interviu cu Elena Dabija, director Centrul Academic Internațional „M. Eminescu”, Acad. Mihai Cimpoi, Cassian Maria Spiridon-președinte USR, IAȘI, Ion Tighineanu-președinte AȘM, Miroslava Metleav - traducătoare. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2023. – URL: Mesager din 14 ianuarie 2023 (moldova1.md) / (accesat : 14.01.2023).
560. **Ziua Internațională a Cititului** : [evenimentul de lansare a Programului de lectură Chișinăul citește ediția a XX-a] : Ora de live cu Traian. – URL: <https://rlive.md/ora-de-live-cu-traian-ziua-internationala-a-cititului> / (accesat : 22.02.2023).

EMISIUNI RADIO

561. **Album de familie** [Înregistrare audio] : Emisiune Album duminical : [interviu realizat cu Liliana Juc despre relații de prietenie cu cititorii, partenerii, familia profesională, lectură, romanul „Montana” de Alexandru Popescu]. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ru/3855#content> / (accesat : 18.11.2023).
562. **Alexandru Popescu**: „În Anglia nu-ți este frică să greșești. Englezii o percep ca pe o metodă de a învăța” : [interviu despre romanul „Montana”, inclus în cadrul programului de lectură „Chișinăul citește”]. – Vorbire : audio // Radio Chișinău : [site]. – 2023. – URL: <https://voceabasrabiei.md/audio-alexandru-popescu-in-anglia-nu-ti-este-frica-sa-gresesti-englezii-o-percep-ca-pe-o-metoda-de-a-invata> / (accesat : 23.10.2023).
563. **Alexandru Popescu** la Te salută Vocea Basarabiei cu Mihaela și Andrei : [interviu despre cartea „Montana”, inclusă în cadrul programului de lectură „Chișinăul citește”]. – Vorbire : audio // Vocea Basarabiei : [pagina facebook]. – 2023. – URL: <https://www.facebook.com/watch?v=181582438199137> / (accesat : 06.06.2023).
564. **Campania „Chișinăul citește”** ia start la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”. Prin lectură, capitala se aliniază rețelei globale UNESCO. – Vorbire : audio // Radio Chișinău : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/HmGzJ> / (accesat : 10.03.2023).
565. **Conferința de totalizare** a Programului „Chișinăul citește” secțiunea maturi, pe marginea cărții „Patimile după Iov”, autor Val Butnaru, la Biblioteca „Onisifor Ghibu” : [interviu realizat cu Vitalie

- Răileanu, șef bibliotecă „O. Ghibu”, Elena Gidilica, cititoare fidelă a Bibliotecii „Transilvania” și scriitorul Val Butnaru]. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/3895/> (accesat : 22.11.2023).
566. **Despre una din primele** întâlniri cu scriitorul Val Butnaru, autorul romanului „Patimile după Iov” inclus în cadrul programului de lectură „Chișinăul citește”, ediția a XX-a : [în cadrul Clubului de lectură „Lectură generoasă” de la Biblioteca „Transilvania”. Interviu realizat de Andrei Viziru cu protagoniștii întâlnirii, implicit cu autorul Val Butnaru, Mariana Harjevschi, directorul general al BM „B.P. Hasdeu”, Alexandra Tănase, moderatorul clubului de lectură „Lectură generoasă”]. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/1416/> (accesat : 09.04.2023).
567. **Directorul Bibliotecii din Alba Iulia**, Silvan Stâcel: Activitatea de animație culturală este pe primul loc. – Vorbire : audio // Radio Chișinău : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/DJ1cX/> (accesat : 15.01.2024).
568. **Directorul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”**, Mariana Harjevschi: În cadrul noii ediții a campaniei „Fii deștept! la un card inteligent!” punem accent pe colaborarea cu bibliotecile școlare. – Vorbire : audio // Radio Chișinău : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/W6uev/> (accesat : 18.09.2023).
569. **Elena Butucel**: Încercăm să diversificăm serviciile oferite de biblioteca noastră. – Vorbire : audio // Vocea Basarabiei : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/mwbR3/> (accesat : 15.12.2023).
570. **Emisiunea De la 11-13 ani** : [interviu cu scriitorul Constantin Dragomir, profesoara Ecaterina Tarasenco și elevii de la IPLT cu profil Sportiv despre întâlnirea de astăzi cu scriitorul și despre lectură, la Biblioteca „Transilvania”] / realizat de Andrei Viziru. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ru/973/> (accesat : 28.02.2023).
571. **Emisiunea De la 11-13 ani** : [întâlnire a scriitorilor cu cititorii din cadrul Programului „Chișinăul citește”, Cristina Bujor, autoarea cărții pentru copii „Întâmplări cu tâlc”, la Biblioteca „Transilvania”] / realizat de Andrei Viziru. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/1279#content/> (accesat : 28.03.2023).
572. **Emisiunea De la 11-13 ani** : [interviu cu scriitorul Iulian Filip, Parascovia Onciu, bibliotecă „Transilvania”, profesoara Tatiana Frunze despre întâlnirea poetului cu elevii clasei a doua de la școala „Gr. Vieru”] / realizat de Andrei Viziru. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/571/> (accesat : 23.01.2023).
573. **Emisiunea De la 11-13 ani** : [interviu cu publicista și scriitoarea Valeria Florea-Dascăl, Marcela Mardare, Traian Vasilcău pe marginea cărților lansate: „Independența cu valiza la picior” și „Comorile neamului Untilă-Șatravca”] / realizat de Andrei Viziru. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/3132/> (accesat : 12.09.2023).
574. **Inaugurarea Serviciului „Misterele adolescenței”** : [interviu cu Tatiana Donțu, moderatorul serviciului, Nina Caranciuc, profesoare de Limba și Literatura română IPLT „Gaudeamus” și membrii serviciului despre cum a decurs prima ședință a serviciului dedicat adolescenților, la Biblioteca „Transilvania”] / realizat de Andrei Viziru. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ru/1014/> (accesat : 04.03.2023).

575. [Interviu cu Elena Dabija despre Eminesciana 2023, Ziua Națională a Lecturii, despre distincția oferită Mihai Eminescu] / realizat de Andrei Viziru. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: https://drive.google.com/file/d/12XEK_qhUDELxS8DHAP942Pcv0o0Zoooe/view?usp=drive_link / (accesat : 22.01.2024)
576. [Interviu cu Elena Dabija despre expoziția Școlii de Arte „Alexei Șciusev”] / realizat de Andrei Viziru. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: https://drive.google.com/file/d/1pnw2WrFKBXMfCtiaZqgtxEPfAjWkjdzx/view?usp=drive_link / (accesat : 22.01.2024).
577. [Interviu despre educația ecologică la Biblioteca „Adam Mickiewcz”] : [dialog cu Svetlana Gumeni, șef filială „Adam Mickiewicz”] // Vocea Basarabiei : Emisiunea „Ecomonitor” : [site]. – 2023. – 14 dec. – URL: <https://slink.ro/154QL/> (accesat : 24.01.2024).
578. Interviu realizat de Parascovia Onciu, șefa Bibliotecii „Transilvania” și părinții copiilor participanți la Programul „Provocarea verii”, ediția a V-a cu genericul „Chișinău – oraș verde, oraș eco”. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/2097/> (accesat : 08.06.2023).
579. Întâlnire cu scriitorul Leo Butnaru în cadrul Zilelor Bibliotecii „Transilvania” : [interviu realizat de A. Viziru cu liceenii IPLT „Gaudeamus”, profesoara Liliana Orehovschi; scriitorul Leo Butnaru]. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/3944/> (accesat : 26.11.2023).
580. Întâlnire memorabilă scriitorului Leo Butnaru a copiilor clasei I-a de la IPLT cu Profil Sportiv Nr 2, [la Biblioteca „Transilvania”] ghidați de învățătoarea Lilia Martea. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/3380#content/> (accesat : 05.10.2023).
581. Întâlnirea (on-line) scriitorului Alexandru Popescu cu elevii Liceului Teoretic „Gaudeamus” pe marginea cărții „Montanta”, inclusă în programul „Chișinăul citește” : [interviu realizat de Andrei Viziru cu Parascovia Onciu, șefa bibliotecii, scriitorul Alexandru Popescu, Liliana Orehovschi, profesoară, Alexandra Catan, elevă, impresii despre carte]. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/en/3396#content/> (accesat : 07.10.2023).
582. Întâlnirea scriitoarei Cristina Bujor, autoarea cărții pentru copii „Întâmplări cu tâlc” cu micii ei cititori, elevii clasei a III-a „B” și „D” de la IPLTPA „Mihail Berezovschi” : [interviu realizat cu Parascovia Onciu, șefa bibliotecii „Transilvania”, scriitoarea Cristina Bujor, Învățătoarele Tatiana Cazac, Nina Erhan]. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/3606/> (accesat : 27.10.2023).
583. La biblioteca „Ștefan cel Mare” a avut loc un eveniment consacrat Reginei Maria a României. – Text : electronic // Radio Chișinău : [site]. – 2023. – URL: <https://radiochisinau.md/la-biblioteca-stefan-cel-mare-a-avut-loc-un-eveniment-consacrat-reginei-maria-a-romaniei---177982.html> / (accesat : 27.03.2023).
584. Lena Chilari: Lumea în Republica Moldova este mult mai reticentă față de evenimentele poetice pe care le organizez: [interviu despre cartea „O cană de noviciok la bătrânețe” care a primit Premiul

- pentru debut în literatură „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // Vocea Basarabiei : [site]. – 2023. – URL: <https://slink.ro/wHs7U/> (accesat : 06.11.2023).
585. **Lilia Gamarta**, director al Bibliotecii Ștefan cel Mare: De Ziua Culturii Naționale, cititorii din Chișinău și din Vrancea s-au întâlnit „întru Eminescu”. – Text : electronic // Radio Chișinău : [site]. – 2023. – URL: https://radiochisinau.md/lilia-gamarta-director-al-bibliotecii-stefan-cel-mare-de-ziua-culturii-naționale-cititorii-din-chisinau-si-din-galati-sau-intalniti-intru-eminescu---174634.html?fbclid=IwAR0hU3nt9BC8g6WjAcuPMfGybwPmtEkYoeLB68X9TT89I2oZz0EF_cOnZP8/ (accesat : 22.12.2023).
586. **Liuba Sârbu**: „Am plecat peste hotare din cauza lipsurilor și din dorința de a le asigura copiilor un viitor mai bun” : [interviu despre lansarea cărții audio „Biochimii paralele”, lansată la Biblioteca Centrală]. – Text : electronic // Vocea Basarabiei : [site]. – 2023. – URL: <https://voceabasarabiei.md/audio-liuba-sarbu-am-plecat-pestehotare-din-cauza-lipsurilor-si-din-dorinta-de-a-le-asigura-copii-un-viitor-mai-bun/> (accesat : 29.10.2023).
587. **Omagierea a 80 de ani** de la nașterea poetului Adrian Păunescu în cadrul clubului de lectură „Lectură generoasă” : [interviu cu moderatoarea clubului Alexandra Tănase, fostă profesoară de limba și literatura română la Biblioteca „Transilvania”] / realizat de Andrei Viziru. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/en/2642#content> / (accesat : 29.07.2023).
588. **Radio Matinal** de week-end. Radio Moldova : [ședința Clubului de lectură „Lectură generoasă” , de la Biblioteca „Transilvania”, tematica: Dragobete – Ziua dragostei și a bunăvoinței interviiu cu Parascovia Onciu, Alexandra Tanase, Victoria Ungureanu, Elena Didilica] / realizat de Andrei Viziru. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ru/933/> (accesat : 25.02.2023).
589. **„Roadele unei colaborări eficiente”** : [interviu cu Maria Burcovschi, șef serviciu al Bibliotecii de Arte „Tudor Arghezi” despre lansările de carte „Rugăciunea iconarului” și „Veghează pacea”]. – Text : electronic // Radio Chișinău : [site]. – 2023. – Emisiunea live.
590. **Sărbătoarea PAȘTELUI** este și o sărbătoare a sufletului, a reînvierii spirituale. De aceasta s-au convins și participanții la întâlnirea cu scriitoarea Claudia PARTOLE de la Biblioteca „Transilvania” : [interviu cu scriitoarea C. Partole] / realizat de Andrei Viziru. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/1482/> (accesat : 15.04.2023).
591. **Scriitorul Vladimir Beșleagă**, despre copilăria petrecută pe timp de război : noi am avut jucării, arme! : [despre întâlnirea elevilor de la Liceul „G. Meniuc” cu scriitorul Vladimir Beșleagă la Biblioteca „Hristo Botev”]. – Text : electronic // Radio Chișinău : [site]. – 2023. – URL: <https://radiochisinau.md/oanenii-cetatii-scriitorul-vladimir-besleaga-despre-copilaria-petrecuta-pe-timp-de-razboi-noi-an-avut-jucarii-arme-178176.html> / (accesat : 30.03.2023).
592. **Ședința Clubului „Lectură generoasă”** – Conferința „1 Decembrie – 105 ani de la Marea Unire” : [interviu realizat cu Parascovia Onciu, șefa bibliotecii „Transilvania”]. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/3985/> (accesat : 30.11.2023).

593. **Ședința clubului de Lectură** „Lectură generoasă”, doi ani de la activitate : [activitate dedicată Zilei Internațională a Persoanelor în Etate. Interviu realizat de Andrei Viziru cu membrii clubului de lectură „Lectură generoasă” la Biblioteca „Transilvania”]. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/en/3344#content> / (accesat : 01.10.2023).
594. **Ședința serviciului** „Lectură generoasă”, [la Biblioteca „Transilvania”] tematica „Ca să înțelegi caracterul fulgerului, gândește-te la Poet”, dedicată poetei, eseistei, traducătoarei și omul politic Leonida LARI, care pe 26 octombrie ar fi marcat 74 ani de la naștere. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/en/3616#content> / (accesat : 28.10.2023).
595. **Ședința serviciului** „Lectură generoasă”, conferința „1 Decembrie - Marea Unire a României”, dedicat Zilei Naționale a României : [interviu realizat de Andrei Viziru cu: Alexandra Tanase, moderatoarea Clubului „Lectură generoasă”, Octavian Țicu, doctor în istorie, profesor universitar, politician; Andrei Vintilă, profesor de istorie IPLT „Ginta Latină”, elevi IPLT „Ginta Latină”, la Biblioteca „Transilvania”]. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/4083> / (accesat : 15.01.2024).
596. **Ședința serviciului** „Lectură generoasă”, tematica „Poezia în viața mea” : [Interviu realizat de Andrei Viziru cu membrii clubului ce lectură „Lectură generoasă”: Alexandra Tanase, Parascovia Onciu, Valeria Dască, Ecaterina Urătu, Valeriu Cuculescu, Anastasia Dubina, la Biblioteca „Transilvania”]. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/en/2347> / (accesat : 01.07.2023).
597. **Ședința șezătorii** „Ce pot face două mâini dibace” dedicată sărbătorii Sfântului Andrei : [interviu realizat de Andrei Viziru cu Onciu Parascovia”, șefa Bibliotecii „Transilvania” și membrii șezătorii: Maria Ceban, Zinaida Vamișevschi, Alexandra Tanase]. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ru/4132> / (accesat : 15.01.2024).
598. **Zinaida Ambroci**: Cât timp am lucrat în Italia, scrisul a fost unica mea alinare : [interviu despre cenaclul „Lumina sufletului, desfășurat la biblioteca „Alexandru Donici” și despre proiectul „O întâlnire la vatra cuvântului”, desfășurat la Biblioteca Centrală]. – Text : electronic // Vocea Basarabiei : [site]. – 2023. – URL: <https://voceabasarabiei.md/audio-zinaida-ambroci-cat-timp-am-lucrat-in-italia-scrisul-a-fost-unica-mea-alinare/> (accesat : 28.10.2023).
599. **Ziua de naștere a poetului** Grigore Vieru, 14 februarie, care, începând cu acest an, a fost declarată Zi Națională a Lecturii, a fost marcată prin activități la liceul teoretic cu profil de Arte „Elena Alistar” și a trezit interesul și curiozitatea elevilor de diferite vârste : [Liceenii din clasele mari au interacționat cu picii și au organizat împreună flashmobiuri culturale, la biblioteca “Ștefan cel Mare și Sfânt”]. – Text : electronic // Radio Chișinău : [site]. – 2023. – URL: <https://s9.ro/1vid> / (accesat : 18.02.2023).
600. **Барбе Людмила**. Emisiune Радіожурнал „Renaștere-Відродження: [презентація книжок Ольги Кеפעине „Я захищу тебе від кохання” та „Париж зі смаком солоної карамелі”: інтерв'ю з директоркою української муніципальної бібліотеки ім. Лесі Українки Людмилою

Барбе]. – Text : electronic / consemnare: Катерина Кожухар // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: URL : <https://radiomoldova.md/f/ro/916#content> / (accesat : 23.02.2023).

601. **Українці Кишинева читають!**: Emisiune Радіожурнал „Renaştere-Відродження”: [директорка бібліотеки ім. Лесі Українки Людмила Барбе, вчитель Ірина Деркач, батьки та діти гімназії „Тарас Шевченко” про дві цікаві книги авторства талановитої дитячої письменниці Іонели Хадирке „ОХ! Посібник для співіснування з нашими молодшими братами і сестрами” та „УХУ! Довідник з перевиховання батьків” за програмою „Українці Кишинева читають...” (în cadrul programului ВМ „В.Р. Hasdeu” „Chişinăul citeşte”, ediţia a XX -a)] / consemnare: Катерина Кожухар. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2023. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/3910#content> / (accesat : 23.11.2023).

Sediul Central al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”,
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 148, tel.: + 373 22 22 50 06

